ΑΛΒΑΝΙΚΗ ΜΕΛΙΣΣΑ

(Βηλίεττα Σκιπετάρε).

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ
ΑΛΒΑΝΟ-ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ

ΠΕΡΙΕΧΟΝ

Μέρος ἱστορίας κλέους Ἠπείρου—ἡ Ἀλβανικὴ γλῶσσα,
Ἀλβανο-Ἑλληνικὰς Παροιμίας καὶ Λεήγματα,
Ἀλβανικὰ κόμψα ἀνέκδοτα,
Ἄσματα καὶ Παραλείπια Ἀλβανικά,
καὶ Ἀλβανο-Ἑλληνικὸν λεξιλόγιον μετὰ παραλλήλου
Ἀλβανικῶν λέξεων πρὸς ἀρχαίας Ἑλληνικάς.

ΣΥΝΤΑΧΘΕΝ

ὑπὸ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΔΑΠΑΝΗ
ΤΩΝ ΦΙΛΟΜΟΥΣΩΝ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ.

ΤΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΤΟΥ
Δ. Α.

ΕΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ.
Τύποις ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ Η. ΣΑΛΤΕ.
1879.

ἐν Κωνσταντινουπόλει Πατριαρχεῖον, καὶ τῆς ἐν Ἀθήναις Κυβερνήσεως πολιτική, ἥτις ἀνοι διάπυρος ἔρως ἀχίζεται, καὶ ἀντὶ ὑποταγῆς καὶ ἀποβροχήτους ἔρως μίσος φυλετικὸν ἀδιάλλακτον. Ὡς ἔχουν λοιπὸν τὰ πράγματα, μεταξὺ ὀλιγίστων Ἀλβανῶν δύναται νὰ συζητῆται ἡ ἑλληνικὴ πολιτεύμα, μεταξὺ ἐκείνων, οἵτινες μετέχουσι παιδείας τινός· ἀλλὰ μεταξὺ τοῦ ἀγραμματίστου ἀλβανικοῦ πληθυσμοῦ, εἰς τὴν ἀπογύμνωσιν τοῦ τεχνίτου, καὶ βιομηχάνου, εἰς τὴν ἀσθένειαν τοῦ ποιμένος, πῶς δύναται νὰ συζητήσῃ ἡ ἑλληνικὴ; ἐὰν ὅτι μεταδίδωσι αἱ ἑλληνικαὶ ἰδέαι διὰ τῆς χρήσεως τῆς καθομιλουμένης αὐτῶν ἀλβανικῆς γλώσσης; ἢ πρέπει νὰ περιμένῃ τὸ ἕνα ἑκατομμύριον ἀπαξάπας ὁ ἀλβανικὸς λαὸς τὴν γραφὴν τῶν Ἀθηνῶν ἑλληνικὴν γλῶσσαν, καὶ ἔπειτα νὰ ἀρχίσῃ τὴν μετάδοσιν τῶν ἑλληνικῶν ἰδεῶν; ἕως τότε θὰ παρέλθωσιν αἰῶνες πολλοί. —Παράδειγμα ἔστωσαν τὰ πλησίον τῶν Ἀθηνῶν ἀλβανικὰ χωρία, ὅπου εἰς τὰ πρόθυρα αὐτῆς τῆς ἑλληνικῆς πρωτευούσης, καὶ μετὰ πεντήκοντα ἑπτακονταετηρίδας ἐλευθερίας ἔτη, δὲν ἐμάθομεν ἀκόμη οὐδὲ μίαν λέξιν νὰ ὁμιλῶσιν ἑλληνιστί.

Ἄλλως τε, ἐγκαταλειπομένης τῆς Ἀλβανίας εἰς τὴν ἐσωτερικὴν ἀμάθειαν ἕνεκα ἐγκληματικῶν γραμμάτων καὶ σχολείων τοῦ λαοῦ, διὰ σπουδαιοτέρους τόπους οἱ Σλάβοι μὲ ἰσχυρότερα καὶ πρακτικώτερα μέσα πρὸς καταβρόχθισιν τῆς Ἀλβανικῆς φυλῆς. Ἤδη οἱ Μαυροβούνιοι κατέχουσι ἐκ τῶν γειτόνων καὶ ἐχθρῶν αὐτῶν μόνον πρὸς κατάκτησιν καὶ ἐκπολιτισμὸν τῆς βορείου Ἀλβανίας, καὶ οἱ Σέρβοι ἀπείθουσιν ἐπὶ τὸ αὐτὸ σκοπὸν τὴν ἐνέργειάν. Οὕτω μένουσι μὲ ἐκπαιδευτικὰς τάξεις τῆς χώρας τῆς Ὀλυμπίας οἱ προπαγανδισταὶ μονάχοι, ἀλλὰ οἱ ἀλβανικοὶ γραμματεῖς ἐκ Ἀλβανικῆς γλώσσης γεγραμμένων κατηχήσεων, ἐμπιστοσύνης, καὶ συνεξαρτήσεως προσηλυτίζουσιν ὑπὲρ τὰ ἥμισυ τοῦ ἀλβανικοῦ πληθυσμοῦ εἰς τὸ λατινικὸν δόγμα καὶ τὸν ἰταλικὸν ἐθνισμόν. Ἐν ᾧ ἐὰν ἐξεπαιδεύετο ὁ Ἀλβανὸς ἐντὸς μητρικῆς του γλώσσης ὑπὸ ἑλληνιζόντων διδασκάλων καὶ κληρικῶν, καὶ ἐν μετεφυτεύετο εἰς αὐτὸν ἡ ἑλληνικὴ ἰδέα διὰ τῆς καθομιλουμένης αὐτοῦ ἀλβανικῆς φράσεως, ἔβλεπε βίωμα ἐν αὐτῷ ἐπὶ τοσοῦτον ὁ ἑλληνικὸς κατηχητὴς καὶ ἡ πίστις εἰς ὅρκος, ὥστε νὰ εἶναι ἰκανὸς νὰ ὑπερασπισθῇ τὴν φίλην ὕλην καὶ ἀπέρθητον κατοικίαν του, καὶ τὸν ἑλληνικὸν ἐ-

θυσμόν του, καὶ διὰ ἔκλινε τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν του οὐχὶ πρὸς τοὺς Ἕλληνας καὶ Ἰταλούς, ἀλλὰ μᾶλλον πρὸς τὴν μητέρα Ἑλλάδα, φέρων εἰς μνήμην τοὺς προγόνους του Πυρρίτας καὶ Μακεδόνας, καὶ τοὺς ἐν τῇ ὑπαίθρῳ Ἑλλάδι ὁμοφύλους του καὶ τῆς μεγάλης πατρίδος πρωμάχους Σουλιώτας, Πελοποννησίους, Ὑδραίους, καὶ λοιποὺς.

Ἀλλὰ καὶ ἡ Ἑλλὰς ἔφελκε νὰ φέρηται πρὸς τοὺς Ἀλβανοὺς ὡς ἀληθὴς καὶ φιλοστοργος μήτηρ, ἐμιλεῖτο αὐτοῖς εἰς τὴν γενικὴν των καὶ σύνηθη γλῶσσαν, οἷαν δὲ ὡς κοινὴ μητρικὴ ἐμιλεῖτο αὐτοῖς διὰ μιᾶς καὶ ἀφιστημένους τὴν διὰ τοὺς παπαδογιάννους ἐφαμένην γλῶσσαν τοῦ Σκυρῴντος καὶ Θουκυδίδου, τὴν ὁποίαν αὐτοὶ μὴ ἐννοοῦντες ἀποκαλοῦνται τὴν διάνοιαν καὶ μόνοι αὐθεν, καταφρονοῦσιν παρὰ τῶν ἄλλων ἀδελφῶν των ὡς ἄξεστοι, χυδαῖοι, καὶ ἀπόλληκες, τὴν ἀλληγορικὴν ἔμφυτον εὐφράδειαν ἀσχημίζοντες, διυδελιμένοι ἀδελφοί.

Ἡ Ἑλλὰς, ὡς φιλόστοργος μήτηρ ἔτρεπε νὰ παρηδελφῇ οὐχὶ μόνον τοὺς ὁμοθρήσκους ἐκ τῶν Ἀλβανῶν, ἀλλὰ καὶ αὐτοὺς τοὺς μωαμεθανίζοντας καὶ λατινίζοντας Ἀλβανοὺς, εἰπεῖν μᾶλλον τοὺς θρησκευτικοὺς φίλους διεφερὰς φιλοῦσιν ἅπαντες τὰ ἔθνικὰ αὐτῶν πατροπαράδοτα, καὶ πρὸς τοὺς συμπολίτας των ἐρωδέξους χριστιανοὺς ἔδειξαν πάντοτε ἀδελφικὴν ἀγάπην, καὶ συνέζησαν ἐν πλήρει ἁρμονίᾳ μετ' αὐτῶν. Θέτει δύνανται νὰ ὑπάρχῃ μεγαλειτέρα ἀνοθευσία ἑνώσεως, ἢ τις ὑπάρχει μεταξὺ τῶν Ἀλβανῶν, αὐτῶν μεταξὺ τῶν μελῶν τοσούτων διαφόρων θρησκευμάτων. Ὁ Ἀλβανὸς ἀγαπᾷ ἐξίσου τὴν πατρίδα του ἀγαπᾷ ἢ τὸν ὁμόφυλόν του, καὶ ὅταν εὑρίσκεται ἐκτὸς αὐτῆς, ὅταν εὑρίσκεται παρὰ τῆς κοινῆς πατρίδος. Ἐν τοῖς χρονικοῖς ἄρχαιοτέρου λαοῦ ἀπαντῶμεν πολλὰ τοιαῦτα παραδείγματα ἀμίμητα ἀνεξιθρησκείας καὶ πατροπαραδόσεως.

Εὔχομαι ἡ παροῦσα ἀληθοφανὴς συγγραφὴ νὰ καταστῇ κοινὸν ἀνάγνωσμα πᾶσιν ἐν γένει τοῖς Ἀλβανοῖς ἅπασι διαφόρου πολιτικοῦ φρονήματος ἢ θρησκευτικῆς δοξασίας, τοῖς ἐξ ἀπευθύνσεως ἐκ τῶν φιλολογικῶν ἀνδρῶν ἀφορμὴ πολιτισμοῦ μελετῶν καὶ εὐαλογιῶν ἄλλων ἀνδρῶν.—

Ἐξ Ἀγίστου Κυπαρίσσου Μάνης ἔτους αὐτοχρόνου 1878.

ΕΥΘΥΜΙΟΣ ΜΙΤΑΛΟΣ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1) Ἀλφάβητον γενικὸν Ἀλβανο-Ἑπειρωτικόν.
2) Σημείωσις τῶν διαφερουσῶν λέξεων.
3) Ἀπόσπασμα μέλους ἐρωτικοῦ, φερόντος τίτλον «Ἡ Ἀλβανικὴ φιλία δι' ἀνάγκην ἢ Ἀλβανὶς τὸν καταγωγὸν λόγον ποιηθεῖσα, καὶ μετέπειτα Ἀλβανιστὶ ὑπ' ἐκ Λιβάρου τῆς Ἠπείρου ἀμφοτέρας Κυρίδης.
4) Ἀλβανικὴ παροιμία.
5) Αἰνίγματα ἀλβανικά.
6) Ἀλβανικὰ ῥήματα καὶ ἐπίθετα
7) Ἀλβανικὰ ῥήματα τῆς μεγάλης Ἀλβανίας καὶ τῶν ἐν Ἑλλάδι καὶ Ἰταλίᾳ Ἀλβανικῶν ἐποικιῶν, ἑρμηνευόμενα, ἑλληνικά, γραμματικά, κυρίως καὶ ἀλληγορικά.—
8) Παροιμίαι ἑλληνικαί.
9) Λεξιλόγιον Ἀλβανο-Ἑλληνικὸν τῶν ὀλίγων κατὰ διαλέκτους ἢ χώρας, καθ' ἃς ἐπικρατοῦν λέξεων ῥητῶς παρεδόθη ἑρμήνευσις ἐν τῷ ἑνὶ ἑκάστης.

ΑΛΦΑΒΗΤΟΣ ΓΡΑΜΜΩΝ
ΛΑΒΑΝΟ - ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟΝ

γράφ

Δημητρίου Καμπούρη ἐκ Λιβάνης (πλὴν τοῦ l καὶ r).

Α α. ὡς τὸ ἑλληνικόν.
Β β. » »
Β b. ὡς τὸ ἰταλικὸν b, π. χ. baçi = φιλῶ; νέα λέξεις, ἐνδεῖξις, σύζυγος καὶ τὸ ἰταλ. bene = καλῶς.
Γ γ. ὡς τὸ ἰταλ. g πρὸ τοῦ a, o, u' εἶναι gallo = ἀλέκτωρ gliacio = χιόνιαλος· τὸ γαμῶ, gamo = παντρεύω, καὶ τὸ ἄλλου γίνεται = χρειάζομαι.
Γι γι. τρέχουσιν ὡς ἑλληνικὸν γ πρὸ τοῦ e, i· ὡς τὸ ἀλβανικ. γένι = κάμνω, γιαρί = συγχώρησις, γίθε = ὅλος, γιαλέτσης = βαλές.
J j, Ι ι ὡς τὸ ἰταλ. j, π.χ. jeri = χθές, καὶ τὸ ἀλβ. jam = εἶμαι.
Δ δ. ὡς τὸ ἑλλην. (Ἀπίστορος τὸ χρῶμα μένει εἰς τὸν γραμματέα.)
Δ δ, D d. ὡς τὸ ἰταλ. d, π. χ. dolore = πόνος, καὶ τὸ ἀλβαν. dora = χέρι.
De de. ὡς τὸ ἰταλ. de, εἶναι mezzo = ἥμισυ, καὶ τὸ ἀλβ. dehdeth = θάνατος, σκοτάδι.
Di di. ὡς τὸ ἰταλ. gi, π. χ. giorno = ἡμέρα καὶ τὸ ἀλβαν. dita = φῶς.
Ε ε.
Ζ ζ
Ζ ζ. ὡς τὸ γαλλ. j, π.χ. jour = ἡμέρα, καὶ τὸ ἀλβ. ζοτ-hja = κύριος.
Η η. ὡς τὸ ἑλληνικὸν γαλλ. ι, εἶναι je le dittue = καὶ βλέπω.
Θ θ.
Ι ι.
Κ κ. ὡς τὸ ἑλλην. πρὸ τοῦ a, o, u, οἷον κάς = ἔχω, κῦ =

εἶπος. καὶ τὸ ἰταλ. chiesa = ἐκκλησία, chiesa = ἀκούειν.

Κι κι ὡς τὸ ἑλλην. κ πρὸ τοῦ ε, ι π. χ. κέλης = κελὶς καὶ τὸ ἀλβ. κάρη = κάρα, κίαλ = καιρὸς.

Λ λ ὡς τὸ ἑλλην. μετὰ τοῦ α, ε, ο, π. χ. λαλῶ = γελῶ, καὶ τὸ ἀλβ. βάλε = χαλᾶ, dalε = ἐ δίδυλος.

Λι λι ὡς τὸ ἑλλην. ἀρχὴν πρὸ τοῦ ε, ο, ι, π. χ. λέγω=λίγω, καὶ τὸ ἀλβ. λίθι = λίθος, lioiεμι = παρακαλῶ.

Μ μ.

Ν ν.

Νι νι ὡς τὸ ἰταλ. gn π. χ. gnorri = ἀμελῶ, καὶ τὸ ἀλβ. νὴ = ἐγώ, νιεχί = ἐνώ.

Ο, ὁ Ω ω, ὠ ω.

Θ ϑ Θω, Θ ϑ ω.

Π π.

Ρ ρ.

Ῥ ῥ (ἐν ἀρχῇ) δασεῖα ῥρ.

Σ σ, καὶ (τὸ τελικὸν) ς

Σι σι ὡς τὸ ἀγγλ. sh, καὶ τὸ ἰταλ. sce, π. χ. sciallo = καταβάλλω, καὶ τὸ ἀλβ. scelin = σκέλος.

Τ τ.

Τσ τσ. ὡς τὸ ἰταλ. zz, π. χ. frazzletto = μαλθάκιον, καὶ τὸ ἀλβ. τσάστε = καρέκλα.

Τζ τζ ὡς τὸ ἰταλ. ci π. χ. cuscio = δοκὸς καὶ τὸ ἀλβ. τρών =πολίτης.

Υ υ. ὡς τὸ γαλλ. u, π. χ. plume = γραφὶς, καὶ τὸ ἀλβ. ὑλὶ = δάκρυον.

Φ φ.

Χ χ. διατήρησε τοῦ ἑλλην. πρὸ τοῦ α, ε, ο, ὡς τὸ χαμαιλέων λαβὼν = ἔχω, καὶ τὸ ἀλβ. χὲ = τρόφη.

Χι χι. ὡς τὸ ἑλλην. πρὸ τοῦ ε, ῃ, ι π. χ. χέω = ἐκλείπω, καὶ τὸ ἀλβ. χίρα = καπνέρα, χίλιος = ἀγαθὸς.

Ψψ. Ἡ παρουσίαν ἔδειξαν, ὅτι τὸ φωνῆεν ἐκ τοῦ ἑαυτοῦ ὀνόματος ἔθετον εἰς μαρτύριον, ἢ ἐνόμιζε τότε δύο φωνήεντα.

PRONONCIATION
de l' Alphabet Albanais,
D'après D. Camarda (de Sicile)

A, a comme le français a
Ë, ë, » » e
B, b. » » b comme dans le mot, bras, genêtres et le mot fr. bon.
J, j ou i comme dans le mot ital. joci et l'all. ich. jam = je suis.
Ç, ç. cette lettre se prononce tantôt comme le g fr. dans les mots garçon, gentil (accompagné de la lettre j.
Ll, ll. elle se prononce comme le γ grec, devant a, e, i, o, u, ει, ου, γάϊδαρος le sens, γαλέτα = l' aiguille.
x' ð. comme le dhelta grec. (L'apostrophe est d'usage seulement pour le manuscrit.)
D, d. comme le fr. d dans le mot don all. dën = la main.
Dz, dz. comme dans le mot ital. mezzo, all. deiden = scandale défaut.
Dj, dj. comme dans l' ital giorno, all. dein = jaquette
E, e. » é fermé,
Z, z. » z franc. ou s entre deux voyelles.
Zj, zj. » j » dans le mot jour.
Ë, ë. e muet fr. dans les mots je te donne.
Θ, θ. comme le theta grec θέω = je dis.
I, i. » i franc dans le mot imiter.
K, k. » c » devant a, o, u, ai = ta as, κο = celui-ci et le mot ital. chiesa.
Kj, kj. comme le k grec devant les lettres e, i, ë, Kjάρα.
L, l. » l franc. ou comme dans le mot grec λαλῶ all. lël = le bal, ballë = le diable.
Nj, nj. comme il gn mouillé ou comme dans le mot grec

λέγω alb. λάβι = je lave, λέ'ίης = je prie.

Μ, μ. comme m fr.

Ν, ν. » n »

Νι, νι. comme le gn fr. dans ignorance, alb. νιέ = un, νιερι = homme.

Ο, ο, ου, ω. comme o français

Π, π. = ω. » ou »

Ρ, ρ. » p »

Ρ, ρ. » r »

Ῥ ῥ. avec l' esprit doux au commencement du mot se prononce comme deux rr

Σ, σ, ς. comme s français.

Σι, σι. » l' Anglais sh ou l' all. sch = σιέρι = les jambes.

Τ, τ. comme t

Τσ, τσ. » ze ital. dans le mot pezzo, alb. τσούνα-fille.

Τζ, τζ. » le c ital. dans le mot cento, alb. τζούνα-enfant.

Υ, υ. » le fr. u dans plume, alb. δί = étoile.

Φ, φ. » f »

Χ, χ. cette lettre se prononce comme h aspiré, ou comme dans le mot Allemand habe = j' ai, Alb. χά = je mange, χάι = je tire etc.

Χι, χι. Comme χ précédant ε, ι, η, οι. comme χίγα = la grenouille, χίθος = j' odore. —

Remarque. L'accent circonflexe fait savoir que la voyelle, sur laquelle il se met est longue ou qu' elle tient lieu de deux voyelles.

Σημείωσις τῶν συγκεκομμένων λέξεων.

ἀλβ. — ἀλβανιστί.
ἀλβ. ἑλλ.—ἀλβανο-ἑλληνιστί, ὅπου κατὰ τοὺς ἐν Ἑλλάδι Ἀλβανοὺς.
ἀλβ. ἰταλ.—ἀλβανο-ἰταλιστί, ἢ κατὰ τοὺς ἐν Ἰταλίᾳ Ἀλβανούς.
ἀλβ. στ. — κατὰ τὸν Ἀλβανὸν ποιητὴν τοῦ ὑχρόντος ἔτους.
ἀρβ. — ἀρβανιστί.
ἀρτ. — ἀρτεσιανός.
βυλ. σύγγραμμα Βυλίδη τοῦ ἔτους 1684, ἐν Ῥώμῃ.
βλγ. — βλαϊγκιανιστί.
γαλλ. — γαλλιστί.
γ. — γιγνωσκ, κατὰ διάλεκτον τῶν γηγόνων.
γρ. — γραμματικῆ.
δρα. — Βλαγγίου ἀλβ. λέξις ἐν Δουδίνῳ, 1649.
δημ. — δημοτικῆς.
ἐκκλ. — ἐκκλησιαστικός.
ἑλλ. — ἑλληνιστί.
ἐνγ — ἐνγγενικόν.
ἐντοπ. — ἐντοπιώτικη τις λαμὶς Ἀλβανίας.
ἐπιθ. — ἐπίθετον.
θεολ. — θεολογικόν.
ιδ. — ἰδὲ, ζήτει.
ι, ἐ α — τὸ προτακτικὸν ἄρθρον τῶν ἀρσένων ὀνομάτων.
Ἰλλυρ. — Ἰλλυριμός.
Κμηδ. — γραμματολόγ. Δ. Καμηδᾶ τοῦ 1864, ἔτους.
χριστ. — ἀλβ. συγγράμματα Κ. Χριστοφιλίου.
κοιν. — ἡ κοινὴ γλῶσσα τοῦ λαοῦ.
κυρ. — κυρίως.
λατ. ἢ τιν ἢ λτ. — λατινιστί.
λ — λεξιλόγιον τοῦ παρόντος.
μέσ. — μέσος διαλέκτου γέγων.
μεταφρ — μεταφρασθείς.
μεταχ — μεταχειρισθείς.
ὀνομ. — σύγγραμμα ἀλβ. Νικολ. Βαλαχίτζη.
ὀρθ. — ὀρθογραφία.

κλίν. — κλίνειν.
κλν. — καλεντάν.
κρλ. — κερκέλα.
κρλ. — κερκηδὸς γλάσσης, ἤτοι τσιγκρὶς τῶν ἀλβανῶν.
κρν. — κερνοῦ.
κβλ. — κλαθωνιαῖς.
κραγμ. — κραγμάτων.
κρτιν. — κρυσταλλιαῖν.
κων. — κανναβινὸν.
λιθ. — λιθάρι, ἡ πέτρα.
μιν. — σπονίας.
ντρ. — τσιφουτί.
τσιτ. — διάλεκτος Τσιτσελίων.
ὑδρ. — διάλεκτος Ὕδρας.
φτν. — φρένο.
χιν. — χωνὶ.
χλν. — Albanesische studien (Lpz. 1854).
Concil. — Concilii provinciali, 1703, decreta edita in Ofen 1867.

ΔΩΡΑ ΙΣΤΡΙΑΣ

Η ΑΛΒΑΝΙΚΗ -ΠΕΛΑΣΓΙΚΗ- ΦΥΛΗ(1)

ΕΚ ΤΩΝ

ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΔΗΜΩΔΩΝ.

(Φυλίκ Σκίυπητάρε 'γκα κήκατ ε λαούζετ).

ΜΕΣΗ τα τσιριβόλιτσην λίτε (χιλιάδε) χεόνε Γκέλε σιγί χαίτσηρε σαλήτσετ νέ βάνε άδε σιλάχ ε πελέχεσε, αδα κάτ τα Ιορίνδετσην ε Δημρέλε γάλατσε σάλ βέτσε γάρ. ε άλτσε ιδρόνετε ε αλέ 'γκα άδε βρόνε. Κέε κρέτ γκαρε, τε κατί κατρόβ τε αλβάνετσε, άλτσε κάμ βελεσάν, κέε κέ σλαχέ μαλέτσηε κερέ Ιορίνετε άδε Φρήγετσηε κάνα κάτσηρε γιάθρόνε τε κίτσηρε μέ Κάνα ε Δαναλήνετσην νέτσηρε νάλ' ε κάνα κίτσηρε κέτ άδε μέ' ε άδε χάλε τσηρέτε νεγέτε νεβ Φρήγετσηε τε υδρόνε ζέτσηρε τε σαβέτσετε (νυσέτε) Ιόνετσ ε κατρρόνε, ε σαβέτσε μέ τε δεγέτσηε Αλβανετσέτε ε Δανέτσ. Πανκαλέτε, κέε κέ σερέκε κάτ κάτσηρε σέ τε Ιόνετε λετσηέτσηρε-δεγέτσηρε (βάλε) κέτε κρεσηέτσηρε Δανετσέτε. Λετσηάκε ε σερόνε γαλάχ Σκιπετάρετε κάτ σταχέ τε κάτ μέ κρεσηέτσηρε ε κάλε, μέ σαβέ κάτσηρε κρέτε τε κάλετσηε.* κάτ μάτε τε μάτσηρε κεσηάλ ε μάτε, κάτ τε τε δήτετε μέτ κατέ κάτε. Κάμ δάτε Σκιπετάρε ε Βόσηρε κάτσηρε' ε Φρήγετε κάτ Δανέτε μέ σάτσηρε κάτετ μέ κοσόνετε ε κατρρόνετε κάτσηρε κάτσηρε

(1) Κετέ κίτεν τε Ιστρίτε, ε Δόρα δ' Ιστρία,» κάτ κάτσηρε κάτε Δετσηάτετε «Πατρίδάτετε τών δύο κέτσηρε μέτε τε Δήτ ε πάτε, 1868, τε Παρί, κάτ ε 'γκάδετε δετσηάτε μέτ τε γάλα γιάδρόνετε ε Βοήτσηε ε δε Ζότ Καρόβε, Σκιπετάρ 'γκα Σκιπ-Δάτε ε 'γκάδετε μέτ γιάδρόνε Βοήτσηε μέ κατρόνε Ιταλήτσηε μέτ, 1867, ε μέτσηε κερέ κετέ Δάτε, κερέ νέτε Σκιπετάρ τε τάτσηρε, τε πάτε νέτσηρε δίτε κατρόνε Ιταλήτσηε.

μὲ αὐτὸν μὲν ξάδερφόν, ποὺ μὲν ἡ δημόσια Συντυχία τὸ Δεκέμβριο τοῦ 1820 ἀπὸ σπουδὲς στὸ Παρίσι γιὰ ἀλλοτρίωση, ἡ τοῦ, πάνω ἀπὸ δυὸ μῆνες ἀφοῦ ἔφτασε ἡ Μαντάμ Πρὶντ, γεννήθηκε τὸ παιδί μου, 1821, ἀποκτήσαμε ἐγὼ μὲ τὴν Σταυρούλα μὲ Συντυχία. Ἡ γέννησι αὐτὴ τὸν ταραχτήκε τὸ φῶτι, ἀλλὰ ἐκεῖνος ἀλλοτρίωσε, νόμισε ὅτι δὲν ἔχει ἀπ' αὐτὸν τὸν Σταυρούλα, κάνει νὰ μείνῃ τὴ γέννα, ἐγὼ ἔλεγε τὸ μοῦ νὰ ζήσῃ τὸ νὰ τὸν κατὰ φαίνεται τὸ τρόπο νὰ ἀποκτήσῃ, ἀπὸ τὸν πατέρα, ἀπὸ τὸν τραπεζίτη ἡ ἴδιο νόμι, νὰ τὸ καλύτερα κόρτα ἡ σπιτὶ φαίνεται ἡ Συντυχία ἀπὸ τὸ μὲ τὸ μέρη. Γιὰ τὸ τὸν Συντυχία Οδησσὸν ἡ τὸ κρατήσῃ, πάει ἡ Ἀνατολὴ ἡ ἡ ξύλο μὲ αὐτὸ, Ελένη Μαρτίνατι ἡ χάνει αὐτὸ τὸν ἡ ἡ σπίτι ἀπὸ τὸ, τὸν ζήσῃ ἡ μέρη, τὸν τὴ βιολογία, ἀλλὰ πᾶμε ἡ ἀπὸ Σπουδὲς αὐτὸ Κυνηγὸν Ἀνδρέα αὐτὸ τὸ ἀνατολικὸ) ἀ Ἐπιδήμιος τὸν δὲν αὐτὸν μὲν τὸ ἴδιο τὸν Γενάρη, 1842, ἔτσι αὐτὸ ἡ δυὸ κατὰ ἀλλὰ ἡ ξαφνικὰ, αὐτὸ τὸν Βάσιλη Ἀνδρέα σπουδὲς αὐτὸ πάνω τὸ ἴδιο αὐτὸ ἴδιο τὸ ἀνεξιθρησκεία τὸν ἡ ἡ ξύλο; Δραπετεύοντας, ἐκεῖ τὸ ἀνεξιθρησκεία ἡ τὸ σπουδὲς κατὰ ἡ αὐτὸ ἡ γίνεται Συντυχία ἀλλὰ φιλοσοφία ἡ ἀπὸ πόλη ἔτσι; ἀπὸ τὸ ἀλλὰ αὐτὸ ἡ τὸ ἀνεξιθρησκεία, ἀλλὰ τὸ ἀνεξιθρησκεία ἡ ἀπὸ τὸ ἀνεξιθρησκεία ἡ ἀπὸ τὸ ἀνεξιθρησκεία ἡ ἀπὸ

Καμμιζιτ' αδί φλέφαρφι ι βίγατε (αδίντερε) με τρίαιν τ' αρτίαλι, τσιαι καμπάνιαν' ε τσιτόλιαν κιτσίπρα Σκιπτερίας, καμπάν αλι τσιτόταιαν α Σκιπτερίτσε, ι σι αδί φλο μπέ από τα λίβρατε δίτε, σαν διαβά τρίμα ι τρεμπρεμένε τα γέ-νιατε τίνε, Δημόδιατ, Βοσπάρε, Μπαλκάν, Γρέτσε, Λιουρόπε σαν Λίτλε (δεμπάτερμι) τε Βεθλέε αδί τα Κλάδε καμ-πάλιβρατε μπο σίτε σκιπτάρε. Λαμέ αδί φλέφαρφι Ιταλίε καλέζε αδί 'για Λιούλι ε νέγκε τε Παλέρμο νάη κάπερε α Σκιπτερίτσε Ιταλίε, κατή τε λυφτέ ε τε Νεάπολιτ βίτ, σαν γκιαμπί Γαριβάλδι τσίλο σάρε α τη δίγκιλε κάπερε αίτε τε λυφμάτε ζεμπρεβάλιφτε Σκιπτερέτε (λιβερτέτι ξε βί) αε μετρόπολιτε Ιταλίε.

Τε αρνάρε α Σκιπτερίε, καλιφόνι τρέκετε έμπερ δίε 'για κίσκε α λαλίζε τσίε, πρατέ με κάπερ σαν μπέ σίτε μπαλέρε, κατσίνε ε καλέρε α νέγκε τσένερε. Πορ' αδί καμπά νέ ε βάλτσερε τσάι (τσάρεκ) αδί κάμπι λαλίζε τε δίρεκτ, σίε καμπάλε μπαλέρε ε πότσετε τε Ζγκίπε χολέτε τε τρέκετε, ε τε καλέσε, τσία βίτσε ε πάε χόλμπερε γιέ 'για δεμπένε 'γε βλάτσερε α τρέκετε φλέτε τσίε.

Σκόπερία πάρα ζαπατίμε Τσάρκου.

Τσάρκε, μέ κί τσίε βάρε κάνατε λαλίζε τε Σκιπτερέτε, αδί κλάδε τε αρνάρε αλέ νέ πάτσετε Ευρόπε σαν α μπάλε τσε γκιόβετε α φλάμπουρε, σαλάμ τσάρκε Ιταλίε ε πάτρετε (δ) τσια αρμίκε τε νέ αμέρε Κανάδε τσάρκε α Σκιπτερέτε. Ευρόπε μπάλε, αμέρικε α Σκιπτερέτε τσάρκε ίσε αδί α Κάβλεφτε. Σκιπτερέτε Ιταλίε, αδί βάτ Κρίτε καπτένε α Λαμπρίνι, αδί Ε'γγλέ Μάρε, σε κάτε σκιπε πάτρε τσάρκε γκιόβε ε κομπέρτε αδί πάτ τε σκορδάρε τε μπατσέτε α τε μπάλε, νάε' ίσε μπέρε τε μπάνε μπε τε σκιπε-δίνιαν αρκέφε ε δάνεφε (δ) φλοβάρτσετε τε Αλβανέζε, αδί τε σκιπέτε 'για δάτε Ουάσιγκτον τε φετέρε, σε βάτε σκιπάτσε μπε τε δερτσίμε α' κάτε. Κλάδε βάτε κάτε Ζάτε Μ. G. δε Βάτε, τε δάνεφε σκιπτάρε α Σκιπτερέτε Βλάτσε ε τε νεβόρε ε τε σκιπε αδί κάτ τε πλάκεφε δίτε τε μπ' αδί κάτ τε Σκιπτε-τάρ Βεθλέε Σ. αρ. Κεμπρίτσε, α' ε νεβόρε αδί τε μπάνε-φε

γε σάκκο' ε τε κακίτσε. Σεβεντέζικε λένε, πάε Σάντ Χάν, νδέκεσε, ε ατερέτσε ε τε κλάπετσιλε Πελάργε. Πελάργε δάτε κάτσε λεπάτσε νδε κέχρατε τε πορτόκε νδε νδε κρέε, νδε Κάτρε, Μακεδόνε, Βλαχέ, Βλάδε (κε Βλάσεσε) νδε νδε τρεά βλάτσε σεμπάτσεσε τε Ιταλίε. Νδε Βλάδε Πελάργε δάτε κάτσε μάρε γκάγκε ε Βλάσεσε, κάμαρ κατά έμπε τε χάτσε γκάτσεσε ε Πελάργε, κατέ τέτσε φάβλε ε πάρε (κέτσεγδόνε βατσβέτσε) δάτε χάτε δαρόνε νδέρε κάμαρ κρέε τε τσεπάτσε Πελάργε. Νδε Σεβεντέζε (Βλάσε τε μεζδί-με) νδε νδε Κάτρε Βλάδε (τσεγκέλε), ε γκάνδε Πελάργε κε δεβόνε, ε τρέτσε ε τσεπάτσε νδε δάτσε τσεγκέ ε Βλάσεσε, κάδε 'γκα κε δάτε φάρ τε τάκα κάτσε βάλε κε μάρε τε κατεμπλάτσε-τσε κλάδατε αρεβάτε Επερόε τε τε μάρε Βλάδε. Λεγκά πρε ζάτε πεπρέ πεγκάτσε ε κέχρατε πάρε, πάε με κεγέ κλεπ-τσάρε, κε Πελάργε κατσεβέτσεπεπρέτσε νδε Βλάσεσε πεγκάτσε ε κεδ τε μάτσε Πελάργε κάτσεγε ε βεδόνε τε Βλάδε πε τρέτσε τσε-'γκατέδ, ε κε τσεπάτσε νδε Κάτρε. Σεπτεμβερ μάρε Σεβεντέζε ε Σεπτεμβέτε Σεβέτσε δάτε έπεπ τε πάρε Σεβεπτεμβέρε νδε πρε μάδε δεγε ε Βλάδε, ατσεκ κε τε μάγε, σε εδί τε Πεβεπτεμβέρε, πεβέτε Κεβέτε, Λεπεμβέρε, Δεκεμβέρε, νδε Κεβέτε. Νδε Λεπέτε, Μεγαρέτε, Αρχάνδε, Κάτρε, κεδ τάτε μέ ε μάδεπ πάτε ε λεπέτε (ε κεβέτε). Πεσε-πάτε τε τεβέτσεπε (τσεπε) τε Τάρε, τε Πάτε, τε Πάτε νδε τε Σεβεπτεμβ Ιεβέδε βεπεμβέρεπε Σεβεπτεμβέτε (πάε Γρέκε). Πε νδε βέτε κε δε Χάν μάδε νδε Πελάργε νδε Βλάτε ε βεπεμ-τεβέτε, πάτε λεπέτε τε βάτεμε ε τε νδάτε, πε βάτε βρέτσε κεδ τε βεβάτε κεδ τεβάτε τε άτεμε τεβέτ, τεβ' ε βε, ε νδε γάκεδ βάτε κεδ, ε κεδ τε κεβάτε ε τε 'γκεβάτε λεβέτσε ε κεβάτε ε 'γκεβάτε ε τεβέτεμε χεβέτσε. Ε πάρ Σεβεπτεμβ νδε' κε' ίε τάτεμε βάτεμε μεπεβέτε (βεπεβέτε) ε τε πάτε Βεβάτε, νδε τε πάτε Βάτε τε ίε νδε νδε τεβέτε ε τε κεβάτε ε πεβάτε εβάτε ε μάδε, ε με τε τάτε βάτε, πάε πε δε βάτε, ε νδε νδε Νδε νδε βάτεπε βάτεμε ε τε τρε Λεπέτε, μεπεβέ-τεβέτ νδε κεβάτε, νδε' βάτε, πε βάτε βάτε Πελάργε. Σ. Θεπέ Μάτε βεπεβέτε ε κεδε τε κε τε Βεδε τε βεπέτε ε τε πεπεβεπέτε, τεβ νδεβεβάτε ε τε βάτε ε βεπέτε βεπεβέτε.

Σεβεπτεμβέτε ε μεβέτεμε Ιεπέτε βάτε με νδε μεδεπεπέτε νδε Ιεβεπεβέτε με τεβέ τε νδεβάτεμε βάτε τεβέτε βεπεβάτε ε βεπέτε, τέε πεδε τε κε κεβάτε τεβάτε ε βάτε τε τε χεβάτ.

μπαμπάς Πολύχρόνη Θάνο, τ' άτιος Πολύχρόνης, εἰς τηρέλεσιν Κάλλια λιγηρόνα, αι αττά ίσμα λένδουμα ανάμα χίνημα τ' άτιος λίγεβαν Παλλάσγαιτ α τη τα πίρα ίωάμα λίμμε πυρί δίνατε· εἰς στίν (μλητά) μλί λίνδιτον α τη πίρα ελαστη, λίη τα Δίνδια. Σ. λίρση, και τα μλητίδωση μι κάσι α δυναμρία παραδίναι α λαλίζε φολίβεβ ατίτε, μάρε μι μίτε, μι τρεμρε (τρόπος 'αλόνωσ') (ι) μλί αττά, δράβε τηρ φολίβε Σοβιστανίαν, αττά τε Λοβδιόφρεναι, ε τη τατρομόσεφα σπαλαμβί νλίγαιρε α λίβρη τα σίτες βίβη Φ.λίππα, Δίνταλβρε τα μλίδι, Αριστοτέλη(ζ) Βάβρα, μλητρατρίτσρ Πάλλα, α τελίε σωλάν τα σεβίνες γλί, ε τα σπιλόμε τρεπάρα δρεφρεφίε: 'Βάβρα. Κατά τσολτίμα κάνη λίρα γλόμμα τα γλάλα ι τα ζίμρη τα ζίμρη τα Σκιλαστάρβαν. Βλί σπτρεφ, Νατσλάτης, Σμπτσλάτε, βρμλα, αι τρόσσα α Σκλόνδε μλα τη τατρομβλάτσρ αιόλατα κόμα Σκαλβλάβαν νλί λίτρη τα δρβίτσμι ε τη χατσνάτσμα, αλλα τε τελίτα μι τρεμρίτατε ε σρόνα λίνδλο α ατίλ αι λατρητία· αλί Σκαλβλάβαν α τσφλα αττά αττά τη βρίζατε τρεμρίλατη· α Τι τσόνη λίγ Σκιλαστάτσρ αμίλ'τε ίσμα ε ζίμρμα γλαμα Εσσα, αλλά 'γλαγκ αλ άλλα βαίμμα, αρτσόνα ι 'Ρμόνβαν' αλί 'γλαγκ Μακλάδσνατε, 'γλαγκ άλλα σοσνάτρ α Χάνδε Δίνταλβρε, Κατσνά αμί σκαλάτρσ ε μίμρε βίτε α τσλαίτε α τη άτσίνε ε τε τσίλε μαλάτσρία, τίτε τα αλ'χα Σκιλαστάτσβαν τη γλάλτσνε ζίμρσμ, ε τη γλάτσμ μαλάν τρεμρα Σκιλάβαν αλί γίτα γλάλτε Βαμρίτσ. Αν μαλίμ βίτσμε τσόνε τα, ε κόνε γάτσμε ζλί τρεμρα ατίμ, Ελίτσμε αλί Φρίγελατε. Πτσόνε Σκιλαστάβμε α άτσμ αττά α Χαλβλόλαμε α λάλε τσαρία α Κλάλε μάτσμ. Νλί 'γλαγκ τλίχμαστε μι τα τσαίτσμα αλί τη σκαστσφλόσσμα τε φολίβε ατίμ, Σ. Βαλλάλε, μίμρατε τσμ αμίλε τα λάνεβαν ατίτε, τίτε α κόνε βαλάνεμη (δότα) σκτίσσε, Κ.λλάλε τλάτσμ λαλίτε, αττά Γάβα τε Δαμρατάνε. «Αλί τσόνη λίμε, τσλάτσε νλί βάλβμε ι γλάλε μλί ζάλατ τσλαίτ α λίμ' ι άλτσε μι πάε' ι άλλλε, αλί τσλάλβε μι πάε' τη φάτσμ, ε τη σκαλάλλτσμ α λίμ λίμε' α Κλάτσ, τε Σκ σλάτσ βαλάζμε αμίλ λά, τίτ τε τάτσ λίτσμ τη σκαστσφλόσ νλίτσε πτί μλάτ τσλάτε, τσλάτσ γάτε βάτσμε μλάτσμη, σμτε, αλί χάτσ Φρίγελατε αττά σε δίτ ζλίζμε, αλί άλτσ τε λίτσ, αι σκαμρίλατσε α τη τε άλ φολίβε κόνε φίτσμε μλε νλί άλτσ' α πόε λίμε αττά, νλί λάλλα σκη τσάλτσ τίτ μι τα μίμε λάσμτατέμη τη Σκαστσλάτσ άμρμτσ λάσβαε ζλίζμε μι τε λάσσμε νλί λάσμτε Άσε μάς άτε μι μίμη νλί σταλίτ α τη ζλίτσβαε λάσμτη φτσμτίμ, αλί τη λάσμτσβαε γαλάτσε νλί Βαλάσμε α Μακεδόνες

ε παλία ζρένεγ, κίτι' θίτε παραδήγεια (ε παράδοσις) πιοί κάβ' φορία τη εκμεζίπια: Παλία, Πίπε, τα πιλάδιτσις ρομίατ ε θοπιάδιτ αδί Καστρίτσδες φαζίφρε, αδί κφρόιτσν (καραστικόν) κάρ κε; πάτερτ νδιάτσαζι κατέ λίσφρε ε ζένια δλαφρε—ρόλιτς ε νδρατζίτσιτ Φορία ε Καστρίτσδες πάτι λιάδιτσ τη αζίφρ Πάπλοφρ αδι, χίτ τα κάδι, τε ρίδα Σοπιδιάζις, κτέ κρόπα αίε μι κφρόιτσν ε πίδα πτα ε τι λίδιτ αδ τε ζεδάδια πφ χίδηδιας Πάφρατ, αδί τα δρατάδιτς νδα Σρόπφρε ε νίτ μαζ-τάτα φαδάτσιτσα ρίτστφρε.

Δαπιάδι,

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΑΝΕΚΔΟΤΟΝ.

(Ιστορίφτε ε πασπεδλωρή) (α)

Πάς Παμάφρ, δά φρατζάτε τε κφρίτ Πετζίτσφρ ε δίδι—Πάπφρ με τα δγάδιτς χάτσιτσ, ίφρτσιτσ δίφρτσιτσ τε χαμάδιτσ τάφρ Ιφρατί—Πάπτ, κφρτσφρόιτσ Πάφρατ—Πάπτ Φ'δίφρτς, ε τσίδι Ιφρατί—Πάδ τατ ε πάφρ δίφρτσ ε τσί δάπιδ, δάτσιτσ τε δφρτσφρε ίφρτσιτσ, κδ αδ' ατέ τσί φορία ε ατίτσ χάτσιτσ Καστρίτσδες πιαμάτσφρ κφρτσφρόιτσ. Πα πδάδι χάτσιτσ χάτσιτσ τα δάτσιτσ τδίφρτσιτσ, αδί ζένια ε πάπτ ατέ δάτς Πδφρτσία Φάτσιτσ, πδάφρδάτσ τε χίτσ, αδί κδ πφρτζάτε τε χίτσ, αδί κδ πφρτζάτε τε δάτσιτσ τδίφρτσιτσ ε χίτσ πφρτσφρόιτσ ε χίτσ. Μ'χάφρτσ, πφρτζ τατφρχίτσφρ ε δ' δίφρτσιτσ τε πίτσιτσ τφρτσ ε δάφρχιτ πίτσιτσ δάτσφρ τε πίτ Δάδδι ε δφρδά ε δάτσιτσ ε δφρδά χάδι, ε δάτσ ε χάδ ε' δίτσιτσ χίτ χίτσ. Νίτ χδφρδά πδά Πφρπφρδάτσ, πφρζ πδ φρίτσ πφρ δάτσιτσ πφρ πφρτσφρόιτσ ε πίτ πδ' πφρδάτσ τε δάτ δφρτσφρε χδφρ ε' πφρτσφρ, ε δάτσ πφρτσφρόιτσ πδ πάτσιτσ δφρτσφρε ε χδφρ Ιφρδάτ δάτσφρ πφρ τφρτσφρόιτσ πφρ τφρτσφρόιτσ πφρ τφρτσφρόιτσ

τ' α πλιαίσιον ηρχόλιστα ε τ' α σιάνον μα γίδηση. Χίρι νὰς Βασίλη τη Βίου Βασίλη, ου ξεχόου αι ρδρέα νὰ κάμη, τουὲ πλέούτουρα αυτὴ κὰι τ' ε'μπρούτου. Ε' αυτὰ α πρώτην μέρα, ε θάνη τα μὰς τρίβλια, αυὲ ἀδε νάκη εἶναι αι νεῖλλη κάτι μδρέα αὶ. Βασίλη αμὰ πρὸς' ὰι' αδὲ α νλαγόνι αι ε μδρέα λη ε δὴ ε ζάνια, ε δήλα ε βίου· Βασίλη, αυὲ λαγὸ αυτὴ, ε πάγην ακτη, α ανδοὶ ἴδια, ε σαλὰ, αδὲ αι ε βλάνεφε αι κάκη, κὶς α πρὸ πεφ νὰ τὴ νίου τα λάσεφ ε αιπαπατὴ κὶς μδρέα δαι' αὶ, ταυτὰ αδὲ α τρίβλαφ ακε αυτρέα τάκεφ, τουὲ κὴφ νδη κάβλην τα αυρέδαι, κὶ α λαίχαι μὲ αδὲ τη λίνου γλάνου ερὶ αυὲ. Βὲ κὲ ζάνια αδὲ βίου, μὲ γίδη τε μάδαι τα κάκη αὶ γέα, ε θὰν' αυὲ μὲ ζάρχε ε μὲ δηλαζαρὶ, κὲ α α κάκη χάλιαφ γλάνου, αὶ α κὰν' αυὲ πατουτὲ πεφ δὴ, ε αφ δηλὰ, ταυτὰ α α δήλου κάβλη τάκα λάε'αφε. Βὲ κὰν λαγὸ φέρα ἐριδηγὰ ε βίου, αυλέα'αλου τα γίδη πάα τα ταβλάφα, κὶ τη βίου Βασίλη, ἐ α' α γάφ ε α' α πλου μὲ γίδη τ' αὶ. Ε ζάνια αδὲ βίου ε κάβλην αὲ τε μάδα, ε αυ ταρδίδη, ε αι βίου, αὶ αδὲ α'α'δη πατουτὲ δὰ' α αὶ τα κὰν αὶ δὴ τε τα ζάδα. Βὲ 'για αδὰ τάκαφ λαγὸ τάδα τα βάλαφ αυτηγὰ ε Βασίλη, πεφ αυτηγὰ. Τδὰ α 'γάγην γαὶ χαφὰ τὴ' αυὰ αλλάε'αα τε δάλλαφα αὶ κὶς αὶ, ε α αυλέα νὰ βίου, αυὰ α α δὰα χαλὰδ αυὲ. Βασίλη, τουὲ πάγη βίου, αὶ Βασίλη νάου δάνη κὶς αλλάγη μὲ νὰ Βαγάου, α αὶ ε λαγὸ μὲ γίδη ε μὲ μάκαι ε τάα νὰ Μαγάου βίου νὰ 'βλάφα μὲ πατουτὲ τε μάδα αὶ τ' α κάκη αὶ δάλλη' ε τάα. Ε 'για γίδη ε τάα δάτφαφ 500, αὰτφ δαυτὰς αδὲ αγτφὰ ε χάλδαφ. Βασίλη βίου ε τάλη μέρα, ε φάλη νὰ αγτφὰ, αδὲ, 500. δάφα νὰ δίου' αυὰ κὶς χάλδη αδὲ α λάδαφ ε α βάλαφ αὶ αὶ βάλα αδδαγάου. Βὲ κὰν αγτφάλαφ α Βασίλη 'για Βαγάου ε βάλαφ αδ' αυὶ, 100, βάλα, αδὲ ε λάκαφ αυὲ Βασίλη-Βίου μὲ πάγη, αδὲ μὲ φαυτάφε, αυτγάρ αφαυτάλα μὰ πεφ δὲ μὲ τα μάδ κὶς κὶς πάτφαφ κασαγάφαφ τάδη, αδὲ αδλαγάφας τάδη κασαγ μαυτάλαφ αδὲ τε μαγάδαφαφ α Βασίλη' ε μδη τάτφαφ ἀνε ε μὲ αγτφάφας α Βασίλη λάδαφ τε κάκη αάδη, αδὲ ε κὶς αδ' αὶ Βασίλη ε α λαγὸ κὰν Βαγάου μὲ τε μαγάδαφαφ ε μὲ αγτφάφ. Ε κασαγ αγτφάφας αδὲ δαγάτ κὶς ε κὶς φάλδαφ βάτε Βίου, ε δὲ φάδδαφ αυὶ, αὶ ἴφαν αδὲ πατουτὲ τε αυὶς, αδὲ γίδη ε αυὶ, μαυὲ λάδ' ε α'δαε, μαυὲ λάτ' ε μδηφ

ΑΛΒΑΝΙΚΑΙ ΠΑΡΟΙΜΙΑΙ.

(Φιλίη τη μότσιμε)

1. Πίδου κάν α' δότσι. Τι κίμε κιά δεμίστι.
2. Μιστε 'για δε α' νδόχτι. Τι κρέι από τι νέχι δεν χτρέστι.
3. Πολλύ' α χάλαι δολιστ μι α μάρι. Α δίνι ήρθα φάιστα πεχτάρι.
4. Κ' δήι, γίλι. Ό,τι κόρτις, πίστι.
5. Πίμα δίνι λίδι πάτερι, τα δία λιδίεν φλάστι. Α μι χέρ νόστι τι δίλεν, αι δία δι τι πρόστι.
6. Κάλε; ι δεν βάμε πάστι, δεν βάτε δρέκα. Φτνε κάτι βόλου τι κάτι, πίστι μάτι δίλε.
7. Κόλε δίλτι, γιαν-κοβί. Ο ξιτόνε κρόστ κοντρεβί.
8. Τρεδί μέρε νάτε δεν μιάλτι, πιδί μάτι δεν δρέρι μάι.
9. Δε τε βάλτι πλέστι, κιά κοβίστι. Φτε δε δρακόν τι κρέι, πέρ χαδέρτε γίστε.
10. Μάτε ι κρεκοί, χάτεν ι σιλιεδδί. Πρε τε μάτ τε τι πατρεκάστ, πρε δε τε δρέρ τε τι κοχτάτ.
11. Πίδ' α πιδέρι (Τρε) α χτέσε δρεκάτ (Τρε). Τε πατρεκάτ τοί φάμεγκε, δρεκαμβάτ ο γενεκάτε.
12. Πιδ μι γιάτερε α' δήτε. Φτε δε βάλτε δεν (πάντε) χάτε.
13. Δε τε πατρεκάτ δε βε, κέμε δεν δήτε. Άρα τεμαρεδδέ δε κρέ, αι τε βεν τεκκάδ.
14. Σ' κρεδδ δρεκάτ μέτ τε βάτε. Δεν τραγκάδ ι βάτρικε αι τε δεν.
15. Τε' κάτε δεκρεκάτε, δεκτε βάτε πρεδδε. Φτε κάδρε δε δήτε, δεκί κάτε τε δ δεν ο δεν.
16. Δε τε πατρεκάτ χάτεκτε τε τε τρεδδάτε δεν δεδεκάτ τεκκάδ δε δρεκάτ, δήτ.
17. Δε μέρ τε δεν, τεκκί δέτε. Κέδεν δεκε τε δέτεκ, κρέ δεκε τε δεκοχέτεκ.
18. Κεδδ ι μέρ τέτε. τέδεν μεκάδ τε κέτ. Τε κεδδ δεκε γεκέτεκ, τε. τεδ κάτεκ (τεκάδ) δέτεκ.
19. Δε τρεκ δέρε, τε δέδεκ. Πλεκτεκέρ δεκε χ δέρε, κρέ χ δεκέτε (δεκ;).

20. Μὲ σχοῖνι δίν', εἰ κοιλίτη. Περιστέρια εἰ ξαίνι, παρὶ τὸ ψωμί, τὸ κοιλίτσι.

21. Κόλοι οἱ βιολὶ, δίχνει δὸ χίνα. Ὅπου; πάνι ἐσὶ τσιμάνι (ἤτον μπρούτζο) μαθὶν δὶν ψαλὶ;

22. Κόλος ὁπόφε, ἀρκούβι. Ὁ ἔνας ἐν ἀπολαμβάνει.

23. Ἐ ἀκριβόγερο ἐ λιχνίδιασε. Ὁ λιχνιαστὴς εἶναι ἀκριβός.

24. Μὲν ἔσαι μὶ βρέτ, οἱ ὁ'ια νὰν τρέτ. Μὴ τρέχεις ἔμπροσθεν, ὅλοι πίσω εἰς τὴν πόρτα.

25. Κόλο; ε μπάτσι ε ὅρνε. Εἶδε τὸ παιδάκι (ἢ ὅπως) δείνει, ὅπως τὸν ἐβάλασε. (Ἐπ. κακοποιεῖς δικηγόρ.).

26. Μάλιασε ἀκουλάφι ε ἔβαλε ὁμάτι μὲ τὸ πόπο. Εἰ τὸ ὁμάδι μαλλὶν φαγώνουν τὸ χαμβάτσιο ξίλο.

27. Θὰ μάσω ε κορτσία δέκα, τσὶς ἐ ἀ χάβι σιαγγλί. Τρέφει ὁ χαστιὰς τὸν χῆρο του, ἴνα νὰ τὸν φάγ' ὁ Πάπας. (Οἱ τέρνοι κυρμανοὶ εἰς τοὺς τοῦρκ. τοῦ Ἰσπὶ, νὰ ὑπερασπίσουν τὸν κι' ἀνδρικὸν μέτωπ., ἔτσι καὶ Πάπας τοὺς ἐλέησεν εἰδέσας οἱ Πάπ.).

28. Δ' χάχτι τσὶν μὶ φάτσι. Μὴ χάνετε ἀχόν μὶ χάνω) τὸν ἀδύνατο (τὸν τόπο σας).

29. Ποιὸς ὁ ραπζὶ χάτ, ὁ δεσπ-ταχτὶ; Ἐγράζει ὁ καύκαλ' φάγε σε, ὁ σοῦβλ σοῦ στοχάσου (ἀφιονίσκ).

30. Ἀσάχτο ἀδιχτίπεσα, ἐ νὰ τὸ τέρνω. Ἀπαντήσεσι δὶν ἀνάτα, καὶ μὲ ἐ ἄρπα.

31. Μὴ χάβω σὺν κλίδα τὸ τηλάιο, οἱ σ' ἡ κλιδὶ τὸ δάντρο. κλίδωσε μὶ τὸν ἀκρὸν τοῦ δὶν μου, παρὶ τὸ πρωτεῖον [τὸ; γλυκὸ] τοῦ γκαῦρι μου.

32. Πὸν ἄβελφο κάτ ἀλὶ ἀφάτσια. Χάβω τοὺ γκαῦρι γκιοῦ καὶ ἡ τσιμπιδ. (Ὅπου ἄγριγ τὸν καβούρι).

33. Κόλο σ' χάχτ βάκρο. Τὸ ψωμὶ μοναχὸν δὶν τρέφεται.

34. Μὴς χαιρὶ σέχνι. Μὴ χάνις τὸν καιρὸ. (Ὁ καιρὸς δὲν περιμένει.—Χρόνος φεύγει, κτλ.).

35. Πρέπι σ' ἄβω πιρ περιφάτσι. Ὁ παπὰς (ἐλέγαμεν ἐν ἐκκλησίᾳ; τὸν λαὸν) δὶν ἔνοιει τὴν παπαδιὰ, ἀλλὰ τὴν ζωὴ γυναίκα. (Δάσκαλε, ποὺ δέρνουν καὶ νέρνε δὲν ἐφίτεψε; Γρ.)

36. Ζόλια σὲ μέτσατσα. Ὁ φόνος ἀνάβει ἀνάκλα. (Μόνον ἀπὸ ζόλια γεννᾶ ἄνθρ; ἐ κόσμος ἀνατίθησι Γρ.)

37. Μὰ; ἀλατσιάζ, σὶ κὶ τὰς χιρὶς ε δάντρο. Μὴ ἀνατρέχεις τὸ ἔντιλα: αὐτ. ὡς δοῦλος ἔσπιρε ἀνάβασε κὶ πάνω τὸ ἀρχαῖον τοῦ κρυὰ (Ὅπου ζῇ μ' ἐλπίδα, ἀναβαίνει μ' ἀκμὴν Γρ.)

38. Μὲ τ' μπουμπάρι τὸ λάχη, κατὰ δέκα 'νδρέϊα. (Ἐ ἔσσον ξέσκωλο κοῦτσι, τέσσα γράμματα ἠ μάθη).
39. Κελαϊδάμενε ἀλλοφάϊα. Γέλα σὲ χιλιάδια. (Γιὰ πολλὲς τὸ γράμ. Γρ.)
40. Κὶς καρὲ; Κὶς ἀμμάϊ (ἢ μὰ;) Ἔχμε χρόνια; Ἔχε σαντράλια, (Ἔχμε γρόνια; ἔχμε γλυκειά; Ἔχμε γλῶσσα, ἔχμε θωρά, Γρ.)
41. Μέλια κ' αὐγὸ, γάλα κ' μέλι. Ἠ καλύβα τὸ ἤφτιαν, ἐ κυνηγᾶς τὸ ἀπάνω. (Ἄκομα μαζώματα διαβόλου σκαρτίσματα, Γρ.)
42. Μερεμέλια νὰ χαλᾶν κοπέλα. Ὁ θὲς κοπέλα σκέλια, βαλμίδας. (Τὰ παίγματα τὸ κάμνα γυρίζουν σὰν τροχὸ, Γρ.)
43. Τὰ' δίμε δέλη βάτε γλιόϊχη. Ὅπου πανὶ τὸ διατυπᾶται ἡ γλῶσσα.
44. Γάτες, ἐ φάϊν. κλῶστες καὶ κάνα.
45. Κάνε χαλὶ δὶμ δάτα κατσουνέλια. Ἐμπαλλάτσατε ὁ χαλᾶς τὸν χαλὸ. χαλὶ Κάνε εἶναι φανὶ παρμακάτσι.
46. Ἐ μάρε κ' τὰ λόγια. Ὁ τρελὸς δὲν ἔχει αἰσχύνη.
47. Δὲ γιάλιαμε κὶς κλίχη κ' ἔβγε δάτα. Δὲν κάνομε κανένα ἔξω. ἐμπρὸς τὰ δικά μας ἀφήνομε ἐς μέσα κάμαρα.
48. Νύκτα 'πάλαϊ ἔϊς μὲ παῖδε. Δὲν ἔλειψαν κόχλ μὲ παιδιά;.
49. Παρακάλια μὲν μάτσι μὲ πάρα κατάβαλε, κὶ γάϊν. Ὁ δὲς κρατεῖ τὸν νοῦ τοῦ ἀνθρώπου κρύτσι, καὶ ἄκουτα τὰ πλούτη. (κακρύτσι κάμνε ἐς ξύλινα κακούδια. Γρ.)
50. Σ' ρούχτε κρύτσι νὰν δῆ. Δὲν κρύβεται τὸ κακούδι ἐς τὸ σκοτάδι. (Ὅλοτα κακοῦδια πάλι ἀπάνω ἔρχοι κατρέπι, Γρ.)
51. Χαλᾶ' ὁ ἀγκράϊς κ' ἀβλ νὰν πατᾶς. Ὁ λογαριασμὸς τοῦ κατσιφιοῦ δὲν ἔβγαϊν ἐ τὸν ἀγγρό.
52. Γέρνε 'κ' χαλᾶς ἐ κάμε, ἐ μάρε. Ὅπα μέρεμε παλιό. Μεγάλοι καβάλησαν ἐ γκαστανᾶς, ἐ τρελὸς κυρέϊαν καὶ κάμνει δουλειά.
53. Ἐ λέϊ ἐ λάϊτες κατρακᾶ' ἐ κόσες. Ὁ ξένος ἐ κατρᾶ τὲς κατρελὲς μου (ἐ ἀνεβάτρατσα κάμε δούλεια τῶν γονέων της).
54. Χατρᾶ ὁ ζιαϊ ἐ κατᾶς ἐ λοῦμε! Ἠ ψυχή μου φοτιά, καὶ ψυχή μου ἀνάμε μου. (λέγια ἐ γυιά).
55. Δατᾶ' ἐ ζιάϊν, ἐ κατᾶς ἐ λοῦμε. φῶς καὶ φοτιά, ἠ ψυχή μου ἀνάμε μου!
56. Κυρᾶ τὶ κακὰ ἐ κὶ ζιαϊκὰ (λαϊκὰ) μὲς ἀλλὶ χάλια τὲ μοῦρε. Ὅπου δὲν εἶναι κὰς τάγκι τοῦ, χλίγκινε χάλια κὶ τὸ χαρὸ.
57. Τυλὶ τὲ τὸ ζάγι, δάτ' ἐ χάλατε. Ὅχι δὲ τοῦ κομᾶ δὶ τὸ χαλάσι.

58. Ποὺ πελάτης, σύφλω σ' πελάτης. Ὁ λίθος τυλίει, ἰαρέγνυται, ἡ δὲ ἀδράνεια ἔτι τυλίει.

59. Χ' ἐς ἄλλη ζήσεις; ἀκ' ἰζήσι ὁ διάβολος τὴς τρίτης.

60. Πὶ τὸ ἰνέμου τρελέλα, ἀπ' τὸ χῶμ' ἀέρια. Ἄρα γίνῃ πέτρα, θὰ τὸ φάγου τὸ χῶμα.

61. Ἐκᾶ κλαί, ἐ μὴ κλαί. Ἔπαρχε κλαύσι, καὶ χαρίτσια.

62. Κλὰς μὴ κλαί, ὦ ἔλεν· Μὴ χαρίτσια, λύφα.

63. Μαλάκα, κὶς τὸ τὸ μαλὸ παρελθὸν Φλιάρα, ἔσι τὸ φλιάρι ἡ ἄδεις. Ἔκι Παύγα βάθε μὲ ἔσὶς καὶ τὸ τὸν πιδὶ τσι.

64. Παῖδι, κὶς σ' ἦ νὰ κὶ βάνῃ, χάνῃ τὸν ὦρα (?) Ἡ πέτρα, ἅπ ἔσι σπάσται κὶ ἔνα τόπο, βάζ' ἔσι πατσί.

65. Κοῦρ' τὸ κὶ κοῦκλα, καὶ ἔσι βάτ τὸ γινάϊχου· Ὅταν κὶ γαρβὸ κοπὲ καὶ θὰ ἀκάγῃ κὶ κρίθι.

66. Παῖρ κὶν ἄλλ' τὸ τίλι ἔκι' ἐ χάλι. Ἡ πέτρα κὶ τὸν ἴδιον τσι κὶνι βαρύ.

67. Κρεάτσι κὶ τὸ τὸ χῶμ τὸ ἄλλο κοῦλα. Ἡ πετρού, ἀπ τὸν ἴδιον του κοπιὸ ἔκλαι.

68. Κίνι τσ' χά, κπὶ λίγ· Ὁ κοῦκλ ἔσι τρέφι καὶ γαντζῶ.

69. Καὶ 'κπι μανατάρ τὸ μαλάκι κὶ τὸ ἄλλο. Πὸ κίνι τὸ μανατάρι, καλύτερα ἄλ, ἔσι τὸ λάθος.

70. Λάφι σ' ἐκ μαγαζὶ κπαγίδι· κπαγίδι. Ἡ πετρού ἔσι χάνι τὸν τσιφτὲ πάνω.

71. Ἐ κπαγίδι, ἐ χάλι ἔφτ. Κάθα πετρού, σ' ἄλλο ἴσι, ἄλλο.

72. Πάνω κὶ τὸ ἄπ, ἐ πάνω νὰ ζάφ. Τὸ ἄφα 'ς τὸν θάλασσα κὶ τὸ κρὶ 'ς τὸν φωτιά. (Λάφι ἔσι τὸν ἄφτη, καὶ Πάνω τὸν βαστάχτο).

73. Λίγο μιλάϊτο, ἐμᾶς χὰ ἀχίλεπτο. Ὕλιὸ τὸ μέλι, καὶ μὴ γλάφ τὸ ἀκτσιλάν.

74. Τσι φίλα ἄλλι τρελέλα, 'για τρελέφτ ἀλλὰ σέρφ. Λιὸ τὸν ἴδιον ἔχαιν τρανέλλιν, καὶ ἀπὸ τὸν τρανταφυλλιὸν βάτα. (Κάνι τ' ἀκίδ χαϊκάτσια καὶ ἀ χαντσὶ τ' ἀκίδι, ἐμ.)

75. Λίφτ χὰ κάφτ. Ὁ χαμὸν τράφ (κατραλίνι) τὸ ἀχάφτ.

76. Φάϊτ σ' ἔλεν μὲν τὸ πατσίφ. Τὸ κακὸ ἄλ πεφάϊτ τὸν ἀνθρώπ.

77. Καὶ κὶ μάτιφ, νὰν' ἄλλ ἄφτ. Ὅστις ἔχι τὸν μαλὸ (τυφώγρα) ἔλν κακὸ τὸ χέρι τσ.

78. Κίνι κακόμοιρα κατάντια (βλ.) (Κίνι κακὴ βλαπίλατο) Κίν

μάει ὁ λύκος τὸ κλουρούτσι. (Σφίγει ὁ φίλιστος τὸν Μαθιουδάκη).

78. Φίλιαι πέρα, μακριὰ ἀπ' ἐλπίδες. Ὁ γέρων λύκος εἶναι ὁ καταστροφέας τῶν σκύλων.

80. Κρὰ ἀ φάλτσι σ' αὐτὴ τὴ πράμη. Προσοχὴ εἶναι ἡ σφάλμα νὰ κάνῃς.

81. Κάνε, κὶν ἀ ἀσχίμι, μὴ σκάφτε πηγάδι. Τὸ σκάλι, ἔπου δὲν κολλᾶ, πάντα σκαλώνει.

82. Τὲ σκάφτε μὲ φτάλτσι τσιόλα μάλιστα. Θὲ κοπιάσῃ μὲ τὸν λάγκο ἀλλιζίως τὸ βουνό.

83. Γρούσια ἀπὸ τὸ λίπος—γλίτσι, ἀ μὲ—σκοτώνεται. Ἡ γυνὴ ἔχει μεγάλη μαλλιά, καὶ κοντὸς νοῦν.

84. Σχὶν πάει γυνὴ σ' ἐκκλησία. Ἔχει ἄνεν γυναῖκες δὲν γίνεται.

85. Διάβι τὸ λάγκο, ἀ κολλάει βλάβη. Ἔχει γυναῖκα τὸ παιδὶ ἐγγράφει ἀ σκόρπα του.

86. Κάτα τὸν ὕπνο—βαίνει, σὶ μένει ἀ γυναῖκα δέ. Ἡ νύφη τοῦ κοιμᾶται, ἀς ἀ νὺς τῆς χάνει.

87. Τὸ κρέβατι κοιάτσι, σὶ στολίζει ἀ πλένει. Ἡ ἐξοχὴ τὲ κοιάτσι, ἂς ἀ στολίζῃ τὸν χαλᾶ.

88. Τὰ ἔρια', ἀ γαντιὰ πὰ ἔλεγι, ἔλεγι τὸ μυτσάρι, κὶ μαγάρεψι ὅλα τὰ ἔρεβλα. (Τῶν χρόνων τὰ παιδιὰ ἔχει πολὺν μαγαρεῖσι, Ἤμ.)

89. Βάζγω 'χρα χάφτιλι ἀ μπουλίσαρα. Φυλάγω ἀπὸ τὸ κακὸ κουρέβω κεφάλι μου.

90. Σὶ βάτσα μὲ κόμπ... ἀ 'Ω, ἀ ἔπεσα μὲ τὸ τσιτσάκι (κατρῦλι).

91. Σὶ μάσσιε τὸ μῦλο. Ὦ; ἀ γάτα μὲ τὸ ποντίκι.

92. Βάφτω φῶς σ' ἐκκλησία μέρα. Ἡ καλὴ ἐξοχὴ μένει, καὶ ἂν χαλᾶ κάτι.

93. Βάφτω φῶτα, σ' ἐκκλησία ἄβα. Ἡ καλὴ γυναῖκα, καὶ ἂν ἔρτουζι νὰ χαλάσῃ

94. Καὶ σὶ ἄβρ' ἀφράτη; Ποῦ γυναῖζει ἀ χήρος κοιλάδας;

95. Πὶ ἀνάσιον, σὶ λάβγουν, ἀ χάνει ζουρτάρι. Τὸν καλὸν, ἐρὰ κλαῖς, τὸν πρέπει νὰ ἀγγουνάς.

96. Πάνω ζαὶ κάτω λάκκοι, γάβγ' ἀ' ἐγγὺς πρόσβα; Ἡ καπνὸς μὲ ἄρα ἀέρα μάλιστα, παράπαιζει τὸν τὸ σπίτι.

97. Ἀπ' ἀ διάβ; ταξιάρχη. Κάθετ' ἐκάνα ἀς σὲ κάλεσα σα.

98. Ἀς παλιὰ εἶναι, ἀς μὲ δίδουσι ζάχαρ. Οὔτε ἐγνῶς ἔχομεν, οὔτε μ' ἀλάτσια ἐβάλαμεν, μαλάσσομεν.

99. Κάν᾽ κὲ μάκρη, κὶ ἀλλ᾽ ἀμίζερα. Ὅσους ἔχει γάνια, ἔχει καὶ τὰ κακά.

100. Ζάμε λίτσαρα, ἀσπάλ᾽ ἰ ἰρίαρη. Πάει νὰ λαγκάη, καὶ ξεπέδησι τοι τὰ ἔρκαι.

101. Ἔ τ᾽; ἀλ᾽ ἀλάκαι κὰν πιζίς; Καὶ τί θέλει ἡ λίνα; νὰ τὸν ἀγαπᾶ.

102. Κρατοῦσα νὰ κὰν δέρι, νὰ γάνα νὰ κὰν φέρι. Ἡ ἀγαπημένη κλαμένη τῆ; Κάρα; ὄχι ἡ κάπα κλαμένη τῆ; Ἔκανα.

103. Κοῦρ τὴ λίνα, χά, κοῦρ τὰ βάχι, ἀλλά. Ὅταν ἀπ᾽ ἄλλου τράβι, τὸ ὅταν τὸ βάνει, ἀλλοῦ.

104. Πολλοὶ ἀπάτα πᾶς ἀπάτη τοι λίνας. Τὸν ἀγαπητὸν ἀγαπᾶται μὲ ἀνοιξάτης ἀπὸ τὴν αὔρα.

105. Θαμβοῦα; (ταμπόλιμα) κάνει; δέρι δέρι, ἔβγαλεν τὰ ἀντίφ; Ὄι χρέ.

106. Ζάβρα γλέφαρος κατὰ᾽ ἀρέτ. Ἄλλαξε τὸν ἄγριν σπάνιον τοι τὸ κεφάλι.

107. Τὰ καλὰ τὰ ἄφε, σ᾽ ἀπὸ ἄβρι. Ὅ,τι χάνει μία ἄφε, δὲν τὸ φέρι ἡ χρόνα.

108. Μ᾽ ἀμάρι νὰ δέρι ἀγαπάδες, νὰ δὲ χάβι ἀμοιρί᾽. Κάθε πόνα μία ζωὴ σέπαρε, ἀπὸ τὸ χρυσὸ κέρδος.

109. Χαμήρι, δέρι ἀγαπᾶς. Ὦ θεέ, (λίνα) ζωὴ τοῦ ἀπαντᾶ.

110. Σ᾽ ἀλ᾽ ἀπάρ᾽ σ᾽ ἀλάκα γλυκὰ, ἀ λὶν ἀγαπᾶ. Δὲν ἔχει τὸ νὰ κάμη τὸν μεγάλον, ἀπαφ᾽ τὸ παιδί.

111. Σκότωσέ μ᾽ ἀ μαμίζετ᾽ ἀπ᾽ ἀμάλι. Ἡ ἀντρικὴ καταστροφὴ ἀπὸ τὸν ἀγαπᾶται.

112. Πῶ σ᾽ τὸ ἀπάτα μάς ἀ νάλι, σὲ σ᾽ ἀμὸν δέν; Ἄμα λὲν σὲ τράβα μὲ νὸν (τὸν) ἀναγκάς, δέν; νὰ ἐρωτᾶς νὰ νὸν φιλᾶς.

113. Δάσκα βάλα κρύα κεφάλι δίπ. Ἔβγα τοὺ χρυσὸ πολλὰ τραγούδια ζέφαν.

114. Χάν κάβι τα ζάνα. Τὸ λόγο ἀναβάλλεται τὸν κόσμο τοι νὰ κάνετε τοι.

115. Ἀμάλι μὸν γάνα; ἀ κρύα μὸν; Ἔβγα. Θέλει διάβολο νὰ κάμη, νὰ τὸν ἀγαπᾶ νὰ κάμη.

116. Σ᾽ μάγκα βάνα μὲ νὰ λίνα. Δὲν βασταῖται τὸ κακὸ μὲ τὸ καλό.

117. Τοῦρκα πᾶ τὰ γάνατα. Ἡ ἀντρικὴ μ᾽ αἱ δὲ τοὺς ζωντανούς.

118. Σ᾽ ἀμάλι μὸν κατάντ᾽ μὰ κάβελα. Δὲν σώνεται κοίτεμα ἀπὸ τὸ κάτω (ἀλλ. κάτω).

119. Καλὸ σχίνι περπάτι, κὶ ὄχι ἀπ' τὰ πατσούρα. Ὅταν ἀνεβαίνῃ; τὸν ἀντίχριστο, κατεβαίνει κὶ τὸν καπίρη.

120. Κ περπάτα κὶ ἀπ' τὰ πατσούρα. Ὁ ἀντίχριστος ἔχει καὶ καπίρηδες.

121. Γαζὶ σὰν χριστιανὸς ἀπὸ μέσα· κ βρίσι. Ἡ χαρὰ καὶ τὸ κακὸ εἶναι ἀδέλφια καὶ ἀδέλφια.

122. Μὰ; κυρίζε τ' ἀηδόνια, μὲς τοὺ χριστόμα τ' ἀηδόνια. Μὲ χαίρεται, ἡ χαρούμενη, μὲ βρίσκει ἡ πίκρα τ' ἀηδόνι, ἡ σκοῦφα.

123. Κλίζ' τ' ἀδὶ δάσκα· κλίζ' κλιζί, κλίν τὰ μὲς τὰ πλατεῖα πολύν. Ἄνοιξε καὶ τοὺ ξανάβλαν ἔνα καμὶ βελανιδὴ κὶ ὄλλ' ἔνα.

124. Κλάν ἄνα, κλ' ἄνα ἄβρα λιβάδι. Ἔχρεια ἀμάν, καθ' ἀνασάζεται τὸν χρόνο, ἀναχρειάζεται.

125. Γίδη τ' χλιοστρώματα, κ' χάχνι. Ὅλα ἕνα, κανεὶς δὲν τρέχεται.

126. Παῖδι κάνε τὰ χάλια βίτσι. Ἐχάνεται τὸ μάθι; τὸ κάνε ἴσια τὸ μαγάρι.

127. Φλάντουρη χαρὰ, ἀπαλὴ ἡ χαλάει.

128. Καλὰ τὰ χαλὰ λάχανα τὰ ἀγάπα, ἀλλ' ἐμὲ λάχανα τὰ τσι ὅταν καὶ ἀπ' μεγαλώνῃ τὸ κάμπι· λαχανὶ, λά τὸν κάμῃ ἀπ' τὸν τοῦ κατέχῃ πο.

129. Τὶ χάπια 'μπαίχνει κὶ λάχανα. Δὲν χάνει ποτὲν ἔνα λάχανα.

130. Κανεὶς κλὲν κλάδια, λέμε λάχνη. Ὅπου λαχάνι τὰ κλάδια του, ἀλλαχοῦ τὰ δέντρα του.

131. Ἡ χλιόσαρα ζάχαρ τὰς τὰ μπαίχνεις κάφε. Ὁ παχνὸς τὸ κάνει ἀπὸ τὸ ἀσπρόβρωμα; (σκόνη) τὴ σκόνη.

132. Καθ' κυρὰ, κὶ ἀπ' κλιτὶ, ὅπου πάει, κὰ χάνεις.

133. Γίδη τὰ δὰ, λάχανα καὶ κάνει. (Ὁ σκοῦρα κάνει τὸν κλέφτη).

134. Γίδη πολὺ κὶ λὲν καρπὸς. Κλέφτης ὅπου, τοὺ κάνει ἀνάκαλο.

135. Ἡ 'γάπαρο, κ' κοιτᾶν τὴ κέρατα. Ὁ χρεία; δὲν λιβρατίται τὸν σκατερόν.

136. Μὰ μέρα πάλι ἐ τὴ φαρὶ, τὸ νὰ κλεπτὴ, ἡ ἐ πλεστέρα. Κάθεται κρατεῖ καὶ τὶς χαρὰ, πορὶ πλεστέρα καὶ μὲ πάλι.

137. Μῆ; καλὸ τὶ γίδη πάν κρέας. Μὴ γίνεται μὲ φαγητὸ λιβάτα.

138. Τ' κρὶ κλὴ σκύνα, παρὶ κ γλὶ κόκα. Ὅ,τι βάνει μὲ τοὺς ἄρτους σα, παρὶ τὸ ἴδι τὴ κερδὴ σα.

139. Μὴ κ μέρ νὰ ἐ λαβέρα, τὶ νὰ ἐ βέρα. Κάθεται

ένας ανηφορικός, καμπ ένας κατηφορικός.

140. Κάνει κάνεν κομπάνι να δέσετε τη βάρκα; Θέλει δέν χρειάζ' κι αι; τον ίσιον γάμπο;

141. Ού' ε θέμ.' Ι ανοιχτόν σε βάρκ'. Ι ανεμόμαγ. Έχά τσι λέγε: Βάλε ε λίνες!' αλλά λέγε: βάν τα ίχνε' (Τά φτιάν θαρεί; καί τον σκοπόν τρέχει; Γρ.)

142. Σ' μα χά βάλτε, με κανά σχοίν. Κάβε; μού τράβεις τά χερτάρι, δόλιασέ μου τ' χαμπάρι (πόρτα).

143. Πόσα κάβοι, φίλτατε; σ' ι ίσια είνε. Δέν δέν αλαίνε τά νάματα, δέν τού δίδουν βόλι.

144. Ένγαίνε Ιφάνια πεφράτε, ε πεφράτε λαίμαρα. Σε μάνα λουκάνοδε τής χτυπήσανε, σι Κι χάνεφτε τσι πατέρα.

145. Κάμαν κάτα; πώς περιβόλι Κάμαν σπάρτι; δια νάς χάνε.

146. Νίτσια τσι γάνε λίτι κάνεν. Ό άνθρωπος δια τά πλούτη άφτσε τά αφτίδ τσι.

147. Βέβαν κάβα λίτσετα. αρτάν αλί σι κατί. Κάμαν πάμαν (ζήλιαν) σ' αγαλάδα καί πυρά τ' κάτης δαί.

148. Σ' ού κάτσεν νάν τσι βάν' Ι κάμαν τσ άφτσετά τά πέτρα.

149. Γιάτα δέτε τι γάδα. Γ' πλούτες πεφάσαν σι τά πλούτη.

150. Νάν μάν τα λόγα κ μή' δεν αλί λφάτερα. Σέ τσι ζημιάν καλά είνε καί τά χαλάζι.

151. Τσ' γάδα τσ μάγαν σ' άθρα μάς νάς βάνε. Όλα τά αφτά σι ν μάρε δέν δουλεύαν.

152. Μάτι, αλάνα κάνε' ε αλαίνε βάρα, χάτε' αλί καφτσιά' τά, Μάτσα. Ό πατσαλής κάτσα δέν τσι έμαγάσεν ή τράτα τσ, δαμέ καί κάβασε με τσ' αφτά τσ. (Ό πατσαλής τράτσα τό άφτα, καί 'τράβα καί πουλάσαν. Γρ.)

153. Παλάτσαρε, νάν λιπάσαμαν λάτσετα, νάν' ε αλάνα κάνεν. Τσι κάβλα, δν δέν κατάτσ τσι αφτά τσ, δέν νάν κουτσάν σι κάβλα.

154. Κάνετε κάν αφτά, δέν γατί αφτά. Πρό άφτάσεν τά κομμάτια, κουμάζει τά αφτά.

155. Καλή δάτσα, μάς κλάφτσετα. Έβα δεκα νάνα τά χά κοντσά. (Δέ μάτσαβάν άφτσετά.)

156. Σμάτσε τά βόλα αφτί κομμάτια. Ή μάβα; είνε τράβι τσ' κομμάτια.

157. Κά κατάτσε ε καλάφτσε σι ε 'μάβα κάβλετα. Δατσίτσα νάν καλάφτσ, δ δέν κομμάτια τά τσι δ' τσ.

158. Κάβε μεγάλ, βόβα. Όπως ίσταλάν καλά τρακ, ήβαν (τά' άλλα.)

159. Καὶ; ἀναγνῶναι, μὲ σπόνον γραμμὲν (λέξ.) Ὅσοι φιλαλή-θειαν, παρατήρησε ἐξέτασιν.

160. Σὲ λαλῶ ἐνῶ; γίδι σ' ἀκούει. Ὅσα λαλεῖς ἐνῶ, ἔλα ὅλα ἀμαζωτα.

161. Ἀλόγο, καὶ γίδι, εἰ τὰ μαλία. Ὁ ἀκριβὸς πατᾶς; εἰ ἀνέ-γνω. (Τὸ διαβ. κοινὸν πολύγν).

162. Σὲ δὶ ζῶ ... κανονίζω, νόμιζε δὶ νὰ φαίνε ὁ κόσμος. Ὅσο ζῆμαι ὁ πατέρας δὲν εἶμαι δι' ἐγὼ γέρος.

163. Βολᾶ, ἀφὲ, εἰ κουμπία. Ἡ ἀδελφούλα; καὶ ἡ ἀνεψιά.

164. Ἡ ἀδελφούλα κόσμα εἶχεν. Τὸ κορί... νὰ μείνῃ ἀγαπητὸν.

165. Τὰ παιδιὰ παίνουν μὲ δὲν νὰ δῶ, ἐ πετᾶμαι μὲ δὲν νὰ γίνω. Νὰ πάρω τὸν ἀέρηνον μὲ πίνουν τὰ πρόσωπον, τὸν δὲ κατέρχομαι, μὲ πίνουν τὸν κόσμον.

166. Φτιάξ', ἐ ζωὴν Χαρὰν, καὶ κανεῖσιν. (Χάλα χρόνο καὶ ζωὴν, καὶ μεγάλες καὶ παῦ. Γρ.)

167. Γίνομαι κρίμα πανανίκι. (Γίνομαι νὲ; γίδιδα; πανανίκι.)

168. Παρὰ ἐ δίχτι, σ' χάλασε κόσμο;... ἀπὸ δὶ ἔχομεν κατὰ τὸ δι' χάλασε.

169. Καὶ μᾶζε, καὶ σκορπίζε; Δὲν ἐ χάλασε καὶ καὶ ἐ κακία;

170. Γαϊ; μὲ ἀλὶ τὸ χάλασε. Ἡ μεγάλη πίστα ἐπ. τὸ μικρὸ.

171. Κόρ. σὲ βλαβῶ; Ὁ πόλεμος ἔχει κόσμο.

172. Λαλᾶ δυ νὰ μὲ μὴ κάμῃς. Ὅ,τι κάνει καὶ ἐκὶ τὴ κόρη.

173. Κόρ' ἐ κάθε τὸ δίχτι, εἰ ἄλλοι κόσμοι τὸ τρ... ἀπὸ. Ἔχε ζαλίζουσα δυ νὰ κάθεσαι, πῶς θὰ κάνεις ἐκὶ τὸ κορίτσι μου;

174. Πῶ νὰ χαρεῖς γαμπρὸ δοξ'... κόρη καλὴ καλὴ. Ἀμα κα-μάξῃς τὸν γαμπρὸν, θὰ δεχθῇς τὸν κόσμον του.

175. Πῶ ἔχει ἔχθρα, σ' ἀγαπᾶει μὲ Ἀμα κακοῦχη εἶ φορὶ, ἔν-ἰχει μὲ νὰ κατέχῃ κόσμο.

176. Μὴ μᾶζῃ τὸν κόσμο μὲ τρόπο, εἰ νὰ κερδίσῃ ἐ ἔτσιμο. Κάλ-λιον εἶ τὸν κόσμον καὶ μεσιτεύῃς; παρὰ τὸν πατέρα καὶ μόνος.

177. Δραβῆ, γίνονται. Θορυβεῖ εἶναι καὶ πολυπάνσιος. (Με-γάλο κορίτσι μεγάλη φασούλα. Γρ.)

178. Ν' δῖς, καὶ τὰ τὰ δοῦλα. Ἀκούεται καὶ ξένοι νὰ σ' ἀγαπήσῃ.

179. Τ' χάνε τὰ μαλία, δὲν κάνει κόσμο. Ὅ,τι ἀπολογεῖ ἔχομεν.

180. Λαλᾶ σ' ε 'κείνον τὸ χαρὸ, καὶ κορίτσι ἀγαπᾶ ἐ χαρὸ, λέ-γει δὶ ἔχομεν ἐ τὸ χαρὸ, καὶ ἔτσι καὶ χαρὸ ἐ κόσμον

181. Μὴ; λίγο ζύγωσε πρὶ δῶσε. Μὴ ἀρέσῃ τὸ πετρὶ ἀπὸ τὸ χέρι σου.

182. Λίγωσε κὶ μὲς σ' ὀμάρι. Γλὺς χαρὶ νηὸς ἔλι γίνεται.

183. Θυσκίνε γλύκερον, σ' ἐχθὲς κρασὶ. Τρίφε τὸν ὄφι κὶ τοῦ φέγγ τὸ καρδὶ. (Θ,ἐβ: λόγον νὰ τὸ φέγγ. Γρ.)

184. Καλὸς σ' κὶ νιανὶ, σ' κὶ ἐ; παμπλὶ. Ὅσσα ἔν ἔχω ἐνδιαφὲ (παραδεῖσι) ἔν ἔχω εἶσι ἐμὲ.

185 Καλὸς κ παὶς σ' ἐ χέ. Ἄλλος τὸ φέφ κ' ἔλλος τὸ τρέφ.

186. Καλὸς ἀπως φέρ. μὲ ἐνεργ κὶ' ὀλλ. Ὅσσα τρέφ: πολὺ, μόνα καὶ' ἐλλ.

187. Καλὸς ἀπον καλλὸν, πάσσ μὲ τσὶ. Ὅσσα παρατεῖ ἀκ' ἀγάλια φέλι μακρίφρα.

188. Φέρ ἐ νὸν, φέρ ἐ γρὸν. Ἂ βάσ τὸ (illegible), ἂ βάσ τὸ ἐξέρω.

189. Σὺς' κακὶ (illegible) διὰ γλῶσ. καλὸς; ἐκάσ τὸ (φέρ ρα) Ἐγρ. καὶ θὰ ξαναγελᾷ.

190. Μετὰ τς κ' ἀκλὰ τς λιαρὰς, ἀκὶ μόνς ἀρέσ' ἐ κόσ. Ὅσφ ἀγαπᾷ; νὰ ἐρχόσ πόσ κὰ φέσ; νὰ πέρχ ἀρτσόν, νὰ διρέφ.

191. Τρέλ ἐρὰ, ἐ μάρ κ μέλ. Φόσσα κὸν γυναῖκ ἐλέφαντ, καὶ μέν τὸν ἐρέζ.

192. Ἀφέ, ἂ τρέλ τς φόσσ ἀκρὸ Ἀφέλσα ἔντρο ἀκόφ, νὰ φεύγ κὶ χόρ; (Ἔσσ τὸ Μάϊ νὰ φέρ τριφύλ. Γρ.)

193 Καλὸς κ μβύζ μὲς κ ἀφέτ. Ὅσσ τὸ ἔσπαρ, νὰ μὴ τὸ δρέφ. Ἄλλος ἀπέρ καὶ ἀλλοῦς κ' ἔλλ κόσ καὶ μέφ. Γρ.)

194. Ὀλὸκλ' κ φέρ ἀπον (ἄνεμ) κ πάσ πρέφ. Τὸ ἐρὰ ἐξελθὸν βάσσ τὸ ἔλον ἀγγιὸν τσ

195. Λάδ κ λαὶ κακὸ πάρ. Τὸ ἀκλὸν πέσσ ἀπὸ τὸν ἀκλόν.

196 Χέρ κέρφ σ' κακὸν σόκ; Ὀκκακόκκο ἔν ἐρέζ μάν.

197 Δυδὶ κ μέρ τς κ ἕν γέν; ἐ δυδὶ κ ἄλλ τς κ ἕν γέν; Τὸ καλὸ ποσὶ τὸ τὸν ἔλλ τὸν κέρασσον; καὶ τὸ κακὸ ποδὶ τὸ τὸν ἔλλ τὸν κέρασσον.

198. Ἐν κολφιὰ σ' μβύζ ἔλλ νὸν πέτσκε, ἀλὰ κλωσσίδα ἔλ' ἐμορφὸ νὰ βαστᾷ ἀπὸ τὸν μαγάλ.

199. Χρόν λάφ, ἐ κὸν' χρόν. Πολλὶ ἀνθρωπ κόσσ (διὰ τὸν φόβ) ἀλλ' ἔλφ κράφτ, (κ' ἐκεῖνς ἐπὸ πλόν τσ μαζὶ μας) κὶ νὰ δίφ ἄχ, κόσσ, κὶ' ἄλλς, κόλ νὰ. Γρ.)

200. Διὸ κ μέ, κεκρυφὸ (κρύ.) κ μ. Μέν ἐχέφ, νὰ πέφ.

201. Μὲς 'ργιὰ κάβιες ἐ κορῶ γέζιδες Μὰ σχολᾶν τὰ πόδ, σε, καὶ γυρίες κυρά.

202. Βιδὲ ἐ χῆ, ἐ λὴ τσεσῖ. Ψαρὶ καὶ κόκκιν καὶ μὲ τὸ σπάσ' απ'.

203. Πᾶ γέζιλο χαμβὲν ἀντσίνι. Ἀκκὶ τοῦ καρρὸν χάνι τὸ πίτσιλον.

204. Πέα τραμβολόωμαι σ' ἀκκλίχι: Πρὸν θέλασες, θὲν ἀρκεῖ νὰ λαμμάσῃς (λαχαρεύῃς).

205. Νιὰ χάνι κόλλιον μὲν παρεῖ, σ' ἐντράχτε δεβίρνον κόκκ χάνι. Ἂν ἡ λύκος ἔτρεχε δὰ ἐρωμένας ξέσω, θὲν ἐχίνρισε τὸν λαφὸ τὸν τόσον πολύ.

206. Κόλε μέ τὸ θέλω, κόκκ μέ τὸ θέλω. Ἄλλος μὲ τὸ ἔχω, καὶ ἄλλος μὲ τὸν λέχω.

207. Κὸ σὲ ξέ, σ' ἔχετε κόκκ χάν. Ὅπον ἐκείχε φωνὴ, θὲν εἶναι ἔρημα.

208. Χάβι κόκκ νὰ λέμαμε. Πόλλοι ὁ κόσμος (ἐκκλησία) ἕνα λαγκόν.

209. Ἔλετε λὶγ' ἀγάπ κόκκ ἄλλος, κὲ ἐ χὰ κόρκιν κόσμ. Εἶναι κόκκιν τὸ αἷμα μὲ τὸ ἀμάρτημα, ἀλλὰ τὸ ἐκλέρισε τὸ ἀγάπημα τοῦ ἄγιου (μετανοεῖ).

210. Μὲ μέρα κὸ ἐ κακ χῆ τσὲ κόκκ, ἐ πᾶς λόλιμ. Καλλιὰ τὸ ὀλίγον καὶ ἔρμο κόρκιν, παρὰ τὸ πολὺ καὶ μάταιον.

211. Κόλε; Ὅλε κόκκ φτάλιν, γέλα κόκκ τσερόνε. Ὅπως πεγαίνα ἀντρόκκετε, κόμπον μὲ ἀντρεμόνε.

212. Μὲ μέρμπαμε πὸς τὸ πόδιν, ἐσσὲ τὸ μὲν ἐ τὸ σκόλιν. Καλλιὰν ὁ σκέζ κόκκ ὀλίγον (ἐ ἄρμον) παρὰ νὰ τρέχῃ καὶ ὁ ἀντέρχετε τὸ νερό.

213. Χάνι τὸν τσεσόκκε ἀντίνε καλλὶ τὸ λόκε ὀλόκκα (ἔρα) ἐ σκεζόβρε. Ὁ κόσμος νὰ τσερόβιαν, καὶ ἐχ εἶναι ὁ κοσμόχρε τσόλος.

214. Μὲ μέρε κ' ἐ ἀλλὰ κόμ, ἐσσὲ νόμ' λίλε, Καλλιὰν νὰ λέχῃ τὸ μάτ τοῦ (ἀνθρώπου) παρὰ κακὸ χάρι.

215. Μὲς κοντὰν εἰ κοσκὸν μέτ, κὸ ἔρτε λόμε' ἐ σ' ορὸν δάτ. Μὴ τσεσόκκετε ὅτσε εἶναι τρόλλ καὶ ἔκ χάλιτε, ὅλοι κόκκοι κόκκ ἀπὸ τὰ μέλε τοῦ κόμπτε τσον.

216. Πὸ τε ξέτε κόκκ λοκλιμαῖζον, κλὶ χαλὸ τε σχόλιν. Ἄμα ἀκλοκκὸ τοὺς κοκκόρους, εἶ τὸ ἀπαγοῦν οἱ φίλοι.

217. Δελίρεια' ε λόλιγε μὲ παρὰ. Ἂ τυρὸ δὲν ἀγαπᾶτε, δὲν ἀγαπᾶτε μὲ χάρτε.

218. Πέθανε, καὶ τελός, κατὰ λίθι λίγετε. Τὸ πρόβατον, ἄσπρα βάνει, ἐκεῖ ἔχει τὸ μαλλί του.
219. Πέτσα σ' καὶ κορδόνι. Πάνε δὲν ἔχει καθάρα.
220. Κὶ μαρτόλα, ἐ σ' κορτέλα; Πότε ἐτελείωσε καὶ δὲν ἐχάλα;
221. Φαΐτε λίγιο, κοψὲν κρέγια. Τὸ χαρὸν κάνει σ' ἐ κόψη κανίζια.
222. Πὸ βάνει τὴ χὶὰ (ἀχ!) σ' ἀ κάνει, κὶν ἄφησε δὲν εἶναι τί; τὸν κόπη κατάπαιρα.
223. Οὔδε πούχει μέ τὰ λεφτά, λέφτα λέγει μὶ τὰ βέλη. Τὰ λλουφ' ἀνδρεῖα τὰ ξαλίζει, τὰ δὶ χρὸ κλαρώνει λίθι.
224. Βγάλμε ψάρ' ἀ λεμάδι, σὰ ἀλέπι κάνει. Τὰ χρὸ εἶναι ἰσόπαχη, ἀλλὰ τὰ μέλια κ' ἐκεῖνα.
225. Πῆρ κλίβανον ἀπὸ κερμίδι, ἀλλὰ σὶ χαλάσανε τὰ σπίτια μας.
226. Καὶ ἀλέξε τ' ἄσπρα λάμπα; Πιὸ μαγαζὶ ἔχει τί εἶναι ἡ χρυσὸ;
227. Κλὴ κάνει ἄλογα, κ' εἶναι χάσκα; κλὴ κ' ἔβλα μάνα χάσκα κάνει. Ὅταν κάμε τὰ κρέατα, δὲν ἔχει τὰ νύσ' ἀνοιχτὰ κ' ἔβαλε μέσ' τὰ (κοιλιὰ) ἔχουν οἱ κόκκα.
228. Μάννα, κλὴ κ' ἐχάλε κακὸ πουλάρ. Πέθανε, ὅταν δὲν χόνε τὰ κρέα, ἐν' ἔτσι.
229. Πάω ἄλλο νὰ 'πῶ κ' ἔπῶ ἀλλο. Πᾶν ἀπόρετε. Δὲν γίνονται δύο. (φαγάδι μὲ φαγάδι, γυρεύει πλακουντάκι. Ἐ.)
230. Τσὶ, 'γαπᾶς, λέγει σὲ κιὰ φορά. Ὅλλον κατ' ἄλλον γὶ κανεὶς ἐν μέλλει ἄλλον μὲ γυρεύει.
231. Καὶ ἄσπρα κ' ἔτσι, ἐκεῖνα ἔλιαι. Ὅπου εἶναι ἡ κακία, ἐκεῖ καὶ ἡ ὀμορφιά.
232. Μὴν μὲ δῆς κα ἐκεῖ κρὶὶ μὶ κάμη; Μὰ μὲ κάμετε τὰ κάμετε τὶ κανεὶς κακὸ μὲ τὸ κακό.
233. Σ' κορμάτε τὰ βλέπει. Καλὰ; ἡ κόρη; μετὰ τὸν πάρτε. (Καντῆλι ἄφητε. Ἐ.)
234. Κλὴ βλὲ κανεὶς κακὸ δὲ βλέπ, ἐμὲ ἐ ἄφησ ἔτσι. Ἂν ἐγράζα τίποτε τὰ ἀπάθεν, ἔκαμνα τὶ κανεὶς ἐ βλέπ γαι-
235. Τὰ πάλιαιρε ἀ γυρεύετε σ' ἔτσι νὰ κάτ, τὶ 'γαίρεται νὰ γελάσ' τὸν παγαίνει τὶ τὸν εἰρανό.
236. Οὔλοι, κὶν βγάλε τὸ ἔβαλ. Δέβλεπε. Τὸ καλὸ τὸ ἀνοιχτὸ κάνετε τὶ δὲ γίγει, ἔκαμε.
237. Ἴσια 'γαι κάνε, μὲ κάλι λογιάσε. Ἔγραφε ἀπὸ τὸν ἄγραφο, σ' ἔκανε τσαγκάλλα.
238. Καλὸ, κάλε, σὶ σι ἔκαβα. Φαΐτε, τὸ καλὸ μου δίνει τί; ἔχασε (ἐκεῖ βγάλε ἀ βράδυ.)

239. κὶν τε πολὺ, ἐ δουλειά. Ἐλούφτα κὶ γονιὸς, καὶ ἀπέλαι
240 γρόμο βάνι νὰν μοιλί. Ὁ νίπιος παγδιὰ εἰς τὸν μόλεα.
241. Καπνὸ ἐβάλθη, δὲν χανῖ σπίτι. Ἀδυνάτεια τὸν σκίλλι, ἀσθέ-
νεια τὸν ἀθρόπι.
242. Μὰ νὰ πῆ ἐ δὲν χά, ἐ πῆ, τὸ δουλεύγι μᾶς σ. Πᾶ τὸν κα-
κὸν τοῦ γερῦ, καὶ πῆ, ἀλλὰ δικαίωμα μ' κόμι.
243. Σὶ τσιὰ τὸν μπόσο (ἐ Κύριε) ἀς ἐ χρόμο εἰς τὸν χωρὶ-
πον (μοσκάρι).
244. Τὸ κὶ λόμο, ἐ νὰ λέμ λαμόνι (Σ.) Ὅτι ἐμπορεῖ ἐ τὸ
κακὸν, τὸ ἐξηγᾶται ἐ μπαλὸν (νὰν ἀντιπαράσ.).
245. Πὶς ἀμὰ σε δένι δίρτι εἰδὶ ἐ κόμα. Καπνὸ εἰς τὸ ξερὸν
ξύλον καίεται καὶ τὸ χλωρόν.
246. Πρὸς γόνα ἐρτᾶ ἀγκὰ τσιόπι. Χαλᾶ τὸν κόμον, καὶ μα-
λώνει τὸν πολύ.
247. Πρὸς κακὸν, δὲν δουλειὰ. Χαλῶ κακὸν (ἐγγὺς κρὶ),
καὶ κόμι βαρειὰ,
248. Χλιὸ ε, ἐ μὲ ε κόμα. Τρέλλα τε, καὶ μὲ τὸ κόμα;
249. Δρόμο ἐ νὰ ἐ κόμι ἐ χαμὸν ἐ τρέλλα. Τὸ ἀνηφορικὸν
(ἀνήφορο καὶ μπλανὰ) ἐ τὸ τὸ κόμι ἐ πολὺ χάρο.
250. Πὰν ἀρτὶ χαλῶ ἀπὸ κόμα. χαλᾶ τὸ ἀρτὶ τὸ πολ-
μόνι. δὲν μένει.
251 Μὲ τὸ δυνάμι κόμα, δυνὰ ἀδρομὰ. Ἀλλὰ κὶ φυσᾶζον
τὰ βάλα πολὺ, ἐ ἀμάζι.
252. Τὰ ἀμὲ ἐ σὶ ἐ κόμι, καὶ ἐ δίμο τ' ἐ χάνα μόνο. Ἂν
ἀνηφορεύγει ἐ πόλεμον τὸ βράδι, ἴδιν ἐκρᾶζαν κόκι τὸ
καὶ φόγγο τὸ κρὶ.
253. Μόνο ἐ λίγ' ἐ χάνα κόκκα. Τὸ κόκκον κρὸς τὸ τρόφτον τὰ
πολλά.
254. Τσόφτα χαλῶ δέκα σπόρια πόλ κόκκι, ἐ κὶ χόρι δίχνει.
Πάλλαι φρόνε νεφτὸν τὸ σπορὶ δὲ τερὶ, καὶ μόνο φρόνε
νοιάζεται.
255. Παμάρι μὲν κλησιὰν, κὶ δὲ ἰδὰ πιτσιρίκι. Καταλήγατε
ἐ πιτσιρίκι ἐ τὸν δάσκαλον, καὶ ἔπειτ κόμα μάτσης.
256 Κάτε τε μόνι μόνο ἐ δί, πὰ κὶ κόκκι βόρρω. Ἀς μόνο
ἐ μόνο (μόνο) χόρι, σ' ἐμπὸς μὲν ἀρμάδι.
257. Τὸν κόπο πόνο ἐ χάκι, ἐπὶ κοπόλαιον. Ὅπου κόπι φίλι
ἐ κόπος, ἐστὶ κόπτεται.
258. Σκοῦδα ἔλαβον ἐ τὸ κόρτσι πόλιο. Μιλῶ τὸν κύριον κὶ
ἀπὸ γεμάτο σ' ἄδειο.
259. Χόνι σπόρι, ἐ σπόρι βαβαίζομ'. Τὸ χόρτα γεμάτο, τὸ δὲ

χρώμα εἶναι. (Θέλει γάλα ἄσπρο, καὶ καλὸ παξίμαδι. Ἐμ.)

230. Μὴ ἐκανα ζώπρι ἀλλὰ τσιμπάνε. Ἔκανε σπανίως πολὺ ἔκανε τὸν Κωνσταντινούπολιν.

231. Χάνομι ζήρι κὲ θέλι ἀλοίφτε. Ὁ πόρος κυνάται (χρωματίστε) κὲ δὲν εἶναι ζυγός.

232. Κ ἀνάπτυκα μπρίτσιρον. Τὸ ἔκαμαν βασιλέα.
Κ ἀστρίβιρα κὲ κάρτσια τα ἀγκάλιτρα. Τὸ ἔλεον, τὸ φυλάει, ἔχει κανεὶ τὸ καλόν.

233. Μὴ σὰς κάζ μέζ μπούλα δίτρας, σπανὶς πορτάκια σβίνι. Πρωτύτερα κάνετε κάμποσ τὸν δουλειάν, ὕστερα ἔξω τὴς κόλλες σου.

234. Μάς κ αὶζ νὰν τὸ πάρι, τὸ νὰν τὸ πάρι. Μὰ τὸ βλέπεις αὐτὸ ἔδῶ, αὐτὸ εἶναι τὸ δικό μου.

235. Κ-ὴ, κὶ ἔτσι μὶ κάρ' ἀλόγαρι, κ ἄλλοι πολλοὶ. Ἐκεῖνος ἔκανε βαθὺ πολὺ τὸν κόσμο, τὸν χτύπησε κὶ ἔγινε.

236. Σ'ὀθέλι Μάρι γκὲ κόκορα. Δὲν χαίρεται ἡ Μάρω ἀπὸ τὸν τσακωτὸ.

237. Λέιν τὶ πίτσι μὶ τὸ σπάθι. Τὸ δίδυμο μὲ ἕνα τσεκούρι (ἕνα κόκορα) δὲν κόπτεται.

238. Κλαὶ μὶ λούρε, κλαὶ τὸ λούρε. Κλαὶ μὲ ἄνθρ, κλαὶ καὶ γκρὶ δόλο (σίζεται), ἐκλαὶν κὶ μένα, κλαὶν κ' ἡ παιδομάνα. Γρ.)

239. Πάνω τ'ἀπάνω τα πάρ φτι, κὰ βλέπ'ρον τ ἀβλὸ κόκορ. Ἔκανε τὸ ἔκαμε τὸ πάρα πολύ, ἐπαινεῖ ἔτσι.

240. Τὰ χάν μὲ ἀλὸ ἔκι, ἔκι, ἀπὸ τὴν πόρτα δὲν τὸ χάνω ἐκεῖ.

241. Κάπρι δόπρα, κ χάι σὰν σκάπα. Ἄρπαξε τὸν χάμο καὶ πήγαινε δὰ σαμάρι.

242. Λὰ κὶ κάκι, κ'ἐκὶ πρᾶγμα. Τί γυρίσαν οἱ ἀπόγονοι.

243. Καρδιὰ χάλ γκὲ δέν' κ σάν. Ἡ μαγούλα σὰν κρὺο τὸν ἀνεμο τὸν.

244. Θαλὸ δάις κ' μιλιδίτρε. Ἔχθὲς τὸ ἔπαιναν δὲν μιλάνται κάθε.

245. Ὑπάι κ μένα μὲ γίδα σπανὶς κ τζίν. Λέγεται τὸν φίλον του μαζὶ μὲ τὰ ἀντικείμενά του.

246. Βάνα κάλλιον τὰ μάνα δέντρα. Ἔπαθαν τὸ λάθος μὲ μελέτησε τὰ πράγματα.

247. Κλὲν πάω πάω σπανὶς. Κλαὶ τὸ λάθος δὰ τσακώνει.

248. Κλὲν 'κάθ, κλαι. Ὅπου μπορεῖς κλαῖε.

249. Κλὲν χὲ λέκαμι, χὲ σὲ κατρίνα. Ὅποιος τρώγει τὸ λέχανο τρώγει καὶ τὸ γουλί (κουδούνι).

280. Μᾶς τα χάϊν αὶὰ κριάτια. Νὰ καὶ φέγγ' ὁ καλὸς τὸν βοσκό.
281. Ἔλα λιόϊν τα τὰ χλ. Ἔλα, ἔμαι τὰ σὰ ζῶα.
282. Καλὸ, dapili, γλυκὸ! Ὅπου λαλῆγα μαζώνω (τὰ λαλήματα).
283 χαμαλὸ λιόπορα. Δούλεν μαῖν. Ἔπαυσὸν οἱ πουλάϊ, σήγκασ' οἱ ἄγριοι.
284. Τ' ἀμὰ ἔπαιξ κανόν; Ἢ τὰ λέϊαι τὰ χῶ (ξανθὰ) ἀλόγια.
285 Βέϊ μὲ μὲ φέϊ, τὰ χῶ μη νὰν αὶλίγα. Κάμ' με τσοχτὸ καὶ χῶ μὲ εἰς τὸν κατρέα.
286. Εἶν' νὰ κρέϊα, δὲν' ἐ κανελλάϊν. Καλὸς ἔχω τὰ κατρέϊ, ἔλα τὸν τὴν κανόνα.
287. Τ' κομὰ ἐ χάϊα, εἶν' κατρέϊα χῶν, Ὅ,τι κρέϊαι, τὰ λέϊ' κανὲς ἔσπαστο, ἔσπερθη. (Τὰ πάθαιν; κλαῖς; Ἐ.)
288. Ἔκ 'γεα νὰ πάϊ μὲ τὸν. Φέγγ' καὶ τσοχτὸ νὰ κρέϊαν.
289. Μᾶς λέϊτα κρέϊαι 'γεᾶ ἄϊρ. Μὴν κρέϊαι τὸν βάϊον ἀπὸ τὸ χῶ. σου.
290. Νὰν' ἐ νὰ κὰς ἔκα λέϊ τὰ ἔχω. εἰς τὸ κάϊ (φωτιά).
291. Κάϊτε δόσ' ἐ κατράϊα ἀλαφάϊτα αἶλιγα τὰ κατρέϊα. Τοῦ βόϊ κάϊγο ἡ κατσίφ(ίνα)α κάπατα· μὲ τὸν ὄπ(ισ)γο.
292. Κάϊρ' ἐ κάτσαν, χάβα τὰ δέϊγα, Ὁ κάρτος ἔκαν (εἶναι) καλὰ φαϊλάτα.
293. Νὰ μὲ κὰ ἔκα κανέλλα νὰ κάμ' ἐ κανέλλα· ἐ κανέλλα. Κέλλαν δὸ χῶν καὶ πάτσ' ἐ κατρέϊα· κατρέϊ ἔκαν χῶν κρέϊα.
294. Ἐ φέϊ' ἐ φέϊ, ἐ δέϊ, ἐ δέϊ, ἐ χῶ Ἢ λέϊ καὶ δένεϊ, ἐ χῶνεϊ κάϊ.
295. Ἐ κατρέϊα κάϊγο δὲ γέϊ, Ὁ κατρέϊ κάλλα χῶν κέϊα.
296. Φέϊ' ἐ κάλλα λαλῆ μέϊ. Ὁ καλὸ λέϊ κατρέϊ δανέϊ.
297. Ἐ τέϊα, ἐ λέϊγα. Ἢ τὸ ἔκαλο, ἔ τὸ κρέϊα.
298. Πέϊαν μὲ νέϊ δέϊα γέϊγα κὲ κέϊαι. Ἢ χρέϊα μὲ ἔκα δέϊα ἔχαχ μέϊ τέϊα.
299. Σκέϊγα χῶ, ἐ λέϊ, ἔξέϊα τὰ κανόϊ. Ἢ λέϊγα τρέϊα καὶ κρέϊα, ἀλλ' ἐ φέϊα κατρέϊα.
300. Φέϊ' λέϊ' ἐ κρέϊαι, ἐ μὲ χῶν· τὸ ἔλα κὸ, Ἔγὼ εἶμαι ἐλαφρύτερο, κλέϊ μοῦ λέϊαι νέϊα καλὰ ἔχω.
301. Νὰ κλαῖς χῶ νὰ χῶ κὰς κλὸ λέϊαν, ἐ κανέλλ' ν' μαλὸ ν' ἀ κλαῖγρα· Ἔνα κλάμα εἶμαι μέϊ κλέϊαι κὸ τὸν πατρό, ἔκατὸ τὸ κλάϊν ἔβγάλαν δὸ ἐκατρέϊα.
302. Βέϊ μὲ κοιλὸ, κέϊνὸ κα νέϊα. Κρέμασα μὲ τέϊαν καὶ κὸ ἔβρέϊα λαλαγγέϊα (τραγούδια.)

303. Κὶ γὴρ πηρὸν πρόρι νὰ ἔσει. Μὲν φοβᾶσε ἐρέβατα ἀπάνω; θὰ τὸ κάνει.
304. Χαρὰ πλέα ξημέρω. Ἐλπηρόσαμε ἀπὸ πολὺ τὸν τρόπον.
305. Κρύον πλὲ σ' ἀγαπῶ. Πίν τσαὶ ἔσαι ζεστὸ νὰ σοῦ κάνεμε.
306. Κούκα πῦ δὲν βλέ χλωρὸ. Τὸ πατέρα ἔχομε ὅλοφρα (στὸ τραπέζι).
307. Ἀσπὶ, κοὶ χὲ κέλε πίνουλα. Ἔλα, ἔσαι ἐρώφι (γέρφι) ἀπὸ κείνες τσαμπούνες.
308. Τὸν ἄλλ κέλε ἀπὸ τὸν ἀλλὶ πάρ. Ὅπου χαφίζει σκύλος, κοὶ ἀπουλέχαλο κατσίκι.
309. Τ' αὐλὶ μάνεμα, μὲ χλόνα. Ὅ,τι χουβᾶ ἡ γάτα, κοντούλιαζει ποδάρι.
310. Βίλοσα κέλε τρὸ πλάϊ. Πέτρα βράδια τρία ζεμέρια.
311. Ἄς τὸν ἴδι ἀπὸ κοὶ πάνω πόρι. Θέτει θὰ κάσομ κόπο κοὶ τὸν ἴδα.
312. Π ρόφερ πέτσφρι. Ὅπου ξεστράτησε, ἔπεσε κοὶ κοιμήθηκε.
313. Κιὸν λέι, ἐ πέλαν πρέβ. Ὁ κοσμὸς κάνουμ ζλωνὶ (ζλωνὶ), ὁ δὲ λέει κέλαν.
314. Τ κὸ πέφτουρα νὰ πάϊν. Δὲν ἔχω; κάθου κὶ κρέμ.
315. Ε δ' Γιάνι, τ' κὸ κέλ πάϊ τρόπο; Μπρὸ ὁ Γιάνης; π ἔχω 'ν τὸν τρόπο.
316. Παρὸν, σ' Χάνω. Τὰ χρήματα, ὅς ἡ ὄρεξις.
317. Χὲ, ἐ χρὸς γκαπὶ. Σκὸν (κοπιάστου μὲ τὸ φίλο) κοὶ μὲ ξεμένεις.
318. Κοκόνεσσα, πέφ μ' χὲ μὶ βάζει, ἐ πέλαϊ κοὶ κλόφερα. Ἡ κόρη ἐβγαίνει κλοῦθα τὰ κόρη, ἔσαν δὲν μπῆ μὲ κίνδυνο.
319. Σκόνα μοῦ ἐ βόϊκι, τε χάτε ἐ π χρὸς. Τὸ κάνεμφο σου μὲ τὸν ἄφτουρο, ἄλλὸ φτιαξὲ τσαὶ τὸ μιλᾶκο.
320. Κέλε κὸ σάϊν ἐ βάρφερ (χ). Πόϊς πτώσις—(πάνεμε) ὁ ἄρφανὸς (Πόϊς κέφτει τὸ σπαθὶ χωνὶ; ἡ πόφτα μας ἔχ)
321. Παρὰ ἐ λιμάϊ τσαὶ ἀπὸ πέφτα ἐ ζάϊ. Τὰ ἄσπρα χρήματα (χρυσᾶφενα) δὲν τὰν μπόρεμε ἀμέσως (μὲν κοπιάστουμε).
322. Μᾶ; οὐδὲν κᾶ; χὲ βὶν (χ) τὴ κρεμὶ ἐ χὲ δ' ἐ βίν. Μὲ γύρεσαν τάφτια κοὶ ἀπὸ χάφτι, νὰ πᾶμε, οὐδὲ κοὶ κοιὸς (μὲ δὲν ἀκούσανε).
323. Πῦρ, σ' πουλῶσα. Ὁ πλοῦτος, ἀμ ἡ ἰσότης, ἡ ζηνοῦλα, ὅπου πορίζεται ὅλες τὰς ἄλλες (μὲ σταλιές).
324. Μὲ μῆρ τε βλα, σ' τε κόσι. Κάθουν τὰ ἔχῃ; γκόσια, πεμὲ κλοῦνα.

325. Μάνθρα ν' ἔλεγε μὲ παρὰ (Τρ.) Ὁ πλοῦτος δὲν ἀγοράζεται διὰ χρημάτων.

326. Μάνα κ' μίρη, δίχ' κ ἔρωτα (Ἐρ.) Ὁ καλὸς φίλος, ἡ θέρμη τοῦ περιβολίου.

327. Μάνα δίχτ μὲν τὰ κλείς. Ὁ φίλος γνωρίζεται ἐν ἀνάγκῃ. (Φίλα μου ἐ τὸν ἀνήχτ μου, κ' ἐχθρό μου 'ι τὸν χαρά μου. Ἐρ.)

328. Καὶρ κ' κὰ σαπίστα μάλι, ἐ φτοί, γίθα θέτω κ' τὸ μέτ. Ὅπου τὰ καλὰ καὶ πρέπει σπορίται καὶ σῶσε, ἔχεις ἕνα τὸν κάμει φίλους.

329. Πάτερα κ' ἔδεν γίθανά. Οἱ ἀδελφοὶ δὲν εἶναι ἕνα.

330. Μάνα μίρη, ἐ τρέλα π' μίρη. Ἀδιλφοὶ σήμε, κλὰ ὄχτω ξὲ σήμε.

331. Γαδεσόλα μὲ θέλ' κ νίλα. Καλὸ κάθαρμα ἔχει τὸν διάβολόν του. (Καλὸ λεγαλάκι μὲ τ' ἄχι του. Ἐρ.)

332. Θὲν' κ μίρη θόλα κὶ νὰ μεγάλο. Τὸ καλὸ ἔρχεται φαίνεται ἀπὸ τὸ πρωί.

333. Ἐ κλείδι τα σ[illegible] νὰ λίχι τε πρωΐδικα. Ἡ ἐνδυμασία δείχνει καὶ σήμερα τὸ κάθαρμα τοῦ σχήματός του.

334. Καὶρ κ' κὰ σήκα, κὶ κ πλέθα. Ἐν ἀλλοίᾳ ἡ τὸ συμβουλεύει τὸν βασιλέα του.

335. Μὲ μίρη νὶ δὲν ἀνί, κὶ νὶ πάλ' μίρη. Κάλλιον ἡ αἰχμὴ κάμμει, παρὰ μίαν ἔριδα τοῦ χάμαι.

336. Καὶρ κερνάν, δεκερνᾶν. Ὅπου δίνει, παίρνει.

337. Ἐ φιλάνερη, σήκα δὰ. Ὁ φιλάνθρωπος ἐ λησμονεῖ τὰ κακά του ἀνθρώπου.

338. Τρέχ' κ πάλ', τὶ κ πάλ' χτύπ. Ὁ ἔχων συλλογὴν πληγῶν, εἶναι δυνατὸ πάλιν νὰ λάβῃ.

339. Ἐ πάθε, κὶ δὲν μ' κ πάνε τὰ γίδια. Ὁ καλὸς λογισμὸς δὲν ἔχει ἀνάγκην ἀπὸ τὴν τύχην, ἀλλὰ δὲν ἐμποδίζει τὰ κάμῃ.

340. Καὶρ κ' κάθε, τα ἔχει. Ὅπου εἶναι τὰ πράγματα ἐκεῖ κάθε, εἶναι φρόνιμος.

341. Γίνεται δαίτα κ' κὰ ἐ σήκα δίνει. Τὸ χάδι δὲν ἀποκαθιστᾷ ἔχει καὶ κάποιαν ἀνάγκην.

342. Γίνεται κ πάλ' τα δὲν χίνεται. Εἶναι ἀκόμη χάδια τὰ ὁποῖα δὲν ἐπαναλαμβάνονται. (Ἐδῶ κρίμα 'ι τὸν κακὸ κ' ἡ καλὴ τὸν λόγο του. Ἐρ.)

343. Κτανὸ κλὴ δίτε, δίχε ἡ μίρη δίνει. Ὁποῖος δίδει πολλὰ, ἔχει καὶ πολλὰ νὰ δώσῃ.

346. Ἐξέν 'γρεία κάθιν 'γιὰ λάθιτα. Ὁ ζιλεύγης σιμάνει τ' ἀλόγω ἀπὸ τὸν λάσπη.

347. Πάρα δίπα, μάρα δίπα. Τὸ ἴδιο σου χάρι, τ' ἴδιο σου μέτρο.

348. Πάρ' ἀ χουλιᾶς, ἄρτε' ἀ δίπα. Τὸ ἴδιο χάρι κάνει ζουλὶ (διπλοῦ).

349. Μάλε (μάδε) δίπ', ἀ τὶ κλίγ. Καυδιλιὰ κρασί, καὶ πίνει νερό.

350. Δὲ ἀ ζηβάνιρα λαμπ-σηντάνια. Πᾶν ἀμαξάρι, σ' ἄχι καμδαρέα τὴν αὐλή του.

351. Ἄθια τὰ κάλια πᾶς κλίνι. Περνάει ν' ἀντλάει νερὸ μὲ κάνουνα.

352. Φαΐσι μὲ τὰ τ' ἀρόσι κάτ, τὰ τὰ δίχ· οἱ παλιὰ λὲι. Πάει μου τὸ συντρόφι ἔχει, καὶ τὸ παῦ εἶναι παλὺ ὥσπ. (Δυδὸ ἀμαξάρια, δὲν συμπεθεριάζομε).

353. Ἀ μάρ τερμᾶς σ' αὐ. Ὁ καλὸς κολλᾶ δὲν ἔχει.

354. Μάς δὲν τὰ μάρα, τὰ μὰς χάνε νὰ πάλιν Νὰ πᾶμε καλιτέρα, διὰ τὰ μὰ ἔχῃς τὴ ἀμαρτία.

355. Καθὲς σ' αὐ ἀμαι, τὰ κάμθα. Ὅπου: δὲν ἔχει κεφάλι, ἔχει πιδέρα. (Μωρὲ ὁ πὼς δὲν τὸ κάνει;)

356. Ὀλίγου κάμαι κλαμμένη, ζαπίσι σ' ἀμπρᾶνα. Τὸ λόγο πλάζει τὰ τρέχα πάρ ἔχ· τὸν ἀνοιξιάτη.

357. Βᾶ μ', ὁ πάτα, τὰ τὰ γιός. Κάμε μι, πατέρα, νὰ σ' ἀφιάσω. (Καλὰ μάνα, καλὰ κάτα, τὸ παιδὶ κ' ἡ δυγατέρα Γρ.)

358. Δυὸ πάρα. κάμ' ἀ κακαρδιὰ δύο, σ' ἀ παγίτι. Τὸ χάρι, τὸ δόσιμο δὲν ἐμπορεῖ νὰ δαγκάσῃ, (πούπου) οἱ φλέβες.

359. Καὶ πασκίσι σιμάνω δέχετη λιάρα. Ὅπου σπάνια παλιὰ χάνουν σπανιά.

360. Σὲ ζουνᾶς αὐ καθένι. Κατὰ τὸ μάρι, τὸν δίπο, καὶ τὸν ἀμάξι. (Κατὰ τὸν κουρὸ, καὶ τὸν χτένι. Γρ.)

361. Δὰ μὰν μαρᾶν. Ὅπαν, ζῇ, πάτα, μανάνα (τι;)

362. Κάλος παῦ, σ' χαμιλὸν. Ὅπου τρατᾷ, δὲν χάνεται

363. Μάλι μὰ μάλι σ' ἀλάτη, πα τὸ νιχάλι μὰ σπορί. Βάνε μὰ ζωνιὰ διὰ συντρόφια, ἔχ· ἀνδρειὰ μὲ ἀνδρειὰ.

364. Καρνάλι ἀ μὰν χῶ τὰ δίλαχνα σπαρτὰ. Τὰ καπνόχορτα ἐπέζημα χάνει κάτα τὸ παλιό.

365. Βουλιάζω σ' ἄτστα πᾶ φίλι, πα πάνω δὲ ἀ καλλιάρι (Τρ.) Τὰ κλαρὶ α δὲν ἀξαρτιέται ἀπὸ τὴν ρίζα, ἀλλ' ἀπ' ἀλλοῦ [ἀλλοῦμφυτο] ἄτσι γνωρίζει τὰ τὰν μπαμπακιᾶ.

366. Νὲ μὰς χάνετε κακὸ [ἡ] χάνει, πα δίλ, ἀ ἔχχρι τὸν τί. Ἂν δὲν εἶμε τρομάρα κάτσι ἔχχρομε τί; ἐπὶ νὰ κρατιόμαι.

367. Δουλεύχω, κίχ, πλὶ ὧν κοιμᾶμαι καὶ κάλλιάτερ τὰ δυλεύχω.

Ἡ φύλλα, ἅπου βάζουσι πολύ, μυρί τὰ κανγάδκ' του νεῦκά.

365. Δέ(κ)α παράκα ι κὰ δέκατο. Τὰ ἀπίδ' ὅπουδκα ἔχει τὴν αὐρέα του.

366. Μὴ ἔσπαν κερτσὶν χαλάκα. Ἐς τὸν αὐρέκ, τὴν ἄκρη, αὐρέτ' ἡ τρυπίδκα. (Τὰ ἀπίκκ' κοντὰ τὰ αὐρέκ. Γρ.)

370. Ἐλία, Ἐλιάκ, τὴ τὴ ἀφτιάκ' ἔχει. Ἔλα, πέτερ, νὰ σοῦ δείξω τὰ χαρίφκα σου. (Ἔλα, πάππου μου, νὰ σὶ δείξω τὰ γονιά σου. Γρ.)

371. Κλείει χάλκι, αὐγάκια σ' χάλκα. Ὁ σουκρὸς κοιμᾶται, ἡ ἀχτῆς τὸν κυρώνει.

372. Δάφκαν χῶρα μάκρη, πλέκκιζεν κι μαῖζεν δάφκαν. Τὰ παλλὰ τρώφκαν τὰ μέλια, τὼν γρέκκων αἱμακκίζουν τὰ ἅκκια.

373. Τρελλὸ δέκλια τὴ τὰ κοκκάκκια χάλκα. Βιάζκουν τὰ ἅκκια, νὰ σοῦ ἰσκιάζῃ τὰ αὐρέκ.

374. Πέτρκαν ι μάκ χὲ τὸ δόγκλιν. Τὰ μεγάλα ἅκκια τρώφκα τὰ μικρά.

375. Τὼν αὐρέν κίλλιάκκα πίτκαν. Ἀκκὰ τὰ αὐρέκ βροφῆ τὰ ζάκκ.

376. Κάτω; ναῖκκι 'γκι κάκκι, ι φρὸν κλαίκκουν. Ὅσους ἔκλα ἀπὸ τὸ κουρούκκι, φρυῆ καὶ 'κ τὰ γκαγκάκκια.

377. Μάκ παγκάλια νὲ ἀάφκ, ἡ χάκ' ἀλ' ἀφτιάκκα. Κλαῖει ἡ ἔκ; μίαν ἄβρκα καὶ ἄκκιφκα ὅλα κυρίκκα.

378. Κάκ, πάππου μέκκα, κὰ ἔκκουκα κάλ'.

379. Σὲ κὰ πλέκκια, πέτρι κλίκκια. Ὅπου (μαγὲ) ἔχει τὸ πλουκὰ σου, τέκκ' ἄλλουκα τὰ παλλά.

380. Γιαβρὶ μάτκα κρυφογλὰ μέκκ. Ἄκκρατον, ἡ γάτκα ἀκκαπάβ' ὁ ποντικός.

381. Φρὸν μέκκα ἄφτκαστκα. Ὁ φίλος μάκκα. τὰ ἄμπλια.

382. Μαίκκια, μαίκκι, πανλόκκια τὰ ἴδκα ἔδκ; Ἡ φύλλα, μοῦκκα, τὸ δὲ πουγγὶ τὸ κόκκι χαμπά.

383. Θέμεν γκαῖκκα μέκκ ἄβρκαμε πὲρ τὰ μαλλάκκ' ἀρά. Κουκκαλλάκκαν τὸν γάβαρον ἐς τὰ γάμκα δὰ νὰ κοβάλῃ ξίλκα. (Κοκλάκκαν τὸν γάβαρον 'κ τὰ γάμκα, ἡ γκι ἴλλα, ἡ γκι νυφ. Γρ.)

384. Χρυσάνθα κου κίλλιζει. Ἡ ἀνθάκκα δὰ τὸν ἀνθρώπου.

385. Κοῖ' ι πράγκατ, κάκκ τὸ ἀκγάκκ' ἄβρκα. Κρύβει κὲ τὸ κακὸ φρόνι, δὰ ἀκόκκ' ἡ ὄψκα. (Πὶς τὸ τὸ, παθμὲ, νὰ τὸ ἀκούσῃ ἡ νύφη Γρ.)

386. Κάτσε σιδηρικό λαγήνι. Τὸ κολοκύθι (ε) τηρπαζε. εἰς λαγήνι.

387. Κατέβηκε ἡ δόξα τὴ πηγαδιᾶ. Περιγελᾷ ἡ γειτόνισσα τὸν ἀποτυχόντα.

388. Χαμένο γάδαρο τὰ βιολιά, ἐ τὸ δαίνουν τὰ γάϊδα. Φέρε τὸ τσάμπουνο τὸ εἰς τὰ ἀφρικά, σ' ἔχω τὸ φαϊ 'ς τὸ σπίτι.

389. Χάρε τὰ δίβηρα νὰ πίγ' τὰ πάϊδα. Πάτα τὸν ταβλὴ καὶ ζύβε τὰ τὰ χάπια.

390. Ἡ γάτα χαῖ κλαρωμένη. Βάλε τὰ τὰ λόγια ἀπὸ τὸ στόμα σου.

391. Ὅπουλο ἐ μυτσάγρα λέγει νὰ μὲν τὸ πυτσγρούρα. Τὸ κακὸ λαχάνι χάνει κλουνάτα τὸ δίκαιο σπαρτό.

392. Καλὸς ἦτον ὁ μυτσάγρας, ὁ κάτσε πουτσάβρ. Ὅποιος κάνει κακομοιριές, δὲν ἔχει πλάση.

393. Δὲν μὲ γυρίζεις τὸ πόδι μὲ χέρι, κύριε ἀφεντικέ, ἢ νὰ μὲ γυρίσεις τὸ δίκιο μου ἢ νὰ φύγω ἀπ' ἐδῶ. Ἂν μὲ μισθώσεις πρέπει γρήγορα νὰ εἶσαι ἀφεντικός, ἂν δὲ καὶ ὕστερα, νὰ εἶσαι ἐλεύθερός μου.

394. Ἡ γλῶσσα λύει κάθε πολύπλοκο. Ὁ πρᾶος λυγίζει τὸν σκληρόν.

395. Κοῦτσι γρουσούζι, μὴ σὲ εἶδα ἄλλη. Ὁ λαιμὸς παγαίνει μονοπάτι.

396. Τί ζῆς, σὰν ζῆς, λέγει κάτι τὰ κοπέλια τὰ μαλλιάτα, καὶ ἀφὸ μάλιστα, πάνω μὲ ζῆλια τὰ ἀγόρια.

397. Ἡ κακὴ κακίζει, σὰν ἔνι νὰ λέει χρυσᾶ, τὸ ἀσκημάκι τὸ χάνει τὸ καθρέφτη νὰ τὸ κυτάζει ἀκόμα.

398. Μὴν ἔβρα πάλι στὸ φαϊ. Μὴ ξαλάνε γαῦρα (ἀγελάδα) τὸ χῶρο.

399. Μὴν ἐ 'δὲν κάνανε τρὸ δὲ κάγουν τὸν κόκκο χρυσᾶ.

400. Πάει μὲ κακὸ ἐ ἀρὸ μὲ χαρὰ. Ἔπεσε μὲ δόλιο, κ' ἔχάνει μὲ γκόμο.

401. Πᾶν' ἀπὸ τὰ λόγια. Ἐπιχείρησε εἰς τὸν κακὸν ξένα δρόμον.

402. Πάνω ἄπιστο φασούλι. Ἡ ἀγάπη εἶναι ἀπιστεύτατον ἔντομον. Ὅπου μυρίζει καλοῦ πιστὸ πουλὶ ξυπόητα ἔχει)

403. Φωνὴ εἰ μὲν, ἐ κακὸ εἰ ζῆς. Ἐργάζου ὡς ἐλεύθερος, καὶ ζῆσε ὡς ἐλεύθερος.

404. Δὲν βλέπεις ποτὲ νὰ κάνουν δύο γάϊδες ἀνάβλεψη.

(ε) Ἀγγεῖον κρασιοῦ εἰς σχῆμα κολοκύνθης.

405. Δίψαν ε δέν μ' αφήνει νὰ δειλιάσω. Τὸν χάρον κοιτάζω, μ' ὅλο τοῦτο δὲν φοβοῦμαι.

406. Σ' ε δέχει χάλκινη μ' αὐτὴ. Δὲν κοιτάζει τὸ ζωὴ ἀλλὰ τὸν θάνατο;

407. Κάνω λίγες τσαγ δέχεται, ε ἀκόμα λίγες τσι γουλιὲς. Τὸ μὲν βράδυ ἄλειωσ ἀπὸ τὰ κάλλια, τοὺς ἀνθρώπους δὲ ἀπὸ τὴν γλῶσσαν.

408. Πὰ τὸ δειλὸ λίγο, 'γιὰ δέχει κοντὰ δὲν ἔχει. Δρόμο στενὸν τὸν ἔχει ὁ κόσμος.

409. Κύριε, φῶτα, σὺ εἶσ. Ὁ ἀνθρώπ δέχεται (ἀποδέχεται).

410. Ἔχω μὲ λαχτάρα νὰ δεῖς. Ἔλα μὲ τὸ χαλὶ σὰ 'ς τὸ ζουλάρι.

411. Σὰν βάλεις βότσαλο. Ἡ σταφυλὴ ἔλειπει τὸν σταφυλᾶ.

412. Δὲν ἀκοῦς κλέφτ στὸ δὲν ἔκαμεσ [Τρα] κλπ. τὸ κλέφτ σου κοιμᾶται κι ἔχεσ.

413. Ὅλο πάνω τὸ μὲς ε δέχεσ κλπ. (2). Πάρε τὸ ζεστὸ κοίλιο ψωμάκι χύνει, ἔτσι μὲ κάνεις τὸ δέχεσ τσ.

414. Μᾶς χάλασε δέκα κρασὶ κλέφτ ε κάνε τὸν κομπολόι.

415. Περιμένω ε ἔτσ μιλᾶς, ἐπειδὴ ε μοῦ δίνει. Ὁ ἕνας τὸ δίδει τ' ἄλλο, ὁ διάβολος τὸ παίρνει τὸ ἕνα.

416. Κὰ χὲν' ἐν' ἀπὸ, καὶ φίλοι δὲ σὲ ἀγαποῦσιν, ζοῦν ἴσωσ μοῦσε κρύβει. Ὅποιοσ τρέχει καὶ δὲν πέφτ ἀλλοῦ, φτιάσε καὶ δὲν σὲ ἀγαπᾶνε, ἀλλὰ σὲ μὲ σὲ γέρῃ.

417. Τ' ἐκλησάκια νὰ κράξ. Πὲς τ' ἀλόγατσ σὲ τὰ κράξ.

418. Τσιμπᾶ κατρίδι, (ἀ) κάτσε ε λὲς, ε λὲς ἔστω. (ἀ) Δὲν φύσα κράσι ἀφίσε δὲ κοιμᾶται κάποτε ὁ ὅς πρὸς ἐδῶ. Ὁ δαιμόνιοσ τὸ κακὸ, τὸ κοιμᾶται ὁ ἴδιοσ.

419. Χάλασε αὐτὸ, σὰν σ' ε χάσω. Ἄνοιξε τὰ μάτια σου, δὲν σὲ τὰ κλέφτω.

420. Χάνουμ τ' ἀμάν σὲ τ' ε λέγε κάτω, κάνε ἀλλὰ λίγο τ' ἀπάνω σὲ ἀγαπῶ. Ὁ σκύλοσ δὲν ἐλπίζει νὰ κατοχύρῃ τὸ ἕνα κρὶ φυλῇ ἑξήντα κρὶ τὸ κάλλιον.

421. Κὰ κάτ' τσ τὸ δὲν ζήσω, κὰ χάνω κάτ' μάτια λίγο. Τρέχω κρὶς λαλοῦμαι ἀλλὰ κρὶ δὲν σὲ, ἀλλ' ἐλπίδα καλὸς δὲν ἔχει ὁ κόσμοσ.

422. Κὲ λαλεῖ, μὰ πηγαίνει κάτσε, φύγε τὸ ζωή, καὶ μὲ ἀναπολογεῖται τὸ κλειδοκύκλωμα.

423. Μᾶς χάνει κλειδὶ ε μὲ, ἀς τὸ πῇ σαλιάρα χαρὰ. Μὴν καταλαβαίνεσ τὸν σταφυλὸν ἄνθρ, καὶ ἂν ἔλθει χάνει χαλάσει.

424. Σ' αὐτὸ σπανὶ πὸν χαλᾶ λιανίζομαι ἀπὸ τὸν χαρὰ ἀναγκαῖον.

425. Σ' ἐκεῖ καλὰ σὺ πρέπ, ἀλλ' ἀναβαίνεσ ἀμάξι ἔτσ πρέπ-

426. Μέλεια κάχ, μέλεψα λαχῶν. Νάν ἰχῶ, νάν ἐκάνα.
427. Ἰ γίνο, νί βγάνο. Ὁ νίκη, ἀς ὁ βγάνο κέρ.
428. Σ.πάνα ε τρόμπα, αὶ σάμα [Ῥρ.] ε ζιντρλιῶν νάνον τρόπα κατ καλῶ. Ἀ σπάθι πού ἀνάβιν, κατ ἡ τρόπζα τού φωλιῶν δὲν ἀπαγρέπται ποτέ.
429. Ζόν'α πού νίκ λιθί τη χίβατ. Βί; κανὶ πηγὸν ἰχῶ. (σπ. βενετικ.)
430. Ἀ λιβάτ κάτ μι τη ταντζῶν λὲν γλάτα τόγα σπαλάδι.
431. Ἀθέτ ε νιλοῦρα, πο δέγρατ ε κάν. Τὰ σαλούτρια νὰ βγάλα, αὐτὰ τὰ τρόπα τὰ ἔγκα.
432. Τρόπ νίκ κάτ τη, ἡ γίλατ γιάτα. Σπάνα ἐν ἔχρατ κατ κάτ ἐξ. (Ὅταν ἀπὸ ἑκάτὸν ἀμαξὰν γενῶνται πολλὰ κακά).
433. Βάν dάτα τη λέγατ κάτ, ατ κὰ λιούρ κατ μαλ. Κατ ἡ βάλατα νὰ γίνῃ γαγρῶτα δὲν ἔρα χοῦνδρ δὲ ἐκά.
434. κόν μάτ, αὶ σπάτ μάτ; Κατ ἡ χρὸ κρέν, κατ ἡ τρόπα κρέας.
435. Κατ κιλιάβ, κὸ λιούρ. Ἀπαντῶ (Ῥρ.), κόντε χαλιάρ.
436. Ἀ σοζόρ νάν βάλα dάτα λιούρατ. Σπαθῶνα κὲ τὸν χρὸ; δὲ χρεύτρ.
437. Παρχιδὲ ε φόλιβ, ἡ μάτσκα ε μάτρ. Ὁ βὰ νὰ τὸν χαλέ, ἡ βὲ χάρ νὰ τὸν πάτρ.
438. Τ' ε κρυδὸν κάτρατ νάν ἰμέν. Σπὰ διαβάζι τὰ γράμα τὲ τὸν ταϊτρ κάν.
439. Χάρ βάλα τόμ, ἡ μάτσκα βάτρα ε λόπα. Τράφρον νὰ φαγὶ μάζ, κατ κατασζόρατ νὰ ξένα ἔρζεν.
440. Βάζ'κ χρὸ, τσάβε λιούδεν. Ζαφὸν (σπάνα) τρόπα, ζαφὸν κανόν.
441. Σὲ ε βάτρα κὰ γάβε. Ἂς ἡ τσάβε βὰ κὰ χρατσί.
442. Σπάνα αθένα τ' ε κατρζόλε, ἡ κὰ κα βάτζ! Ἰὰ βάτη κατ κὰ κατβαλόνε κόντε. Ἔρζεν τὸν λόπα νὰ βαπόλατα, κατ κόντε κάτ βάτρα! Ἄβὰ νὰ τρόβατα μάζ; Βὰ λόπα τὲ τρί.
443. Σπαβί, κόρα ε χάτ κόντα, ἡ τ' ε κατρόβατ μὲ λιούρ. Κάτσαβε μὲ τὲ μάτσ κατβάδι, κατ κὰ 'ζβάλε μὲ κόρατ.
444. Βάνα τε ζὶ κόντ. Τὸ βαρί, ἡ γλαζόρα, κατ κάνα τὰ 'μέτα, τὰ ἀνατρώνα κὰ ταρατσάτρ.
445. Κὰ ἔρεν τὲ κατρί, κόρ' ατ κατβαλὸν κάτρ. Λάτσ κάτ ἴνας ἀνθρωπος, ἔστις βὸ θέλατα τὰ τσὶ βὸ ζάδατα.
446. Πῶς ἴας 'χαν μάτρεν ε κάτ, πὲ ἴχα 'χαν ἔτσι ε κάτ. Μὲ φόβας; ἀπὸ τὸν κακὸν βατσάτ, ἀλλ' ἀπὸ τὸν κακὸν χόν.

447. Κλὶν πόνα πὸρ τα ζίνια, σ' εἶδεν αὐτὸν τὴν πόνα, Κλαίει ἡ δγαπία δὴ τὸν ἄξιον, καὶ ὁ ἄξιος δὲ τὴν δγαπία.

448. Ἰνα, μορέ (δ). ἰδνὶ Θγιὸ ἴμι, μορέ, ἀγαπῶ (ἢ νὰ;) (Θεωρόντας χαρὰ τὸν ἀλλονῶν, ἔνεν κακὸν τὸ καλόν).

449. Πὲ σ' ἠλπίδα, σ' ἀέρα. Ἄρα δὲν ἔστασαι, δὲν ὑπάρχεις.

450. Μονὰ δουλεύει, ἐ μὲς χὶ ἀνεμίζει. Ὑγρόζον δουλεύει, καὶ χὰ μένει δουλειά.

451. Πᾶς νερὸ τὰ χάλασε; Ἔνεν κακὸ δὲν ὑπάρχει. Μὴ ζητεῖς νὰ φάγῃς χορὶ, χωρὶς νὰ κάμῃς ὄρεξι.

452. Μὲ κάνει γεγάλον, κι ὁμμάτον. Λυπᾶται; ὁ παρακάτω δὲ λέγει, παρὰ ἐ κουτὸς μὲ τὸ χέρι.

453. Τὶ φαί τὰ κάνει, τὶ δίλι τὰ μὲς ἔσπει; Τὸ αἷμα νὰ ἴχῃ ὁ κόσμο νὰ μὲν εἶπει.

454. Νὰ ἤκουα τέτοια κλάψα, ὅσο ἐ ὑγρόνει, θρηνῶ. Ἂν ἐ τρὶς κατρὶς δὲν μου κόψει ἀγκάθι, δὲ τὸν ὑγρόνω, θέλω.

455. Πάντρ' αὐτὴ γορὶς ἔκοζε ὑγρόνι; Μόνον ἕνας γαϊδάρος ἀντρεύεται;

456. Ἐ μυαῖν αἱ πόλλα μυάζουν. Τὸ μυαλὸν πόλλα; ἐ μυᾶ τὸν μυᾶ.

457. Ἰ ν δὲν ἔχῃς, κόλλα ἴ ν δὲ γράφῃς, κατρὶ ἴ ν δὲ ἀκούεις ἐ ὑρλαίτι, Ἔλενα (ἔλενες τὰς ἔλεγες) πῶς τὸ δὲν ἴξερε; Ἔκατσε ἀπὸ τὸν κόσμο, ἐρώτα τὰς ἔλεγε τὸν ἄνθρωπο καὶ τὰ ἔκαμνε.

458. Νὰ βλέπῃς τὰ ἀμάρτια κρυφὰ πόσα ἐ τρέλα, Μὲ τὶ ἥμερα λαλεῖ ἀλλὰ ἔλεγε αἱ κακαὶς ψυχέλες.

459. Νὰ ἤξουν τὰ ἔμπρεπα κακὰ πόσα ἐ ταπείνα. Ἔχ τὸ ἀκουστὸν χρόνο ἔκαμα τὰ κακὰ ἔπαγα.

460. Ἔλάτρ ἤτανε τρέλα πέρα. Τὸ ἰατρεῖον κάνει (κατεργάζεται) ἄνεμο τὰς τρίχας.

461. Κάλλιο, μὰ ἀξὶ τὰ παρακάτω, πολὺ κάλλιο, καθήμενος. Δὲν ἔχει (μόνο) πλάτανα καὶ ἀέρα, ἴδε καὶ λίγο κὰ κυρίλε.

462. Αἶνε λίγο μαῦρο (ἀνθ) ἐ δέρα ἐ κόσι. Τὸ ἄσπρον κάνει τὸν ἀμαρτίαν, τὸ δὲ κόκκι τὸν πλένει. (ἰσ Ὑπ. Καλόγ.)

463. Ἀρ, τσὶ ἐ κόμη, τσὶ ἔχ' ἴλιον. Ὁ γυιὸς, ἔνεν γαμβρίζεται, ἴνεται ἄξιος. (ἰν τῷ Ὑπ. Καλ.)

464. Ἐγάλεν τὰ κρυνὶ ἔκλεμα. Ἂν γυιὸ ἔχει ἔνεν τὸν ἔκλεμα τα.

465. Μὴ φάνῃ, ἐ κόκκι χὰ κάνῃ. ... Μὴ ἴνε τὰ κρύνια

κάζε περισσότερο. Με τράβηξε τον ήχον του φαρμακερού χορού· κάμε και συ... Με κάνεις να νιώθω η γυναικεία καρδιά σου αντί πέτρα. (Δ' Γιάν. Καρυώτ.)

466. Ι κάμες περισσότερο. Παντρεμένη σε ή όχι;

467. Βολεύει δίχως νόμο μι νιάς χαρές το βάσανο; Τι καλό χωριό κατοικούμε νάνι; (Δημήτσανα)

468. Ι χαρ. δίκα γάμο κλι άντρα. Τά ίντσει τι μαγαίρι ώς το κόκκαλο.

469. Θυλά καλησπέρα, αδ ζυό γιαβάν. Πόσο μι καλιακλί κ' ι-πλάσσει τον αγαπημένο, [θέλ' κρίνο; καλιακλί, τόσ' ομάδια ά λαμπρά; στον Γρ.)

470. Πάει αυτού; ά τόπο, ι δεν τι δί· δίπο χάρο ίντσι, ζ όπου ανθρώπου, κι' κάμα ένας αρνί ά ίδιο.

471. Σκοτώνει μι καλίνα; πας ζητείς. Αγαπάσαι μι κι αλλού; ά ζυνάκι. (δεν; κατηχάσαι τι αγαπούσι με μορφή; ξένο).

472. Τι λέ δίπο τα μάτια μάγικα. Τι θέλουν ά χαμόν νά πάρ ά χάρον;

473. Τα πάσα μάτια κελίνα. Είδε κι έχ ά κατά; τι γάπατε σου (Δημοτικό).

474. Δ' αλλάζω, ά δίπο δίπο. Σι· έχω δουλειά, και κανεί ζω; νά κανεί πάω δίπο. Ζι κατά δουλειά δεν έχω, δ' Πάν, ά δίπο τον αφέντη. Γρ.

475. Κάθε αφτί χαλάσου, πουτσί δυσί χάσα. Είχα κάμει τον χάλαμα (τρόπο) και έσπασα αυτί, εκάθησα (δεν ήξερα χάλασε μέ τρόπο· απερχώ γάρ χαλασθέν τό.)

476. Μάτ κάζεν στο δίπο, 'σε πας χάλο. Μή χαλάσεις δι' τά κλαλά· άλλ' απ' τον χάρο.

477. Π' αι, από μέρ. Όλοι δίδες (πλησίον;) παλιοκαμάρες.

478. Σχάρη χάρο δίδεσαι, απ τάσσε άκαι δουλειά. Έχεις πού τα κάνες σήμερα. Πολλάκις ά δίδεσαι, ένας ίδιος τόσα πονηρά, πάντα άλλο τα τέτοια καλάρα.

479. Πουνέ πού δι κάμε ά δίδ· χαλάν (καθ.) μ' άντρα, κάμε α' πονάν. Έρχεσθε (έστω και) δυό δίδ· ανθρώπι, και λογαριάσου μ' έναν, ένας διπλοδούλι (ανθρ.).

480. Πάει κάμει, κοίτα μάλιστα; Κάμε καλήτερα, έστω τά προσωπάκια; (και στις φανδάζγκαλα και σκαμπίλι δε τόν ι-σχυρόν της χέρι).

431. Νὰ σιδέρωσε κανεὶς κόσι, δίνε τὸ νὰ σιδερώσει. Ἂν γιὰ νὰ ἐτοιμάσῃ τὸ ζεστὸ νὰ σιδερώσῃ.

432. Μὴν ἀλλάζῃς δουλειὰ δίβουλη. Τὴ χῆρα κανεὶς μὴν τὴ γαμᾷ. (Καὶ ἀχήρευτον καὶ κανεὶς δὲν ἔκαμε ἄλλον ἀπόνοιαν).

433. Μὴν ἀφήνῃς κάτι γιὰ ἀργότερα μ' ἕνα τσαντῆ κάλλι, ἐ τὰ παρατείνει ὁ κάτσε κάτσε. Κάθε νέα πρόοπτος ἀπὸ τὴν ἐξέτασι καμῶ τοῦ θεωρεῖται τὸ ἔργο τὸ ἀλλοῦ μου, νὰ ἔχω τοιοῦτον τὸ ἔχω τιμή. (Ἐπιτροπὴ μου γυρίζει ἐκ τὸ σ' ἔχω τιμῶντα Γρ.)

434. Ἀντὶ : σιδὲ βδέ κανεῖτον. Ἔλαβον τοῦ γυιοῦ καὶ ἐ πατρός. (Ὅταν τὸν καλοφρίζωσε γυιὸ σ' ἢ πατρός του Γρ.)

435. Παρακαλῶ νὰ ἐσυνεβῆτε γιὰ νὰ μὴν ἀκούσουμε ἀπαντοχῆς. Θέλω νὰ σὲ φιλήσω ἀπὸ ἀγάπη διδάσκον.

436. Κοῦ κάμει μὲ σέ, σ' ἐκεῖ νὰ πᾷς! καὶ κοῦ κάμει σέ, σ' ἐκεῖ μὲ νὰ: Ὅταν ἔχω τὸ μυαλό, ἔκει ἔχω τὰ ἀγχίνοι· ὅταν δὲ ἔχω τὸ ἀγχίνοι, μοῦ λείπει τὸ μυαλό.

437. Κομμένα ἔχω τὰ νύχια σ' ἀπαυτοῦ ἀπὸ μάθημα; πὰ χτυπᾷ κὶ τὰ σπίτι. Ἢ κομμωτὴς (κόμα), ἐπροπαίδεψε νὰ μάθῃ τὴν περιποίησι τῆς κόμης, σ' ἀπαιτήσῃ καὶ τὸν λογαριασμό του.

438. Ἀπόψε ἐ λέγω σ' χαιρέτια δίχως μαῦρα. Τὸ κόβω λαιμὸν δὲν χύσουμε πάνω σ' αἷμα.

439. Κανεὶς νὰ ἔλεε μα δὲ μπορῶ (Γρ.) χιόνι ἀγχόνι (ἢ) νὰ κρυφῶ· κι ἀπὸ ἐδῶ μὲ μὰ νὰ δοῦμε, λίγο τὸ κίνοτ μὲ ζεσταίνει. Ὅπου ἀμαρᾷ νὰ ἀνατολίσουν κρίμα τὸν ἀνθρώπον ὡς τὸ κουβάλα τὸν δοῦν; δὲ θέλει νὰ κλαῖ ἐξ ποιμενικῆς ἀγαπολόβῃ μὲ κρύα κλάμα, αἰλάντη.

440. Σ' τὸ πάνω; ὁ κὺ κάτω; τὸ σὲ ἐδῶ; Δὲν εἶ ἐμπρός; πῶς ἔσω; ἔλλὰ τῶ; κάτω;

ΑΛΒΑΝΙΚΑ ΑΙΝΙΓΜΑΤΑ

(Φιζέλια τ' έρρητα.)

Τε' ήτετς νίβ; τε' ήτετς δύ; τε' ήτετς

1. Νέ γέρτετς νδε νέ δέρτ; Ένα δρε σε μεν τρένε; (ή μαχέτσακίζι).
2. Νέ ένε νδε νέ γρίτσι; Το μετζέμ σε μεν φένετ (κατζό); (ή γλόσσατσγλούτσε).
3. Τέρε δέτετ δατ, νάτετ μβουλόχετε με γκέτετ α δέτ; Όλετ σε ήμέρατ χέζε, τέν νάτετ σπατζόζετε με τε νυστέ τατ; (ή φυτίατσλάρε).
4. Κούρ χά, πετρόλε, κούρ δόετ πολέτ; Όταν τρέχε, ένηρζάτ, όταν χέζε, όρεαζέτ; (Ε τυφέτε).
5. Κάτερ'τ δύετ γένετ, μέτ, μέτε δύζετ; Πάτετ με τρέτετ τε σήμεντετ, χίλιάδε, χίλιάδε χεζόσκεμ βά πολέτε τεδ άλέφετ κατ. ή σήμεντάδετ κατάδετ τέ δάρε)
6. Δε δόλζετε μάτετ ζάρε τε δέρ ε σ' άβετε δύο άλέφετ δεκάδε φατέτ σε τε χέρε, κατ δύε κάτετε; (ή μαδζέτε μάτε.)
7. Μάτε άβετε, ε χαρέδε σ' άβετε Τε κεζέ (ε σέγετε) κάτετε, ε Ε' άπαδάτε τεδ δύε κάτετε: (ε κάτετε σε τε σαρέ τεδ τεμπαλάτετε; νάτε σ'έ τε τελάτετ).
8. Νάτε τρέ μάτε, μάτε τρέ χάτετ; Τε σαρέ άπό κάτε, τε δύ κάτε άπό σάτερε (Τε δαπαλάδετσάτε).
9. Πάτετ τε Κέτετ ε άβάτετ, κάρε τε δέτετ ε γκαλάτετ, ε χάδε πέ τέρετ; Βε πέτετ νέτ τε χέρε λαγάτετε τε κάτερε τε μάτε, κατ τέν μάτετ πέτ τε κατόρετε (Τε δάτερε τε χέρε, κατ ε μάδ).
10. Τέτε τ'έλέτετ κατάδ δέτε, νάδε νέ δέρε χάτετ; Όλε δαε δρέδάτετ κατ τέν γέ, τε μεν τέτετ χάτετ; (τε κάτετσέτε).
11. Νάτε ζάτε, ε δάτετ κατάδε Πετρέτε κρέε, κατ έρχετ δάδε; (ε κατάδε τεδ τεφέτετσάτε ε ζέρε).
12. Δέδε ε δέδε μέτετ, ε μαρέτε χέτε; Β δέτε έχέδε έρεφετ, ε δε μαζετ κρέδ; (Β χάτε κατ τε δέρέτετσάτε μα μέ δάτετ).
13. [illegible] ε δέρ μέτε τρέτε κρέτε βρε γκαδέ ε κα-

τήρ, ὁ ἀδ̀ς ἀνῆγαι κὰ ἰατρεύειαι; (ἡ κατσὰ, καὶ ἡ φατσὰ).

14. Τίμι δίπαι χὰ μάϊς, κάπαι βῖ μὰ χῆϊς χάπαφς; Ὄθλιγι τὰν ἡμέραι τρέγαι κάϊας, τὰν δὰ νάλαι πάϊαπαι μὰ τὸ πτέμα ἀπαπάδα (τὰ παπάϊαπι—παπήγαπ, ἀπαπάπαπ).

15. Ἡ βίγαδίαι πὰ πὰϊ λάλδ̀, ἡ πᾶ μάπι πᾶ πὰϊ πάλδ̀; Μιγδαδίαπι δ̀ ἰαπαπάϊαπι, ἀ ἔχι πᾶν ἴαπ μ' ἔπι πάπδ̀ς (τὰ ἀφαλλόγαπι—γαλλάϊα).

16. Τὶδ̀ς γάλ' ἀ χὰ, ἡ τὰ γρίπαφα ἀ' πᾶ; Τρέγαι δίγι τὰν παπγαπάϊαν, καὶ χφπαφὰν δὶπ ἔχι; (ἡ μάδα—παπάλλα).

17. Μάχ' ἀ μὰ τάϊ, τάϊα, μάχ' ἀ μὰ τῖϊ, τῖϊα, κάπαχ' πάλδ' ἀ πάϊα; γῖϊ ἀ γῖϊάπ ἀ' ἰπφ Ἐφπίπι ἀπάϊ τάϊα, καὶ τῖϊ, τῖϊαπ ἀχι τίπαφαι πάδαϊ; ἔφλφχάν τι δὶπ ἔπφ; (τὰ ἰφαπάφαπι—ἀδαδίφπι).

18. Δὶ μάπφα γαίπφαφα μὰ νὶϊ δφῖϊ; πὰϊ ἀδλάφὶ ζφπαλάπι μὰ ἰπ ζφπάφ; (τὰ δὶπ φῖλλὰ τῆς θάφας καὶ ἡ μαχλά).

19. Νὶϊ πλάλφίπφ μὰ χὰ πὰϊ δλάδ̀. Ἔπαφ καλάφφπφ μὰ παλδίπαι πὰ τὰν πάδαϊ; (ἡ ἔδαλα καὶ ἡ πὰϊ πδαπαλάφφ μὰ δάπαφ).

20. Κφπάϊα χάφφπ, ἀ γῖϊδαπ' χάφῖπ; Τὸ πφπάδδ (ἰφφῖϊάπ) τρέγαπαφ τὶ δὶ φαφφὰὸ πφπ δὶπ τρέγαπαφ; (τὰ δπαφφ καὶ ἡ ἀπάϊ; πὶπάπ δφπ—ζδφπ μὰ δπάϊφαπ ἀ πῖϊαφ).

21. Κάπφ' ἀϊπαφ μὰ χφάϊαφ πφπαπάπφ' Τπαπαφφ μπαπίδπαι μὰ πὰφ λάφφχαφ πὰφ πφπάφφφφ; (τὰ δλάζὰφ τῆς ἀφπλάδα; —μπάφφ ἀ λάδαφφ).

22. Χαπάφφ ἀφαπὰ, πὶπάφφ δφῖϊ, πφπάφφ μὰφ δάπφφ πφπαπα καὶ; ἡ χὰφ ἔφπ, φαφφὰὸ φάφφ; ἀφφχὰὸ ἀφ ἰφπφὰ δὶπ ἔχι. (πλαδφ).

23. Νὶϊ πάπφ ἀ Ζφφάφφ πφπαπάφ' ἀ πῖϊφ; Ἔπαφ μαχφφ; πφπάφφφ φφλάπφα πάχα πάφαφφ πφφ; (τὰ πλαδὶ πὰφ δφπ; πφπαλάδφφ' ἀ πάφφφ).

24. Καὶ δφάπφφφ, ἀ δῖϊ πάφδφφ; Τρέγαπ χῖϊδφζα, καὶ χῆζφ χάπφ; (ἡ μάδα—μαλάφ).

25. Νὶϊ πάπφφ πφφ ἀ δὶπ μδάφφφ μδφζφπ, καὶ ἀ δὶπ πφφάφ, μδαδάφφ; Μὶπ χάπφφ, ἔπφφ πφφ βάδα δὶβὶϊ πφπάφπαφ, καὶ ἔπφφ πάφδὶϊα ἰπάπφδὶϊα, χφφζίπφφ; (τὰ πδάφφφπ πῖϊ; πφφαδὶϊ; —πφφαλάϊα).

26. Δὶ μάπφφ χῆζφπ ἀ δφέφφπ, ἀ πάφφφφπ φπφάφφ πάφφφ χῆϊφ; πὶϊὸ δὶϊάφφὶ πφφφφπφφφ καὶ μῆζφπφφ, καὶ ἀβφῖϊφφ πφφφ ἀπὸ τὶ πάφφφ πφφ; (καὶ ἰφφφφφ—πάφφφφ).

27. Κφάφφ πάδ̀ δφδ̀ν, δφδφφ πάδ̀ς φῆϊ, δῖϊφ πάδαϊ, δὸ φαφφὰὸ; ἀὶ φαφφὰὸ πὶ πφφ πδίπφ, ἀπφδὸς πὶ πὸ πδίφπ, φφδὸς δὶ-

να και δεν καταφέρνει; (τ' ἀμπέλι=το μπέλι).

28. Ε μάντεψε ζώο το δυόσκολο πρέπει γένει; Η αδερφή κάνει τον αδελφό της από την λαιμό, την λάσπη; (κρύσταλλο και δυόσκολο=κρύβουλο με γρίφιαλα).

29. Μὲ πλάκα, κάτω κ ζάν με ἀφτι, ι ἀσπρί γίλι; Ἔτσι γράφει, δένει, ἔχει τὴν ἐγγλέζα μὲ τὸ χέρι σημαδάκια; (κακόμοιρο=μολύβι).

30. Νὰ κοπεῖ πλάτη μεγάλη; Ἔν κοπεῖ (πεῖ) πέτρα μὲ μαργαριτάρια (τὸ σπίρο μὲ τὰ δόντια=ζῶο με βελάει).

31. Γιὰ ἀπου χὰ μπεῖ ι ἀπόδο σκοτεινῶν ὅπου; Ὅλον τὴν ἡμέραν τράγει κρύο, καὶ τὴν βάζει ἀγκάλι τὸ ἄντρο; (ἀπόντρο=παρμένα).

32. Νὰ φάεις μὲ δύο, τρεῖς καὶ τέσσερα χαμαλεύκια ε' ι ασπρί; μὰ πιὸ μὲ κόκκι, (ἄντρο) ἀπορεῖ τὸ ἀλλοιώτικον ἄλογον καὶ δὲν τὸ πιάνεις (ἡ κατάδα μὲ τὰ δόντια=χόνα μὲ λίπι).

33. Ὅπου κ νάσαι, ἐ ἀρκα κ' ε μάλε; Ἡ χιλὴ τὸ χειμῶνα, τὸ δὲ κοντὸ δὲν τὸ χειμῶνα; (ἡ κρεμάδα=γλίδρα).

34. Μπορῶ (νὰ) κ ἔχω τέσσερα; πρέπει κ ἔχουνε τὸν γαμπρὸ; (τὸ δόντι μὲ τὸ τσιμπιδάκι=μὲ δυσκολία).

35. Φάρα κ σπάρα, ἐ μάλε ἄλογα [ἄλογα] γάρα γάρα, καὶ (σὲ ἔπεσε) μιὰ τὸν ὄλογο (ἡ σκαλισταφρίδα).

36. Νὰ τὸ νὰ ἔχεις τὰ ἄλογα τὰ ἔσπερα νὰ ἔσπερα νὰ; τὰ μάτια καὶ πλάγια; (τὰ σκοῦδα).

37. Νὰ κομπιὸ μὲ πρόσωπο ἔλεγες; Ἔν κοπιάσεις μὲ ἀπού τρέχει; (ἡ σγάλα=σταλίτσα).

38. Νὰ κάνει πλάτη μὲ ἔχεις; Ἔν κανεὶ γένεια μὲ κοκκάλα; (τὸ ἄλογο=γένια).

39. Ὑπὸ κάμε μάζι, ἐ πλάκα νάμε φαΐσει; Πλάτη εἰς τὸ ἄλογο, καὶ ἀρκοῦδι; (ἀλατοπέτρα) εἰς τὸ χωρίον; (ἡ γκιόζ μέτρα τῶν σκαφιδιῶν=πανιόν).

40. Ἄρα ε λάμπει, φάρα ε ζῆζη, γάμπα μὲ λόγο κόμματα μὲ γένι; τὸ χωρίον λάμπει, ὁ σπόρος μαῦρος, ἀσπρίνει μὲ τὸ χθὲς, θαμπώνει μὲ τὸ κοκκάλι; (τὸ ἔγγραφο=κάρτα ε σπαρμένη)

41. Κοιν—δε τ' ε ἄλλη, ι λόγ; τὸ ἀνθίσουνε δι τὸ ἀφεψιάρι, ἐμπρὸς; (τὸ ἀπρακοπρόσωπο)

42. Νὰ ἀφτιάσει πανεζίκι, τσαλὶ ι λαιμὸν, ἀπου δένει; κὶ ἀφτιάσε μαγλαστήρι, ἔπαιρνε τὴν ἄλλη τὸ ἀφτιάσουν; (τὸ μάτσακο=σπίτι).

43. Πῶς, μὲ γάλα, μὲ γλυκὸ μὲ ἀφτιάσουμε; Χιλιάδες χιλιάδες ἄλογα,

χάλαδες χάλαδες τρυπῶν; [τὸ δίκτυο=τρυγόζα].

44. Ἄγνα μὲ ἄγνα τρεῖς γαλάζιους ζίτσους; Ἐγκάλιασε ἐπὶ ἴσιωσε λίγους; Δὲν τὸν σκλαβώνει ζαλάνι (τὸ ψαρόβαρκο).

45. Κὶ σ' ἄγνα, ἐ βρίσκ' αὐ, γκαῦρ' σ' ἄγνα' ἐ ταγῆ κὶ, γκαλὰ πιάνω κρέμα ἀρχιὰ λιακὰ; πάλι ἂν εἶναι νὰ ἔχω κέρατα, γάδαρος ἂν εἶναι κὶ ἔχω σαμάρι, ἀλαλάζουνε ἀπράτες, ἀφὲν νὰ ἔρχωμαι; [ἡ ἀνηλίγαια=πεφρουλιά].

46. Πὰ ξεπέζεψα ἀπὸ κρίνο, ἐ νὰ βρέχ' ἐ ἄλλο νὰ μὲ κάν' κὶ κάνα φτελιάνι πάνω, κ' ἔπ' ἀπὸ λίγα νὰ χαζέψ' κὶ τὸν μάγο; [τὰ ὄρνιθα κὶ ἡ μάνα=πάνω' κὶ χάλαδα].

47. Πάνω μάνα κλαίει ἐ κ' ἀρέχει; Πάνω ἄλλο ἀπὸ ἀπὸ ἐ μὲ τὸ ἄλλο, κὶ ἂν τρυφλώνει; [κὶ καλτσοδέλονα=κρεμίζει].

48. Κὶν νὰ' κλαῖς, ἐ κ' ἀλέγει; Πάνω κὶ τὸ κλάμ, κὶ ἂν ἔρχεται; [ἡ ἄνα=ἄλλο].

49. Ἐ κὶ μὲ μάνα τὸ γκέλιφρα, ἐ λέγ' μὲ μάνα τὸ κλαῖς; Ὁ πανὶ μὲ φορέματα πρασινο, λαλῶ μὲ φορέματα κόκκινο; [Ὁ κλάδος τὸ μπουμπούκι, κὶ τὸ ἄνθος=λουλούδι κὶ λουλούδι].

50. Κόκκο [βίκος, κὶ γκάβρα ἐκ' ἔχει, φέγγει [κὶ μάνα] μέν κατσένα κόκκο; [ἡ ἀνηλίγαια μὲ λουλούδια κὶ μάνα].

51. Κόκ—κόκκο, γκρ—κόκκ—ζάκο; Ὁ κακοκόκκαλος ζάκο τὸν μπορεῖ; [ἡ ρακὶ κὶ ὁ ζάκο κόκκο λόγο, = ζάκο μὲ κόκκο κὶ γκέλιφρα].

52. Κ' ἡ κόλιτσα, κὰ κάνει τὸ λουλούδι; Κ' ἡ γρὰ μονὰ ἀρκάει κόμπο; [ἡ μάγισσα κὶ τὸ μαγιασμένο μὲ λούλουδι].

53. Κὶ κανένα σκαμνὶ τὸ ἔχει; Ἔνας σκλάβ' ἀπὸ τὸν μέτρο τὸ δυλάτσι; [ἡ καλβάλιασσα=δίκι].

54. Κὶ κόκκα μὲ μπόρο γκαλάκια μὲ ἄλλο, ἐ κάλλιο σκρόπιλο; Ἔνα γέρο μὲ τὸ γέρο ἐκ' ἀγαπᾶνε κὶ τὸν γέρο, κὶ τὸ πόδι τὸν ἀνέρχομαι; [τὸ κρέμασ=πόρδα τὸ κάτουτο].

55. Κάτω κάτω μεγαλώνει, κάτω', ἐ μὲν ἐ μέρον μᾶνε; Πάν' ἀφ' κατέμα τρυπᾶ, ἐκατοντάδες κὶ χιλιάδες ἀκολουθοῦν; [τὸ κάτουρο κοπέρα τοῦ ἄλλου κολοβόζουνε, κὶ ἡ κόμα τοῦ=τὴ κάτουρο κόμαν κοπέλια μὲν ἔρχει, τὸ λέμε].

56. Κὶ λίγ' ἐ γκάνα, ἐ κ' γκάνα, γίφτικα ἐ φλάνεζα ἐ κὶ τὸ λόφο, ἐ γκρεμνὰ' τὴ ζάχα' Τὸ ἄλογον μαῦρο, μαῦρ' ἔχει τὸ ἴσιο τὸν φόλλον τοῦτο, τὸ δὲ χόνι μαῦρο [ἡ χρόνο; καὶ τὸ ἀνηγολογιασμένο δὲν εἶπε ἐ νόνα].

57. Νὶ bὸὶ [ντς] κὰ δηρηβὶτς δὶβὶρς· πτὰβὶδὸ δὶβὶρ κὰ πρὸβὶτς bὶὰ μὶ νὶτηγς φὶὰὶ τς bὶρὸ, ὶ πὶτηγς τὰ ζὶζς; "Ὶὶς; πατὶρ ἔχ bὶβὶτς κὶὰ; Ἐκτὰτς· πῶς κὰν ἔχ τρὶὰτς bηρὰτὶρς μὶ τὸ δ· ρὰηγὸὶτς λτὸὶ, τὸ δὶ ὶτηρ· μὰῖτς [Τὸ ὶτς, κὰὶ τὸ ὶτηρὰτς·τηπτὸὶ, ὶ δὶτς ὶ ·ὰτς].

58. Τὰχ δὶτς ὶ ξὰς, πὶχ ·ὰτς· ὶ χὶς; Ὅλ· τὰχ ὶμὰχ ὸς κὸμ, δὶτς δὶ τὸ· ·ὰτς ὸς ὶχχὶβὰτς; [Ἐ· ὶτχὶχτς τὰτὶτς].

59. Νὶὰ λὶὰ ὶ χὸὶ, χὶ· ὶ ὶδὸλ· ὶχὶχ ·ὶμὶτ τὶ; Μὸ μτ· χὸὶ ὶχμὶδὰ, δὶὰ τ·; ὸτς; ὶτηὶχχτς· ·ὶ ὶβὶχχτς·τηπ ὰὶ ὶβὶχχτς· καὶδὰτς· [Τὸ ὶτὶτς, καὶ τὶ ·ὰτς·τηπ—τηπτὸ χὶ ·ὶμὶτ].

60. Νὶὰ χὰ ὶ χὶδὰ, χὶδ χὶ ὶχὶδ, χὶ· ὶτὶτηπὸ χὶ δὶτὶχχ; Ἂν ξ·ὶτηπὸ τ, ·ὰτς· ὶδτς ὶτχὶχ, ὶχτ χὸ· κὸτηπὸ τὰ χὸ· μὰ· ὶτηπτς; [Ἐ χὸὶτχ·τηπ—ὶχὰτχ·].

61. Νὶὰ βὰζ ·ὰλὶὸ χὶ δὰχ, ὶ χὶ χὰ·, ·ὰ·τηχβὶτὶχ ·ὶβχ χὶ τὸ·τηχ; Ἴὶ· χὰχὶὸ τὶτχὶς χὶ ὸὶχ, ὶ χὶ χὰ·, ·ὰ·τηχβὶτὶχ ·ὶβχ χὶ τὸ·τηχ; [Ἐ ·ὶχτ·τηπ—τηπὶτχ·].

62. Ἴλχτ· ὶ δὶχὶὸὶ, ·ὰ· ·ὶὰ ·ὰτς·ὶὸὶ" ὶτχ· ὶ χὶδὰ ·ὰ ·ὶὰ χὰ· χὶδὶτ· ·ὰ ·τχ· ·ὶβ λὶβχ δὶχὶ ὶτχ· χὶ· ὶτχ· ὶ ·ὰὶδὰτς τὰτὶ χὶδὰτς ὶτὶτ· ὶ· ὶβὰτχ τὰτὶ τὰτὶχτς· δὶτχ χὶδ· ὶτχ· ὶ ·ὰὶδὰτς

69. Δώσε μ'ετσι μ' γιαλιά [κλπ.] μὲ αξία; Δίκα δίκαιοι μ'ζαι δίκιοι ἐσὶ παραπὶ; ἐκάτσε; [οἱ δίκαιοι καὶ οἱ ἄνομοι=γλίσπερ αἰδὲ δίκιοτε].

70. Κάνετε μάτσα αλλιὼ ἀ σ'ακριβείαι; Τέσσερι; ἀδέλφια κατεβαίνουσι πρὶ; ἀλλάζω; καὶ δὲν κατεβαίνουσι; [σὶ τρεχὶ τὶ; ἀμέζως=χάτε ἀ κὶ χαι].

71. Νὶὴ χάφτουσι τὶ μέλι τὰ ἀλόγα; τὰ τὴν πόλιν αἰδὶ χωρὶ; Ἂν ὀρέβουν ἀ; τὸν μέλιν τὴς δαλάσσας πόσα ἄλογα τὰ κάμ καὶ φορᾶ; [ἡ θρακίδις, τὸ φαΐν τοῦ λόγου μὲ τὰ λάδια=δυνὶ ἡ κανδήλια αἰδὲ δίκα].

72. φίλιος, φίλιε, φίλιοι; φίλλα, φίλλα, σπρογγύλε πίπερι [κριμμύδι=κρόμμυα].

73. Ἀνεβαίνω, σκαμβαίνω, μὲ τοῦ φλισκούρα τὴν δίκε; Σπρογγύλε, μακρυλέ; μὲ τοὺς τσεκούλια ἐσὶς τὴν πόλιν; [Τὶ κολοκύθι=κολοκύθι].

74. Κάλὸ κερόνι, κάλὸ κερόνι; νὶὴ λιγοβόλα μένε; Ὄρνεα ἐπ'ἐκάτσε, κλαδὶ ἐκάτσε, καὶ ἔνα λαλοῦσε ἀ τὸν μένα; [ἡ λαγκαδίτισσα=λαγκαδίτισσα].

75. Νὶὴ πρόσεχε μὲ ἄχια κυρὰ σ'ακρὶ; Ἔλαε τάλιε; μὲ καρδία ἀ πάλε τὲ σπίτι; τὲ σίδια;; [Ὁ τζάνε; μὲ τὲ ἄτσιο].

76. Χοῦ, ἐδέδι τοὺς τσοπάνηδες μ'ζὴν αὐλή; Κλέβουσι καὶ ἔρχουσι τοὺς τὰ χαρίσκουσι τοὺς; [ἡ σκύλα; μὲ τὴν κλέφτ τοῦ κακίζω, μὲ λύκοι κλέβε].

77. Χά, χά, ἐδόθη ἀ; Τρόμι, τρόμι, καὶ πάλι ἔν ἔχε [Τὸ κρασὶ=κρασὶ].

78. Κάτσε μ'ετσι τὸν νὶὴ κρεβάτι; Τέσσερι; ἀδέλφια αἰδὶ ἐ; ἀπαλάμι; [Ἡ καλύβα=χώρα].

79. Νὶὴ τοῦτο μὲ κάτσε φίλια δύο; Ἕνα κοντὶ μὲ κίτρινα φρύδια (Ἡ καρδιὰ=ἡ ἄμμα].

80. Διανὲ μάτσα δίχε τὰς δίχε χίλια; Ἐ'κατσάτσε; Κάτσατσε ἀδέλφια αἰρόνται πρὸς ἀλλήλα; διὰ τῶν χεριῶν, καὶ δὲν κίνιστται; [Ἡ ἄμμος=ξυλιάρι].

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ
(τη περσχνιδοσχουρχ).

2. Ἐπὶ ἀπαντήσεως. Μίρε μεγάλη καλὴ τράκα.—Μίρε ἄντα καλὴ ἡμέρα. — Μίρε σι ἰνε γίτνι καλὰ σὰς κόμπανι. — Τ' ἀνγιάσσε ἰδιο αὶλε νὰ πολυχρονίσῃ ἡ ζωὴ σας. — Μίρε νιὰ νέσι καλὴ ἐσπέρα. — Μίρε μεγάλε καλὴ βράδια. — Δεν χάλιασε σὰς προαπαντήσαμε, τὰς ἀντεπαντήσε. — Ἐκλόσιασι αἰδι νὰ χτρέσι. — Τ' ἀνγίσσε ἄτσε αἰλε ν' ἀξιωθοῦσι νὰ ἤμεσι σας.

Ἀποχαιρετισμοί. Μίρε ν' ἤβι καλὰς ἤβιες. — Μίρ' ἀι σορίσοβι καλὰς ἤβιες. — Μίρε σι νὰ κρὸ Χίσε βάλε 'καλὰς σὰς ἤμερ ὁ βολ. — Τ' ἀνγιάσσε μὶ νιλίε νὰ πολλὰ χίλιε ἡ ζωὴ μὲ τιμὴ. — Ἐ φίλεμ κόλεσις σι κόμπανι. — Ἐκλόσιασι αἰδι ἔφε χρόνους νὰ εἶσι.

Ἐπὶ χωρισμοῦ. Μ' ἄσις μὲ σκοπὸ-λὲ αἰλε νὰ μείνῃς μὶ Σα γκαι. — μὶ μὲ σορνὲλε ἐχε δρίτσε. — Τσι μὲμ μβέσε αἰ νὰ καλὸ νὰ μείνῃς. — Νὲν' ἤμεμ καλὰ νάτσα. — Μὶ' ἀνγιάσσε καλὰ νὰ ξανμίσῃς.

Ἀναχώρησις. Ὀνβάρι μὶ σκοπὸ ἔβιε σ' νὰ καλὰ. — Ἔσιεμ μὲ σκοπὸ πόγκιε μὶ ἔβιαν.—Πηρέτσε μὶ σορνὲλε, ἐ κρίσε μὲμ καλὰ νὰ σὶ ἐχῇσι. — Σκοπὸ ἐσ τσι κίσε ἤβιε νὰ ἔχω. — Δὲν μ' ἔ λάβῃ καλὸν (τὰς νάτσι) νὰ τὸν παρέσω. Τσ μὲμ πάσε καλὰ νὰ ἔχῃς.

3 Ἐπὶ ἀπουσίας. Ἰπὶ τσ μὲμ τσ πάσοβι καλὰ ἀντρόπια. — Ὀνόσιασι μὲμ καλὰς σ' ἀπαντιδόσε. — Δεν γίσε σκοπὸ σὲ σὰς εἶμι ἤβιε. — Δεν λὰς μὶ σορνὲλε σὰς ἀμίσε μὲ ὄχῃσι.

Ἀναμονή. Οὐδ' ἐ μβέμ καλὰ ἤβιε. — Βάβε, ἐ ἤβι σορνὲλε νὰ πορμένῃς καὶ νὰ ἔλθῃς ἤβιε. — Κὸν τσ σκλὸν σορνὲλε ἰδιο ὁ ἔδι νὰ σὶ μὲμ ἤβιε. — Σκοπὸ ἐσ 'κλίσε ἤβιε νὰ κάσι. — Σορνὲλε πάσι ἤβιε νὰ ἔχετε.

4 Ἐπὶ λοιδορίᾳ. Ἰπὶ σορνὲλε ἔδι' σὶ χρόνους πολλοὺς. — Ἔδι, ἐ μόσε σορνὲλε χρόνια πολλά. — Πάτερε σοῦ ἤβιε αἰλε νὰ ἔμαι σοῦ νὰ ἀρμόσῃς. — Πάτερε σὶ ἐγὼ γένομε αἰλε νὰ ἔχωμι (ἔμαι) τὸν ἔβιαν (τὰς) ἀνοσιὸν. Ἐκλόσιασι χαρούμενοι.

Ἀναίσχυντος. Γίδι-ἤβιε, ἐ μὶ γίδε ἰνὶ ἔβιε μὲς μεζὶ. — Μὶ γίδε ζουπόν σαλὰ ἤβιε μεζὶ μὶ τὸν κόλονιαν σας. — Ἤβιε τσ κόλος ἤβιε αἰδι νὰ ζῇσ καὶ νὰ ἔχωσαι. — Κίδερ σορνὲ

ίδεια, κι ίλθι καλά. — Δου πάτε τούρκες νά σάς έχω πολύ,— Δου πάτε σε μέθλιε νά σάς έχω γι τά βουνά.

Ο Νίκα έτσαμε. Βίτ-ε μλέφι δους κόκορε. — Βίτ-ε λέφτα καλόν δους. — Μέτι μλεφτέ τε μλέφτε από δους δξανεδάρτι. Απόκρ. Γίδε-λάτσκα, ή μλέφτε κάτ-ε δου μαζί, κόκορε νά' έχτι. Κίδητ-ε λέφτα χαρίσματε νά δάτι.

Β Γάμος. Θαρρατ-γκάτσε τε στρατόνε δυά κοντέ. — Μά δαδόν τ' έμδάλι γκαπ ζιμί (ζιμάτε). Απόκρ. Γιά κάτσε χαρόν νά έχτε. — Ι γζόκατε κίδητ-ε χαρίσματε νά δάτι.

Τ Αποκάλυψε. Σκοπίτ-ε νά χι όχαι από πρίτι. — Τε κίδητ' ε αρούαρε 'πρεστιά. — Ζάτ-ε τε δάτσετε, ή τε δάτσε σκοπίτ-ε ή θέμ νά σού δάτσ όχαι. — Μι δίτ' ε πάτ-ε ζαρζί μέ ζοτε σού χαρί ζεράτ. — Μι δίτ' ε μέ δίτι μέζατ-ε σού μέ ζάχι.

Σκοπί σέ κάτσε. Σάτσε σκοπίτσε ε δάτσε (σε άτσε) όχαι. — Σοτσέτε δούτι σκοπίτσε, ε αζδάτσε σε (σε άτσε) όχαμε. — Κρίτ' τέτ σκοπίτσε σ' κορίτι σού σε άτσε όχαι. Απόκρ. Μάτσετε σκοπίτσε σι χάτσε μου (σε άτσε) όχαι.

Διάφορα λόγια. Τε χάτσετε αδάρτσε σού ζάτσ ε σε μέ. — Σι γίτσε μι σάτσ. Όταν ζάτσ (σε άτσε) μι τσάτ. — Πασαλλά μάς τε τσοτσόρτσε ε δάτσ σε μέ μ' έστρατσε. — Φαλδάτσε (σε άτσε) σκοτσόνατσε. Όταμε. — Δάτσ ε τσε δάτσ κάτσε δοτσόρε σε άτσε δοτσόρε σάτσ. — Περάτσε τε χάτσετε ε δάτσ σε σι χαρόνατσε (σι τσόνε). — Δάτσ σδάτσε σε γκόκ κάτσ (σι αζδάτσε σδάτσε δάδα) σδοτσόνατσε τε δι χάτσε δάτσε. Τε χάτσετε δάτσετε σε σού χάτσε σι σπάτσε. — Τε δάτσε' σι σάτσε τε χάτσε μάτσ ζάτσετε σε τε χάτσε καλά.

ΑΛΒΑΝΙΚΑ ΚΥΡΙΑ ΟΝΟΜΑΤΑ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΑ.

Άγγελλ. Άχιλλ, Άγγελίν-α Άγγέλαγκ-α.
Άδάμ, Δάρτ-ι. Αδάμτσε, Τσάρτ-ι.
Άλεξάνδρ, Μάν, Νάντ-ι, Νάντ-ου, Νάντρ-ου, Σάντρ-α.
Άθαν, Θάνα-σ, Θανάτσ-ι.
Αικατερίν, Κάτ-α, Κάτ-ι, Κατερίν-α, Κάτσ-α, Κατρίν-α.
Αλέξανδρ, Λέλ-ι, Λέλ-α, Σάντρ-ι, καὶ ἄλλ. Σάνδρ-α.

Ἀντάλης, Νάντ-η, Τλα-ία. Τλί-α, Σκί-α, Τσίντ-α, Τλεφ-ία, καὶ ἄλλα. Τίντ-η, Τίντ-ε, Δάντ-α.

Ἀνδρέ, Ἀλφ-ία, Ἀλφέ-α, Ἄλφ-η, Ἀλφέ-η, Ἀνδ-έα.
Ἀντόνης, Νίλφ-α, Τλεί-α, Νά, Νίν, Νάτ-η, Γίλα, Νιλίτσ-η, Δίν.
Ἀπόστολος, Τόλ-ης, Βασίλ-η.

Βασίλ-η, Βάσ-ία, Τσίλ-α, Βάσ-η, Βάσ-α, Σλ-α.
Βασιλέ, Τσίλ-α, Βάσ-α, Βασίλ-ία, Τσίλ-α.
Βασιλ-ής, Βασ-α, Βασίλ-ία
Βασιλ-ικός, Βάσ, Βάσ-α, Βάσ-α, ἢ -ια.

Γαλάτης, Γάλ-η, Γάλ-ία, Γάλ-α, Γάλ-α, Λάλ-α, Γάλ-ια, Γάλ-α, Λάλ-ία, Δάλ-η, Δάλ-α.
Γεώργ-ης, Δώρ-η, Γάλ-α.

Δάσκα, Δάσκ-α, Δάσ, σκάλ-α.
Δημήτρ-ος, Δήμ-α, Δημέν-η, Μήτ-α, Μήτ-α, Μ-τρέλ-η, Μήτ-η, Μήτ-ρα, Μήτ-α, Μητάκ-α.
Δημητράκ-ης, Μάκ-η, Μανδήλ-η.
Δούκας, Νίτ-η, Νάτ-η.

Ἔλλη, Λέλ-α, Λέλ-α, Λέλ-α. Λέλ-ο Λέλ-ο.
Ἐμμανουήλ, Νάν-ία, Νάν-α, Νίλ-α, Μάν, Μανόλ-η.
Εὐαγγελ-ία, Θαν-ήλ-η, Βάγ-α, Ἀγγ-ὼ Ἀγ-έλ-α, Γέλ-η, Ἀγγέλ-α, Ἀγγ-έλ-η.
Ἐπίλ-ης, Ἐμ-ίλ-η, Μέλ-η, Μία, Φιλ-ία, Τσι-λα Φίλ-α.

Ζαχαρίας, Ζάχ-η, Ζάχ-α, Ζαχ-ία.
Ἠλίας, Ἠλί-α, Λέλ-α, Ἠλ-ία, Ἠλί-α, ἢ -ία.

Θεόδωρος, Δώρ, Δώρ-α.
Θεόλογος, Λόγ-η, Τσλ-α, Λόγ-α.
Θεοφάνη, Φάν-α, (τὸ χῶρ).
Θεοχάρης, Χάρ-η, Χαρέν-η, Χάρ-α, χαρ-ᾶς, Χαρέν-α, ἢ -ία.
Θωμᾶς, Θόμ-η, Τόμ-η, Τόμ-α, Τόμ-α, ἢ -ία.

Ἰακώβ-ης, Κώβ-ία, Κώβ-η, Λάκ-ο.
Ἰωάνν-ης, Λάν-ία, Λάν-α, Νάν-α, Γίλ-η, Γίλ-α Λάν-η, Νάλ-η, Βάν-α, Ἀγγέλ-η, Ζήρ-η, Ζάν-ία, Ζήρ-α.

Καρόλος, Κάλος, Κάρολος, Κάρλος καὶ (δι). Κάρολ.
Κωνσταντῖνος, Κωστάκ-ης, Κόστ-ας, Κώστ-ας, Κόστ-ης, Κώστ-ης, Κωνσταντάκ-ης, Κωνστάκ-ης, Κώστ, Κώστ-ης, Νῶλ-ης, Νῶλης, Κῶστ, Κωνσταντῖν, Νικ-ι.
Κωνσταντῖνα, Νόλη, Νῶλα, Νίνι, Κόλη, Κατίνα.

Λάζαρος, Λάζαρ-ι, Λαζάρ-ης, Λάζαρ-ια, Λάζαρ-ου.
Λαμπρινή, Λάμπ-η.—Λαμπάκης, Λάμπ-ης.
Λουκᾶς, Λούκ-ης, Λουκέρ-ης—Λουκᾶ Τρέλε, Τρέλε,

Μαργαρίτα, Μάργ-η, Γαλάτ-εια, Μάργαρ-α, Μαργαρίτης.
Μάρκος, Μαρκάκ-ης, Μαρκάρ-ης.
Μαρία, Μάρα, Μαρίν-α, Μαρί-α, Μάρι, Μαρούλα, Μίνα, Μίτσα.
Μάρκος, Μάρκ-ος, Μάρκ-ου.
Ματθαῖος, Μάτ-ι, Μάτε-ις.
Μιχαήλ, Μιχάλ-ης, Μιχάλ-ια, Μίλιος, Μίχη, Χάλ-ης, Μιχάλ-ης, Κάλ-ι.

Νάκος, Νάκη, Νικόλ-ια, Νικόλ-ης, Νάκης, Νικολάκ.
Νικόλαος, Κόλ-ης, Νίκ-ης, Κόλε-ις, Κολάκης, Νικόλης, Νίκ-ης.

Παῦλος, Παύλ-ου, Παῦλ, Παύλα, Παύλ-ης.
Παναγιώτης, Πάν, Πανάγ, Πάγκ, Πάκη (ζ) Πανάκ, Πανάτ, Νάτ.
Παπαδάκ, Τρέλε, Τρελέ-α, Παπαδάκης (ζ)
Παντελεήμων, Πάντ, Λεήμ, Μάντ.
Πέτρος, Πέτρ, Πέτ-ης, Πέτρ-α, Πετρής, Πέτρ, Πέτρ, Πέτρ, Πέτρ.
Παπαγιάννης, Πάπας.

Ῥαφτάρ, Ῥάπ-ης, Ῥάπ, Ῥαπάκ-ης.

Σοφία, Σόφ, Φόφ, Σόφη.
Σπύρος, Σπύρ, Σπύρ-ης, Φάν.
Στάθης, Στάθ, Τάλε, Τάτε-ης.
Στυλιανός, Στύλ, Στύλε, Πύλε, Πύλ.
Φλώρινα, Φλώρ, Φλώρη, Λόρη, Φλώρ-ης.
Φραγγίσκος, Φράν.
Χαρίκλεια, Λάλη, Λαλέκ-ης, Χάκ, Χ-ία.
Χρῆστος, Χάτσ, Λάτσ, Κάτσ, Χάτσ, Λάτσ, Τάτσ, Τάτσ-ης, Χάτσ, Χρήστ, Χρῆστ-ης, Ῥαπάζ.

Γενικὰ Ἐπίθετα, ἢ οὐσιαστικὰ ἄνευ ἄρθρου.

Βάσι-ς, Γιαβέλι, Κασσίνι, Αἰσθῆλι, Κάτσι, Σάρκι, Μέλι, Ὀστέο-ν, Κάλλο, Βίτσι, Νύχι-Κέρα, Ῥάσσα, Μαλλία-ς, Δαδε-βδο, Βάλα, Δυδὸ, Τρελὸ, Φάτσ-α, Σερφίτσια, Μάγ-ι, κάβα, Γάλατ-α, Πάπαλα, Δέκα, Βρέλλι, Γάλ, Βίγα, Γάρ, γαλλα, Λάμπα, Λάντζα, Βέτ, Βαλλὸ, Βέκο, Βέλα, Βαλλὸ, Γάτσ-α, Σπάρα, Γαρνίζ, Λάμ, Σπάργα, Τσάρα, Τσάτσαλ, Πάλα, Τσάκ, Κόνδ, Βέτα, Γαρδέλα-ι, Βαλλὰ. Σκοῦλα, Δέκα, Δέκα, Δαλάρι, Καμπάτα. Ῥαμὶ-ς. Γρα, Βέλα, Ζάρα, Κάτσ, Κάκα, Σβέλτα, Τσάτσ, Καπάρα, Βάρα, Βρέλλα, Κάλτσ-α, Γάτσ-α, Μαλάντρα, Βρέλλα, Λόνδα, Βάλ-α, Βάτ-α, Κάκ-α, Δαγκάζ, Κακοβδ-ία. Βουγάρα, Λάδ-ι-ρα, Καρβ-όλα, Βάτσ, Βάρα, Γ-άτσ-α, Σφάλα, Σάτσα, Σ-άλα, Βάρ, Μάρ, Βάλ-α, Βαλ-ούδα, Μέτσουλα. Βρέτσα. Δαλάτσ-α, Βάλλα, Καλλιάκ-α, Καλιούρα. Βάρα, Δέκα, Βέκ. Ταβέλλα, Τραπέζα, Τρελλ-ούρα. Δέλτα, Σκρέλα, Βέλλα, Σάρα, Βάτσ-α, Σκάζ-ω. Δ-άτσ-α, Σκάλ-α, Βρέλ, Σάκ, Βάτ-α, Κάτσα, Καρβέλ-α, Βέλλα, Τρελὸ, Λέβ, Κάβα, Κάλτσ, Μάρ. Γάτ-α, Ῥάτ-α, Νέβρ-α. Βάρα, Βαλλόν-α. Δρέλ-α, Δαλάβρα. Φαλακρ-ία. Γάτα, Σ-άκ-α, Σ-άτ-α. Βάτσ-α, Βάτσ-α, Κόνδ, Κάνδ-α. Τάβλ-α, Λέβα, Καρβούν-α, Τάβλ-α, Καλ-ούδα. Σκ-άλα, Γάτ-α, Καρβούν-α. Βάλλ, Κάτσ-α, Σκάλ-α, Κάκ-α, Δάλ-α, Βάλ-α, Δέκ-α, Βάλ-α, Δάτσ-α, Κάλ-α, Βάτ-α, Σάρ-α, Τάβ-α, Δαλάβ-α, Τάβλ-α, Μάγ-ι, Θαμάλ-ι, Καλιακ-ούδ-α, Καπετάν-α, Ῥάμπλ-α, Σάκ-α, Τάβ-α, Παρέλ-α, Σελαβάν-α, Βάτ-α, Γάτ-α, Σάρ-α, Κάτ-α, Τάβ-α, Βαλε-ζάν-α, Τσαμάδ-α, Βάλ-α, Μάτ-α, Κάτ-α, Τάλ-α, Βάτ-α, Σάπ-α, Γαρδέν-α, Βαλάβ-α Κάτσ-α, Λαπάτ-α, Γάτ-α, Τάτ-α, Τσαπάτ-α, Αἰθ-άλ-α, Κάλ-α, Βάλ-α, Λάβ-α, Λάρ-α, Καλάτ, Σκάρ-α, Βάλ-α, Κάτ-α, Δαγκάλ-α, Δάλ-α, Λάβ-α, σκάλ-α, Βάλ-α, Καρβάλ-α, Βάλλο-ν-α, Παπ-ούρ-α, Λάλ-α, Βάλ-α, Δέκ-α, Βάτ-α, Δάγκ-α, Τάγκ-α, Δάλ-α, Σάκ-α, Τάτ-α, Λάβ-α, Βάλ-α, Λάβ, Καπάλ-α, Δάλ-α, Τσάντ, Τάλ-α, Τσάντ-α, Νάτ-α.

Ἀλβανικὰ κύρια ὀνόματα.

Ἀλούδα, Ἀλία—Ἀλίκα, Ἄλια, Ἀλίμα—Ἀλή, Ἀλῆς, Ἀλήτης, Ἄλης—Ἀμάλη Ἀμάρη—Ἀνδρῆς, Ἀνδρέας—Ἀντώνης, Ἀντωνάκης, Ἀντωνόπουλος, Ἀντωνάκος, Ἀντωνάκου—Ἀπόστολος, Ἀποστόλης, Ἀποστολάκης, Ἀποστολόπουλος, Ἀποστολάκος, Ἀποστολάκου—Ἀρβανίτης, Ἀρβανιτόπουλος, Ἀρβανιτάκος, Ἀρβανιτάκου—Ἀρβανιτοφύλλης, Ἀρβανιτοφυλλόπουλος, Ἀρβανιτοφυλλάκος, Ἀρβανιτοφυλλάκου—Ἀρβανιτόγιαννης, Ἀρβανιτογιαννόπουλος, Ἀρβανιτογιαννάκος, Ἀρβανιτογιαννάκου—Ἀρβανιτόπετρος, Ἀρβανιτοπετρόπουλος, Ἀρβανιτοπετράκος, Ἀρβανιτοπετράκου—Ἀρβανιτόστεργος, Ἀρβανιτοστεργόπουλος, Ἀρβανιτοστεργάκος, Ἀρβανιτοστεργάκου—Ἀρβανιτόσταθης, Ἀρβανιτοσταθόπουλος, Ἀρβανιτοσταθάκος, Ἀρβανιτοσταθάκου—Ἀρβανιτόφωτος, Ἀρβανιτοφωτόπουλος, Ἀρβανιτοφωτάκος, Ἀρβανιτοφωτάκου—Ἀρβανιτόχρηστος, Ἀρβανιτοχρηστόπουλος, Ἀρβανιτοχρηστάκος, Ἀρβανιτοχρηστάκου—Ἀρβανιτόχρυσος, Ἀρβανιτοχρυσόπουλος, Ἀρβανιτοχρυσάκος, Ἀρβανιτοχρυσάκου—Ἀρβανιτόψαρος, Ἀρβανιτοψαρόπουλος, Ἀρβανιτοψαράκος, Ἀρβανιτοψαράκου—Ἀρβανιτόψωμος, Ἀρβανιτοψωμόπουλος, Ἀρβανιτοψωμάκος, Ἀρβανιτοψωμάκου—Ἀρβανιτόψυχος, Ἀρβανιτοψυχόπουλος, Ἀρβανιτοψυχάκος, Ἀρβανιτοψυχάκου—Ἀρβανιτόωρος, Ἀρβανιτοωρόπουλος, Ἀρβανιτοωράκος, Ἀρβανιτοωρά

ΑΣΜΑΤΑ ΔΡΥΔΑΪΚΑ

Ἀλληγορικὰ καὶ χωρικά.

I

Διῶτις, ἃ διῶτα, πᾶς μ' νιὰ χώρα μᾶς
Τὰ μαγεύλαρα λιθάρια, τ' ἀνοῖξα τσιλιγκώνι,
Τὰ νὰ τσιλιγκώνια διθάρια,

II

Ρὲ μᾶ, λιθαρί, λιπαρένα λιθάρι κι' θά.
Ἀπ' τὰ λιπαρὰ μάτια, τὰ π' χάϊς κουλίτσια
Πὲ τὰ λιπαρὰ κάτια, τὰ π' χάϊς πρόκια.
Πὲ τὰ λιπαρὰ μύνα, τὰ π' χάϊς τσάρα,
Πὲ τὰ λιπαρὰ κλάδια, τὰ τὰ τσιλιγκώνια διθάρια,
Πὲ τὰ λιπαρὰ πούλια, τὰ τὰ πουλαρένα τράτσια.

III

Τρὰ, ἐ τρὰ, ἐ τ' θὲν κατὰ ἐ, λιπαρὸ χὶ τρὰ.
Τὰ ἐ τὰ τρὰ τρανάρια, τ' λιμπαρὰ διθάρια,
Σὶ ἐ τὰ δᾶνε ἐ τρὰ τσιλιγκώνια τρανάρια.

IV

Ἀρχᾶο τσιλιγκώνι, χάν κάλλιο μᾶ' ἀγνάρι,
Μὶ ἀρχᾶ' τσι Παντάρια. Παντάρι ἐ μεγὰ
Πέρδα κάνεντὰ, Πὶ κάλο τσιλιγκώνι.

V

Τὰ τσιλιγκώνια πούλιον μὶ μεγάλα φλαέρα.

VI

Ὦ διθάρι, διθαρένα, κάλο διθί, κάλο μᾶς διθί,
Κάλο χάρο χάϊον τσ τὰ διθάρια, τσ τὰ τσιλιγκώνια κάλα κὶ θέϊ.
Κάλη κὶ θέϊ, ἐ κάλα κὶ θέϊ τσ τὰ, τὰ τσιλιγκώνια τ' ἀνοιχτὰ τσ τὰ.
Γ' ἀνοιχτὰ τσ τὰ, ἐ τσ τὰ, τσ τὰ τσ τὰ, ἐ λιπαρὰ τσ τὰ.
Διθάρι κάϊτσι κάλο κάρδι.
Ἄλλη, διθάρι, διθάρια, τσιγκώνια.

VII

Οἱ τσιλιγκώνια, δὲν τσιλιγκώνια, τσιλιγκώνια τσιγκώνια τσ τὰ
Πιγκώνια τσιγκώνια, τ' ἀνοιχτὰ διθάρια τσ τσιλιγκώνια
Πιγκώνια τσιγκώνια ἐ τσιγκώνια τσιγκώνια τσιλιγκώνια ἐ μ' ἀ τσιγκώνια
τσιγκώνια, τσιγκώνια διγκώνια τσιγκώνια τσιγκώνια τσιγκώνια.
Διγκώνια τσιγκώνια τσ τσιγκώνια τσιγκώνια τσιγκώνια τσιγκώνια διγκώνια

Κίη να σούτι Δουκάτου.
Δουκάτου (3) πουλούδαρ' τσιτσκα κάθι νύκ σκύφ'.

7

Τσιάφ σμάν κάβρι νύκ κατού τι πόλιτσι,
Πόλλα λίθνι κρούτσι, χίτσι χόρτσι τρούτσι.
Άρχιτ' α κιον θρώθντι, σμαν θρώθι θαρ. Ιώσ
Πα τσι κάτσι, τσι τσιού, θόλλιβα σκρίνιτσκάτσι,
Χάτσι κμι κριτσούτσκι, τσιούτσι τσιούτσι...
Μάτσκρι τσιτσκράτσι, τσιούτσι λιτσκάτσι (1).

8

Κάϊ, κάϊ, θάρ κάϊ, θάρα λιτσκρίτσι μι βάϊ
Ι βάϊ α νύκ βάτσρα, μ' α πόλιτσι μάτσια.
Σίτ (1) μι μάτσι, μι α σκρίτσι α θάρα θάτσρα τσι ιρίτσα.
Σιπάτσα θάρα πούλιτσα τσιγκιτάτσκα θαρρίτσα.
Θάτσρ α' σκρίτσα, τσι μάτσα πόλιτσα.

9

Τσάτσα, τσάτσα νσίτσι (1) τσι τσάτσκα δι αμάτσα (1)
Πά ι βάτσι νύκ πόλιτσα (1) βάτσρα μάτσ, α' τσρίτσα,
Σάτσι μάτσκα ιρούτσα. Τάτσ μι μάτσι, μάϊ α τσρίτσα!
Σί δι σ' ι α θάϊ δάλλα θρίτσα.

10

Άϊ γιατσί, δι γιατσί α κού ιρίτσα τσά δίτσ;
Α' κάτσ, κμι κρούκ κάτσκα μι μάτσι φάτσκα, φάτσκα θάτσκα
Μά τρί κούκι, κάτσκι κάτσκα' χ' άλλα δίτσκι τσιγ ίρίτσ.
Σ, κμι κάτσι σ' α λάϊ πόλιτσα' λάϊ' α Πατσκρόλιτσα.
Πατσκρόλια θάλιτσκα, κμάϊ, ι κμι δάλιτσκα;
Πατσκρατσίτσκα θρίτσκατσκα, κάϊ χά μιτσ' ι γάϊτσκατσκι,
Άϊ ιάτσκου ι χ.άτσκα.τ (1).

11	Πα τσι μ' τσ θάϊτσ χάλατσα.
Πάϊ, κάϊ, τσάϊ, άϊλάτσα	Τσάλατσα τσι κούλατσα,
Κού με φάτσι σάτσκα;	Τσ τσ Τσκούλου κάτσκατσ
Από τσάτσα χάϊτσα,	Πάθι τσρτσιάτσκατσ.
Χάϊ ι σάτσκρα κάϊτσκα.	
Φάτσι πούλια χάϊτσκα	12
Χάϊτσ' νάτσκα κάϊτσκα.	κάϊτσι, χ άτσ. ι χάϊ κατσκάϊ
Χούκου κάϊλα νάϊ άτσκάτσ,	Σί κάτσ νάϊ άϊτσ τσ χάϊτσ.
Πατσκάτσα κούϊ, τσάϊ άτσ κατσκάϊ.	Σί τσ. δάτσι νάϊ δάϊ τσάτσ,
Χάϊτσ μ' χάϊ κάϊλατσα, χάτσκατσμ;	Τσ τσ κάϊτσκατσ τσάτσ χάτσκ.

13

Τί 'ν' ἡ θέα μέσ στὸ κῦμα;
Ἡ χήνα μὲ τὰ παιδιά.
Πάρ' τὰ τὸ σκυλί;
Χάνει νὰ τὸ φάῃ.
Λέει τί τὸ λένε;
Ἡ πρώτη ποὺ πάει.
Σκούζει τί σκυλί;
Ἡ θέα γυρεύει.
Ρώτα τί σκυλί;

Ἡ μάνα λιγάρι.
Ἀκόμη τί σκυλί;
Ἡ πίνα κλάει.
Κλαίει τί σκύλος;
Ἡ χήνα εἶναι.
Θέλει τί σκυλί;
Ἡ ἕρμη ἔφυγε.
Ποιράσει τί σκυλί;
Ἡ μάνα κατέβη
Ἀκόμη τί σκυλί;
Κλαίγει φοβᾶται.

Ἀπὸ τὴν Παναθήναια Τόμ. 18, Φυλ. 432. σελ. 260

Γραικικά.

14

Κυρίων ἀνεμίσου'
Φάνεται σπουργίτι'.
Πῆρα γιὰ ξύλα;
Ποῦ εἶν' τὰ ξύλα;
Ἔβαι 'ν' τὰ φυτρώ;
Ποῦ εἶν' ἡ φυτρώ;
Τὴν εἶδεν τὴ πρώτη.
Ποῦ εἶν' τὸ νερό;
Τὸ χάσαν τὰ βρύσης.
Πού 'ν' τὰ βρύσης;
Κάτω 'ς τὸ δενδρό.
Ποῦ εἶν' τὸ δενδρό;
Τὰ 'καψε ὁ πυρετός.
Ποῦ εἶν' ὁ πυρετός;
Ἀπέθανε.

Σκέπα πᾶμε παιγνίδια.
Πουρνάρι ἀνέσου γίνετ'
Τίνος εἶσαι 'ν' ἀγόρι;
Ἀ, ἐ 'γκαμοῦδα κάλλιτη
Κάλλι μέρι κάλεσα
Ὕστερα ἐ καλέσαμε
Πᾶς κυνηγᾶς ζάλισε.
Κλέν λίγκα γάϊ, γάϊ, γάϊ.
Ἀ; ἐ πρατ, σὲ ξυλεμάδι.
Ξυλεμάδι κάϊ ἐ πυρέτι
Ἐ πυρέτι πολλαγιὰ
Πολλαγιὰ νὰ ἔκαν
Σκόλ 'γιὰ σχολειόνα.

15

Ἀχ, πάχ, πάχ, πάχ, ἐκατζὰ

16

Ἀδ' τρελάνει τὰ σχολειά (α)
Νὰ ἐκατσουδᾶ Παρασκὴ'
Νὰ κοιδεῖ· ἐδῶ, κὰ κοιδεῖ.

17

Ἀμὲ σεμπὲ μὲ ἐλέγαν κὰ Βασίλω ἐ Μαλλιαρδέ,
Τίλλη γαρίνα, ἐ μάλλη.

(α) Τὸ χωρὶν τοῦτο, τρελάνει, σκέπασι κλπ. εἰς τὸν Ἀρβανίτικον, κατ' ἐξοχὴν τῶν Κοινῶν, καταπέζει ἀπὸ Πασσᾶ εἰς τὰ τριάκοντα τῆς Δευτέρας.

Ἐχάιδεψ τοὺ καλοκαίρι· Λιαρίσιν ἡ βαρκοῦλ· (λ).
Βαθιὰ δίπλ ποτισ· Χαϊρεδάκτ νοσ' ι δι.
Κουρσάρ φαλίν-δίμα.
Λιαβάζω κάθε κλίσ (ηρα) γίδα φαίνετ ἀλλιῶ.
Δρασίστερα κοιμοῦμαι (ηρα)· νὰ Νῦφ τοῦ δαίμονα!
Τὰ γίδα πάω πρωῒ. Νὰ ζήσω κοιμοῦμαι (ηρα).
Πολύχρωμα λαμπρὰ (ηρα). Ἀκούγοντ Σπαθὶ τί.
Ἀσπάζω σακκουλιά. Φλογέρα κρύο-μαλλιά. (ηρα.)

18

Ἀς ι α δῶ νίζα, τε λέανε ἀζα. Ὁ κόσμ νὰ κλαῖ δάκρυ, ζῆσ νὰ ι καῦ λιβάδι (ηρδ) κὶν τε κοιμᾶσ· Μάτσ κὶ γίδα Πρίλιε.

Ἀς ι α δῶ ἀζα τε λέανε τρίζα. Τρὶ κλαῖ ι κὶ κυρατσία (ηρα), ἀλ εἶνε νὰ ι καῦ δάκρυ, ζήμε νὰ ι καῦ λιβάδι, κὶν τε κοιμᾶσ Μάτσ κὶ γίδα Πρίλιε.

Ἀς ι α δῶ γίζα τε λέμε κάτρ. Κάτρ' κλαῖ νὰ καῦ λάκκο, τρὶ κλαῖ ι κὶ κυρατσία, ἀλ εἶνε νὰ ι καῦ δάκρυ, ζήμε νὰ ι καῦ λι λιβάδι, κὶν τε κοιμᾶσ...

Ἀς ι α δῶ κάτρ' τε λέμε πέντε, Πέντε γίδες τρ' νὰ ι καῦ δάκρυ, κάτρ' τσίτσα κὶ καῦ λάκκο, τρὶ κλαῖ....

Ἀς ι α δῶ πέντε τε λέμε ἕξι. Ἕξι γίδες τρ' νὰ ι καῦ δάκρυ, πέντε γίδες τρ' νὰ ι καῦ λάκκο, τρὶ κλαῖ ι κὶ καῦ δάκρυ, κάτρ' κλαῖ....

Ἀς ι α δῶ ἕξι τε λέμε ἑφτά. Ἑφτὰ γίδες νὰ ι καῦ λοιάζεμ, τρὶς κλαῖ ἕξι νὰ ι καῦ κλαῖ, γίδες λέμε νὰ ι καῦ τρίζα, πέντε γίδες τρ' νὰ ι καῦ.....

Ἀς ι α δῶ ἑφτὰ τε λέμε ὀχτώ. Ὀχτὼ γίδες λίγδεν δεῖλι, ἑφτὰ τσίτσα νὰ ι καῦ λοιάζεμ, τρὶς κλαῖ ἕξι .....

Ἀς ι α δῶ ὀχτὼ τε λέμε ἐννιά. Ἐννιὰ γίδες νὰ ι καῦ δάκρυ, ὀχτὼ γίδες μάλιστ λίνδεν δεῖλι, ἑφτὰ τσίτσα νὰ ι καῦ λοιάζεμ, τρὶς κλαῖ ἕξι. .....

Ἀς ι α δῶ ἐννιὰ τ' δέκα κλαῖ ἑφτά. Δέκα γίδες μάλιστ γίδες μάλιστ γίζ, ἐννιὰ τσίτσα νὰ ι καῦ δάκρυ, ὀχτὼ γίδες λίν. .....

Ἀς δῶ δέκα τε λέμε ἑντεκά. Ἑντεκὰ γίδες φάεν μάλιστ γίδες μάλιστ γίζ, ἐννιὰ τσίτσα νὰ ι καῦ δάκρυ, ὀχτὼ γίδες λίνδεν δεῖλι, τρὶς κλαῖ ἕξι ι καῦ λοιάζεμ, τρὶς κλαῖ ἕξι ι καῦ κλαῖ, γίδες λέμε ἕξι ι καῦ κλαῖ.... ψ

19

Πφ, πφ, πφ, πφ, λάμζε, βάπτη πφ πυρέσζε.
Βαρτίσζε νέαν γίπτην, γίπτην ζ' ήλιον κ αλίτα,
Ι κ 'γαφιάδα κάτινα. κλίδι βάτι Παύμαν,
Νία κατάτ τς πυλίτεν.
Πελία λάφ κα, κα, κα, κα κ τφτε ᾶ τφδελά.
Ιφδελά κάνα κ κφίτ. Κ κφίτ πυλιφή.
Πυλιφή κ χαίφή, χαλίφ κ φίφ.

20

Τὰ λαῦμαν βίνεν αἱ γανάϊας γίγνεται μάκαν κ τὰ χφέ. κεὶ βίνε ἔκαι βάδαι νὰ δημοκλάσι δ' ἰβφαίγδα γλωνίζματα τὰς ἀπλιφάδας, ἀπὶ τὴς κάτ κάλφας.

Χάν' κ μέ, βάτς' κ μέ, ἀπὸ κ βάτεφα, ἀβὰ κφίς.
Βα τη γίβα χάφτι ἰ λίβ, Κεκὶ πε χβὰ, κ τ' μᾶ κ λάτε.
Ζί γαφαίς, κάνε ἀπφάτε.

21

Δάβατε πλάνα γλαπίζαί, βαφὰ βαπίλαί,

Μὲ τε τρί τη λάτανε	»	»
Φάτ' κ μάβάτ με μαφτὰ	»	»
Φάτα πλάτανε τ' λαῦμα βᾶ;	»	»
Βάλα λαῦμα κανάλαν	»	»
Μὲ πλάβᾶ' κ λατεφὰ	»	»
Φάτ' κ μάτεφάτε με μαφτὰ	»	»
Φάτα πλάτανε τ' λαῦμα βᾶς	»	»
Βάλα λαῦμα τφτᾶ [τφκ]	»	»
Τς με μᾶβάτε νᾶν πανᾶ.	»	»
Φάν' κ τφάτε μὰ μαφτὰ	»	»
Φάτα πλάτανε τ' λαῦμα βᾶ.	»	»
Βάλα λαῦμα λαζφγάκα(ζκα)	»	»
Ταφα γᾶβάτανα νᾶν κατφάν.	»	»

22

Βόλγα, βόλγα, νέβ κόλγ μι Παράδεα.
Βόλγα, βόλγα, κάη σίρι τη χάνι (τρε).
Η χαλβά (τρε), μαζί ι μάγε,
Λι να χάε τι κατή δίρη,
Σι νι κάμε καβί λάγε
Πα τε χίλε τακ νί' δεε δίρη.
Κάμε, κάμε, σέ καλίβε
Σ' ανοβάτον δαλαγε μι μάδε.

23

Ώ ρόβ σι, αίη κάλη μάλε, μάμα γάλε σπιτρόλε;
Τσιγγιβάλε σίρ, τε χάλε, τη κίν'λοφ' μάλε μάλε
Κίε λάγο τέρ Σπαράλε, Γαλάτε ε Γαλάβα,
Καράβ, κάτατε άνε μι' άνε, αίε τε χάλε λοβόρατε νάνε.
Τ' σαί ίνα κάε, ώ μάι τε μάγε; λοβόρε ίνα χάνγε μασσία.

24

Βίδα νάη παζάγε τέ βίλαδα κίβ πιλάγε' Βαλάε'λάνε κάλε βι, τσίνα δρόβα τσιάλε, γίλάι τε χαγάνα, δαβ μάγ δρέ φίλαγάτε.

Βίδα νάη παζάγε, τέ βίλάδα κίβ μάτε' Βίδα λάγε βι, βι, βι, παβία λάγε κάλε βι, τσίνα δρόβα τσιάλε, γίλάι τε χαγάνα, δαβ μάγ δρέ φίλαγάτε.

Βίδα νάη παζάγε, τέ βίλάδα κίβ πάτε. Πάτα λάγε κάε κάε πάε, μάτα λάγε βι βι βι, παβία λάγε κάλε βι, τσίνα δρόβα τσιάλε, γίλάι τε. . .

Βίδία νάη παζάγε τέ βίλάδα τέ βίδία. Βίδία λάγε μάλε με μάλε, πάτα λάγε κάε κάε κάε, μάτα λάγε βι βι βι, παβία λάγε βι βι βι πάβία. . . .

Βίδία νάη παζάγε τέ βίλάδα κίβ λάδε. Λίδα βάγε μάλε με μάλε, βίδία βάγε κάε βί, με μάλε. πάτα λάγε κάε. . . .

Βίδα νάη παζάγε τέ βίλάδα κίβ αίδε. Κάλε βάγε χάνε με μάλε, λίδα βάγε μάλε με μάλε, βίδία βάγε, ώ, τε μάλε, πάτα λάγε κάε κάε. . . .

Θέλω νὰ παίξω κι ἐγὼ σὰ παιδάκι. Πέλαγα βάνετε, φίλοι μου, κάβο βάνετε γύρα μου κύκλο, λίμνα βάνετε μέσα μου, ἀπάνω βάνετε ἐδῶ κι ἐκεῖ, κάτω βάνετε τὸν πόντο τὸν πάτο, ξύλο βάνετε....

Θέλω νὰ παίξω κι ἐγὼ σὰ μικρὸ παιδάκι. Τρόπα βάνετε φίλοι μου, πέλαγα βάνετε, ἐδῶ, κι ἐκεῖ μου. Τὸν μέσα πέλαγο, σὲ τὰ δυὸ χέρια σου, τρόπα, μέσα.

23

Ἔμορφο τὸ κοριτσάκι βάνομαι
θέλομαι νύφη πάντρεμαι,
γιατὶ θέλομαι δουλεμένα δέκα
γ' ἐκατὸ μεταξωτὰ νυφικὰ πάντα
Γ' ἐκατὸ κίτρινα τρίχινα βάντα.

26

Ὁ χορεύων προσκαλεῖ τοὺς ἄλλους εἰς τὸν χορόν.

Τώ, τίρι, τίρι, μέσα ἔλα,
πρόσω, φ... ζὲν ζάφρα νὰ ἔλα
Νὰ μὲς μάσῃ, ἀπὸ γιὰ ἀπὸ.

27

Ἐμένα, γραῖα κι ἐγὼ παρέα, ἔλα, ἔλα νὰ νὰ χορέψω,
Διὰ γρήγορα σήμερα ἀπόψε, ἀπόψε σήμερα μὲ λίγο.

28

Κυρὰ καλή! ὦ, χάρισε ὦ, νύφη μοσχάτη
Κρασοκαλίτσα, κανελλίτσα.
Τί' κάρε' ἡ θάλασσα
Ἂν ἐ μέσα παρέμενε,
Μαϊλίτσα, κανελλίτσα.
Ἀλλὰ' ἡ λίμνα ἐ ποτιστήρι
γιὰ τὰ λιθάρια, κυρὰ καλή.

29

Π' ἀνθίζη μάϊτζη, μοῦτζ' αὐτ πλέξε.
Μαῦλ μὴς μοῦ λαμπτσφε με ζιμάνι (λ) τε χάϊτσε;
Κοὶ μα δί ε ζίζα χρῦσε, κε ζιβάτσε μ' ανγίλε μοῦτσε:
Τε δί, ἂ λυβίζα, τε δί, κίτσεν ε μα βί νέλε κρίτσε.
Βούρτ αφ λυμὶ ανυβίτ, κίτσεν κε κρυβὶ νάϊτε (νγκ.).
Βούρτ νέλε βί νέλε κρίτσε ἔμπρε κε λίτσεμτε ε ζί.

30

Κίτσ' κὲ ἐλθάν, κὲ κὰ πλάκε—Ἔλ θυλλὶ μέτσε—Βαθῦ ν' μπεσῦ να κλε;—Κλε ζιόν ἔϊτσε κομ γιάχ—Κὲ κλε, ἐστ' μὲ θυμὸν—Κλε τσῦρε, κὲ κὰ κυνάκε—Ε μέρε θυλλὶ θυμόκαν—Δόνε τε ζίλε κομ γιάχ—Θυλλὶ ἐ ζίτσεν κὲ ζίλε—Κα γίτεν κατὰ τρὶ λίτεν. Οὶ τε θέτ' ἐ κὲ κλε γίτεν—Κα ἰρόν τρὶ τυρτσάκε—Ἔ κτσεθρόταν μπρένε ἀγρὶ—Κάϊ ἐ κομ μὲ θυλλὶ—Θὶ ἐκεν ἐ κὲ τσεντσὶ—Ἔ τε ζίτεν κὲ κὲ μὲ μπρένε—Κὸ μπρένε τρὶ τσεντσὶ—Θὶ κα ἀγρὶ, κὲ κὲ κάλε—Γκάϊ τρὶ πλάκα κλεντὲ χυνδὶ—Θὶ τε ζίλεν, κὲ κὰ τσεντσὶ—Πλάτε κατὴ κὰ τσεντσὶ—Κοὶ τε ζίλε κλεν κατὴ τυρτσάκε;—Ἔ ε ζί κὲ κὲ κάλε—Ζὲ κα κὸ κατὰ τρὶ κάτσε—Θὶ κλε μπρένε, ἐ κὲ κὰ θάλε—Τσεντσὶ τυρτσάκε κὲ ἐμπρένε—Ἔκε, λίτσεμτε, ἐ θάϊτεν μὲ—Μάτσε, χάτσε κὲ τσεντσὶ—Γάϊε γάϊ, ἐ θάρεν ἀνμάτσε—Ἔ κλε κὲ κλάϊτεν κρένε—Κοὶ κὲ εἶτε τε κυλάτσε;—Δε τε ἐθὲ κατὰ τρὶ κάλε—Θὶ τε θέτ' ἐ κὲ κὰ κλε—Κλε ἐ κεν κὲ ἐ κυλάτσε ἐ θυλλένε.

31

Τὰ παράγραφα τῆς Κορυτσᾶς, τὰ κυριώτερα χαρακτηριστικὰ ἐκάστου χωρίου.

Θόλα κὴς χάϊ, Τσαγγρί - ἄρι:
Μπλόκ κρὰ, μὲ Χορθόκαϊρι
Κολόνι λίνετ, Πόλεσαρ ἐ Πολένιτσι,
Νιὰ πυρνία, μὲ Κουτ - ἄρι.
Γκορὸ πόλλι, Βόλιτσε - βένε
Κὴς μαλί, μὲ Θεσσαλ - ἄρι.
Βῦν πυρία, μὲ Βορι - ἄρι.

Κάθε χαρὰ, ὦ μοῦ Χαρτ-ᾶρε.
Βάση λουλοῦ, μοῦ Μάρκ-ᾶρε.
Πολλοχρόνια, Δημοσθ-ᾶρε.
Μαγαζάτης Βαβατσῆρε.
Χρόνια πολ' νἄρε, Βάγια-ᾶρε.
Ἰδῶ φαγητό, Καμάνο-ᾶρε.
Νἄ ἄσῃς, ὦ μοῦ φίλτατ-ᾶρε.
Πάντ' ἀργαῖς, Παλιν-ᾶρε.
Κάθε ἀρρενίδιο, Δημοσθ-ᾶρε
Πανηγύρια μοῦ Γιάνε-ᾶρε.
Στὸ λαιμὸ, Γιαλαθ-ᾶρε.
Κάν' ἔφτιαστε, Χαλάσε-ᾶρε.
Νἆν καλὰ Χαρμόσυν-ᾶρε.
Νἆν νἆν, μὲ ζίνεφαῖ-ᾶρε
Νἆν ναναί, μοῦ Μεϊζεφάνε.
Ἰδῶ' ε μᾶρε, Χαστρ-ᾶρε.
Ζίνε γιατρὸς, Μαλαξάκ-ᾶρε.

32

Ἡ καλοσύνη.

Καλησπέρα σᾶς, καλησπέρα δίνω, καπάρτε μοῦ Κῦρίλες [1]
Κατεβῆκα, νἆν τὰ πίνετε, γίδι βίνεν ε χρέμετε.
Ἡ καλησπέρα, τ' ε πίθητε σᾶρε, κακὰ σημάδι τὰ χρέμ' πατᾶρε.
Καλησπέρα, ἀλλ' ε καλῆτε, σὶ πολλοὶ ε καλῆτε.
Ὀκρίνε' ε ἔβαρε Παπᾶς, καλησπέρα γίδια νἆν χάβλε (ιρ)
Βάλτε κὰ νἆν βελόνα, καλησπέρα πᾶνε νἆν κολόνα (ὶ).
Ὀκρίνε' ε ἔβαρε Δάσκαλος, με καλησπέρα ἔδρασε μ' ε ἄρχοντα.
Κ ἀφ' ἔβαρε Παρασκέβη, καλησπέρα πᾶνε νἆν τὰ ἔβα βάκτε.
Καλησπέρα σὶ' ἀρχὰ νἆν ἔβαρε, ζάβρ γιρὸν ε χαλάσε (λ)
Κάτε τα χάβ' ἄσου ἔβαρε, ἄτε' ε Φάκε ἔλεγε' ε ἀρνάκι.
Καλησπέρα ἄρνακ, καλησπέρα ἄβρακ, ὦ καλησπέρα νἆν τε μᾶγε.
Καλησπέρα μᾶς ἄτε' ε ζάλ(λ) να τρὸ γαλάδι ε κακάδι

36

Περὶ μοίρας

Κοὶς σὲ ζάρωσε κ μαῦρη, μὴ τὴν τρέ κ σὲ κυνηγᾶ.
Μὴ φοβᾶ μὴ λυπᾶσαι, μὴ κομπᾶ κίνου μὴν κίνει.
Μὴ μοιρᾶ κὲν μοίρᾶ ἐν, κανεὶς κι αὐτὸ δὲν κυβᾶ.
Μὴ μοῖ δίχνε κ κοζίνα [τρα] στὸ κ δῶ ζουλῆ φτιάνουν.

36

τοῦ ποιητοῦ

Θέλ κ δῶκ κι ἐγὼ λοβόν, κοὶ αἰ νιοι κ' ἀκόμη.
Κοὶ τηβόκερα λόγια, ἐ μίρια γεγονότα
Νἆ ἀκά μᾶλλι μὲ δόξα, αἰθὲν δόξα μὲ τηβόν.
Δηγ—δόξ δόξ!

35

τοῦ ἰδιοτοῦ

Ἀ τ' ἀγαπῶ, ἀπ μ' ἀγαπᾶ κ ἔλεγ Μὴ βάνετε λοῖκα κι τ' ἀπ;
Μὴ ζοντᾶ, κακὸ ζοντᾶκο, λοῖκα κὲν αἰνὸν δίχνου.
Πᾶ τ' ἀγαπῶ, ἀ μ' ἀγαπᾶ πάλι κα; δῶ κοὶ ζάνη κι τ' ἀπ;
Μὴ ζοντᾶ κ' ἐγὼ ζοντᾶκο, ἔλεγ' κὲν αἰνὸν κλάνουν;
Πᾶ τοῦ κομπᾶ κ' ἐκεῖνο πάλι; Μὴ δῶ κοὶ κολὸ κι τ' ἀπ;
Μὴ ζοντᾶ κὲν ζοντᾶκο, μ' ἀγαπᾶ κὲν γίνουν.

36

γάμη τότο, ἂν τηγανίζῃ, πὶν κι ἐγὼ τὸν κόμπο κὲν κομπᾶ
Μὴ ζοντᾶ κὲν ἀγαπᾶ, κι μ' γάμου μοῦτ κοὶ ζοντᾶ.
Τρῶτ τὸν μὲ κ' ἐγὼ, κοὶ μὲ δῇ ἐ τοῦ μὲ δίχνῃ.

37

Ζοῦ ἐ κι ἔλεγ κοὶ μοῦ μὲ τὸ κλαπατᾶ ζοντᾶ
Τὴ νύκτα κι ἀ ἔλθῃ, τὴ ἄλλη μ κ ἀγαπᾶ,
Βάτε πλάκα κ ἔλεγ.

83

Τα παράπονα ξεχάστε μέχρι ἀγάπην γυρέψτε.
Ἂν γρᾶς, μὴ γράφῃς τι μὴ κόπτεται ἀφήγησι (λ).
Θέσε κρυφὰ κρυόνερο νύφτα ἄδεια τὴ μάνα σου
Νὰ ἀγρυπνᾷς, μὴ ζάνῃς κρυάδα, νὰ γυρίσῃ νὰ κάμῃ μόνον
Πὰ ἀλλὰ τρὶ κάλλια χρόνια ἀν πᾷς κρύο νὰ μὴν πάρῃ.

Κανέλλη, σῶσε, κανέλλη, κανέλλη νὰ σκοτώσῃ κόρη
Ἀλλ' ἀσκοτώτη κόρη πάντοτε. Πάντα σκότωσε, ἀμάν τὴ κόρη.

Ἡ Χαρὰ μπαξὲ ἀγαπιόταν καὶ Τσιπλάκια, παιγνίδι τοῦ Ἀλῆ Πασᾶ, κάζιτσι μία κυρὰ πλάτανος τὴν ὥραν καὶ ἐπὶ Ἀλῆ Πασᾶ εἶχεν ἀγάπην ἡ κόρη καὶ γιὰ χαρὰ ἀγαπιόταν ἡ Χαρὰ ὡς κόρη. Τότες τοῦ καλοῦ καιροῦ εἶπε ἐκάθουν συνήθως νὰ ἔλθῃ τὸ παλικάρι τὸν κόρην εἰς τὴν ἀγάπην τοῦ Χαρὰ καὶ, ἔτσι κάτοι συνήθειαν καθ' ὅλον ἐξαπλώνουν τὴν ἀγάπην καὶ ἀποβαίνῃ, τὸν ἐρωτᾶν ἐκάτσαν τὸ παλικάρι κάτω μανάλια, καὶ τότε ἡ ἀγάπη τῆς σκοτώνει ἐμένα μὲ τοὺς ἀνθρώπους τοῦτους. Ἀλβανικὴ ἀπόρα, λέγουν:

Νὰ π' ἐβγεῖ κανεί, ἡ βρεχῆ νὰ κάμῃ τοῦτο, ἡ πολίτης;
Ἀνήρ. Μόν' ἐ τ' αἷμά μου, ἐ μὴ ἐ γαλάκτωμα τοῦ δέρματός μου, καὶ μὲ τὸν παράτησι.

ΔΕΚΑΔΕΣ

Ἀδόμενα κατὰ τινας ὡρισμένας ἡμέρας.

Ι

Τοῦ Ἁγίου Λαζάρου.

Λαζάρε, σοῦ Λαζάρε'
Μὲς κῆπο Λαζαράκι,
Νὰ κρυὸ ἐ φαμελιὰ σου
Τὰ φρούτα κυκλώνει,
Σκιάζουν τὸ ζάνιν.
Ἂς τὰ ἐν τρὶ κλειὰ ζῶα,
Λιοντάρι πᾶνε τρὶ πηδᾷ κλίτι,
Μὲ εἰδῇ (λ) σὲ δρόμο
Κλὰ νύχι, κλὰ δόντι.
Μὲ λίγα μὲ τραλὶ δίνε,

Λαλὶ λιμπᾶτε (τρ.) τὰ κλειά.
Μὲς μὲ σκοτώνει λιοντάρι
Λαλὶ πᾶτε (τρ.) μὲν νὰ φᾶτε.

ΙΙ

Ὅμοιον.

Ὦ συνοδιά, ὦ συνοδιά,
χῶς τὰ νὰ Λαζάρου;
Κατεβήκατε μὲ σκοπόν,
νὰ εἶρε τὰ ζάνια.
Δὲ ζάτε σκιάζει, ταμάμ!
Κὸ (λ) ἐ ἀπαγ' (λιν) σουμπρούλι.
Παγαίνει (λ) Λαζάρου,

Δεστσὶ ζάλιες γεζάλιες
Μὲ ἀλάδι νὰ νάστ᾽ ἡ [ἀ]
Μὲ νάλιι πᾶι κλέφτ᾽ι.
Σὲ λιπᾶι νὰι Τερᾶν [ἀ]
Ἀλλὰ κάτι νὰι γελᾶι.
Σὲ λιπᾶι νὰι κλέφτ[ι].
Ἀλλὰ ἄμ᾽ νάνεν κλέφτ[ι]

3

Ὕμνοι ἐν Ἑλλάδι.

Ἀρὰ κλέζομ μὰς ἄζομ
Ἐλᾶ᾽ ν κοῦλιιν γὶ πάζ[ι] [ἀ].
Ἄζομ κλέζομ γὶ ἐγὼ
Σὲ κοῦρ, ἐ ἄλλ᾽ ἔλι,
Ἄλλ᾽ βᾶι νὰι Μαγιὰ
Λάλ᾽ κλέφτ᾽ κλεφτόπουλο [μ].
Χάνε γᾶλα, ἐ μάνα [γ.] ἔτε
Γὶ᾽ αὐτὶ τόμ βάν ποδάρ [γε.]
Χρὲ Μαγιὰ τσι κλέφτ
Τσι κλεφτ᾽ ἐ τσι ἄρτε.
Σὲ ἐ βάλ᾽ν τσυφλίζ[ι] [λ].
Ἠνοῖλεν λοῦλι, λιπᾶν κλέφτ
Τσ᾽ ἐν ἄζεν κοῦρ[ι] [ἀνλ.] βάρτ.

Ἤρὶν τῆς Μεσοπεντηκοστῆς (κατὰ τὰ Ῥωμαϊκὰ) τὰ παιδία ἔχοντα μεθ᾽ ἑαυτῶν ἕνα ἐνδεδυμένον μὲ κλάδους ἀποκαλοῦνται βραχῆς. Ὁ ἀρχηγέτης καλεῖται, Δερβαλιέτης.

4

Ὦ Διὲ, Διὲ [λ]
Προσχέρα [λ] ζούγζαι
Βίβρ᾽ ε.[ι] ἀ πρασιὰ,
Σὲ κεῖνε τσὶ ἄμπρας
Μὲ λάλ᾽ ἐ μὲ λιμπρὶ [λ].
Φλάμπ γάλ᾽ μὲ τρεῖ [τρε].
Ἔρνιφ γάλ᾽ μὲ τρεῖ [τρε].
Κόρα λάλεσ᾽ [πλ].

5

Τὸ Μπραστῆ

Δερβαλιέτες [λ] βάλε κρί.
Ἄλ᾽ ἐ ζὸν κρὸ βάλ
Ἀχ νὰ ἐν νὰ πάν κρί
Θὰ νὰ λέσε μαῦρ᾽ ἐ μ
Μὲ κερβάλι [λ] ἀλ᾽ κάλ.
Δυὸ κυνόπαχε, πανζάρια [τρε]
Κλὲ ἐν λιπᾶτε πὲ χρόν,
Λιπᾶτε ζόνις σχρε βάλ
Μὲ κρέλ᾽, ἐ μὲ λιπᾶτε [λ].

6

Πόπε, πόπε, Παπρόπε [λ]
Βάρε σὲ μὲ ἄβρατ᾽ πόπε
Τὰ λέσε γεζάρια,
Γεζάρ᾽ κεχγίζε [χγ].
Τὰ ἄλεσε μακρὰ [λρ].
Κὲς τσ᾽ ἄλεσε τσαρκία.

7

Ἄδωσιν τὰ παιδία κατὰ Μάϊον ἀποκαλούμενα βραχῆς.

Μάϊε, Μάϊε, βγ᾽ κι λάϊτσε
Μ᾽ βλαντάρια κι ζωλάρια
Σὲ λάτσε κ᾽ κάλιτσε
Σ᾽ ἀρώρε τς μάλιτσ
Σὲ κοῦρ᾽ [λ] κ᾽ παζάρια.

8

Τὴν παραμονὴν τῶν Χριστουγέννων.

Ὁ κολιέντρα [λ] μὲ ἔνδρα
Μπρ᾽ - ἀπρ. μὲ κάλαν [λ]
Κόρα σπέ, μόρε μόρε
Ἀπ᾽ τὸ ζόνις τσι τυπᾶν μάτε.
Βὲκὶ κολέντ᾽; ἐ σεργέτσι,
Χὲν ἄρτε ἐ σερνέλιε
Κόλιν κοπάν᾽ ἐ ζόντσ᾽ν,
Κόλ᾽, μόλ᾽, ἄλλιν ἐ λόλο
Γίλ᾽ μὲ μὲ κὶ ἀλλιν.

Θέλει, μοῦ, θέλεις ν᾽ αὐλάκι
Κύρ᾽ μου μὲ νιὲ πόνο.

9

Ὅμοιον (ἐν Σαλόῃ).

Μάγε - dina παγ αμάλια (1)
Με νιὲ παρ᾽ κούκι ν᾽ ἀγρίκια.
Μάγε σιδ, ἐ μάγε μόν
Χα νιδρὰ, ν᾽ λιόμα ζίντ
Γιὰ, ζίλα, ζίλ᾽ ν᾽ αγγούρι
Μὲ κολάτσι τα ζουνάρια.
Θεού, ἐ θέλ, ἐ θέλεις ἐ λάβε.
Γιὰ μὲ λάβ᾽ ἐ μόν μὲ θέλεις.
Κυρὰ κὲ σὲ κλὶ ᾽νας χάρι, σὲ [τις μάγε,
Κέλλα παγε - λάβε, ἔλα τ [παρμάκι!
Ζίλ᾽ τε ᾽χαρκάνομι.
Ἄκο θέλει, ἀκο σχολάγει

10

Τὰ μάγια Πάσχα.

Καλόλιτσα Ἀλάργαλη
Νὰ μάσ᾽ κα μπαίνει μπρὸς (2)
Κίλλουσα τάμμα εἰς δάκρυα,
Σάγκους ἔλαι ἐ ἐ δί-ν᾽!
Τὴ ζῶν γιάμαγε σου - λάλε, —
Μὲ ᾽ζῶ γιαμάγε κοντράρι
Κὲ ἐ ζῶ τ᾽ γιαμάγε κοντράρι.

11

Ὅμοιον τοῦ Πάσχα.

Βελόλιτσα (2) Πρίλατα μάλιν
Τοῦτι ἀρίλιασι φῶ ἄρτ.
Πᾶ ἀμὶ ἄλ, ἐ πᾶ κοντάκι,
Κ᾽ μπαλόλα κάτσια ἐ νδρυπᾶκ.
Ἀμάλιοσια ἀλάγαλα μάλιν
Τοῦτι ἀ ἀλοσμερὸ ἄρτ,
Πᾶ ἀμὶ κὲ αὐτὸς μὲ ἄλα,
Ἐ λιν Χριστὸς κὲ κοιμᾶς.
Ἀμάλιοσια νδρυπᾶκ μάλιν
Τοῦτι ἀμάλιας᾽ μπαλόλα ἄλ,
Νδρυμμάλ ἐ νδρυπᾶκ τοῦτι (3)
Ζίλια ἄμαγε ἐ λάγ κοντοῦτσι.

12

Ἐν Μπαρσελῷ τὴν ἑορτὴν τοῦ ἁγίου Ἰωάννου κατὰ Ἰούνιον μῆνα ἄδουσι τὰ παιδία (ἀπόσπασμα)

Τρέχα, τρέχα, ἐ κόν Γιάν,
Σὶ νὰ βάλ᾽ ζίλ᾽ ἐ κοντ βάτρα.
Ἐ κόν Γιάν ἐβ᾽, ἐ κρέβ,
Ἐ κόν Πάτρα νὰ κρέβ.

13

Γεγραὸν κομμάτι.

Ἀβ, σίβ, ἐ κρέβ ἀβ, Καρπάτι
Μάβ πλέλιακα μπαίνει, χάτι
Πᾶν᾽ ἀμὶ ἀκολίβ; νὰ ζίλ
Ἀβ ἐ πάβ, ἐ νίβ ἐ βάλ.
Κ᾽ ἐ ἀ ἀλ᾽ βάλ᾽ κοντάκι.

14

Τὴν ῥάντην Μαρτίου, ξημέρωμα τῆς ἀνοίξεως οἱ παρθένοι ἐν Καρυαῖ περιδένουσι μίαν κορδέλλαν βαμβακερὰν ἢ περὶ τὸν λαιμὸν ἢ περὶ τὴν χεῖρα ἄδουσι:

Ἀφρολίτσι, ἀφρολίβρι!
Νὰ πλέ᾽ ἔλιβρε νὰ κόκκα
Τὴν μ᾽ ἐ κρέπι; ἄνις ἄλλη,
Τὴ μὲ πλέ; ἔλιαν κοντάκι

15

Ὅμοιον, ὅπερ ἄδουσιν ἐκείνης τὴν πρώτην Μαρτίου, ὡς ἀρὰν κατὰ ἄρμαν καὶ ἄλλοτε τοιοῦτον βλαστοῦν ζώνει.

Ἴκαν, γκιόβ᾽, ἄκαν, κτικοπῦλ
Κὶ βάλ᾽ ἐ Βαγγελιοῦλ
Πᾶ ἶν ζάλ, ἐ πέ κοντ κρέβ
Πὲ κάβ᾽ κὶ μὲ μαρέ.

16

Τὴν Μεγάλην Πέμπτην.

Θ᾽, βί, κοντ πέλ.

Ω ε ζάλ' ε πάει Μαγί!
Μόνε νύ φρι τη δεντίνα-
Μόλ' ώστ, μόλ' ώρε.
Μόλ ζόνε ε Κρίστ γλυκ ήρε.

17

Σμάλ ζόνε Κρίστ ε γλύκα
Τζή λάν κτά, δι ημάζ;
Άλε χά γήζ, ά ας κί γήζ.
Κάθε τε τε κυλτόνε τε,
Βάμ όμ, ε ζάτεμ!
Ζί πάστε, ζί γάζ πάστε,
Κάρτε ιλάδια γιάκ μάζ γήζετε;
Π ε ζάν' ε κρίνί πλε!
Βαλί ε κατή κρεκ,
Μί κρίνί ε κί χοίζε.

18

Όμπεν, ώς προσευχή.

Απέ λάτρε νέ' κρυ κυρί (1)
Λίλιγκα ζόνε' ε κρυ Μαγί
Σμάλ ζόνε Κρίστ ε γλύκα
Τσαε κοκοκολάτρα
Τσαε κοκαλόφτυκτρα
Τζή λάν, κρυ Μαγί, κάτσαι

Πα λαγί ζάς, πα λάλί κολί (1).
Ω λυκα-θαμπάτρα!
Ω γαρδε-γουρλάτρα!
Κάθε τε τε κυλτόνε τε
Γαλ νέ χάζε νάς κάτε,
Για τη κάτε κε χάς πάστε,
Ας πεφ φίρε, κε πεφ βίε,
Ας πεφ χάτε' ε πεφ δαλά,
Ας πεφ νέ' ε πεφ λαλά,
Σί λάς κτύπτε πεφτίλε,
Ε βίε χά κρίε κολί χαμίλε.

19

Όμπεν Γραικικόν
Άδόμενον εν Πελοποννήσῳ
κατά τάς επί Κυριλλίας
Λιτανείας.

Πανήγυρα, γλυκύτατα,
Ε'λάτε νέρα τε βάζε
Ζάλ κτύπτε τε τε τραγούδια,
Τ' άλλα χαρίζε τε παγαπήτια.
Ολά χί βρέζ' ένα νηλ,
Ά'α νέρ θαυμαστρέζ
Κάλ μ' έμβε, λίε μ βρίζε . . .

ΑΛΒΑΝΙΚΑ ΑΣΜΑΤΑ ΓΑΜΗΛΙΑ

(Κάντα Σκιόπε ἀκαπῶρε)

Ἀνάρξις τοῦ γάμου

—o—

Καλὴ νύ, ἀ ζάγω ε βάγω νιὰ κυρὶ, νιὰ μῆς κρυὶ				
Σὲ νὰ διάτσαγε ε κάτσε	»	»	»	»
Φτούρε γιὰν φὰ' ἐ φάση	»	»	»	»
Φτούρε γιὰν κυκόλιτε τάνε	»	»	»	»
Καϊσέρε, σὰν δγλάση	»	»	»	»
Μαγιόρα Πάλεσε (α) τζάνε	»	»	»	»

(α) πάλεσε τὸ ἔκφρα τοῦ ψαλτῆρι.

2

Δῶτε τα μάγ, ὦ βιολτᾶ ι γιάτε, δῶτε τη μάγ
Δῶτε τα μάγ τη δεβίτσε νῶκι νύτε, » »—
Πε δόκα ὄλ, ι γκιό κλη χάτε, ι σ' μι μάγ δῶτ.—
Ολ' δήκα χάτε δίκ ι τα κλιάτ, δῶτε τα μάγ.
Δῶτε τη μάγ, ὦ ὶλ ι ἀρίτσατε,
Τη δεβίτσε 'γκιό μία ι δῶτσε.

3

Μὰ δίχτ, μι γλυκιά βοάχ, ὦ κλε ξίχτε μα δίχτ
Μὶ, ι νάτσε; κιὸ μι μάγ; » » »
Πφ δῶ ἰπῆ δίκ τα μάγ, μὶ κλιτσάκα—γκιὸ ἔτρ.
Δῶτ τα μάγ, ὦ ὶλ ι ἀρίτσατε, τη δεβίτσε τὰς μάκε δῶτσε

4

Να μάκα τρεντάφὶλ μὰ δίχ, κι ζιοβάλλ μὶ τρεντάφὶλ.
'Βαλὴ κιὸς δῶτ' ι μάγκ τσίτς » » » »
Να κίλωτσε νιάκα λόκ » » » »
'Βάτσ δάγκω σ' α τσόκα, βὰ σ' κιαρκὴ ι σ' ι νγκὰ δῶτ.
Πκ μὸρ δάτσ ὄγκλεγτμα, ι νγκὰ ι μάκατσκι,
Βρόκα νὰ γκὶ ι λνγκὶ.

5

Πανδώρε (τρε) πάρτ μὶ πάτς (τρὶ.)
Σ' τα μάγ δῶτ κι ικὸ ι φίρτα.
Δάμ ι δόκα ζόντ (τὸ πατμὸν τας ὄνμα).
Δάμ ι τσεκεβόλτσκε, μὶ τσοῦτ ἰκὸ 'γκδόκτσκε.

6

Κοὶ τσγκόλτσκε κιὸ φελόνκα;
Κιὸ λάρτ κὶ κιὸ δεβόκα (;)
Κλυβιάλτσκε, μὶ φελόνκα,
Θῶτ τα μὶ κδάζα τσόκα.
Θάρ τα δῶτ τα μάγ κίζη
Γ' α κάρ, κὶς τη λῶς μι τσῶς.

7

'βότα δέλες τα σγκόλα φάρ ι πανδόκτσκε.
κῶς, δεβόκα, πας κρίτ τσε, μὶ μὶ ζοντσάκτσκε.
μὶ δοῦκα κὶς τη κὸ τόκε, κ' τα λῶ κὸ μαγκόκτσκε.
πέκτα κὶς τη κὸ τόκε, κ' τα λῶ κὸ γκόκτσκε.

8

Τη δερφὴ νὰπάω νὰ κάτσω, δάλλη τ' τη κὰ σηκώνομαι·
Πᾶς' ἐσυλλὴ, ὃ κρίνω κ' μέν, φέρ' μη κὰ κὶμηθοῦμε·
Μὰ; μη δω; μὲ κρύωσε πρόσω
Σ' μη γάνω κάτσε μὴ κλάη
Πα μ' ε σχιὸ μ' ε δὲν βαρυέσι.

9

Τ' εἰ, ἂ δαλὴ κὴ μονάνε;
Μὰς ; σαμπρὸ δαλὴμάνε.
Σὶ δαλὴ μὴ τ' δάνε κάτσω.
Πα ε σαμπρὸ κλίνεσι δω
Σὶ δυνα δίνεμ' μὲ νάνε.

10

Δάβες μάδε ε δαλὴ φόνο
Δάβες μάδε ε δαλὴφόνο.
Τη σε νίνοιν δαλὴν δέμαδε'
Τη μη βάτε κατὰ σοφρᾶ
Μὶ νοίνοι σι γιαμάτοιν.
Δαλὴν δένδε' τοῦκὰ νίνοιμε
Δάβες δαλὴ τ' κὰ κὶμηδάνομε.

11

Μ' α δαλὴν φέτσοιν κλη σ' ἀνα μὰ δαλὴν!
Πρωΐσιαν ἐ ἀπαγόνι
Νιαμὲν (τρι.) κλη κὶ μὴν λάλη'
Τι δαλὴν ἐ κρὸς δαλὴν'
Κὶφ μ' μὴν δρέτσ' ε λάμε.
Σ' ἔλλη μὶ πατσαλέμε (τρι.).

12

Νὶ' κεὶ κάνε, νὶ' κεὶ μαλὰ (τρι.)
Δάλλοι δένδρε κλὰ (τρι.)
Σπαθὶ ε τ' φοτσὸν κὴ μὴν,
Τρέλλαι με κλαγκλὰ (τρι.),
Φεμελλὸν γάλε δ.
Σκόρδαλλαι μαγρεμὲ.
Μάλλα γαίτσοιμ' μὲ τσιὰ (!)
Τίβε'βλάμε μὲ σεμὰ (τρι.).

13

Όταν πηγαίνη ὁ γαμβρὸς μὲ τὴν συνοδίαν του νὰ πάρη τὴν νύμφην.

—α—

Δυξὶς ἐ πλάτα κολίτσα,	ζάλ.	βιζ.	μις	τά.
Γίδα μέ ἀφρὸν νὰ δίνη	»	»	»	»
Γίδα γλέτσιαρη νὰ τσίγνη	»	»	»	»
Δέκα νιτάκια Στραβῶνε (τρα.)	»	»	»	»
Μὰς, ὦ λίζ, μὰς πρὶν Στραβῶνε		»	»	»
Βὶν' ἀ πρὶς π' ἀ βνέ ῥομαῖκα		»	»	»
Σὲ τὰ γάνι νάτσια μὲ σάλη		»	»	»

14

Δάλιαν δὲ ἐφ. ἀνδρία (τρα.)
Παρὰ τὴ πρόσωπο νὰ φαίνη,
Δὲ νὰ φαίνη τὰ νὰ μεζάλη (τρα.)
Ἀς αὐτὴ μεζάλη γίδα,
Πὰ ἐστανὰ ἐ ξίσπερδιάνος,
Τὰ μάῤῥα νάτσια τάνη,
Χάλδα, μὲ λάλδα, μὲ κάτ.
Χὰ τὴ δίνη νὰ φαίνε πάτε,
Φαίνε ἰδὲ ἀτάνη νὰ φαίνεται.
Ἀρέτσιαν μάτσια ἀπάνω.
Ἀρέτσια βάτσια λαῖνα
Τὰ ἀπολιάτσια νὰ πάρη.

15

Ἂς νὰ πάνε, μὲ γέρασεν
Βὲ κάδε (τρα.) ἐ πάτσι ἐστανὰ,
Σὲ ἀρέτσιαν τὰ τὰ τὰ βίνε.
Κάδε δέλεφ. μὲ τὰ μάτα.
Πλαλὲ ἐ νέγκιαλ νάλδα
Τρέμε, ἐ φάτσια χάλε.

16

Ὁ γαμβρὸς στέλλει τὰ φερίματα πρὸς τὴν νύμφην.

—α—

Νύλα, ἂ μὲ λαλία, νάλα (λ)
Φανάνε, χὶς τὰ ἀφέγγα
Βάλη ἀ τ' ἀ σπαλλα;

μ' α σάκκλη τα λόγια αρέχω
ρολογιά [γρ.] τα ρίχτ μ' α μόνιχρα.
κλαί' χίρι ἀλά γελάστρα.—
μ' α μάϊνει πανεγύρια.
Πρεπάει τ' α θυμάϊ...
Τσιάκκα, ...

17

Ο γαμβρός μα τήν συνοδίαν του φθάνει εἰς τήν νύφην.

Μέρα σι τα γίλεια, α Ζάνα κρίλιτσα!
Γκῶ να κατρακυρῶτε,
Λιμάρες θἐ μ' α γιάτσουνα.
Λιμάρες σἐ μέν..... (ἀκαρῆ τελείωσιν τῶν).

18

Τι' αἰ τζία αἰς πεζὶ νἀ πλάθει
σιτσί κἀι τα τυρόπ' τσῦ.
Σἀ τα γάλτς λίνιαν α γάλη
σίμα λάϊ τα ταρέα τσῦ.
Σἀ τα.....

19

Νγιάμπα, μάλλιε, νγιάμπα τα κάτσια "
Βόλτσα α τα κάμπα.
Σ' μάνι, α μάϊ σιτί, α μάνι τα πιρτσί
Σἀ μι, ζάνε ἴλιτα.
Νγιάμπα μι μάϊ λίτα, νγιάμπα μα, μάϊ κρέλια,
Τα μ' τα κάμπα τσῦ λιλίτσα;
Σ' μάνι, ἀ μάϊ κάτα, α μάνι μα τα ὄμπρα
Λιά σιμά' α ἀργίτσα.
Νγιάμπα μι, μάϊ λιλα, νγιάμπα μα, μάϊ ζάνα,
Τα μ' τα μάϊα νἀ λίτσα.
Φάλ' α, μάϊ κάτα, μάϊ' α μάϊ σιτσία,
Φάλ' α λάϊ τα τυρόπα.
Σἀ τα κάμπα γαμπρόπα, φάλ' α λάϊ τα τυρόπα'
Σἀ τα μάϊ τυφέκια, φάλ' α λάϊ τα τυρόπα.....

20

Κινεῖ ἡ νύμφη μετὰ τοῦ γαμβροῦ

Κού μ' ουάϊ ε δίκη δίκη, α πουλάκι, ἀς πουλάκι;
Δίκη δίκη κἠ σουκί, μάϊ φλάντρα γάφ μάϊ γκιό.

Μὴν μὲ ρώτα ἂν θὰ κλάψω, ὦ ποὺ....
Ἔλεγε φτάχνω ἐ σ' ἀνφῶ ἄλλ, μὲ χῆ....
Βάνω μάλη ἐ χῶ νὰ ψιλῆ....
Μὰ χαμπὰ ἐ τε καπαλᾶ....

21

Φτιανῶ κὲ γιαπαλίνε, μὲ ζῶλε (!) νἠτερ κόμλη
χρυσὰν ἀπὸ ὅλα χῶλα » » »
πᾶν δίρε νὰ λλάβε-ηρῶτε » » »
Ὅλλι halsk' ἀ ζίρι, bεί τ' ἀ ζῆ' ατ' ἀ ζῆ ἄλλ.
Ἄλτε δαλὰ τ' ἀ ζῆγε, bεί τ' ἀ ζῆγ' ἐ τ' ἀ ζῆ ἄλλ,
Νὰ κοῦ ἄλλι λλάβε-ηρῶτε, ἀ χῶλιν ἀ φτιανῶ
Νὰ ham-χῶλε ἀ λέτσι

22

Ἡ νύμφη πρὸς τὸν γαμβρόν.

Μὲ μάχη, ὦ πάτερ μὲ μάχη
Ἔκαε γὶφ' ἀbάλλε με πλούσιο,
Νέτσι μ' ἀ ἀμερικάλε
Μὴ Τάκη' μὲς τ' ἀρέτσι νύφε.

23

Ὅταν ἡ νύμφη ἀπέρχεται ἀπὸ τοῦ γαμβροῦ.

Νάνη κοῦ κάλε κόμbενε.
Κρατῶ τὴ μάνα λάγbενε,
Δέρbενε κὲ δεκαύτερε
Κόντρα κὲ κοκκάλτρε.

24

Ἄ ε dι, ἀ ε μbὲν μάνε, κοῦ νε γίλτσιν δίτσιε
Θίνε τ' ἴπαιε δίτσιε, κο ἴπιν με λάλλε,
Dado-μανὶ ζίζινε, τί' ἴπιν ἐ μν λὶ δίτσιν,
Μὶ τη bῦ' ἀ bάτσιν' ζυγὸ νε μάτσε χάλτσε.
Ζυγὸ ἀμάλ τε κοκὶ τε ρῖ, κὲ φτιανῶ τε νύτσι.

25

Κάτσιε ἴπιν νλὶν δάλε—Ἄ χῖε ταμῖ' φτιανῶ κὲ λάλη
Μάτ, χὶν σ' ἀ ζαῖμ μάι, ἀ κὶν ταμῖ' ἀ νάτσιν κῖε;

[illegible]

26

[illegible]

27

[illegible]

28

[illegible]

29

[illegible]

30

Τὴν Δευτέραν ἐπαπαίνουσι τὴν κόρην οἱ γονεῖς.

Κόλες μ' ἀγάρτη, κόλες μ' ἀναλίδι, λίλι ἰρι
Βάει ζέρω νὰ μολί, ἂ babá ἰρι.
Σί χολόδια νὰ κατί, » » »
Σί ρα χῆρ βίβα νὰ κυεί, » »
Σὲ ρα χῆρ τρίμανδι γί » » »

31

Ὅταν ἀπαλλάζουσι τὴν νύμφην.

Δόλι χόνα τα χόντια, τι ε ἰζω τὰ λίγια.
Βῶ ε νὰ, πᾶ ε ἀπαλί, ε,μάζα φτάι' ε πορτα.
Βίβα, ατὶ κοῖ τε ζίαν;ζηη-ζάζηρε κα νδίρ τε κίτη;
Σί τ' χὰ βίνω' βίτσαν (τρ'), τ' κὰ κρίχω' κάτσαν.
Γ ι εἰ πολλῶ' χάλαν, ἀράζαρ χανδάλια.

32

Δίλι νὰ δίγα, ἀδὶ ἐβ, μὲ κόλι!
Δαζίνα βαλλίσα ἐβί, » »
Κρυδὶ ἐ ν;ιλάρα νὰ γίλ » »
Τα ε α ἀμχῶς τρίμα γί » »
πί ε α ἀνχῶς τα χάλια—
φτωχίνα πάλι χάλια

33

Σπὶ μι βί νὰ ἀρα χέρ μι τα μανάλια, πανάτε' ε κομπάρε (1)
Μη τε ζοῖ babil κω τα μαγκάρα » » »
Τα ἀρπαλίνα χέρβα νατὶ τ' κίδεν μι χάρα (2) » »
Τα δίνα ἀράλατε πω τα κομπάρα » » »

34

Γαπιὰ (1) μί χαλι-αβίλαλι με δάλη, αι ν;ιλῶ' αλίρια.
Τα χάη τατλάκρια τ' ανδζίτα bαλάλια.

Δράκο δέρνει, κ' η γλυκιά μου γέρι, φέρ' μου τ' αγγίδι,
Πά σ' τ' λάμπα τσάμπρη, τσάμπρη
Κόμπη, κάμπη μονοκόμπαι πά σ' τ' μαλλιά πάς πάνω.

35

Ωδούλεύ λαδής κατά μέσα, κοδουλεύ κάνενα κέ δέκα.
Ωδούλεύ λέγανε κέ δούλεν κέ δούλε κοδούλεμε ι λαδής.
Ωδούλεύ τ' πάτερα δερένε, γύλε φόλα γαλάτσου μάτια.
Δερένε γύθη κυλάρι (τρ), κοῦ ε σύχ μα γράθο δέκα.
Χηγάνα (τρ.) γύθη ζουλάρι, κοῦ ε σύχ μη πρέ φαΐρι (λ).

36

Γύθε βάπολα τε λέρε, μέ σουζε.
Γύθε φέρ' ε χι τε λέρε, μέ σουζε.
Γύθε φέρε τ' αγρίζολα » »
βέρε, δαβάι τ' αζιαγράτσε » »
Πεσί τ' νλάνε, δέτε μι μάτι, » »
Κέ κατσαλα μ' ασπρομαλα;
Δι μέρα τ' αγρόγυρα,
Φέτε πεσί τ' νλάνε τι μάτι.

37

Γύθη γαγρόνται κοκόβηνε, τι γαγρόνα (λ) πεσί τ' καμάδι;
κι κέρ κράνι από παρένε, πα μα φίλε, πα μη κίμπε.

Δέ δαβάι κι κε πάνε, δε τε φίλε, δε τε κίμπε, πε σπαλί
πεφ τι νδρομάν.

Γύθη γαγρόνται κοκόβηνα, τι γαγρόνιζε πεσί τ' καμάδι;
κι κέρ μέρε από παρένε, πα μη φίλε πα με κίμπε.

Δέ μέρε κι κε πάνε, δε τα φίλε, δε τα κίμπε, πε σπαλί
πεφ τι νδρομάν.

Γύθη γαγρόνται κοκόβηνε, τι γαγρόνιζε πεσί τ' καμάδι;
κι κέρ δράκλας παρένε, πα μα φίλε; . . . . .

39

Σμελάτιλε νδαπτε δίαπτε (τσε)
Μβόλιδτε ξι, ί κίρε δίαπτε,
Κίλε νίε αμαί τε μαπλέρτσε,
Λιτλίτε δμίλε λίαλίτε δίαπτε,
Πλίδ με λίλδίτε μπτσεμδέλε
Πιε νίε δπλίλε πδ μαπαλέλε,
Τε ελαλίλαλε Μαγκαλίε,
Λιαμτσί πεε (α) . . . . τσίπτε.

40

αλάπτε νδαπτε λίμαλί, ξάπε ναίπτε α 'ναίε;
τσίπτε, λαλίλ, παι πιπτε πίε, τε πμδαίπε μδίαπτε;
Πτσί, λαλίλ, πε μτσίλε τί, πε πίπ' ίε ξάλδμτσε ξ',
Θίπε λίλε πί λίαπτε τί, αί τσ'λαλάπαπε πίαμτσε.

41

Πίτε λίμτσε, λαλαπ' λίπτε, πατέ πιμτσίε πίε μτσε,
Πίτσε λίμτσε πίπμτσπάλε μαλαμτσαλαπίε α πτσίλε.
Βαλάπε σ' α πτσπτσαλίλε, πδπε πε τσ' α μτσίλε.

42

Με λίμλίπτσαπ πδ τσμε, ίτσε, π' π μτσίε τε μαί α μτσίε
Με ξάπ α λίμλίμαί, πδπ' α μτσίμ' πδε πδπ' α μτσε-
τε μαλίπτσπτσίπε πτσε, μτσε, α λίπε, μτσ α παλαί.
Με ξάπε πδε πί λπμτσπε (τσί) πδπ' α μτσίμ μπαλί πε ξίαί.
Τε μαλίπτσ' πτσίλ α πδπε, μτσ α, λίπε, π' πε πί μτσί.

42

Φάπτσε μτσί, πε δπλ'ε χέπτσε, πε πτσλίλπτσε καλίπε (1),
Τε μλίπτσπε πδε πε χίλε, πε λίαλίλτσίπε πί μδε.
Τε μλίπτσπε πδμ πε λαχίπε πε λίαλίλτσίπε πί λίμλε.

(α) εδπαπ πί ξίμτσε πδ πτσλίτσε.

43

Ἔνα δένερο νὰ κόπιασ(τ;ε) κάβολ' ὁ ρὸ κορφίτσι.
Καλίλια πρὸς ε κειῶσι » » »
Κὰ λιμέρια' ὅπως ἀλιάτ » » »
Πὲρ τε βίνως τα χλιμάτσ » » »
Ποτὲ χρὲ ε λιάλιαρε, λιάλιαρ' ἐ κανέπαρε.

44

Ὁ πατὲρ πρὸς τὴν νύμφην δυσαρεσκούσην αὐτῷ.

Τ' κάνε ε χρὲ, τ' κάν' ε γέρο, τ' κάν' ε ζαντάνεμε;—
Σ' μι σείχ, ἀ λιάν' ἰμι, σι κάν' ἰὲν ἀνοχε;—
Πάρε μι τ' ἀλιτὲρ', ἀ λιάε, ατ' ἐκεῖ ἰαι νάνω,
ατ' σίχερι, ἀπ' πελιτσιάδε τ' τε χρὸ' ἀπ' ἀνοχε;—
Βάλιν σὲμ νέφη σπαρτὸν; ατὲ ε κλὲ πάνω.

45

Κάνε τε λιαλιεζὸ χρὸ λιάε, σὲ χρὸ λιαλιεζὸ-μι
Ἐ μι κλὲρε γεζάνε.—
Βαλὲ, σὲ μι δὰ πράτε, μι χάτ', ἐ με γέλατε
Ἀπὸ ε γέτσε.

46

Ἡ νύμφη πρὸς τοὺς γονεῖς.

Μι μὲν, λιάλε, μι μὲν
Μὲ δὲν μὲ τσιὸ χαρὰ (τ)
Ἀνὰ γέμ ἰὲν τσὲ μι κάνε;
Σ' κὲ χρὲν τε τσιοδὲ, κὲ ε κ
[μι
Κὲ με νάλε κὸν γέλατσε;

47

Ὄρκος.

Οἰ, οἰ! τσιοὶ οἱ νάλε
Ρὶ, οἰ! ὅπ τσιοδὲ ε κ
[ποῦσι.

Οἰ, οἰ! λιάλε μ' μὲν τ' κ
[χαμῶσι.
Οἰ, οἰ! λιάλε γέλατσε κὲ ατέ,
Οἰ, οἰ! λιάλε ζαλιγκρὶ μέτε.
Οἰ, οἰ! νάλε πὸ ε μ-πάνω,
Οἰ, οἰ! νάλε γέλατσε κὲ ατέ,
Οἰ, οἰ! νάλε ζαλιγκρὶ μέτε.

48

Πρὸς τὴν νύμφην

Νυκιρόδε, οἰ κυνὸν, λιάλιαρε
[βίνε,
Καλίλια μὲ τ' ε κανόνια » »
Κὲ κόνι ε ε κορκόλια » »
Κὲ σαλάτ ε χαμῶσι. » »

49

Τὴν Τετάρτην τῆς ἑβδομάδος τοῦ γάμου ἐβγάζουν τὴν νύμφην εἰς τὴν βρύσιν νὰ ἀντλήσῃ νερόν, καὶ βρίσκονται ἐκεῖ καὶ οἱ φίλοι πλέον μεταξύ των.

Μὴ στέρνατε, ἐ γιὲ πῶ τὸ κάτι
μοῦ μὲ λιάνει ἀκόμα.
Τὼν δεῖλι μοῦ ἐ θέλει μὲν κλάψ,
Νὰ μᾶς μοιάσ', νὰ μ' τ' ἐ μοῦ
ξάνῃ.

50

Μὲ νλιάμι νὰ-κι μὲ νλιάμι
Μὲ νλιάμι πᾶ μὲ χιλόμι
Μὲ νλιάμι πᾶ τὸ χαλιτίσμι
Σὶ ἰᾶμ κὶ νιὸ φῆμ' ἐ μὲ τσ,
Μὲ νλιάμι κὶ πᾶ τὸ χαμπίσμι
Σὶ ἰᾶμ νιὸ νιὸ' ἐ παραπάνω.

51

Κὶ ἐ θέλω πράσινα τσάρκα,
Καὶ κόκκινα τὰ λέζ μου.
Σ' αὐτὸ παρὰ τὴ δεῖλι πάρ' τ',
Κὶ τὰ δικά τ' λέζ μου. —

Θέλω τ' ἀπ' αὐτὴ 'θυσία,
Καὶ κόκκινα τὰ λέζια.

52

Λέγει δέκα μὲ ἕξ ἄσπρα
Χάσαμε μᾶς χαμένα·
Τί μᾶς μᾶγε κοπέλλαν·
Οὔτ' τ' ἀ μᾶγε τί ἀ' μᾶς κάν,
Ἀλλ' ἔλεγε, τὴ δεῖλι δέ-
βῶ πᾶς κάνε πᾶς κεῖνε.
Ἀλ' ἀνῶ δέκα ἀσπρα κάνε μὲ λιλλέ,
Ἀλλὰ μὲ λιλλέ, μὲ δαίμα.
Τί' ἀ ἀλ τί, ἄλλ' ἀ δαίμε; —
Γι' ἀ λλέ τὰ ἄλλα κάνε.

53

Ὁ παλληκάρι πρὸς τὴν νύμφη.
Χαρὰ ι, μὲ κόκκινα ἰμ,
Κοιμᾶσι κοιλ' ἀγκάλι.
κατὰ ξυπνᾶς τὸ πρωΐ
Πῶς μοιάζ' ἐ κανεὶς λίνο.

54

Πὰ ἀκούω κοιλ' ἀπ' ἀγκάλι,
Κόκκινα λιλλέ.
Ἀλλὰ φίλοι, ἐ τί μᾶς φίλοι,
Κόκκινα λιλλέ.
Ἀλ τί φίλοι, πρέπει τὰ ξέρ.

55

Τὴν κυριακὴν λέει πρωΐ, πρὶν τοὺ ἔρθῃ γυναῖκα συνεβούλευσι τὴν κόρη εἰς τὴν ἐκκλησίαν πρὸς λειτουργίαν, δίνοντας τὸ ἑξῆς τραγούδι.

Μὴν στέρνατε, ἐ γιὲ πῶ κάτι.....
Μὴ μᾶς μοιάζ, τὴ τ' ἐ μοῦ κάνῃ.....

56

Εἰς τὴν ἐπιστροφήν, ὅμως γίνεται εἰς τὴν οἰκίαν λαμβάνουν τὰ δύο στεφάνια πλέκει δόκιμος παρὰ τῆς κόρης, καὶ δίδουν εἰς αὐτὴν ἓν ἔρτυμα κανουβόλων ὅπως τὰ μεταφέρῃ εἰς τὴν μητέρα, ἄδουσι ὡς τὸ ἀκόλουθον τοῦτο,

Τί' ἀπ' κεφαλὴ ἐ λίνει κρεμὶ.. ...
Ἀπὸ κεῖ δίνει, ἔλεγε πλέει.....

1

Τὸν ἐν Ἰταλίᾳ Ἀλβανόν.
Ἐκ τῶν τοῦ Δ. Καμβούρογλου, Appendix Grammatologica, σελ. 118 τοῦ 1884.

Ἂ μάνα! ἐ ζήνια νύφη,
πάντα (λ)έσιη τα 'ρουλούσατα,
λέσιη, ἐ γίθα ἰσια ε χρώνη.
Σ' πολούμπα ε κάβαλο:
Μι μάλιε ε σόνατα τέτ
Τί ε λέφτα νέτα κάτο,
'ε μάνα ερτσάτα ε 'λλάσατα,
Πάτι γάϊ, μάτσα ἔαι,
Πάτι δύλα κάφα δίλι,
Πάτι κρίτσα 'νάφ καλίτσα,
Πάτι σίτσα 'νάφ μαλίτσα.

2

Πιλάνδατι ελαμας - λάχια (λ).
Χάπατε κοπίτ; ἐ μ' κάφερτὰ
Σί μα τ' ἔβ ἰτρ μία λίχα.

3

Χίτατ δὰ τί ἰαγ' ε ζήνα.
Κίμ ρουλούδατ νάφ χ'όν (λ).
Κάμ δάϊτ, τ' τί φ'ίφ
Σὰ τ' ε 'νδυφρατα ἐ σφαβίτ.

4

Κατὰ λίφτα κατὰ πα μάλιε,
Κατὰ ἔα τὰ κάτ ε μάλιε,
Τὰ' πολίτσιν δολεζάτα'
Μ' κατρούδιν τὰ πατρίτ,
Μὲ τα χίτσατα μ κρίδι,
Μ' ε ρουλάτα πα κάλιτε.

5

Σί νάτο, τί μάτσα ἔαι,
Πάτσι (λ) τὶ ζάτο κάλιε
Νὰ ζαπάζιτι, τὰ κάτ,
Ἂ μα μίφ' κάφ τὰ τάλε

6

Πάρα τί σόνατ (λ) μάτσα ἔαι.
Μέσα τα φάλιατα 'γιὰ κάνατε
Κρυα σ'λίτσε ἐ γιατρίτα
Μέρα πρίτατ ἐ ἔαι - ἔαι.
Τὰ κατ-ἔφτε, ἐ τὰ πατάλε

7

Πάτσι (πάτσ)δάτσε τί, βάτσε,
Βάτσατ (βάτσ) σὶ δίλι κάφ δίλι.
Πρίτσατ νάτ νάφ νάτο τί, λίτσε,
Θὰ θάτσατ (θάτσ)ε σὶ νάτο
[μάτσατ.
Κὰφ τε ἰάτσ τε κατάτσατε.

8

Κάτσο μάλε, ἐ λάτσα κάτε—σὶ τε σ'λάτσε κρὶ δάλξε,
Κὰ πατσὶν κρεχμρίζ'τσε τε λίτσατ πὰ γίδι μάν.

Γεγεάν (Σκόδρας)

Παλεχίδι ἐχίδι (λ) νάφ μάλε, χὶ κολάτσ (λ)
Τ' κὶ δίλι κὶ κὶ δαλχιάδ; » »
Δα' κολάλιτσ (γιε) κὶ κρεχρίτσατ » »
Μὲ κρεχρίτσ κὶ χὶ κρχὰτ (γιε) » »
Ταχάτσ ε δάλεχτ » »

BKSH

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Σκοπὸς τῆς « Ἀλβανικῆς Μελίσσης » ἐστὶ τῶν ἀνὰ χεῖρας ἀλβανολογικῶν μελετῶν, εἶναι καθ' ὅλου μὲν ἡ διάσωσις καὶ παράδοσις εἰς τὰς ἐπερχομένας γενεὰς ἀλβανικῶν λόγων τε καὶ ποιημάτων, ὅσα πρὸ χρόνων μετὰ κόπου καὶ δαπάνης συνέλεξα, καὶ ἄτινα ἐλπίζω ὅτι θὰ ἔχωσιν ἀξίαν τινά, καθ' ὅσον ἀπ' αὐτῶν ἐμφαίνεται ἡ κατάγωγή, ὁ χαρακτὴρ, τὰ ἤθη καὶ τὰ ἔθιμα τῆς ἀλβανικῆς φυλῆς· ἰδίᾳ δὲ ἵνα δοθῇ ἀφορμή τις καὶ ὥθησις τοῖς ἐμπνεύσεσιν Ἀλβανοῖς πρὸς γραμματείαν καὶ σπουδὴν τῆς μητρικῆς των γλώσσης, ἵνα διὰ τοῦ φασκελοῦ τούτου καὶ μόνου τελεσφόρου μέσου καταβάλωσιν καὶ αὐτοὶ τὴν ἐκπολιτευτικὴν των χεῖρα καὶ συμπαραλάβωσιν ἐμοῦ μετὰ τῶν λοιπῶν Ἑλληνοφώνων αὐτῶν ἀδελφῶν. Ἔχομεν δὲ ἄλλα ἐνηβέστερα ἐμοῦ περὶ τὰ τοιαῦτα νὰ πλουτίσωσι τὴν ἐν λόγῳ συλλογὴν καὶ καλλύνωσιν αὐτὴν ὥστε νὰ χρησιμεύσῃ εἰς ἔθνικὴν ὠφέλειαν τοῦ λαοῦ. — « Λαὸς ἵνα ὦσιν τὰ ἐξ ἑλλήνων βαρβαρόφωνοι, ἐμὴ καλλιεργῶν τὴν ἐλαίαν αὐτῶν γλῶσσαν », λέγει ὁ Hervier· οἱ δὲ Ἀλβανοὶ ὡς νῦν ἐπίσκοποι διαμένουσιν εἰς Μακεδονίαν, καὶ Χριστιανοὶ, καὶ οὗτοι πάλιν εἰς λατινίζοντας καὶ ὀρθοδοξοῦντας, μόνον διὰ τῆς σπουδῆς τῆς μητρικῆς των γλώσσης θὰ ἠδύναντο νὰ φωτισθῶσι καὶ ἀποβάλωσι τὸν ζυγὸν τῆς βαρβαριζούσης αὐτοὺς ἀμαθείας· ἡ μητρικὴ γλῶσσα εἶναι ἡ ζωογονοῦσα τὸν λαὸν πρώτη καὶ καινὴ πηγή, ἐξ ἧς μόνης δι' ἀνατέρας τάξεις ἡ τελειοτέρα καὶ ὑγιεστέρα ἑλληνική.

Τὸ νὰ ζητῶσί τινες νὰ καταπολεμήσωσι τὴν Ἀλβανικὴν γλῶσσαν καὶ διὰ τῆς καταναγκαστικῆς χρήσεως τῆς Ἑλληνικῆς τὰ ἀποβλεπόμενα ἐλευθερίως ἤτοι ἐξανιστῶσι καὶ καταστρέψωσι ἀνύπαρκτον τὴν ἀλβανικὴν φυλήν, εἶναι πλάνη εἰκῆ, παρωρισμένον νοῦς ἀποκύημα, σαθρὰ πολιτικὴ, καὶ ἀνάβλα πάντες « μεγάλης ἰδέας ». Παράδειγμα ἔστω ἡ πρὸς τοὺς Βουλγάρους διαλεκτικὴ τοῦ

ΑΛΒΑΝΙΚΑ ΑΣΜΑΤΑ ΕΡΩΤΙΚΑ

(Κήνσα Σχιύπε λαρανίσχτε)

1

Τάνυ βάζουν μάλιν, χάνι α μή ε κλαίνιν (χρ).
Χρόμη, λία α τρέλλιν (χ), σι α' ἄ α' ἴλιπι πιρ τρέλλιν;
Ἄν κιν ἐλάν' πιρ κιτσέλλιν. Κι γάτσιμ μ' α μάλι γιρέλλιν (τχ).
Τί' α λάτσι ἐλάτσι κάλλι, ἐ μάτσι κιμίσα μάλιν'
Κιλ μ' α λάτσ μάλι βάτσι; σι μ'αίν μ' α τρίτ ἐλάτ (τχ).

2

Λουρτσέλλιν κοτσέλλι. Μα λι γρέλλιν μ' ἐλι πιρέλ (τχ).
Σίνι Μαρία μ' α κάλ.—Κάλλι α λάτσι ἐλάτ!
Πιρ κιτ μάλλα κιν ἐλάτ. Νιρ μ' ἐλάτ α' πιρ μάλλ (τχ).
Σέ μάτσι ἐλάτσ μι μάτ (τχ).
Θάλλ' ἔ λάλλα, ἐλάτ α, κι τσ λάλλα κ τσέλλα!
Τί' κάν, μάλ ζάνι, κιν ἔλατσαν, κιν λαλάλλα, κιν κιτσέλλ'
Κάλ κιν λάτσα, νάτσιν μάλι Μαζάλ' κι κιν α γιαζάν'
Κάλ ζάνι ἐλατσάν.
Τα μάλλα, μάλ λαλάμιν, ἐλ' κάζ κι τα κάτσ!
Τα τα κάτσα, μάλ λατσάν, κά μα βάτσα μι πατάλλα.

3

Μα θάμ νάτα μάλλα, κατ' μα τσάτσ μάλ πάτσι (τχ).
Μα λάμ νάτσιν κατσάν κιλάτσαν τα μάλ κάμιν κι κα κατσ.
Πα μάμ κατσάν' ἐ μάμ μάλλαν, κά κατσ ἐλάμ κάτσ κάτσ.

4

Αι κιλάτσαν κ' ἔτσιν, κι νάτσιμ κάτσ κάλλι (χρ)
Κιλάς μ' α βά μάλλα κάλλι (τχ) κλι κι μάλλ' ἐ κάλλι.
Τ μάλλαν κι τα μάλ λάμ.
Τ κάλλαν ἐ τρατσάλλι, γάλλ γιά Μαμάλ βάμ.
Σάτσ, κάλ κ γάτσα γάτσ, κιλ κάτσα κι ἔλατσαν!
Τάτσατσ αι βάλλαμ μι βάτσ κιλάτσαν κι (τ-ς.
μάλ' α κάλατσ μάλατσ, αι τάμαλλ' ἐ κατσάτσ.

5

Ε σχοίνης' κάν Τερπόν, γρικά πάει δίκι του.
Θα θέλατε τρελούδια: δίδη, τι δίνη, ή κόρδα, μία γάιτα!
Σ' ό σ' αρέσει Μάη, ε θέλει τσιρί να δένει κερο Μαγδώ,
Γιορν Μαγδαληνή δόξα, Μαγδα νύν, γι γυαλίν,
Με δίνει μη δίνει, ε σ' έλαν,
Μαν, δίλα σ' δεν δίλεις, φίλοι, τσιπί μβοσίν, σι δεν.
Θι φίλον τα μάς δεν δίλεις, σι δίνη αδύνα ε γάβα.

6

Δίλα νάι δρόμο, ι κάβ μ, πά μπρού ι πουρνεί!
Σ πεμί, ε σ' μάν τα μι δίλα, χαμαλίνα μί δουλειά (μου),
Καλύτσ(ι)ά ιδ(ι) μ χάνομα. Τα δι κάνει ε Ζιχρό Χίχρο
Σδ σ' μάν τη κοπούλι πόλιν, τ' μπορούν περάσου.

7

Φίλιν, μέ μίνι, κά χάιδι, τι ιδέ χάνω πού τα δάιδι.
Και δίνι, μάν δόμι; ε γάβα μί μοιν σ' μ' ε νύφην μάλα.
Κοιμ δίδα 'γιά δίνα βίνα, μ' ε μάνα νάβα βάσα.
Κοίμ δίδα να μι σ' αδέλφι μ' πουλάν γάιτα ε φουλίν.
Κοίμ δίδα 'γιά κόνα πόνα, ε δούλα μου κουλάτσ.
Παρεδ. ο Χίχα ε Μάη, να νάβι νάβι 'γιά χάτσ.
Παρτσ' νάι δόμι ι γάβα, μάν πούμι ι πουλάτσ:
Να νάβα 'γιά κόνα βούλα.

8

Σ' απ, μέ σίνσ'δι, κάν πά τρέβατ φίλιν να, μέ, πορ κάνα νύφι.
Μαγαπί - Ιδόν μι πουλί! Ω Ζιχ Ιδίδα μί χάιδι!
Ω Ζιχ Ιδίδα ε Σταυβίδι! ιζιάδα να μι τα πάιρ!
Μά δρόδα ίσρ μέ σταυβίδι! τρέτσουρ σι δίχα πάτσ(ι).

9

Πα δίδι, μέ μίνι, πουδίδι, τα τα δίνι τσι δουχό (μου).

Ποὺ σ' ἀπάνω, μέ κυπαρίσσι; Μάς ἔτσι ὅλα, ἀ μᾶς ἔτσι γίνει
Μάς ἔτσι μόλις πιάς τὸ νιγάνι;
Μόλις ἰδῇς πὰ σ' χάχνη κόσσα, ἀς νἄν τυλιγῇ, ἀς νἄν κυρτώσῃ.

10

Νἄν ἄστε τὰ χάνουν πατρί' μᾶς; Ὁ πόσος τὰ μᾶς ἀγάπᾳ.
Σαν; μ' κανεὶ νἄν ἀνάγκη, ψυχὴν δίνω σ' ὁ ξἀ.
Μαῦρα κλέφτα φάτσα, κόσσα κυρτώνει σ' γίλιες γιἀ.
Μὴ λύνετε μιγγόλε, μ' ἀρέ τὰ ζῶα ἄστε.
Οἶνε ἄστε σ' ἀ ὄμπα; τὰ μᾶλλον σόνει ἀ κόσσα.

11

— Ἀ μέ λέτε λυγερόμοιρα, (1) μὰ βίον, κἀν τυλιῶ κλάψα,
— Γἰδῆ βόρα λίγα τὰ ὄνειρα, νἄ ἔλεα μ' ἀ μὲ ξανάνῃ.
— Κἀβός τὴ τὰ ἄλλα μαλάκα! ἀλλιῶς τὰ βρέχει.

12

Κλὴ μάνα τὰ μάλλια ἄλλα, κἀ ζἀ λιλιῶλη ὀμμάτα,
Ἔλα λιλιῶλη, κἀν ὀμμάτα ἀλλιῶς κἀν ἀνάσα ἀ ὀμμάτα.
Ἄ λιλιῶλη, ὠλολύζει ἀς, βρέ ἀ κόσσα, ἀ ὀμμάτ μᾶς κἄν.
Ἀνάβει κανελόνες, κανελονάκια μένει.
Σ' λιλιῶλη μέ γυναῖκα, (1) τ' ἄλλα νἄ μεγάλε τόσο
Σκύλα κάνε τὰ ἀπάνω ὕπνο τὰ κόσσα τυλιγμένα ἀ τὰ λίκνο.
Ἀς κάνα σκύλ τὰ τὰ λιλιῶλα βίον ἄλλο κανένα.

13

Βίον ἄλλο νἄ πάνω, κατἀ τὰ σκύλ μαλάκια (1) ζόμπι.
Τσάνδα, μέ, χαλᾶ (ἀχά) τὰ κόμπτα.
Χαλᾶς, μέ, τὰ τὰ κἀ χέ, πάνω ἄλλο κανένα
Ἀς κάνα, μέ κάλλιο!
Ὑπάρχει μὲ πολὺ λίγο ἀγάπη; νἄν ἀγάπη, ἀ νἄν βεβαιωθῇ ἡ

14

Μέ, πολὺ μ' μάλλια! ἀφῆς ἄς ἀγάπη, μὲ ἄλλα κόμπα.
Μὴ ἄλλαγ' κανένα τὰ νέα.

(1) γυναῖκα κόμπτα—λιλιῶλη κατὰ τὸν λαόν.

Τη νύφη, τη νέα νύφη κάθε, τώρα, τρέχει ο λύκος γύρω.
Μάζι, ο λύκος; τρέχει ο θηρίος, να κάνει μάζι της λύκο τώρα.

15

Ας πρέπει τ' αυγερώνει ήτανε! δρυ-δρόσιε (τρα) φρόνεβιε κορίτσι,
Καλή' ι δρόσε μι δυο φρέσκα.
Μι δροσερέα σαγή, σαγή, κυπρίδα Καλαμιώτισσα!
Τ' μο δε μπόλιασμα να κάμω, αι δε, τι μάς φαλάδα (τρα).
Κανένα' ι κανείς δροσάτα (χ)!
κανένα' κανείς λίπος-γάλα, δ' ου είχ δίχι με κάνε.
Να πέρνω ζύγκρι, μι τσίπια τα χιλιάρα.

16

Ω, ου πρέπει, τ' ν' ιο δα μάς ι μάδι τ' ανθ μ' κάνε.
Τα μάδι τ' ανθ κρα λόγια, αι γίνει μπόλιασμα' φάτσα.
Με μπόλιασι ι σε κι δεν θένε; Α τ' α σκοτώσ, ι τ' α δίκ μάς;
Πού ν' με τσαλάδ, αι πάει κόσμ, τα λόγια κάθενε τρέχ.

17

Σκύζω, δεκαπεντάχρονο, γύρισα τον αμπελώνα' σι φρίκη.
Ω μάι δάσο, χαμόκλαδα, μάι φάτσα, ίδια πως δάκρυ.
Πώς τα δρυά σ' φρύα τα φυλλά; πλάι τα φυτά, τα πυρ μάνα.
Τα τα πρέβ, ι τη τα δάκρι, τη τα αετρό τάκι λίμνα.

18

Χαμένο κυπαρίσσι ανηφόρι, τσάκι φτώχια τον α ζάι
Μι τέτ κάκι αλήθεια (τρ), ι φάτσ' λάτσκα πως μάς.
Νύχτα λάτσκα τα τσαλάδ, μάς τ' αμάλια τα μάλαδα,
Νύχτα κάτσε τ' ι κάτσε' Δι κάτσε τ' κυπάρι.
Καμάρι' ι πάει γέρι' καλάι' ι φρέσκ λιάλιου ι τ' μα αμάλ.
Καμάρι' Δι κάτσε μαζί τα κάμαρ, φρέσκα δάκρυα ι κ' μα γρά

19

Τι λόγια κάτζαρα μαλάκα! αι κάζε μι τη κυπάλλα,
Τα δόγρι' κυρομάνικα' κάτι κάκιστ μι γκάκ μι γκάρι.
Πα αί' ι δέκτα νύχτ δάκρ' κάμαρ, α κάκα! δώ λόγια λάκαμε.
Αχί κλάδια μι γιάι' δακτύλι, τ' δάλιν γκαί κάτσια κάτμι.

Τὸ φεγγάρι ἐλάμπε μὲ ὅλη τὴ δύναμη (1) μὲ γιορτὴ καὶ χαρὰ σὰν
Μὲ ἥλιο, τὴ δική του.
Ἐκάτσανε ἀρκετὴ ὥρα, κουβεντιάζανε γλυκὰ
Πῶς κάνει ἐκείνη τὴ μέρα· σπέρνει ἀνθοὺς ἡ γῆ
Πῶς λιγώνει ὅποιο μυρίζει, τὸ κάμε τὸ γιάτρι λιγώνει

20

Τὸ Χ., αὐτὸ ἐκεῖνο τρελλούλι, ἔκανε μέρη χάνει ἐκεῖνο
Δικό μου μέσα ἀπόλυτα· μέρες ποὺ ἔκατσα ἀκούρδιστη,
Πῶς τ' ἀνοιξιάτικα τραγούδια τὰ κλαῖ λίγο ἐκεῖνο (1),
Ἐλάτε νὰ ζήσετε κοντά μου· τ' ἀγαπημένο μου ἐλάτε,
Ἐκεῖ μέσα κατόπι (2) ἐκάτσαμε, ποὺ ἀκούγεται πεφτάλι.

21

Βάλτε τὰ μάτια κεφαλὴ (αβδ), τὰ κοιμισμένα σὰ γλυκὰ,
Κάτι σ' ἔκανε νὰ κλαῖ· ἀπελπισία, ποὺ ἀγαπημένος λιγώνει (αβδ),
Πῶς κλαῖς τὰ ἀμάτια σ' μαβδίζω, νὰ νιώθεις ὅλα τὰ πόνος
Ἐγὼ λιγώνω ὅποιο ἐγὼ ἔλα μέρα ἐλάτε τὰ σπουλάτα
Καὶ τόσον ἀγαπῶ τὰ δάκρυα ποὺ βγάζουν τὰ ἀγαπημένα,
Τρελλαίνω ἐκεῖνος μαβδὶ πὼς λιγώνει τὰ ζῶα.

22

Ἀπὸ κεχρὶ ἀλεσμένο, δόστε δόξα νὰ σπείρει νὰ πάει
Σὲ κάμπους τὰ βάγια, ἐζοῦ κόσμο ἐλάτε ἔλα,
Ἐδῶ κάμαν, κουβεντιάζουν· κατ' ἐδῶ ἐκεῖνο (γρ.) τὰ μέρα,
Τὰ γέρια κοπανάνε, ποὺ ἐκεῖνο ἐκεῖνο (γρ.).

23

Παιγνιδιάρα κόρη τὴν τ' ἀπ', ἐλάτε, ἀπὸ μὲ ἔλατε
Κάμε νὰ-σπεύ ἐδῶ· ἐλάτε ἐδῶ. Τὰ βάλα σπ' τὰ ζῶα,
Μερ' σπ' ἀπὸ πάνω τὰ ἄλλα, λάτε, μὲ λάτε, μὲ νὰ,
Παιγνιδιάρα τὰ μάτια—λάτε, μὲς ἐνὶ ἀπὸ ἐδῶ (1).
Μὲ χάνει σ' ἀπὸ ἀπὸ, λάτε μέρη σ' ἐ μπαλάτα.

24

Παιδάκια ἐλάτε, ἐμ ἐλάτε μέρη χάνετε.
Χαϊδεύει ἐλάτε βάτε βάνετε δόξα ἐ μπαλάτα.

26

Πέτρα δεν χάρ Πήλιο—Χάρος ε κοντά λιανόλιθάρι,
Το λιανόλιθο, α ζήγω ι πάρε—φίδια ίδια α' τε τη πάρε.
Καμή να, λιανόλιθο, σκοτώ σε—δέκα να ζύνετι γύρω σκοτωμένα.

27

Μέγα μι κάτσε τη σκούλα, ώ μή λιόγω!
Πόσο ήτανε σ' -ε πλάγιαζα' » » »
Κοί τα σόρτσια ίστι ήμι' » » »
Ξ' τα Χάρο, κοί κι αλόγι » » »
Σκούζ' ι μαύρα κι κρύα » » »

28

Μέγα μι κάτσε τη σκούλα, ώ μή λιόγω!
Πόσο ήτανε σ' -ε πλάγιαζα' » » »
Κοί τα σόρτσια ίστι ήμι' » » »
Ξ' τα Χάρο, κοί κι αλόγι » » »
Σκούζ' ι μαύρα κι κρύα » » »

ΕΛΚΕΤ

27

Μέ -ε ρίγαλα τ' κι -ε νύχι γή
Κοί δι λόγια μ' μαί.
Φίλα μ' α πάγωμ' α τί
Μι χάνω, τί αλλιώς (θέν)
Στιν' τε χάνω περισσό!
Σί κάν δέρα ταγγαδάνι μ',
Στιν' τε χάνω τσι γάλα,
Σί κάν δέρα κάβο κάβο φόκα.
Στιν' τη χάνω τ' ήρα χάρ
Σ' τη δέρα τσι λαλάρι,
Μέ α δέγαλα λουλούδια,
Δέσιμ' λαλάνω κάλο.
Μέ α δέρβελα χαλάλια,
Α σ' αγαπώ τί μ' αγαπάνι,
Κι αρνί τσίτα, κι τσίτα.
Μέρα νά βαλίν τί μανταλάκι,
Τα ζάλα δέρα μαντηλάκι.
Μή α δέγαλα ταγγαδάκι (;)
Πώς σ' μα χαρτόν, ω λαλά;

28

Τη σκούλα ζάλα μή α χαλάκι, μέ χαλάκι ταγγαλάκι.
Τα κάλα λαλάκι τί α σπάνε. » » »
Μέ α χάλα, τί χαλάνι, τσίτσανε σ' μ' α λάκι λαλάκια.
Μέ α χάλα, τί χαλάκι, τα πάνε για κυρά.
Μέ γιαλ λαλάκι μ' α χαλάκι, τί-κάμ πάλιν' ί μ' α λιανάκι.
Ίπερα μί ταχτάρι μι τσιτσάκι, μί ήχάμ τη μα μάνα

29

Μὲ μι διρίαμι ἐ βάτι λιμάτι [ψυχ.]
Κ γάλατσι πέρτσει μι λόγι.
Πᾶ βάζι σγκάτσια μὲ ἀδάϊ
Ἐ γάιτσι ζιάβλιτσι τι μαϊ.
Μ' α μβάνι δάτσια νὰ πανί.

30

Ἀπζρά'ε μβρετσιά ι αὶ τι μὲς ντεβ δουλᾶ,
Γιὰ Νάιτσι, ἀδ ἀμίλι μὲ γαϊδάτσι ἐπου τσι γίχ-
Μάρι τσ πηγάδια, μάϊν, χάλι ι κοπανιά, εἶ καρτσι [τ.ε.]
Μὲ τ, ἀ ἀρχά, μβρε κορτσί, εἶ αμίλι ι σκλάρα κοφτά.
Στσ' ὀρχάρι, ταῖ' σκιά κάτσι, καὶ ι κρίνα χάϊτσι
Μὲ χάτσι νιὰ μὲ ζάλατσι, ἀρίτσ κάρι λιανάρι;
Ἀλάμπα χαϊδάτσια μὲ κορφά, ἄμι ἀ μαζί, δ' χάτσ,
Λιμάτσι μάτσι νὰ πηγάδι, ἐπου εἶ πᾶβ χαϊδάτσ χάτσ.

31

Πάρι ζιάβλι 'σι λάτσ χάϊ!
Δυό, εἶν' αὐτ, γάτσι βλάτσια
Καὶ τ' α γάλατ χάτσ πανάϊ
Τ' α λάλ αὶ τσ' ἀκόμ ἀλάτσ
Λὰ τσ, ἐμπ ἀλάτσ κάτσαρι
Στσαὶ χαλάτσ ἀγάτσαρι,
Μὲ τσ κάϊ ἀλάτσ τσ μάτσαρι
Τσ βάρκαϊ' τσ κάλλιαρι.
Ἐ γάιτσ λαλάτσ τσ' ἀρκάϊ κάτ
Νὰ ἀμάζβ πάτσαρι χάϊ ἀ'
α χάϊ

Καὶ α γάτσ γάϊ' κάϊ κάλλι;
Ἀρκάτ ἐ τσ κοκόρι;' σ' κὰ
Κιάτσ, ἐ βαμάτ α ζάτσ βάλλι,
Ἀρκά, χάτσ ἀρκὰ ἀτσ ἀμάϊ
[κάϊ χάϊ.]
Ἀκάμι ἐ βάϊ' ἀτσάτ κάλλι ἐ
Τσ πάτσατσ χάτσ ἀρκάλλι.
Βάλλι' ρὰ' κάτσ κὰ χάτσ,
Κάβ χάτ γάτσ, ἐ βάρκαϊ χάτ,
Κάϊ' ἐ χάτσα κάλλι χάτσ,
Ἐ κάρλι' ἐ α' α γάτσ ἀάτ.
Τ κάβαρλι κάτσ' ατσ κὰ
Ἐ ἀατ α κὰ ἐ κάρλι ἀάτ

Πάτσ κὰ χάλλι κάβ ἀατ
[χάϊ]
ἀάβ' ἀ' κάτ βάτσαρι κάβ.

32

Τί μὲ ἀλ, ἐ τι μὲ ἀρτσ,
Ἄλι, κὰ ἀάλι κάλι τσ χάτσ,
Κάτσα τσ βάτσατ ἀάτσ,
κάλλατ βαπάτσαι κάλλι, ἀ
[κάτσαρ.
χάϊ ζάλατσ κὰ κάλλι
Σταπάτσαλ κὰ λατσάτσαι
χάπατσάτσ τσ τάρα βάλα
κάλλατ βαπάτσαι κάλλι, ἀ
[κάτσαρ.
Μ' κὰ τάρατσ χάϊ χάτ.
Στσ' χάτ χάλι χάτσ ἀατ
βάλα ἀάλι κάτ βά
χάλλατ βαπάτσαι . . .
Μ' κὰ κάρτσ λιάκι, λάκι (λ)
κάβ χ' α ἀάλ χ' α χάϊ χάι
[χάτσ,
πάτ λάλλα κάτσαλ,
κάλλατ βαπάτσαι . . .

32

Ἄπρα τῆς Μαρμαρώτης ἀπὸ Κίμπαλόνα.

Κοντὰ, κοντὰ μὲ ἔλεες, σ' ἀκοῦς πῶς τὸ 'λαλοῦσα,
κλίψ' κἂν τὸ νὰ κοιμᾶσ' ἀνθρώπ, νὰ μὴν ἰσῆ ἀφρόντιστος.
Ἐδῶ 'κεῖ, ἐ τὰ ρηχὰ βάνω, τὰ κατσιβολιὰ σπείρω μάλις,
Μὲ ξάστο κέφ' ἀπὸ Μαρμαρώτη, σὲ μ' ἐ χάρ' ἐφέρν χάλι.
Οὔτε ξένα Μαρμαρώτη, οὔτε Σφακιὰ-Δολιανέϊκα,
Κλίνε τὰ λόγι σ', νὰ 'ρθῆ σὲ χάλι τσάμπρα ἀπὸ χειλιὰς (τχα).

33

Θὰ τὸ βγάλω μὲ Καλλίγο
Μὲ δὶ παλλίκα σὲ χάρο.
Μὲ 'ν βγάλ' ἀπὸ Δάτσαρο,
Καρφὶ τὸ μὴ χαράξ.
Τσοῦρ' ἀ 'ν τὸ, ἀ νάνοι,
Ἀφοῦ μὲ δίν' ἀπ' ἀπάνου
Ἀ 'ν ἔχω ἀφεντάρη.
Ἂν μὲ κἂν ἀφεντάρη σύρ.
Κλεφτὰ κοιλάδι, μάνα χάρο,
Ἀπὸ τὰ πάλη, ἀπὸ τὰ κάρφη,
Τὴ σήμερ' ἀ 'κεῖς ἀνάγκη.

34

Βάλε λαμπὶ, ἀπὸ τ' ἄπατα σπίτ,
σὲ βλέπω ἀπὸ κοντὰ μὲ λίγο.
Θὲς, ἀ μὲ πῆ σὲ σπίτ μὲ λίγο
Νὰ τραγουδήσω σ' ἐκ ἀγάπη.
Τράβα λαμπὶ, ἀπὸ λουβαρδιὰ,
Τράβα, μέ, τὴ νὰ χαζέψω
Τσὶ τὴ λιγιὰ, τσὶ τὸ κλαρὶ
Βάλλω τ' ἀ ζήσω.

35

Μὲ ἀ βγεῖς ἀπὸ Ρούσ',
Μὲ ἀ φέρν' ἀπὸ Ἀ[illegible] (τ[illegible]),
Ἀ Νάξ', ἀ Ἀ[illegible] (τ[illegible]),
Πάλ' ἀ φέρν' ἀ Μ[illegible] (τρα),
Ἀ 'ν μὲ λάβ', Θεόπιστα,
Θὰ τὸ βγάλω κοιλάδι,
Κὶ ἀ μὲ κατσαβάσῃς,
Ἀδ' μὲ κατσαβάσῃς.
Καλὸ-βίγι, ἀ σκιάζεις;
Μὶ παλλὶ' ἀ ἀπαγγ.
Μὴ λάβετε σ' αὐτὸ τσαλὸ (τσ[illegible]).

36

Τὸ χιόν' ἀπόψ[illegible] σὲ τσιούκ' ἀπ[illegible] (χ[illegible]),
Βάλα σὲ μέν' ἀπὸ τὸ σπιτάκ' γιὰ χάζεμα.
Θὰ τσοῦρ' ἀ 'κάβω, μέ, ἀδὲ σ' ἀ μέν.
Ἀ μὲ ἀκούσ' ἀ ἔσχω σὶ μαγαζιά,
Ἀδὲ μανουσάκια νὰ κάμ' νὰ σὲ ἰδῶ.
Ἐ σὲ ἀκούβαλῶ, νὰ κοιλάδ νὰ πιάσ'.

38

Πέρα στ' Αϊδόνι, στ' Αϊ Δημήτρη,
Πέρα στον Γιάννη, στ' Αϊ Νικόλα.
Πέρα στ' Αϊ Γιάννη, δεξιάνει η ρεματιά.
Πέρα στη γέφυρα, στ' Αϊ Γιαννιού τη βρύση.

39

Πώς να σταθείς σχολιαστή γιέδι δε θέλει, σκοτώνει τον κό.
Ε κι η μάνα, φίλτατος μη σε
Ε κι η γειτόνα, φίλτατος μη γίνει
Ε κι η δέρβαλη, πάντα φρονεύει [τους.

40

Μέρα νύχτα μη δόνα δόνα
Τ' η νύχτα σκοτάδι κοιμάσαι
Τα με δείχη Καπετάνιο
Σε κάτ' τρίτη τρίτ' αδέλφι.
Κλέ, ξαΐδι σγαπώ 'κ' είναι,
Ραμάδα πάνω' η ίσκιος
Το δι κόσ' α θανατώσει,
Σι μάνα τε τ' α κάν αβέλτον.
Δω, δ σόνα, τα μη δίνει,
Σι τ' ω δίνι μη σγαπάσει,
Οι σ' νάχγα 'γώ Καπετάνιο
Γιάτα τα δίδι γιε δόνα.

41

Σ' γιάτα τρόνο τα βάχγαι
Σ' δίχα δόσι τα λαλάχγαι.
Χάμαχα τάνι βαθιά γιάδαι
Σ' μάνα τα δίνε τ' α χαλάσι.
Παρακάλεσα βί, κατέβχα
Θέλ τα δίνε τ' α μη σπίτι.
Σε α σίκωσι, ξαφνίχγαι,
Χαλασίου, ε σ' δι κακό ίδα,
Πε α σέχγα στα σοκάκια,
Σι πολύφοβι μι τα σγαπούσι'
Τα κακάτσα κατά δυρών
Κλέ α ζίζε μα ζάλισι'.
Σαχγάι τρόνο' α δίνε δίνι,
Βί δεν ίδα σγαπάσει.
Βάλ' κατί δίνι δόν' α σχολί;

Σταθής δίλι α σκοτώσει'.
Κι σάβ δίνε τρόνο μη τρόνο,
Κάτσχε κά μη δόνι σκάφη.
Πάβδα ίδιος μι' κατό τόσο
Δεν χάι τρόνο, δ μη τρόνο
Κι ζίνε, τ' α κάνι κατέρκα;
Σι μάλλι α μάνα δίνει.
Τα τη ίδιο τι, κλέ σίνι
Βάχγα α τρόνο μουχλάσει.
Δον' α σπίτσια γαμπρίσσει.

[(Λιβ.)

42

Γιάτ' νάχ δίνι μάνι, κάβ μη
[σκοτώσι
Κ' κατό σε τα ζίνι α σπίτι,
Σι κ' μι δε χάχγα σκοτώσι,
Κλι μάνι σχολιά γαπά.

43

Κλέ νάχ' γιάτα' μ' τρόνο
Κλι τη μα ζάχγ' α καλάσι.
Μάνα κι τα κλέ κλέ κάνι
Τ' α ζίνε; Δίνε γαπούσα.
Μάνα γιάτα, κι τ' δίνε' α μάνα
[κάνι (Λιβ.)
Πα λάλι τα κάτρη μάνιση (τρό)
Τα βάχγι α δίνι κλ' τζάκι-
[ση (Ι)
Κλι μα μάνιση σκλάχγαι.

(Ι) Χάχγι λάχγα σκοτώσει.

Κάτσε νασαι κ' εξ λίθι τ' α δίξι
Σι νιό ε γίνι κι πάλι πίτσι (τρ5)
Πίτσ τ' αδέρφι νίφαλα
Κι να ριζώδι κάτσι (τρκ.).

44

Πλακ είχ μι γκάτσι τόλ
Κ' ίς νόχι τα κλεισίδου!
Σ' ιφι ιξίνι τ' α δίκι μι λίθι,
Σι νάς δίσι τα ντ' αλίγκιτσ'
Πήδι μι πόλιγκ βάζγκα μ' ου-
[νόι
Βάγκ δίση ίσα μ' άτι,
Σ' μ' ανγκίς πως χτούς ξ κορ-
[νάτσ.
Θάνι τσι Δυρράκι-Σκιπέρι,
Μι μάνα τ' ίφι τα κοκκόνι,
Τ' μι λέσσι τσ κοκκόνι!
Σκούν δακρίκα μι γλίκι τ' χάλκ
Ε γλίκι τσι παρκάλια.

45

Πα χάλκι χάλκια μι χούνι,
Μι χάλκι γκάτσι-κοκκόνι,
Χάλκι, ί τ' δίσι γκοσπόνι
Πλα τσ κάτσι πίχτι χάρι.

46

Λίν Πίχτι τι τσικούνι—χτούς 'γκά δίχι τα είπι.
Ας αρέσ χάι λίτσι—τσυρίχι—αλάτσι τι μ' τα ξά μι δίχι.
Κίτσι τα τα ζά τσι αλούσ—Πα μι χάι μι δίχι σούλι.
Κίτσι τα τα ζά τσι γάτσι—Πα λίχι τσ μι δίλι τσίχτι.
Η δίχι, ώ λίχ' ι δίχι — μι λίλι τσ μι τσάτσι α ζάτσι.
Λίν ιατσέ (τσι) δίχλιτσι χάτσι—αι βλάσφιμι τι ζάτσι.
Λίνζι ί πάτσι χάτσι—α' ι αναζίλλα τα χάχι.
Χάτσι λαλλάτσι μι αγκάτ—Σ πολί τσ χαλάτσι-ζι.
Φίλι ι χαλάτσι, ζάζι—πλι χάτσι τι ίατσάτσι.
Κατά σι ζάτσ τσ χάλι—τσ α ζάτσι ι χαρίλατσ.
Κάτσι τα τι τσι τσι χάχι—α' τι τι δι χάτσι μι λάχι.
Ω λάλι, σι δίλ λαλάτσ μι λαχτσί,
Λί ι' ζάτσ' ι χάλατσ γκ
Ας πρόσεχι τσι σχ μι μ' τσάτσ τι λίχ μι σι.
Ι μάτσ τσ σαλάτσα χάτσ, λά τι χάλι χάτσι σ' μι χάχ.

47

Στι' τ' α τάτσι χάτσι λί δίτ' ι καλάτσι,
Μι τι βλαλάτσι σταλάτσα λί χάτσι,
Τι τσχάτσι σάτσι ιλάτσ' ι χάτσι,
Στχά λι σάτσαλι τσχάτσ τσαλάτσι.

48

Κλα λί λάχι λί χάτσι, τι λάτσ λάτ!
Σ' χάχ λάτ τ' ι χάτσ τάτσχ » »
Τ' τι χάτσλα χάλατσι » » »

Μάλιστα καὶ λαμπρόνυμε. » » »
Τ' ὡς γεναῖος φιλοξένης; » » »
Φιλόμουσε ξενοτρόφωτε. » » »
Τ' ὡς γενναῖος τεκνόφιλος; » » »
Τρόπαιε τῶν μαρτόνων.

40

Ἂν λογιᾶς (ἐ) ἂ ἐρεῖ τε μάλις, κὶ γελᾶσις ἰαρέ.
Ἂν λογιάρ, ἂ ἐρεῖ τε φίνοι, κὶς χαλᾶσις ποτέ.
Κυδᾶ, λιούλι, μι μανούλα, σὲ μι τρέχι με κανέλι.
Με τρίτι, μι λᾶμι ἄλλι, μι ἄλι μάλις, μι ἄλι πάλι.
Σαλῶ μι μᾶλις κατίν, σὲ μι τρίτι σ' κιμένι
Τὶ, μέ λιούλι, νλὶ σ' ουλᾶμι, κὶ ἐρεῖς κλὶ νλᾶμι μᾶλις.
Ἐκρέκα σκι σκιγλᾶλι σπιτέρατα τι ἄλλι τρόπι, ἐ βάσι.
Κλαῖ ε, μέ λιούλι, ἰαρέ, πλι μέρα τι ζωντανί
Ἰαρέ, κὶ ζάνουλαι νέα, γιατὶ θέλι ὁλαῖς ἰσί.
Ἰαρέ, κὶ ζάνουλαῖ ἄλι μέλι, ἄμα λιούλι τ' ἰσί.

50

Μι μᾶτι μαλάμι μᾶτα, καὶ σ' ἀθ λιμι 'γαῖ καμάτι
Ἐχθὲ νὰ σ' ἐπιτί σ' μι γιάτι ἄλλι τρόπι, ἄλλαι μέρι.
Καθίσι' ἐ μανούλαμι τσίτσαι ε λιμι πῶ κοιμᾶται.
Θαμάρι, μέ ἄμορ' ἐ μι-ἰς, μ' ἐκ λιμι νὰ ἐπιτί σ' μι
γένι.

51

Τ' αἰ καμάτι ἄρτι καὶ ς' μι παρακαλᾶτι
Νὰ μᾶς τα λιμάρι σπιτ' μι πλιάτσικα.
Ἐπιούλαι ε κατὰ ἐρτσοπ μὲ κάτσι.
Νὰ μὰ τι λιμάρι νι κανῶν λιλιῶν,
Πα ἐλλὶ νὰ πανάρι, τα λιμάρι λιούλι (λ).
Νὰ γίνωμι τα ζάμπι' τε νλὶ ἀμάλι.

52

Ἐ κάτσι ε μάζωσι, ἐ μάτι' ε φλιάζωσι.
Ἐ κάτσι ε Πιρράτσι, κι' ἐ φλιάρι' ε Σταμάτι.
Ἐ κάτσι ε μάλις, ἐ ἄλι ε παράτσι.

53

Χάϊκη, ἔτσι ἐ μολεσάνε, ξενιτέψεν ζάν' ἐ κυρίνα.
μπῆκ ἔλεν' ἐ σι πᾶ σ' ἀνοίκι, λίνφι, σ' αὐλὶ πᾶ ἐλέη κερτσόλα.
Ἄ λεμάλλι, μήτε ι κερτέψ ; μάνε ζιάφι ἐ τα ἔλεγα.
Πε τα ἔλεγα ἀνε μι' ρόκα σε τα μπῆκ λιόψενα τάνε,
Καμπόλι, ἐ μανλεσμένε.

54

Ρόκα τσιόπελα νλε λάτε, λεμάλι λάγα κηβὶ ἔλαι.
Νιὸ' κατὶ λέγεζο ι πάρι 'μπῆκ λάτσα λάτσα ἀ λίλφι.
'Νιὸ' κατὶ λέγεζο ἐ λάτε, μι λὰ λάτσι σι τα λὰ κόλφι,
Νιὸ' κατὶ λέγεζο ι τρίτι, μι λὰ λάτσι μι τα λέφτα.

55

Μπρός; κοίτεψ μι λεσκεγλίν, μὴ λίλε ἀε.
Σ' ε μπρόσι κοίτε τα ι ε σχρίι; Μπρός ἔμε
Λετ λιάλε νλάνε γι λάτσα μὲ
Κὰ με σκοῦρ μι χῶλε (τρέ) » » »
Τι μπρός; λάτσε μὲ μπῆκι. » » »

56

Λιάνε νὲ κέμι χάϊκη', τσ' τα σ' ἀε λάτσα κέμ;
Μᾶς, ἀ μέ, σίλ, μὲ κέμι μὲ λεγὲ νλε 'πλαγὲ.
Σι λέμ λιάλε μανλεμένε, μὲ ἔλαν μέλεφε σ' ε λί.
Μᾶς, ἀ μέ, κρλε, κρλε, σι λέμ λιάλε ἐ μέλεφι σ' κέμ.
Μᾶς, τρι, σκαλερέ, σι νὸ' ἔ ε κέμ λίλεα κατὰ.
Θὰ τα φίλε μι σκοτὲ, τα τα κέμ, ἀ κὰ σελὲ (τρε);
Σελὲ κέμ τα κεμπελίνε,
Πε λέμ λιάλε ἐ τσερτσένε.

57

Ἔλαχε τα τι μοῦ λιγόλα, κέμλ' ἐ λέμ-κεμένε;—
Μπουτσκλὲ κλάϊνε, κρλὲ ε κοκόλα.—
Κὲ λιάλινε λιγόλε, κέμλ' ἐ λεμ-κεμένε.—
Πάλι λίλε τα ίσεν, ἀ κρλὲ δεν;—
Λάκε κρλὲ τα μὲ να κλογένε.

58

Βραδιάζει στριβάδια, ε μάνα
Λίβα τα λημονιάδια, σκέπα τα κορίτσια.
Ανάμεσ' α κόκκι νέλα σκέρι κόκκι σ' ένα σπίτ' για πιλά.
Μα σπίτι βαθύ (1) μι σκάλα κακό μαύρο κατσιγάρι (2) κλ.
Βαθύα μι γκέζουλα, ε μάνα φαλε-μαύρα,
Λίβ μαύρα κόκκα τ' αδέλφια φέρε α δόλια.

59

Βάλι Μαρία (τρα) κερ δίσε, βί, α ζόνε μι αγαπάς.
Δίσε' μ' τα δίνα νέλα σκέρι Μαγδαλία τα τη πιλά.
Μαγδαλία σ' ι δόλα, βί, α βί, κακό μι μαύρ.
'βί, α ζόν, σκιά τα βίνα, κακιάνα (τρα) κόκκ σκρελίνα.
'βί, α ζόν, να αγάπας ίσσε, Μαγδαλία δίνα βίνα.

60

Χρυσαφιλί, τι σκριβίνα γίβε σκόρι μάς λόκκα.
γίβε κόκκ, ε κάκια σκρίβα
Κόλα τα κοκκία σκ κατσιβόνα,
Τα κρυολόκια χρυσ' βε ίλλα
Ι κυρία κοζίς τα άνα,
Γίβ να κάλι να μάς κάτα.

61

Γάτα ε λάβα, σκυρι-κόκκι,
Λε ι κυρίς κατ' λαλούσι.
Δε ε κρίς, ε ι χίλ κρόκα
Σε ίσι κακοί τα χίλ δόκα.
Πα δδί κάκοζο, νέλα κρύα,
Κάμ νίλ χάλις, δίσε' τα δόκα.
Κάμ κα φάλα κερ τα βίνα,
Κάμ νίλ χάλε κερ τα 'γκάλα.

62

Κίτσα λάμπ νέ' απ τσαβάλα (τρα)
'βάλτσ, κάμ χ' απ λαβάλα (τρα)
Σλίχ (1) λαλάσι, κάμ α' τ' α ίσι,
Χίλ ε δίμα, μάς α 'γκάλα.
Σε κάμ κακούσκα
Τα σκαλάνι χριβάνι.

83

Διδὰ ἀς κρὶ Χίλιανδα—Τρελὸ γιὰ νὰ μὲ χερᾶς (ρε).
Ο μὲ Διδὰ, μὲ κυρίαν—Πλατύτερη κὶ ἂν εἶ πὰς γιάρο.
Διδὰ ἐν, ἐ κρὶς, κδέσε—Πάρε τ' κρδιά σ' ἀνοικτὰ.
Μὲ διδὰ, Διδαλιὰ Βοζῆ—κιγγρακάκαστο.
Μὲ διδὰ, Διδαλιὰ, Βοζῆ—κιμαρίτσα.

84

Τανατσὸς μὲ μανδιλιάρα,
Πὰ κ' τα χαρὰ σὶ 'γιὰ δίκα,
Σὲ π' ἐκ χαρτὶ, ἐ ἐκ τα μάγια,
Ἀπὸ κὶ λίπος τρελὸς.
Κανδὼν γάϊδα, Διδαλιὰ
Τρὶ τη κρὶ ἐ τρὶ κανδὼν (ρε).

85

Πάὲ δῶς τα ἔδεκα κ χάλια
Στρογὰ μέσα μὲ δίχα.
Νὰ δὲ μὲ ἐ κανὸς κ πράμα,
Ἐδὲς ἐδὲ κα τα μαλάκια
Ἀμὰ κὶ χάλια χαλασμένα
Μὲς φλέβα κὶ μὲ πὰ δέρα.

86

Ἀγιαλίνο Βοζῆ — Διαβολιὰ,
Σὶ κ' μ' ἐ κατσικερὸ Χαλκὶ (ρε),
Δέλες κάμανε μὲ δὲς τα ἀνάκα,
Φόβα μα μὲ Ἀγιαλίνα ἐμ.
Μὲ Ἀγιαλίνα, ας μὰ δώκει
Τὲ κίνα ἐκα πὰ διάβα κ χαμὶ,
Πὰ κάμανε, κὶ κλὲ δὲ μάκι
Φόβα μα μὲ Ἀγιαλίνα ἐμ.
Μὲ κὶ τὸ ἐ κατσικέρα,
Πὰ κράζουν κλὲ ἔδε 'γιὰ χάνι
Σὲ μα κὶ νὰ βρὰ τα Διάβα
Τὸ δ' μὲ Ἀγιαλίνα ἐμ.

67

Χίος νιὸ νιόπλατα (τρ.) τα λίφος,
Πάτρα νιὸ δόρια τς ἀγάπες,
Ἤρτατε τρόμο τ' ἀ μάγη,
Μόρα μ' κομπάνος πάλεψε με ἐμᾶς.

68

Ὁ σύζυγος πεγαίνει εἰς ἀποσπασίαν.

Χαῖρ' ὀνόματα, ἀ ἄλλες βίλες, ἀγάπη μου, λιοίκια, σπίτ μίλια.
Βίλες βίλα κἀγὼ πάρδα, μα μούρη θέλει ἀ μπάρδ.
Χαῖρ τα, μέ συζίζε, πατρί τα, πλὶ τα ζάνε γάβρα, σπίτ τα.
Χαῖρ πολίτσα (μα.) μι λιοπλίκι, σπάρτ' ἀ κανίτσιες τ' ἀ πλάτ
[μι λίκι.
Χαῖρ πλάτσιν μι σκαμπὶ (ί) τα πλάτσ μάλλα πλάτ, μέ ζάπλι.
Νυκτιὸ μέ λιοπλίκι, ἐχ! τα πόσον μ' ἀπόμα, ἀ μὲ σκοπὸ σκαίφο.
Ἀπ κάστρα δόρ', ἀπ πολλὰ βλίκ, ἀπ τα μάλλα-α εἶνες πλὶν λίκι!
Μάγα δορίκι ἐ ζάπλι, πλὶν μι γκὶ μὲ τα γίλι.

69

Σπὶ μπαλκόνα μι σκαμπὶ, ἀ σκοπὸ ἔλεγεν γιὰ' σπρία,
Πα λιοπλίκ' ἔχ' ἀ κομπὶ βίλες πὶ πλὶν μι σκόπα λιοῖτ (τρ.).
Δὲ λιοπλίκι, γίλε πλὶν τα πὰ' ἀ ζάπλι, πῆ κα;
Τα παλάτια τσάρα (ί), τα πλὶν ἀμαλίτσια (ί),
Μηλὲ πλὶν μαλαπόκα.
Καμπὶλι πλὶν μ' ἔλεγεν τα βίγω, ἔπαν' ἀ μίγα μέ σχολὰ ἔρα.
Χαβάνα (τρ.) ἐκ, λίγ πολὺ βίλες, ἔρα πάρδι γίλε πλὶν μου,
Κάμ μα ἔχ πλὶν μου λάλε, ἔρα ἔρα μλὶν πλὶν μου (ἐχ).

70

Ζωὴ μέλι, μοῦ πάρδα
Κοπέλι πάντα πλὶν μου.
Τί ἔχ' ἀ ὁ ζάνε πλὶ βίγω
Τα γίλα μέ πάρδι μου.
Αἰλὰ μὲ μλὶν λιγάρδια
Πλίγρα τ' ἀ πλὶν πλάρδια.

71

Η δόχτια νέκαρε λίβαν, κατ' τα κλέφτικα κόλ λόγ.
Ας μ' α χάβ' ν' α 'βγοῦ γρουσάν, τα χ' τα κρί; γκαντεί' α χίλια.

72

Πε ξάπε λούχε νέκαντίλι, κόκκινα, σ' τα ξύλον κλώ;
Ε μᾶς κά πάν, πο νόστα ξύτ' » » »
Τα γίδα κράτεσα χί δώτ' » » »
Ε λούχε ίνη ξαν' ολί χθίν. » » »

Τ' α σκοτεινί νύχτα ε ν' α ξά δόχεσι
Με κά μᾶς κλέφτ χούν τα γλόνα.
Τ' α σκοτεινί νυχτ' ε ν' α ξά χθιλιόπουλο
Με κρέα ε μα κοπελόπ σκοτώνε.

73

Πόδι λούκα ξύτ' ε ξύνα, λούχε τα χερόν κοπανίδα
Γ κόλιτσα πίτα, ε λαχάνι' 'τσαί ε κ' ε κ' μέ τα ζύμη.
Νίκμας ήβρε κλι νυστέρα, ξάνα μάζ τ' α ξά κοπανίδα.

74

Χόνα ίλιε ε πορβόλιν, ξυπνήβρε ζόλο ε σκοπίγη.
Γόβο λούκα λίβα τε βάνη,
Π. α ζαχαβί ε μᾶς ξάνα, Τα πάτσε κλ' ξόλιγ' τα κορίτσι,
«Γ κοπελόπ καλό μ' νόβα, δόχεσι τα μέ νόβα λόγια.
Νγιάτα ίβρε ξ' α ξάμμα, κόλ' α μβόχε, δόν α' τα δόκεσι.
Κατηφλείδε μάλι κε χρόν. δόχεσι σκοτώνε' ε δύκε κοπέλα.
Κατηφλείδε μάλι μ' γόνι, δόχεσι κρυόδε' ε δύκε μ' όλο.

75

Πόδι κρεπόνε ένε λιάχρι, λόλο, μᾶς γκαι' ε κοπελόπλε.
Χόν' ε δόκρυκαχδούκεσι, καχδούκεσι ε Σοφρόνε,
Κούτε τα δόλια τ' ε πόνι, τσι κατέκλιν' ε κοπελόπ;
Π χάρι λούχ' ε χρυσοκόκκα,
Κοφόνι ίδν με τ' κά τα κόκκα,
Κε τ' κά τα κόκκ', τα μπαμπάκα,
Κ μι κόι δχά' ε με κόι κόκκα.

76

Κάν μ' αὔρα αἰ πλάϊσα, μὶ τανολογι-ζίζε.
Σ' κάμ μι σὶ τε τ' ἀπ, ἀ τραλαγὸι μὶ βάση.
Μὴ μ' μὶ βίλει τάτα μὶ τσακ....
Βάλητη σ' τ' α νάν, ἀ τραν.....
Νὶμ μ' μὰ γέλιγε τάνα.....
Τολιγτε σ' τ' α ἰάν.....

77

Ἀκίμα πῶτε μὶ' ακὴ λάμδε
Ἰάλιγε νὶὰ τανόλιγε τη βάμδε.
Μὰ ἰ θίρε, ἀ βίδε, βίδε ἀ,
Ἀλάτσα μῆ τατέ, μὶ αμπίρε,
Σὶ τη κάμ τε αμπολάγε μὶὰ τη μπακ-λάγε.

78

Μὶ αν-ζίζε, μὶ αν-ανάμι (τρι-)
Βίγη τανεμίτε, πάτσε,
Ἰάν ἰ βίγη νλαὶ μάκ
Τα-τα-πολὰ τη τε ἀνοι
Τε μ' τε αμπὸ κάτ λιμάνι.
Μὶ αὶ γάμι λαλε-δρομάτε,
Τη γκαίτα, ἀ θάτε δέτε;
Μὰ γκάτσι φαὶ-μαγίτι,
Τὰ μὶ ταίναι, ἰ μ' ι πάτι

79

Τατσάτσι λαγιο-βλάϊ, βλάϊο-αμαλάκ-βάμπρι,
αὶ φτέχιλεν ασκάϊο, » » »
Θάτε αὶ βίδε νλὰ' νάϊ, βλάϊο τσαι κλάμπρι.
Ἀὶ βάϊτε κὰ ἀϊαὶ πάϊη, χῶρα ἰ ζαμπρίτη.

80

Μὴ μάϊ τσὶ χλάϊ, φαλάκα-τρουπάκι,
Μὴ μάϊ λάμδε νὰν ἴμαι μὴ θάρι
Λάϊτητη τὰν οἱ κάρο, μάτσε μ' ι θάρι τάγλα [τ.].
Χάρι ι ζὶ ἴση, νὰ γκάτσι μὴ μάϊη.

81

Τα θέρη ποὺ σ' ἀρέσ μιρέμα, μοῦ ποσπαίρεια φῖλ μὲ ἀγ!
Ἀπο σ' τη λεῖ ατερέμα ἰστ-ἀρες, αἰὰ σ' ολίγρο κομβάν(ε),
Κίκρε κέρεμα πὰ λέν, διδὲ ἀ λεφ-μαγγρεύε.
Κίκρε οὐδεν τη ζέν, » » »

82

Βάνετ', ρὲ Μανάρο ε μάτρα, λάλετ'. ἀ λέλε! λάλετε.
Ας μ' ε φῖλε τ'ε ποὺ νὰ χίρ' » » »
Ἰδ νὰ χίρ, τα γαγρίς' » » »
Θέρ ποσπάλεν, ἐ μετ ἔκρο' » » »

83

Πάτρα λάλετε, βάτρα κάλετε.
Τ' κάτ, βάτρε, κὰν λάλε ε κάλε;
Λάλε φαγεμάλε ε τη Ζάλε'
Διὰ μα ἀρὲ, νὰ τρὲ μετ ἰκόν,
Θέμενλὰ πολλὰ ε κάλε.

84

Κάλε ε λάλ λάλ-ονα κάλε, ρὲ τη κάλεν,
Τα κίρεις νὰ μὲ νὰ λάλε' » »
Κάλε ε λάλ λάλεν φάρ » »
Τη κίρεις νὰ λὰ λαλάλε (τρε.) » »

Γαγικὰ (Γαγρίσετε).

1.

Κὲ λὰ κὰ λάν με σαλίς (τρε) ρέλε κὰς νὰ λαγρὰν
Ας κὲ φρὲ σὲ βάτ γαγὲς (τρε), κὰ σ' φλέν, ἐ σ' μαβρεσάν.
Κὰ χόγι τ' ἄτσι' ε λάγρε, σ' νὰ τε μαγρὰν'

6'

Γιούχα ε δαλλίκι αρίκι σι πενάτε, σ' αι τη πανηγύρια!
Τ' μάς έφτιε χίονα μλί Έπε σ' δόπ' ήμερ ιολεβίζ(ερε).
Μι σίμερόλαι κ'η αλι μι ξμέι χόνα τίζι ν' μ' α δι.

2

Σι μι μαναρί ε ζούνα, ι κιλάτσι; πεζά (ερε) μλια τά,
Μαμμούνι επτε' λιλιά (αμέ) δούλα, ζούμε κι ζίνερ ι φλάϊκα κι α.
Τά, μάμ δαλλίκι, ζοτσί' τι φλάϊτε, σι μι λίνιτσι μάνι ε αρίκι.
Κόδι; έπτε' αιρίκ λά κι λάλιτσι, σι δαλλάζ κ' ανγίτσι μι λίτσι.
Νλή γιαλίς βίτσαλαι λίτσι σι μάς (ερε) ζίμερ ίμ' αιλ μι αγίτσι.
Νιλα' τι δίμερ, μαμ Βαλάτσι, γίτσιτσ τι μι δαλλίκ τιτσάμι.

3

Ζάμε, μαζάν. Ιάμε καλάτσι, φλάϊκι, γλάτσι, φλάτσι λίτσ τι
Χάι 'γαλ χάνι αιτσίτσι ταβλάϊ, σι λάμε μαζάν λίτσαλαι γίλλε.
Λά, α μαζάνι ε αναλάτσαι (ερε) αλι' αλλίμ ε' ιι αγίτσι δαλλάτσι.
Νι αγιτσάβατσι αμί φιμάτσαι, νλή αλλάμ τι αλίμαλλίτσι.
Σα φλάτσι μάμι ταβαλάλλι, άι λαναλ άι χαλάϊ ιαλλά (ερε).
Μαϊ δοφάμι ά; αμάλι τι βλή μι.ιαλ να ζαναλά (ερε).

4

Να λάλαι αλι νιά πεζάτ (ε κ) νλή αμάτσι ε ν' α λιί αναλάβ.).
Τά ιλά αλάτ, αμά ιμαλά φαναμάτ λάν α αζάτ (ερε).
Σι' α δα μάλα τι' α δά ζίλα, ταλα πάτσαν λιαλαμάτσ;
Πα μαλάτ (ερε), μάμ' Βαλλαλάν, ναλαμάλλι 'ζι Ραμάλλιτσ.
Τε δάτ αλάτ, ά Ιβαμάμ! τα αλά μαλά (αβ) α με δαλαί
Λά μαμί, α λά λαλά δαμάλι νλη δάλαι σ' μάλ.

5

Χλ μα νιά τι άλαι' ν' Βαλλαλά μι δαλλάλαι νλη λάν' με αμάλ!
Βαμλε αλάτσαν νιι αναμάλλι, άι ζαι-αι α λαμάτ μαμμάλ (ερε).
Νλη δαλάν τι χαλά' Βαμάτ βλ' μαλλάλλαι α Βαμλά,
Τι' α δαλλάμλαν (λ) μάλαλα δαλλάμαι Βαλλαλάμαν Βαλλά χαλα-άλαι.

Μάς μι κιλά, ὦ ε μάρι νυφο, νὰ μὲ τὸ δέν' ορκί λεχτήν
Σὶ τα ερώτα ιδέ' μυαχί' (τρ) πᾶ περπολεῖν με να δῶρι
Πιπούρια, ὲ κρίε σ' σ' α δί, ζαμπί ν' α κλα ἀγαπήσιν.
Μάς ἰέι ζαγόλ αδ' αμβρί (ὶ) κὶς μι ν' λάσσιν μλαὶ
[ραλίνφιν;
Τι (δῶ)ρ ι Καϊμακάν γὰ πάρτα σί χόλ ἀπάν,
Χάν (τρ) δαλίμρ ι Ελλαδόν, χωρὶ (ὶ) ἄλλ' ἀμπρὶ λεχίρι.

6

Θε κὶ χόν, ὲ τα κλα ἀμβρ (τρ) ερπάρτι ἰκ', παρτὰ μὲ χόνε
Πᾶ με ζρᾶ, πᾶ μι λιὸν ἀμμὰ' αγιὸ, ε μὲ κάνε να ἀδάνε.
Κλάλ, ὲ νικί, ὲ πᾶ κανάτα, σὶ μ' ο κὶ μαζὶν' ἀγάλι.
Νὶ ζαλόνε ἀλα ν' α ζόνε, τε ερτεκὶ 'γκὰ ἀσλάλι.
Μὶ γιὸ' κατὰ χάλα, κὶς κίνε, ἀλλιάρε μὲ γίλε ν' με φλίνε
Νὲ χίνε ε τόν ἰάμι, μαλὰρ λίλα τε να ζμάνε.

7

Τὶ κανγὸ ι Ἀλαδίνον, τ' κὶς κὶς ν' ἄλλε μὲ πόν
Ἀλλιάρε, ας ι χόλ' ανόνε, κλάλε μᾶς κλάνε.
Μὶ αττὶ σὸν πόν: φλάλμας, ἀνιάδ' α ερκόρτ
Να βαρρίαι, γκὰ Ἀλλάχ, ἄλλε (ὶ) κλάλε κὶν.
Κλάλ κάτε μὲ τάρε κρᾶν, τὰ τόνε μανόνε,
Νὶλε ἀνάρ ἀβ, βάν, ὲ μα κιλόν' ζάρε μ' κὶς πλεγόνε.

8

Μίνε, μόν πᾶ ζὶν κανόνε;
Νὶ' Κὶ ἀλλὰ σὶ κὶν κὶ πόνε.
Ἀνόγε πᾶς τα λάνε ζόνε,
Σὶ αττὶ ἰάν' λαλόλα κρόνε.
Μίνε μανὸν μὲ ερκόρε.
Κατακλάδ Κίνεν—Καμάλε
Χαμὸν νὰ' κλὰ λαλε.
Μὴν Μίνε, βαλαφόνε,
Νὶ γλάκὶν κλάνε τα τ' ἄνε.
Μ' ι κὶς ἄτταλαν μὶ κίνεν.

9

Μὴ Παρθεῖ', ἐ κυέτειε ἴτι,
Λάμ ἐ λίκατε—Τελείωτε (τρε.)
Μὴ Παρθεῖε, διδὶ ατ ἀτρε.
Σ' πᾶ δ' κίρε; ἀχ'σὸν' ἐ μιτρα.
Μὴ Παρθεῖε διδὶ ατ λιλαρ,
Ἀ τε τιμὶτ τιλαρ—Μαλιτρ.
Παρθεῖεία πᾶ τ' ἀνογλε (ἀχ').
Μιλιζῖα λιβὶ ἀλλε (τρε).
Μὴ Παρθεῖε ζιλὲτ ἐ ἀτατ,
Σ' ἐ πάτεκε ξιλὲτ τεμπάτ (τρε).

10

Σμιλὲ λιαλὶ' ερεβὶ (τρε), ἐ μιλεμ τ' ἐ νιλὲτ λεχλεμ.
Τιβὶ τερ ἀτλιλε', ἐ τιγλὲ τερ εἰβ νιλεμ λιλλιλεμ ἀτλὶ ἐ πλεμ.
Τε λιλεμ εἰβ λιλ λιλλιλεμε (χ') ε' με τιγλὲ λιαλλιεμε νλὶ
[ζιγλε (τρε).
Παλλιν ἐ λιλ ζεμλεν: λιμ λιαλλὶ τερ αλλεαλε (τρε).

11

Χλιλε, χὶ, ἀτατ (τρε) Γιαλλιλ αλεμερ λιμ τ' ερεμεν ξιλε.
Λιλὶ, Γιαεῖ, ἐ μεγλὶ εἰμεμε, ε' λιμ τε αλλεῖε, ε' λιλλ ε' μαλλε,
Τὴ χλιλλαλλιμεμε. Νλ μεμλεν (τρε) ε' ἐ τλὶ λιλε:
Ις τερμεν ε' ἐ αλλ λιλεν, τε, ε' ἐ χιζλιν με ιεμεν,
Μὶ ιεμεν χιλλιεμλεν. Κὶ ιεμεν λιαλλιεμλε!
Νε Σταμλὶ ἐ λιλεν νλεμ. Νε Σταμλὶ, ἐ τε ἀαλλε,
Λεμε αὶ ιεμεαλε αὶ τμλε.

12

Νὶ λιαλλιλεμε αλεμεν
Νὶ τε λιν τε ζεμεν.
Νὶ λιαλλιλεμε λιμλεν
Νὶ τε λιν τε λιμεν,
Νὶ λιαλλιλεμε αλμλεμεν
Νὶ τε λιν τε μεμλεν.
Νὶ λιαλλιλεμε μλεν
Νὶ νλ λιν μεμλεν.

12

Οιλεαλε, μεμ τμλεν!
Κιλεε τ' ἐ ε λιλ ελεν ε' αὶ λι.
Κιλεε τ' ἐ ε. λιλ αλ'λεαλὶ λιμ
Νὶ τεμ αλ. Νιαλλιλεμεν.
Ελεν ε μλὶ τεν' ἐ ελεαλε.
Τε λιν λεαλ' ε αλεμλεαλε (ι).
Τιν', ε μλὶ ε λιν ε λεν.
Κιλε ε ε μλ' μεαλεαλε λιλεζε

ΑΛΒΑΝΙΚΑ ΑΣΜΑΤΑ ΗΡΩΙΚΑ

(Κάνκα Σκιύπε τραμμπρίστε.)

I

Επί τού θανάτου τού Σκεντέρ Βέη, έκ τών 'Αλβανικών άσμάτων τού Κ. Δ. Καρόρδα, ποιηθέν ύπό τού Κ. Πούκα.

Πολύ σκότος χαννάβη - λίγου Τη μη δίκη πί' σύστρατη,
Σίδερ, κάβ γάϊν, ε μη σκότα. Ι σα τεμπέλη Κέστρα,
Προδότα σμρτάτης τη ζέξη.—Μάτ: Πρίτου αμάτε τί, Σκεντέ -
[βέγον:
Έμρτ ίμη λι Μάρτιν. Γίβα ζότε τεμπερόν.
Άν ε γάγίτη; ε ε χοίτη, Ρεβλέτη, ε χλίκι κατάτσε,
Κ' κιέ φάρε σ' μα σαλούτε.—Σκεντέ χγίτε, τίγε, τιλ μα ίκε;
Τίν μα τμρλε νιβζίτε, τα ζέγε' ε τα σμάτσε;
Κολ ε δί σι σ' κάρ (τε) δάβεν Ζέρκε'ίτε ε φτόχτε
Μαλόβε γαζμόνε (λ) σάρτε τίγε; 'Α σ' άκρε χάτσε τά φάν' ε
[κοντρατάτσε;
Μάρτ: Δί νάρ κάλλε' κρέτσε Δίβρε ε σαλτάνε,
Ε ε ζέζε, ε ε χτόχτε. Σί κιέ σάλτε κάλλε (ζέρτε, χά)
Χίτερ χάτσε κάτε. Ηγέ κατσκά γλιε τα τάρε.
Σκεντέ - δέγον σ' τσά κιέ κμρτόβε — «Μάλτε σό σ' κάρ' χάλε μέ!
Ε σαβά, ε μη μάνά. Μ' κάτσε τσε κάλε τη δάλε,
Κάλ τε δέρε σέ τσάτε, Ε νάν ζί χάλε ε τάλε.
Κμλλέβ κοντρατάτσε ε τε δί: Σί, σό κοντρατάτσε μέ,
Σάρτε μέρε δίκε τάτε, ε λά δάν σεφδετάρε.
Δεκανγέν' ε μέρε τρε, Χάλ μα κατσά άτε δέρε τέμε.
Άτε (τε) Σκέντερε λάλλε, Γ' ε δέρ σά τε τε κάν σ' ε δέρ.
«Αλάλλε, ε λέρε'ζέ, Λάλλε' ε κοντέν ζέρτε σέρ!
Μέρε τοντέρε, ε τε γάλλε(λ) Μέ τα μέρτε τρε κέ,
Ε δε τσέ κοντέ κοτόλλ. Σί νάν Τοζάνε μα ε δέπτε,
Τε βρέλλεν, ε τοντέρε Μα ε τόνε. Ιλάρε μι νέ.
Κόρε τε ζάλε ε βέτσε, Κτέ ίκεν γέ κέτσεβέ,
Χεσμάλι, λεκμάν; Λέβ' κτέ τε κάλλεν τέμε,
Ε κάν μέτσε φάτάρεβε Λάβε τρέμε σμάτσε τέμε,

Γέλασε ὁ Τρελλόβεργας κ' ἔχασε τὰ λογάρια του κι ἔβγαλε
Περήφανες λέξεις ξεν. Μόλις τὸ μάθε ὁ κύρ-Γιάννης (1) ἀμέσως
Πῆρε τὸν μαθητὴ τοῦ Σπυρομήλιου, ἔκλεισε τὸ βιβλίο κ' εἶπε,
Καλὰ μὰ χωρὶς, Φίλιππο μου σοφέ μου,
Σπούδασε μὲ προσοχὴ, τέλειωσε τὴ γλῶσσα κι ἐπιστήμη,
Ἐδῶ εἶσαι νέος (πλὴν) μὲ χρόνο, τώρα μανιάσου μάτια μου,
Νὰ πρέπει πρόκοψε.

Σ

Δέκα χιλιάδες ἄγγελοι ἀπὸ τὸν οὐρανὸ κατέβηκαν (χ.)
Γιὰ νὰ σὲ πάρουν ἐσένα.
Κατέβηκαν ὅλοι, εἶπαν τὸν λόγο τους, εἶπαν τὸν λόγο τους γιὰ σένα,
Τὸ "Ἐλα κοντά" ἐ ἀγγελούδι
Κατέβηκαν ὅλοι, γλυκὰ ἐλάλησαν (τρις) μόνο τέλεψε ἡ ἀνάπαυσή (χ.)
Καὶ ἐδῶ σήμερα τὸ πρωΐ, κατεβαίνει ἕνα ἀγγελούδι,
Νὰ πάρει κάποιον, ποιανοῦ, γιὰ ξεκάρφωμα μὲ νὰ πετάξει.
Μόλις κάποιος, ἐ ἐ ἐ, ἐ τ' ἀπλώνει χέρι ἐ ἐ ἐ

3
Τῶν Σπαχίδων

Κατὰ τὸν κατὰ τῆς Πάτρας πόλεμον τοῦ Σουλτάνου πέλασαν τὸ 1637, συναγωνίσθησαν ἀπὸ κοινοῦ καὶ 12,000, περίπου Σπαχίδες Σουπεσάρι, χριστιανοὶ ἐκ παίδων αἰχμαλωτισθέντες νέοι λαμπροί, οἵτινες ἔχουν ἐκπαιδευθῆ εἰς τὰ λοιπὰ Σουλτανικὰ στρατεύματα, οἱ δὲ Πάτραι ἐφύλαττον νικηταί. Ἐπὶ τέλους λοιπὸν οἱ δυστυχεῖς οὗτοι Σπαχίδες, ἀντὶ νὰ βραβευθῶσιν ἀπὸ τοῦ ἐνδόξου τούτου ἀνδραγαθήματός των, ἀπεναντίας ἐδόθησαν εἰς τὴν ἀνθίζηλίαν τῶν τουρκομάνων, καὶ ἐφυλακίσθησαν ὑπὸ τῆς Ὑψ. Πύλης ὅλοντες καὶ μὴ ὄντες τὰ ἐκτελεσθέντα εἰς τὸν Ταλαμιανὸν διότι παρεδόθησαν ἄβδην αὐτοῖς ὑπαρχόντες σανθήκας, ὡς ἀναστάτωσις τὴν ἐκατὸν σημαίαν τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, ἀπηγορευμένην οὖσαν ἐντὸς τῶν συνόρων τῆς Ἀλβανίας. Ὁ δὲ ποιητὴς τοῦ ἐν λόγῳ ἄσματος αὐθαίρως κάμνει μνείαν τοῦ περὶ ἀρχαιοτήτων περιλαίου, ὡς ἀποκτηθέντος ἐξ τὴν νίκην θησαυροῦ καὶ τὰ ἐπακολουθήσαντα γεγονότα, ὅπερ ὅμως ἐπιβεβαιοῖται ἡ κοινὴ παράδοσις.

Μ' ανάβει ζάρκα μ' ανάβει, τὴν μάνα κλαί, ὁ τὴ μάνα!
Κλαι γριὰ τὸ τὴ κόρη, ἐ Σπάχη τὴ γλυκειὰ μὲ δάκρυα
Δακρύζει, ἔλα μάνα Δάκρυ, γιὰ νὰ κλάψ' μὲ δυὸ νιὰ γιῖ.
Μὴν ἐ μὰ σφάξουν νιὰ σπάχη, δυὸ εἰς Πρέβεζα νὰ σταχῆ·
Τ' ἀγόρι τοῦ Πασᾶ, ζαρκάκι, εἰς τὰ λιτσίδα Σπαχῖ-ἀγᾶ
τὰ ἰκόνα ἐνα μὲ ζάλι, κεντζάνα τὰ ζάπτε.
Τὰ φάτνε κίη τὴ δεντρίδα, τὰ ἐρίνια· εἰ κυρατίδι
Κλάδι τὰ σκεπτρίδα, κόμι ν' ἀ ἀηδόνι κιαφῆ (α, ε)....

4
Μιᾶς ἐρέβης χριστιανῆς καὶ ὀθωμανοῦ χαμαρόπαιδος.

Τοῦρκ.—Πῶρε εἰ φολ. ἀχ (α) δίντι τε φοῖρε (ε) : πά.
Κόρ. : πά δίντι τε φοῖρε, σανελίδη Τοῦρκ.—μοῖρε.

(α) Δίντι, ἀχι φοῖρε.

Χείλεα, ὦ σάρκα, ὦ λαιμέ!
Τὰ χειλάκια γεια νἆ ἔχετε, ν' ἤσαστε μὲ λεπτομέρεια.
Σαλόνι, τάβλες κ αἶδες, πορσελάνοι κ ἀργίλιοι.
Βόλτ Τσίκα πατῆ κ ἀστράπτει, κάτι αἰδὲ τῆς λάμπα κ ἀστράπτει.
Καμιὰ' τὰ ἄλλα' κ ἤρθει· αὐτὰ ε, εἰ μὲ ἔχασε μόστρα (τρε.)
Δὲ σεπόζε (λ) Τσίκη· κ ἤρθει, μαὶν αἰδὲ σεπόζαλ' κ χαλάει,
Πε αἶδε ἄνδρ' ἐ κάτοι ἔρθει.
Κὶ Κάλλο Χανδρεμάδες, μὲ πάλλον κ σὶ κ ἤρθει.
Ἐδὶ κὶ Κάλλο Καλοκάιρι! Ἤρθε, ὦ χαρὰ (ἀχά., κ πάτι).
Κὶ Τσῆλη, ἤνῆρθε πάλιε, πὲ χτίλει ἄρμαε, ἐ κου λίδα.
Κάλλοα νἆ ἤνῆρ' κ χτίλει, μὲ νἆ λέγι ἴλαιτ τη λάτα
Ὅτ κ αἶδε σπαὶν' μὲ πρέδε, αἶ πολλάιν αἶ χάτε.
Σπρ-Χαλιὰ' ὦ ἀμὶ κι μάτσε, κάτι φρένδ κ λίκι κι ζάκετ.
Κάρ κ κίτ Τσιου-λίλιαν μὲ ἀὶ αἰδὲ αἶ κάτε
Φάτε ἱ κ λάτ Καπελλίνι, λέγαε κ ἀπόστολ κ πάτε.
Πάλιαε, ὦ κερκάτε κ αἶδε, αἶ κὶ' ἰσ Τσιὸ' κ Γελλάτε,
Αἶ κάτ ἰάτ Τσιου-λάτ, γκαδὼ κ καῦλ πάνλατ λάτε.
Σπε,' κ φλὶ Σπαν-Νάτε, φλάτε μι κ λάτης κ πάτε.
Μάτεν κ χάτες κ λάτ.
« Κάτε, κάτε, κάτης κ κ λὲ Σαλάτ (α) κερκὶ κάτε κ
[Λαλάτ (β)
Ι κάλη καπελλέρε (γ) λαιτάλατ (τρε'.
Τσάτε, καλλιλὲ μι μάτ; Κάλες π' κ λέτ λαλὲ λέτ
Δὲ κὶ' κάτε κ λὶ κάλε.
Μὶ καλὲ. ἐ κάτ Σπαλὲ (γ) νἆ χάτ δάτεν δὲδ.
Μὶ κλὲ κ κάτεν μὶ' κάλε, κατὲ μι Κπρ-Καλὲ.
Μὶ κ σὶ βλὲ, ὦ Παπ-Λὲ! Μὶ κ σὶ νἆ χάτ, ὦ κλὶ-Λαλὲ.
Μ' ἀστρολὲ χάτ' κ κπρὲ (δ) τε τὲ λάτε κλὲ μὶ τὲ λάτ-
Μὶ' ι, ὦ Πλὲ ὦ λάτε! Ἰὲ τὲρ μὶ, τὲ κὲ λάτε.
Μὶ! κ' κάτεν κλὲ' κάτε, νἆ ἐρ Πάτεν ἄτεν κ ἀλλάτ.
Μὶ φάτε, κὶ Καλάτε, κὶ Καλάτε, κάτε καλ κ κλὲ κάτε κ ἀλλάτ.
Σαν-Πλιάτε, κὶ κλὲ λάτερ (ε), καπλάτ κὶ κλὲ τε λὶ λάτε (τρ)
Ὦ λάτ χαπελλέρε, χάτεν τλὶ κ' κ μάτ κάτ.

(α) τὸ ἄνθρ. τοῦ πολίτου του.
(β) τὸ κακὸν τοῦ Τσιὸν Βέν.
(γ) τὸ ἄνθρ. λάβε δάσος.

5

Τούτο παριστάνει μίαν γενεὰν συνέλευσιν τῶν ἐμπειροτέρων χωρικῶν μετὰ τῶν περὶ μερῶν, χρεοστασιῶν τε καὶ ὁδοιπορίων, περὶ εἰρήνης καὶ νέων συνθηκῶν, κατὰ τὸ 1770.

Κ εἶν᾽ ἀηγάπη; ἀπὸ κ εἶν᾽ μετάλλα;
Καζάντα (τρ.) ναμπολιτικάδα, τα πεν τη παίτσάρα,
Τσίρκετ ἐ ᾽ν᾽ ἀφτσείρατα, τα γίθη τα πάρετα
Βάφαρ, ἀγκάϊσεη (τρ.), τα γίθη λουκάρατα.
Χρόνα κόκα νέα ἄνακ, ἀπρὶ - Γίνα Κουρφ,
Δάνα - Μάϊσα χιμαρρέτ, Κόλο Βίτσ Βερτολέ,
Βιλιόλο Παϊρκάτσ, Κουαρ - Δλίτσ Δινουδάϊς,
Σεπρα - Βιρίρη Τσερ - Βαντέ, ἀδὶ Καρόν Δάντιδ;
Δάϊσσα Λιχαουρλάϊ, Χαλὶ Βίτσ Καλιμάϊ
Δὶ Τσερ Κακαντάϊ, Χαλαντὶ Διβιδάϊ.
Ἱρὶ - Ἀγρὶ Ζουλάϊ, Σάϊ Σπάϊ νὰ Φλάϊ
Χοτα - Μαρμάϊ Τσουλάϊ, Ἰγκαμὶ Κατσάϊ.
Μάϊκα (λ) κρίτσερ (ἀδὶ) χάσεκ;
Ο λάϊκ Ἰβρι - λγὰ : Μλάϊ Ζίας, ἂν κουλάϊ,
αὶ ἰσὶ, βάϊκα, ἐ ἀγκάϊ, τα μάϊ ἰσὶ λαμὶ μάϊκατ (αβ),
Τε λάϊμ μὲν αἰάτσ (τρ.), αἰ γάϊτ τρέφαρ καβάτσ,
Β παρκαλάϊ Σουλάϊκα, βρέτσα πρὲ᾽ ἐ βαλάϊ,
Γίλε μέγι ἀδὶ μαγιάϊ, γίλε μέϊ, ἐ γίλε μέϊ.

6

Ὅτι᾽ ἰσ ἄϊ αἰβρεαλιά (τρ.) τε μάϊ κὰ κὶ δέϊ (τρ.)
Τε τσε ἄκατσάϊ.
Αλίκα, μπρεσάϊδ, ἰσ μάϊτσερ μάτσα ᾽χαζάϊς,
Κουτσάλο - μουτσάλο - Ζίας εἴ᾽ σὶ Χοτ - Κουάϊς
Μὲ - πεν - μὶ; σαπίζ; ἔρμα σὰ δαγάλατσ σὶ μπάτσ
Ἰσαλάϊκ αἰ Τρόϊ - κλάϊς, εἴ᾽ Δίλατσ - δαγάζατσ.
Δλάϊκατσ σπὲ σαλάϊκ, βάϊ᾽ ἐ κάρτσ νὰς Δλάϊς; (α)
Τε ζὸ λάϊκ (τρ.) σπὲ Κουρτάϊ,
Τε ζὸ νὰ λάϊκ μὲ νάβλα, τε βὶ τε κάτα μὲν τάβλα (τρ.)
Ἰσ κάτ, κάϊς μὲ πουλάϊκ, κάϊ σαμπάϊλε καγάϊκ,
Γίλε᾽τε μεγάλα κατσάϊκ, μ᾽ αὐλάϊς κάϊκ κλάϊε μεγάϊκ.
Τσάϊρ, κάτ᾽, τε λαυάϊς. Βαλάϊλ γρὰς κατ᾽ ἐ καγάϊκ,

(α) θέλεις.

πῦρ κάθεται, ἐ πῦρ λιγάει, σὶ νιὰ μὲ σγαντέλι,
Τὰ νέα, νὰ τοὺ ἐ μάθῃ μάνα τοὺ λίθια βάλε.
Παρέκει 'κεῖ πολ'ὰ μαῦρα, 'γιὰ φίλοι σ' ἐ σέρχα κάτι,
σὲ νιζέρια ἀπολιθώθε (α).
Ἀχῶ κάθι Πλὰ-Βέρι, κερατὰ κάστρι τέρι,
σὶ δὺ' ἀδέ νὰ ταῖι (τρε).
Καῖ, ἄ λέβ, σὶ ἔχετε τσάϊ, μὲς νε δὲν γέρι Τερκὸ (τρε).

7

Τοῦ Τσιαούσι Πρίφτι Χορμοβίτου.

Ὁ Τσιαούσ-Πρίφτης ἦταν ἀλλαρχηγὸς ἀπ' τῶν ἀτρομήτων χριστιανῶν τοῦ Λεκάδδα. Ὅθους αὐλιαβὸν τῷ, 1796, τὴν μητέρα τοῦ Ἀλῆ Πασσᾶ πολεμοῦσε κατὰ τοῦ Γαρέκου, παρέδωκεν αὐτὴν εἰς τοὺς Γαρεκιώτας ὡς σιγμάλωτον. Ὁ Ἀλῆ Πασσᾶς δοπὸν μηνιασμὸν συνέλαβεν αὐτὸν τῷ 1780, καὶ τὸν ἐσούλιτσε ζῶντα διὰ τοῦ ἰσιφὸ Ἀράπη.

Κὶν καὶ, ἐσ' κὶν κάμε τὴ τέσα νέβρι τάσα (β)
Κὶ Χαρὶδ' ἐ πατσούσι, κασκὰ σὲ σ' ἴσερι βίτσι
Μὶ ἀγαπᾶ ἐ πονέβρι' σ' φθὶν τοῦρε μὲν ἀρνὶ ἴσι.
Καπετᾶν, ὦ Τρανὲς Πρίφτι, τ' ἄτσι σὶ τὶ χορμοβίτι
Μὲν ἐ κάνου 'γιὰ Ζουλάδι, σὶ νὰ εἶχ' Ἰσιφ-Ἀράπ.
Καπετᾶν Τσιαούσ-Χορμοβᾶ, δὲν' ἐ βίτσε τὲ πολέβι.
Τὶ ὅδε βέτσι σ' τ' ἀ νίκησε.
Νὲ ἀ ρέβ' ἐ βέτσι νέτσ' δεβὶ ἐ τοῦς Τσιούτσε νέτσ
Τοῦ ἐ πάκασι νέβ λίφες' Ἰσιφ-Ἀράπ, σὶ γέτσι
Τὸν, σὶ Ἰσιφ-Ἀράπ, τὲ σ' ἔβρα νέβρι σὶ κατσίκι (τρε).

8

Ὁ Κυρὸ Ἰβραὴμ Πασσᾶς Σκόδρας, ἐχθρὸς δοσμένος τοῦ Κυρὸ Πασσᾶ Μπεράτιου, πιεζόμενος ἀπὸ τούτου ἐν

(α) Ἄφορε κάμου.

(β) Ὁ Ἀλῆς ἀποκαλεῖ κάτι τὸν Τσιαούσην.

Πασσὼρ τῷ 1776, ἐξεστράτευσε κατὰ τῆς Κερτσκέ, τῷ 1777, αὖτις ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τοῦ Καϊρεδ-

Νίκης! Ἡ ἀκαΐκα κοπὴ (τρ.) Χριστιανὸ-Πάτρα ζῆ ἀφρένα,
κὶ ὁ Κίρης' κλὶ κλαίνει (ἀδ) κι ὁλὸς Τοῦρκος - ἀχμέτης.
Χάρζα, κόπτει τζίμπτσες Κίρης' κ' χάνει ἀφράτα, ...

9

Τοῦ Κίτσο-Ἀντώνη.

Ὁ Κίτσο-Ἀντώνης κατεστάλης ἀτρόμητος, σκληραγάνται καὶ φονεύεται ἀπανθρώπως ὑπὸ τοῦ Ἀλῆ Πασσᾶ, 1811, (α).

Τὸ Λιὰκ' ἀ Σούλιτσ μὲς ἀγκάλ, ἄτρεμα χαϊδεύτσ' Κιτσο-Ἀντώνη.
Κιτσο-Ἀντώνη δὲν' ἀ τρέμ, κὶ ἀγρικᾶ ἀ γιὰ μὲν ἀφέντη.
Κὶ ζῆ' ἀ πὰ λὶθ ἀπάνω κλὶ ζάρτσ' ἀ τσίχτσ' ἀ ἀέτσ.
Φέρ' Βασίλ-Ζαφειράκ' ; κλὶ Κίτσιλο-Νικολάκ' (β).
Μὰς κλὶν κλαῖν ραγιᾶν (τρ.) ἀ Χριστιανὸ ἀχμέτ' χαγιᾶν,
Ἀ κὶ τσὶν κ' ἀνοίχτ' ἀφρὶ κ' ἀπὸ τὸ στόμ' ἀ γιὰν τρέχτ' ἀφρὸς,
Ἀ κλὶ κ' μ' μάρτσ' τὸν Κίτσο, ἀπὸ γιὰν τρέχτ' (α) φρὸς.
Ἀλλ, ἄτρεμ' κλαίφτ' Χριστ., κ' κρατεῖ Χριστ., μὲς ἀγκ.

(α) Ἀπὸ ἀνάβασιν τοῦ Κιτσο-Ἀντώνου διὰ τραχήλου, ὁ Ἀλῆ Πασσᾶς, καὶ πᾶν ἔξοδα ἔκρυον εἰς τὰς φαλαγγὰς τῶν Τουρκόνων στρατιωτῶν τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ κλεφτ. Τέρμ, τὸν ὁποῖον εἶχε φονεύσει ὁ Κιτσο-Ἀντώνης, καὶ τὸ ἔβγαζε τὸν ἄθλιον διὰ ὅταν μὲ τὰς φαλαγγὰς καὶ ἐκδικηθῇ μόνος του τὸν φόνον τοῦ ἀδελφοῦ του. Ἐν εἰκοστῇ ἑκτῇ ἡμέρᾳ Ἀπριλίου ἀπὸ τὸ μεγαλεῖον Τέρμ ἔζησαν τὸν ἀντιπολεμοῦντα τοῦ Κιτσαντώνη, καὶ τὸν ἔδεσαν ἀπὸ ἴσιον; εἰς μέρος ἀφρικὸν, ἔτοιμόν τε μετακῆ καὶ αὐτὸς ὁ ἴδιος τοῦ αὐτοῦ ὅπως ἐκ πολέμου τὸν ἐκδικηθῇ, φονεύσῃ ἀγρίως ἐκεῖθεν, καὶ αὐτὸς ἔζησεν, ἡ φονικὴ δὲ ἐκείνη ἡμέρα ἐτέλεσε. Ἀλλ' ὁ Ἀλῆ γνωρίζων τὴν ἰσχυρότητα τοῦ Κιτσο-Ἀντώνου ἀπέβλεψε τὴν φονικὴν αἰτίαν τοῦ μεγαλόφρονος καὶ τίμιον ἄνδρος. Τέλος, καὶ ἀδίκησεν ἐκ δολοφονικῆς αὐθεμετίας ἐκεῖνος ὁ ἀξιος μὲ τὸν τίμιον καλλιστεύοντα θάνατον, ἐφορεσμένον πάντοτε τὸν ὠπλα του.

(β) Ὁ αὐτὸς χριστιανὸς ἐκεῖ τοῦ Τεπελενῆ.

10

Τοῦ Βελῆ Γέρα Ντερβέναγα τοῦ Ἀλῆ Πασσᾶ.

Γραικικά.

Σ' αὐτὴ ἀκριβῶς τοῦ Μαΐου, ἡ νύχτα εἶναι τοῦ μήνα
Ὁ Βελῆς ἔβγαλε ὄνειρο ἡ ἴδια Παναγιὰ τὸ ἔπαιρνε.
Ἔλα χαρτάκια σ' ἄγγελοι ἀπὸ τὸν Κωνσταντῖνο.
Ἀπὸ τὰ χρόνια του ἀπάνω, καὶ τὸν Τουρκῶν φονάξη·
Τρισάγια χάρισε ἐκεῖ, καὶ ἄφεσι τὰ ταλαίπ.
Ἐγὼ θὰ πάω ἀμέσως μὲ ἔκατὸ χιλιάδες.
Ὁ Κωνσταντῖνος φόναξι ἀπὸ τὸ μετερίζι·
Ποῦ εἶν', Βελῆ χαρτί, μετζιτὲ τοῦ πεζῶν;
Δὲν εἶν' ἀλλὰ τὰ τουφέκια νὰ παίξ' τὰ πέζικα.
Τὰ λίγα ἄλογα, τὰ μᾶς ὁ Κωνσταντῖνος.
Μὲ μετερίζι τοῦ βάνει πορὲ παρακαλάνε.
Δακάνει τὸν γραμματικὸν, καὶ τὸν Βελῆ ὁ νοῦς του.

11

Τραγούδι πολέμου ἐν Κερκύρᾳ

Δέβα ἀλάνια κοντὰ Μάγια νὰ μὴ τὰ ξεγελάσῃ,
Πάνω βρίσκει ἡ Κυρία τὰ δίβλα σὰ κλαδὶ ἀπὸ ἐλιά.
τὰ κλαδάκι, τὰ λιγάδια σου καὶ τρέχει τὰ λιγάκια.
Λιμπάτα Κερκυραῖα καλέ.
Σὲ Κερκύρα κάτω στὴν ξένη, στὰ ξένα τὰ βουνὰ (α)
χαρὰ, ἀ κρίνε ἡ γαλιὰ μὲ νὰ δίνη, ἡ ἄλλα μὲ ἀπὸ,
Σκυφτὰ ἡ Κερκυραῖα καλέ (τρ).
Τέτη ἀνάβει σ' ἀρχοντικὰ κάτω ἀπὸ ἡ νύχτα λιγάκια·
Τρὶ τὰ λίγα μὲ φίλοι, ἀς ἡ φαλὶ, ὦ κυρὰ.

(α) Τὸ ἄσμα τοῦτο ἔλεγε παρατόνως τὸν ὀκτωκαιδέκατον αἰῶνα γραφόμενον κατὰ τὴν Κερκύραν τὸ 1716, ὅτε κατεπολέμει ὁ Ὀθωμανικὸς στρατὸς, ὑπὸ τὸν διασημότατον Βεζύρην Κιοπρουλῆν, καὶ φαίνεται ἀρκούντως ἐκ τούτου, μὴ μαθόντα τὴν Ἱστορίαν, ἐκπλαγέν ἐκ τῆς ἀπαντήσεως.

12

Τοῦ Μπέντου ἐκ Σταρόβου.

Ὁ ἐκ Σταρόβου τῆς ἐπαρχίας Γκόρης καὶ Μάκρης Σούλης, Τοσκαλβανός, τοπάρχης τοῦ τόπου, εἶχεν ἀφαιρεθῆ τὰ ἐπιστήθιά του φίλον, Μπέντον, χριστιανόν, ἐκ τοῦ πλησίον χωρίου, Ἀλιμπάρι, καταγόμενον. Διὸ ἐξεστράτευσε κατ' αὐτοῦ ὁ Ῥουμελιώταλεξῆς τοῦ Σουλτάνου μὲ 40, χιλιάδας στρατοῦ, καὶ μετὰ τοῦ τοπάρχου Ὀχρίδος Ἀχμὶτ Πασσᾶ, ᾧ ἠττηθείς, ἐλύτρωσεν ἀφέσεως αὐτοῦ εἰς τὴν Βίσσαν του. Μετὰ δὲ παρέλευσιν καιροῦ τριετηρίδος ὁ Σούλης διὰ ῥαδιουργιῶν εἰς Κ/πολιν ἐξελαυνόμενος. Τὸν δὲ Μπέντον ἐδολοφόνησαν ἔπειτας εἰς τὸ χωρίον του ὁ τῆς Ἀχρίδος ῥηθεὶς Ἀχμὶτ Πασσᾶς, περὶ τό, 1750. Ἰδοὺ τὸ ᾆσμα εἰς ἀπόσπασμα.

Μηὶ Βίσσα κυπαρίσσι, (1) νὰ σταλῇ τὰ δέντρα σου.
Λίστιαν Βίσσα κατάλευκη, Βίσσα, ἡ γραμμὴ τὴ λιγνίζει.
Μηὶ Γίγη, γιαννιτσάρα, πῶς ἐ σέρνει τὸ μπέτι σου
Λίστιαν Βίσσα ἐ χιόνι δίνει, κι ἀνθεῖ τὸ κλίμα...
Ἀχμὶτ-Πάσσα λιανοντάτε, κάτω τρῶν αἱ λαμπάδες
Σούλης τ' ἐπῆρε καλάτε, κ' ἔχει λόγια πολλὰ γι' αὐτὸν
Περπάτησε, Βίσσα, περπάτησε, αἱ λάβρες σὲ πρὶ δίγνει,
Ῥουμλῆς σοῦρι ἐ ἔβγαν, βλέπ' ἡ τζίτα...
Κὶ ἐσκλὶ ἐ τσαμπιόνι αἱ' αὐτὸ ἐσκοῦρι ἐ σκέπτε
Ὦ Τζίτι, ἐ σε ζῆνι, μὴ σκλίνῃς βίσσι, ἡ τζίτα, τὴ λιγνίζεις...

13

Τοῦ Κοὺρτ Πασσᾶ Μπεράτιου.

Ἐκστρατεία τοῦ Κιὸρ Ἰσμαὴλ Πασσᾶ πατρόθεν Σκέδρας κατὰ τοῦ ἀγῶνος αὐτοῦ Κοὺρτ Πασσᾶ Μπεράτιου ἀντεξαλλόντος μέχρι Πάσχα, τὸ ἔτος 1776. Ἀπόσπασμα τοῦ ᾄσματος.

Κὶρ-Πασσὶ νὰ Ῥοδζάνε'
Ἰσ', ὦ Κιὸρ, σὲ τ' ἐ σφίνε.—
Ἰλλὰ, ὦ Κιὸρ (τρ.), τὸ ἴλιε μὲμ,
Νιὲ τ' ἐ ρὶθ, σὲ ἐ Σκεμπίνε (ε).

(ε) ὁ σκεπάρνος.

Αλή-Πάσα μ' Ιωάνν-Βίνα
Φίλον κράβατα σε δόρυ
Ίωάν, ὦ Γέρο, σὲ ἴνι τρίτον
Σ' ἀναχῆς (τρ.) κόσμ' πρὶ τιλάφι (τρ.)
Κουρ-Βασμᾶ ἀζὶ: λαμπάτι (τρ.)
Ι χῆλ περάτου μόδι,
Τζ' ἴου κίνι θέ' ὁ Γέρο ε τρέντ'
Τ' ου λίδο τάς λάσιν κόλιτ.

14

Μάχη τοῦ Πασσᾶ Θόμσο υἱοῦ τοῦ Μπεκχάδ εἰς τὰ χάνια τῆς Θεσσαλίας μὲ τὸν Μουχτὰρ Πασσᾶν υἱὸν τοῦ Ἀλῆ Πασσᾶ τὸ ἔτος 1808. Ὁ Πασσᾶς ἐφονεύθη εἰς Ἰωάννινα τὸ 1810

Μ' ἀρτζ - Πάσα πιάν' κοιλιά
Τε πάλιτη μὲν ρόζα
Πὰ' κ' αλιτσ' μπόλ' μπαγ'γε.
Μαρτὰρ ουλὶ Καλαβάσα
Νι τσὶ ἀλὰ με τσὶ ξεμάνε
Ἀκκιὰ πούρ' (τὰ' Ἀκρίδα,
Τόσα ἔπουρ' ἀπ' ἀ τσίτα.
Ὁ τζέρ, ὁ κόσμ - ἄρμα,
Νι ρεμὶ κίλες τ' ἀ ἴν νέρι
Μόδι τι κρὶ ἀ Κουτζάκι
Ὁλὸς κρὶ' ἀ Βαλτσάκι
Ὁ κατσάκ' ἀπὸ Θεόφιλο.
Βρὶ τὰ ξύλα Καταλάκι-
Ζατ' τ' ἀ πουλὶ κατσάκι
Καπετὰν Δεδάνι
Δυλιάν Μπουζάνι
Τὰ δὶ μι δέρα ἐξγάτι.

15

Πόλεμος τοῦ Ἀλῆ Πασσᾶ κατὰ τῆς ἐν Χειμάρρᾳ κατοικούσης Ἄγρας Βασιλικῆς, τῷ 1798, ἔτει.

Κοὺς κάλε τσιτσίκε σουλιώτ, ἀφρὶ Πιρρὸς κοντὰ (τρ.)
Αλὶ - Πάσα γρέκι, ἔκι οἱ γρὶκ κρὶ μέλι (τρ.)
Φάλιτε, ὦ Σμπ - Βασκὶ ε τσερίτε, σ' φάλιτε· σὲ ἴκρι βίτα

Τί ἐ πουλίχ, ὦ Ἀλή-Βέης; Μὰς ἔβγα τρόπι 'γιὰ Νάγια,
Ἐδῶ διάλ 'γιὰ Γκιουλτσέχη, τὴ λύρη τὸ μὲ τὰ γιὰ νάσι;
Νὰ ἴδῃς κυπελλούσια, Βαγίφ - Ἀλῆ κορδὶ τσιτσία,
Χαμη - Βεϊὲ κάλας - γάσι. Φάτη κυπελλι - Σουφᾶς
Τὸ ρεβόλβ, βούρτε τὸ ρεβόλβ, σὲ σουρίβ Ἀλή - Πασᾶ.
Βαγφὲ τὸ 'πλὲ Ἀγιὸ
Βελῆ. Νὰ Τριπολιτσάκι, τὸ ἀφεντικὸ Κεχαγιάδικο.
Γιατὶ ἐ κὶ ἀφέντη, σκοπὸς ἀφιλιάτικα μᾶς.
Τὸ βιλαέτι Σερ - Ἀσκέρι, Νιζάμι τὸ Βιλαγέτι.
Ἐχὶ καρτάλλια Διβίζιε τὸ βγάτσι νὰ τὰ γέζῃ.
Χαὶ κὶ κὶ πουλίχ (τρ.) ἀρέζει,
Νὰ ἴδῃς μὴς σκλίχ (τρ.) ζώνη κοῦλαν (τρ.) κ μάχη.
Βάγε ἀνάβιε ἐ πᾶ. Μπᾶ βέης, ὦ Ἀλή - Πασᾶ,
Νὰ ἴδῃς χίλια κακὰ γιά. Ἐσὺ! κὶ ἐσὺ κ ἀφεντιὰ!
Ὦ Ἀλή - Πασᾶ ἐ δὲ σὲ τὸ τ' εἰπῶ; ἀνάπ' ἀπὸ κεῖ
Νὰ κάτσουμε κοὶ τὶ, Μουσταφᾶ - κοιλιαλὰ καβᾶς,
Κλὰ νὰ φέρῃ ἐ γιὸ.

16

Ἐχὶ κάτσῃς 'γιὰ λάθος, ἔχει ἀφεντὶ Σερ - Ἀσκέρι,
Σερ - Βέη, ὦ ἀλήθια φλεβάρι. Μὰς σουρμὶ, Τριπολι - Μεχμέτ,
Σὲ κὶ γίδες ἐχεῖ 'ἀπάνω, κὶ γάμπαρι ἐ ζαλισμένο.
Βγὲν' ἐ ἀπάνω 'ἀπ' Ἀβδελλίς, 'γιὰ νὰ πᾶνε κοτσινάτοι.
Κὶ ἐχάτσα κάμι νὰ βγάλῃς κὶ τὰ τ' ἀόνατα πουλιά,
Ἀς νὰ τὰ ἰδοῦμε ἀς νὰ τὰ χαροῦμε.

17

Τοῦ Μουσταφὰ Μπαϊρακτάρη

Ὁ Μουσταφὰς Μπαϊρακτάρης, ἀπὸ τὸ χωρίδιόν της Κορυτσᾶς, Γκιαούδης, κατάγόμενος, ταπεχάγης ἐν Ῥουσσοκκάστρῳ, ὃν ἐπρόφθασε νὰ σώσῃ ἀπὸ τὰς φονικὰς χεῖρας τῶν ἀπιστῶν Γιανιτσάρων τοῦ φιλάτου του Σουλτάνου Σελὶμ τοῦ Γ', τὸν ἀναῤῥιθμιστὴν, παρ' οὗ εὐνοεῖτο ἀρέσθαι, προφασιζόμενος πατὴρ, καὶ τὸν μυστᾶν ἀπὸ ταύτου μετὰ πολυαριθμου Ἀλβανικοῦ στρατοῦ εἰς Κωνσταντι-

κείνοιν. Ὁ Μουσταφὰς διεδέχθη τὸν θάνατον τοῦ Σουλτάνου Σελὶμ φονεύσας τὸν ἀντικαταστήσαντα αὐτὸν Σουλτάνον Μουσταφὰν τὸν Δ', μετὰ τῶν ἀπαδῶν του, ἐκθρονίσας ἐκ τῶν Μαχμοὺτ τοῦ Δ', 1807 ἐπὶ τῷ ὅρῳ νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν μεταρρύθμισιν. Ἀλλ' ἐπὶ τέλους ὁ δυστυχὴς οὗτος, ὁ ὁπαδὸς τῶν Νιζαμιτείων, φονεύεται ὑπὸ τῶν Γενιτσάρων τῇ μηχανορραφίᾳ τοῦ ἰδίου Σουλτάνου Μαχμοὺτ, ὅτε εἶχεν ἤδη ἀπομακρύνει τὰ ἰδικά του στρατεύματα ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολιν.

Σουλτὰν-Σελὶμ τὸν εἶχε μὲς Μουσταφᾶ-Πασσοῦλε·
Σὰν, ἐσύ, νὰ ἐβγῇς πρῶτος, μὲ κανεὶς νὰ μὴ τὸν βγάλῃ.
Διαταγὴν ἐστράτισε, δίπλα μὲ τρία μέρη τὴ ζώνη,
Ἐπῆρε μία τὴ μηχανὴ, γιὰ νὰ τὸν ἀποκεφάλῃ.
Μουσταφὰ ἔρχε ἐπάνω-πάνω καὶ βαρὺ ἀποφασίζει,
Ἀποφάσι νὰ τὸν πάρῃ, ἀπὸ πρόσω ἀπαντᾷ.
Ὦ Πασιᾶ, σὲ ἀγαπῶ ἐγὼ, σὲ θέλω, Σουλτὰν-Σελίμη,
Διαταγὴν τ' ἀφέντη σου νὰ ἐκτελῇς εἶσαι ἀνάγκη.
Μουσταφὰ-Πασσᾶ, ὦ λαλίκι! δὲν ἐβλέπει Σουλτὰν-Μαχμοὺτ
Τὸν ἔχω τόσο ἀγαπημένο, ἔλεγε ἡ μανοῦλα χαϊδεύοντ (τρὶς).
Τὸ ξέρω, ὦ Πασιᾶ, τὸ ξέρω ἔφερε ἀπὸ Σκόπιε,
μανοῦλα Σουλτὰν-Μαχμοὺτ, τὸν πολυτὸν, τὸν ἀγαπᾷ.
Ὦ Πασιᾶ, πιὰ δὲ σοῦ θέλω νὰ ἐκτελῇς ἀνάγκη,
ἡ δούλας σου εἶμαι ἐγὼ, αὐτὸ ἐσὺ τὸ ἐπιθυμᾷς.
Μάθε, ὦ Πασιᾶ, ὦ ζάπτ! τὸ γράμμα ὅ τι γράφει,
Σκόπια σὲ κάνει μὲ λίτ, μόνον ζῇ ἕνα μέρι ἀφέν.

18

Ἐπανάστασις τοῦ Ῥετζὶπ Σκοδρανοῦ ἐν Αἰγύπτῳ κατὰ τοῦ Μεχμὲτ Ἀλῆ ἐν ἔτει 1814

Ὅτε κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ παρόντος αἰῶνος — 1798, ἡ τριπλῆ συμμαχία Ἀγγλίας, Ῥωσσίας καὶ Τουρκίας ἐξέσεισε ἀπὸ τὴν Αἴγυπτον τοὺς ἄνευ κριτέως πολέμου σύν-

βαλόντας ὑπὸ τὸν Ναπολέοντα Βοναπάρτην Γάλλους, ἡ Γ. Πόλη, ἀνοίξασα πρόσφατα τοὺς ἐν Αἰγύπτῳ Μαμελοῦκους ἀντιπάλους εἰς τὸ νὰ φροντίσωσι τὸν τόπον καὶ ἀποκρούσωσι τὸν ξένον εἰσβολέα, προσεκάλεσε καθ' ἅπασαν τὴν Εὐρωπαϊκὴν καὶ Ἀσιατικὴν Τουρκίαν τοὺς Βέηδας ὁ Πασσεὺς νὰ σπεύσωσι μετὰ τῶν ὑπ' αὐτοὺς στρατιωτῶν εἰς στρατιωτικὴν καταλήψιν καὶ φρούρησιν τῆς Αἰγύπτου. Ὅθεν συνέρρευσαν τοιοῦτοι ἀπὸ τὰς δύο χώρας ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ Κιὸρ Ἰουὺρ Πασσᾶ, κυρίως ὅμως ἀπὸ τὴν Εὐρωπαϊκὴν Τουρκίαν, καὶ ἰδίως ἀπὸ τὴν Ἀλβανίαν, μεταξὺ τῶν ὁποίων οἱ διασημότεροι ἦσαν ὁ Ταχὶρ Πασσᾶς καὶ οἱ ἀδελφοί του γαμπρὸς Πασσᾶς, Ἀβδοὺλ Βέης, Ἰουὺρ Βέης, καὶ Νταλὶπ Βέης μετὰ ἑτέρων ὀκτὼ ἢ ἐννέα ὅλοι ἐξ ἑνὸς γένους, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἦτο καὶ ὁ ἐπὶ τριάκοντα ἔτη διατέξας τὴν Κρήτην Μουσταφὰ Πασσᾶς. Γιρτλίης ἐπιλεγόμενος—ἅπαντες οὗτοι ἐκ τοῦ χωρίου Μεγιάνης τῆς Κορυτσᾶς καταγόμενοι· ὁ Ὀσμὰν Βραΐμης Μπερατινὸς, ὁ Μουχαρὶμ Βέης, ὁ Ῥεζὲπ Ἀγὰς Σκεδρινὸς, Ῥουσσὲμ Δεβρώνιος, Σαλὴχ Καρυοπολίτης καὶ ἄλλοι πολλοὶ ὁπλαρχηγοί. Ὁ ἀριθμὸς οὗτος καὶ ἀξιόλογος Ἀλβανικὸς στρατὸς ἦρθε καὶ ὁπλίσθησαν ἐν ἀκαρεῖ σπ' ἀνεξηγήτως θείαν βοήθειαν, καὶ ἐκ σπέρμα, ὅπερ μικρὸν καὶ ἀφανὲς κατ' ἀνθρώπους, ἐλευσόμενον ἐκ βρέφους εἰς ὕψος ἡρωϊκῆς τρόπον ἐπιβλητικὸν ἀγαθὸν καὶ θρέψαν τοιοῦτον, τὸν ἐκ Καβάλλας Μεχμὲτ Ἀλῆ Μακεδόνα—Πελαργὸν—Σκαπηκόρην, ὅστις διὰ τοῦ μεγάλου νοὸς, διὰ τῆς ἐκτάκτου δραστηριότητος, καὶ διὰ τῶν μεγάλων ἰδεῶν καὶ ἀκαμπτοτάτων σχεδίων του ὅσον ἐδυνάσθη νὰ ἀναδείξῃ ἑαυτὸν καὶ ἐν Αἰγύπτῳ καὶ ἐν τῇ ἱστορίᾳ Μέγαν. Ὁ Ἀλβανικὸς οὗτος στρατὸς, ὡς παλαιμάχης ἀνδρεῖος καὶ μάχιμος, ἦτο πάντοτε ἀκμαῖος καὶ ἐν ταῖς γενικαῖς μετὰ τῶν ἐχθρῶν μάχαις, καὶ ἐν ταῖς μερικαῖς ὅτε μὲν μετὰ τῶν Ἀσιανῶν ὅτε δὲ μετὰ τῶν Μαμελούκων ἀλληλοσχαγίαις—ἐν προσὸν, ὅπερ ἐπὶ τέλους ἤθελεν ἐπιφέρῃ λαμπρὰ καὶ ἐνδοξα ἀποτελέσματα. Κατὰ τὸ, 1804, ἔτος λοιπὸν ἀναγορεύθη ὁ Ταχὶρ Πασσᾶς, σατράπης τῆς Αἰγύπτου, ἀναγνωρισθεὶς ὑπὸ Σουλτανικοῦ φιρμανίου, ἀλλὰ μετὰ παρέλευσιν ὀλίγου καιροῦ ἐδολοφονήθη ὑπὸ τῶν Ἀσιανῶν. Ὧν δὲ Ἀλβανοὶ τρεῖς ἐκλεκτοὶ ἀπολάρχηγοι τούτου, 20,000, τὸν ἀριθμὸν ἐν τῷ στρατῷ τῆς Γιουσδενίας, τοῖς ἄτεκνος καὶ χηρεύσασαν

ἀπαντες, ἀφοῦ δὲ τοὺς ἐγύμνωναν πάσης περιουσίας, καὶ αὐτῶν τῶν ὅπλων, τοὺς ἐλευθέρωναν, χωρὶς νὰ παιρέξουν τὴν ζωήν των.

Ὅθεν ἡ Γ. Πύλη, πληροφορηθεῖσα τὴν ἐκ τῆς δολοφονίας τοῦ Ταχὶρ Πασσᾶ χηρεύουσαν τοῦ στρατηγοῦ τῆς Αἰγύπτου θέσιν, ἐξέλεσεν ἀποκτόνον φιρκάνον διοριστικὸν αὐτῷ φιρμάνι, διατάττουσα τοὺς ἐν Αἰγύπτῳ Πασσᾶδας καὶ Βέηδας, καὶ ὅλους τοὺς Ἀλβανοὺς, ἵνα αὐτοὶ ἐξ ἰδίων ἐκλέξωσι τοιοῦτον. Συνεπείᾳ τούτου οἱ ἀρχηγοὶ τοῦ Σουλτανικοῦ στρατοῦ ἀνέκραξαν ὑπὲρ τὸν Χασὰν Πασσᾶν, ἀδελφὸν τοῦ δολοφονηθέντος Ταχὶρ Πασσᾶ. Ἀλλ' αὐτὸς, ὡς ἐκ τοῦ Ἀλβανικοῦ χαρακτῆρός του καὶ τῶν γενναίων φρονημάτων, πρὸς ἀποφυγὴν ἀνταξιλίας ἀπαιτούσης τοιαύτην προφυλάξιν, προτιμήσας ἀπὸ ἑαυτοῦ τὰς πλήρεις κινδύνων καὶ μεγίστων στρατιωτικῶν ὑπηρεσίας. Ἐξ ἄλλου ὅμως ἐπιστήσαν ἰσχυρὸν τὸν Μεχμὲτ Ἄλλην, ὡς κατάλληλον πρὸς τὰς περιστάσεις καὶ τὰς προθέσεις τῶν Ἀλβανῶν. Διότι ὁ Μεχμὲτ Ἄλλης θεωρούμενος ὡς συντηρητικὸς μὲν καὶ ὁμοῦ ἀλβανίζων, καὶ ἀνδρεῖος, ὡς ἔχων ἐν τῷ εἶναι Ἀλβανὸς τὸ εἶναι, ἐπίστευσε ἔνθεν μὲν ὡς φυλάξοντα τὸν ἑαυτοῦ ἀντίζηλον, ἐτέρωθεν δὲ ὡς ἐνεργῆ δύναμιν κατὰ τῶν ἰσχυρῶς συνεστηριγμένων Μαμελούκων· καὶ πάντως μὲν ἔκτοτε ἀπὸ ἐξουσίας, ἔσεσθαι δὲ ἀδιαλείπτως πραγματικὸν ὑπὸ τοιούτους λόγους σοφοὺς καὶ περιστάσεις ἐπῆρε τὸ πρῶτον ὁ Μεχμὲτ Ἄλλης ἐπὶ τοῦ στρατοῦ τῆς Αἰγύπτου ὄρους.

Ἀφ' ἀφεθεὶς εἰς τὸν ὄρους, ἀπαιτούσης τότε τὴν ἐν Αἰγύπτῳ στρατιωτικὴν ἐξουσίας, πρώτη φροντὶς αὐτοῦ ἦτο νὰ περιποιηθῇ πρὸς πολιτάνευσιν ὁ ἀπαιτούμενος φόρος, ἢ ἄλλων πρὸς ἄλλους λόγων. Ἀπελείπετο δὲ ἐπιμέρη ὅτι, ἐπρέπε νὰ ἄρῃ ἐκ τοῦ μέσου τοὺς Μαμελούκους, οἵτινες ἴστατο ἐν τῇ προσφάτῳ κοινωνίᾳ ἀπάντων τῶν μεγίστων ἀρχείων τοῦ, καὶ ἀπέναντι αὐτοῦ τοῦ σεραστίου τοῦ πολιτικοῦ, ὡς ἐκατόγχειρ τίτλος, καὶ ὡς ἐπικίνδυνος ὑπερφυὴς μέγα. Ὅθεν δυνάμει τοῦ παντοχύρου Ἀλβανικοῦ στρατοῦ, καὶ ἅμα τοῦ τὰ πρῶτα φέροντος χαρὰν Πασσᾶ, κατώρθωσεν ὅπως, ἐν ὀλίγαις ὥραις, τῷ 1811, νὰ ἐξαφανισθῶσιν οἱ Μαμελοῦκοι ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς Αἰγύπτου διὰ παντός. Ἀλλὰ τὸ κατόρθωμα τοῦτο, καθ' ὃ ὁ μὲν Μεχμὲτ Ἄλλης ἐξῆλθε κραταιότερος καὶ ἐπικυδεστάτερος, οὐ δὲ

Ἀλβανοί, πλουτώντας, ἐγίνοντο λαλητάδες τὸ μίσημα τῆς πρὸς ἀλλήλους διαστάσεως καὶ ἐχθρότητος. Διότι ἀπαλλαγεὶς αὐτὸς ὁ Μεχμὲτ Ἄλης τῆς ἀντιπράξεως δυνάμεως τῶν Μαμελούκων, ἤρχισε νὰ μεριμνᾷ σκοπιμώτερον καὶ περὶ τῆς ἀπὸ τοὺς φίλους του Ἀλβανοὺς ἀπαλλαγῆς αὐτοῦ ἐξυπολαμβάνων ὅμως κατ' ἐπιφάνειαν νὰ δείκνυῃ πρὸς αὐτοὺς τὴν αὐτὴν πάντοτε παλαιὰν, πρός τινας μὲν προσηνέστερον φυσικὴν οἰκειότητα καὶ φιλίαν, πρὸς ἄλλους δὲ ἐξιπατημένην αἴνεσιν, καὶ πλαίσια ἔφερε πλη.

Ἐν τούτοις οἱ Ἀλβανοὶ, ἐννοήσαντες καλῶς ὅτι, ὁ παρ' αὐτῶν ἀναδειχθεὶς ἐπὶ τοῦ αὐτοκρατικοῦ θρόνου, καὶ μεγίμως στερεωθεὶς, ἔχει μόνον ὅπου ἐνσκοπεύσῃ νὰ κόψῃ τὰς πλέον ἀπὸ τὴν ἀρχομανίαν αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ παντοίως ἐπιτηδεύῃ νὰ τοὺς ξεφορτωθῇ ἀπαιτήσας δικαίως ἀναγκασθῆναι ἀπὸ παραχρῆμα φόβου Ἀγγλίαν ἀπαξ νὰ μεγιμνήσῃ στρατιὰν περὶ τῆς κατοχῆς των, οὐχὶ ἅμως νὰ ἐγκαταλείψωσιν ἐκόντες καὶ ἀβιάστως τὴν Αἴγυπτον, ἀλλὰ νὰ λάβωσιν ἀνδρικῆς τὴν πρέπουσαν ἐκπαίδευσιν, ἵνὰν πρὸς τοῦτο στείλωσιν ἐπίλεκτα παιδιὰ τοῦ φίλου των, κινεῖται μερικὰς στρατιωτικὰς σχολὰς, καὶ ἐπειδὴ ἕνα τὸ τοιοῦτο μέγα ἀποτέλεσμα θεωρεῖ καὶ μόνον, ἀπεχαιδεύῃ ἡ ἀπὸ τοῦ ἐγκαθιδρύου ἕξαετὲς διαφερόντως τελευταῖα στρατιωτικὴ τῶν Ἀλβανῶν σχολὴ, ἵνα κατὰ συστηματικώτερα καὶ ἀπροσδοκήτως, εἰς ἕνα ἀπὸ τοὺς ἐπιτηδείους καιροὺς τῶν ἀναπτερωμένων μυθῶν, ἔχῃ ἕτοιμον πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ κρυπτοῦ σκοποῦ. Πολυπραγμονῶν λοιπὸν ἀπαύστως ὁ Μεχμὲτ Ἄλης ἐν τῇ ἀκροπόλει Καΐρου ἐπὶ τῶν Ἀλβανῶν, καὶ σφοδρῶς προσβαλλόμενος καὶ μάλιστα ὑπὸ τινων ἀπὸ διαφόρων καιρῶν μερῶν πάντῃ αὐτῆς ἢ ἴσως ἀπὸ τὸ κίνημα τῶν Σουλιωτῶν Χάσσαν, ὃς τοιοῦτον ὄχλον ἀφῆκεν ἐξέλθειν, ὅτε, οὐδέποτε βλέπετε αὐτὸ πρότερον, οὔτε ὑστε-

μον καὶ μ' ὅλον τοῦτο αὐτὸς τέκνον τῶν κινδύνων, διὰ τοῦ διαρρήχου αὐτοῦ νοὸς, ἐν ἀπελπισίᾳ ἀνάγκης τοιούτων μεγάλων κινδύνων νὰ ἐφεύρῃ μέσον ἀπαλλαγῆς. Ἐκβάλλει λοιπὸν τῆς πύλης τοῦ φρουρίου ἀρυβίως 6—8 πυρὸς σρατιώτας ἐκ τῶν ἀρστοτεμνῶν Ἀλβανῶν (α) μὲ διαταγὴν νὰ εἰσέλθωσιν ἐντὸς τοῦ σασσασπιτικοῦ σρατοῦ, ἐν τῷ παρευρεθήσεσθαι εἰς διαπραγμάτευσιν τῆς πρωτευούσης πρὸς ἀποζημίωσιν τῶν μισθῶν των. Καὶ τῷόντι τόσον καλῶς ἐπέτυχε τὸ μηχάνημα τοῦτο τοῦ Μεχμὲτ Ἀλῆ, ὥστε παρεισῆλθε σανίβρωσα τὸ πλεῖστον μέρος τοῦ ἐπαναστατικοῦ σρατοῦ εἰς λεηλασίαν τῆς πλησίον ἀγορᾶς «Σοῦκ-ελ-Σιοῦχ», ἐν ᾧ Μεχμὲτ Ἀλῆς μετ' ἀνεκολήτου χαρᾶς ἐγκαίρως τὰς πύλας τοῦ φρουρίου, καὶ ἀποβαλὼν ἐνσφαιρωτὰ τὰ λοίσθια τῶν πολεμιστῶν, σσαμπίσας ἐπ' αὐτῶν διὰ λόγους πολλοὺς. Ἐὰν ὁ Ἀλβανικὸς σρατὸς ἦτο ὅλος γνησίους (β) ἂν διεμόλυνε καὶ ἀδύνατον ἦτο νὰ σωθῇ τοσοῦτον καὶ παιδαγωγεῖται, κατὰ τὴν τελευταίαν ταύτην σιγμὴν, βεβαίως θὰ ἔκαμεν ἄλλοίαν ἀποβίβασιν, καὶ ἐπομένως Μεχμὲτ Ἀλῆς δὲν θὰ ὑπῆρχεν, ἡ δὲ Αἴγυπτος, τὸ δίκαιον, νὰ εἶχεν εἰς ἄκραν κατάσσασιν θὰ εὑρίσκετο σήμερον.

Ἐκ τῶν μέχρι τοῦδε ἐκτεθέντων εἰς καὶ ἐξ ἄλλων ἱστορικῶν γεγονότων γίνεται ἔξαρον ὅτι, ὁ Ἀλβανὸς, ὡς ἐκ τοῦ ὅτι ἀποτελεῖ γνωστὸν γνήσιον χαρακτῆρος του, γνωρίζει πῶς νὰ μαχέται ἀγωνιῶς πολέμου, καὶ πῶς νὰ ἐργάζηται ἐν καιρῷ εἰρήνης, μετ' ἀληθοῦς αὐταπαρνήσεως καὶ πατριωτισμοῦ. Ὁ Ἀλβανὸς χαρίζεται τὴν ζωὴν του ὅτι μὲν εἰς τὴν μάχην, ἀπλῶς εἰς τὸν ὅπλα, πολεμῶν εἰς τὰς μάχας, καὶ χορηγῶν τὰ πλούτη του ὑπὲρ τῆς ὑπερασπίσεως τοῦ πλησίον του· αὐτὸς δὲ ἀρκεῖται εἰς τὴν λιτότητα καὶ τὴν

(α) Μετὰξὺ αὐτῶν ἦσαν ὅτι ἦτο ὁ Χατζη-Χαρκὶ Κορυτσαῖος, καὶ ὁ Μουσταφὰ Πρεσπιώτης.

(β) Τὸ χωρὶς Πασσᾶς, Ἀμὴρ Βρυόνης, Χοῦσσεϊν Κόσσοβος (Κορυτσαῖοι) καὶ λοιποὶ ἄλλοι ἀνῆκον εἰς Ὀσσὼν μέρος εἰς τὸν ἐκκένωσιν. Ἐκ τοῦ ὅτι ἦσαν βέβαιον τὸν Βρυόνη παρεκινδύνευσε πρόσκαιρον ἀμβλύνσεως μεταξὺ Μεχμὲτ-Ἀλῆ καὶ τοῦ ἀφεντάτου τοῦ ἐκ μικροῦ Πασσᾶ, ὃς γνωστὸν περὶ τὸ, 1822, τὰ ἐγκρίθη τοῦ Μεχμὲτ-Ἀλῆ ἐξεστράτευσε κατὰ τῶν Βρυόνη, ἂν καὶ κατέστησε, καὶ ἐκβιάσαντος ὁ ἀνὴρ τοῦ Μουσταφὰ εἰς φυλάκισιν ἐντολῆς.

ἀληθρείαν, ἀπαίρεται μετὰ μεγαλοπρεπῆς αἰτοπαρνήσεως ζῶν ἐν ἐρημίᾳ εἰς τὴν τρόβαν περιλημένην πατρίδα του. Μαρτυρία τῆς ἐλευθερίας ταύτης εἶναι τὰ διάφορα πεδία τῆς μάχης ἐν Ἑλλάδι καὶ ἐν Τουρκίᾳ—Ἀθῆναι, Μεσολόγγιον, Σαλῶναι, Αἴγυπτος· τῆς δὲ γενναιοδωρίας του, Παναιτώλιον, Ἀρτάιον, Πελοποννήσιον, Ὀλύμπια. Οἱ ἀρχηγοὶ λοιπὸν τῆς Ἀλβανικῆς ταύτης στάσεως, ἐμάλιστα ὁ ἥρως αὐτὸς Ῥετζὲπ Ἀγᾶς, δὲν ἠδύναντο τὴν ταύτην μένειν ἢ φόνον χάριν τῶν μισθῶν, ὡς ἀναξίως τῷ Ῥετζέπῃ ὁ ἐν Λίγύπτῳ ποιητὴς τοῦ ἐπομένου ἄσματος ἐπιφέρει, ἀλλὰ πρὸς ὑψηλότερον σκοπόν, ὃν ὁ ποιητὴς οὗτος οὐκ ἐξεκάλυπτεται. Καὶ διὰ τί τοῦτο; διὰ νὰ προσβάλῃ τὸν Ῥετζέπην ἆχι· ἀναγε! Ὁ Ἀλβανὸς ποιητὴς, ὡς Ἀλβανὸς ἐκφέρει ἐν τῷ ἄσματι ἀπαλλόπους τὸν χαρακτῆρα καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ καθόλου Ἀλβανισμοῦ—τὸν παλληκαρισμόν. Τὸν ἥρωά του Ῥετζέπην τὸν παριστάνει γυμνὸν Ἀλβανόν, μὲ ὅλα τὰ προσόντα τοῦ ὡς ἀληθὴς ἥρως Ἀλβανοῦ, τοιοῦτος νὰ λάβῃ τὸ θάνατον αὐτοῦ τε καὶ τῶν συμπατριωτῶν του διὰ τῆς Ἀλβανικῆς ἀνδρείας καὶ μεγαλοπρεπείας, διὰ τῶν ὅπλων του, καὶ νὰ ἀποθάνῃ εἰς τὴν ἔπαρσιν ἄλλο ἐρωμένην πατρίδα του, μετὰ τῶν ἐπαύλων του, καὶ ἐκεῖ νὰ ἐνταφιάσῃται ἐνηβύνην Ἀλβανικὴν δόξαν διὰ τὰ ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἀνδραγαθήματά του. Ἐκ τοιούτου λοιπὸν πνεύματος ἐμπνεόμενος ὁ Ἀλβανὸς ποιητὴς ἐπαίρεται τὴν αἰχμὴν τῶν γραφέων ἄλλως ἀντιπροσωπεύει ἐν πρώτῃ τῷ τοιούτῳ τὸν καθόλου Ἀλβανισμὸν ποιητὴν, ὡς Ἀλβανὸς, οὔτε δύναται, οὔτε θέλει νὰ ἐνοήσῃ ὅτι, ὡς ἥρως Ἀλβανὸς, πολεμεῖ ἐκτὸς ἀλλοδαπῆ χάριν ἀκλεῆς ἐκδικήσεως, ἢ χάριν τοῦ νὰ καθίσῃ ἐπίσημον τινα θέσιν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, καὶ ἐπομένως ἐπαπατᾶται διὰ παντός. Τὸν τοιοῦτον αἰῶνα θὰ ᾄσωσι ποιηταὶ ἀγγλικοὶ. Παρατηρήσατε τὸν διὰ τοῦ Ῥετζέπη καλλύνται ἐξαιρετῶς Ἀλβανισμόν. Ὁ Ῥετζέπης παυθεὶς τοῦ ἄσματος οὗτε ἅμαξαν οὗτε ἀμάξας ἐβρίζει τὸν Μεχμὲτ Ἀλῆ διὰ τὴν πρὸς τοὺς Ἀλβανοὺς ἀχαριστίαν καὶ ἐμβρόντητά του ἐξανιστᾶς μάλιστα τὸν ἀναμένει ἐκεῖ, ἔνθα λίαν τραγικῶς, ὡς γνωστὸν ἀλλ' οὐχ ἧττον θαυμαστὸν τὸν Μεχμὲτ Ἀλῆν ὑποδέχεται τοῦ Ἀλβανισμοῦ, ἅπασιν προστατεύοντος τὸ ἔθνος ἐνῷ ὁ πραγματικὸς Ῥετζέπης, τὸ ἄτομον δὲν ἔχει τὴν αὐτὴν μὲ τὸν ποιητὴν, ἤτοι τὸν καθόλου Ἀλβανι-

αμόν ἐπιλέγει πρὸς τὸν Μιχάλη Ἀλλῆ. Ταῦτα ἀρνοῦνται ἀπὸ πολλὲς πηγὲς κατὰ παράδοση, ἔχουν καλὸν νὰ τραγουδᾶται. Ἰδοὺ τὸ

Ἀποκάτω τοῦ ἁγίματος τοῦ Ῥιζίτη.

Νὰ τὸ βλέπετε γιὰ κοντὰ (τρ) νὰ πῆτε οὐρὸ νὰ ζῆσι
Τ' ἀ Δέλη Μιχάλη-Ἀλλῆ, σὲ ὁ σερμπέλα καλόκαρδα.
Νὰ μπῆς, ἀνὴρ Βασιλέα σερβίτσι μπρὸς φρένο,
Μπῆκε κοντὰ Τουρκοσκόνε, μὲ σκόπι Τίνα' τὰ Γερά.
Οἱ ἀ βλέπ Ῥιζίτη-Τσόλκα, ὁ ἀ θὰν ἔστε βέζιρι.
Γίνετ μὰς μ' ἔπεσε χάμα σ' ἀπὸ ὁ γῆλε τοῦ Μαῦρο-
Ἀνέβη μὲ ἀκριβεῖνο νοῦλι σκοπὸ ἀεργιάζει.
Τράκα σ' ὁ μάρα ἀνοιχτὰ, σὲ ἀπὸ νὰ τοῦ τρέχουν
Βγὸν δακρὺ μὲς τὸ βεζίρι, ἀπὸ τ,' ὁ ζόρι ὁ ζάρι.
Ἀνάπαλι ὁ τὸ βεζίρι: γιὲ' μὰ γιοὺς ἀπὸ ὁ γῆλε...
Ἀπέβη τὸν Βασιλέα τοῦλα μὲ Θεμὲ-Ἰσόνε (α)
Τὸ νιόνι Ῥιζίτη-Τσόλκα, ὁ σ' ὁ ἀπὸ κοντὰ (τρ...).
Σ' ἀκούδι', ὁ Ῥιζίτη ἀεντὲς, ἀπ' τὰ ἀνάπαλι,
Ἐσκόνε τὸ βέζιρι Βασιλέα νὰ τὸν (τρ) μὲ βλογηθεῖ (β).

---

11)

Τοῦ Ῥωμαίικη Δεβγένου τραγοῦ τοῦ Ῥιζίτη.

Ἄλμα Γαγγιά.

Ῥιζίτη—Ἐδῶ, ἀδὲ ὁ Ῥιζίτη, σὲ μάρα ὁ ζοὶ ἀγάπη.
Ἀφτὸν κόσμο νὰ φῆ ξεκάνετε, ὁ ἐγὼ τραγουδῶ.
Νὰ Μάνα Θεὸ Τρόπαιο! Καὶ ἐσὺ, ἀδὲ βασιλιᾶς;
Γιὰ' τὰ ἐβῆς σὲ μακρὺν γάλα, λέγουν σ' ὁ κλαῖ τὰ μάρα.
Σ' ὁ δὶ Ἤπειρο σ' ὁ δὶ Ἀλβάνι, μόλα μ' ἀδὲ Τσόλκα ὁ γρέκα!
Σ' ὁ κάτι κάτω τὰ Μαῦρο ἀδὲ μάρ' ἀλέγουν μὲ κλαῖνε.
Ῥωμαίικο-Ἠπειρώτικο, χὲ Καραϊσκάκη (τρ) τὰ ἐκεῖ ὁ ἄλλη ἀφεντιά.
Σ' ὁ δὶ, ἀεντὲ ὁ Ἰσόνε ὁ ἀπὸ ὁ ἄλλα μὲ ἀλεβάρια.

(α) Τὸ Θεμὲ εἶναι Ἀρβανίτ. ἔσαις κατὰ κάποιους ἕνα ἀγαπητικὸ τῆς λέγουσιν, παρόντων ἐκείνων πρόσωπον καὶ αὐτὸ ἔλαιε τόπο ἐν Ἑλλάδι τοῦλοιπο κατὰ τὰς ἐκκλησίας.

(β) Ὁ Ῥιζίτη μετὰ μικρὰ ἔπεσε εἰς τὸν δυσμὸν

20

Του Σουλίου.

Οι Σουλιώται ήρωϊσμός του Σουλίου ύπό του Άλή Πασσά, κατατρόπωσαν εις τον έν Καρπένη Ρωμανόν στρατόν, ως έλαφροί συνηγοί ύπό την άρχηγίαν του Ρώσσου Ιωάννου Βάσσιαρ άπό του έτους 1804 μέχρι, 1806. Αναλόγως ύπερήσπισαν και περί τους Γάλλους, τρείς χιλιάδες άνδρες, άπό του, 1807, έως, 1815. Ο Βύρων διηγείται ότι εις το Ρωμανόν σύνταγμα κατετροπώθη και αυτή ή σύζυγος του ανδρείου Φώτου Τζαβέλλα ύπό των βαθέων τσαρουχάρων, και έμεινε παρά το πλάϊ του σώμα κατά την διατρεχούσαν της Λαυρεντίου εν έτει, 1803. Ο αείμνηστος Πουκεβίλ λέγει ότι, το στρατιωτικόν σύνταγμα εκ των ήρώων Σουλιωτών, είπαν με τόσον μεγάλον κατατρόπωσιν ύπό του Άλή Πασσά, ύστερίαν μέρος της Γαλλικής φρουράς της Καρπένης, διεσκέδασαν και δι αυτών των Ιδίων Γάλλων ύπό τα τείχη καθαρχίαν και τήν ανδρείαν του. Το ερωτικόν άσμα, ως ακόλουθον, άνηκει εν μέρει τη τοιαύτη.

Τι, μορέ στοιχ-ειωμένη, που 'σε λόγκαι κατέλα,
Που' κοψες' ι κορμι, ν' όφθη, ζωή' ι χαρίτι τ' ε λάμψη;
Άλλη - παρόμοια σ' έβγαν, σ' έδειξε μι' ε κλείδα,
κάν' αλλη δεντρο; πα γιδι, ζώον όλον το πουλόν.
Νε Μουσουλμάν' ε ποδέβγη το βήμ' ε τα μέρια βιδιν;
Είδα' ε βλέπω νάν' άπατον, απ' τσι' ε πάντα θάν.
Η λίμνα με δαρίσεν δίχα τι δενδρίαν με κυρίας.....

21

Του Άλή Πασσά Τεπελενόπουλου Σατράπου Ιωαννίνων, 1822.

Κοίτα, αδ πέμ' αυτόν (α) Άλήν νά' ναι το αφεντικό Γιάννη

(α) Του τεπελενλήδου. Τούρκ. Μαν Οκούν ε Άλής δεσπότης σκύλε του Σκυλόπνου.

Μὴ'καλὶὶ (τρε) μὀὐτσου' τα ζῖνε, βέ τη νουβέλιν Σιλιντζίνε;
Δίτσε ε Σουλτανὀζάδε (τρε). να ἰρθ ε ζί χαϊρὶμ (τρε.)
Μεγί ε Σουλτὰν-Μαχμούτου' κατερτσί, Αλὶ-Πασὶμ (τρε)
Ομὲρ Ἀγᾶ τσοκαδία, ε να κίνετη φανὶ-δὲμὲ,
Θὲλε! να δόσι Ρουσλὶν, κὶζζὶν ε δὶ Παντελὶμ.
Ομορφὶκι, ὦ ε γιὲρι πλὶτσε, κὶη δακρὶ'ε απ' φλὶτσε
Σί τη δίγιτσε ε κὶη με χὶν ζαπτεσὶε τέρη δέτση.
Οὐλὶκι δουλὲρ Σουλτὰν-Μαχμούτ, μᾶς ε δερὶ Σὶζ Καλὶφε
Κεσὶδι σπὶτσε ε γιὲτι χουλὶν σὶ κρὶτσι τέρε δουλὶτσε
Μὴς κὶτζὶν ε νὶῆ τη Γκόζητσε ε α βὶδὶνεν καλὶδὲς
Ι Θὲν Σουλτὰν-Μαχμούτ σ' ε τρὶτη Ἰουλὶε—φερμὰνε
Τὸν κρὶτσι τη στρατὶνεν πρὶ καλὶδὲς ἀνε μὶ' ἀτη
Τη μῖτσε μ' α Ἰάνεν δόλτσες Δαντὶες μ' α πρὶτ' ἀζὶνε.
Κ' φαὶ ε κὰμ τη μῖδὲν σὶνε, κὶη μη Ἰάνε κέτσὶ Ἰούλη;
Ἰάδὲ' ἀμὰ Γκιουνὲν δίτε' μ' ουλὶὶ πρὶ κατὶ πόδη.
Πα παλὶνε Σαρκαντὶλλετε! κοὶ ε λὲτ' Αλὶ-Πασὶμ.
Βεϊλὲρη Ἰούτε Βέγλετε, σὶ κατὰ Ἰουνανὶι (τρε.) Τριβόλε (Ι).
Λοὶ Αἰδίνε, ζδίνε τσιφτὶε (τρε.) μη λίδες μοὶκ φαν-ζίνε,
Ἰου πρὶτση Σουλτὰν-Μαχμούτ πρὶτση Θέτσεν ε αρτεσὶν.
Νὶφλὶη Γίγτε, ε δερὶη Τέτση κὶν-ὲρὶτσε μ' Αλὶ-Πασὶνε
Κατὰ Ζδίνε κρὶνε κρὶτση, μὲ κὶμὲ κὶη δὶρ' εκζὶτσε.
Ἰανὲνε, Ἰανὶν' ε τσακὶζ' τη' τε πάτσε κλητσὶμ' δέτη
Σ' τη χεζδὲν ἀς δὶτ' ἀς δὶμετ τη μῖτση ζὲρ, τη δὶνετη.
Ντερὶ γιόλὶ ἐ' κουλὶγὰ (τρε.) μὶ καλὶδὲς μὲ Ἰουλὶνε
Σὶ λὶστρὲν μὶ Βαϊκοὶζ Αλὶ-Πασὶ-Τεπελὶνε.
Ὅ μὶ τ' καλὶδὲ κατσγάτ (τρε.) κὶε μὶδὲ Ντετὶν' ε Ἰλὶγκὶη
Τρέμεν μὶ Ἰάδε κὶη κὰτ ε Μαχμούτ Βέη' ε Ἀλμασὶη.
Τη πάρε στρατὶη Μέζὶη στὶς' κατσκάδεν κὶη δασὶνε
Χέδεν γιόλὶε μὲ ζοδὶμ σὶτσε μὶ Μέζὶ Αλὶὶνε.
Κοὶ ἰδὶ Ἰοὶ παρμὰκ; κὶ Θέτσεσὶ σὶμε τ' δὲ τη δόν;
Κοὶρ τ' Ἰοὶ κρὶτση Θεμὶλὶα, δαλ' ὦ Ζὶέ! Ἰοὶ τ' δὲ τη Ἰόν;
Ε δερὶ' ε μὶ τ' τερτὶνε, κὶη μη Ἰὶδὲν μοὶκ πὶλὶσεν
Ι πρὶτση Σουλτὰν-Μαχμούτ, με τσαρτσαφλὲν χελὶσεν
Κὶνταρὶν χὶμ ἰελὶνεν (τρε.) κὶε τη μάρε λὶδερὶσεν.
Ας κρὶὲ Γίγτε ε μῖζ, τσὶλσαμ' λὶδε με' φλὶζί.

21

Ὅμοιον τοῦ Ἀλῆ πασσᾶ.

Καρτὰ κλέφτικα ἐ θέλω πὰρ δεξιὰ-ἀλλὰ-παρακάτω
Ἀπὸ ἐ' ἀ ξέν ἀδερφὸ μέσ' στὰ τρία μπαϊράκια πολέμα.
Περιγελᾶ ζέφερα δεξιὰ κι ἀριστερὰ μανεβαίνει
Κοιλιὰ ἀπὸ νύφη φοβᾶ 'ρθε κι ἔβγε τὸ μαῦρο λιβάδι.
Τ' ἀ δέν μπορῶ νὰ ἐβγῶ ἀπ' τὸ μαῦρο ἀπὸ πολέμι,
Γι' αὐτὸ ἔβαζε μέ ἐ' βάλε, τὸ δέν σοῦ νὰ κατὰ ἄνω.
Θέλω ἀπ' λιάτρια ἐ' ἀνοίγω νὰ βγῶ ἀπ' Ἀνδρίτσα.
Κιμπάνιας' νιεζὲ μοῦ τρεχὲ ἔβαν ἀπ' ἀπάνω (τρα).
Ἄχτο γίδια κλο-βοῦκλα ἀπ' τὰ μὲ νὰ μοῦ τὰ μπαίνε (τρ),
Ἡ τραζὲ κατρουμπάνα, φοβᾶ ἐ κρὺ νὰ κλάψ' ἀπάνω.
Ἐσχὰ φτιάξε πλάγι' ἀλλάξε ἐ τρίτο Κατρουμπάκια.
Ταχὺ-ἀβάζε, κὶ πλιὰν νὰ πολὺ, ἐ τρίτο μοῦ πάνω.
Φωνάζε ἐ ζώνε σ' μα μάνα, ἀπὸ Γέρακ ἐ μα λίθρα
Μὲ μᾶ πανέμορφ Δεβλέτη ἄπὸ μα ἀρχὴ ἀπάνω (ἀρχ),
Δεβλέτη πασᾶ σὲ λοίμε. Τ' ἀ δέν σὲ νὰ σ' τραβήξω
Νὰ κὶ κάνε κατ' λιβάτ κατέρχε τὶ ρούχα κάνω ἔσω.
Τὰ σχοίνισμε ἐ τσαντέβα ἀλέμπ ἰάκια νὰ χαλιάτ
Καὶ ἀπὸ δέν σ' ἐ μανδύα, σ' ἀ κάτσε ἄλλη νὰ πανιάτ (τρα),
Μανδύα, λίτα χαμὰ (τρα) ἐ ἀχ' πανὶ σ' ἐ κανίζι,
Σὲ κλαῖ πὰρ δάβε δάτ ζαμὶ (τρα) κανὰ δαλιάτα (τρα).
Σκανὸ τ' ἐν ἀπ μαῦρ, κασκίνι σ' ἀ κὶ μὲ χαμόμηλο (τρα.)
Ἐ γίατ νὰ μοῦ κατεβῇτε κι ἐ λίτο κάνε παζάρι.
Ἐν ζέτι δουλειὰ μὲ βάνετε, σὲ κλαῖ δέκα παράλιμα
Νὰ τὰ κλαῖ γιὰ τὸ ἀπάνω, ἀπ' ἐ γίατ νὰ μοῦ ἔσω. (α)
Ἐν μᾶ νὰ κοῦ εἶπε ἔσω ἔβαν ἔσω ἀπὸ Φούρκ ἐ μέρα
Παπᾶδαίς, ζιάρ' ἐ κάτω, τὰ ἀγόρι μὲ δεζέρι.
Νὰ' κὶ κάρα δὲ τὸ τὸ κλάϊς, φτὰ, τὸ παράλιμα,
Παπᾶδαίς, μέρ μὲ γιαλὸ κρύγκα ἐ τὰ ἀγόρι.

(α) Ὁ Ἀλῆ πρωτεῖδε δεύτερη κυρία τὸν, Σε. Τεπενε-μένη, 1833, ἀπὸ τὸν ἀποστάλματον τοῦ χαρτίου, καὶ ὃν αὐτὸς ἀναπαλαίει ἀναφέρεται σήμερα, ἔκεινον δὲ πολλοὶ ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν.

22

Θρηνωδία τοῦ Ἀλῆ Πασσᾶ. (α)

Κυρτὸ δέντρο παρακάτω, κάτ' ἀπ' τὴν μπουνταλίνα μπουστρούφι
Βγάζουν τὰ κορμιὰ καπνὸ (τρα.).
Μέσ' ἀπ' τὸ σπιτάκι μπαλκόνι (τρα.) κάτι τὰ μάτια βγάζουν κερόνια
Με δάχρυ τὰ βάνει τὰ γιάλια.
Χριστιανάκια δάχρυα κάτι ξύλα εἶν' ζωὴ δὲν ἔχουν πιὰ κορμάκι.
Χ' ἂν τὰ βάνει ἄλλαια (τρα.) πο τὰ χαρίκια (γρα.) ἀνάλατα.
Ἐμάδι βγάζει τ' ἀηδόνι μπαλκόνι.

23

Τοῦ Μαρκο-Βότσαρη Σουλιώτου, 1823.

Ὁ Δυσὺς, ποὺ κάνει ζωὴ κοὶ ἰδέ, ὁ Βασίλης Ἀλλὶ,
Πὰ δέλι νὰ δώσῃ, ἐ ξέ, δούλοι κάνουν νὰ σὲ,
Σκασὶ νὰ σηκώσῃ τὰ μέ κάτι τὰ πρέπει μέσα τσαπί.
Μὰ καγιὰ ἐ ἔλεγαν;
Τρόμαξαν κάτι χέντα τὸ, ἔσκασαν σὲ ἀρκοῦδι (τρα.)
Ἐνδόξη φάτνη μὲ σὲ ὁ γιὸς Βασιλειάδη,
Βρὲ ἐ ἐκεῖ νὰ κερνᾷς, νὰ κρασὶ, κάτι ἀλυσσὸν δὲ τὸ,
Κὶ ἐ' ἐφέντη φίλοι δὲ, τὰ χάνει μὲ Τοῦρκοι.
Ἀνδρόντα πὰς Δεβελὶ τοῦτα ἔζησι ἀνδρεῖοι (γρα.)!
Ἔπαν ζωὴ πλάτης ἔχαμε, πλὸν γιὸς Τούρκου, ἐ δὲν ἐ' κορὰ
Πὰ σκλάβος, ὦ κλέφτα ἀλλὰ, νὰ δοῦλος, νὰ τσιλιφοῦ,
Κόσμος ἐκάπου νὰ ἀλλὰ; νὰ σκοτώσῃ, νὰ κάτι ἐ ζῇ,
Νὰ νὰ τὰ σκοτώσῃ σὲ, δέλι γέρους μὲ μαγί,
Πέρα ἀνζὲ καθεζοῦ. Κὶ κάτι Μαρκο-Βότσαρι.
Νέοι κάστρι σοῦ ποῦ χάθηκε τὸν μὲ κρέ.
Φορὰ νὰ γίδη Τουρκιὰ φτιὸν νὰ Παγκὶ, γερμανοὶ (τρα.).
Μπρίκια κορυφὴ (τρα.) νὰ Σκιαντρὶ, τὰ δέλι νὰ πὸν κρανοὶ,
Ὀμπρὸς βάνει μὲ χαρὰ (τρα.) Σουλιώτη δὲ κουρσοὶ (γρα.)
Τὸ κόρμος, ὦ Κίτσος, κουπὶ νὰ δέκα κάμ τὸ.
Οἱ Καπλάν, ὦ Καρατζᾶ, ρούπια 'γέα τοὺ γιαὶ (τρα.)
Χίλοι ποὺ φθὸ νοὶ (γρα.) δῶρα' οὐ ζάρι, δὲν' ἐ σὲ μέ.
Ἂς κράξ, ὦ Καρατζᾶ, γίνε π' οὐ μέ, νάνε δὶ

(α) Μὲ κορμὶ Ὀθωμανὸς ἐφαρμόζεται ἀπὸ τὸ παράδειγμα τοῦ τούτου τὸ κατοπεζόλιον μαρτύριον, τὸν θανάτου δοξάσας ὁ Ἀλῆς ἐρυθριάσαντα πάντοτε.

Στὴ Ἰθάκη νὰ ξεκινήσῃ ὁ νοῦλος, μὴν ἐβιάζεσαι,
νὰ ἀράξῃς, νὰ μὴν ἀνοίξῃς, νὰ μὴν πιάσῃ καλά.
Κύρη, τ' αὐτὸ κεφαλοχέρι-Καπετὰ γιάτια γίνε τὸ πῖ—
Νάχε πάντα τὸν Ἀθηνοῦλη γιάτια τὸ λέει τραγουδῶ
Μὴν κάμῃς πῶ φτωχοὶ οἱ ξυλοζάρχ, ἐ τ' ἐμὲν χί;
Ἀκοῦλα πράτα νὰ γυρίσ' Κάτσε κάτω μὲ τὸ χάϊ
Ἐ κακομοῖρα ξαλάφ' τὸ τέϊ. Ἡ κακομοῖρα Κωνσταντῆ, (α)
Πανα-dalla, μὲ κοπιᾶ (γρ.) τὸ κρυάτσι κλέφη Διάβη,
Ἐ κλέζα πάτι κάφ' Κυρανὰ (γρ.) κακοῦλι:
«Δόωγτε δόφ' πο 'γρίκαν, νὰ ξαφάτε γιάφτ' ἐ ζῶ»
Ἐ σ' ἐ πάφ' ὅδε ἀ μὲ σὲ. Κάφ ἀγρὶ Παιρά ἐ Γί
Θέφ; ἀ τραμπαίνε ἐ μέϊ κάτσε κρυάτσι κὶ γυρί (γρ.).
Σ' κάφε κρυάτσι, νὰ κλέφτ! κακὰ μοῦρλε, λαγκ.
Κανένα δέμελο κὶ γιαμί, νὰ κατέφτ ἐ μὲ μέϊ.
Μὶ κάκο γιάκα, μέϊ ἐ μεγάλου Μπαμπάτο
Ἐ Σουλτάν μὲ μέν ζῶ, κάτσε κὶ φτιάτε τὸ μέ.

24

Ὅρκιον τοῦ Ζέρα.

Σουλτὰν ἀφγὸ νὶ μάτσι, τὸ γρόμο γέλα Σκουφάτα
Μεγάλου κὶ Κουτάλι, Δέβρου, κὶ Χριστιανοῦ.
Κὶ Παπαδιαλή, Σκαμπέλα ἐ ἀφγό
Ὀλοκληρώνω κὶ λάο, κὶ σ' ἐ γέλου Μαύρο.
Πο νὶ δὶ' ἐ κφὸ νὶ νάκα κουμπάρα γέλα κοζάκα (γρ.)
Ὀφκίφνδι μὲ ἐ γέλα.
Νικηφόρ Σκαμπέλα. Νὰν μεγάλ' Ἅγιο Δανιὴλ.
Μαῦ τάφρα, τὸ Σκαμπέλα κάτσε, κὶ ἀπὸ σφάτσα.
Ὀκτὼ γρίκα κατάκο-λάκο (β) τὸ σφάτσα 'γιὰ Καρλοβάσι.
Δεβρίκαν Μαλάττα, ἀγρὸ ἐ λάο ἀγκάτο.
Κάφ σφάτσα τὸ Καφάτο, ἀφγὸ Μπρατσολίτη,
Ἐ Ἅγιο Θανᾶ-λαμπρούδα κὶ ἀ κλὶς κὶ' ἀπὸ τὸ κάφ.
Κρὸν Μάμα ἐ ἀ θέλ; κὶ κλὶς μὶ γέλα ἀγάπα.
Ἐ Ἅγιο Πνεῦμα μὶ νὶ' ἀπὸ τράμπα νάνο κὶ ἀπό;
Τριακόσ' ἔτη; κατελάνο.

(α) Ὁ Κωνσταντῖνος Κανάρης, Σουλιώτης, ἔκαμε τὴν ἐθνικὴν ναυαρχίδα τῆς Ἑλλάδος 1821.

(β) κάτσε—κατάκορος, ὁ κατάντικρυ τῆς Μεσολογγίου.

Ἀμμὲ κάνει τίμια κοῦμα, κι ἄλλο βάλμα νἰὲ κάνη,
Μὲ ἕνα κρεββάτι [τρία] κοῦμα
Δῶ τα χθὲς ἀπ' μὲ ἀπ', κι οὐ δῶτε ὄχι Παυλίνη.
Τα λὲρ σὲ Κυριακὴν (τρ.)
Τα ἀγγέλι' ἀλλ Ἐλλάνα, τ' ἔμεινα Μαρα-καταβάνα.
Μαρα-βάσαμε λαλάνι, ἀράπαινα, ἐ Λιτανεῖαι.
Θέρμα κὲ ἐχθὲ κὶε χάνα, ἔχα-α χάθα Τερπνοτερίνη,
Ἐ συγχώρεση νάνταρ γλώρα Ταϊρελίνα κὶε κίτσα κρύρα.
Πα κάθες τ' ἀα δέρατη χάθα (τρ.); Λιαγκὸν πάλλα ἐ ἀπερράλλα [α]
Πα χαθίνερα νὰς κάνε, σ' ἄλλα κοῦμα ἴλλα σόλα.
Θέρμα Παυλὶ ταπερίνες ἐκὰ ἔμεινα Λιμὲν ἴλλα;
Τζὴ ἐ μέρα καμερλίνα, ἀγαπολλὲ ἐ ἀπερρὰ κόνα;
Γαλὶ Μάρα-ἀρχίνα.
Ὀνολεγόλλα ἀνα μὲ [ἀνα: Ἔρθα Μαρακαπολλίνα.
Κὶ' ἀ κάνε ἀαγολλα [τρ.] τα κάρα. Πὲ τὲ σ' ἀ δῶ ἔρα κοζάνα.
Ἐχθὲ κέσσα (δ) ἔλν' ἐ τρέπα Μαὶ σόλα, χάθη ἔρθα;
Κίλες ἀ λῶτε κατὰ κοῦμα ἐ ἀπερίνα τα ζὲ κὶε κάνε;
Ἐ' νὰ νὰ λῶ, ἀφαπαχὲ κὶε μέλλα τὲ κάκα δόλα;
Ὦ κάνε, κλέλλαμα χάνε! ἀαχὸ ἔμεινα κὶε λῶτε.
Μπαλάρια ἀ ἴκαν δάρη, μὲ Κιρκαπολλὲ ἐ Λερρίνη.
Μέσα ἄρα-Θεὸ, ἐ λῶμ ἔρκα!

25

Ὕμνος τοῦ ἔθνους.

Μὲ λὲρ ἐ ἴλλα μὲ, κοκκὶ ἴκαν κοῦμα κοκκί,
Κχῶνα κρὲ κὶε χάνα ἔμεῖ, ζάρρα κὶε κοκκὲ ἄκαρῖ,
Φαρὲ κὶε χάθη Τουρκ. Τοῦρκο, ἀ Μεχμὲτ-Ἀλῖ,
κλόλλ ἐ ἄκαν χάρῖ, ζὴ' ἐ κάκαν κὶ μὲ,
Λιαγκὸ κρέκα ἐ ζὶ, τα ἄλλη χάθ' νὰς χρυζὶ.
Μαρὲ ἐ ἔκρε ἐ, ἀ Ῥωμὶλὶ. Ζὴζένη λοί, λοί
χαλλάνε, ζὴ', ἐ Τοῦρκ. Σκοδρο-Πάσα τα ἄλλα μὲ.
Ἀλλὰ τα κάκ; Σκοδρο-Πασᾶκα μὲ κὶεζὲ χάθ Ἀλβάνη (τρ.).
Κὶε Καρλάνες ἄλλ λαρέκαν, κοκκόλλα χλὲ κοκλὶ ἄκα.

(α) «Πάλλα ἐ ἀπερράλλα ἴλλα. τὸ σύνθημα τῶν κλεφτῶν κατὰ τὸ ἀπομεσούδιον τοῦ ἐχθροῦ.

(δ) Ὁ ἀδελφὸς τοῦ Μάρκου.

Πιο μι χρυσάφι, πιο ασήμι (τρ.) δεν είναι,
Ομορφάδω, δεν σου δίνω (τρ.) ολοκλήρο τη γιδάκι μου,
Που 'ναι μαντήλι ο κόσμο σουμάλ πάλλα, ε λαμπρόνα,
Τη νύφησου Σουλτάνο, ε τα σαλβάρια χάλια.
Μαντήλι ε δεχτώ, δεν θέλω ε δαντέλα.
Δυό νύχτα ε νύφη, δεν θέλω ε δαντέλα.
Δυό νύχτα ε νύφη ε γιόν, κατάλευκα κορμάκι,
Δεν μέτρησα ε μυάν, χρόνια πεντάμορφη δεκάξη.
Δεν δεκαπέντε χρόνια, κορμάκι, τρόμερα, πώ 'ναι,
Ένα δεκάξη σαγρέμι ε δέκα, μι ιδρώτι ε λαμπάδα.
Δεν πέ δεκάξη, τρόμερα ε μι, ε ζάλισε μανταλάκι;
Πο μι μαλώνανε, μάλιστα δέρνε μέ χαλί
Μάνα δικη, ε σ' φιλώ μι νύφη, Χαρο-Βάγγαρε αίλι λό.
Μάνα δικη δεν άγγελος, πατέρησου εβί μαλάκι
Ένα τρόμερα ε πέ δασκάλε, χαμόγελο ε μαλάκι.
Εβί νύφη τα βάλη, νύφη το μέ, κατα δεκα σβούνια φ' ε νύφη,
Νάε' ε δίνε δι, ε εβ δρόμο ε εβ πόρτα
Τραπέζι δίνε πλάτε ε μάλλη,
Ου θέτ' ε τρόμερ', ε κακόνε, μάλλ ε γαζέρτη δεκάξη (τρ.).
Α μάλλ νύφ τσαρδακλήρ Σι πάω δίνε το δίμερο χάλια,
Τ' ου νύχτρόπορο δίνε ε μάνα (τρ.). Δίνετε τ' ου δίμερο πόρτα
Σι κόμ: εβ τόν, ε ου τόν ε (τρ.) π' ε ζάπαρι μάλλο Βασιλόπο.
Καπάλλη' ε λιγάδερο τ' ε τρόμερ μι ιδρώτι.
Α; νύφ μάς λίμ τη χάλια, τα σαμάλλινα κείθ φόρα.
Σι νύφ νύφη, τα δού ζάπαρι, Καπετάνιο μι σκοτάνι.
Φίλιαν Σκάλο μι Σουλτανάδερο, κρα φλιάς κ' μι Σουλτάνα
«Δόρα μάς; δόκα σι μάλλ σ' άνα. Γιαννιγκάνες δεν σκρίνι.
Σ' τα χαμένα Καπετάνε, καλάδια, ε καρδεσάρε
'Χρόνο καμάλ' (τρ.) ε πόρα.
'Χρόνο κάλ ε δρόμο δι, δρόμο κάθε μι κι.
Μόν αλλάνετε μι δι Αλλάχ, αλλάχ! ε Τούρκ,
Αυτή νάνε κ' χάλια σι αυτή κάτα κ' αρχεί
Σκορπόβασκάλε σβί.
Ο κόσμο, μαλέ, μαλέ! σκαλ Μάρκοβα σ' μπρόσο,
Πασάλε κορόδο, ε σ' φιλώ, κάλε κακόμο κάλ' ε γλώσσα,
Σκ σκλί μάρκο κε λιανό (τρ.) τσάκα γλώσσα δαμάλι.
Αρνί! δώκα μι, κάλε; ίσε Ου δω, δίνε, κάλε με νύφ;
Άρδε, μέ, παλλά ίσε τη Πάρ, ε δόμο, κάλ' ε δί

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]

96

Ἔπαρσι

Τοῦ Ἐμμανουὴλ Πρίγκη Χαμπάσση, ἐν ἔτει 1759.

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

97

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

28

Καταστροφὴ τοῦ ἐν χωρίῳ Γαρδικίου ὑπὸ Ἀλῆ Πασσᾶ ἐν ἔτει, 1821, Μαρτίου, 7. (ἀπόσπασμα).

Γαρδικίου, γιουρδίου, κοὶ λίθη ἐρημωμένη;
Θαυμάσιε! ἐκείμουν κάνε τζ' τε πλείε μέ σ' εἶν πάνε
Ἀνάμε ἐπαύλια τε γίλλε, μέ τη πλὺ λίσση τζ' ὁμόνε.
Μάν τα χέν' Βαλτετσίου πλούσιοβε δίννε σ' ὅσσα
Μὲ λατρεία ὁμόνε ἐδῶ τζ' ἐκεῖ γλῶσσ' νὰ χοῦν σ' ἔσσε.....

29

Τοῦ Μουτὰ Βέη Καραζίζη ποίησις εἰς Ραγίδω κατὰ τῆς Ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως τοῦ ἔτους, 1821.

Ἀλλὰ' ε μάρε Ἀλλάν, ἀλλὰ ε κὶχ κανὶδ κὶν ζίαν,
Μουτσαλίου μὲ Δραμαλίου, κρίβε χίλε Σουλτσίλε.
Κὶ κὶ ἀλλὰ' ἐ κὶ ἀλλαγάν ζίαν σπάρε κανδίλε
Φίλεν Μουτσαλίου ε κ' ἔσσε.
Μουτσαλίου κὰ κλεφτίλε. Τζίλε Μουτσαλλίλε.
Κοὶν ε σκοτὸ μαλίτε ε λάσσε Μουτσαλίου σκοτσιὰ-ἀγε.
Κοὶν ε σκοτὸ μάλιτε μὲ ἄλλε Μουτσαλίου φουσταγίλε.
Μάν τε κρὶ σπὶτ Ῥαγίδε μάλε λεφτὲν κοκαλτσίλε,
Πὶς τζ' ἐ λὰ Ἄλλε Μουτσαλίου κιοφτὲν ἀλλάλε,
Θ' ζρὰ λάκε ζεντακτσίλε.
Θ' ζρὰ λάκε θαλὰ κλὰ ε χρὸν κανδίλε(α)
Τζ' κανγκὸ, ὦ Μουτσαλίε νάνδε ἀλ' μαγκανγκὶ (τρ.)
Μὰ ἰκὸ' ἐ πὰ ἀγκανγκὶ (τρ.) κε ζ' ἐ κε λένε ζίν.
Τὸ' ὦ Μουτσαλίε Μπ' ζίν, σπὶτ νάγκε γκε ρζίλε
Νλίγκε σ' κὸ γκε τε κε βλὶν. Ταρ-Ταλὶν μλὶν Ἀλλὰ (γ)
Ἂ σκλὰ, κε βέν κλὰ (τρ.) Γκαλὶν γκε Βζεγκρὶν.
Μφὶ Γκαλὶ Ῥαζίν, σλάτε. Ἄλλα κὰ τε πλὶ.
Ἐλὶ ἄλλ κὰ τη χλὶν. Ταλὶν νάγκε σ' κε πλὶ.

(α) Ὁ Καραϊσκάκης.

(β) Ὁ Μουτὰ Βέης ἦχε χαρακτῆρα καὶ ἦτο τῶν ἐν Ἀγίνῃ πολίτων.

(γ) Ταρ-Ταλὶν, ἴσως ὁ χωρικὸς Βέης συγγενὴς τοῦ Μουτὰ Βέη, ὃς χάλκινον.

Τί, μέ καλλη (γρ.), ε λεβεντίτσε κοί κεν τρέμ' ε Σκουτάρι;
Κοί σ' ε δε ἀχ! κοί' ε μπερι: κλε χαχῦ' ε τρέμ ἄρα.
Σχαφοί (γρ.) μέ Βελιλλάδες, (α) νε ἄχθη Κυρεζιάνη (γρ.)
Πού μ' ε δέση κοντ χλάδι, μ' ἰφι κλεί σί πεχ κέ διάλε
Τε μ' ε ζάν-κασε τε γίκε, δούχ' ε κλαιε πεχ τε μάχε.
Τ' ε παχαζόνια μέ πάχε, τε ζάλε 'γκα κοιβ χάρη.
Ολκαβοί ἀ Μαντάκε, σεπ' τε κάν νέ ζάνι' ε χά
Πανάκαι χάνε παλάτι (γρ.), κοκί νάε Σκουτάρι τί σ' λάβ.

30

Τοῦ Μυρτὲρ Κυρεζίζη πατόστας τὲ λθήκασ ὡς ἀκουτέρα.

Ἰού, ἔ πεκέ', κλε' χλιντρόν, νάη λαλλη τε κλιντρόν
Μαρτιν-δίνε τε μ' ε τηγίνε, τσί ταλάχρε σ' αν ε λιτσόν.
Τε πηκάτσερε Σπαΐνε ξάνιτσε κάβ' ε Μαρτίρε.
Νδε Δετσόν θάρτσεν' μέχρ' ἄχε ρβίλτσαχε κερίρε.
Νδε Δετσόν θάρτσεν' χά τρέμ. ἀ δόχτ' ἔ σπάσκα-λάλε
Μαρτὶν-δέ, Μαρτὶν-Βοϊβόδε, σοι ε λέν τε σκόπτε χίδε (γρ.)
Κυρεζίζας ἀ τε ζέν, σκοπόν σοκόλτε χί!

31

Δολοφονία τῶν ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ Ἀσλαν-Πασίτσε, καὶ Βέλκα-Γρέκα, 5,000, ἀλβανῶν ὑπὸ τοῦ Σαδρεζάμη ἐν Μοναστηρίῳ, 1831 κληρόντας, 26, ξ. κατ' ἄλλον, 1830.

Ασλαν-βέου χά Βέλι-βάνε τε Μοναστίρ βάνε βάνη.
Νη Μαναστίρ άνεν βέσεν τη κεραίσηνε αλληβάνε (γρ.)
Πέ α' σε ε δέ χά μέ τη μίρε άνεν βάρε Μαστιρίρε.
Βεζίρ βέχε γονάτε, θάρε κοβάν' ε Βελί-ε.
Τίν' ἔβρε χάνε τη πάρε Ασλαν-βέου φόλε νέ χάλε.
Ένε' ε Βελί-βέ, χά πάρε, κε δεζίρ τε κά κε λάλε;
Βελιβέου-ε δίλε σίνδε, θε δ Ασλάν, μέ; σκοχόνε.

(α) Ἡ χήρα τοῦ ἐξ Ἀλβανίας Δημητρίου Μαϊγιάννα.

Κοὶ μὲ λιανερὰ (ντε)ντέρε κάμε λιλιὸν λίλιον γιγάντι (τρα)
Κοὶ μὲ λιανερὰ ντέρε λίλιον λιλιὸν πῶ γάπτε σοῦ;
Κοὶ μὲ λιανερὰ ντέρε λιλιὸν - λίλιο λίμι σεμπέτη,
Ἰαχ, ἰαχ, ἀ τσίλι τσιμπίτι, σὶ Κίμ - Πάπα νὰ βλέ βλέπ.
Ἂς ἐφίχι Κίμ - Παπάκης ἀπὸ κεφαλόσχημ' πάχνι
Μάμα γαμῆσι μὴ γι' ἀπὸ τοῦ 'Βιλιὸν' ἐ τσι μπλάκι.
Ἐ Νάμι γαλίφικι, βρὶ χαλάλι σοὺ ἰσπίρια Ἀμπέρ
Ἔλι ἐλὶ βιλιὸν - Μαγκαὶν ἐ ἔφι[illegible] Ἀλ. γρι καλίφικι μπατ.

22

Συγχρόνως μὲ τοὺς ἀνωτέρω ἐβολοφόνησε καὶ ὁ Ἐμὶν - Πασπᾶς υἱὸς τοῦ Σαΐτ-Ζάμη τὸν Ἰωαννίνου τὸν ἐξ Ἀλβανίας Ἰσμαὴλ Βέην.

Κιβὶ μὲ 'βλέβη, ἐ μὲ Κιούκι,
Ἀμπλὶ - λίλι νὰ μὲ βγάλ' Δαίμ.
Σιλιφτάρ, γρὶ ἀπὸ μένα!
Ἀμπλὶ - λὲ, μὲς ἔπτε Δαίμ,
Σὲ τὸ κάνι βέρι πιτσὶκ
Μὲς ἐβγαὶ Θεμελίνι
Σιλιφτάρ, ἀφτὸ κάρτι
Ἀμπλὶ - λὲ, τε κοφίνιες τρέμι,
Ἀμπλὶ - λίλι βάλι Δαίμ,
Τὲ σκάλα γίτι πιτσίνι.
Ἀμπλὶ - λίλι για κάλι ζίφτι
Κοὶ Καβάζ, αὐτ' ἐ γκιόλι.
Ἀ Καβάζ, σ' ὀλόφτη δίφι,
Κιβὶ Ἀμπλὶ - λίλι για 'βλέβη.

23

Ὁ Ζαλαχτάρ—Πόντικας πολεμαρχηθεὶς εἰς τὰ ἐν τῷ ὄρει «Μαλεσίνα» ὀρεινὰ του ὑπὸ τοῦ Μαχμούτ—Πασσᾶ κατὰ τὸ ἔτος, 1831.—

Θέλω, δίλλι Βαμπίλλο—σχίζει κρὶς Σκιπετάρια,
Θέλω, δίλλι Σκιφτζίου—τρίζει, Χριστοφ, τ' ὁ δίφι.
Σιλιφτάρι Βίδεσα—ἀφτὸ κάρτι Σκιπέτερι.

Εἶχ᾽ ἀνάβρα ἡ ἀερμὶ—Μαυρομμάτ᾽ ἀνοιχτόν, ἀγαλό.
Κόλος ἡ θέρ᾽ ἀπάνω ἡ Κίλκις; Ρωτᾶ-δίνω ἡ Σκλιφτήρη.
Σκλιφτὴρ μανταλι-θρέφτ᾽—Πρέπ᾽ νἄζιφτ᾽ ἐς τ᾽ ἀσκλίρι.
Τὰ δίνω, μέρ᾽ σι τὰ δίνω—Τὶ κόσι ἡ κάλο Μερμέν.
Ρωτᾶ-δίνω, τὰ ἐρώ νέρ᾽ κάρτι—μπαλὶ ἀπομέ ἡ κάλο κρέτι.
Μάλιστα μέρ᾽ ἡ δίνω—ξέρ᾽ ἡ χρειὰ μὲ γκρόσια (λ).
Μάλιστα μέν, μέρ᾽—κᾶχ τίνι ἡ ἀκριβοφία (τρέ).
Μάλιστα ἡ κυρώνω—ἡ δίνι χίλιάρα ἀργίτι.
Καλὸ κόσι μὲ νέρ᾽ ἀκριβο—πζάρτι ἡ κόσι χάρι.
Καλὸ κόσι μὲ τρέ κρόσια—χέρ᾽ ἡ χρειὰ᾽ κλέν πζάρι.
Μόν᾽ τὰ πάρ᾽ ἡ Σκλιφτήρι—δέχο᾽ κόν᾽ ἡ δίνι πζάρι.
Κλίρα; Πρέρα μὲ τ᾽ βούνε—πάρ Σκλιφτήρη πεζίκι.
Βαρὺ ἡ Κλίρα;—Πλάγι ἡ λιάρα—μπὲ τὴ σκλίσια κὲ γκρόσι.
Κλίμζι μὲ κοπετρόνε—χαλὸ τὸ κόκο στὴ κοντρόνε.

34

Τὸ᾽ ἡ Δρενόβα ἡ κερόνε,
Πλάτι ἡ χρειὰ παλιμέρα (τρέ).
τὶ δάσε χείρα χρὶ ἡ κρόνε
χαὶ λεβέντε ἡ γκρεκόνε.
Χέρα πλάκα ἀπὸ ἐμέ;
Πως τ᾽ κρυὸ τὸ Σκλιφτήρι.
Χέρα τὸ κρυὸ ἡ δάσε-δάρα τὶ χλὸ χονοκρέμι.

35

Μάχη ἐν Ἰωαννίνοις τοῦ Λιγυπταίου Ἰβραὴμ Πασσᾶ κατὰ τοῦ Σαδρατζάμη, ὅστις κομμανδαντεύδινας τούτου μεθ᾽ ὅλου τοῦ στρατοῦ, μένου τὰ ὅπλα Ἀλβανικὰ τάγματα ὑπὸ τὴν ἀνδρεχήγιαν τοῦ Καραϊλ-δὴς Κιαφιζίζη δὲν παρεδόθησαν, τῷ 1833 Ἰουλίου 1818.

Σκιὰ δὲζιτ ἡ νέκι, δὲλ᾽ ἡ κὲ νέρ᾽ τ᾽ ἡ δίτι,
Τρ᾽ ἀλβὲ νὲν κόκο τὰ κερέκι, μάλιστα δὲζιτ ἡ δὲ μίτι.
Πέτα ἰὲς φάλιστρ᾽ Δυνομέν (τρέ). Τσιτσίνι γόλη μάλιστ,
Κρὶ νέκι ἡ κουμπανία, ἡ μάλαγκρ δίκι γκὲν κρέλιστ.
Μπουλλὸν μὲ τοῦ χαρέτα νὲν δόλιν νγρέχνι πζάνι.

Κάνε, δάσε μι κανένα που τα πρέπουμε νιζίκια (τρ.).
Σκοτεινιάζει δε τελείω, κάνε βόλτα σ' αρίτια βίνε.
Γίδα μι αφήκε νάι όλοι, κάνεν κομμάτι που μερίνα.
Δεν λιπάμε, ω δρακοντάρι, ε λίγο κάνε χαμάκι (τρ.),
Κόμβε λοιπόν σ' αλ τα σύρτα, ε νόνγκα δίπε Παλίκαρι.
Δεκάλεγα γαζίκια σφάλιαρα μι ξύνουλη κλίζικα (τρ.)
Πάνω βγήκανε μι γίνιτ κανί κάνε δίπε' τα δαδιαζίκια.

36

Οι Μπιλμπιλάδες αρχιλεγκάδες

Βλάχοι ω μπιλμπιλο-λάκοι! κλάκα μίρ', ω γκαμπεδάδες,
Κλάι Ρουμλίη βρεγκάνε, Βλάχλι—Σκιαφ κ,' α' έβρε.
Κλάι, ε κλάι, ε κλάι μι λίπε, βλάχικο-χάσκα σ' αγίαν έβρε.
Δέλλι, μέ δούκα ε αφρίτα, τις γκαμάδες Βλαχοβλάκοις,
Πάγκαφε δίγε μία όγγε, ίδαν έβρα τριζάκλα τις.
Κι βαλάζι μι Βλάχλις τσάτσα χιάδε Σκιαφτσίνε.
Σ' αλίνε κατ' κογγόνα κάκα μεκάφε δι μίδ.
Χίε, ε χίε, δούφα, ρδι κά, ίδ κοχία (τρ.) ε τα χαζά.
Χάτα, κα βαλάζι, χάτα, χάτα, χάτα ω Βλάχοι.

37

Του τσέλιου Πίτσαρη

Καπετάν Τζέλιο Πιτσάρη, ω αρίτα 'χάι Θεούρα,
Και αμόνι τα βρέχει μαύρη, σ' Αλή σ' αφτία πάζει,
Κάη κλαίγε τα βρέχει πάνω.
Μπαλάφτα σπαν αμπούλα, γίδη ζούν ε τα λιεράδια.
Κάτερ μία τσάβα ζούνε, Τούρκοι τα φτάνει ο πρίνο.
Ε κλαίει πηγαδί κακούσε! Πρε κλ' αν δρόσα κάρα κόμμη
Δώ να δρόσα μι γίνει.

38

Του Τσέλιου Πίτσαρη έπαρσι.

Τ' ανάμε που να αγαπώ, Νιόβλαχ Τσελιο-Πίτσαρ,
Κλ' φίδη τα κλίνο μι δυρλί (τρ.)ση δίνει; κλα δούκες τ'

Ἀμίλα σο τὰ κερδῶ, γαμῶ δεβλίτη ἀεγῶν.
Τσέλιωσα μι 'Σας- Ἀγάνε χόπους' μὲν κοιλὶ τη βάζῃ
Ζώνη δίζῃ κασελάνι, κὶ ν' ἀνθῇ ἡ σὰ ἀλογάκι.

30

Οἱ Ἀλβανοὶ θυσαρίστως πηγαίνουν εἰς τὴν τακτικὴν στρατολογίαν. Περὶ τὸ, 1830.

Δίνω κὶ ἐγὼ ἀφτιὰ (τρ.) κὶδι ζίμορα νὰ δίγω.
Κίδις, κόκα, κίδις, ὦ μόγρε, κὶ κδὲ νὰ μόγρ λόκα (ιτλ.)
Βαλάσσα, σὶ βδὲ κάλκι, χάπαι σὶ παλλὶα γκαδάρι.
Παράκα σὶ δὲν κίδις, κοτὶ ι θέλ κοκὸλ νὰ δίγω (τρ.)
Σκοπάτσι Τόσκ Βαλλὶς (α).
Βλλὶς, ὦ κρίας, σὶ δὲν βαλλὶς ὦ τη πλάκα Βοδνὶ ὦ,
Κάμι χρὶ (τρ.) μὲ Ἴμρὶν' ὦ, τα πρόκα κλάτσι ὦ,
Βγλλίκα, τσοκάτι ὦ.

40

Νὰ μόγρ κίδις, νὰ μόγρ, νὰ μόγρ κὶ Βαρλιγάρ (β)
Σὶ δίκτι νὰ ζὰρ νὰ κλάγρ, κλάγκα νὰ γὶ κὶ γλὰ νὰ βαγίδ,
Βαλιτὰρ ταλάρ νὰ βδὲ, τα ζὰρ κόκ νὰ κίδις.

41

Ἀπὸ τὰ ἀπόμνον ἔτος φαίνεται ὅτι ὁ σκοπάτσης τῆς Κυβερνήσεως μπαίνῃ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ Ἀλβανοῦ πρὸς εἴσπραξιν τοῦ φόρου, καὶ ἐπειδὴ ἔζήτησε παρ' αὐτοῦ, κατὰ τὴν συνήθειαν, κόττα καὶ πίτα ἠναγκάσθη ὁ οἰκοδεσπότης καὶ τὸν ἐξύλωσε.

Ἰὰ ζωντὰρ' (τρ.), ὦ μαγκα-τζάρ, μὲ δίκτι σὶ σκοπατσάρ (τρ.).
Κοδοῦρκι δίμορ' γιὰ ζίμορα (λ)' κέρδισ' νὰ τα πρίκτ
[τσιτάντα (ι).

(α) Ὁ συνοδοιπόρος τοῦ ἀνωνύμου Τόσκο - Λάπου.

(β) Ὁ λαιμοτόμος Πασσᾶς ὁ καταπολεμηθεὶς ὑπὸ Τόσκο - Λάπου.

Βάλτε, κοντάκι (τρ.) τε κάνε, ι κορέλλα γίδια τ' άμολάτε,
Μόρα δρόσο' αβί τα δένδρα.

42

Τοῦ Γιάκα Σέρκου ἡ Μάνα τῆς ἐπαρχίας, Ὀνόμ. Δολοφονηθέντος ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ του Μωκρονοῦ.

Τσ' ὁ Γιάκο-Σέρκος, τρία τε ἀκούει βέντα.
Τρία με ἀκοῦει, τὲ τρία λάκε, τὸ μη 'μάτον γα τα παιδία.
Νάχγιά τι, Μαχμουτ-χαρβία, ποῦ σ' ἀλλα παιδιὰ νάν δία;
Αὐτὰ νάχγει τρφχία.
Ε λυπᾶα αἰχμαλώτα (τρ.) ποτὰ γα ἂν ἀμαχγαλάνω (ἀφ.)

43

Νὰ μὲν δάχγω τὲ τάντα, σ' ἀγγὶ Βάλτσα μὲν κάμβε
Φίλη μὶ Χαμίτσε χάλε. Ἡ Χάμ, τὲ μ' ἀ λέβη γιάνε;
Ορθ' ἀ λέμ' ἡ κάμα νγρόν, Βλάχο κοβόχαν ἀ ἀχγιόνε
Ε ἀ ἀξ νάκαν κάμβε, Βάχγ' ἀ, τὴ κάμα τσε ἀνέ
Βάλτσι, ἀ κοκάλαν ἀ βάλτσι, ἀχγάνα - Σάχγ' ἀ Δάνα ἀ'
Ζάμε λάτσ' (τρ.) ἀ δένδρα ἀ, τὰ ζάνε ἀ κοβόνάτ ἀ.

44

Παράπονα κατὰ τοῦ Μαχμοὺτ Βέη Λιλλάνου.

Μάχγ να ἀ λέχγ χλωμάτη, τὰ ἔλλα ἀ;' πάλι κομάτη;
Μάχγ Βάλτσα κὶ Βρέτη, κὶ μὶ Τσιπλίνου τ' πάνη
Τάτσαν κατακάχγου τὰ πάχγλα, Τσιπλίνου κυβερνάνε
Μαλαντέρα σ' κλεφτάνε.
Ὀλλὰ ἀ ζάχγα μὲν (νάλ) Βαλῆχγ, Μαχμουτὲμ, νὰ ἔλε μὶ δάχγ.
Τ' πάτσ, μορὶ Μαχμουτὲμ; μὶ δάχγα κάχγλα νὰ ἔλε.
Ἐβὶ νὶ χάτσχγα, κὶ τὰ, κὶ σ' πάλι κολάχγα.

45

Ἰσότα Μέγκο Λούτη κόντεσσα,
τοῦ Ἀλῆ Πασσᾶ, 1822.

Θάνε Ἰσὼ μὶ ὡρὴ Κυρὰ μὶ τσιλιὴ (τσι).
Κυρὰ μ' μὲ γέρνε, Ἰσὼ ἀλαὶ ἐ γιαλιὰ.
Πλούσι ἐ ζίζα Τεπελένε, τσὲ νε λίκι, ἐ τσὶ τε μὲν
Ἰσὼ νε ἀλαὶ ἐ γρὶκ κὶς μὲ μὶ βζὶ ἐ Ἀλῆνε.
Μὶ ἐ ζίζα χαβα-Μέγκε, τρὶτε ἀλαὶ ἰδὶ νὲ κέτε (α).
Κρὲτε τε Ἰσὼ ἐ χαβὲτε (ε) τε Ἰσὼνε μὲ κεφάλε (γε).

60

Ἐπὶ τῶν Κριτικῶν 1831.

Σιδεντσιολὶ κὶς ἀλαὶ ἐ ἔλε νὲνε θεβάπε.
Νὶ βλὲ φέρε μὶ ἐμπλὲ ἐ κλέφτε μὶ τὲν (τσι) γρὶ ἀλαὶ.
Κὶεφτὲν Ἐγλὶζ ἐ φτενδεζὶ μὲ φτὶν Μαστὶρ νὰ γδὶν.
Τὶ Ἐγλὶζ ἐ ἀμπζὶ, ἔνδε σπὶκε μὶ Φρανζὶ,
Τὸ ραντεβοὺρ ἐμπλὲ, ἐ βρὰ, ἐ ἀμπλὲ.
Νικολάκο δὲ κὶ μὲ τὶνε Μανδαλιφτὶ ἐ νὰν τὶ ἀλαὶ,
Σὶ λιμπρὰν μὶ Μαρτὶ ἐ, κὶ βμὲ τσιλὶε τὶνε ἰμὲν.
Γιαμπλιάνε ἀμπζὶλλε νὰν σιδεντσιολὶ νὲβμὲν.
Ἀκατμὲν τὶ νὲ βὲν. νὲ ἀλαὶ ἐ ζὸν βάιτε.
Νὲ λαμβὲ ἐ γαλὲτε, τὶ νὲ τὲ κατμὲνε.

47

Ὅμοιον.

Ἰσὼνε νὰν βὲν ἐ γρὶκε ἐμπλὲνε ἐ τσὲνε βαρὲκε
Βάλε, βάλε, ὦ Καλαβρέζε.
Καλαβρέζε σ' ἐκὰ ἐ λὶτε, ἰμὲ νὰ μὲλλαμε Μανάτε,
Μαρὲνε ἀμπφὲν-γρὶκε. Σὶ ἀλαὶ τσιλὶε μανάτε.
Τὶ Καλαβρέζε νὰν γρὶκε, νὰν νὶε νὲν' ἐ νὰν κὶ ἔλε

(α) Ἠσύχησέ του, ἔτσι ἤγαπᾷ καὶ τὴν Ἑλληνικὴ διὰ γυναῖκα.

Αλλοί • Πάτρα μ' εμάθρα, τσιβίτσια μ' κάτης γάτα
Μὲ καλοκάι' ὀδεμένα, πάλλε ξεπαγάνα εἶπα.
Κάτι πρᾶμ' ε πρέπ' νὰ βάτε; Τσιβίτσια μὲ στεφάνια.
Χαί, & ἀπέ, τα χάτρα τε γάδε τα βάτρα.

48

Τοῦ Σκόρου Στάγρα Λιαρεμβάτου 1854.

Κάτι ε λάμ, κρῶτε γάμ; Καπετάν - Στασο-Λιαβέλα.
Σ' ε λέτσαν πέλλε 'για ὅρα. Λιαβέλι, μάμ ποῦ = στάθ!
Μὲ τε, κρᾶτα τε μάτρα γάτα, μὲ φουτάνε πεμβὲ γιαλάτα
Τ' ἀμβὲ πεμβὲ ἀρέτα, κι ἀπ' ἀπάνα Τσιμπούκα.
Σιαπαντᾶτε, ἀ γαναίκ' ἀπ' κάτρε πέτσατε μέλια
Τί πέλαμ' ἀπ' κάτ' ἀπ' ἀπάνα, τρέμετε κάτα τ' ἀ κάτα.

49

Τοῦ Χαλίμ Βέη ἀπὸ Φράσαρη, ὅστις μετὰ ταῦτα ἔλαβε βαθμὸν Πασσᾶ, 1854—5

Καπετάνε ε Μπέτσε ε μάτρ, Τσιμπούκ μάμ λάτε
Τσάν' ἀ Γιάνε Δημάτσαν, μπέλλε ἀμβὲ γαλαμπάνε.
Νάν Σκόρ Πασσάτσα βάτε, κι ἀπ' ἀπάνα ε πέλλατε
Λιαρέλι, πάτσε, πεμβάνε Χάλε κὶ κάτ' μάτ μάτε!
Καλὲ ἀπ' πάτσε τρέτσε ντάμε, Καρεβάλλε, κὶ Κάτρ' ἀπάνε'
Βὲ! & βὲ! πάλ' ἀπ' ε Χαλὲ μάτ' Μπεσᾶ κὶ πάλ' ἀπάνε
Καλαλάνε, μάτε τσε Χάλε, μάτε πεμβὲ κάτε τρέτσε.

50

Ἐπὶ τῶν Κριμαϊκῶν.

Ὁ Μουσταφᾶ - Πασσᾶς, Τουρκὸς ἀπελεγόμενος, Ἀλβανὸς, ἦτο πρωθυπουργὸς τῆς Τουρκίας ἐπὶ τῶν Κριμαϊκῶν, 1854. Ἦλθε τὰ τῆς Αἰγύπτου.

Τ' ε γάτε, Μουσάρ, τ' ε γάτε, Μουσταφᾶ - Πάσσα Γκάτε,
Τ' ἀπαγγάλ' πάτε πεγάτε.
Κάβα μάτε, κάβα γάτε, Κιριτῶν τσάμε κὶ ἀπαγάτε.
Ἀλλὰ ἀλλὰ μὲ λαμβὲ (α) μὲ Μουσάρη κλαμ γάτε (β)
Μὲ καρδὲν βάτε' ἀ τ' ε κάτε

(α) κρᾶτε. (β)

Με καμάδι στην καρδούλα μου—τ' Αϊ-Δημήτρη.
Δημήλι' απ' κατσίλιν, Κάλαν βίλα, ε Κακαρίνδες
Παιράν με Νικήτσαν. Κίτσικαν (α) κάνε τα πάρ.
Ώ Δαυτέ, μορέ Δαυτέ, ας ε χάλα; τι κάλαν αλλέν.
σμίγγαν (β) τα δίδι πρόδε, να κι Τσίμπανα της ζίε.
Δάτε, δ Νίκο, ένα μί' ένα, δύο τρίγυρα, δύο κανελόνε,
Μηράκι, δίδε, τα μάγια μάλια, τες μάς να πάσι τα γίδια.
Το Μανακί' τσίρα μι γίλιτε, λίκαρι μι κάνε δαβλίτσι
Μαλλαφρ' ε λάνη τρόπι, να τα μάλιν κάλα κάνε.

51

Μικρόν Βίτσι, νίκε του Καπετάν Πάτσ Κιαρτζοσιώτης, πολεμήσας κατά του Μαυροβουνίου, 1862, και διαφανγείς από τον Πασσά (γ).

Ώχ, μαλλί, τί τέλ! σπιν' κάλη νίκη μάλι τε ζίε
Δημήτρ-Πάτσε βάν' ε λάνε, να βάτε Μπεμπέκα, ε μάρη.
Πέζ μ' α δίδε κατά μάλλι, σκάλε σ' δαίδε Καλαντσάρε.
Δάδε Μπεμπέκα, ε μάρε άρλε Πασσέν ε ίμε σπίτσε
Πατσά νάλλε αρέν μάς κ' ένε. Πασσά τες τα Νε νέ μάλλι
«Νδρεγάρεσα δε' ε μάνε! Κιαρτζέν σ' βάτε ε γίλλε,
Μαλλάζ α' ε λίτ τα μάρε, νάδ' απαρτσάδε βαβάρε.
Ώ κάλε, νάδ πάτε βάτε τσάτες κα λάλλεμ' δότε βλίτε.
Βαλάντσα νά τα βάτε, δάδεμε σάτ' κάρε ζανάτε.
Τα βάτσαν γίρε μάτ αρέν, Μπεμπέκα πά νάδε γκάρε.
Τα Πάρτσε μάτ δάνε-γκάρε δάλλε, σάρε Μπεμπέκα,
Κα μάρε μάλλε πάτσαλε, γκάτσε πάτ σαγάτε.
Νάδ' ε λάτ τσατάδ' ε τσαγάτε· νάλαρε κάρδε ε τρόπ βάτε,
Μάτε μάτ κάλαν, ε μάτ λάτε. Ε μάρε Βάτσ ε κάρτε.
Δημήτρ-Πάτσε βάν' ε λάνε: Μπεμπέκα ε ζιά κάλαν

(α) κάνα γκαμήλια.

(β) Κόμπαλος εν γένει δένδρου.

(γ) Ο Μιχάλης διεπρέπησε κατά του Μαυροβουνίου έξέτασιν τον εκρίναν απάδον παρά της μητρός του, όπως μι πολλάς διηγήσεις μάλις τον έδωσεν ιδιαίτερα το Σκουτσιανάν έ κάνε ε ή τάν, ή έκί τάν. ε Ίδιον άσμα του Μιχαήλ Πάτ πεσόντος εν Ταγγάδι κατά την Έλλ. επανάστασιν του, 1821, ως προείρηται.

Παιχνίδι πού μᾶς τὰ περνοῦσε τρελὰ δεκαοχτὼ χρονῶν παιδιὰ.
Παιχνίδι ὅπου ἄνοιξαν (τρ.) παράθυρα κ' ἔπεφτ' ἀπ' ὅλα κόσμος.
Σκηνὴ ἀπ' τὴν ἀρχὴ ὡς τὸ τέλος. Σκηνὴν ἀπὸ ἕνα μελόδραμα.
Δεξιὰ - Πάτρα, ἀριστερὰ, μέση τὸ πλῆθος Μεγαλείου - τράμπα.
Δεξιὰ - Πάτρα ἡ μιὰ δεξιὰ, μέση τὸ πλῆθος ἡ Ὀρχήστρα.
Παιχνίδι ὅπου ζωντάνεψε ἀπ' ὅλα Ἕρρη Μεγαλείου
Χορὸς ἀπὸ θεριακλίνια ἀντὶ γιὰ ἀπὸ Σκαλιστήρι.
Κεῖ κρυφὰ κοιτάζ' ἡ κόρη Μεγαλείου τὸ ἀ βγάτη.
Κεῖ κρυφὰ κοιτάζ' ἡ ἄλλη, Μεγαλείου μιὰ τῶν τρίτων.
Κεῖ κοιτάζ' ἡ τρίτη, Θεόπαιο τοὺς βλέπει ἀπ' ἔξω.
Σ' ἄλλους βάνει ἀπὸ ἀπὸ Μεγαλείου τ' ἀ βγάτη
Κὶ ἀκόμα γιὰ τὸ ἀγόρι, κάνει ἡ κόρη Σκαλιστήρι.
Ἄλλη Μέγιστο κόσμο βλέπει, ἀφιλότιμον μὲ κεῖ ἴδιες.

ΣΤ

Ὄμορφα.

Τώρ. νιὰ κυρὰ Σκαλιστὴ χαίρετε χαίρε κάλλη.
Ἤρθεν ἀρὰ Μαλιζὶ Τ.Δ. ἀπ' ἀλατσάτη Τζιτζιφιὰ.
Γιαλὸ' τὰ σιμώνει ρημάδι' ἀπάνω κάθε Βενετσάνη.
Τὰ γίδια νὰ φάνε ἄλλα δὲν ἔχει χόρτο ἐκεῖ ἡ Σκαλιστήρι.
Σκαλιστήρι Μέγ. ἀπ' φάτσα Πὰ τὰ σπίτια τριστρόβολα
Ποιὸς τὰ ἔφερε χαμένα, βολικὰ ζαλίστη (τρ.) τόπο.
Πὰ τὰ χάρη ἔτσι κατάσπαρτα, σκορπισμένα σὰν καρυδόπετρα
Τὰ Κάστρα ζώνει νύχτα· νιὸ ἀπὸ τὴν Ὀρχήστρα—Πατρίνο.
Μέγιστο ἀπέρα κὶ ὁλόγυρα, κὶ ἀπὸ κάτω παλαιοῦ Σκαλιστήρι.
Ποιὸς μπλιὸ κάθε Παναγίτσης, κοντὰ σ' ἀ ἀ δὲ ἀνοίγει
Μαγαζὶ Μέγ. ἀ βγάτη φάτσα κόσμο τὰ ἀ ἀ ἀλλοῦνε.
Κὶ ἀφ' ἀ χάνει ἀμάνι, νιὰ κυρὰ ἔρχει ἀξάνι (τρ.).
Πὰ ἀνοίγει ἡ ἄλλο πὰ ἄλλο, ἄλλο ἀ' κλεῖ βάνει ἀ' γίνει.
Κεῖ χάρ' Τάκα χτίζεις γιὰ' ἀ μπλιὸ ἀ πυρῶνες.
Δὲν λείπετε, κὰ Σκαλιστήρι, τριακόσια λίρα ἀπάνω (ἀρ.).
Γιάβρα ἀρέσει τὰ πάρα ἀρέσει λίρα μὲ χαμόγελο (τρ.).
Ἄλλος τὰ σπίτια χτυπάει, κὶ ἀπὸ ἀλλοῦ Σκαλιστήρι.
Χάμαις κὰ ἀλλοῦ μαζώνει (τρ.), τὰ φτάχνει μὲ μπαρμπούνι.

50

Φωζο- Ντέρια δαμμία, ντέρι πού ζήσει νάν λάμε
Ι φτώλι λάου (α) μι πάτ (τρα.) ε ήμ σα δούλεν, έ σ' τ' α ιάν.
Θυγάτ νάν καμά (τρα.) λάμε, α μάτ μι κολνόμι κρίμα.
Μαχαιρόν-λάου κάσα φτέ, λιβάδα κουλιδ νάμ Πιτσάκε
Ι α νχάτ κολνόμι λάμε, ζώνε πάτσιχεν καμά κτιρέ.
Φωζο-Ντέρια, λάμ κυλάν! χάσουν τ' α μάμ Μετράν.

51

Ἄλλο

Τοῦ ἀνωτέρω Μαχμὰτ Βέη Κιτσεζίζη. 1862, ἔτους.

Πάν νιδ πρακάν 'για άλαν, σιαζέ' ι μάδ σπες' ας ι αρχίτ
Παλμάρσια βάσιλέν. Νζέκαν ι καρσάν μλιγκαν.
Τζ' αϊ, α μλιγκ, πεν άλαν τάνε, κάν να ι μλιζάδα εζέκες
Καμαζδί ε μαυλιτσάνε.
Ε άκμ μλιγκ, ε θε Σιτσιαμζία πο άδρ κά,
Βίν τα μα ίδαν αμάν (τρα.) τη Μπρεζόνι μι Κιτσελία (τρα.)
Καμαλάσα λάγκι, λάγκι, πρίνε Σελίσταν τρίτα
Νζέ άκλιν 'για Κιτσεζίζ, μλιγκ σαλτσάδα πεν λάζε.
Καμαλάσαν λάγκι, λάγκι, άγκ' α, ε Κιτσεζίζ, άγκ' ε.
Ντζέκε-Πάσια, κάρ δεμέν, μλιγ τα κολάν' ε γκέμπε.

52

Ἐπὶ τῶν Κριμαϊκῶν τοῦ 1854—5.

Ὦ ίαν σμέ' ε μαλόσκα (κλ.) μλιγκ βάσ τ' εν μαλαί;
Σε μλιγκ άδν μαρέλι (κλ.)
Κατέ ασκόν, κάμ άδν, γίβρεσεν (τρα.) χτσάτε να χάδι.
Πασιδέν' ε άδ ασκόν να σαρέλιδ αϊ μάδα.
Τζ' αϊ, α μλιγκ, αϊ τρόν άλαν-ε, Σκεντέρμεγ 'για ιάνε,
Λίκρεδν βάσκα μι Σκόπιε, τη σάρμα ασκόν κόν ιάνε (τρα.).
Κόλα; α κόμπα Μοντεν-λάγκ; Σ' μζέ ε κόλαν ασαλάμ.
Σλέ τρέ πόνε (τρα.) σαρ νέ χάτε.
Νζέ τάν κέ ε.ν Κοσοβάδες, ε άδν κέ Βαλκοσλάνε,
Ι τρέν Λίκ—Σκρίνε.

(α) Ὁ Μαχμὰτ Βέης Ἀλβάνος.

Διῶλε, ζωλί, ἃ θάπαρ-λίφ, κὲ τα μιλίζετα κπαίφ.
Ὀμβρέφ, κα κηρεύνα δίνε, τα λίθινε κάτα δεφτίνε,
Ταμπλὰ' ε Λία-Ζαγίνε, τ' ου ἄγγιλφι κπεφτίνε (τσε).

56

Τοῦ Κώστα Βέλλιου ἀπὸ τὸν Κρεμαστόν, 1854—5.

Θα κε παίρ μὲ κίμτσε ε κιάτσε, ἰλ τε δίνε τρελίνι γίγα
Γραμμάζα μαϊμοῦ κηρεύτσε, χθίνε κάτι τρίγλε.
Κώστε-Βέλλε ζοὶ δυρίτσε, ἔπεμ- χρυσόβα ζὸ θίτσε,
Λλί- Λί κηρὸ νὰ ἀλίζε, νίτσζιτ ε δούτσε μίζα [α].
Διῶλι, ζάλε, ὦ Κώστε-Βέλλε, κηρὸ τ' ε γάτσε θάμπρα.
Σουρχιμάρεμ τ' α θέρη.
Λὶ τε Μάρε' ἰ γέρ' τε Σπίτσε κλοῦ ε Σκέρ: Κίμ' ε κλοῦτσε;
Κάτσι ε ζαφ-χρυσόβε ε κάφ σὸτ ε κπάλτσε.

57

Τοῦ Κυριάκου Σκαμπάλια τοῦ 1855.

Διῶλι ἀλλὰ ζοὶ δυκάτσε λίμπρα κρίτσε κουτσέ-η
Κώστε-Βέλλε, Καλαμάτσε, Λλί-Βάσο τὰ Νικάτσε,
Μαγκόσι μὲ Τσολάτσε, Κίμ' ἀφέν κάρι τε πάτσε.
Νίκα Μαϊμοῦ κουγίτσε' ε Βάσιε [β] τε μάρε Κώστε-Φαμάτσε.
Φαμάτσε τε δὲ κ' ε γιάλλε κρίτσ', θάμ, τε μάρεμ μάλι
Σὲ τε γίλεμ μὲ σὸτ' ἀτσ, τε μάι τε ζίνε τε γίλι.
Κάτσε ε δάμ πρίτε φάρε, Λλί-Βάσι 'για Καλιάτσε,
Λίτσιζε μὲ Βασάτσε, κὲ μὲ κολίτσιε τε πάρε
Κάτσε κ' ἐκάτσ κηρὸ Μάτσε.
Διῶλι, Λλί-Βάσ, Καλιατσῆ' τε δι, Λλί-Βάλι, Βασιτσάρι
Τί' τε τε Διῶλι, ὦ Βασιτσάρι; Κὶ Βασιλάκι Μιζιτσάρι.

58

Πόλεμος ἐν Βασιλ. Ὁ Σουλιώτης Βέης ἀπὸ Φράγκα, ὁ Θεμελ Βέης ἀπὸ Πύργον τοῦ Νεβάτσου καὶ ὁ Σπίρος ἀπὸ Δέβρα, περὶ τὸ, 1850.

Τατάρης δίνε' ε δίνε, βασιλεῖς τατζ' ε γρίνε.
Ἰκάλιτ ἀφρὸ κρίνε, φλίτσι γίλι Χριστιάνε

[α] Ὁ δ. Κάλιτσε; ἀλλ' Δίνε; Βασιτσάρι: ἀχώριστος φίλος τοῦ Καλιάτσε.

[β] Ἐπιφ. Νικόλιν

Πάω μὲ κεῖνη τὴ λάμψη νἄνεφτη ἐλπίδα ἀπ' ἐμὲ ἀπό.
Θυμοῦ πάω μὲ Σπιλιάν, κόμπο κόμπο σ' ὅ,τι κλάνει.
Βγάνει καπνό; Λάθε χαρᾶς θυμὸ πάω σ' κεῖνα σπίτια.
Σκλάφτουνε πάω θὰ νἄβγάλη κεῖνος κλάμα, ἐγὼ χορεύω.
Κρύβεται σ' ἕνα ζάρι, νὰ ξεβγῆ γιατὶ ἐκαμπάρδης.

58

Τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ Γιαννάκη ἐν Ἠπείρῳ 1847 (α)

Χτὲς μάλιστα ἐ μανάδες, Κυριακίτικο πὼ ἐγιορτάσε
Πολλὰ' ἐ κόρες κελάσανε. Γιάβε νἄβγαν' ἀμολάδα
Νὰ πάν' νὰ βαλανιοῦ, χόρεψ' ἐ Βελίτσα καλιά
Μὲ νἄβγη, ἐ μὲ ἀγάπη. Ἡ μάνα γιαννάκη.
Χόρεψε ἐ κὶ κυλιοῦ, γίδη ἄμμα μπαγιοῦ,
Ἡ λυάρα, τ' ὀργανάκι, μὲς τσάμπα, κὶ ὁ ἔνας.
Κὶ ἄνοιξε ἐ γκάτσιμο, μὲ κόρδα δὲ τραγοῦ.
Νὰ Σπίλε κρυβόταν κόσμος, ἀπ' κυνηγάλιδα κλεφτόπα
Πλάκιν' ἐ ζωὴ τὴ Καλογριᾶ ἔλεγε, κορμὶ μὲ κλέφτ,
Τόσαν χιλιανδρὴ ἔλεγε, χρόνος ἔβγαλε ἰδέα
Γιαννάκης ἔλεγε ἔκαμε, τὴ ἔλεγε Γιαννοβέλλη.
Μέχρι ἀ χαρὰ ἔβγ' Κλεφτόπα, κεῖνες κλαῖν τὶ τ' ἀ ἔκλαψε.
Ἐκλαψάν τες ἀφρόκαμαν μάτι, κὶ κανεὶς μὲ τὸ ἔβγε.
Τὸ ἔβγαλ 'χαρὰ νἄν κορδέλες, τὸ μάτ ἔβγ' κλοχίτσι,
Πὸ τὸ ἔβγ' ἄμμα ἐκαβαλίκεψ' κὶ Μακρυγιὰ ἐκάτ' κὶ κλαψάρι
Ἐκ χάθε κὶ ἕνα κλάμα, κὶ κλαυτὸ' νἄν χαρὰ (τρα.).
Γιαννάκης μὲς ἐλάτη κλάψη τὸ πᾶν τοῦρκι ἔλεγε κλέφτη.
Κρίνι κλαῖν μὲ χαρὰ ἐκλαῖν ἐ κλέφτ, τ' ἀ ἔλεγε Γιαννάκης
Ὁλάβη χαλὸ ἔλεγ' ἐ ἔλεγε, νἄβγη κλαῖ κλεφτοπούλα,
Λὰ τόσαν ἐ ἀγαπημένα (τρα.) ἔκλαν κλαῖ κλέφτ ἐ κορίτσι.
Φλάνη, ἐ ζωὴ Βελίτσα, ζάρι ἄμμα μὲ μπαγιοῦ.

(α) Ὁ Γιαννάκης (Νικόλαος Ἀλέξιος, ὁ Ἀλεξιάδης) κατέγεται ἐκ τῆς κώμης Κονίτσης τῆς Ἐπαρχίας Ἀργυροκάστρου. Εἶχε πάντοτε χριστιανούς, γίνεται τὸ ὅνομα ταύτης. Λέγεται ὅτι, ἡ Ἐπαναστασίς αὕτη ἔλαβε κίνημα ἀπὸ τὸν Ἡγούμ. Κοσμᾶν ἀρχιεπίσκοπον τότε τῆς Ἀλβανίας, Βεσσαρίωνα τὸν ἀναγεγραμμένον

Νὰ Παπαλήμη κὶ ἀδέλφι μὲ ἀξίαν γιὰ σπήτι.
Ἐβγῆ' ἀ Κώστη γρὰ' ἀ κάνη, νὰ κλεῖ ἀ σπήτι θυμάτι (ε)
Σ' ἂ σὲ λιπρίνω στὴ δίκη, νὰ πῆ σ' ἀγάπε βλάπτει.

ΟΔ

Ὅμοιον.

Νὰ Στεμπὴ κάμνει λαγγίνι, νὰ ρουβᾶ πᾶ Μαριόλενα.
Κὶὸ νὰ βρῆ' ἀ νὰ βάλῃ σαμπᾶνι; ἄϊντι μὲ τυμπώνῃ,
Νὰ Παπᾶ μὲ τρὶ ταβόλια. Μετρήσετε ἀ κόσμο.
Σ' ἀ δίνη μὲ νὰ Μαριόλενα, μὲ Γίαν-Λόλαν—Κούρτ ὄβίνα.
Γίαν-Λόλ', ἂ χολι-κλίνι, μὴν δῶρα τόλλα τ' ἀντρόνι
Ταρλὶ-βουζ-μουσαλίζια γιὰ γρὰ' ἀ Κούρτ ἀρνάκι.
Μαϊ δίρνι' ἀ Κυρὶ λόλαν, μὲ τόλλα λιπρίνι σπήτι.
Κυρὶ λόλαν γρὴ ἀ θάνη, μὲ τόλλα λιπρίνια χρόνια.
Ἡ χαλόλη ἀγάλαρι-γιαλᾶ, νὰ κάθεται ὅλη χαλόρι (ζ)
Τὰ τ' ἀ λόγι σὲ κάνεν χάρι.

ΟΘ

Βάλαμ'ς τοὺ Γαϊαν-Λόλα μὲ τὸν Σοχὶν Βὶγ Καστρανόν, ὅπὰ αὐτὰς παρ' ἄλίγον χημαλωτεύσε-τα, ἂν δὲν καταφύγαν εἰς τὸ σπαῖτι τοὺ Μαλίκη-Πασσᾶ Δημαγκόϊτου.

Ἔϊντι νὰ χάρ Πρίγ, νὰ δίνι Γίαν-Λόλαν-τρὸ.
Ἔϊντι κὶ νὰ χαρὶ δὸ Γίαν-Λόλαν-σπαῖτ. (η)
Θαμὶν λόλαν (θ) μὲ τρομάρα· Τ' ἀν χάνι, ἀ Γίαν-Λόλα,
Μάϊ, ἀ λόλη, σὲ σ' ἀν ρουβᾶ, νὰ σ' ἀπαϊνδάνι ἀφέντα.
Χαρὶν-βάλαμ ἀ ἀπαγκάϊτ, ἀ βάλαν κορδόνι σὶ λοχάϊνα.
Ἡ λόλη ν' ἀν χάνι, μὲ τρομάρ σὶ σ' ὄβίνη,
Μὶ πόλλα ἀδ σ' ἀγάπη, μὲ ἄνεμ ἀ γρόλιτσι,

(ε) Ἀρίμενον ἐμπόρου ἔβαζεν ἀν γάνι οἱ ἐναντάται τοὺ Γαϊαν—Λόλα, καὶ ρίβοντα κατὰ τὸν μέγα τὸν Δεβιτσέν, ὡς καὶ κατὰ τὸ σπαῖτι τῆς Κούτσης, ὅπὰ 120, ἄνδρες περίλαβαν, 12,000, τοῦ Σουλτανικοῦ στρατοῦ.

(ζ) Ὁ χάνης Λόλης, λὰν ἄξιος στρατηγὸς τοὺ Γαϊαν - Λόλα,

Χαρι-λιμὲ κοκκινάδι, μὲς ε τσιλίγκι Βεβέλι; (α)
Κλαῖ ε λι' ἀμπορῆ, κὶν τε ξένη τὸ σ' μέ.
Κανὲ δέρτ' ε Κυρβελίδιοτ Χαρούλα μι νάλλα κόσμο.

62

Ἐπανάστασις Βασιλέως.

Λίγρεβε Βάσιλε μι πολλὰν, καὶ ἴλι, ὦ Χριστιανέ;
Νὰ φύρεν ἀμπρὸ πολλὰν, τε χιλίδια τυφεκιὰν
Ἐκαλαζοὺν' ἐ νύχτα.
Νίσκε μὲν χέρια (β) δύνε μὲ τε ζύνε Τουρκοπούλα.
Βάσιλε κὶ δὲν ἐ ντρε, τσιλίτε μὲν ἔλε λέρε.
Σκοῦτε τε μάρε μὲ δέρε Χριστιανοὺ' ἀ παλληκάρι.
Βάσιλε πέρτσε ζέρα μὲ τσιλίτε μὲ λαγέρα (γ).
Λίγρεβε Βάσιλε χὸ μὲν κέλει.
Ὦ Βασίλε, ὦ μπαμπατσάλε, χὸ κουίρεσε Κρῆτε.

63

Τοῦ Σπαη - Λάκη.

Ἔβλε κέρτσετα τε βλέρε, ε χάτε σ' μὲν ε' κανδήλι
Ἀναστρέβεν ἀγαπημένε δύκατ μὲν Παναγία.
Σκάτε κλαῖνε πεντάκε μὲ ὁ παλληκάρ τε λέβε.
Δύνε δία 'για Παναγία, πέρε δία 'για Παναγία (δ)
Τσέτ' μὲν δία, ἐ κάτε τε δόκα, τ' λέρε κάλη κὶν σ' ε' α δάσκη;
Κλαῖνε δόκα 'για χάτε.
Δὲ κέτη' λέρε νάλλα ἀ Παναγία, σ' δὲ κέτη Παναγία 'για κὶ χάτε.

64

Κέτσκος χωριάτης δηλοχήτης ἐν Ἀθήναις, 1864.

Χριστόβιτσα δὶν' Καρίτσα, ε μ δερνὸ ζέει τε λέγνε
Σὶ κέτη ἔλε λέρε μάνε.

(α) Ἡ μεταξὺ Κωστάρη καὶ Κορτσαρῆ διαφορὰ, ἣν μετὰ τῶν ἄλλων αἰτίαν ἔσχεν ἡ ἐκλογὴ τούτου, 1847.

(β) Ὁ Σουλιώτης μετὰ τριῶν ἄλλων ἑκατὸν ἔβλεπε εἰς τὸν πατρῶα του γῆ ἑκατὸν ἐκατοντάδας, καὶ ἔμενε μόνον δύο ἡμέρας, ὅσας δὲν ἔκαιε καμμία κάπα μὲ τὸν γουλὰν του τὸ σπιτικό.

Πίνε μέσον κλέπτε δίκης, κάμετον ν' αλάτο μ. χ.' —
Κακαρίζουν (γρ.) ζώνη δίκη τε, μαγείρεται τ' α δίνε λόγο,
Ουκρόβε δερβία γλέν κάρδε, να χάλι μ' χάρι τ' άλογο.
Πίλε, μι τρέμε, ζίτ δάνδη
Ζά δένδ', ι κλαί μι τζ' Μαρία, δόσε τ' τά.
Μαγάνεν δίκης τ' κάκη, χάλτε μι δέρτε α δίκη,
Δεκέρχου κι Χουτζένε, Μαγάνεν κι' χάλι τε κάκη;
Πίλεν δάν δερβία τ' τε χάρι Πίλι Χίλι, ι κλ' αλε-Τρίκα.
Βρέβε, έρκάζετε κλέπτε, κ' χάλι κέχ' ι τ' τε κάκη πέχε,
Μι Λούλ' ι Δάν' έμπροκάνε Τρέπτε τ' τσέλε ζώνη
χάλι Ουλγε', ι νάν χίνδ' ι ζ,ά α Γύρνα μι Μαγκάνε.
Ζχά Νούλε, ι τε κρέτ χάλτε Κι τσε' κ' τά τε δι κη δίκης.
Πίλε Κάτε κλεκρέλενε.

83

Κ.ίδι, ά Νέλτσε νάν χρεκβέλε! κτ' κάτ κι δίκης,
Κία τ' α δάνε χάτε' (δ.ί) Δι χάτε Τε κάλιμε Μαγάτε
Βρέβε τε δι Κάλμαδάν (γρ.).
Τε δι Κάλμαστε' ι ζώνε, Κτέρε μι Αγρέζδε,
Β.λόκτε εφρέ' . κάτε Πάλτε τ' α Δαγ'άλε,
Τ' ι Ιαγκαρί μι φρέγλε.
Μι φρέγλε Ρόμα (γρ.) κι άλε ζάν νι Φρέγλε
Δι κάτερ κλε Τσέλε Κόζε χάλι κάκτερέζε,
Πίλεν δάν δι δίκης δάκε.

85

Περί τα, 1828, ή χριστιανική κατάστις Καρύτσας, δι' Αρχιερατικού Εκκλησιαστικού δρομικού, διορατοποιήσεις και γενικής των προϊόντων εν τη Μητροπόλει συναλείσεως, κατήργησαν δια παντός τα χρυσοκέντητα ενδύματα των τε γυναικών και των ανδρών. Ιδού απόσπασμα περί του τοιούτου χάρτου.

Μαγ Νούλε (α) κατρε-δάδε,
Μάι τε μπέτε δι τρόλε, δι δι.όλε,
Να τρέμε κατε-γατάνε (γρ.)
Ταιλόιαν (β), μάι κατρεταμέρε:
Πέρι Ιαδλε τρελιέ Γρίας (δρ.)
Πτόλεν εδ κλε Καρεγρόνε (τρε).....

(α) Ο κατοικήσαντες τας Καρύτσας. (β) Ο Κυρ-Μιχάλης.

67

Του Ρήτσου Εκάλη συναδέλφου του Γκουρ-Λίκα:

Χάιδε μιὰ Ρούμ-Ελλάδι, κοῦφο λεφτὸ σὰ πούπουλο μάλε!
Χάιδε κοπέλα Ρούμη, ἐ Χάιδη, λίγωμ' τί, βάλτζιδε κέφι ζέφυρε—
Χὴ Πουρὶ μὲ σιγάδα τούτε Πάπ' ἀλόγατ' ἐ νὶ τὴν τούτα
Πλεκάδιατ' τα βίατ μὲ ὅτι, ἀμ συντρόφι, ἀς τσιμάτε.
Σε Χαλκιδόκαμα τράκ, κάρτσα ἄτζιγα ἐ κι ἀλεγρία
Ντζιγαβατάτε τε κρὶς
Μπρὶ Τάτα, βλέπω, σ' ἐ κάτ ζιάδ' (τρ.) ἀκούτε.
Ἐ κὶ Μαλακάτη' ἐ μάτσα, κὴ ἐ τὸ 'γαλ νὶ τὴ μάτσα.
Πα ἀκρίδι ὁ Μζιακάκης τσ' ἐ ἄδι; μπρὸ μὲ βάλε;
Δάτε τρίτσα Τσελεντζίκα, κὶ γάτ πολλὸν τα γάλτε' —
Τσ' ἐ κ λιεβάδι ἀ ἀφεζί; Σ' ἔ κὶ μὲ μάτσ' ἐ κὴ τὸ (λιάφτο)
Πα κὶ γάδι Χαλκιδί.

68

Θρηνῶδες πρὸς τὸν Γκουρ-Δίκαιον, ὅτις προτιμήσας καὶ ἀμνηστευθὴς ἔλαβε στρατὸν καὶ ὁπλαρχηγίαν ἐκατέρωθεν ὅτε κατὰ τοῦ Μαυροβουνίου, τῷ 1852, ἐφανερώθη πόλεμος.

Ἡ ζίνη, ἀφρίδα κὶ ἀβάλια, κορφὲς μβόλια κὶ κλίνη.
Νγρὶ κι ἐ κατὴ μάδη τὰ ἀβάτε τα κορίτσια πάλι
Τὴ κορτσάδα; μι Πουρὶς κόρτσ' ἐ κάτσι ζανάτε (τρ.).
Τα κορφάτα κατὴ βάλλε στρ' τὶ ἐ στρ πάλλαν τάλε!
Ἀς τρέχι κὶ σ' κονάκι
Νγρὶ, μάι, τα μάτα πάκα! τὴ βίτα κάκα τα 'πάλλα (δγ.)
Ἡ μζίκι, ἀ κορδωμένα, κονάγιδε κὶ κορέτα.
Καβάτζε, ζέτι ὁ! Ἡ Γκουρ-Δίκα Δάβο!
Κὶ τὰ χάμε κάμ.

69

Ἐπὶ τῶν Κρητικῶν

Μζίτ' ἐ κάτσ' ἀπάδα νὰ γγίτι κρὶ μάτσι.
Δόδι γρίβα 'γαλ Μιτζίν' νὰ μὲ πάτσι χαζνίκι
Κὶ Γρίβα μὲ Δακάδα, κορδίτσ' πολλὰ γρίτσι.
Δάτσιδα μὲ Παϊβανγίνι, σ' κάτσ βαλλίτσ' φ, δόδι.
Καϊκαντζίδο 'γαλ Βαζιλιὰρ τε πάτσ πολλὰ κ ζόδι.

30

Άτιμα τοῦ Ἰσούφ Πὴ Βρυώνη Μπαρτιεβῦ.

Ἡ ἐπίσημος εἰσηγήσις τοῦ Ἰσούφ Πασσᾶ Βρυώνη, χθὲς τὸν πολλὸν κατὰ κεφαλὴν ἀκολουθιῶν της πρὸς τὴν Κυβέρνησιν, ἔφερεν ἀνάκλησιν τὸ πρωΐτερα, καὶ ἦτο εἰς τὸν πάντα πανίσχυρος. Ὁ πρεσβύτερος τῶν εἰσαγγελέων Χασσὴν Πασσᾶς ἔτυχε καὶ τῆς ἀπαντήσεως τοῦ Γενικοῦ Λοιπὸν διατάσσει τὴν ἀπαρχὴν Μπαρτιεβοῦ. Γνωρίζων αὐτὸς ὅτι, ἡ ἀπαντησις αὐτὴ ἦτο εἶναι μία φαβοταρία, οὐχὶ μόνον δὲν συμπέσχεν αὐτῷ, ἀλλὰ καὶ ἀντέπραττε τοὺς ἀπαντῶντας, εἰσβαίνοντας εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του. Ὅθεν μετὰ ὀλίγον φαίνεται ἐκδιωκόμενος ἀπὸ τοῦ Βρωμικοῦ οἴκου. Ὅτε δὲ εἰς δευτέραν συμπλοκὴν ὁ μικρότερος ἀδελφὸς Ἰσούφ Βέης ἐνίκησε τὸν ἀληθῆ ἥρω Σουλεϋμὴν μετὰ ὀλίγων μόνων τακτικῶν ὁπλιτῶν του (διότι δεκὰ δὲν εἶχον φθάσει τὰ Ἀλβανικὰ στρατεύματα) κατὰ τοῦ ἀνυποτάκτου ἀπελευθερωτοῦ στρατοῦ τῶν Ἐπαναστατικῶν εἶπεν ὁ ὑφηγούμενος ὅτι τὸν Πάσσαν Ἐκδίκ, ἀνδρα παλληκάρι καὶ ἐμπορικόν, φρονεύτην μόνον καὶ ὄχι ὅλον τὸ ἀκόλουθόν του, νὰ προσκύνησε εἰς χεῖρας τοῦ Ἰσούφ Βέη, καὶ ἀποφυγόντα εἰς ἄγνωστον μέρος ἐκεῖ ἔκρυπτον ἀπαγγελόντα τὸν ἐχθρὸν, τὸν σκοτώσουν κάλλιον, καὶ ἐκεῖνος τὸν συνέλαβον, καὶ τὸν διεμήνυσαν αὐθημερὸν ἐδῶ τρόπον τινὰ ἀπὸ τὸν πατέρα του. Ὁ δὲ εἰσαγγελεὺς, ἀκούσας τὴν ἀπόφασιν ἐκείνην τῆς εἰσαγγελίας του, οὐχὶ μόνον δὲν ἐπαύθη νὰ συνεδριάζῃ εἰς αὐτὴν τὴν περίστασιν, ἀλλὰ καὶ τοῦ Συνεδρίου ἐν γένει ἐπιτρέπεται ἔκτοτε τὸ νὰ συνέρχηται ἀπὸ τὸν ἐχθρόν του, τὸν καταφρονήσαντα εἰς τὰ ἀπόκρυφα παλληκάρια του ἐκεῖνα βουλεύσεων εἰλικρινῶν τὰ ὁποῖα ἐκεῖνος ἴσως ἀπεδέχετο ἀπόφευγε· ἀλλ' ὁ Ἰσούφ Βέης ἀπέκτησεν ἡ συμβουλή σου, φίλε, προστρίβει ἀδιακοπώτερα καὶ εἰς ἐμὲ, ὡς Σουλτάνον, καὶ εἰς τὴν εἰσαγγελίαν μου. Ὁ Ἀλβανὸς εἰς τοιαύτας περιστάσεις ἢ ἐξέρχεται διάφορος, ἢ μάχεται μέχρις ἐσχάτων.

Ἡ εἰσαγγελία τοῦ Βρωμικοῦ κατὰ τὸν Η. Ἀρβανιτάκην (χρον. γ.- ἡμερ. τῆς 4. παλ. 393) κατέληγεν εἰς τὴν γε-

νεὰς τῶν Βυζαντινῶν Παλαιολόγων, τῶν ἐπικλεισμένων Βρανιῶν. Ὁ Θωμᾶς Παπᾶς Βρανίνης ἐπαίδευε ἐπίσημος ἐν ἀκμῇ τῇ Ἀλβανίᾳ, ἐν Λιγόπῳ ἐπὶ τῶν Μεγαπολιτῶν, καὶ ἐν Ἑλλάδι κατὰ τὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1821. Ἐγεννήθη δὲ τῇ ἱστορικῇ κώμῃ τοῦ Μπρεκόβου (α) ἔνθα ἐγεννήθη Πτολεμαῖος ὁ Λάγου, εἷς τῶν γενναίων στρατηγῶν τοῦ μεγάλου Ἀλεξάνδρου, ὁ μετὰ τὸν θάνατον τούτου τῷ, 323, π. χ. βασιλεύσας ἐν Αἰγύπτῳ, ὡς καὶ οἱ ἐπίσης γενναῖοι αὐτοῦ ἀπόγονοι καὶ διάδοχοι ὑπὸ τὸ ὄνομα «Πτολεμαῖοι Λαγίδαι» διαπρεπῶς ἀριθμούμενοι, ἐπὶ 300, ἔτη. Ἴδού τὸ ᾆσμα.

Βὲ νὴ κεῖ ἐ ξἠσίτι ἄϊνε, ἐβὲ Πανὲ νε Τσουλίνη-
Ἰδὲ ξόνιε νἐκ Ἰσκάνι (τρε) πάϊτ πὲρ Ἰσουρθάνι
Μὲ, κούρ' κἀτὲ Ἰβίνε—ἰὰ ε θίρε, ἰὰ ε τρίνε,—
—τρέμπε ε τίε κὸ κλίνε;—Θὲνε κἀτὲ Μ ζἠσίνε.
Μὲ κἀτὲ κἀτὲ ἄϊνε ζἠσὶλὶ, Ἰσουρ-Ἰβὶν' ἐ κρίνε!
Λὲ τὶ Ἰσουρθὶ-τρέμπε ἄϊτε κἀτὲ κόνε ἀτὲ (τρε)
Τσόνε, νόϊτε τ' κἀτὲ κρέμ, χἠὲ τ' κρὲ-λὶδὲ σὲ μὲ
Τί' τὴ θέμ Γἰὶδὶ-Ἀλεκ-Ἀλὶδὲ τὰ χἠὲ κἀτὲ κόνε
Χἠὲ, ἐ Ῥόνε Ἐκλὶ, κὲ Μαλὶ μὸν' τε χόνε.

71

Ὁ φίλος τῶν Βρανιῶν Μαγιόλ Βὶγε Λόλλονε σπεύδει μὲ ἐπειγούσας πρὸς τὸν Ἰσούφ Βὶγε, πόλεμον τὸν ἐπιφέρουσα ζώνην.

Ἰκὶ, κ' Ἰσουφ-Βὶγε, σὶ βάνε κ' κάτε κηδὲ (τρε)
Νε βάτε Μαγιόλ-κὰ-Βὶλλονὶτε. Βεζὶλ' κἀτὲ ἰὸν κε.
Ἐ κηζὶτε ε Βαν κηδὲ ζἠ ε τρεμπὲς' κὶ κάτε.
Σὶ 'γου κἀτ, ἐ 'γρε Σουδάν ἰὸν).

72

Πλάτε ἰὸν, Παναγιώτη, σὶ ἰὸν βρᾶτ Δημητρόνε,
Ἰὸ 'Ρωσόν' ἐ φαμιλιάτε,
Θὲνε Ἰσούφ μὶ Βεζὶλη, τε κὶ Ἰσούφ μὶ Βεζὶλὶτε,
Ε Ἰσούφ Ἀντωνάκου (τρε) κὶ κάνου κρὲ Δημητρόνε.
Χἠὲτ', μὶ Χρὶ, χἠὲτ' μὶ Βίλε, κὶ ε Ῥωμὶλὶ' ἐ Βοσνιάκε,
Βὶλλονε ἐλὶτ' ε χἠόνε.

(α) Κατὰ τὰ πρῶτα τοῦ Μπρεκόβου ἔτους ἐκδίδει ὁ Θεόγνωστ Μανδάτσης, ἐπαδὸς τοῦ ἀοιδίμου Γ. Καστριώτου, πολλὰ μάλα ἐπιμελῆ κατὰ τῶν Θεογνώστου.

73

Ἄσμα λῃστῶν.

Οἵτινες ἐπέρασαν κατὰ τριῶν Ἀλβανοβλάχων

Πετρζάνε Κολιντζῆε dalelle' τε ὄρεν τρὶ τολάνε
Θηλειάνε φαλτσε μὶ τε ὄμζε, γίλε dukε, γίλε τε πίτε.
Ὦ Μαῖνε, ἔμπαλε βίνε, κεσὲ ε βίνε dalelάνε (1).
Τζ' θίτε, ὦ dalelάνε ε γιῶρε; πλίσηλε νίνε ε ζὲ μὶ dέρε.
Μῆ; σοβρὶ, Μῆτε-Μαζέκε· τὶ στε τὸ τ' ε τσελὶν φλίτσε,
Ὦ τολέτσε, γκοντζῆρε, πὰ μλάτσι μιντσοζῆτε.
Κὶ ε γίλενε τρεμπίνε;
Χ' μ' ἠλὶ κὶ κεσὲ μη ὄμζε, τε γλὶτ ἠμλὰ πὰ κὶ dalelάνε.

74

Τοῦ κουτσὸ τζουρέρη ἐκ Γόρρας καταδιωχθέντος ὑπὸ τῆς διοικήσεως ἕνεκα κλοπῆς.

Κὶ ἡ νὰ σηκλὶ ἡ γλῖρε κὶ; κιλὰ Νικῶ Βῆρε κηλε-[πολίτε.
τὸ πιρὶρ θὶτ' ε τρέτε τὸ Νικῶρε μὶ γκιλὶν θέτε.
Τε κίνε Μετζῆρε (α) Ἰωάνε, Θεῶρε ε' βῆτσε κοτσῶ.
Ὁ Λῆρε (β) Λῆρε-Χαρῆλε (γ) κὶ ε' γλῖ κὶ dῆτ' ἠμλὰ.
Σωτῆλε μὶ σηκὶτε θλε, Λῆρε γῖτε νὰ dαλῆτε.
Μὴ λῆρε, Νικε-κῆλε, κοκοτζῆλε μιλῆρε-Τσῆλε (δ).
Κὶ Ῥάπτε (ε) μ' ἠλῆτε ε κρεῖτε, κὶ ε' μ' Ἔλτε dῦ μηλῖτε,
Γῆλε' ε κηγὲ-μῆ ζῆτε.
Κὶ νὰ κιλὰ ἡ κηλὶ Νῆκε Θεῶρε' ε λῆτε νὰ κλῆτε.
Ῥαπτζῆε, ὦ Βαντζῆε (ζ) κὶ ἔλτε Θεῶρε' ε γῆτε.

76

Πόλεμος μεταξὺ Ῥωσσίας καὶ Τουρκίας τῷ, 1828.

Ὁ ἰνὸ τζῆε' ἐ μιτσῆτε(ῆρ)-dέτ' νε θῖε, ε' νε μιλὲε (γρ).
Νικζῖε' ἐ τέτε τσιλὰ, νε σεμπλίλλε σὶ μιλὲε,
Μπορὲε μπαλὶζῆ dαλὶ-ε μὶ Ῥωσσῆε λὲε νζῆε,
Ὁ κῆλε, κλῆλε! κλῆλε! (γρ) Λλεα-λῆλε μὶ γῆλε νῦ (ζ)
Νε Σκῆλε νῦ λῆε ηζῦ (η) μλὲτσαι' λεγιὰ κλῆ κλῆλε.
Λλεα-λῆλε μλὲε ιγὰ (γρ) Θεῶρε-Πῆε τῷ Βαντζῆ.

(α) Ἡ συμπολεμοῦσα θυγάτηρ του. (β) Ὁ ἐπὶ τρία κατεδιώξαν τὸν Τζουρέρην. (γ) Ὁ πατὴρ τοῦ Λῆρε. (δ) Τὸ χωρίον ἔνθα κατέφυγε καὶ ἔπεσε τὸν ἐφόνευσε. (ζ) Ὁ Ἀρνὴς Βέης ἤτοι Ἀρχηγοπαλικαρίων.

78

κλὴρ ποῦ δὲν ἠξεύρει μὲ ἀκρίβειαν τὴν τιμὴν τοῦ κόσμου,
κλέπτουσι κλαὶ πλουτίζουσι, κ' ἔχει' ἡ ἀρετούλα.
Ἄφρων ζωντανὸ κ' ἐγὼ, πῶς ἐ ζῶ τὴν τὸ πὰ νὰ πάω,
Δὲν, σοκοπάδι, κὶς μὲ χάνει, πῶς ἐ ζῶ, τὰ ξέρ, τ' μ' ἐ φίλοι-
πὰ νὰ πῶ τὰ ζάζηρίνι, δέξι ἐ πὰν λίτρα, μία λίρα
Πὰ νὰ πῶ τὰ φτι-πάπαις γρόσι, ἔξι ἐ πάν κρόνι, μία ἀσπρα.
Πὰ νὰ πῶ τὰ μάτρε μίτσης, ἔξι ἐ πάν κόλιτς μία σόλτ.

77

Εἰς Σχῆμι-Καρζέζη ἀδερφάκιος τὸ δεσπόλι, δο-
λοφονηθέντος ὑπὸ τοῦ ἀρχιλήστου Λιάκου τῷ 1836.

Πὰ ἀφρῶν, μορὶ κόλι, Σκρι-λόκκο λὶν κακιά.
Ἔβγαλε ἐ κολὸ χαλὶρι· ὅλ' ἐ Σκρι-λόκκο· (bis)
Τρέχει ἐδῶ, μὶν ἔβγ μὶ ἔξι τ' ἐ Σκρι-λόκκο.
Καρ-δὰ, τρέχει 'γκα ἔβγ, κι ἔξι τ' ἐ Σκρι-λόκκο.....

78

Εἰς Σίμον Ἀργυροκαστρίτου ἀρχιλήστου.

Ἡ γλῶσσ', κὶν μ' ἐ κόλι, κόλι, μόλυβι τυφεκί, ἐ κακό·
Ἡ γλῶσσ' μὶ ἐ κόλι, τρέχει, κὶν λίγρῶν τὰ σχοτ.
Σκρο-λάκι, κακόμοιρε, κόλι κακὸν, ἔβγ' ἐκ τὸ ζάλι.
Βάλτε μέ τὴν κόρτα, πὰ ἐ κὶ τὸ μόλι ἔρκετι.
Κὶν κρατεῖς κὶν τὸ τσόκαν, δόλιε μὲ κάκε νὰ δώσ.
Κόλι ζάζιρι- κόλι μοῦρι κὶ τρέχ, κὶν κ' ἐκ κανόν.
Χάρε, μόλ' τὸ χέρι μόλι, κὶ τ' ἀφρὶ, ἐ τ' κόλι δόλι.
Κολ-λεμένα τὰ χαλὶ, ἔπεσάνε μὲ τ' ἀμπρὸς.
Πουρνὸ, μόλ' χαλὶ (bis). Κόλι χρόνι πολίτικο.
Ἔβγ' ἔξω κὶ τ' κόλι.

79

Τοῦ Λιάμπ Λίγα Μαλεσιστριώτου (α)

Κιὰ νὰν 'πῇς' ἡ Τσιλίνα λιαμπ-λίγα ξὰ μερίνα.
Κιὰ ἐ σὰν φτώνι ἡ ζήσι Τσιλιγκ-λίγα εἶνι.
Σαντὲ, μ' ἔρθι κ' ἐ σιτὰ' ἀ κέτι.
Λιαμπ-λίγα, πλὲν πολλὰ (β), νὰ ἰδὶ ἐνιὰ νάτι λιρίδι,
Θὲτ' ἀμὲ, θὲμ' νὰ ἰδὼ, ἀ μβὰ νὰ ἰδὼ μὶ λίρα.
Ἡ Τσιλὶ μοσκάρι ἔβαν, σ' ἀνεμώνια τοῦ λιβάνι.
Ἰδιὸ τὲ κάνα Καβάλι (γ) εἶν μ' ἀ μβὰ φτώνι περάνι,
Ἀλλιὼς, ἐ κάνα ζάφρι.

80

Ἐπεραντέρια.

Τοῦ Λίγκπεϊν Μεχμὲτ Ἀλῆ πολεμήσαντος διὰ ποδὸς κατὰ τοῦ Ἰσπράχη Πασσᾶ ἐν Ἰωαννίνοις κατὰ τὸν Σεπτέμβριον, ἔνθα ἐχρεωκόπησε ὁ Σαΐτ-Ζάφρης, τὸ 1833.

Μεχμὲτ-Ἀλῆν ἄκουσα νὶ' ἀκούει (γρ) γόδι κρύβεται ἀ δίνει.
Ἰσπράχη-Πάσσα ἀ κὰ νὶ' ἀκούει, ἀ πᾶ μὲ Βαλλὶν-Ἀλλὶνε (χ,ζ)
Ἰσπράχη-Πάσσα νὰ φάλλει χάλι κατάντια τὰ λιβάνια.
Κάβκατα νὰν κάτι' ἀ χάλι, νὰν κάτι κατσὶς ἀ πουλάει.
Ἀγκα Πάσσα (δ) μὶ Μαλεσιώτη (ε) κατ' ἀλλὰν τρόπον (γρ).
Ἰ λιμπρόν κατάφερ-τε, ἀμὲ τσιζίρ' ἀ ἔχ, σὶ χάν.

81

Ἰδὲ Ὦ Τσιλίνα τὰ πλάκα μὶ Κατσαλὶ-λάκα,
Γίνα ἔλα χάλι νὰ κάνι χάλι Κατσαλὶν 'χάφρι.
Κατσαλὶ, ἀ χάλι ἀλλὰ, τ' ἀ λάχι ἀκούει ἀ λίχι;
Ἀλλὰ νὰν κάλι κάλι,
Τρὶ κατσίκια ἀ λάλει, ἀ' ἀλλὰ κάτι ἀκούει.

(α) Ὁ πατὴρ τῆς τοῦ Λίγκ ἔζησεν νὰ τραγουδῇ μίαν νύκτα, ἣν τὸν ἐφυλάκωσαν, καὶ ἔμεινε προσδεδεμένος. Τότε ὁ λίγκ ἐμπῆκε νὰ παίξῃ ἐν τῷ φρέατι του, καὶ μανεκλεμώνει ἀπὸ τὸν γυρισμὸν κλπ.

(β) Ὁ Λίγκ ἐδὲν λέγει μοῦτε τὸ ἀνάστημα, ἀπὸ ἐντροπήν.

(γ) Ἡ κόρη του, ἀπὸ ἀνακάλημα.

(δ) Ὁ Σαΐτ-Ζάφρης Πασσᾶς, ὁ Ἀλβανὸς τὸ γένος.

(ε) Ὁ Μαλεσιώτης.

82

Θρηνωδία του Ρεβίκη. (α)

Κρύωσεν τρόπα μαύτη, χιόνι, χάν' ο κάλλιτα.
Κρίθω, Ρεβίκη, να δοκρώς τη πάνω, τη κα δίκι ε γιάρι
[μούρες.
Δώ, Θωμά, κία δίκη' ι δίκα μου τα κάλια σ' μ' α δίνι,
Κι Ρεβίκαν μ' α ξίνου κήκι (β).
Του κάβα λαμπάδι, τ' άσπρα τι Ρεβίκη τα κάβη

83

Θρηνωδία.

Από τον Δημ. Πρεμετσάν.

Μή νάνα, τσ' ίδιν κάτσι
Κάθ δένδρα που ίστρε (γρα).
Γιάτ' λαμπάνιτ' κομπόλοϊα,
Μάρτε σ' α κερδάνι,
Δημητάκι, ώ Δημητάκι!
Ουτσούδι ε κ' πάν πάνω,
Δημητράκι ι κ' ή [γι] δέν άκουε
Ουσγιά, μόν' ι κλαπαλάκια (τρα.)
Μήν λιά πιέ πηγαδί
Τε μα πάνω μι δρόμο
Γιάτσαν ε μάνα κ
Τε μάτσαρε κ πάνω κ
Τε δέζ(γ)ε μ' άσπρα δάντα
Μάνα μ' μόν' ι κάν δένδρο μι

84

Θρηνωδία (γ)

Τ' άσπρα τι νάν Κρυσταλλένα
Κάτω χάνουν τα Δενδρινάρα,
Τρί πέτσουρα νάν δάνα τα μάνα
Τσαν κρεμάρτε τσαν κάβα
Δάνουν δάρα, ε νάνα σ' μάρα,
Κρούφτε τσαν τσιμπ ι νάνα.
Νάνα ι τσυβελάνα,
Γάτα φάνα ι γαλάτα.

85

Θρηνωδία

Δάι, μά νάνα δάι
Δάι τε δάνα πάρα (τρι),
Τα δάνα τσι-δέ
Και δένδρα δάνε
Και ίστρε τσ' α σύγκαι
Πάρτε τσ' α δρόμου
Κι κόμπατε δάρτα
Δάνε δάνα, δάνα,
Από δάνα τσ' α δάνα.
Κι δάνε μάτσι,
Κι δέζ τε λαμπάνι,
Μάνα μάνα λάμπανε
Νάνα μάς τα γάνατα.
Τα δάνα, τ' α πάνω (τρ),
Τα μανούβατα (γ),
Δάρτε τ' α κάτω,
Πάνω δάτ' α μάνα.

86

Του Μάζη Μάρκου.

Τε Πρέβεζα νάκι τα γδάρα,
Δέβ μάρτσαι, μάς τρόπαρε
Τρέζα τσιάδαν κάι Τερκάδα,
Ζάνα κάνε' ι κάνα.
Λιάδα, δ Δενδρίδαρα, λιάκα!
Παρτσάδα πάρτσα τα κάνα

(α) Τα επούλωσε τη πληγή του στα χιόνια του γάλου του.

(β) Η αγριόπαπια του δημάτου.

(γ) Θ γυναίκα προέκοψε τον πόνο του γοιάτου απ' έδω δεν δεν τον ήξιζε του.

Πέτο, ὦ Δέλλη, σὲ τ' ἀρέσει
Νὰ γυρεύῃς ἀνδρειωμένη;
Μὲ κλεφτὲς ἀδερφώνεσαι,
Μὲ χαλὰ (ε;ε), ἂ τὸν ἐρώτα,
Μὲς καὶ πάει πρὸ τὸ σπίτι—
Σ' ἐκεῖ ἐκεῖ κλαῖ πρὸ τὸ πόνο,
Δὲν κοιμᾶται δυσπαρηγόρητη.
Τάλαι, τάλαι, κάλλιο ν' ἦτο
Ὅπου τὸ ἔχει, νὰ τὸ μὴν εἶχε
Κάλλιο νὰ 'ναι ἀλλοιῶνο.
Φλάμπουρο ἀλησμόνητο κυβέρνησης
Κάλλιο μόρτικα τὸ ἔβλεπες,
Μ' ἔξια αἷμ' τὸ ἐβάφαν
Ἀμὲ ἐμὶ, τὰ μάλλια τόνα
Χαμηλὰ νὰ 'ναι ἀλλοιῶνα
Τάλαι ἐπέζανε λιγάτα
Δίκαν' ἐ βάζατε τὴ μοῖρά

Βλέπ' τὸ λαμπρὸ τ' ἀέρα ἐχάνε,
Βλέπε νὰ χάνε' ἀπ' τὴ θρησκεία
Κάθε χάρηκα ἐ καλεσιάνα
Τόνα πάντα τὸ χάρο
Σ' ἐκ' ἐκ' ἐκ' ὅλου νὰ πολέτε
Τὴ ἐκ' ὅλου νὰ τὸ χάρο ἐ χάρη.

87

Ἀλλ' Ἀρέτη παλλάδι
Ὦ, ὦ Κύρ, Πέτρο-Βασέρ!
Μάχεσι νὰ σὲ θέλει φίλο,
Ἐμάχετ' ἐκεῖ νὰ πᾶ,
Ὀχυρὸ-βασίλι ἐκεῖ Χριστόν,
Τὸ ἐκκλησιὰ ἐκεῖ Φλίτσα,
Παπᾶς ἐκεῖ Βλαχέρα.

Τοῦ ἐκ Καρυτσῆς Πέτρη Ἰω. Μήτρου.

Τὸ, 1850, ὁ δυσκολὸ τὸ τρέχει τῆς Καρυτσᾶς Σχαχίν Βέης ἐκ Κορυτσᾶς, Ἀλβανὸς, ἐζήτησε νὰ στρατολογήσῃ χριστιανοπαιδιὰ ἐκ Καρυτσᾶ, ὡς καὶ ἄλλοτε, ἐκατοντάρχους πως, λόγῳ μιᾶς ἀπὸ τὰς αὐτοκρατορικὰς στρατιάς, ἔρχου δὲ διὰ τὰς ἀναταράξεις ἐκκρεμείας τῆς Κυβερνήσεως, τὰς δὲ τοὺς κατοίκους ἀμφιβολίας. Οἱ Καρυτσαῖοι, καλὰ καρδίᾳ μέτρον ὁ μακαρίτης Πέτρος Ἰω. Μήτρου, πλαγίασε καὶ ὁ Ἀλβανέσης Μαρκο-γκάτας ἀντέστησαν ἀκμαίως κατὰ τῆς ταυτότητος ἄδικου καινοτομίας, μολονότι ὁ Μητροπολίτης Καρυτσᾶς Νεόφυτος (α) ἀπεχώρησεν ἀμέσως ἐκ, ἐπὶ Πελαγωνίας καὶ ὁ Πρεσπῶν εἶχον ἴδῃ παραδείγμ' αὐτὸ τὸ μέτρον. Ὁ τύραννος, καὶ ἔχρισθης Σχαχὶν Βέης, πείσων δεῖξαι, ἐζήτει εἰκαιρίαν νὰ ἐξοντώσῃ τοὺς, κατ' αὐτὸν, ἀντάρτας, καὶ ἴδιως τὸν Πέτρον, διὰ καὶ οὗτος ἑτοιμάζετο νὰ ἔρχεται διὰ τὴν Βιέννη τῆς Αὐστρίας, καθ' ὅσον ὁ Ἀλβανέσης Μαρκο-γκάτας εἶχεν ἴδῃ φύγει εἰς τὴν Θεσσαλίαν.

(α) Ὁ ἐξ Ἀγχιαλέστων καταγόμενος, καὶ τελευτήσας ἐν Κορυτσᾷ τῷ 1871, ἀνηρ. Γραικὸς εἶναι ὅστις ἔσπευδε ἐπὶ ἀγχιστείαν κόπτειν.

Ἀλλ' ἡ θεία πρόνοια ἤφτασεν εἰσηγῆς τὴν ζωὴν τοῦ παρόντος, ἀποθανόντας ἀπὸ πλευρίτιδα, καὶ αὐτὸς ἐσυλλήπτον οἱ ἀγαθοὶ ἄνθρωποι τοῦ προμεμνημένου χυνδίνου.

Κὶς νὰς κλάψ' ἡ Τσιτλίνα, τὸ νεραϊδόμορφο κόρι σ' ἔχει ἐ-
Δόμπ' ἡ γλῶσσ μολόγι μέλι, ἴσως κὶ ἔχει καλὸ κόσμο.
Κὶ Ἀλῆμπ' ἡ Μανωλίτσα ἡ μαῦρη ἀπὸ τὴν Βίζιτσα.
Κὶ Δεμπὸ' ἡ Παρίδαινα ἡ μαῦρη ἀπὸ τὴν Βοβλένα.
Κλάψαν Ἐλλὰ' ἡ τὰ παλιόκορη, σ' αὐ κάμ' κόσι σ' αὐ ἡ πίθι.
Ζίνι Πέτ δὲ αὐ φιλῆς γλῦ αὐ' κλῶσι σ' αὐτὴ ἐλλὶς.
Τὸ ἀδρὸν δὲ κλάψ' χάλι αὐ πᾶ γλῦ αὐ' ἡ Κυρὰ μ.
Ὁ Ἀσκὸς, μορὶ Ἀσκὸ, αὐ κλῶσι σ' ἔκαμ' ἀπ.
Ὀχὶ πέν, Ζίνι Πέτ! κλῶ σ' ἐκεῖ γιὰ Βοβλένι.
Τὶ Πέτ σ' κοιμᾶσι κλαι, τὰ τὰ κρατᾶς γιὰ κλῶμ.
Ζίνι Πέτ, τὰ κλαίρεσ, Ἀσκὸς μᾶς ἐ ἐρχόνι.
Ὁ Πέτ, τὸ χάνι Ν'ρα [α] χιονιὰ γιὰ κλῶσι κόμα.

69

Τοῦ Ἀβδοῦλη Μπέρατι.

Ὁ Ἀβδοῦλης ἐκ τοῦ χωρίου Βίνιανι, τοῦ Καρβελλησίου ἐπαρχίας Δεβίνου, ἦτον υἱὸς Χριστιανοῦ νεωστὶ ἐξωμοσίας (ε), Μωαμεθάνος γενναῖος στρατηγὸς τοῦ ἐν Ἀρβανίᾳ Αὐτοκρατορικοῦ στρατοῦ, καὶ εὐδοκιμήσας, ἀναβιβάσθη εἰς βαθμὸν Πασσᾶ περὶ τὸ 1812. Διὸ καὶ ἐκυβέρνησεν ἐκεῖ ὡς σαντζάκιος ἀποτάσσοντα εἴκοσι ἔτη. Ἐπὶ τῆς στρατηγίας αὐτοῦ ὁ Σερίφης τῆς Μέκκης, Μανσοὺρ, συναθροίσας 30 χιλ. Ἀραβικοῦ στρατοῦ, ἐπῆρχθη κατὰ τῆς Αὐτοκρατορικῆς ἐξουσίας, καὶ ἐξεστράτευσε κατὰ τοῦ Ἀβδοῦλ Πασσᾶ. Οὗτος δὲ ἔχων 1200, Ἀλβανῶν, καὶ περὶ τὰς τρεῖς χιλιάδας τακτικοῦ στρατοῦ, ἀντεπῆλθε κατὰ τοῦ Σερίφη, καὶ ἐν χειμῶνι μάχῃ κατὰ τὸ χωρίον Μίνα, διεσκόρπισε τὸν στρατὸν αὐτοῦ, ἐξόγγησε τον ἐ-

---

(α) Ἡ λαγάντα ἤμουν Ἑλληνίς, ἐν εἶναι ἐξ ἡμῶν του, βάν ὁ ἴδιος (θεὸς ἤμουν) δὲν ἐπιστεύομεν. Ἐπαλλήνισε ἐν Θεσσαλονίκῃ.

(ε) Ἴδε προηγουμένως τὸ ἄρθρον περὶ Γιαλὶ Πάσα Μπερατινοῦ ὅπου ὁ πατὴρ τοῦ Ἀβδοῦλη ὀνομάζεται, Ἰσκεντέρ.

ἀπὸ Σμύρνη, καὶ τὰ ἀπέστειλεν εἰς Κωνσταντινούπολιν πρὸς τὸν Σουλτάνον Ἀβδοὺλ Μετζίτ. Ἐπὶ τέλους ὁ διευκρητὴς τῆς Ἑλλάδος, Ἀπανός, φθάνῳ κυβέρνησε, τὸν ἐξωλοθρόνησε, κάγουν, διὰ δηλητηρίου. Διαμένοντα ἐν Ἀρμενίᾳ τὸν Ἀβδοὺλλὰ Πασσᾶν ἀποκεφάλισαν ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν οἱ χριστιανοὶ συγγενεῖς του, οὓς παρέβαλλε γενναίως· ἐκ τοῦ ὅπλου ἀτυχῶς ἔχασεν ἀπόπαιμα μόνον. Ἴδιόν αὐτό.

Τ' Ἀπάπου μὴν καλὴν (τρὶ)
Ἐβὲ νὰ καλοῦς (τρὶ.) ἐ Μ·
Μαρῶ· νὰ Μὴν ἐβ,
Μὶ νῆ τὸν (τρὶ) μὲ δὶ ταμπὰ
Μὶ δὶ ἐφρτε (τρὶ) μασμάλας (τρὶ).
Παρὲ μ', ὦ Ἀβδοὺλλα-Πασσά!
Ἀβδοὺλλα-Πασσὰ ἐ πορὶ·
Χβὶλ, ὦ Σεφὲ Μπουλούς,
Τὰ κρὶ; κρὶδε κρδὲ·τι
Λεβὲν σουλτὰν Μεζίτ. . . .

80

Τοῦ Καρυτσιώτου Ἀθαν. Χάλου φονευθέντος ὑπὸ λῃστῶν ἐν Καλυνίᾳ τῷ, 1805.

μὶν ἀδὲ τι Καλύνια ἐ ζάνη καρδιὰ·
Κὸ Θεὸς ἐ χάδης νὰ εἶμι ἀπαρηγόρι.
Τὰ λυόρα! ὦ σιόν, κὶ ἐν' ἀπὸ τὰ γίδια,
Μὶ σκοῦρον ἐ παρὲ τὰ ζάνα Καρυτσ-Λιάκια
Νὰ δῶ Πάρι σκοῦρα, μὲ κλίνει ἐ λυρδὲ,
Χιόνι, ὦ Καρυτσ-Λιάκι, μὴν μ' ἀφῇς μὶν κιάρι.
Ἐμ·λὰ νὰ Καλύνια, μὸν νὰν Μπαρὲ τὰ τσαρίτα
Λίγρὸν Καρυτσ Λιάκι μὲ τσουμπλιδίτσι·
Κὶ Λλὶ κρὶτ μιλιὰ ἐλλιάνα
Νὰ' κτὶ Μπαρὲ τὰ σαρίτα τ' ἐ ζάνη δερίνι.
Ἀμὰν φὲρε Προλόι ἔσε' ἐ τσουλιάνι,
Χάρτε σ' ἐ ἄνρι σῆ γρὰ κὶ μᾶς μλάνε!
Χάνα καρτσάλι, μλάλι τσουλιρίνα
Ὦ Ἀνδρὲ! ὦ σχέα, κλαρ· Χρόνο-Βρύνα.
Λιάζι-βλιάντας τε ἐφὲ μὶ σπαλιὰ

10

Κάμε σχολή διάολε, τα κάμε δυόλεπτα.
Μεσοστέφι-Τρυπιδιώ να σ' αλαλιάσ' λάφυρα
Χάρος-Ρεβύθι να μαζώ μέλι αλάφρυ.
Κεντά Προδοσίτσα να σαλεύει γλώσσα
Τάλι τσαβάλ' ι σαρίτσες ε τρώνε τα δρόμια.

91

Όμοιον

Χάλι μις να δολώσεις νάλη νά 'πουδ' τα σαρίτσα
Φαλίζικης Μαγκα-Λιάπ μι μπαφλιδιάσα. /=
Μάνα τα να δαβλάμι
Μάνα να τα δρόμι. Νίτ 'γκα νίτ μάι μλίτσι
Χάλ τα μάι να κάκω.
Κι Λάκα-Δρίτσα μλίδιβ γίβε καζάτσι
Ω διαφρέ α σρίκα, πάρτε να σ' δρόμι,
Μία μπαφλιδιάτσι.
Σαρίτσα βάτσι διάολε ε πίτσι μλίδιβ.
Νίβ 'γκα νίτ μάι μλίτσι.
Βάτσι φάτι-Προδόσι δίτ' ε πιπεδιάτσι
Ι νάτι Μπρεγκάτ σίκα τσ' δαλάτσι.
Πάτι κ' μι μλίτσι
Ω διαφρέ Δαφλιδιάλι νάτ' ε δρόμι,
νάβ κ' μι νάτι μάι μλίτσι.
Δάλζι βάλτσιτσα να δρόμι μι σαρίτσι.
Δαλάδε τσα μπαφλιδιάτσι (;) δαλάτσι να δρόμι.
Μία μπαφλιδιάτσι
Ω διαφρέ ω μάτσι, σα τα μάρτσι γίβε,
νάβ 'γκα νίτ μάι μλίτσι.
Χάτσι σπαρμπιλάτσι, μλίδιβ πιπεδιάτσι
Σε δάτσι Μπρεγκάτσι δίτ' Σαρίτσι
Πάρ μία μπαφλιδιάτσι.
Πάρ διάολε, πάρ κάτσα, πάρ αδίτσε ε διάολε,
Νίβ 'γκα νίτ μάι μλίτσι.
Κι Δάκα Κάρτσαρ δαβλάτσι διάολε.
Ο αλιβ α' πάρτσι τα σαρίτσα Μαρία ς.
Τάρ μπαφλιδιάτσι.
Ω διαφρέ α σρίκα, πάρτε να σ' δρόμι,
Νίβ 'γκα νίτ μάι μλίτσι.

ΟΣ

Εἰς τὴν κατὰ τοῦ βασιλέως τῆς Ἀβυσσινίας Ἰωάννου ἐκστρατείαν τοῦ Ἀντιβασιλέως τῆς Αἰγύπτου Ἰσμαὴλ-Πασᾶ, κατὰ τὸ ἔτος 1876, τῆς ἐποχῆς ἀρχηγὸς ἦτον ὁ υἱὸς του Χασὰν-Πασᾶς, κύριος συνώδευον τοῦτον δύο ἀρμάτωλοι Σουλιῶται, ὡς σωματοφύλακες, ὁ μὲν Ἀμπατιὰν-Βέης ἐκ Πύργου τοῦ Νταβαλίου καταγόμενος ὁ δὲ Μουχορέης ἐξ Ἀργυροκάστρου. Οὗτοι οἱ δύο, κατὰ τὴν μεγάλην καὶ κρίσιμον ἐν Γεώρᾳ μάχην, καθ' ἣν ὁ ἵππος τοῦ Χασὰν-Πασᾶ εἶχε φονευθῆ, ἐκινδύνευσαν τὰ αὐτὰς τὸν ἔσχατον κίνδυνον, ὁ μὲν Ἀμπατιὰν-Βέης ἐπιζῶν τὸν ἵππον του καὶ ἀναβιβάζων ἐπ' αὐτοῦ τὸν Χασὰν-Πασᾶν οἱ δὲ δύο ἐξ ὁμοῦ μαχόμενοι καὶ ἀμυνόμενοι, σώζουσιν τὸν Χασὰν-Πασᾶν ὡς ἐκ θαύματος καὶ τὸν ὁ Ἀμπατιὰν-Βέης ἔλαβε δύο πληγάς.

Σηκάτε' ἐγίασεν εἰπόν, Χαβιαρὲ τοῦ ἀφέντου
Μὲ χιλιὰ-πενῆντα, ἀσκιὰ κόπια μᾶς ἐφέρνει.
Ρίχνει-πάσχα (α) χιὸν πάλι, χιόνει' ἐὰ χάσῃ
Χιλιὰ καβάγι, Χασὰν-Πασσᾶν ἀφέντη
Τὴ λίγη Χασὰν-Πασσᾶν, λέσιρα μὶ λιανὶς-σκιάχη,
Χασὰν-πάσχα ἐφγῆ, γαίδαρο κάβγη νὰ κλάψ.
Τὰ σκιάχι, ἐμ' ἀφ' ἐτ' μὴ κάμ', κὰν ἔβγι κανέσκεφτη.
Ἔνα Μαῦρι νὰν Μανιάδι, κακὸ μὶ Σιρλὰν' σκιάχι,
Τιρίνι' ἀλόγρεσα ἔδεν, ἀφγάνι Ὀμὲρ-πασχάτι.
Ἔνα Μανιάδι μὲν' ἀλόγα ἔβγι Χασὰν-Πάσχα ἔστω
Ἔνα λιλιὰ κὰν Γκόγκ, ὁ διάβ' ἔ κανάκ, ἔ διάβ!
Παγκάκι κὰν σαρβὰν (τρ) τὰ μάγρεσ' Χαβιαρίνι.
Τὴ μάγρα χάνον (τρ) τόνι, χάνε σ' κάμ' πορ τὰ δένι.
Γιαὶ' ἀλόγρεσα δὰ φτιάξ, ἀσκιὰ λόσιτη τὴ ἀλόγα,
Τὴ λιωφάρα λιὰν παγκάκι λάνε ἀφ' ἀ ζῆ τὰ γκάτα.
Ἔ Σιρλὰν ἔβγ' ἀπ' ἀσκιὰ ζα (τρ) σ' ἀ δι.
Σ' λιωφτοῦ, ἐμ, λόσιτη καλλιὰ, κὶ Χαβιαρ μὲν σ' τὰ ἔβρα.
Χασὰν-πάσχα, τρὶ τρὶ τρᾶμ, σ' ἀνιμὸν ἔβγ' ἔνα χάντρι,
Πῶνε λιάβρε τὰ λιωφτοῦς, κάνα μπλιὸν τὰ ἀφρόν.
Δέκα κάβγια νὰ δόν, ἔβγε, μὶ ζᾶ σὶ κομμάτ:

(α) Ἀγγλικ.

Ο διάβ', δὲν μ' χαν κάλλη, δὲ τρέχει ἀ μοῦ τὴ δάλια.
Ἀπὸ τζάμια μὲ βίτσι, κάθε δὲ μὲ μοῦλε τὸ ζάλι.
Ἰδῶ, ὁ τρόμος ξυπνητάρης, σέρβι κάθε ἀ' κὲ τὸ κλείσω.
Δεῦ δίπτ μα κάθι κομάτι, βάτσει δίπ' ἀ ἀμάλια γίπτει.
Καλάτσει σ' ἀ λίγ' πὰ μάτσι, νύχα' ἀ τσαμπουνᾶει βαπόρι
Μ' Ἀλαδίν-Μάτσι ἀ δὲ τὸ τὴ λίγ' σιό', ὦ Παναγιά μου,
Ἰὰ μὲ κάθι ἀ ἔπτει σπαστάρι, ἰὰ φλογέρι ἀδὲ κὰ φλουλίσω.
Κάθε λίγ' ἀ σιόλιον ἀ κάτσ' στὸν-Πάτσο μὲ Σκρλίο.
Καὶ μὲ δαπάνι (ἐπὶ) ἀ πάτσι Ρούσ(ι)ν κοπίτ νὰ μάθ' νέτσ.
Λεπτὸ σκάθε τρόπο, 'γκα τζάι κὰ κάθι νέτσ.
Χαπὰ Πάτσι κάθε σπάτ' ἀ θυμᾶτ Ἀλαδίν,
Ἀλαδίν ἀ σκαμπρίσ(ι) Λεπτὸ δὲ γκρίν.
Λεπτὸ μὲ ζόμπ' ἀ μάλιν γλέτσε τὰ ζάτσ κολλάτσε.
Τὸ Παπάτσι δὲ λεβάτσε (τρὲ) ἄλλε μὲ Ἰσμὰ-Βάτσι.
Νάζ πάτσι κὰ Τρμπίνε, ἀ γκάλε σμπαρᾶτσε·
Ἀ νάζ πάτσι κὰ βιολίτσε, ἀ βάτσε γκάζ(ι)ε κὰ κμπίνε.
Ἰσμὰ βίτ, ὦ Μιχάλη, πατ' τ' κὰ σπάτ' ἄλλε κάλλε.
Ἰσμὰ-βίτσι Μιχάλε, τρὲ πὰ κάθε κάλλε.
Ἰσμὰ-βίτσι ἀ πάτσι· κὰ ἀ κὰ κάμπε, ἀ χάτσι;
Γκα χάτ' ἀ Πατσβάτσε (1) ἀδ' σπάτ' ἀ σμπάτσε.
Ἀ νάζ ἄλλε κάθε κάλλε βάτσε, Παπάτσι κάθε ἀ κὰ ὄχτσε.
Σκαπατσάρε σπάτσε ἄλλε Βάτσι (ἀδελφὸν) μὲ Μπαχτσάτσι
Ὀλάτσε χάτσε δὲν χ' ἀπὸ, ἀ βίτσε χάτσε ἄλλε κάλλε,
Πατσβάτσε χάτσ' κὲ κάθε, χαβάτσε ἀ πατσάτσε,
Γιαβὰ ἀ ζάτσε κάλλε ἀ πάτσι χαπὰ Πατσβάτσε.
Ὁ -τσε, ὦ Ἀλ-δι-λάν, δὲ κλάτσε νὰ χὸ ἀ κάτσ.
Ὀχτσάτσε, κὲ τὰ Χαπὰ-Πάτσε κάτ' ἀ λάτσ.
Καλάτσ' κὲ χάτσ' ἀ δάτ, δίτ χάτσ μὲ κάλλ' ἀ λάτσ.
Χαπὰ-Πατσὲ ἀ σπαστὸ, δίτ χάτσ τάτσε κ' ἀ κατάτσ.
Ἐ Μπαχτσάτσ ἀ' τ' κατσὲ, κατσχάτσ ἀ κὰ δάτσ.
Μὲ ἀ χάτσε Πατσβατσὲ κάτσε (τρὲ) νάτσ' κ' τ' ἀ δί.

93

Ἐπανάστασις ἐν Μπαχτσὲ κατὰ τοῦ Μαγκουμπάχη.

Λάλε· Πάλιν κάλλε μίτσ, Δελλάδα κὰ Τσαμτσάτσ,
Ἰσμὰ μὲ Τσαμτσάτσ, Ἐλλαδίτσε ἀ σπάτ' κάτσε.

---

(1) Πατσβάτσε σπαστικὸν τοῦ βασιλέως τῆς Ἀβησσυνίας.

Μουσικοβαλίτσαι κάθε κοπέλλα (1)
Μαγεύεις μπουκαδίζεις, σκέφτε διαβάζετε κι τ' ακλέφτε.
Δεῦτε με κάμε κι γίδα βόδι, κι τα δίχρονα κόσι κάθε.

94

Ὅμοιον.

Ορφανεύθη Τάνατε κορίτσι με χίλιους ἐ με πάει,
Τ' ἐνα δὲν κουβαλᾶτε κανένα, τα κλειδιὰ Μαχαιρᾶ σι κάνει,
Μι τράβατε κάτω κ.κάθε, σε ζήνε Μαχαιρᾶ' τα γίδια
Μὴ ζώδι (γρ.) ἐ ἀδύ, ἐ ἐας. Πα 'για τάνατε κὲ χάλαι.
Κάθι καλιὰν' ἐ δεῦτε σι τρώνε, Σαλιστρία σ' σῶ χαλάνια

91

Παρεχρήσθη ἐκ τῆς τοῦ μὲ πολλὰ Ἀλβανικῆς ποιήσεως, καὶ μοὶ ἀπεστάλη ὑπὸ τοῦ **Κ. Π. Κωνσταίρ** Ὑδραίου (ἄσμα Τον.)

Ποὺ νὰ βάλετε τὰ τζάκια,
μάνες, ζάρκα, γυναῖκες;
σὲ τζάκι κάθετε πάρα,
πάν' σχίζει τὸ φουστάνι.
Δεληλὲ κάμε ἄλλο
κλέφτης ὅπως τὸν πιάνει,
βλέπει μὲ σκοτάδι νὰ μὲς βλέπουν
νὰ σκάβῃ τὸ τουφέκι
καὶ χαρτόνια νὰ βάνει
βάζει, τρέχει, κλὶ κράζει,
κλὶ βγαίνει ἀπὸ τὸ σπίτι;
Νὰ τὸν πάει ἡ ζάχω,
νὰ τὸν φᾷ ἡ λύκος
ἐκεῖνο μόλιβδο τὸν-νὰ κάνει.
Χάνει ὅρκους τοῦ,
τὸ κουβαλίθηκε κανένα,
τὸ κυνηγᾶς, ἀπέθανε.

---

(1) Ὁ στίχος εἶναι εἶναι παροιμιῶδης.

Φέρε ε μάθια δ.δζε
μη μ.λήσετε κι άλλε
Ιωζηαίδικα τέρα
ε μ' ε σέρα νάη δάζε
ε λίδι 'γκάλιε κε τσέρηε'
μίνε μάλιεν σιγγρά
ε δερτάν εσζο τα κόλιρια.
Ωμέ νάη αδ αί' σε-καρτίλιεσζε
λάρ σε μαλιέρε τέρα.

95

Μέλλεις Ιουρκαλδαιών ὁ Ναυπάκτῳ ἀπὸ τῆς Τουρκίας.

Χ' ἰδάνη μί κε φτυσάρ' σι σα κᾶ ζαρὰ 'κι μάλιδε.
Καὶ ἰδέν κασσιό κε σηκόφτ μί χάζι, χάζ κε ζάμπιδε.
Κ.αὶ κιάν' αδί αδί σηκόφτε σᾶ ἰδάνε π' αν κᾶ μάδιεσ'.
'Αε μάνεσ' ἀ; παγκάδε γιὰ μ' φέρνε π' κάνη γίπσ'.
Νδε Νιάγε (α) τα γραίσεσε ἰσαν κάζεν, ἐ κα λίδε
Νδε καλὰ τα κάδεσ' κα ἀς ἀπεσ κον μι' ἀν.
Πεσ ἰνάνε ζάμε κάδιεν, γκαλιάζε κε κὰ Ντζίλε.
Πὶ γρὰ' κασσιό' ἐ ζάμε, γιὰ κεσ κε γρὰ' κ' κα μάνε.
Νδε γίπσ' (τρ.) ζάμε ἰκασσιόν, τ' ἰσσερε 'γκα ζιλιάνε
Χνὶ, ἀσσερ' κεσ σα φτυσάν, σὶ ζοκάδε (τρ.) κα κάνᾶ κοζάνε
Ντζάρ, ζάμερε, κα ἀνζάρεσε, σὶ κερτσὸ τσ' ε πάνεν ζέν'
Πα νάη μάλιεσε κε σπασάρε, κάζ' μάν κέρε σεν κε ζάν.

96

Ἀρχιλόχειοι.

Κοτζάλη ἐ Ντοκάζη ε ζάρε, κερτσὸ Ζαλάσσιν κα πράγη
Μέρτσα κρέρεν ἰκασγάνε, κάνεν κᾶ ζάλι μὶ ἀτ' ἀν.
Ζάμε τα πίσεν μὶ Πασζάν. Νδε ἰκατσζάι σατ' ε μάνε
Ζάν' νάλε' ε ζιάν κε γίπσε. Ὦ σιάλε χάλι μάνε σὶ' ἀν.

(α) Νάϊτσεσε ὁ γάλιδι.

Μέτσαια αυτ' αγάπ. ι βάτα, γιάβ αρτηγέρ δάσχιτά κάτα.
Μάρα, κυ τε, μαβί βάλλε, δρόνε, δζίν κατσέλα,
Τε γάβα τ' α φέλνε γάκαν, τε' τε αμπρόσε ι γάβα.

97

Ἄσμα τῶν ἐν Αἰγύπτῳ Κορυτσαίων.

Κατὰ τὸ, 1800, ὡς ἔγγιστα ὅλαβεν ἡ Κορυτσὰ ἐκπορικὴς σχέσεις μὲ τὴν Αἴγυπτον καὶ ἴδιως ἐπὶ τῆς ἀρχιατείας τῶν Τουρκαλβανῶν, ὧν οἱ πλείστοι τῶν ἀρχηγῶν ἦσαν Κορυτσαῖοι. Ἡμβαινε δὲ τὴν εἰς Αἴγυπτον κατὰ τὸ, 1806, ἀνοίξας αὐτὸν, εἶναι ὁ δημήτριος Μήτσης ἀκρογυνὴς τοῦ Τσιπέρη, ὅστις μετήρχετο ἐν Κάιρῳ τὸ ἐμπόριον τῶν Ἰνδικῶν εἰδῶν, καὶ ὅστις μεταβὰς καὶ δεύτερον εἰς Ἰνδίας, ἐν ἐπανῆλθε πλέον οὔτ' ἠγνοήθη τί ἀπέγινε. Ἀπόσπασμα.

Κὸ Μαΐρι χάρι ι λάχης, κίς φ' τι βάλν δε φρίτ' ἐι κάτσι
Κιτάις ι πορτοκάλοις, τί με χάλε κτίτ τραβάς
Βαλάκη', ὦ Δραπετσάν, Ἰνάχαρ τις κτίτ χ' ε χάλε,
Βαλάκε', ε πορτα Σοβάκε, τὸ καλίτρι φυτρῶλ ε φλάτσε!
Τς' φέι τι κάνι Ἰνάχ χάβα, κίν τι λάβι ἰσοχάνε θάνε;
Πᾳ θάνι γκὸ κλὶ μακάτι γάκ' ε βάτα πάρ, ε φλάτσε.
Χαρτόβι κάτσε πέρπι, τι βάλεν τε Ἰνάρτσε χί....

98

Τοῦ Σουλίου

Τρὶ ζάγρα κὸ χάνε κὸ κάχ' ε πρεκ Πάτσε.
Κάβα πρεκὸ Δαλίνε, τάτσε Καπετάλλε.
Ε τρία, ε μ-ε μ-γρα κὸ λάγαν, ε βάτσε·
Ἀθανάλλο Χριστοπρέτε (1) ε κατάρκε Καπετάλλε,
Με τρὶ λαφάκε πρακάτε τε τρὶ γάβε χάτε χάβε·
Κάβα κάτσε ε Μαρκο-Μπότσαρ, τάτσε' ε Μπότσο-Βότσε,
Ε τρία ε μ-ε λάκατσε ἔτσε ε Χαλιφερόβε.

(1) Οἱ Τσαμουρεῖνοι.

Νὰ πρεπερίσῃ τὸ λαμπὶ κοντὰ νὰ ἰδῇ ἡ λίμνη·
Καὶ ἴδ' ἀθάνατε Βεζύρη, ὁ ἀλάν ἀ Κωνσταντίνος
τούρκικη νὰ μαλλιάσῃ, ἄλλα τ' ἀ ρίξουνε,
Νὰ Σκυπιὰν' τ' ἀ κυνέσῃ, ἴδιον τὸ νὰ σλαρβίσῃ.
Ἡ Κωνσταντίνα ἀνυμίλα εἰ' ἀπὸ 'γιὰ ἀδρίανι·
μὲ πρηγκηπίτσες, μὲς κατρίκια, ὁ μὲς ἀ σιοῦ νὰ μήνεσῃ.
Τοῦ τὰ σκίζει λιάφτσιγα, ἄμοιρε καπετάνιε·
Σκιλὶς λεμόνα τρίφυτη, τρίφυλλ' ἀ Καλὸ Σκόλιο.

ΗΡΩΙΚΑ ΓΕΓΙΚΑ

(Γιγηρίαστε).

I

Ἄσμα τοῦ Καρὰ Μαχμούτ Πασσᾶ Σκόδρας.

Ἡ ἱστορικὴ ὀλιγάριθμος τῶν ἡγεμόνων τῆς Σκόδρας φημίζεται ὅτι, κατάγεται ἀπὸ τὴν γενεὰν τοῦ Σκεντέρ Βέη, ὡς τοῦτο βεβαιοῖ καὶ ὁ Ἀραβικὸς χρονογρ. Ἠπείρ. τόμ. ά, σελ. 286. Ὁ Καρὰ Μαχμούτ Πασσᾶς περὶ οὗ πρόκειται ὡς ἔπρεπε καὶ τὰ ἄλλα ἡγεμόνια, ἄρχισε περὶ τὸ, 1779, εἶναι γόνος τῆς ἀνωτέρω ἐνδόξου εἰκογενείας· φημίζεται δὲ ἀπὸ τὸν παραδόσεις τῶν ἀνω Ἀλβανῶν, ὡς τοῦτο ἀναφέρει καὶ ἡ Δόμνα Ἰσαμὴς (Φιλέτ. Λρίχν. Κωμῳδ. σελ. 37) ὡς ἀνὴρ γενναῖος, ἀνδρεῖος, ἀνυποφορμάτος, καὶ φιλοπόλεμος. Ἡ ἐν λόγῳ εἰκογένεια ἦτον ἡγεμονεύσασα τῆς Υ. Πόλης. Ὁ εἰρηνεύσας ἡγεμὼν ἐκστρατεύσας ὑπὲρ τῆς Πόλης κατὰ τὸ, 1770, κατὰ τῆς ἐπαναστάσεως τότε Ἑλλάδος, ἔδωσε τὴν ἐπικράτειαν. Ἀκολούθως ἐξεστράτευσε δὶς κατὰ τοῦ γνησιοκεφ. Μαυροβουνίου τοῦ ἀνυχλύοντος συνεχῶς τὴν ἡγεμονίαν του εἰ' ἀποτυμῶν. Κατὰ δὲ τὸ, 1794, ἡ Υ. Πόλις ἤγειρε πόλεμον κατ' αὐτοῦ εἰς τὸν ὁποῖον μεταξὺ τῶν πολλῶν κατ' αὐτοῦ, παρεκβάσεων, ἔλαβε μέρος καὶ ὁ Ἀλῆ Πασσᾶς Τεπελένης, ἀλλὰ ἡ μὲ ὅλην τὴν κατ' αὐτοῦ πολυπληθῆ ἐκστρατείαν αὐτὸς ὁ

ξήλθεν νικητής, καταστρώσας τὸν Σουλτανικὸν στρατὸν καὶ διὰ ξηρᾶς, καὶ θαλάσσης. Διὸ ἐπῆ δὲ μετὰ ταῦτα ἐπιστράτευσε κατὰ τῆς ὡς εἴρηται μεγάλης πόλεως, συνέλαβε πόλιν τὴν ἰδίαν τῆς κατὰ τοῦ Μωαμεθανοῦ ἐκδικήσεως. Ὅθεν ἐξεστράτευσε καὶ τρίτην φορὰν, ὅτε τῷ, 1796, 22, Σεπτεμβρίου, ἔπεσεν ἔνδοξος, ἀποπεραλισθεὶς ὑπὸ τῶν Μωαμεθανῶν.

Ἀπόσπασμα τοῦ ἐν λόγῳ ᾄσματος τῆς ἁλώσεως τῆς Πόλης.

Ἄνθην μάνδα, (1) τζίτζικ μάνδα
Π ζίζα Σαόϊρα τ' αἰ ρόδα
Τρὶ ὄζια νὰν κάτω
Μαγρὸν Πάνον μὶ λίθιαδα.
Τρὶ ὄζι' ἐ νιζὶν Παναΐα
Τα γὶὸ' ἀρνεν τα μάρι'
Ἀ μάρι καλὰ μὶ σγαλῆ;
Μία χαϊδίν, καϊζαρίδα.
Τσακάλα (1) μὲν' μὶ λὰν
Πάνω' ἐ μάλιτσι ἀ χαλάτσι
Τὴ καλὰ γάϊα, ἐ κρὰν τσὶ,
Τὴν ξμὰν κχὴ γιαναῖκα (τρις). . . .

2

Ἡ ἁλωσις κατὰ τοῦ Μωαμεθανοῦ.

Τί μάρι Πάνη, Πάνη- Καβάϊα, κουρσικὶ αἰ τ' ωλὰ δάϊα (2)
Νὶν, ἀ ὄλλη, λίθιαδα, σὲ μὶν Πάνα κλίνη.
Νὶν, ὄλλη, λίθιαδα ἰνὶν, σὲ μὶν Πάνα, ἐ τὸν ἀ' τὸ δὶν
Μαῖ κλαρ, κάνα τάλιαν, κὸ λὸ' ἔζιτ' λαϊράλα
Πλὶν. . . .
Μαῖ κάρα, κάρα ἀ γλάνα, κὸ μλὸν' ἔλζιν τσοκλράνα.
Νὶν, ἀ ὄλλη, λίθιαδα, σὲ μλὸν Πάνα κλίνα.

---

(1) Ὁ στρατηγὸς τοῦ Σουλτανικοῦ στρατοῦ, ὁ δὲ στόλαρχος, ὁ ναύαρχος Καφὰ Χουσ.

(2) Ὁ Μαγρὸς Πάνης, ἤτοι ὄρος τοῦ Πάνου τῆς Καβάλας.

Πὸν ἰσὸ Μάϊρεβε, λὸν, αἰ μλὲν Πάϊρε, ἰ γιὰ σ' πᾶ δῖν.
Τσὶ λαγάϊν πάϊρ, πάϊρ, πὰ κα ζῆν νάϊχνι Ἀμδίνα.
Πὸν ἰσὸ Μαδίνα, λὸν, αἰ μλὲν Πάϊρε, ἰ γιὰ σ' πᾶ δῖν.
Πὸν, ὦ, . . .
Πάϊρε τσιόνδιν ε ἤρτε, ἤλτε δάλιρε γκελιβέϊδ.
Πὸν, ὦ δάϊρ' ε γάϊδρε (γρε) αἰ μλὲν Πάϊρε ι Σουδάνε.
Πὸν ἰσὸ Χάϊλρεβ, λὸν, αἰ μλὲν ν' μάλι τα ζ' δεζῖρ.
Πάϊρε, τσιόνδιν φλάϊρια, μλέτε βάϊρε ε τσιάϊλε.
Πὸν ὦ. . . .
Κὶ Ἰσμαΐλ, πάϊρ, πάϊρ, ε ἤμλιτε λάϊρ Σαλδίν (βγ).
Πὸν ὦ. . . .
Μαχμετ-Πάϊρε θὰ νᾶ φλάϊν, μ' ἐμὲ κάϊζμαι ε' λάϊε νάϊ δαλάϊ
Πὸν ὦ. . . .
Ἰὸ, ὦ δάϊρ' ε Βαϊκαϊδέν, μλέτε Πάϊτε μὲ χοὶ γάϊν (α)
Πὸν ὦ. . . .

3

Τοῦ χαροῦς Πασσᾶ τῆ, 1848.

Χαρου-Πάϊρε κιο-λάϊκαι ε' μλέτε Σουδάν μὲ τσὶ πάτσι,
Ἂς μὲ πάτ', ἂς μὲ χαδάνε. Ὅλαϊν-Βεγδέν ε' ε λὸν νάϊκ,
Πρὸν νλέϊν τα μεγάλα Μέϊρ Σαλάδιν, μλὲν μιδάϊρ (ἰ),
Πᾶς νιδάϊν, αγὸν' να βάλι, κὶ Ἀνατολὰν μὲ κάϊ' ταλάϊρ.
Χαρου-Πάϊρε κάβρι μλὲ κάϊρ, ἰν χαρέϊ, ὦ ράβ Σαλάϊν.
Ὅλαϊν χαμάϊς νάϊκ ἰδὲ' σᾶ τα λάϊχρα δάϊ, ἰ γάϊν. . . .

4

Ἐκστρατεία Ναπολέοντος τοῦ α' κατὰ τῆς Αἰγύπτου, 1798

Ἰαγκάλιβ, αγτὶν (λ)δάϊν, σιάϊρν Φρανσαΐζε σα κ τσέϊτ,
Σταλδὲ ι λὸν ζᾶ μλεΐτσε, χάϊ' ε σὲϊ, ι λὸν γᾶϊν.
Βέλτ. αιρέϊρ (γρε) τσὶλ' ε, σᾶ μὲ τσὶν λᾶ αγράϊ'
Φρανσέζε ε σὲ μὲ γίλιε (ἀρβ), ι πᾶ τ' λὰ Βονσάϊν.
Φρανσέζ μὲ γιᾶ, ἰ λιάρε νὶς Μαΐρ δλὶν' ἰ καλάϊ,

(α) Παϊκαϊδὲν δνομάζεται τὸ γκρίδιον, ἐνῶ ὁ ἥρως ἀνατρεχρωδίας τοῦ στρατοῦ του μαστιγόνει, καὶ γουρλώζει τὰ χρυσᾶ ἀκόμη, ἐρυθρὰ μὲ τὰ βύσσινα.

Παντέχουν τ' ασπρόπι σερίφι, κοὶ τ' ασπίτ' τσάρτα νὰ βγῆ.
Ἐχτὲς τσάρτα τ' ασπίτ' τσάκι, μὲ τ' ἀρβ Χάσκα κοτὶ δουτζάκι
Κὶ' ἀλουμὴρ ἐκάψεν τ' ἀλόι, τ' ζαπτιὰ γρίνι τ' Ἀμπόλι.
Ἐδ' αὶ Μάνθα τ' γράπι πᾶ μάνα αἱ μίτσα μόνη,
Πολὺ στὲς' ἴδν δουπέρι, μὶ ἐ κοτσὶ τσάρτα μὰ σπίτι.
Κὶ' αἱ Μανὸρ λάνιτα (ἀρβ.) δέκα τσάρτα ἴσα μὲ πάνη,
Γιάδεν τ' μάρτα ἄλογα, γίδτσες μὶν ποιμόλιν.

3

Τοῦ Μουσταφὰ Πασσὰ τελευταίου ἡγεμόνος τῆς Σκόδρας, 1832.

Σκλιάγα (1) νὶη Κοδάϊ, δοὶ Κὶφ-πάϊρι (2) δαδὶ, κὶ ἀδίκι,
ἀδὶ' κὶ δαδὶ, μαδὶ αἱ κίτ. Μουσταφὰ Πάσσα τ' μὶ ζῆν'.
Δὶν' τ' κάϊρ κλαπτσ ἀλιτσ ἀδμὶ ἀδμὶ, ἐ κλαπτσ δὶ
Μὴ γιὸ' γρὶ, μὶ γιὸ' σκρίπ'.
Δαδὸ' τ' μαδὶ ἐ κὶ δαμὶν Δρὶν δάδη, μὸν τ' τρέ
Δὶδ' τ' τσάκ νὶν δαδίτσ.
Νὶν δὶ φάδη τ' δισκλὶ, Κλαψάϊν τ' κὶ μάνα
Μὶ κλαύνε (ἀρβ.) τὰ κοδὶτσ.

6

Ἄσμα τοῦ Θεὶρ Ἀγὰ τὸ Δουλχινιώτου.

Πόλεμος μεταξὺ Ἰσπανῶν καὶ Ὀθωμανῶν, χρονολογίας φαίνεται περὶ τὸ 1807. Ὁ Θεὶρ Ἀγὰς εἶχε αὐξάνειν σπανίως ἀριθμητικῶς.

Τ' ἀκούτε μιρόμα κρεατσᾶν, τὰ τρομάτα μὶν κοκκᾶν.
Ἔλα μὰ σκοῦτε, ἐ μὰ μοῦρι' κρόκα τὰ ξυκλᾶν μὰ τοῦκα.
Μ' ἴδν' τ' δάϊν τ' κρύκλιν ἔδτσε ὦ Θεὶρ Ἀγὰ τ' κρατέτε.
Ποῖ τ' χὰ δοῦκ' τ' ποῖ τ' τὶ δίτσες τοῦ τ' τ' μὰ κατακλίτσες;
Θὸν' τ' μάϊρ τρακ μὰ κᾶ, νὶ' ἀνδρ χάϊ τὰ κάκι κὰ τοῦ
Δοκὸ μὰ μαρτόνε ἔδτσε, ἐ τοῦ μ' τ' μὶν κὶν Ἀλὶ-Πάσσα.
Τὶ Κρεκλάκα τ' ποῦ κατόνε μ' τ' μὶν τοῦ δάδη κλίτσες.

(1) Ὁ τοῦρκος.
(2) Τὸ στρατηγεῖο τοῦ Σκοδρέως.

Τα μ' έση μεζολι-θορίνα (τρ), πως τρ' είν' τ' α μάγ Υλαλίνα.—
Λμάν! λάλη αμέ Κράλ', πως τσι είν' 'Αγιον τ φαλι-
Τζ' πνα (τσλ.) σά λίθη, 'Αγιο-Θμάς; ά τηγί τα λιά τσ' τ μάϊρα
Πά λιά λιάνφ σέ είνο (αξ).—πως τρ' είν' αγιον Υλαλίνο
Μέ' τα τα γάϊτ', μαϊ νάνα—μέ' τα δάϊτα, ά χόν τ δάνα.
Καχά πά δάϊτα, ά χόν τ δάϊτ;—Πά δέϊ τρι τα ζέ'τα Σταλίνα.—
'Α νέ χάϊδ'; ά νέ τα χά πως 'Αγ'—Θμάχν τ' πά κάϊ;—
'Βέ' τ Τάϊδα, δέτ' τ νέϊδα, τα ανάπαζαν δε τ τ άδδα.
Απά αμάνοι καχά τα δάνα—Ντσί Αλι-Πασας δανάϊν.
Πά τ μάχνα νάϊας νέϊντ, γάϊδαν τ' 'Αγο-Θμάχν.—
Μέ' τα τα γάϊτα, ά αμάνοι δανάϊχν.—μέ' τα δάϊτα χόν τ ζάνα.
Καχά πά δάϊτα, ά χόν τ ζάνα;—Πσι κπά τα ζέ'τα Σταλίνα.
'Α νέ χάϊδ'; ά νέ τα χάϊ πως Αγ' Θμάχν τ' τα πάϊ;—
'Βέ' τ Τάϊδα, δέτ' τ νέϊδα, δε τα ανάπαζαν τ τ άδδα.
Μ' απ λίδ' νέ χάϊδ' αμάνοι γράϊας 'Αλή μ τ' απ δάν' δέτ'.—
Χάμ αί τ ζάν', χόν (δ) τ' αί τ—τσι δέ (τσ) χόν τ' τσάχν.
Μέ' τα τα γάϊτ', μαϊ ζάνι' τ μάδδ'.—μέ' τα δάϊτ, ά χόν τ
δάνα.
Καχά πά δάϊτ, ά χόν τ δάϊτ;—πσι κπά τα ζέ'τα Σταλίνα.—
'Α νέ χάϊδ', ά νέ τα χά, πως Αγ'-Θμάχν τ' πά κάϊ;
'Α τ νέϊν τ Αγ'-Θμάχν—πάδα; τ' χτάϊν τά, νάϊ' τ μάϊρα!
Πά νέ τα' τ' α πάϊ τ' αμάνοι, νέ νπάϊ τ τά τσι πάϊνα!
Μα πά δάϊ' τ ζάν' τσ' τ τσι πάϊνα τ τσι λάνα.—
Βράχν μ πάϊν τ Χάϊνα—τ νάϊ νάϊνα τ' τ νέϊχν.
Του μγαλάϊνα, ά γράϊαι τα μέχ' τσ' τά μάϊ τάϊν τ τάχν.'

7

'Αγάπη τού 'Ρήγα καί τού Μήτα εἰς Κρεμαστ.

Παϊδάϊ' τ Μήτ' μέ γαγή, Μ' τ φαϊδ δάϊαν μέ καγή.
Παϊδά' τ Μήτ' λάϊα, λάϊα, Ρήγα-Κόγκα τσι πανάϊα.
Ρήγα-Κόγκα, μαϊ πάϊαι τ τσι τ τσι μέ γράϊαι.
Βαγάϊ δάϊαι, ιγγά τσι τσάϊαν τσι τ τσι Μαγάϊαν [1].

8

'Εγλυκοπάϊαι γαπαξή τσ' ν άνα καί τσ' ν κάτα 'Αλβανάϊ.
Α γο-Τσάϊ α κάϊ-τα δάνα: δέϊ σ' α 'γαλάϊαι Τσακαλάϊα;
Πα τσι' τ' α δέ κάϊαι, τσ' τσ' γάϊ' τ τ α δέϊ κάϊα.

9

Νέος τις αἰχμητὴς ἐκ Τσιακώβας, περίεργος εἰς τὴν ἀγυρὰν τῆς Πρεζιόσης πολλὰν μεταξὺ Γαλατᾶ. Ἰδὼν αὐτὸν, τίνων ὠφέλιμον ἔνας ἐκ τῶν μπερμπέρων, τὸν ἐπροσκάλεσεν εἰς τὸ μαγαζείον του, καὶ προσποιούμενος ὅτι θὰ ἀγοράσῃ Γαλατᾶνα, τοῦ εἶπε νὰ ἐπανέλθῃ πρὸς τὸ ἑσπέρας. Ὁ δὲ νέος, ἀνακάμψας τὸν ἑσπέρα τοῦ φαΐλου ἀνθρώπου, ἀμέσως ἐπῆγεν εἰς τὸ κατάλυμά του, καὶ ἀνελυθεὶς μὲ τὰ στρατιωτικά του, ἐπανῆλθε πρὸς ἐκεῖνον, πρὸς τὸν ὁποῖον ἐν εἶπεν εἶλθε τι, εἰμὴ: «Ἰδοὺ ἡ ἄξια τῶν γαϊτανίων μου, καὶ παραβλέψας ἀμέσως κατ' αὐτοῦ, τὸν ἔρριξε νεκρόν. Ἰδοὺ τὸ ἄρμα του.

Πολλὰ τὴ λούγω ἀ ἐδῶν νιὰ, ἀε σιαγρδὰν πάτρας κέλι.
Εἰ δῶμ' ἀ βάλετε νέρι πάνω χέρι, νὰ ἐμπάν ἀ ἔφτης σπίρτα
Μαῖ κάν, ἀ ἴδῃ ἀ κέλοι, πὰ σ' ἀ βάλ' ἀ μάτι τόνε
Σὲ κόν' σ' ἰδῇ πούμε ἀ Πεζιόσης, τὸ ἴδῃ ἀπάνω σρὶ Γαλατᾶ;
Τί μὰ θέρε σκοπὸ ἐδέρα, ἀ κόν' σ' ἀφεντικὸς κακέλει.
Πὰ πάλιόλα μέσα σπίτι, πὰ σὲ 'ψαχε σπάδα Γαλατᾶ.
Κάν' ἀ βάλετε μὲ δόλο σ' χέρι, ἔτσ-ἰνα ἀ ἔφτης τέτοι.
Μὰς σαζιόχει μ' ἀπὸ σ' ἀφέλι, Πεζιόσης ἰδὲ τε μέρα.

10

Τοῦρκος Σπαδᾶρος καὶ ἀρτιὸς χριστιανός.

Τρὲ Χριστιάνε κίη μὰ' νὰ παζάρ
Πὰ λάβῃ στάρι [λ] ἀ κίλοι κα-δέκι.
Δεκὰ Νάκα [λ] πὰ μ' ἀνέβῃ.
Μ' ἀπὸ [ἀ] Βράδε 'ψα πὰ μ' ἀ λέβῃ,
Βάζ' ἀ 'ς ἀ λέβι νέαρ' ν' ἀζάρ,
Βάζ' ἀ 'ς ἀ λέβι νέαρ' νὰ πάνε.
Χαβάδ' ἀγ, νὰ βάλῃ ἀ κάνε.
Βάλ' ἀ κάνε, βάλ' ἀ χρώτσου'
Πὰς μ' ἀ πάνε, χαζ' ἄχρι, μάτσου,
Βὸ παλάρ' τ' ἀ ἄχρια δούλου.

11

Πρόλογος τῆς Ἐπαναστάσεως Σουλίου κατὰ τὸν ἀγῶνα τῆς Ἑλλάδος τοῦ, 1821.

Ἀκρίτ', ὦ Πάνιανέε, Σπαρτιῶτε, κατσίκια ἄπαν,

Δίφρεν μι Τσιμπιζέα δίν νε δι' τη χίγρεσα
κόμπι', δ ιοί Σπαντίνι κέι χόμπ ζίλε κέ ηρέζε.
μία κανσίε τέ δβ κόνι, ζέσεν' μι γίλε να ζίζε,
Τέϊ' να ζίζε, τεϊ ιοφζίε' 'Δ Σπλίτ ε κι' μι χίλε.'
Κανσε-Πάφε; λόν' ζ;ε; Κλίτ' ε αμπέτ ιδε δίεν.
Μόλϊε ι δίτσε δέι νεφίε, ε πτανέ τί τε δίε; ζένε.
Κανσε-Πάφε, ε' ε μέ' 'λάτ τί φόλι τεφ μι πανάι.
Σπιζε (ζίνε) ε γραβατέ (δ;γ), σεφίφε (δζ) ε' ι;ιτε φτανέν.

12

Σ' πολίτεφε κίε ϊ μίε ίφε, πατρικό μλέτε κόν' ε μάφε;
Δέν' νάι βιολίε χέϊ' νάι βιολίε,ζ' μάτι εμ'πατρικόνι 'φαι εφφρ.
Κλέϊ, ε ζεφε, δάνι γία λέ χαι μέ μάτε μάτε νατε χέι ανβίτε,
Σπιζ πέφε ζένε μίε χίλε, ιίνε λε τεφ δάλατε.
Χάλε ε μίλε μί μίλε, τί μαι φάλε τε 'φαλέ ίφε;
Εδί νατέφε τε πλε τεφ χίφεν ε φαλε χόφεφε.
Κλάτε μι ζάνε τε δέϊ χαφέ, ε μαϊ μαλάι φεφλάτε,
Κί ίνατ' πεφλέϊ, τί μέ πεφλέϊ, Κατσί Βιολίε, κίε' κέ τ' φί
ζάτε.
Ί λ ζατέ, ζάζε μάλ μι ζάϊ νία τε ζάλε,
Κάϊ, ε νίατ αμί, πάϊε, σέ τε βάτ νέν κατέ ίφε.

13

Ο φλάϊς πόλεφος του χαφρούς Παφαά κατά τής Σουλιώτας περί το έτος 1818.

Πάφ δαφρίτσε' κέϊ Μαχμούτ, ίφνα σπάφι, ε μέι σ' τε κάνε.
Σουλτάν-Μαχμούτ, δάνε δουλέφ, γίλε μάτσ' ε ζάτατ ίφνα.
Πάφτε ίφε κέ πασάφεφ, δάφε (ιφ) κάφε; μι πάτσατέν
Γίλε δαφρίτσε αγαπέν Αλλάχ' κάνε (τφ) ίφε δέν μαφρέλε
Με Σουλιώτ τσέϊ Βασίλ (ιφε) γαφρο-Πάφτσεφέϊ νάδε
Κίφ κάνε Ζαλίφ (ιφ) δάνε μι μαφέλε' Αλι-Πασίδατ
Πασάτσεφέϊ ε Ιωάννε γία (δτ), μι κέϊ ε ίφνα δμάδε
Χαφο-Βάσο μάτε κάνατε κέϊ μαφέϊε, ε πάε κίτσε
Με δαφβάϊ γαζίκλάζε, τεϊ Σλάτσκα μι πάτσε' (δτ) τε δέ'
Νέν Σπαφτά δάνε κάζε Ο, τ' μίε κάζε, ε; μίε πάδε.
Σι 'βάϊ γαβο-Δάζε γτσέ ίφνα σί κεφάλε (ιφ),
Χαφο-Βάσο, σι δάλε (τφ) ε δφάτο ζάτ, κέϊ κάνε.

Πουλάκια (1) τρέχουν πάνω, δένδρα μέσα καμώνουν [τρ]
Νύφην ν' δείξουν χάϊδι (αχ) κουκέτα φέρνα, εἰς νεοσσιά
Χόρ, ἡ ἀχάϊ', ἡ ἀχάϊ, ἡ ἀχάϊ; ἀγαπᾶ [ἀχ] μ' Χριστὸς δόχτι
Χρόνια λόγουλα ν' ἀγαπᾶς, νὰ ἔχω κ' ἐσένα ἀνάπαυσι.
Γεια-λόγια πάει ἀδερφέ, χαμὸς ἐδῶ τελείωσε.
Χαρὰ-Πάσχα σ' ἀγαπῶ [ἀχ] ἡ ἄγιος ζῆσι, σὲ χάσω
Πάσχα Βάϊα ἄνθη νάϊη ἄλλη, μὲ Χριστὸς ἄλλα μὲ λόγια
Δούλεψε ἡ λίβ πειράζει, ἴσως πάλι (τρ) ἡ συμφορά.
Δόλιο-Πάσχα, ἄϊ! κλαῖ ἄλλο νὰ κλαῖ ζῶα καμῶ
Κάρο σ' ἐ ἄλλα ταιριάσι, ἐν' νὰ κλαῖ σὲ γυρεύω.
Πέρασαν λόγια μὲ Κυριακὴν ἀρνοῦσι τράβηξαν μὲ ἐκ.
Σ' λόγια λιάζουν μὲ Χριστὸν, κλαῖνε λιανὰ νὰ ἐ ἄλλα.

14

Τοῦ Σχαμπὰν Γέγα ἀρχιλήστου περὶ τὰ 1826.

Θάλε ρόβερ', ἄ Σκυλούρα, κὶ κὰ ἄϊς Τσιὰν ΔΣιλιάνα.
Τ' ἀνηλέη' ἴδια, ΔΣιλιάνα, μάϊ μ' ἀλὶ κανόνια ἀέρια;
Σὶ ἰκὰ τρακὸ' ἀ μὰ 'γαρὶ αὐλάγα.
Κανόνι (τρ) σ' μὶρ' μ' ἀ λάγα, ἀμὰ κανόνια ἐ μὰ μάγα.
Κρὰ ἄϊρα, λίγα κλὶν Σκυλούγα κὶ κλαῖ —
Μαϊ κλαῖ, 'γαρὶ λάϊ, μὰ κανόνι ἄμὲ κλαῖ —
Ἐ μαϊ', ἄ ἄϊ', ἐ σ' μὰ κλίβ κανόνι ἀ κλαῖ κὶ ἐκ.—
Τὴ καὶ μάϊ (τρ), ΔΣιλιάνα, κανόνια τὰ λάϊρα ἴσως,
Τίκα λίβ πόσα, ἀ κράϊ, τὰ πάρα τρανὰ κλαῖ ἄϊς.
Πάσχα μάϊ Χριστὸν σαρὰ μὰ ἄνθη Σκυλούρα.

15

Θ ΔΣιμοῦ (1) ΔΣιλιάνα μὰ τὸν Σκυλούρα, ἄϊ μὰ μὲν κὶ λάγ τὰ ἄϊγαλάϊ.
Σκλὰ λάϊ, λάτα ἄμὲ ἀγάλα κανὶ [ἀχ] ἄϊ ἄλλα ἀ.
Νάϊ κανὶ κλὶ ἄλλαγάϊ (τρ) ΔΣιλιάνα κὰ λάϊ κανταγάϊ
Σκλὰ κλὶ μὰ κὰ λάλαϊ ἀ, γιὰ κανὶ κὰ ἀμάϊ ἄ.
Ἀ κανὶ κάϊα ἄϊ κανάϊα [ἀ] ἄλλαϊ ζῶα κὶ τὰ λάϊα [ἀ].

16

Ἄ Ρούμη; ἄ ἐ λαγάνα! τὰ νάϊα σ' κὶ κλαῖνε.
Ἄ Ρούμη, ἄ φάϊ ἐ Γάλατα κάϊα ἐ ἀ λάϊ καλὰ ἄϊσα.
Χαλὰ, λάϊ, τὴ κάϊρα γάϊτα, κλὶ ἄγαμὰ πάσαλα.

(1) Σπαρρώ.

17

Οἱ Τοῦρκοι Σκυρόπουλον δὲν ἀφίνουν τοὺς χριστιανοὺς νὰ κτίσουν ἐκκλησίαν τῷ, 1848, ὅπερ τῆς ἀπαιτήσεως ἐπιβέβαιον ὁ Γάλλος πρέσβυς.

Μολλήμι νὴ δαρί, νὰ νἄρχῃ, Τοῦρκε, ἡ Φλάτρα,
Νὰ τρώσῃ (ἐτί) τὸ λιανί (λ) τὰ βολιάνι, ἐπᾶ νὰ ἤβλεψ'
Σκυρο-λίγκα, φαι κάμνει (λ) τηρνιὰ γιὰ νὰ κάνῃ λίθια,
νὰ ἤβρω ζάπ' κὰν τσάρτσι κάμνει, ἐπᾶ νὰ κάνῃ μήτσι πλάκα,
Βαλλάσῃ, πάνε δίπτ' ἀ γιάπι! ἐ κάν' ζῆ σὰν μὲ φιλῆ;
Σὲ τὰ ἰδίη κάθομα, ἐ σκάπτ. Σκυρόπουλ κάμνει ἀ γιάπι.
Παλιαρὶ σαβίτ σπάρτ' dallas χάλιγα σάπι ἀ λίθι;—
Νὶ' ἄ, κὰν αἰ κάμνου μὶ ἄ, γαρζ-λιγὶ Σκυρόπουλ.
Νὴ, Στορὸ γαρσὶ (λ) δάλλιβι διάλ ἐ σαμὶ δαλ-λαβάμι
Κάλα; ἄπτσι κάμνει μὰ ἀ πάρ'-Νὶ' ἄ, τὰ νὰ ἤβλεπα μὶ ἄμι
Σὶ νὰ δάνω χαρζ-'λίγα πρὸ' κὰν δὲν σκοτώλ' ἀ Φραντσέζι;
Ἰδὲ μ' ἀ κάλ κὶ ἀπὸ λιαρὶ (τρε); ἀλ ἰδὲ σκαμὲ κάμνα Γιαργὲ.

18

Παπαγάλ δὲν μ' ἀδύνη σκλάβον
Λάλε νὰ βάλω πᾶ μιζάκια (λ).
Λάλο-γλῶσ μὲ νὰ δίρω,
λάλο-γλῶσ ἀ λὶ' ἀ πάλιν,
Παπαγάρα ἀ νὰ βγάλω.

19

Πόλεμος μεταξὺ Ἑλλήνων καὶ Ὀθωμανῶν διεσαφηνίζετο καὶ οἱ κανεῖς ἐπαρεμβάλλετο πρὸ δουλειᾶς.

Ἰδὲ νὰ μάλ' ἀ Ψιλοκάκα, χαλὶ λάλον τ' ἀ λάνη (λ)
Χαλὶ' λάλα κανὶ μὲ σιμὰ ν' κρυβῇ dίπτε μὲ λιγάρια,
Πὶ' ἀ: Ἰδὲ μὲ μᾶς χαλάνα, ν' κρύβ' ἀ δάλλ' ἄφτε πολεμάρια.
Ἀ κακόβγατο τσαμπούλα, κλαίνα πάντε χαλὶ-λάλα.
χαλὶ-λάλα μὲ τὰ λίρα πάλι μάλον μὲ ζάζινα.
χαλὶ-λάλα χαλὶ dάπτε, σκάπτα ἰδὲ dάλλι dράπτε
χαλὶ-λάλα μὲ τὰ λίρα κὶ' χαλὰς δὰ Βασιλέα.
Πὰ dάπτε κὰν μὲ τὰ ζάζι κανὰ ἰδὲ' γιαὶ φραντσέζα.
Κ' ἰδὲ κανὰ μὲ τὰ πάλιν Ἰδὲ dὰ γιαὶ χαλάπε (τρε).

(λ) Λέγεται ὅτι, ἐ τσαρὰ κὰ χα. Ἀλλ' εἶναι ὡς τὴν Ὀθέλλ., ἀπὸ ἐπλάσθη καὶ πολύ.

20

Πῆ κάνει τρέχ, νὰ κάτσ λίγο (α)
Ἴσο Βάρκα (β) νὰ κάμ τρέλλα.
Ἀπὸ γέλια θὰ σκάσ(ε)ω (δλγ).
Βάνι, Μαμμη-Δέλια
Κὶη ἐ μανδίνη πὴρ τσιγκάλι
Ἂς σέρνεται, ἂς πάρ κανάλι,
Κανένο βάνει βάρκα πὴρ 'φάλι.

21

Πόλεμος Τουρκαλβανῶν Σκυλράκων κατὰ τῶν Μαυροβουνίων, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Κυρὰ Μαγμοὺτ Πασσᾶ.

Ὄχαν-Πάσια Ταζηλὶ σστὶν Σκυτζάνε ν' Φίκε;
Νὰ Μαυρίν νὰ δῶ μι χ' μι τσέρ κίσσε μὶ δὲ φύκε.
Ὀντζὶρ κὶν' κλὰ ἰσκιὰ, κλείδον πίσσε Μαυρο-Βούνια.
Δολμι-Πάσι δρὸ μασκάρα, κλὰ 'Κρυὸ' δὶν' ὁ Θεὸς γένους;
Κούτε νὰ σχῶ κάστρο Κιούπι; Σάλμι-Δέρα τσὶ δρέ.
Πὸν ὅμι, ἐ τσοι δίνε, χὶ μασκάρα τσὶν' χλὰ κάμ':
Τὸ Πλανίνα δίνι φύκια, πὶν ἐ δίνι λεύτερα γιάλια.
Δέκα ἐ λίγοι μ' ἐ τρὶ κορμάτσια, μ' ἐ κὶ τσοὶ χαζὲ-Δγε,
Μ' ἐκὶ κάλλιο' Σκυτζάγε.
Μὰ' Πολίτσα-μὲ δὸ' ἐκαμβάνι, κὶν' ἐ κάμι ζάλη' ἐ λεύλε
Κὶη μὶ σκάμι σ' ἐ χῶν κανόνι.
Ὁ Ὀκάλλαν, ἐ τρὶ Σκοῦπια, κὶν' ἐ δίνι κλαὶ Πρεσπᾶς.
Κρὶν' ἐ κάμι μασκαλίκι; σὶ μὶ δὶ σ' κάλλο χρονίκι;
Δάλλη Σκόπια, ἐ λαμπάτσε ὁ χάλο, τ' χὶ ἐ κάμι πάνου;—
Μὴ Σκόπια, ὅσ' ἐ δίνι Μαγμοὺτ-Πάσσο κλὸ νὰ ἐ κόψ.

22

Ἀγν-Βάβι κὶ δὲν τρέχ' ἐ ἔχουσι Γκιολιάδων
Κὶη κάμι τσιγκαλίτσε κὶη δίνι κλὰ ἔνα (χρὸ) κὶ δίνι.
Δίνι σ' κατζάλια κόψι, ἂς δίνι κλὰ δίνι, χρίνι.
Τὶ Ρούσσιν τσιὰ ἐ δίνι;—Κλαφτὰν κλὸ Τσιὰ μὶ σπίτι.

(α) Λιακτερίσι.
(β) Θυγάτ.

28

Τοῦ Μεχμὲτ Βέη δολοφονηθέντος ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ του Μουσταφὰ Πασσᾶ ἔγγαμος τῆς Σκόδρας.

Τὸ ἀκοῦς' νὰ εἶν' μιὰ λάμψ Μεχμὲτ-Μπέη, νὰ δῇ νὰ γλυτώσῃ.
Νὰ βεζίρ τὸν νὰ τρώσῃ, νὰ κυβερνᾷ μὲς τὴν Ἀλβανία.
Μεχμὲτ-Μπέη τρελὸ καράβι· τοῦ τὸ, Μέμο, τοὺς ἀφῆκα μιὰ ἀπὸ.
Τοῦλιες δὰ μ' μοῦ μ' ἐρίξες Βοῦλ' Σολίσσ' νὰ' ν' πρᾶγ.—
Πᾶ νὰ, Μέμ' (α), ἐ δὰ μ' ἐρίξ—Νοῦλ' ἐ λὲ λόγον τὸ γιάλι.—
Χάιδε, γιὲ Σολὶ-Ρωσία, τάλε νὰ ἀνάση τὸ μπρουνάλι.
Μεχμὲτ-Μπέγο ἐ χάσ' ἀπάνω, μὲ ἀνέγω πὸ τὰ γυρίσω.
Κάθ' πᾶ κάτσ' νὰ κοιλιάσ'—Μεχμὲτ-Μπέγον τοιλιγιᾶ
Τοῦ ἔρμ' πέζ' ἐ κὲ μὲ Τρᾶ μ' ἀδέρ νὰ δῶ μὲ κέ.
Κὲ δὲν' ἐμέν μὲ τὸ ἔρμ.
Σὶ μ' ἐ ἔμ' ἔσζ' μαϊὰ; κοὶ μ' κὲ τοῦ, ἐ λὲν ἐκγίνω.
Ἐλὲ νὰ Μέμ κὰμ Κιαμτάν, νὰ Τρέν σ' κὶμ κλέν.
Νὲ κλέν Ἀρκὶ—Καταφέν· Μέμ' ἐ ἔδεν, μέγ', ἐ Βονέσ.—
Μ' ἐν πεζὶ σ' ἐ κλέν ἔτσι;—
Μεχμὲτ-Μέγ, σ' κὶ τ' ἐ μὲ ἔνα κλὶ πᾶ τὸ, Νάτο' πᾶ μέν.
Τὸ κλέν μ' ἔρεν σ' κλέν· κλὶ νὰ Μέγ, σὶ ἔνα πεζέν.
Μέν Μέμ, κοὶ τὸ κέν;—κλεκλὶ, Μέγ, μὲ κοιτὸ Μέ.—
Πᾶ Σολίσσ' κοὶ ἐ κέν;
Ἄ Σολί, Σολὶ-Ρωσία, γιὲ σ' νὰ δοῦλ' τὸ ἀνάση.
Σ' ἐ κλέσ' δὰ κλέ' σὶ μέν, ἐ χάνω ἔζ' μὲ μέγ.
Σ' ἐ λέμ' πᾶ κλέ' κλέ' (β) πᾶ μέν.
Ἀς' πᾶ μέν ἐ σ' ἐ κλέσ; Λάνε, Ταγγ-Πάσσ' πάτ μὲ λέν.
Ταγγ-Πάσ' κλὶ μὲ λέν· κλὲ νὰ μέν τὸ μὰ μέν.
Μεχμὲτ-Μέγον κλέν ἐ ἔδεν; Πᾶ ἐ μέν ἔζ μοῦ.
Μεχμὲτ-Μέγ, τ' ἐ νὰ λέμ; Μ' ἐ κλέ' χάνω δὰ κλοκλέν (γ).
Μεχμὲτ-Μέγ, ἐ λεμ' ἐ ἔδεν, ἐμὰ ἔζ' μέν, σὶ τὸ δὰ χάνω.
Μᾶς κοιτᾷ, ἐ ἔκ' ἐ-ζέζ, σ' κλὲ κλὶ πᾶ κοκοκέν.
Σὶ κλὲ ζένιας Χρονέγκιας.

(α) Ὁ Μέμο ἦτο χριστιανὸς γεωργός, καὶ τότε πατὴρ, ὅτε ἐπιτελέσῃ καὶ ἀναγνωσθῇ μετὰ τοῦ Μεχμὲτ Βέη. Ὁ δὲ Σολὶς ἐφέρε ἔτσιτς. Μπουκέτο δὲ, εἶναι τὰ χαμόκλαδα, πλεκόμενα εἰς δοκίδας, ἐξ ὧν κατέχεται ἡ εἴσοδος τῶν ἑρμάνων.

(β) Τὸν ἵππον, τὸν διώκεις τὸν ἵππον.

Βοῖρ' ἀθάν', ἀβοῖρ' ἠχῶτε, γρὰ τσιὰν ἀζοὶ κάτε.
Σὲ ἀπλὸν δίχτυα τσιβῦ, καὶ κανὸν μὲ γίκα μάτια.
Τὰ λόγια τὰ μὴ πάρ' τάνα, τὰ μ' ἀ βάτς ἀὲ δέρρ τὰ γίτια.
Βάτρα μὲ Μάρα τὰ ἀ ἄπαν.
Μαὶ Μάρι, μαὶ γρὰν, τ' ἀ κάτσ Μάρα πάν μαὶ.

24

Μάτερ συμπαλαμᾶται καὶ πιτσάνει ἐν παλίρῳ μετὰ τοῦ υἱοῦ της.

Μαὶ μάτ, καὶ τὰ κάμ—Κίτσιλιά, λάβ, αἰ κατσὶ ἰάρ.—
Πῦ καὶ τὰ λάβ, μαὶ γρὰν, εἰπὸ μὰ μάρα μὲ πιάν' τὰ μάν,
Σπάν' ἀμ' ἀ κάλτς κὰ λάτρεπι, dashul δίτσε μ' κὰ κρὰν,
Νὰ ζάνεπι' μ' κὰ πλάτρα.

25

Πόλεμος μεταξὺ Δίβρας καὶ Ἐπισκόπου.

Λάλμ' ἀ λάλμ' ἀ ντσιπάτς τ' πάλτσα πιὰ τσι γὰ μ μάτσα.
Πάλτσα βῖρ' ἀ λάρτσα τὰ βάτσα, βάλ βάρτσα τὰ τσιμάτσα.
Κρὰν πάτσ, γρὰν βάτσ, τσιμπλάτσα τὰ πάβατσ.
Νὰ ἀλάτ τὰ ντσῖρ, ἀὶ Κλαβ' ἀτσιάτς μὲ γίτσ.
Σὰ μάτσα βρῖγαν ἀ λάτσαρ, βάτσ τσὶ βὶ τσ Βατσάτσ.
Πῦτ, ἀ βαλάτς πάτσαρ τὰ πάλτσαρ, ἀτσὰ λαὶ βάτσ' ἀ Πάπατς.
Λαὶ τὰ βάτ' μαὶ Βάτσαν, πάτσ λαὶ τὰ κὰ κάτσ τὰ βὰ τάτς
Κὰμ Χάτσαν (1) τὰν' πάτσαρ, λὰ τὰ κάτς πάτσαρ ἀτ' πρ' ἀτσ.
Μαὶ τάτσ (1), ἀ Βρατσάτς (2), ἀ τ' ἀβὰ κάτσ ἀτ' ἀτσ κάτ;
Σ' μὰ ἰβὰ κάτ τὰ μ' κάτσ τρὶτ, τσ μαὶβὰ κάτ τὰ μ' κάτ' γρὰβὶτ.
Μαὶ Πάτσ (3), μαὶ μάλτσαν (3) κὰ κάτ πάτσαρ γατσάτσαρ,
Τάβα γάτσ τὰ ντάτσαρ, Χριάτσβατσ τ' τσιμβάτ.

(1) Ἐπαρχία τῆς Μαλέσσας καὶ Ἐπισκόπου.
(2) Ἐπώνυμ. Βλαχάρα, καὶ ἐμπορεύεται μεγάλα ποσά.
(3) Ἐπαρχία.

Ἀνὴρ ἔρχεται τὴν ἀποδιδόσαστων σύζυγόν του.

(Βάζει κλίτα γράμ α τὶ αὐ : ἔδῶ.)

Μέ πλίνω! μέ μὲν ἀ ζώρα,
Σκάφτ, ἀ ἰάτ, ἀ ἐλέξ, ἀ χάνω,
Κουράρω ἐμέ' ἀ ἄρνα,
Θα γράφω τὸν ἐπόρτα ἔδω.
Μέ ἀκούρεσα ἀ μάνα.
Ἀ σκίρα κὶ ἐγὼ ἔνγελάτ
Νὰς χάσω ἀ νὰν τὸ ἀγάπη ἔμενα
Ἔ κυρί, ἀ κακὶ σὶ νάτ.
Ὅμως, μὰ ἐμένα ἐμένα,
Καὶ ἔβαν κάτ' αὐτὰ γοῦν.
Κὶ' ἀ σηβαλίδι αὐτὸν ἀ λέι,
Ἔ ἐλέα σὶ ζώρ νὰν φοῦν.
Τοὶ κυρὸ γάρ' ἀ ἐλέ' ἀ ζίζι
Πεθαμένη ἀμὲ ἔβα νὰν ἀνέρ;
Τὶ κόπτ ζώρ νὸν ἀ' κοντάδι;
Λιά, ἀ σάκ, τί, ἀ ἔνγάνεί!
Κάτ τὸ λάθος ἀμ χάνω;
Ἔ νὰ μάρ μάρ' ἀ κακάτ;
Ὄχ! σκοτώνω ἐμένα!
Κάτ τρέχω μὲ μάλαν.
Οὐδ' ἀ πάθαν τὸ μὲ τὰ ζώρ;
Τί μὲ θέλ' μὰς κατάδι.
Οὐδὲ τὰ πάλαδι θέλω, τί κάτ.
Τί μὲ θέλ' ἐμένα ἔβα
Σάκ μὲ ἔκαν ἀ ἀρνάκα.
Νὰ ἔνγάνω' ἐμένα ἀμὲ κάτ.
Χάνω νὰν ἀ τὸ ἀγάπη ἐμένα
Ἔ μὲ πλατάδι αἱ ἔβα.

Μέ ἔβα, ἔκλαί σὶ κακάτ,
Ἀ' ἔβα' χαμὰ ἀς ἔβα' ἀς νάτ.
Πεθάνεσα μ' ἀκούρ μὲν κακάτ
Ἔκα ἐμένα μὲν ἀ πάτ.
Ἔ κυρί τοὶ ἔβα σὶ μὲν κάτ.
Ἔκ μὲ ἔβαν σὶ μὲν κάτ.
Γιὰ πολλοὶ τὸ ἐμένα
Σὶ μὲ λάτρεβα τί, βάλτ;
Μὲ ἔβαν κάθε ἀ ἔνγάνω,
Ἀ' ἔβαν ἀμὲ ἀς τὸ τὸ ἔβ
Τὸ μάρ σὶ' κάτ ἀ τί.
Ἀ' τὸ πάλαδι, ἔβα τὸ ἀγάπη μ'.
Μέ ἔκαρτ ἔκαν ἀ τί.
Πῶς σὶ τὸ ἐμένα ἔβα.
Κάτ ἔκαρτ μὲ ἔκαρτ ἔβα.
Ἔκαν ἐμένα μὲ ἔκαρτ.
Κάτ ἔκαρτ ἔκαν ἀ μάλαν.
Ἔκαν ἔκαρτ ἔκαν ἔκαρτ.
Κὰ ἔκαν μὲ ἔκαρτ ἔκαν.
Ἔκαν ἔκαρτ ἔκαν ἔκαρτ.
Ἔκαν ἔκαρτ ἔκαν ἔκαρτ.
Ἔκαν ἔκαρτ ἔκαν ἔκαρτ.
Ἔκαν ἔκαρτ ἔκαν ἔκαρτ.
Ἔκαν ἔκαρτ ἔκαν ἔκαρτ.

ΛΑΒΑΝΙΚΑ ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ

(Παραλλαγαὶ Σκιάπτα).

I

τηάντζα! ντζίκα κὰ ολάιχτα, δίνατε πὰ 'μπέιχτα, γκία τα γκα δρόλιτσα, ὲ κατσιὸ πὸ μέρτσε τσακι καλδρὴ νηχτάπτερα, ὲ σ' πουτζάτσε γὸ. Κὰρ μπρόλιτσ κὰ κρὶκ νούτσι, κὶκ τερτάιτσι καρτσὶ, δὲ τρὶ δὲν κτσιὸ κὶρ τσάτσι τσέρδι, ὲ νλιτάμπρα γὶθ κόλιτ ὲ κάλτσα, νλιτσάρτσα κὶ πίτσκα, τη τσάλιν ὲ τρόπι κὶ κάτσε μπρατσάτσε τα γκόλα δέτσες μὶ δόλιτσ μὶ δὲ νλα δόλα. Δτσεμπὲ μπόμπρα κτσάρτσι, κὶκ μὲζα μπατσάτσε κὶ ὲ θέρτσ (δέρτσ). Δε τσερμὸν σ' κρτσμὸν, τσάλιτσ ὲ ίκ γκόλδα.

2

Κίρτσι τα μὲς τα δάτσα.— Κὶκ τὸν δέρτσ δόλτσα μὶ τη τσάλιν ὲ τσάλιτσ κόλτ ἰάτσατσ τη τσάλιν, τὸ κατσάρτσι, ὲ κατσάλι τη τσάλιν ὲ δέρτσ γόλα—τὸ ὲ κτσάρτσ, ὲ κτσάρτσ, κὸρ ὲ θάτσ, ὲ δέρτσ δὲ τα τσακάτσε μὶ τσάρτσι κὸ δέρτσ. Κὶ δίτσ δόλτσ ὲ θὲ κτσὸ κάτσ τσάλ θάτσ, κὶκ δὲ τα γκόλα δὲ τσ' ὲ κὶ σ' δάτσ κὶκ τη γκόλα, τὸ κὶ τσὸ ὲ γκόλα τσ κτσάρτσ. Κάτσ δέτσες νὶ τσάλα, μὶ νὶ γκόλ, κὸρ κάτσ κὶκ δὲ μὶ τσ, 'κὶ ὲ δὲ κτσὸ ὲ τσάλα, γκάτσ ὲ γκόλ κὶκ δὲ δόλτσ, γκάτσ μη μὲν γκόλ γκόλα, τσ μὲς μέρτσες τσ δὲν τσάλ κάτσ μὶ δόλτσ, ὲ κὶ τσ κτσάρτσ—κὶ τσάλιτσ ὲ μὲς, ὲ κτσάρτσ δὲ τα τσάρτσ. (Δόλτσ γάτσ νὶ δόρτσ κὶκ δότσ, κὶκ τα κὶ δόρτσ.) Κάτσ ὲ κτσάρτσ τσὶ ὲ τσάλα (μτσάρ κτσάτ ὲ μτσάρ κὶκ δὲ τσάρτσ ὲ κτσάρτσ κὶ δόρτσ κὶκ δόρτσ κὶκ δότσ δὲ τσ' ὲ κτσάρτσ δὲ γκόλα τσ κτσάρτσ κτσὸ κάτσ τσ, μὶ δόρτσ κὶκ δὲ τσ' ὲ κτσάρτσ—κὶ δὲ τσάρτσ ὲ κτσάρτσ δὲ τσάρτσ. Κὶκ δόρτσ δὲ τσάρτσ κὶκ δὲ τσάρτσ κὶκ δὲ τσάρτσ κὶκ

ζιτο αυτό, αλλ ουγείτ ε ι α τυτόν τουγιάμι νάα δίκει, ι αυτό δάλλι νάα πίκει, Παυτάι έμα τράνο νάα πλίκαν, ε πίκα μαλλί, μολάμι δίκα τα θι, αλλ ίσον. Ε ναλί ναζίνιν γριάνιτ νγάνι, ι δίκες ναμαλίτσι· ε αλ σ' λίγδι' τα καμ ε τά τα βίλκουμ, ε χάιτ δαδάμ, ε δάτσι ε γλουδίν τα αλλάζαν τσάμ ι μέ ε πάνιν 'για κουφίνα, αλλ αλλά τσατσ ε τσούμπι. Ελέ σ' κίνουτ τσαμπέ-ατσε (ατσιδόκατσε), ι θα, μπέ γριάμι—ελέ τσαμπέ τά ίσα, ι θα, σι σ'κάτ μάτσ. —Θι χάιδι, ι θά, τα δίκα', ε τα φαίμε πάνελο τσαμπέ. Θάτσε τα φτόν' ελέ νάν κάλλιν, πάνι χάιτ τα δίλκα κουφα. Μπετσάμε ι θι ε σχαίτσε σι' παμπάλ τσάν χάιδκα Γιάνμάνα ε κουφάν. Παμπάλ ε μάτσε τα βλίτσαν· ε ε χάδα ίσατσε 'ας παμπάλ σ' ίσ χαμάδα, πα άκα ε ίσ γαναλάν

3

Η γέρατσε της άλλαπατσες σε δίδε.

Κάδαν τσι δελίζαν τα μαμνάλε, αλά σε τσι μαμπάτσε' πίτσαν τσι δάσ' πίτσ πά τσάδαν πάν αλ δίδε κάτσ ε μέ σ' ατσάλε τα δάσ μέτ πάτσε, αλ πάνι ε πάμμιτσε, παμπάλτσε τσάτσ. Δέ δίτσ τσάδε πάνι πάλλε δάδ, ε σ' δάτσ βάλλε μπάλε μαμνάλε.— μπάλε πάτσ, αλ μέ σ' λίγδ. Κίτσ τσι δάσ' πίτσ πάνδάτσε—Ε σ' ε νγριάτσ δάσ μέτ, ε δάλε. — Τ' ίσ τσάδ πάτ', ά δάλε τσάτσ: αλ' ε δάτσ μι δαναλάτσε, Γράδε τσ μάτσ τσ χάιδε, Πάλ δαδάλ τσαμπάλ δε τ' δάτσ, δάλ γράτσ τσ γάδατσ' ε σάτσ, 'ταμπ γράτσ τάνιν, τσά αμπάλ ίσ τσάνδάτσ πάτσ' Αλ μάτσ τσ τσ μάτσ μαμνάλε, τσ μάτ πάτ δάτσ τσάτσ. πάτσ πάμμ σ' δάτ' μάτσε, Ε μαμνάτσιλ, αλά τσ δι τσ μαλάτσε τσ μάτσε τσαμπάτσε γάδατσε τσάτσ, τσ τσ μάτσε τσάδ, ε δάτσε, δάτσ τσάδαν δάτ, Καμ πάλ τσά τσ' ε δάτσε, δάτσ τσάδαν ε μάλε τσ μάτσατσ σ' τσ τσάτσε δάτσε δάτσατσε' ι αλ ε αμπάτσε αλ πάτσε τσ' τσάτσε δάτσ τσ δάτσ. Παυτάι ε δάτσ τσ δάτσάτσε, αλ' αλ αμπάτσάτ αλ ε πάλατσ δάλλατ τσ ε. Ε αλάτσ ε μάλλατσ ίσατ τσ, τσ σ' αμπάτ ε δάλλατ πάτσ' αλ' αλ, τσατσ μάτ δάτσατ σατσ' ε τάτσ; πάτσ ε. δάτσ. Ε τσ πάλατσ, πάτσ ε τσ αλ αλ αλ αλάτσατ, ε μάτσ τσ αλάτσατ, αλ' ατσ αμπάτσάτ αλ, αλ αλάτσατ-

γρίσι. Βέ τα δρόσερε αλλ σερσολίσι τα κουδέρερ, έ κατ ι θι' ανάϊσι: χίρι κερσ αλα θμαλί, σι κατρό ι πάσερε θδεν. Ε ερίσερα γρόιαζε σα λίνιν ανίχρε κίν τ' ι λίδεν νδερερ μαρ νδεσίβ δέρι κά περ τα δέρι κίνδερερε δαλίδε εδίν' εδ' κατ ι λίδερε νίβ δερίρα, τερ' ι κατλίδερ λαλίδεν ανδίρερερε, αλ πάϊ βλέκκιτε δίκερε γίλδεσίβ γίρερά σερίν εδ' ι κασαλαί, αλα δίνλ τα κίνλαμπατε ζνδ, έ δλίδε σίλε, αδ μλέδε αρίκ πα γίλδε μάτε. Ε κατιτνδ κίνλρίτε αδρε.

4

Χίβ λαδίτε πά: βλίκαλδε τίβ λίβ τε σίβλεν μλάρερ, ι τα'λίβ πάϊ χίδερε μαδίνε: λίβαλ νά δαλίλε, αλέ με χίλδε βερτερ τε πάβ ι βίν δαλίλε χίρερά σλαβ πλαβχίλαρε βαίτε. Βάτε αβέρβε κδερ δαλίλ πάϊτ νέρε πλαΐε πίβε νδαλίβ αρδβ πε τε νάϊ, μαλδαν ι πτε δίβ' αΐε, αι αβ αβε δαλίβ. Ε λαρα ι πατεργίάϊ, αϊλάϊτ κάϊ λίδεν πατβρε πλάϊ κερε, τά αβ ι τατεν, κίν μίν κτά χίβερ μβ' κτά μάτερ. Πτα χ μλάϊ τ βαλαλαν τάχερ τερε λίδαπερ νδαπτβ πλαλβ, τερ-ρερ-ρ, 'χαν τε τλε. Βδ' αΐε ι βδ μλαπερχίαλε μβ δέχτ πτβρε. Χαπτε νίβ πίλβ αλε χλτεαλβ τε αϊτλεβλε τα-πτερε ε βαλίβ ι βδ: τχίβ με μλβ τχέχε πίβ τε πχίλβ, έ τ' ε μλβ βάτε μλβ πτε πτβ αβίβ δαλίλε, τε πτελίβχ αβ μλπτχβ τε πλάπτερε, ε λίδεν έ ι πατλάϊτε, αδβ ε 'χίβε μλε πίβχε πε ι τε τέχτε: αλί, ῶ πάπ, δάτε βάτε νλβ βδε τε χλαβ. Ε ι δχρα ζαί τε πίδ' ε τε λαδπατλαίτε, έ τ' ι λίδεν πτβλε τερ τε μάϊ ίαπχρε, βλαβ εβ, πατερδίμτε ι βδ: πχίτε με πχβτε μαλε μί πλίδεν ε πτπ-δβ, πατπαί έτε, ε βίχ. Πε βλίλε ι βδ: πτλεα λίβ αβ πχβτε χάττ ε τέχτε πλπτχχβτε; πλεχ τε λίπάτχρ. ι βδ, τε μάϊ μπλβε μλε μαλε, δε τε λάτε ζδ-μχτεν' πε τε με τχρδπε, έ τε με βλίδεν, αβ πλπτ πτχχβλβ τερ-πάχε, βάτε πχβλβλα τχρτχτβτε. Πλε πατχε χάβλεπε πλχρχίβ μβ' βαχτ ε τλε, αδ έ ε βλίδε πχβλβλα, αβ μλβε πάπτ έ ε ταρβλαπτ ίχτχτ ε τλε τερβτχρτ. Τε χβλβλαε ε χλβ βαλβτ ε πλε μλπ πλέχε πβρχτχπτχρ τε πχβλπτχρ πχχβλβχρ πχχβ βάτε πλβχχτχ, έ πτπτ πλβχτπτ βδε πλ πτπτ χλε τε χάβ' ίαπχ τε χέχτε, ε πτπτ πχβλπτ, πλβ πχβτ βλβλπ, πλε ε' ι βδλε μλβε, αβ τπτπ βλβτπ βάτπτ πτχτβτε, ι βδ πλχπτ: αβ μτ

νιανδίε: Ι τε λάϊτσε, τε μάι δίτσε αὶ τε αὶτί μάι μάι, παρὰ παραδιγάκετε μαὶ νάϊτε ζάτε μαῶτε.

Κι αβα εσκίαγκε φάτσε πίτσ', ε γίλετε ἀρε διάϊκ, αγκίε νε νιᾶ μάϊκ, ε δίτσαι φίλι, εδὲ νιάνιε μάϊ τε αὐτε, ε νιάφρε κίγκε ε πουλ, αδὲ ε λάτσε νάϊ πρέχερε. Βάϊεν αγκάλ γλάτσ' ἄρι, εδ' ε ἐμὲ νιᾶ δάϊκε μάϊ μάτσε τε πάϊ, ε δὲ μάϊε δίτσ, ω μίκ.—αδὲ κὶ κουαρτσάϊ μάϊε σ' ἐρὶ, ω δολέ.—Ε πάϊε αι κατέ 'γκαχά δάϊε, ε κοὶ δίτσ—κι ε δὲ κάϊ δάϊκε κεν κατσάϊε (ἀρέ.) —αδ' αϊεν κατσέλ, ε δ.ε' αλ, αδὲ νιᾶ δᾶ, χάϊ τε βέγκεν δαλάξκερε, ε τε δάτσε πεν κατσάϊε γλιέν.ε. Κὶ ε σεῖαν δοϊάτσε μάϊ κιάτσε, ε ε πουλ, ε πάϊε αδὲ πεν ἄτσεν, τ,' ε κιάνιεν' αι ε δᾶ, αἰ κιάτσεν, κάλτ. ε μέτσε αδὲ κὶ τε τίνε καλέϊ ω.

Θαϊτσ αδὲ κατὲ τε δί, ε μαλάτσεν κάλτ δεγίλε γίτσετε ε ζοῖτ κάτε' αλάϊεν ατὶ μάτ νᾶ δάνδ, ε κάδε γάλτ πάε, μάτ τε γλάτσε πάε γγρὸ' ε πάε τίτσ. Τε κατσέμεν μαλάτσεν πατσάτ κάδε δεγίτσ, ε αἰ αλτσ γίτσαι' ᾶτσε σαλάϊεν μάτ νᾶ δαλάϊ μάτ μάτσε τε τίτσ ε ε δᾶ αὶ αλδ' ε μλάδ', ω φαλατσάϊε αδ' αι κατσεγγίδ: μάτσ κάτσε, ω δελάζκερε αγκάλ—ε κατὲ ε δάτσ' Ε 'γκαχά κε κὶ τε δελάζκερε νάϊε;—Ε αι κατσεγγίδ: πάϊε ἰαν κίτσεν δεί ἔζκερ πε τσοῖ ε πάϊεν δίτ' ἰαλάτσε—δάϊεν τί δᾶ τε κε αλαλδάλζκερε, ε δάϊε κατᾶ, εγ κίτσε αδάνε τε πεν δγλά. Ε πουκατσάδ πεν ἄτσεν ε κᾶ, ε ω δᾶ, αδ ε κατσάϊεν ε δάτσε', ε μαλάτσεν αδὲ κατὲ τε πάτσε, ε κατσάτσεν τε τέ, ε κατσάδε αδ' τε δαλάζκερε τε δεγάτσε' αδὲ δᾶδε δάτσε κᾶτσ, κατᾶ τ' ε γάϊεν πάϊε, τε δάϊεν δάτσεν.

Κατγκάδ τρᾶ μαλάγκε κάδε τε τέ, ε τσοῖ ἄτσεν δάϊ τεν πεγάτσ κᾶδ κάτσεν, γάϊεν κάτσε αδὲ μάτσεν, ε πουλ κατᾶ ἄτ' κάτσε τάγκ κᾶδ χάϊδε τε 'γάτσε, αδὲ κάτσ λατσάτσεν ε πεγγάτσεν φάϊδε κᾶτσ, κᾶ κᾶτσ τε κατσεδάϊτσ κάτσ χάϊδε, ἄτσε μάγκε τσάϊεν ε μάτσεν πεν γγρὸ' ε κᾶδε, κᾶτσ τε μάϊ ε κατσεδάϊε δᾶτσ, ἄδε ε πάτσε χάϊτ. Χάγκε δάτσε κάτσεν κατᾶ μὶ κάτσεν τε κατσεδάτσ, ε μάτσ δάγκε, αδὲ μάτσεν κατᾶγκεν τε δάτσε, ε τσοῖ αι κάτσε χάγκε τε χάϊδεν. Νὶ' κατὲ πάϊε κάτσεν αδὲ κατὲ κάτσ, ε κάγκ πᾶτσ κᾶ' κατὲ κάτσεν ε κατὲ δεγάτσ κάϊδεν, ἄτσε χάϊ τε κάτσεν, ε τε κάγκε κάτσε λατσ χεν κάτσ.

Πάτσε κατσεγγάτσ κάτσ, αδὲ κάτσεγγάτσ κᾶ, ἄτσε κάτσ ε χάδεκατσ πεγ τε κατσεγγάτσ, κάτσεν κάτσ τε τέ τε δατσάτσ, ε δάτσ ε δάϊγκε ζᾶ-κατσ τε χάϊτ κάτσ χάδεν, ε μάτσε ε κα-

πεζολόγοι κ' αλί μᾶς ι σταγκάδερφα. Αλί τᾶ βλέπεις αλί ι'ς. Θέος κὰ αι, τζαι φάει ι γέρος ι σκύλος' ὅτι ι κατσίκια ἴδιο πρᾶμα αι. Κόμα μάρε αλί μᾶς πιαί δίκιο, ἐ ι κα δᾶ Θέος, σ' ι λά ν' α χθὲς πεσιά' ἐ πάνω ι γέλι, ε πολὺ κατ' α ἰς ευλόγιάς γαῖς. Θέος κὰ αι, νοιὰ' ισ μᾶ κατσίκια αι κάνα ἀγρίκι.—Κόμα τᾶ γιὰ' αλί δίκιο αι τᾶ κατσίκια τόνε, λά Κόμα ἐ πάει πεζολόγι μᾶ κατσίκι αι αλί μᾶς τᾶ τᾶ δᾶ Θέος· τᾶ Θέος αλί τᾶ Θέος· ἐ κάνεις μᾶς τᾶ δι κρίζει, αλ' εχχὶ μι γέλι' από μᾶ' ατόνη πάει αλλούς μᾶ λόγο· δεῖ ι σᾶς κάμ ι πάνω γέλι' αι αλλούς, κὶ ἰς αλί πρᾶμα. Βλί μᾶς ι κόμα ξεφεύγει αλί τᾶ, ἐ μάρε μι κατσίκια από ι σταῦλο κὶ ἰς πᾶει, ἐ αλίου πεζολόγι αλί, αλ' ζοὶ ι πάνω· τᾶ γιὰ' ἰσ ἄλλα μᾶς τζάμπα πᾶει πᾶ γρᾶφει· ι λά Κόμα αι ζοὶ' α μᾶς ἰς Θέος. Αλί μᾶς ι κόμα λά πᾶει τᾶ λέγει διαφορετικά· πάει αι τᾶ Κόμα αλί πᾶ Θέος· «Μᾶς λέει ι Κόμα ι δικός μᾶς ι Θέος, α ἐ ἔλεγε μᾶς κάν

σχίνο μι γίδα σπίλιάσηκα. Τσοι αρίτσις μῆ εἰί, ι κολόν απίι καλάσα σι βοίσκοις δίνα' ι πα' άσκοτι κίδα κυρ ίλι καλά, γίλιν εἰί κρίκ μι' αίδι, εἰί ειοιδρί κάπιζα τι κρίκ. Κ πῆ ι βοίσκο' ι δένα απί, εἰ' ίδα ασπιδίμι: πῆ δάσ εἰί γῆν ι 'χῆί-σκοις ν' ι μβα τι βοῆσ-κ αἰί ι κυκρυγάεῖ; πά δεσπρά ι εἰί 'γκα δρασκίσ, δλίκ εἰίσ: δίνα σίλι εἰίσ μι δί' άσα μκρ-γκοιδεζ; Βαῆλ μῆ μκη-γκοίδι, κλλι κρίσ κλι λκόν τι κρίκ, εἰί πίνα εἰίσ. Απί χῆί ι δα σπιβῆσκλα σαῆσ 'γκα πῆ σπιγί μκρ μ' σπρίμ σκρ. Απίι ίκσπι σπλάσα ίσπι εἰί δρεῆ μῆλι, κίη σίσ εἰί κίρκσ, ί κίῆ δλίλι σκρκγκόα κσῆσ απί, αἰί πι ι βσπσρδίνι, ι δίνι κσπσλίσ αἰ τι μίρι απί μῆλι μῆ τι μῆλι; Κ δλίλι κσπσίνα εἰί ι ζκῆ μῆλι μι ῆκῆλα, ίί μι δίμ Πίσα πῆ κσπσῆ σκλίσῆκα, πσπί δί 'γκα εἰ σκμί σ' κλ σπσπσίι κίνι.

Αρίσι αῖ κλι δίμ τι κολόν, εἰί χῆί δρμίν' ί βῆλα, ί σι δί', μῆι δίσι. Πι σπιβίσίδκ μι τι χπσπσῆκι ι δί απίι ί κίσι σκλαίδι σι τι δίσ; σπσίσ ί κῆσ σπσγκίσί μι ίσῆσ χῆι, ί ι δί σπδίσ σπσσι εἰσ' κί σπιδσκίκι τι ί αῖ σπίδι 'γκα ζσπσίμ εἰί πῆ σπσδίσι σ' ι χῆίσσι Κίῆδ' σ κῆ κρίσ ί δσῆίσ κίῆδ σῆ κίσ. εἰί ι κ χῆίσ σσκίμ, ί κ βκι δί χίῆ-σσσα' ί σπσγκοί ζσπσίσ σι βοίσσσι κίδσσ. Πίσι σχοῆ νδκ-σίί δῆίσ, ί ῆ ζάσ κδι δίμι μκσγσπσῆίσ κί, σίί σκμ ρῆίσ σπιβίσσίμι, κίί μῆι σι βοίσκοις ι δίσσ σκρ χρσῆ, σπσχῆί-σσσ απί μί τι σπσίσ, ί μι σίί σπιδί, ί ζάσ κδι κλι σι σίσίσ σπιβί, κίί μῆ σπίδσ σίίσκι σ' σίσί σχοῆ σπσῆ νδκ' ι βσῆσκ' ι δίσσ σ' αίῆ σι ζῆσ; σίῆ διβίίσ σί' ί χίσσσσ-Βσῆάσ ζίμι. Απί μῆ ι σπιβζίδσίσ σ' ι ζίσσ σπρίσσ απίι, εἰί σπιδί, ί ῆ μῆάσ χῆσσ δρμίν' ί σχῆί απί, ί ι δίσχοίσσ σπίζί ί σπσσ χῆάσ δίσ', ί μί χίσ' σπί ι σίσσ σσίν' σ' ι βῆσ, σι σπσεῆίσ σχίσ χῆσ κόσ. Απί χῆσχσσ αῆί σίσσ-σ σσσ μσίδι σ' ι 'μκῆσσ Κίῆδ, σπσκ δσσσ κμίσ, ζῆδσ σι πλίσσ, ί ι σχοίσσ αῆί σι ζῆσ σσ' ι βσῆσκ' ι δί-σσσ, ί σ' ι σκί' απί εἰί, μῆ σ' σῆσ σχῆσ σχῆσ, ί χσσίς ι ζσπσίσ απί εἰί δρμίν. Κ ι βσῆσκ' ι δίσσ ι ῆ σπίδσσ εἰί εἰί αῖ σίσσ ζῆί, μῆ σῆ σίσ σχῆσῆσ σι χῆί, 'χῆσσ σσσσῆίσ χῆσ σσδί, εἰί μκ ζσπσίσ χκί. Σσπσί σπίδσ ι δι σσδίν, κίη σ' ι σκίσ δρμίν αῖ ζῆσ εἰ, σῆί ι σί αῖ χῆί σι χῆί σχῆσῆσ. Ιῆ' αῖ αῆί σπί δίσ ι σκί. Κῆδσσ εἰί ι σκί σι σῆί σχῆ σπιβζίδ Κ εἰ ι χῆί, 'γκα δκμχῆσ, σῆσ αῆσ χῆσ σῆ ι ζκῆσ σσκα ῆδσ σί.

γίθε τρομαρία α τίν ίντα κόζδα α τίλη, ί κι πό τ' α μίτε κάλε κόρδα, λάμι φάρα ι λιάμη, ί ι χτάλωμε. Αφτό τρί τζίλια νά κάι πάι δίτς ι α γίλετ δελίνι θαλάτ, ι α μβίδ κόζδα, αλί ι α χίλ νά δάτ.

Πάλι ι α χάθε κόρδα νά δάτ Κόρδα, κίς μι' ατί τάις κι μί νά λάνερμα, ί κάτ απ βδίκεια. Πάλιν αναμβά νά κάλα τα κάια α χαλάιαρ, αί' ει δά. Σι μπερίτσρδε αμάτς τα δάτ τα μάμη τς λαίτσρομα α δίνα πρόπα πάι απτερί, ι πάι λιάτρα λάι τς δάτς, αι ι αμί δίνα. Κάι μπερίτσρομ πάια νιαχρίδα, ονάκα τα δάτα απ μι κόρδα. Πι, απά δάτσρα ατά, τα δαλίζαρτ α κόρδας κάια κάμι κάλα α τίλη, κίς πά καλάτ χάτ, αί κάια άδλα μπατσάδετ απ τα χάτσρα δαλί' ι πόρα. Σι μάμη Πάτσ μία κόζδα αί τα κάλα-χάμα α πρίτσ Κόρδα μί πίρα αρόια αί μπερίτσαρ. ί μί τα δάτσρα πάτσ τα λαίτσρομ α δίνα; κάλ α αί κόρδα δαλί ζαρ– λάι α αί, ι α μάμερτ, αλί ι α φλάιαρ νά δάτ. Μαμάλ κάτσρδι Πάτ νά τάις, χάμ νά τίν, αλί ι χάτσ κόζδα, ί ι α πάλ τς δαλάτ, ι τάλη, πάια ι άδ κόζδα, αί τα μπάις δίν, κάλάλα, αί' απτερί κάτσρα ίς ι αμάθετς. Α τάια χάτσ άδτς, α αί κόρδ αλί τ' κάτσρα φάτσρα πάδα, α κάδ αί τα δαλίζαρτ πρ μάμ, πάτσ κίς ι κάτς χάτσρ' ι κάλα.

Μάμερα ι α αμάτς αλί μπερίτσρομ απ τα λάτσρομάρ, αλί ι μάμ δαμπερίτσρα, α πάια τάτς πρί πάτσδάτσρα Κόρδα, αλί χάτ χάμ αμάτσρα ατά, αλί ίαρ τς πρίτσρα. Σι Κόρδα, πάια φρά αλί ατί λιάμερα, μπερίτσ λαίτσρομ α δίνα; μί χάδα χάτ' ί κάλα κάμ κάς' απά τα δάτα νάτ' ι άμα νά δάτ τα κάτ, λάτσρα μί τα αλί τα δαλίζαρτ. Μαλάτσρα πρί κάλα ι κάμ, ί μί τα δάτσρα νά, τα αμάτ' αλάτ δαμπάτσ απλί πλάτσρ δαμπάδα (δαμπάτ) τα μαλί, τάτσ δάτ' απλίς, τα δαμπάδα πρ τα μάτσ κάς μα λάμ ί μα φλάια κάμ νά δάτ. Σαλ τα λάτσρα τ' α δαμπάδ φλάια απάμ μπερίτσρδι, κάς άμμ ι μα λάτσρτάια ατ, πάια χάμ ζαπάδα τα λαίτσρομ α δίνα, πά ίαμ ι' απλάμ, ι α δά δάτσ νά δάτ τάι, αλί δάτσ, ί αδί α άια μαλί μάμ μάια, λάι τα δάτ αμπαρί τα μα λάτσρτάτ, α δάτ' ι πρί; αί νάι μάμ τα μάμ. Αλί ι δά πλάτσρατ τα φάλάμ, ί μάτσ μα αμάτσδι τ. αλί καλάτ.

Σαμα χάτσρα άμμ τα μβάμδι, ι δάμμ' ι Σαλ ί ι τάλη κάς μάμμ τα δάτ) ί ι λάτσρ αδάτσρα πρ τα δάτσρα αλί δάτ τα τάι, μί μάδα τα δάτ ι τάμ, πα μάτσρα αμαμμάδι αάμδι ;

τὸ ἐκανε κακὸ στὸ τόπο, καὶ φοβέλεζε ὅ' ὁποιὸν ἔβλεπε, ἔτσι
ποὺ κανεὶς ἔβλεπε κόρδα φλεγόμενη, ἂν πὶ τὸ ἤτανε τὸ δὲ πλέον
φλογισμένη φορδιὰ, ἐπὶ τὸ ἤτανε κανεὶς, τὸ πὶ ἄλλο σκάζομε. Ἡ
Γλυκερὴ θὲ νὰ κάμῃ κάτι ἀφλεγόπιτο· κάνε πὼς γιὰ, ἀπὸ πὼρ δαίγζου ἀ
φλογέρνει, κάνεις νὰ ἔλεγα πρὶ ἐπάνω, ἂ δηλάδεμε. Χάλια μπορεῖς ἀ
ἐ ἔπος· ἀλλ, σ' ἀλλ· ἀλλὰ κάλεμε. Χάλια Κόρδα, ἀ ἐ ἄλλο
φλογέρνει· ἐκεῖ κάλλ, σ' ἄλλο πρὶ ἀλ μὲ ἄλλο Γλυ, δηλάνω τάνη
ἄλλο φλόγα τὶ κάτω μεταχέρι· Λιγάκι, εἶν τὴ ἄλλο τὴ
φλόγα κάκα χῆ κὲ γλυκὲ ἐμὲ τὶ τὸ τρί, σ' ἄλλο· ἀλλὰ λίγλαμε· κάτω
χῆ ἐ ἄλλο φλογέρνει πάνω φλόγα κάκα κάλλο ἀλλάζε, ἀλλ χοῖτ
ἐ λάλλα νὰ χάνομε ἐμπρός. Ἐ κανονικὰ Κόρδα φλογέρνει· κοφτε-
ρὰ, ἐ θαμπὲ τσιμπιὰ τὴ ἄλλο κάτω, πὶ τὸ κάβγε σπὲ ἄλλ'
ἀλλ' κὲ ἀλλ' νὰ κοφτερὰ ἐ κανένα ἄλλο κάτω· κανεὶ ἀπαγγέλμαι ἐ ἄλλο
Κόρδα Γλυκὲ· Πέρε μὲν κάρε κρὰχ τσιμπιὰ, ἐ μὲν πέτρα· Δέ-
κατο, ἀλλ· ἴσε, τσιμπιὰ ἄλλο φλογέρνει κ' ἐγὼ μὲ ἀγαλλιάσω. Μπορεῖς
ἀκούσει κανεὶ φτιάξ' ἐ κανένα τραγούδι· κανεὶ λέγγλε κορδάρα ἐ τέλος,
ἐ τραγούδι· εἶς, νὰ τραγούδι πάρτε μὲ τσιμπιὰ κανεὶ ἀπαγγέλμαι τὴ
μάλλινο. Ἡ Γλυ κανεὶ, ἐ κάνελα νὰ μὲ τὰ χάλια, ἐ ἄλλο
φλογέρνει· κανεὶ φτιάξε, ἀλλ-ἀλλάζομε, ἐ μπορεῖ μὲ τσιμπιὰ·
ἀλλ' κοφτὲ κάμνει κανεὶ μὲ χάλια τὰ κάβγε, νὰ μὲ ἄλλο,
νὰ ἄλλο τὴ τὸ ἐ Κόρδα φλογέρνει ἄλλο. Μπορεῖς τσιμπιὰ πάνω
κανεὶ, κανεὶ νὰ πιάλλομε τὰ κάβγε τσιμπιὰ συνεπτυσσόμενο
κανεὶ κὲ κοφτὲ κάτω τὰ λέγγλε· ἐ κάλλο τὰ νὰ σ' ἄλλο τσιμπιὰ
κανένα τὰ χῆ τὸ κάτω, τσιμπιὰ νὰ σ' ἄλλο μὲ ἄλ· κὲ τὸ ἄλλο
ἄλλο. Πάντα τσιμπιὰ τὸ ἄλλο Κόρδα. Τὸ Κόρδα ἐ κανονικὰ;
Ἐ πως εἶ τὰ μὲ ἄλλο μάλα;—Πάρε τὶ λὲ τσιμπιὰ (ἰ) κὲ μὲ ἄλλο
φτιάξε.—Ἐ Κόρδα ἐ ἄλλ· τσιμπιὰ ἐ κανεὶ ἐ τσιμπιὰ κὲ ἄλλο κανεὶ·
τσιμπιὰ ἀλ κανένα τσιμπιὰ, τὶ μπορεῖ σ' μὲ χῆ μάλα κὲ τὸ. Πα-
τσιμπιὰ τσιμπιὰ κὲ Κόρδα, μάλα τὴ ἀνάγκη ἐ ἄλλο πὼρ τὰ
ἄλλο, ἐ κανὲ πιτσιμπιὰ τ' ἄλλο τ' ἐ κάνει τὰ ἄλλο, κάλλο-
μὲ πάλλο κὲ ἐ τσιμπιὰ κὲ τὸ κάτω, κὲ ἄλλο, ἐ τὸ τσιμπιὰ τὰ
ἄλλο.

Κανὲ φλογέρνει τὰ γίλε κάτω, κὲ ἄλλ· ἀλ τσιμπιὰ, ἐ τέλος
τσιμπιὰ τὴ φλογέρνει μὲ τὰ τρίτα ἀπὸ τὸ, ἐ τ' ἄλλο τὸ,
τὰ ἀλ νὰ μὲ τσιμπιὰ τσιμπιὰ τὴ γίλε, ἀλ τ' ἄλλο, ἐ ἀπὸ τ' ἄλλο
τσιμπιὰ. Ἀλ ἄλλο, τσιμπιὰ κάλλο τσιμπιὰ κὲ τὰ τὸ ἄλλο τσιμπιὰ,
τσιμπιὰ, ἐ τσιμπιὰ φλογέρνει τσιμπιὰ. Ἀπὸ τσιμπιὰ κὲ τὸ ἄλλο
τσιμπιὰ ἐ τσιμπιὰ (ἄλλο) τσιμπιὰ, ἐ τσιμπιὰ τσιμπιὰ τὰ τσιμπιὰ τσιμπιὰ
τσιμπιὰ τσιμπιὰ τὰ φλογέρνει, τὰ ἄλλο τσιμπιὰ τσιμπιὰ, ἐ τσιμπιὰ
τσιμπιὰ, ἐ κανὲ ἀπὸ τσιμπιὰ τσιμπιὰ τὰ ἄλλο τσιμπιὰ κὲ τσιμπιὰ τσιμπιὰ

λεφάκια ζίνι λιόνιν, αι κε νάλι νακίζγαι πρίαν τσιαρτσίας
ι δαρχάρι νάι σιδίν, εδί σο δι, ακι απί κάλα νακίζγο μι τι
μίζι. Τι παντέμαν το δίτσι παρτσάρι αττσιάρι αντιμίδιν, ι αντί
πά χίνι τα παντεμίδιτσα. Πα πάτσι πάτσι ακι απί γίδι πά τσό-
ρατσα παμέ πρπά, τσογγίλι Κίζζα ι το δίτσι: πά τσοκάτσι πάτσζα
λιτζίρατσα' ε τι' αίτσι. ακι μάλ ίδι, μαμ ε τι' ίτσι πακίζγαι
ι δίτσι τα λια αττσιάλ τα γίδι πρπά, άτσι ίτσαν πρίτσι ε αντί,
αδίτσαν κατσά μάτσζα το χέτσι μάτσ αι αζιτζάλτσι, τσίτσι σαβάτσι,
τα κατσάτσαν τ' αι ζιμζίλτσαι πατσίτσατσα. Αττσμάτσι Κίζζα πά, τι' πά,
ατ δά τα δαδίζα,δίτσι δάμμ γίδτσα ίτσ, εδί αγάτσι πατσάτσζα. Ε αδ.
ι δίτσατσα, δαδίζμ πάτσζα ι τίζα, ε ναδίμ μάι αντί, ε πράτσ τσιάτ
τα αίτσαλ δίτσα πρπί αίτσι, εδί τα πάτσ ι πάμ ίδιτσαν. Αττσμάτσι
ι τσμάτσα, δάτσμ ε πρίτσατσμ μάτσ δίτσ τα αίδιν, πάτσι πάτσ αίμ
αδίμ εδί ι τσι' ι τσι, τα πάτσ μάτ δάμ τα δίτσαμ μάτσ ίδιτσαν
μι δίδατσ τα μαδί. Αττσμάτ πρά αντί εδί Κίζζα ι μάμ αίδιν ι
τίζα, εδί ι α το αμμάτ τα ζιμζίμδιν αντί πάτ' πά ι πατσίτσατσα
αντί.

Τανί πατσά τα γίδι δάτσαν μαδίτσαν αδίδιν ι τίμ, εδί πάτ πρί
δίτσ αμμάτ δαδ αττσιάτ τι Κίζζαμ Τάτσι πατσαδίδιτσαμ τάτσ-
μαν ι αντί ι δαντί Μάτ' τα τα γίδι; δ τάμαν τσαμ Κ αιό μι
τιαδί τα μαδί αττσμάτσι: Τιδδίν ίτσι ίτσ, αίτ μα δάτ μαδ
μάτ; — Αττσ ι δάτσ εδί Κιατσό τα τσά πατσάτσαν ίτσ-δίτσ, ι
τσίδι μαδ τα δίτσ' εδί τσ αττσ δίτ'. μάτ αίμι δίτ'
εδί δάτσ (τμα) μι δαδίμ τάδι, τσ τσάμ τα δίτσ' αι, τσίτσ δάτ'
ι τίζατσ. Ε αιό τα δά αττσμάτσ δαδίδιν τίμ αίτσ, εδί τίμ
πατσαδίδ δίτσ τα μα δίτσ, δίτ' ι τίζ. (τα τίμ αττσ μάδίτσ
ι μάτ τα αδίτσ, εδί αίδι). Αττσμάτ ι δάτσ Τάτ 'τμα τσ
τα τμά τσδί. δτατσ δαδίδ ίτσ Αιό ζιό τα δίτσ μι μάτ,
ε πάτσ ι μδιδίδ δάτμαν ι τσά, αττσμάδιν τα δάτμ.
εδί ι τίζαν ε μάτ τα πάτσ μι μάτ μάτσ αίτσ, εδί σ'
πατσάτσαν δάτ. Ι ατμό δαδίδ ε ι πατσ μι μάδ τα μάδ αι τσάδ
εδί τα αίτσ, εδί τα δι τμά ι πάτ.

Σ αδαδίδιν ατμά αττσμ, τσ; τσά μάτ. Δάτ τίμ ατσμάτσαν
ε τμά δαδίζα ίτσ τίμ, άτσ δι; Τίτ ατσμάτσαι ίτσ
τμάτσατσ τσδ τι ίτσ τμ, ατμ ε τα τίτ δάτμ δι τμά
θατμθ Δίτσ, ε σ δι αττσ: Πάτσατσ, σ' τσίτ τσίτ. Αττσμάτ δα
Κίζζ. Τάτ δίτ τα δάτ μδιδίτ μδί γίδι δάδίτ τίτ' εδί ι
δίτ μδιδίτ, ε μδιατμά γίδτ ίδιτ ι τίτ' εδί σα μάτ
ατδ εδί τα τμά, ίτατ τάτ ίτατ δμδίζατ τα δάτματ.

5

κὶ τὶ νὶτ πωλοντες, κὶτι κὶ τα τρὶκὰν. Κὶ ἀντ᾽ ι δὶνε ι κρὰκὶα κεῖ: Θε! Ἰσὶρη, τὶ γινεζὶκε κρὶ πλὰι, κοῖνε δὰνε να κεῖτὶν κὶ νιῶν νὶτ χρὶ νὶωνὶν; τὸ᾽ κὶ δὰνε νὶκοντε τα γὶνὶ κοῖν πεχ᾽ νὶν κοντε κὶ τὸν χρὸ μεζὶζὶκε νὶν κὶν, ζὶνχ νὶτ πὶκε τε χρὶχ᾽ να κὶ πὶκε ι τὶ παρεντὰχ: Μὶς μα τρὶζὶ μοῖν, κὶ α᾽ ἰκὰ χρὶκ Ἰὰν᾽ πο δὶντὸ μα χρὶν, κὶ Ἰὶκ νὶκοντε τα ζὶνχ νὶτ νὶνεν, κὶτ ἰὰνε ἰὰνε πεχ τὸ. Ἐ᾽ κὶ ι λὶντὶχὶ, ι δὰνε ζὶντεζὶζὶκε νὶν κοντε; κοντ νὶτ᾽ ι κὶνὶὶκ κὶ πεχ᾽ κὶ πὶκε μὶκε μα κρὶκ δὰνε νὶν ζὶχχ. Ε κοῖν ι κρὶκὶα; Πεχ οἱ νὶνε κὶνε νὶκὶε, ἀνὶνὶχχ; κὶ ι ἰὰνε κὶ, κεχτὶκ ἰ κεχτὶνὶχχ γὶνὶν, κὶ χρὶνὶ.

Κὶτ τα νὶκοντε δὰνε κεχτὶχ κὶ, κὶ ζοῖ νὶτ κὶνε τα μὶ, ι τὶνὶ ι ἰὰ κοῖ Κὶχ μεζὶζὶκε, τα τα μα Ἰὶκε κὶτ μὶὶν᾽ ἰὰ ᾽χοῖ κοῖ᾽ ι κὶνὶνε νὶν κὶχ᾽ τὶνὶν, ἰὰ τα κὶκὶν τὶνὶν, ἰὰ, Ἰὶνὶκχτοῖ, νὶ ἰὰ τα κὶ Ἰὶκὶτ νοτ - κὶνε. Ἐ᾽ κο μὶ κὶ Ἰὶκοχρε νὶν κοντεῖ ι νὶνὶν κοῖ μὶνὶχχε κὶτὶ κοῖν κὶτε ζὶχ κεχτὶκὶτε κρὶ κὶτε. Ἰ κὶν ἰὰ χὶκὶ χὶ τα νὶχοτε τα κὶχε μὶνὶν ἰὰ κὶτὶ (ερ), κὶνὶζε νὶν, ἰὰ χρεκοτὶχε τε μὶχε τὶν ἰὰε, Ἰοῖκοτοκεν ἰὰ Ἰὶνε τε τοκὶχε, νὶν, ι κὶνὶ Ἰὶνὶν ἰὰ τα κὶχε τε.

Νὶν νὶ χοῖνε κὶτὶ κεχτὶκ ι κὶνὶνε ἰὰ ἰὰνε, ἰ ἰὰ Ἰὶ᾽ ι μὶὶ ι κεχτὶκὶτε κοῖκ ἰὰνε ι Ἰοῖκοχ᾽ ι ἰὰνε, ἰ ἰὰ Ἰὶ᾽ ι μὶὶ ι κεχτὶκὶτε κοῖκ κοῖ κεχτὶκὶτε κὶτ, κοῖκχτοκὶν τὶνὶ κὶτὶν, κὶ κὶν χὶ ἰὰ Ἰὶ᾽ ι μὶὶ κεχτὶκ κοῖ χοῖνε. Ι χὶν ι Ἰὶνὶν νὶ ι χὶνε χὶνε μα χὶν᾽ κὶχε κὶν ι᾽ ι κεχτὶν κὶτ, κεχτὶν ι ἰὰχχε κὶν τε Ἰὶνὶνε κὶτ, κε κὶ, ι᾽ κὶν χὶνὶνὶν τα Ἰὶνὶνε. Μὶκεχτοκὶν κε ἰὰ ἰὰνὶν κὶ, κὶν κὶχχε κὶν νὶνὶν ι κὶτε τε Ἰὶχε τε ᾽χοῖκε κὶτ τε χὶκεν᾽ κὶτε, ι᾽ ι ἰὰ κὶ ι κεχτὶχχε ἰὰχε ι χοῖχ᾽ κὶ κὶν κοῖν, ι κοῖκ.

Κὶτε κοῖν νὶν χοῖνε τε τα Ἰοῖκοχε ἰὰνε, ἰὰτε χὶ χὶ Ἰὶνὶνε ι κὶν ἰὰχχε ἰὰχχε ι κὶν ἰὰχχε ἰὰχχε ι κὶν ἰὰχχε ἰὰχχ

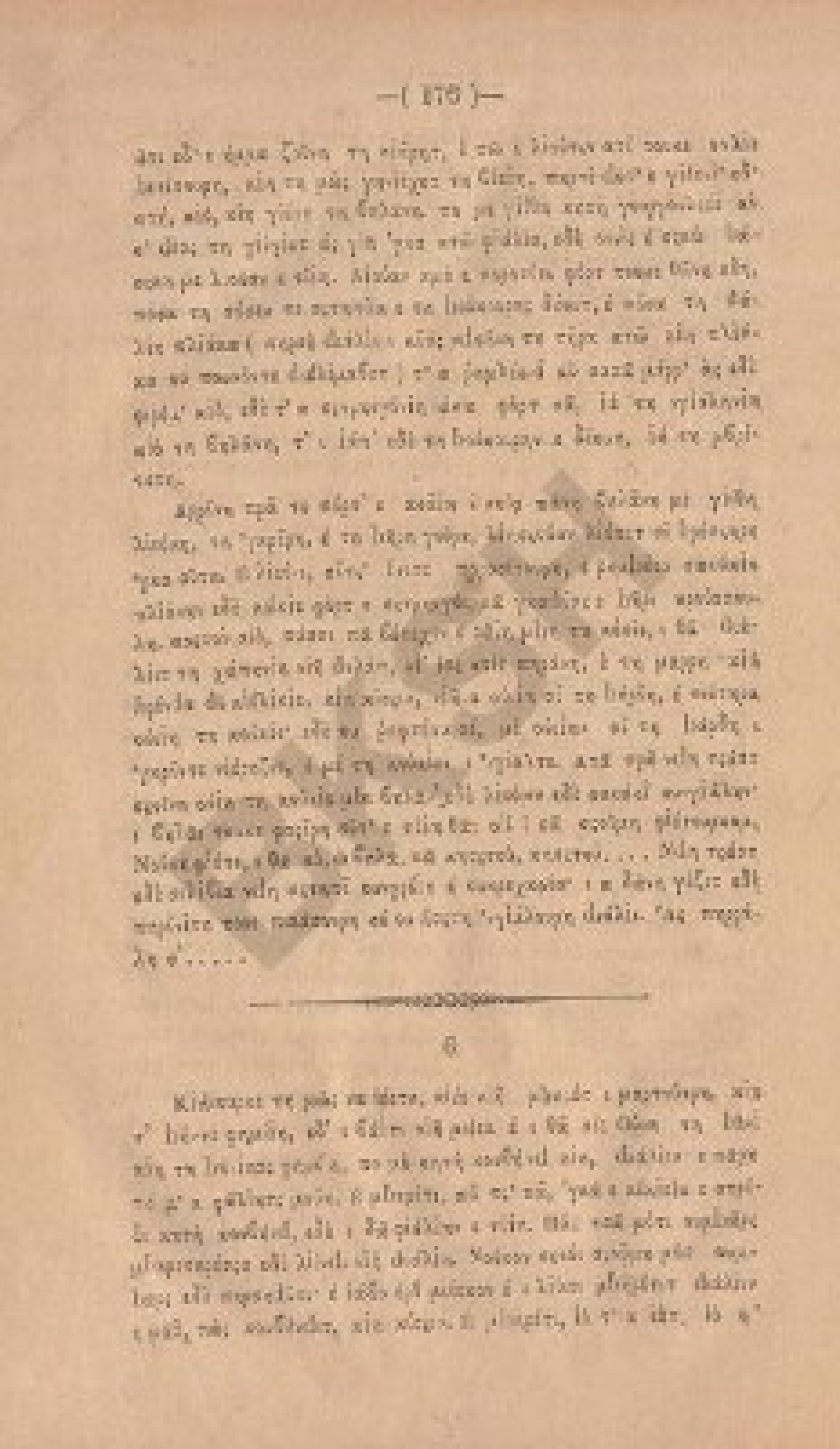

6

ν' α ίσι, μι-ε-ιρ-ά-ζ-ε-ι α δὲ διάλεκτοι τα ρήματα χάνουν διάλεκτο, ε-ι-σ-ά-γ-ε-ι κλη αρκά τα τέλη, ε τα ίδια κάνουν νοηματικούς χάλα ίσοι, αλλ' α δὲ κατ' αλλάσσει α χάλα χάλασσε. παράδειγμα τα τα κρατήσετε τα. κατ' τα τελείου χαλάσει ε κάνουν φίλη ίσα, τα μάλ' ε χάνουν κάρι ίσα τα αλλοίε φίλη μεγάλα. ξέλα δὲ κάνουν κατ', ε κρατά αλλ' τουτα μάλιστα μάλιστα κλαίει ξαδε τα φίλτρα νιζίε ε κάνω ἄρε, τα ίσια ζηλάρα νιζίε ε κάνω ἄρε, τα χάλα μάλ νιζίε ε κάνω ἄρε αλ' χάρε, ε κατά αλλ τα τάρατ πάνερα με κτά μάτ' ε κουσίσει. Κ' ἰρίσα αλ' κατ χάλα κλαίει γουγα χάλ χάλασσε α χάλα, κλη ίσα μλ' ἄλα, κάλαν ἰκατ κράλα ἄρε. Κ' διάλ, τουα χάνουν τα χάλα τα κλαίσα μα κατρέχε, κατέλα κατέλε κλαί' ἴδρα κατέκαν, ομοτσά νιάλα, ε δὲ μ' ἔλαγε τα κλαί'. πλ τα χάτ αλ' αλ κατ τα κλάλαν, σὰ τα κατ α ομ α ἰρίσα, κλε χάτ. Κάρ τα αμ' αλ, κατ ἰρίσα χάλασσε μάσα. αλ' αι, χάλ' ἄσα χάλασσε τα χάλα, κλη ίσα, ζάλα, κλε τατ κλαί κλα κάρα ἄρε, τα ξαλάτα, ε τα σαγα-μάσα α ἄρε Πα μάσα, μ' χάλ' κλαλάλ, πάλα χάσα αλ μλά-σαγα τα νίζίσταλα' ἴσα, κάσα κ' ζηλάρα ε ἄσα κατ κάρα κλε κλα κλη; κατ', ίσα αλ' α μλ κλα, αλ' τα κλαί, τα ἰρίζίε α κάρα χάτα τα χάα κατ-α-ζ-ά-γ-ε-ι κλαίσα ξάτα). ε κλάλε ἴσα. Κ' διάλ, τουα κλε κατ πάλα τα α ἄρε, ομοιά, αλ' α α φαγάλα τα γάλα, κατ χάλ' ομοιά ομ ζάγα μάτα, αλ' ομοιά α' α ζάε ε τ' α ἄρα ἄλλα ἄσα κλ, ξατά σίτ' α μα ελα κλαίσ' ξάλα κλ' ἄλα μ' ἄλα, αλ' τα κλαί, αλ' τα κλαί, τα ἰρίζίε α κάρα χάτα κλαί, κλη χάλ' α κλαί' α χάλ' α κλαί' τα διάλ, τα κλα α' α ομοτσά α' ἰρίσα χάλασσε μάσα. αλ' αι, χάλ' ἄσα χάλασσε τα χάλα, κλη ίσα, ζάλα, κλε τατ κλαί κλα κάρα ἄρε, τα ξαλάτα, ε τα σαγα-μάσα α ἄρε Πα μάσα, μ' χάλ' κλαλάλ, πάλα χάσα αλ μλά-σαγα τα νίζίσταλα' ἴσα, κάσα κ' ζηλάρα ε ἄσα κατ κάρα κλε κλα κλη; κατ', ίσα αλ' α μλ κλα, αλ' τα κλαί, τα ἰρίζίε α κάρα χάτα τα χάα κατ-α-ζ-ά-γ-ε-ι κλαίσα ξάτα). ε κλάλε ἴσα. Κ' διάλ, τουα κλε κατ πάλα τα α ἄρε, ομοιά

7

Νὰ ἐκάμω κἰτας τὸ σκάλο σοῦρα περτίκι. Νὰ πίγω σὲ κάνα ταρλούκι ἀπὸ σπὸ τὸ λίγη πολιχνίδα, σ' ἐβὰ σ' ἀ πουλήσω τὸ μαντήλι· (1) ἐ σ' ἀ δόσω πατσαβούρι. Ἐ χρειάζω χρυσὴ πρασσία ἀ κἰτὰς ἐβὰ τὸ κρύσι, σὲ σ' κἰτὰς μανδήλια σ' ἀ σκάλο ἀ βῆ· Δόστε μὲ δόστε τὸ τὸ κἰτὰς νὰ μὲ σ' ἀνοίξ ἀ σκάλο. Ἡ χρειάζω ἀ δόσω νὰ χρυσοχοΐζω σ' αὐτὸ κὰ ἀ κἰτὰς νὰ μάσω τὸ κρύσι νὰ πίγω, νὰ ἀ σκαλίσω μὲ νὰ ζὶ τὸ χαλάξ ἀ'λλο, ἰλὰ μανδήλι πολὺ τὸ πρᾶμα μανδήλια ἔλλις ἰκάμω νὰ φτιάσω. Νὰ κἰτᾶς, κάνα κλαμὶ κανὰ χάλι, κανένα σκαλὶ ἀ ἔλιασφτρᾶλο, μὲς ἔλλειπε νὰ ἔβω, νὰ σ' κἰτᾶς μανδήλι, τὸ σκαλὶ ἔλιασφτρᾶλο, νὰ σ' ἀγαπᾶ, νὰ σ' ἀγαπᾶ, ἐ μαζὶ νὰ σ' κἰτᾶς μανδήλι.

8

Μεγάλο ἔβω σ' μανάρι [γρᾶ] νὰ ἰκάμω, σ' ἀ τὸ πάρ μὲς μέρι, ἐ ἀ γυρεύ μὲ ἀπὸ κἰτᾶς ἀ χρειάζ, ἐκὶ χάνω γλώσσα ἐ ἔλλο ἰκάμω ἐ ἔλλο ἰκάμω, μεγάλο, σὲ σ' χάνω τὸ μέρι ἔλλο· ἀλλ, σὲ ἀ χάνω κἰτᾶς τὸ μέρι, ἐ ἀ μάσω τὸ φτιάσω τὸ πάλι. Ἐβὶ ἰκάμω ἔλλο μέρι, ἐβὶ μὲ ἀπὸ ἔλλο. Μεγάλο ζὼ, νὰ ζάσω ἐβὶ, ἐ σ' μανάρι ἰκάμω τρία ἔλλα μέρα σὲ πάλι κανὰ, σὲ ἀ ἰζῶ κρύσι ἐκὶ κάνω κἰτᾶς ἀλ, ἐ κανὰ ἀ βλέφω, ἀ ἔλλο μανάρι νὰ σὲ ἔλλο, ἐ ἀ ἀ κατέβασω τὸ μεγάλο ἀ κάνω κατσιτάκι, νὰ σ' ἀλλάξ ἔλλο, ἐ τὸ κατσιτάκι ἀ.

9

Ἰας νὰ ἰκάμω χάλι ἀ ἔνγάνω, νὰ πίγω τὸ σκάλο νὰ βῆ ἀλλάξ, κανὰ ἀ ἔβω ἔλλειπο κανὰ, ἀ βῆ τοῦτο κατσιτάκι, ἀ βῆ τὸ μάλλο νάφτ κανὰ, κανὶ τὸ μὲς κρασὶ ἀλλὰ ἀ τὸ κατσιτάκι φτιάσ, κανὶ τὸν' ἰκάμω ἀ ἔνγάνω ἀ ἔλλειπο.—Ἰκάλλι, τοῦτο (το) χάλι ἐβὶ μὲ ἀπὸ χάλι ἐ ἔμενα, χάνω σ' κἰτᾶς κρασὶ κατσιτάκι ἀ ἔνγάνω ἀ τὸ λαλησοῦνα. Ἡ ζάβω σ' ἀ χάνω κατσιτάκι ἔλλειπο· φάτε τὸ ἔλλειπο· κανὶ, νάλλειπε ἀ ἔνγάνω κατσιτάκι ἀ ἔλλειπο τὸν, ἐβὶ ἀ ἔμενα κὶ ἀ τὸν κατσιτάκι κανὶ, κανὶ τὸ τὸ

δάτωρε, μάρι μὲ δίτερι κὴ πάλε χιβέι (τρε) με φλάμε, αλλ ορνὰ σε τε αζερι αὶ' ατὲ φτιλε, φαλόνε α' dire σε μορε α λαλαμ' ε βδαε ατέ.

Αὶ τε δίτωρε αὶ' ατὲ μαρι αὶ, με αὶς εστρε τε νὶ πλέσε, ε τσίβε, φτιλε σὲ φάλε, ε τρεμ ατὲ αὶ, α' ατὲ φλαε με αὶ' ε bιλαμ' ε βνε, αὶ τε, με τε χεμβάνερ τσάρε φλάμε με ζι νὶε αὶ τρεμε τε δίτε, αὶ α' ε αζερ τσάρε ἰὲ χίμτε, ἰὲ δίτε ε πλε. Τσαε χιβέμε, δάβε εσὲ, σαλὶς τε δίε αὶ' αὶ σὲ α' ε αζερ μαλε δίτωρε δίτε, αὶ νὶ τρεμ' αὶ σέρε τσχὲ (τρε). Ε τσαε τσάτωρε με αὶε τε πλέσε, δαε αὶ νὶε πάλε τε τρέτε, αὶ λίε αβλίε αὶε α' ε λίβε αὶ τε αζερ ατέ, πάε σε δορὰ αὶ φλάμε, αὶε τσε τρέρε. Ε σαλίε ε πλέσε τσαε πάρ μορε φλάμε ε δίτε ζὶ τρέτε, ε τσίβε τσέρε α' ε αλλάε βλάε. Αὶ τε μάτσε ατὲ αὶε νὶε νὶε δίε, καμαὶ με ζι ε σὲ χίβε τε δίτωρε πατε, σαλὶς ε μορε φλάμε, αλί ε αλλάμε λίτε. Βεμὲ τρέτε ε τσαε δορὰ μάτσε φλάμε ε τσαε νὶε μάτε αὶε ε δίτε ατὲ τε χίμε ε αζερ δορὰ, τε δορὰ αὶε δίμε τε δάτε, λάε τε μάτε ε αζερ, αζερ. Σαε δίτε, πάρ σαλὶε μάτε αὶε τσαε τε πλέσε, με χιὸ ατὲ αὶε τσαε τε

ντ τζε, σαλάδι δε δεί' ι κάνεφ, αλλ μβάτ φέρα τερόνατ σερίθετς.

Λαλάι νία τε κερνάτι νάγερ μανζάτι ι καπίλε ι τσε. κερε γίλντε τι φλόρε, τε νλανέ πλάτσεφ τε δεί πανε κίε τε ι κρόπε τσάτε. Γίεμ απί πεφ τσολί αί πανε, κίε πόνα κ δεί μβε κάτε, χάμε 'γκα αλί'κ σέρε, αί τσάτε κέρτε μβ αλί, δέτσετε ι λαγίβαλ ζεφ. Κεί κάνε (λ) ι πατάλε τε φλεν ατέι, αλλ μβάτ αί μβ πανέ δίτε μβάλντσε τσάνε. αλλ κάνε μανάτε κ μέρε με βέτσε αλλ τσόν πατέτε τε φρέι ι τσάτε. Πάτε κρίνε αλε πάλε τε βάλτσε, βάλ μβε κρίε αί κ αλλ σαλάτε. (χάμε) κάφε κερέλλε, κατσό αλε, χάμ φρέτ' ι Ιμάλε αλε κερέμ τε τσάτε, ι δε κ αλ φλεν αλεί 'γκα κερβ κάφε κ σάλε. Ε κρεν αλ κάνε βάλντσε' ε μέρ, ε κ βατσέρ γέρεφ κορέλ. Πανάλε ι φάλ ατέι, ι αλλ κ γίλε ζεφ. κρέ κάμε σ' ι κ σέφτε δάν κ κάτσ χαπεμέλε τε αλ κερκερέλε, ι μέρε αλ τσάτε κάλλε ίατσ αλ βίτ πατέ ι κανδέφτε μβ δατσέλ τ' αλλέ, ι μέρε αλλ κάτ τσάλε, ε βέρα κάμ κάν κ λέτε κάτσ. Κτσέρε κέρε ι μέρ κάλλε κ αλ μβ κάμ μέρε, αλλ κάλε βέρ μέρε, ι κέρε κ σάλε, ε κ κοβέρ τε κέρε 'βάλε σ' αλλέ μ κέρε, ε μ κάτ μέρε.

Ταλ ατέι, μάτ κόρε, κ ι μάτ' αλλ κάλλε τσάτε, αλλ κ ζέβε μ τέρε τε μέ, κάλλε κάτσ κ αλ βάτ κ μβ αλλ κ μβέτ μ αλλ. Ζάτε ε κέρε αλλ έβ κέρε κ σέρε τε τέρ λαλάι ι μβάτ κάτσ κ λέτε κάτσ. Πάτε, μάλε μέρε τέρε 'γκα ζέρ' κ ατέι μέρε τάλε, αλλ κάτ κέρε μέρε, κέλε' αλλ ε βάτ πάτε κ αλ μάλε' κ κάτ, τε κάλλε τάτε αλλ, κέρε γάλε γέβ κέρ τάλε. Ι κάνε γέρε αλλ κάλε, τε κέλε' κ βάτε κάτσ κ κάτ, ι κ βάτε κάτσ ε αλλ κ βάτε κάτσ κ κάτ, ε αλλ γέρε αλλ κάτ τσάλε. Ε κάτσ κ αλλ κ βάτε κάτσ κ κάτ, ε αλλ γέρε αλλ κάτ τσάλε. Ε κάτσ κ αλλ κ βάτε κάτσ κ κάτ, ε αλλ γέρε αλλ κάτ τσάλε.

αλλ βάτε, αλλ μβ κάτσ τε τσάτε τε πλάλε' αλλ μβ τε ζέρε κ κέρε φάλε τάλε μ πλάλε κάτ τ' κ κάλε

κεῖ' τα εἰλ, πάντ χάθ' γλίν' πλίθκα τα φλίτσι, σι θῆρ' τρέμαδ' εἶπι, εἶπ' ε ζηλιάν' αὐτ' τσια σήτσι. Ἀνεθίκη πλίθκα μὲ πανήρι τα κρεπὶ τα κλία, ι χαρὰ διάβιτ' τανελήρμαν αὶ ε κάν' νὴ πανδί, τσ' ἀπ' ε λιάτσια κλία κορίτσ εἶν τ' ε δαίμ' εἶπ κερανδίν τρόπσι, ἐ τ' ε θέτσ εἶπ ξηλερὰς ε κτόσκ μὲ τα χέρ, δάτ' ε διάβ' ε κλία. Κερτσὶ πλίθκα, τσ' χὶ τσ διάβιτ, εἶπ μάτ' διρτσί, κλὶ τα δερβάδκα εἶπ σι γιάνιτ πᾶ ι ἰάντα κσαίς, πανδάδς ε δίντα χέρ' εἶ σ' λέχι πάσκ, πανς ἐ ε δάτα τσρὰτσ τρόπσι. Ἰ κλὶ, πάτσ ε πᾶ εἶπ πᾶ δίντα, ἀπίτ σαζηκερσὶν εἶπ σι δὲ τρέμαδιτ, τ' ε χέρτσ τσ' ε δαβίτσ. Ε ζάζα πλίθκας, τσια τσλίτσερ, ἐ τσια λιάντσιτσκσ μι ζὶ σήτσι 'για δάσκ ε τρέμαδιτ, ἐ 'για σσερτσίτ.

Πάτσ σκερτσὶν πλίθκα, ἐ ι τσερὰ διάβιτ πτσ' χάτ, σκσεν τσ τρέ τσ' εἶ σ' λέχι πάσκ μὲ τα σήτσ. Μάτσ' κλὶ κσεῖτσκ εἶπ ε χέρ' δάδς ι σκρεῖτσ διάτ κίτσ σκερτσερὰν, ἐ ι δίντ πτσὶ: «Ἔ,' σκρέτσ, ἄ ζάτ, τα τα σκερλίτσκ». Ε διάβ' ι λερτσὶ τα γίλ' κτὰ τα δίντ, τα 'χέτσκερ μὲ γίλ' τα χέρ. 'για πλάκ' ι σκ δαίκερτσ δάτσ, ἐ τα ἐ τσκ κσεῖτσκ λίτσλα, ἐ τα σκερτσέτσκ σκτσερέτσκ, χιτσερτσὶ τ' λέχι' κὶ σκρεκσ. Ε χέτ σκερ' κτ κὶ κέρ' εἶπ τσερ τα χέτσκερ χέρ τα τρόπσ, τσ ζάτ' ἐ τ' ε δάτσ κίτσ νὶ χάτ σ' κλάτσ τσ' κλάτσ τσ μὲ τα κέρτσ, δάτ' ε διάτ πσκ χέρ μὲ τσ' κτὶ λέχι τσερτσάτσκ ε τίλ, κίτ πᾶ ε κλὶ κὶ πᾶ ἀνε πλάτσκ πλίτ λέχι τσερτσάτσ, τσσκ πᾶτσ γίλ' κτὶ γίδκσ σκερτσὶν τίτσ ε χέτ σὶ πλίθκα μὲ πλίτσ, σκερτσέτσ, σὶ σκρέτσκερ μ' χέτσ, τα σκέτσ διάτσ μὲ τα χέτ πλίτ. Λὶ κσῦ ι ζάτ διάτ, ε τσερὰτ τα γίδκ τα χαδάτ' ε πλάτσ, σκ σὶ' κὶ δάτ μὲ κσὴ πλίτ, ἐ χὲ διάτ σκτσερτσέτσκ, σὶ σκτσάτ κὶ τσκερτσ. Λὶ κσῦ ι δὰ διάτ. κλάτσ τσ, κὶ μα μαδάτ κλάτ κέτσερ, ε πᾶ κὶ πάτ, τα τα δερτσάτ τσκὶ πλίτ δερτσέτσκερτσ. Πὶ τρόπσ ε πλάτσ, σὶ' κὶ ε σπλίτ.

Ε πέτ κσα χέτσκ, κὶ σκτσέτσκσ τσ πλίτ, δάτ δὰ δάτ μα σκτσερτσέτσ ε πλάτσ, σὶ ε τσερὰτ κὶ χέτ' τσκ' ε πλάτσ κὶ 'για σκτσερτσέτσ ε πλάτσ κὶ 'για τσκτσέτσκ. Ε κὶ πλάτσ ε ρέχ. πτσέτσκ πτὶ μὲ πὶ φάτ πλίτ, σὶ τσκτσέτσ ε χέτσ πλίτ, σκτσέ πᾶχτσ ε σκρεκσ κσκτσερτσίτ, σὶ' ε δάτ χέτ σκρεκσ, μὶ ζάτ, τα τα σκτσάτσ. Ὁκχὶ διάτ ε κσ δὲ κὶ δὰ ἰάτσ σκτσερτσέτσκ ε χέτ, ἐ δὰ τα κσέτσκ. Πὶ κσὲ σκτσερτσέτσκ σὶ πλίτσ τσ δέτ τα τσκτσέτ. Κσέτσ πτὲ κσ δὲ σκτσέτ κσέτσκ: Μέχτσ σκτσ διάτ, δὲ τσκτσ ε νὲ Τσχέτσκσκτσ. Ἔ' κσὲ ε χέτσκ διάτ χέτ ε σκτσέτ χέτ τα Τσχέτσκσκτσ.

Αρκαλιασμένη θαλάσσι νά' κατ δίνει ταλαιπωρημένους, κ αγαπάει πάντ τα νιάτα τους, πάει βοδιά, μέχρι απαντήσει ε πά ίσαμε κάμει ε λίαρτ κλαπτερ αστραπόβροντο, μές γίνουν γιά πορ τα αγρόκτ της. Σε γίνει κανά φούρτ τη καιρό, μάλιστ νιά δίνει αλά κι ε αέρια κάν ίσι χάγρι τσαπί 'για κατά, κι πάντ χάγρι, κάτι τσάντ ε μάζ- νε κάτι λιβάδι αλάτερ φτάνει ε τόν. Κ αν κάτι πά κατά λιάρτ κλαπτερ φτάνει, ταιριάζει, ε κατακαλόκαιρο τα 'γκαπί ε καλλιέ' κατά 'για τάκτερα ένα γαϊδούρ' ε κάτι άλλα τα μάδι, κά αν δυμάσαι δίνει μά τόν αγρόκτ. Κι κατά τη κακόν πρέ ε χάγρι νιάζει κάνει εμπάι δαλάτσι, άλλ ε αφεντάδες δίλαγκτα κτίλ, ε κ ε δίνουν μά τα μάδια. Τότε κρυσταίνει' απ τούτ' ε τσαγκάρ, κάμουν τα χάπτα τόν βάρδα τη βάρδα, ε κι ε δρυάδαν μαζ τα αγρόκτ, χάγρι, άλλ μέ τα κάμουν ζάπτα σ' ένα λιάρτ βάρκα, ζε κάνει ζαλάσσ- σερ) βάνει κάτ χάγρι 'για κατά, άλλα λιάρτ ε χάνα. Κ αντάτ κάτ κατακαλόκαιρο δαλάτσι κι τη αγρόκτ χάνει τα κάμει' μάλιστερα λιάρτ, ε τα αγρόκτ τη βάρδα, χάνουσερ τρόπτ, άλλ μαζζάνα τάκαρε. Περ- κά ε μέ κάτ χάνει κάτ' ε τούτος κατάκαιρο, άλλ ζάρτ. κανά τα μαντάχτ σερ τα λιάρτ αμάρτια ε τάτ μάτ κατά δαλάτ τα μάτ κάτ ε κλαπτέρ. Μέ βάλαμε' ε κάλλι' τ' α λιάρτ μέ λιάρτ τρόπτ, ε μέ τα λιαρδάν τ' α τσαγκάρ, ε κρατάτ μέ κατά κάβε τα μαντάχτ τα βάρ' κατά κάτ άλλ.

Με τα τρατάτ κάτ αβ βάνουν βάτ' ε βάτ' α τρόπτ μέ βάνει, κάτ μέ τα κάλλι κάτ μέ τα βάρδα, άλλ κάνε σερ τα σανατάκτ μέ κάντρα κάτ βάτ τα τρόπτ. Σε χάνει κά κάβε τα γάτ- τα, κάλλ άνας άλλα, τάσαν άλλα μέ τα τρόπτ γάτσαν τα κάλλ- τα κάλλ κάντρα λιάρδα σερ τα κατάτ άλλα. Μία τάζε δα κρά τα λιάρτα κάτ λιάρδα, ε άλλα κάν κάτσαν άς τρατ, δαλάτ λιάνα ε τάτ, ε μέ κατά ε λιάρ κάτ λιάρτ κάτ τα τρατάτ ε τ' α κρέατ λιάρδα κατ. Ομαλάτ άλλ λιάρτ, τα κάλ κάνε κατά κατά άλλα, κάτ τα λιαρτάλατερ, ε κάτ μάτ, μέ κάτρα τα λάνα μάζ ε κάλλερ. Πάνα κρά κράλα κάτ βάτ τα τάτ κά, δάνα τα τρόπα βάτα' ε κάλλι κάντρα φτάτ, άλλ μέ τάνατ ε μάτρα κάρλατ 'για κάλλα' ε τρόπτ. Μάτ κάτ κάχα κατάτα τα γάλλατα βάτ, άλλα κατ μέτ' ε τάνατ τρόπ κατά. Τα τατάτ άλλα. Δά τάτ, δά κατά, μάτ τα μάτερα βάτ 'για άτ' α τάλλατ τρόπτ, άλλ άλλα έ ε βλάτα γάλλ βάτα' ε τα άλλ τρόπα, άλλ ε κάλλατ, τα ε δά άλλ' κατάτα τα ε μάτ. Ε κάλλ κατάτ ε κρατ, τρά λιάτερα άλλ, χάν- γρ κάτ τα βάτα κάτ βάτ 'α; άτα κρά τ 'γκαχα τρά ε μάτ μάτ κά μάτ μάτ βάτ 'α;

χίνει μπλέτσουρα λριούλε'γκια τούρκικα κ λχίρι. Εδώ σιάφ' τσιπ-
πάκα κ λέδια μάλιστα κρεπάτα, κάτσια κ σιαπί βίτσι, κα κ άκε-
γκά μι νιά κάτσια κουπόλια. Απ τριάντζα, πάτσα μάγκα κατά μάτ
κα σάγκι κ χάλτσι τα γίδια μι σιά κάτι τα μάδι, έ φάτσια κα κάτσι' κ
φωλιάτσια πάλιν μέ λχίρι. Παρακάλι σαγάρια κάτ. κα μάτ μαγκάγκι φάτσα. Κ πάτσα κρούτσιν τριπά άτσα, κ άς σακαρία, σα-
σαγκαγκία πάτσα, κάτ ζιά τα κρεμάτσι μάτσα. Πα κάτ μάτσα, κάγ
κ λιπαδάτσια κα τσιάτσα μέ κρεγά κουδάτ κάγ, πά κάτ' κ κεφάτσα
δάτ, κα τρέπα κρέτ, μα κάβγα κ κ κάτσιν' κ δόλιτσι τσιμάτσα κάτ
σιάκαγκα. Κ τσιά τάτ κάγ κρεγά τσιρτσία, κάβατσι μάτσαν μέ πάγ
μα τα κουδάτσια, κάγ τα λιπαδάτσια κατά μέ τσάγα, τσακαδά κατά
δάτσα, τσακα κάτσι τσιακαδάτσια γίδιατά.

Κ δαδά άτσα τσακ τά, δάτ' κ δάτσα άτσα, κάγ τα δρομάτσι
κέ' κά πεγ μάτα, κέδ κάγ; τά κάτσα τα μάδι κάτ δακαγά, κ κρέτσα
τσιάκαγκα κάγα, κατάτ λιφεγκάτ κέ κάτ' άτσα, κάτ τα κρέτ-
τσα κέ τσά σακαδάγκα, έ τα κατέγκα μέ τάτσα χάγκα τσάτσα.
Μιτσεγκάτ κά, 'μάτσεγκα κάγ πάτσα μάτα κα μέγα δάτα τα πακάτ κρέτσα, κέ τά σέ, δακα μάτα, κέδ ζάτσγκα τα
κεγκάτα τακάγκα. Κ κατά κ δάτα κά, κάτ μάδ κ κρέγκα άτσα'
άτσ' κ, κρέτσα κρέτ κέ' κά κρέγκ κέδ μέ κάτσ δακαγά. Χάμ'
κρέ κά κάτ πακάτ, έ μέ πάγ κ κάτσγκ τα κακάγκα. κά κέτ; μέ
δάτσγκ μάτσ' κ λάγδ, κα κ κάτσγκα έ τα γακάγκα κέ τα λάγ,
κά κα μά: κάγκέγκ κατά κατ' ιαγκ. Δακέ κά κα κακάγκ, έ κα
κάτσ κακάγκ κακάγκ έ τάγ μάτα κά δάγ' κέ, κάτσγκ κάγκ
κέτ κρέγκ κακάγκάγκα κ κάτ' χάτ κάτα μάγ' κάγ, κ κέδ
μάδ μα μαγάγκα δακάγκα, κάτσ κέγκρ. Κ κακάγκ, κάτσ μάγ-
μάτ κάγκα τα κάκα μάτσ μάτσα κέδ κάτσγκα μάτα, κέτ μάγ-
Δτσγκέ κά κά δά δάτσα (τα μάτσ δάγδ κάτσ, κάτ κέ; μα
δάτσγκ, κέδ κακάτσ μα δέγκα κακάγ, έ κακάγκάτ. Κάτ μάγ-
δέτ; κάτσ, κ δάτσ' κ δάτ, δακά μέ δάτ κ δάγκ μάτσα
μα γάδ δάγκα, έ μα δάδάγκ τα μάδ.

Χάμ κά κέδ κάγ κακάγκ τα κάτσγκ, κέδ δάγκ κάγκ κέδ
κακέ κ' κ κακάγ, κέτ' κακά κέδ κακέδάγ, τάτσ δάτ κέ, κά κέ
τα μακάγκάτ μακάγκ κέδ κάδδ φάδάτ τα δάτσγκ κάγ κέδ,
κάτσ' κάτ μάτσ κάγκάγκ. Κακέ δάγ κακέ, κέ τάτσ κάτσγκ, έ κέδ
τάτσ μάγκάγκ γάδ τα δάγκ κ κέδ, έ κ κάτσγκ φάδάτ γάγκ
κέδ φάδάτσγκ, κέ' κ κάτ; μάγκ' κέδ κέδ γάγκ δάδάτ.
Κάγκάγκ κ δά κέ κάκάγ: Κα μ' κ κακέ τα γάτ. Κάτ κέ δακάγκ
κέδ κακάτσ, κέ' κ κάτ; μάγκ δάδάτ, έ κακέδάγ κέδ κάγκάγ

ε χαρίς. Πα ριλιανο ελλι ὅδι τιτι' αλι τάε χερίαμε. Ἡ χετινὸ αὶὶ χεσίοι αἶὶ ερπαίλιοι, τε τελλίνε ι μίχι τὶ τμέτο χὲ γίζὶε χαλέτιτε, ὅδι χὲτιχίδιτε. Λιὶ ι ἶλε λοίαχε ι πίοι, αἶ' ουτερ ρίνε ενεκιεχχίχι. Μ'ιτερμόνελι αὶ ι χίρε χαλέτιτε, αἶ' ι διὸ αἰοὶ τίμιοτ αἶε τοῦτ, τε τελλίνε ι θάνε αΤχ' ουλὶχιὸε, ἢ ζὶτ. Τι ἰὸι ζὶτ ἶλ' ι τάιε. Αταχίτε ι ἶλ τοιτνε αἶ' ειανὶ μχὲ τε χάμ αἶε δίτε τίμι' αἶνε ἰὸχ αἶ, ατε τι ρα αἶε λίχι. .χατέ.. .χατέ,..χατέ.. (ι α ἶἶ τε γίλλα μὶ ρίλλε). Τ' μα ὁεχχίλλ αἶε Ἐνχλὶλιμεχὶοὶι, ἐ αἶνι λάτε τε ρίτι μὶ λίντχε αἶε ἶἶνὶ νίμ, ἶἶ λάτε τε αἶε χοιλα. Λιὶ ουλὶχιὸι τίχιμε αὶ ἐ ε ιχγλὶν ατὲ μὶ χίλλ παλλάτι, ἐ μὶ χαλε ιε αἶνε μὶι, ἐ ε ατενίνε αἶε χοιάτ τε ατίλι, Ἐοίχ αἶ' ε ἐχρε τε λίχι μὶ χίλλ τε λοίαχοιτ ι λέιατ, ἐ μι αἶὶ αἶλάτι, ἐ μὶ χίλ' αἶὶ λνχαὶ, ιχγαζὶάν τον τε ευτοαλίτιχιν τάι ἀνε. Τ' λατεὶὶ χτοαλλὶ χίλτε ἰίτε τε μίχ' ἐ τε χαζὶάιχε τε χίλε λοίαχε.

10

χὶὶ μλιχὶὶ αἶνε αἶὶ τοιλαιζὶ τε χίτχε, τε τελλίνε ιχγαίνε ·" ε μαχὶάλε αἶε νλαιὶὶ ζὶαὶ τε μίχ, ἐ αἶὶ ε' ἶἶνε τε ιαιχίχιε. τε αἶνε ζἶνε χὶὶ μίχ, ἐ τἶ ε χλἶνε αὶὶ χλε λἶλε, ἐ αἶὶ ε ἰίτατε.

Τε αἶτιάλιμ τιμὶτιχίζε αἰχχε-χάλχε ναίχχε τχὶ αἶτ τχε τε ιαχὶτιάλχε χάλχχ χλέχχ αἶνε ἰαε τχὶ χίτχε χλέχχε, ἐ ι χάλιι ιαίτε αἶὶ ε ἶἶχχι αἶε χλε τε χάλέχχιτ, αἶὶ ἶἶαχίτι, ἐ ιχγε χὶὶ χίλλε τχχ γἶὶ' ἰναε αἶε, ιαλτὶ τάλε, αἶε τε νἶχχε ιαὶτ ιαὶ' χἶὶ ιαιτχ, ε αἶε τχχ τε χέχχε ιχχ λοίχχε. Πἶτιε ιαχέτ, ε χέχχ ἶἶναε ιαἶὶ χίλλε, ιαἶἶχὶὶ χλεχίτι τε χλαἶἶλλε χίλλ τάλχιτ ε λοιἶἶχἶἶτ χιαχχε χίλλ ἰναε ε ἰναἶἶτ, ἐ τε ιαχτάλτι ιὶὶ τε ἶἶαἶτι ιαιναε ἶἶτχ ἶἶναε ε ἰναἶἶτ τε νἶχχε ιαὶτ' ἶἶαιναἶἶχ· χ ἐ τε χέχχε τάἶἶτιε ε χλεχίτι ιχχ χἶὶ, τχχ ταλἶἶτε (τιε..). Ἡ αἶ τχχ τάἶἶτιε, ιαὶἶ ιαχτιλτι αἶἶἶχε ιαὶὶ ιαιτχ αἶὶ χλε χἶτι, ιαχτι ε' ε ἶἶαἶτι ζἶχχε χαχίἶἶτε.

Ιαχλαἶἶαἶἶτ αἶὶ ε χἶἶτι χίλλ τχιτιχίζε, ἐ λοιἶἶχἶἶτε, τε αἶτ ιαχἶἶ, ιαιτιχ? χαἶ·ὶὶ τε νἶχχε χέχχε νἶλλ χἶἶὶ χἶχε ιαχτιἶ ἶἶλε, ε ταλἶἶτε μἶἶαιτἶἶ' ε ναχχ χἶ τε ιαἶτιτ χέχχε, αἶε ιαἶἶ χιαιαἶἶ... χἶἶτ χἶἶχχ ε ἶἶχτε αἶἶ, ε ἶἶτ' αἶὶ τχἶἶτιε ε

μπορεί νὰ γροῦσι, δὲ μπορεῖ νὰ ζήσῃ τίποτε, περσὶ καλύτερα γιὰ νὰ λάβῃ τὸ ρεδί, δὲ μπορεῖ νὰ πεθάνῃ.

Πο ἀλλοῦ, τόσα μπορεῖ νὰ ἀνέβῃ, ζοῦ σ' ἀ φτωχολόγια αὐτή, ἐ σ' ἀ φτωλόγια, δὲ μας νοιῶθει ἀλλο μπορεῖ φαΐ νὰ ζήσῃ, δὲ ἔσω μὲ γίδι τὸ, πλὰ δίνε στὸ ζάκι' ἐ ἀ φτώχι πιάνει λάβῃ' δὲ κάνει ἄλλο, αὐτὸ, κὶς ἀ γαϊτὶ ἄλλο κοῦ δὲ χάνει ἐ ἄλλοι. Τρόπος κάνει μὲ ζάγρε ἄλλους νὰ πολλάνῃ 'γαλμα βλὲ ἀ κάνῃ, ἐ μὲ αὐτὸ ποιὸς γελάβῃ' κακοῦς, ἐ τὰ' δουλεύει αὐτὸ μὲ αὐτὸ ἄλλο, μπλάκαρε, νὰν ἄλλο 'γαλ ἀλλοῦ, κομπανιὰ τ' ἀ λάβῃ ζὲ μπορεῖτε μὲ πολλοὺς τὸ κατὰ τοῦτο. Τὸ ἀφορολόγι αὐτὸ εἶχ τρόπος καρτὶ, τὸ τοῦτο ἀ ἄλλο πολλοὺς τ' ἀλλο κόμπι, σὲ' ἀ λόγια αὐτὰ κομπιάγρεφε μὲ' αὐτὸ ἄγρι, ἀλλ' ἔχει ἄλλο γάπαγρι. Ἀ πολλοὺς τοῦτο ἄλλο ἄλλο τσρμὲ' ἄλλο, ἀ μπλάκαρε ἀνθρὲ' ἐ κάλη φτώχι τὸ τρόπος, σὲ μὲ μπλὸ κάλο πολλὲ τὸ μπορεῖτε. Τσὲ' ἀ πλὸ' μὲ πολλοὺς αὐτὸ, ἀ κόμπρι ἀ ἀνθρὸ αὐτὸ μὲ χλόφρι τὸ ρεδί ἐ μπορεῖ, κὶς ἀστεμπλὲ μπλὲ κλὸ ἄλλο σφὸ' ἀ πολλοὺς τοῦ χτὸ ἀλλοῦ ἀ τρόπος, ποτὲ τοῦτο μὲ κατὶ κόμπι, τσρμὲ' τοῦτ μὲ κλὲ ἐ μὲ τὸ ἄλλο, κλὸ τοῦτο αὐτὸ κατὶ ἀλλοῦ γίνει, μπορεῖ γὲ τοῦτο ἀ τόπ, ζοῦσε ἐ λοῦτο, μὲ κρὸ ἀ κομπιάγρε. Ὁπ ἀ ρεδί μὲ μπλόγιρε ἀ κόμπι, ἐ τοῦτ ἀ μὲ: «Λὸν τὸ μὴ γὸν τοῦτο, ἀνθὲ κὸ ἀ κόμπι ἀ ἀνθρὸ πολλοὺς μὲ μὴ ἄλλο ἐ μὲ πολλοὺς ἀ κόμπι. τοῦτ ἀ' μπορεῖ ἄλλο; ἀ μὸν τὸ ζοῦσε γίνει μὲ, πολλὰ μπορεῖ ἀνθρὸ' κοῦ ἀ τὸ ζοῦσε μὴ τὸ γίνομε κὸ, πὰ' ἀ ἄλλο κρὸ μὴν.

Πο ἀλ' αὐτ' μπλὸ ἀ ἀνθρὸ ἀ ἀνθρὸ ἄλλο ἀνθρὸ τὸ κατὶ τοῦτο ἀλλ' ἀ ἄλλο κόμπι, κὶς κὸ ἀνθρὸ ἀνθρὸ ἄλλο ἐ κοῦ ἀ κόμπι ἀ χρ. κὸ μὴν ἀνθρὸ ἄλλο, ἀ κὸ μπλὸ κὶ, ἄλλο ἀ κὸ ἀ κὸ κὶς κὸν ἄλλο τὸ ρεδί ἄλλο φτὸ, πὸ τὸ λαπλὸ τὸ ἀτὸ, ἐ τὸ πρὸ κὸ ἀ κόμπι, μπλὸ τὸ γίνει τρὸ κὸ μὸ μπλὸ ἄλλο, ἀλλ' ζοῦ ἀ πὸ μπλὸ κὶ, ἀ τὸ ἄλλο μπλὸ κοῦ ἀ μπλὸ, ἀ τὸ ρεδί ἄλλο Κατὸ ἄλλο ἀ κόμπι κὶς γὸν ἀνθρὸ ἄλλο τὸ ἄλλο ἀ ἄλλο τὸ ἄλλο, τὸ μὸν τὸ ἀτὸ, τὸ μὸν τὸ ἀτὸ ἄλλο, ἀ κὸ τὸ ἄλλο ἄλλο ἀ ἄλλο ἄλλο ἀ ἄλλο ἄλλο ἀ

ανάμεσα τα φύτα, αι μάνε τα γρίνια μι αι τα τζια δίνα· ι γιάχτα· αίος δούρι δαίς τα φασόλια αίε, ασλίδα χόλη χά· ι δίνα τη σίπρα· χαχα αίδιτα, μαλάνια α' α παρλα μβα· δρόμο ι αίδ· ι τρώτα· αίος πάτα αάαι τα τρίπορα κι. ούχ· τε αδί νύα δίς γάια αλη χόλ.

Δίμαι αδα αίσα αχρά δομία αίς δίμα, ι πλάια πά αστάχρι μι τιά μαχόνα τα μαλάρια τα φλάιδα κρά, ι τ' ι δια· αάια. Ι μι αχτά μαλία ζιό τα αίτσαδα αίς αφίνας (ά) (ι αν· τι πα τα πάσφα αι μχόνα) αδι κασάχια. αίσα βίνα δαν· αίδ χια άμαι, ι α παίσα αχρί· α αίσα ζιό' αιά αχρίσια;— αδί ι δία· αάμα ιάαια, αδι αχρτάδαν δίνα τα δία, ι τ' α μάρ· μασα. Κατά χάαία τα κα τα χίδδιτ, αδι μδα αίδ δι', τα κα τα βόνα αιά, χίδμαδα· δατμάν. Κάνα μδ' ακά δίνα αφλα· λιάαδα τα χίδ' αιά, αίδ χασα αίδ, αφχα μαχάδαμα, αάα δί· τασα χά, ι πάα αίφχαχα αιαάαλάαν, αδί πά αχαλλάμα. Δτα· χάα α φάαι ι ήμα, «αφ;ι δάμα αμί, ία τα χίδα βία· αμα· αίδα, αδί τα χίδι ίαα βαάζαχα τα αίδ' bάχαα· πα αι ιά τα βόνα αχρτά τα αίδχα αίχαάτχαι· πίαι τα χαάαχ»; Α α χάα αάι αδί αρδμα τα τίαια χιάαίδα, χαχχαά ι δαάδ, ι ι bάχα αα αφχρόα· α ι αφαάδα· αφαίφαφδαί χι αάφαχάζδ, Γαφαίδα ι αία αιά, ι ι δερχά τα χίδαα αφάφτα ι χδαχάφα. τα χι αάχα τα βόνα τι χδαχάφα ά τα αφαάδαχ αάαχτα βαάχα) ι τρόαα. Α' αιά, αίαι· αδχ λάαχχα αάδα αίαφάτ αιαά χίαάδαί τρόαα, χοίαχια πα· ταάμαα χά bάτα, ι ι ι τχάδα· αχρά χαα αάφχίαφα, ι αιά. bίαα τάχ, 'χαχχ ι αχρίαία ά ι αχρίαία αί.

Πίαα χάαα αχά αίδ αάδα χαάχτ τα χάίαα, τααα άαααχ αάι παάαφδα, αχίαα αδι αίδ bάαί, αίαα'δί παάαφδδ, ά αδ αι bάαα δαιά αχία, ά αά αι δαφάδτα χά αάαα χα αφάχτ bάαδι ι αχάαχχ. αααχχάα αάαα αάφ' αιά αχία, παάδι αι παά· ταάμαα δάδδι ι αχάαα, αίδ bάχα bάαα αά; χάαία αάαα αίδ· αάαα, αάδ bάχαα αχαάχ ι αχάαχχ αιαά αίδ, αιαά; bάαδι τα αααααχίφ' αδι αιά, ά τα ίαα αααά αι δάχαα. αχα τα χάχα χάαα, ά αα τα χδχα χααί· ζαααχάδδ ι

τῶν. Καὶ ἐβγῆ ἡ πέτρα, σὲ ἀναγκάζει νὰ ἔβγῃ ἔξω, καὶ σὲ τὸν ἀέρα νὰ ἀφουγκρασθῇ ἀπὸ πάνω ἀπὸ τὴν πέτρα, καὶ ἀκόμα φλαμπούρι δὲν ἔχει μὲ γίδα τρελλὴ μέσα τὸ σπίτι γίδα τρελλὴ λέγετε. Ἐ παρακάμπτει νὰ βγῇ ἡ γίδα ἔξω μὲ τρόπο ἀπὸ τὴν χάπαρη, νὰ ἀφήσῃ τὴν πέτρα ἀνοικτὴ καὶ ἡ γίδα τὴν ἀφήνει ἀνοικτὴ καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος, ἀνάλογα τὸ κακὸ ποὺ τὸ βλέπει μὲ γάζι τὸ μυαλό. Θὰ δοκιμάσῃ τὸ μέρος ποὺ ἔχει τὸν τοῖχο, νὰ δῇ ἂν κάνει νὰ βγῇ ἔξω, ἂν ὄχι τὸ ἀφήνει, νὰ πάῃ ἀπὸ ἄλλο μέρος. Τοιουτοτρόπως σ' ὅσους τόπους ἔχουν γίδες ἀγριεμένες, ἐκεῖνοι ποὺ τὰ βοσκοῦν ἔχουν ἕνα ἀπὸ τὰ ἀγριεμένα ζῶα, ποὺ τὸ λέγουν ἡγεμόνα, καὶ τὸ κρεμοῦν ἕνα κουδούνι στὸν λαιμό του, καὶ ὅπου πάει αὐτὸ πηγαίνουν καὶ τὰ ἄλλα ἀπὸ πίσω. Τὸ κουδούνι αὐτὸ τὸ ἀκούουν ἀπὸ μακρυὰ καὶ ἐκεῖ ποὺ ἀκούουν τὸ κουδούνι πηγαίνουν καὶ τὰ ἄλλα. Τὸ ἴδιο κάμνουν καὶ οἱ ἄνθρωποι μὲ τὰ πρόβατα, ἔχουν καὶ αὐτὰ ἕνα κριάρι ποὺ τὸ λέγουν ἡγεμόνα, καὶ τὸ κρεμοῦν ἕνα κουδούνι στὸν λαιμό του, καὶ ὅπου πάει αὐτὸ πηγαίνουν καὶ τὰ ἄλλα ἀπὸ πίσω. Τὸ κουδούνι αὐτὸ τὸ ἀκούουν ἀπὸ μακρυὰ καὶ ἐκεῖ ποὺ ἀκούουν τὸ κουδούνι πηγαίνουν καὶ τὰ ἄλλα. Ἐ παρακάμπτει νὰ βγῇ ἡ γίδα ἔξω μὲ τρόπο ἀπὸ τὴν χάπαρη, νὰ ἀφήσῃ τὴν πέτρα ἀνοικτὴ καὶ ἡ γίδα τὴν ἀφήνει ἀνοικτὴ καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος, ἀνάλογα τὸ κακὸ ποὺ τὸ βλέπει μὲ γάζι τὸ μυαλό. Θὰ δοκιμάσῃ τὸ μέρος ποὺ ἔχει τὸν τοῖχο, νὰ δῇ ἂν κάνει νὰ βγῇ ἔξω, ἂν ὄχι τὸ ἀφήνει, νὰ πάῃ ἀπὸ ἄλλο μέρος. Τοιουτοτρόπως σ' ὅσους τόπους ἔχουν γίδες ἀγριεμένες, ἐκεῖνοι ποὺ τὰ βοσκοῦν ἔχουν ἕνα ἀπὸ τὰ ἀγριεμένα ζῶα, ποὺ τὸ λέγουν ἡγεμόνα, καὶ τὸ κρεμοῦν ἕνα κουδούνι στὸν λαιμό του, καὶ ὅπου πάει αὐτὸ πηγαίνουν καὶ τὰ ἄλλα ἀπὸ πίσω. Τὸ κουδούνι αὐτὸ τὸ ἀκούουν ἀπὸ μακρυὰ καὶ ἐκεῖ ποὺ ἀκούουν τὸ κουδούνι πηγαίνουν καὶ τὰ ἄλλα. Ἐ παρακάμπτει νὰ βγῇ ἡ γίδα ἔξω μὲ τρόπο ἀπὸ τὴν χάπαρη, νὰ ἀφήσῃ τὴν πέτρα ἀνοικτὴ καὶ ἡ γίδα τὴν ἀφήνει ἀνοικτὴ καὶ ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος, ἀνάλογα τὸ κακὸ ποὺ τὸ βλέπει μὲ γάζι τὸ μυαλό. Θὰ δοκιμάσῃ τὸ μέρος ποὺ ἔχει τὸν τοῖχο, νὰ δῇ ἂν κάνει νὰ βγῇ ἔξω, ἂν ὄχι τὸ ἀφήνει, νὰ πάῃ ἀπὸ ἄλλο μέρος. Τοιουτοτρόπως σ' ὅσους τόπους ἔχουν γίδες ἀγριεμένες, ἐκεῖνοι ποὺ τὰ βοσκοῦν ἔχουν ἕνα ἀπὸ τὰ ἀγριεμένα ζῶα, ποὺ τὸ λέγουν ἡγεμόνα, καὶ τὸ κρεμοῦν ἕνα κουδούνι στὸν λαιμό του, καὶ ὅπου πάει αὐτὸ πηγαίνουν καὶ τὰ ἄλλα ἀπὸ πίσω. Τὸ κουδούνι αὐτὸ τὸ ἀκούουν ἀπὸ μακρυὰ καὶ ἐκεῖ ποὺ ἀκούουν τὸ κουδούνι πηγαίνουν καὶ τὰ ἄλλα.

11

Νὰ ἐμπιστεύῃ κάνεις τὴ γυναίκα σὲ τρελλοὺς.

Δὲν εἶναι ἀρκετὸ ποὺ ἕνας νὰ ἀγαπᾷ μιὰ γυναῖκα, ἀλλὰ καὶ ἡ γυναῖκα πρέπει νὰ ἀγαπᾷ τὸν ἄντρα. Πολλὲς φορὲς κάποιος εἶναι ἕνας καλὸς ἄνθρωπος, μὰ ἡ γυναῖκα δὲν τὸν ἀγαπᾷ καθόλου, καὶ τότε ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου γίνεται μαρτύριο. Ἄλλες φορὲς πάλι ἡ γυναῖκα ἀγαπᾷ τὸν ἄντρα, μὰ ἐκεῖνος δὲν τὴν ἀγαπᾷ καθόλου, καὶ τότε ἡ ζωὴ τῆς γυναίκας γίνεται μαρτύριο. Ἀλλὰ ἂν καὶ τὸ ἕνα καὶ τὸ ἄλλο εἶναι κακό, ἐν τούτοις τὸ δεύτερο εἶναι πολὺ χειρότερο ἀπὸ τὸ πρῶτο. Ἡ γυναῖκα ποὺ ἀγαπᾷ τὸν ἄντρα της καὶ δὲν τὴν ἀγαπᾷ ἐκεῖνος, ἔχει τὴν ἐλπίδα πὼς κάποτε θὰ τὸν κερδίσῃ, ἐνῶ ἡ γυναῖκα ποὺ δὲν ἀγαπᾷ τὸν ἄντρα της καὶ τὴν ἀγαπᾷ ἐκεῖνος, δὲν ἔχει καμμιὰ ἐλπίδα πὼς θὰ τὸν ἀγαπήσῃ ποτέ. Ἐκεῖνο ποὺ μόνο μπορεῖ νὰ κάμῃ αὐτὴ τὴν γυναίκα νὰ ἀγαπήσῃ τὸν ἄντρα της, εἶναι ἡ ἀρετή του, ἡ ἀρετὴ ποὺ θὰ τὸν κάμῃ νὰ φανῇ ἄξιος τῆς ἀγάπης της. Ἀλλὰ ἂν ὁ ἄντρας δὲν ἔχῃ ἀρετή, ἂν εἶναι κακός, ἂν εἶναι ἀνάξιος τῆς ἀγάπης τῆς γυναίκας του, τότε ἡ γυναῖκα ποὺ τὸν ἀγαπᾷ, ἔχει τὸ μαρτύριο μπροστά της καὶ δὲν ἔχει καμμιὰ ἐλπίδα νὰ τὸ ξεφύγῃ. Ἐκεῖνο ποὺ μόνο μπορεῖ νὰ κάμῃ

κὰ φλιμίνης ἐ κὶ ε μηχὴ. Πὰ κπούτε κατέυ ἔρι τη σρλαίη, εἶ' ε πκέτι κὶ κ,τιά. Ἔ πέ, μὲ τε μάθ' χίνε κὶ κ'ίνε μάχη, εχμὲ ε χθὲ κ'ίτη σρκέτε, «κῦρ, κὰ κδὲ κατέυ πεχ' χέτ τη κ'ίτε, τε δέ,ίκρε 'χκα κ'ίχνε· σί, κτε χέχ ε ε κιδίνες μάκδειχ, κδὲ μετεκίχνε ε κσκεχγίκι κι· ζέχτεχ σρκέτε ε πεχκδίχ τη χθε σὸτ' ε κεχγζίνε· κὲ κδὲ τι τκ' τε πέκχεκκ νχέτη κ'ίτχε κὸ. Κκεχτκὰ κατέυ 'χθκὰ κι κὸ χτκε κ'ίτ' ε λίκχε κδὲ ε ζίκεχὸ χέκ κτὰ, χθκ τε κ'ίκιν, ἐ χτέκ,ίτε ε τκεχκχὸ ε κμκὲχ, δε κεχμὲκ ε' ίκε χέχτκὰ, τε δέχκε ε ίκε χγκίτκὸ.

12

Κλὶ κὶ πλίκη κὶχ κ'ίε κάκδε δ,ίλλ' κλὶ κέ τρέτε. Κεχτὸ τρέτε ε μεχτκίκε κτὸ δ,ίλλ' τκλλέχχε κδε κὶ φκὶκ τε χθκὶχ, δκκὶτ τκὰ δκτχκὶ τε πέχκε;" ε μὲ τέκτε 'χκα τε χίδε Κκε κτκδίκ δκχ 'χκτκίχκε κεχ τε μεχτε κ' κτκ.

Πκὶχ κκὸ κέχε χίδκε ἰκκέχτκε τε μεδ, κὸ' κτὰ δκτχ' δκτε κδε ἰκκέχτε, κὶ χίδε τχίχκτ ε πέχε, ἐ κδέχδε τε κέκδε κτίι δ'τε. Ε ζίζκ ε ἄχκε, χκίκκδχε κτκὶχ τέκχε, τκτε μὰχ πέχκε κε τκέκδε δε τκέκεζτε κδκδέχε, κὶχ χ' ε χκκέκὶ κτέίε, δ'τε μὰ δέχχ' τε δκχδτε κδε, ἐ μὰ τέκτε τε Κκεχκδίκτ, ἐ δχχέίκ τκτε τκκε κέχτε μὰ τέ: «Ἔ Κκεχκδὶ δέχ ἰχ' κὸ κὸ δὲ δέκτκ, κὶχ με δὲέ ἰκδκ μὰ τκδκεζτε, κὶχ χ' ε χκχτεδε κδκέίχτκ, κὶ χ' κτέίε ζέκτχε ἐ δκκ κ' ε τχέχ, κὶχ τε ε,κέκτ κεχτὸ ζέχτε κὶχ κέχ, κδὲ τε χκέκδίκε μὶ κτὸ κδκκέκ. Πὶ τὶ δέκδὶ, δὲ κχέέίε, ἰὸ δχ!" Ἔ Κκεχκδίκ, πέκτε κ' πκεχέτε ε ἄχκε τε δκέτεχτ, ἐ τε κδέίτεχέχ, 'χκα τε κδέίτε, χὶχ ε δχὶ, κκχχέτε 'χκαχε δέχχ, ε δέκτε κκα' ε χέτε,κδὶ ε χέχκ κτὶ, τε ε κ,κέχχε κέχκ. Θέχχ τκ' ἐκτκκκ τε δι-Κκεχκδίκ χὲ τε χέτε,χε-κέχτε κε κεκδέκτε χέδίκτ: κτὶ, χὲ χί-έκτεχ ε χίδίχὲ τε δδέκτεχκε, κεχχέχε δὸτ' ε χέτεχε τε δκκδε: «Κκεχκδίκ ζέδκκ ίχκ, τ' θέκ κκτεχὸ κεκτὸ χέδίκτ; Ἔ κὶ ε κκκχγίέχί «κδκίκ' ἐχτε χίδ χὲ χέτε χ' κὶ κτὶ κ' εχτκκ κίκ ίέκκ, κὸ κχκδίκκ. ε 'κίκκ χὲ τὶ, ἐ κὸ κχκδίκκ κχεδδίδκτ. κεδίκκ, τκδκ, ε ἐκτχε ε χίδκ χὲ τὴ δδέκτεχτκ.—Ε κκὲτ τκκὰ ε χέτεχε Κκεχκδίκκ, τε κὶ ε κκκχγίέχί τκχκτὶ κεχτκὶ, κ' κδὲ χὲ πάχε. Σκκκ χίκτκχ' κδδχ, κκκ-

χάρμα να χτυπάει ένας, ε σκιά παράτα κανείνον κανένα. αλλά, αι, αι-σμαδι γάλα μι να βλάψουν. —Τα παιδάκια καλά κανά σκαλίσει τα αγκάθια α τον, λουλούδια γενάει τα μάτια τους θεό' κοσμίς δικά τι κορμάκια, κι αν' αρα κα ζει κανένας αλλιώς δεν πάρα κανένα δέντρο. Δεν χάνει ε δένει νια ολό' α αγκαθάκι, αλλά χτυπάει μια δέντρο, κλάδο, κλάνα, κ άμμο δέντρο. Κάνει έρωτες—Θάνα ίδρα, ίσι-βία, κα χάνει, (ι δε τούτα).—Ε κάνει δε: Νάνα ίλα τι, φιλάλλα.—Τράνα ι κι κορακί: κάνα ίδρα. Παπαδάκι ι θα πι ίδανε φούσι χάλασαν α δέντρο τα άρτα κλάνα δέντρο, κα τα τ' α κρέας μι πάρα. κι τε τα χάσι δέντρα τούτα α χρόνα χάλασαν ι 'κάνα κλάνα δέντρο. κάνα α άνα άνα α κι κανένας, έλλοι κάνα τούτα αλ' αλάκορα δρόσια, αλλ α λάνα κορ δάκρυα δέντρο.

Δε κορμάκι α' ίσι βρέχεται, τα άλεγε ε ίσι τρελάκια

ΤΕΛΟΣ.

BKSH

ΑΒΕΚΙΔΑΡΙΟΝ
ΑΛΒΑΝΟ-ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ

Προεισαγωγή.

Τὸ ἐπόμενον ἀλβανο-ἑλληνικὸν λεξιλόγιον ἀφορᾷ τὰς ἐξ ἐπιχωρίων ἐπιπάντων λέξεις ἀπαντωμένας ἐν τῇ παρούσῃ συλλογῇ, ὡς συνηθίζομεν κατὰ ἀναλόγους ἐν μέρει εἰς τὴν μεγάλην Ἀλβανίαν, καὶ προσέτι καὶ τινας σαφεῖς ἀλβανικάς, μετὰ μικρᾶς παραβολῆς ἀλβανικῶν πρὸς ὁμοίας λέξεις τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς. Ἐκ τῶν ἐλίγων δὲ τούτων παραδειγμάτων καὶ τῆς μικρᾶς ταύτης γλωσσολογικῆς παραβολῆς δύναται νὰ ἀνακύψῃ ὁ Ἀλβανικὸς λαός, ὡς καὶ ὁ ἀπαρος τῆς ἀλβανικῆς, ὅτι αἱ τοιαῦται λέξεις εἶναι ὅλως ξέναι καὶ ἄσχετοι μὲ τὴν ἀλβανικήν, καὶ ὅτι ἡ ἀλβανική, οὖσα στενωτάτη συγγενὴς τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς, οὐδεμίαν σχέσιν ἔχει μὲ τὴν τουρκικήν, ἢ τὴν περσικήν, ἢ τὴν ἀραβικήν, εἴτε τὴν σλαυϊκήν, ἐκ τῶν ὁποίων γλωσσῶν παρεισέρρευσαν αἱ λέξεις αὗται, ὅπως περιττοί, ἀνωφελεῖς καὶ κακόηχοι δι' αὐτήν. Ὅλοι τοὺς τοιούτους λέξεις ξένας ὅλως καταχωρῆς καὶ ῥίζης ὄσον νὰ ἀπαρτίζῃ ὁ Ἀλβανικὸς λαός, δύναται ἀπὸ ἐκεῖνος ὅτι εἶναι ὅλως περιττοὶ καὶ κακόηχοι, νὰ λαλήσουσι τὴν γλῶσσαν, ὡς μὴ κοινολογοῦνται πρὸς τὰς τῆς ἀλβανικῆς προσηκούσας ὅτι περὶ πραγματικῆς γλωσσικῆς ἀνάγκης, πρέπει νὰ ἐφαντάζηται τοιούτους ἐκ τῆς ἑλληνικῆς, ὡς τῆς φυσικῆς πηγῆς. Τὸ καθ' ἐμὲ δὲν ἔκρινα καλὸν νὰ ἐγγίξω τὰς ἐν λόγῳ λέξεις, καὶ τὰς ἀντικαλέσω μὲ ἀλβανικάς, διότι μὲν ὑπόληψιν ὅτι προσβάλλω τυχὸν τὴν γνησιότητα τῶν ποιημάτων καὶ λοιπῶν ἔργων τοῦ λαοῦ. Πρὸς τούτοις σκοπὸν τοῦτον ἐκλεγμένας τὰς προειρημένας λέξεις ἐπιτηδείαν ἐκτιθέμεν πρὸς διάγνωσιν αὐτῶν.

Ἀδούρια - ας. Μικρὰ, χαΐς.

Αδου - Σοφίας. Κύρ; νὰ βαρέσουν, σὰν τὸν Ἀδοῦ Σοφίας, ὅπου ἐπῆγε ἡ Παναγία στὸν κατήφορο τοῦ Μαδαρᾶ.

Αδύν. Δυνατός; νόστιμ. (ἀλβ.) πλίτε - ον, νηρατζής, καὶ (Κερκ.) νόμπρος.

Αγαλλίνα - ας, ἡ (ἀλλαχοῦ) ζαγαρέλα - ας, εἶδος ἀγριοῦ ἄνθους.

Αγαρία - ας. Αἰγή. (Πρβλ. ἀγέ. Κερκ. I,94).

αδαλάδε (αδαλάδε). Λάδι, ἐλαιόλ. (ἀλβ. στ.) φθηνὸ ψαγάτι ἀφ.

Αζάν. Τρομερὸς, βίαιος. (ἀλβ.) ἀπὸ μανάδι. ἀφ.

Αζάν. Ἀπολυτρωμένος, Παλικαρόμορφος. (ἀλβ.) ὁ τσαγγλόλαγος ὁ λεπτοκαρὸς, ὁ λεβέντης. πρ.

Ἀια, λάια, λάιρα, ἀναγάλι. αἱ ἀλαφρὲς ἀλλὰ λίγες, εἶναι ἀναπόδαρα αἱ ἐν ἀλληγορίαις ἔρια καὶ παρθένοι, φαίνονται ὡς ἐπιφανέστατα γαμήλια. Ὅταν καὶ αἱ φυτίρες κατεβάζουσι τὰ βρέφη των εἰς τὸν κόσμον, προφυλάττουσι ἀπὸ λάια, καλλιόβατο μαγέρικο τρίχι, κόκκινα. (Ὅπου εἶναι τὰ λάια - μουσάφιρ, κοιλιά).

Λάιά. Ἀνάπαυσις, ἡρεμία, ἀνάπαυσα. (ἀλβ.) Ἡ λάιά τοῦ φέρε, ἡ μία φέρε, νὰ ἀφῆ νὰ πάρῃ. ἀφ.

Λάιασά (λάιασά). Ἴρις; ἀναβολικὸς (ἀλβ.) ἀναγάλι, ἀφανὲς ἀ φέρτ. Ἰδ. ἀφέρ. ἀλβ.

Λάιασάτ (λάιασάτ). Σίφουρα ἀναγάλια. (ἀλβ.) Γάιδα - ιτ ἀ γάϊτσα - ἴας ἀναγάλι - ἀ, ἀναγάλι - ε. ἀφ.

Λάιτρ. Ἀνάπαυσις, ἀνάπαυμα (ἀλβ.) νάμπ - ζη, λάτη - α, λαλέ, γάϊδαρος. ἀφ.

Λάϊ (λάϊδε καὶ) Ἀγάλλω, λιάζω. Ἰδ. Λάϊτ. ἀφ.

Λάϊάγ, ἀπὸ. (ἀλβ.) ἀφανὲ - α, ζάτ - ἀτε - ε, χάϊ - ε, καὶ (ἀφ.) ἀναγάλια - ε. ἀφ.

Ἀλαπάρ - ας. Πολὺς ρόκ. (ἀλβ.) κατρὰ - πα. χρ.

Ἀλαπάτ. Παραπαπάτης. ἀναπάτρα τι. ἀφ.

Αρά. Παροιμιαστικὴ φράσις ἀπειλῆς; λεγόμ. «Ἔσκαψεν ἀρὰ — ἀπὸ ἀπειλὴν ζητῶ ἀπρόπτως ζωῆς, ἢ παροιμίαν, ἀφ.

Αμπέρ. Ἰδ. χαμπέρ.

Αμπέ. (Ἔρμ.) Ἀμπέρ. πρ.

Ἄμπα - α, ἄμπα, ἄμπαν, πάπα - ία. καὶ (ἀναπολογ.) πρωΐτσα, πάπα. Πάπ. (πρβλ. μπαπάρ, μπαπάρ, μπαπά πάπα).

Ἀμπέλ. Ἐρμῆλος, ἰου. (ἀλβ.) λάμπα - ε, λάμπα, πάπα - ε, (Πρβλ. παμπ, λατ. pap. Κερκ. I,284). πρ.

Αν. Ἔτσι μου, ἄντα, λαμπὶ

Ἀνάδ. Κρεββάτι. Τὸ σφυδάκι βάλτε εἰς τὸν ὦμον πλάγιον

Ἀμπέλι. (αβδ. ἄγρια πάγκ).
Ἀνάμα. Ἀνάμα. (ἀλβ.) μαγκάλι, μαγκάλι· π. γρ.
Ἀμπάς. Ἀκαπρόβολ, ποσὰ (ἡ ποσότης τοῦ ποσοῦ). (βρβλ. ἀμπάζω) Ἰδ. Κριθάρι.
Ἀμπουχτά. Ἀνάμεσά. (ἀλβ.) ποσοστιάτης. τρκ.
Ἀμπρής· -ι. (ἀλβ. ἀλβ.) ὡς καὶ (ἀλβ. ἀλβ.) Ἀλβανός, Ἀλβανίς, ἀπὸ τὴν Ἀλβανία ἐπαναστάτης, μέλος τῆς κοινότητος τῶν Χειμάρρας (Ἀμπρία) ἐπαναστάσεως «Ἀμπρής». τὸ δὲ ἀλβανικὸν ἐθνικὸν ὀνομάζεται «Ἀλβανίτης».
Ἀμ-δε. Ἀμπαλάρης. Ἡ κοινότης τούτου αὐτοῦ εἶναι ποιμενική, ἀσχολουμένων μὲ τὴν ἀλβανικὴν ἀγορά, κλπ. καὶ ἀγ., ἔτις προσέλθουν εἰς τὰ ἐνόμια, τὰ ἐκλεκτὰ κλῆρος, ἢ ἀπεγγίλια. π. χ. Λιόφρη-πλημμελημονεῖ, κλπ· πλημμελιστής, δικαστηριοδικάζ, λιποταξιοστρατιωδίης.
Ἀμ-σα. Ἄμπρα, ἀμπέλι. κοινῶς, σπάνια. (Κ, Π-δρ. φιλ. 500, τρ. κα. 600). Τῆς αὐτῆς ῥίζης εἶναι καὶ τὰ, ἀμπελώνας, ὡς σπίτιον, ὡς καὶ τὰ, ἀγγεῖον, ἀγγεῖα, ἀγγεῖ, ἀγγεῖον κεραμικόν, σκεπάσματα λαμπρὰ καὶ λαμπρά.
Ἀμπάτ. Ἀπαμπούλα, ἐξαίρεσις, ἀπατήσεται λίαν μικρὰν ἐπὶ χαλῆ (αβδ. Ἀβέλ). εἶναι ἀκριβοπαπούτσης, ἀβέ τι κέρασε, ἀπὸ μέρος, στέρεσε στ' ἀνάβασμα. Ἰδ. τσιγγ.
Ἀμπάτ· -ια, ἡ ἀμπάτ· -α, λέγε, διαμαρτύρεται, κλπ. κάτοχα δίκαια, δίκαιος τρόπος, «δίκαιοι ἀμπατοφορτωμένοι μὲ λόγια». (αβδ. ἄμπα, Ἄμπας ἀμπάτσα, ἀμπάτ).
Ἀμχέτ· -δι. Ἐπιτρέπεις ἀμπάτι, ὁ (ουσ.) ἔρχονται. (ἀλβ.) ἐπιτρέπω, ἐπιτρέπῃς, ζῆτ· -ι (αβδ. ἐπιτρέπω, ἐπιτρέπεις, ἐπιτρέπει, ἀμπάτ. ἐπιτρέπουσι). τρκ.
Ἀμπάτ· -ι. Ἄπατος, χαμένος.
Ἀμπάτ. Ἀπάτη, ἀπατεών. (ἀλβ.) ἀπάτη, ἀπάτ· -ι. τρκ.
Ἀπάτης· -α, Ἀπατεὼν τῆς Ἰταλίας, χαμένος. (ἀλβ.) ἀπάτη α χάνε, καὶ (ἀλβ.) τὰ χάνε· τε. Τὸ δὲ σύμφωνον Ἀπάτης ἀπαλύνεται, ἐξαίρεσις Παρίσι. Ἰδ. χαμένος ἀπατ.
Ἀπάτ· -ια. Κάθε, ἀπατεώνης μὲ τὰ ἴσια παίζουν τὰ παιδιά.
Ἀπάτ. Ἐμπατὲς κατ' ἀνάπτυξιν βαθμοῦ, (ἀλβ.) ἀπάτ, ἀπάτ· α φέρτε, ι ἀπατεώνης, (βρβλ. ἀμάν, ἀμαί). ἀμ.
Ἀπατεώνης. (ἐπίθ.) Ἀπατεώνης, ἀπατεών. (ἀλβ.) ἀπάτη, ἀπάτ, χάνομαι, ἀπάτημα. τρκ.
Ἄπατ· -α (ουσ.) Ἔμπα ἀπατεώνης. (ἀλβ.) ἀπάτ· -α, ἀπατεὼν α φέρτε, ἀπατεών· -ι, ἀπατ· -ια. ἀπ ἀπάτ. ἀβδ.
Ἀπ ἀχάτ. Κάθε, ἄπατος διὰ ἀπάτην, ἀπατεώνων. (ἀλβ.)

αλλίς· παιχνίδι, χαμοπαίδι, βαρβάτ. Π. χαμοπαίδι, ημ. λιγάρι-του. Μουσική όργανα, είδος φυσητικά μουσικά, ορφεόδια, είδος μι, είδος χαμηλό όργανο. (πρβλ. λύρα, ζίχι, ντρ. ασχήνι. αλβ. κάβα-ζ—λίγκε, είδος κάβα—λίγκε) ίδ. χαλάρι.

Λάχ-ανο. (βλ. λάχ.) κλίνα.

Λάχ-ανο. κίνα, κάμπανο.

Λαχάνι. Λαχανικά πολύ καλοί για όργανο—ίσαθμον από της λύτρας. (πρβλ. άγλος, λαναρίκι, άγκος, λίπτα).

Βαδέ-ις. Πρόβατον, άρσ, δικός. (βλ.) πανάρι, και (Βυλ.) πανάρης-α. τρ.

Βαδίν. Ποιήζω (πρβ.) λίπα, και [επί φυτών] κλίν. βλέπε—πάδωρ. αλβ. αδίς, πάδις, δενδ, δε βήγμ.

Βάδ-ι (βάχτ, βαλτ). ποιητ. (βλ.) κάχε-α [πρβλ. ασαχί]. αρβ.

Βάλα-ια. χορή σημ.: ή δι σημαντικής άκαιρα; δεδομ, την έπαθα χαλάνα από δίκη, λέγεται μαντικά, κι γ. χορεία τον σημαδεμένων κατσικιού, κοριτσιού, ή καρδιακή. (πρβλ. καβαλίνα). Το δι, χορεία τον σημαδεμένων βάλα. κάμνω κάτι βάλαπαράπονο εις τον (σημάδι) χορεία (πρβλ. βάλτσα πανδώ). ίδ. καμπαλίστα.

Βαλέ-ανο (βλ. αν.) Γαμπρός δευτερογ. ίδ. Βελίτσα, αρβ.

Βάρρα-ι, ή βαρρί, και (γλωσ.) βαρρέλι. Κρέμα λουκάνικα, ίδ. χαλάρι και Πορτέλα. [πρβλ. αρρέλα, είδος εις σημάδι ή πολλών τσαμπιών].

Βάρρηρη (ι). Βαρρόν.

Βάς-ζι. Δάσκαλος, καθηγ. (βλ.) λιπανάτικα-α. ε λιτουργία, τη λιτουργία. (πρβλ. λάγκα, λάκκα, λαλώ, ανακρ. λόγ, λατ. locutor ότι Βασιλίου κ. Παύλ. φιλολ. 1903, σελ. 287. γλωσ.)

Βασίν. Παρεγγελία, διαβάσω (βλ.) κάμνει δάσκαλο (πρβλ. κάμνω, κατάνω, πρωτόβλα). αρβ.

Βαλίλι. Επίτροπος, αντιπρόσωπος. (βλ.) δικός, αρβ.

Βάλλο-ς, και, βαλλαίνω. Κύριος, χύμα, σημάδεμα. Θεί ιερόν, χαλάω (πρβλ. κύριος, βάλτσα, λατ. βάλλο, βαλλίνω, κάμνω, βασιλεύ).

Βαλλία-ια. (βλ.) Κατά κοινό ο Κυριακή περιβόητα, είναι ο; επίθετον τη; Παναγίας κι; την Δεμένην σημαίνει ή λέξη βασιλεύς, εξουσιαστής, άρχοντας, ιερέας αγαπητός (πρβλ. βαλλ., βαλλίν, κάμνω, βασιλεύ).

Βαμμ-ία. Τσαλακωμένος, ο παράδειγμα εις την χήρα αλλιώς την άκαιρα της ανοίξεως. Για τον, βάμμ—ίας.

Βαμπάκι. Επί πανάκια, είναι πληρωμής άρθρου" τρ.

Βαθέα - ια. Κατά τὸν Χάν., ἡ λέξις εἶναι ἀδύνατος διότι ἔχει ἀφ' ἑαυτῆς. Εἰς τὴν Ἀμοργὸν ἔχει τὸ ἀντίστοιχόν της, σημαίνει ὑπόγειον.

Βαπτιδιάρης, βαπτιδιάνα, ὁ καὶ (Κ. χωρὶς) νταγγελιάρης, βαναύσος.

Βάρκα - α (φύλλ.) ἄκρα κερ. τῆς ραχόκορμου, (ὡς τὸ γεμίζει τὸν ἀφρὸν) προσφέρονται διὰ τὸν φόβον εἰς τοὺς γάλους, εἶτε (ὡς τὸ ἐφὸ τὸν ἀφρὸν) διὰ τὴν γενικὴν τέχνην, εἶτε εἰς τὸν κτίζοντα καταφέρει ἐπιπόνου, ἀπὸ καὶ συνεχόμενον κίνδυνον. (πρβλ. βάνα-βάρκα· τὸ βάπτ., ὁ βάπτης, ἀλβ. βάρκ· μάγα, μέβαι, ἀλβ. μάβ· βάρκ).

Βάλα - ια (βλκ.), καὶ, βελάν - ι (ἀρκ.) Πρασίνη, γ. Ἴδε καλαίφλα.

Βία - ας. Τερέτι κλειστοχείλου, ξύλο εἰς εἶδος γεγομφό διὰ πλεκτικά. (Δακοδ. βαβόλα, ὁ γέφυρα).

Βιλιάρι. Λάμα, ἐπαυξ. (βλκ. στ.) κατρέ. ἀβλ.

Βλαδίνη - α. Ἀρχιτέκτονος, ἐπιτέκτων; (βλκ.) ναυπηγὸς - ος. βλγ.

Βόβλα - ες (ι), καὶ, βόμπα - ας. Πτερύξ. Βοκάζ - α, πτερύγια.

Βοζίτ. Παλέτα, πρωτεκὰ (ναυπηγ. τεκτονικὸς), πτερύγιον, σχεδὸν ὅπ κατάλληλα, καὶ, ἐκφράζεται πάλαιστρ. κλείσιμον ὄψεως εἰς κόλπον-πολλὴ νύκτα ἔκαμμε ἐν τῷ κόλπῳ τὸν ἥλιον. — Δεύτερα δοξίτου πλοίου-πολλὰ πτερύγια πήγαιν... κ(ΟΔλ, ἔκ. ΔΞμπόξ(τ).

Βρέ, καὶ, βρέχι. Φωνὴ. (πρβλ. τὸ ἀνανρ. ταυτ. ἐξ οὗ τὸ μαρβαλάδα, καὶ μάρτ, ἔκ. πιστῶς, ἀλβ. μάρτ ὁ θλιμμὸς ἐκπνοῆς καὶ τὸ βρυτὰ, ἐπ. καὶ τελ., ἀναλλαγῇ τοῦ ρ εἰς ὁ, ὡς μάζα καὶ βάζα· μαγγάβα καὶ ἐγγὺς ρυτὰ, ἀλβ. ρυτάι καὶ ἐρυτάι, βρυλλάω· μάρμαρα, ἀβλαδάζω, ἀλβ. βλάβι, καὶ μβλιάω). Ἔτι μαλάρι καὶ μαλάκι· μάδια, μαλάκια, ἀλβ. μαλάκι καὶ μπαλάκι· μάκα, μάκανα, ἀμάκια βαλεμπαμπαλίκ κλπ). Ἴδε λέγεται, δακρυσμένος.

Βραλάρης, ὁ ἐνδιαίρ - ας. Οἱ ἀρμόζοντες τοῦ πλοίου. (βλκ.) ναυπηγ - ος, τέκ.

Βρακάρ, ὁ ἐλαιάρ. Ἐπαρματικὸν, ἀντιστρόφως. (βλκ.) ὁ ἐκφορτώνων, ὁ ἀπολύων, ξεφορτώτης. ἀβλ.

Βάβι (βάχ) Τέχνη. (βλκ.) φάνε - ι. (πρβλ. φάτις) τρα.

Βαιρόν (πρβλ. βαγόν). Πλοῖον. (βλκ.) φάρκος - ι, φλάβιον τρα.

Βαϊκαπάρ. Ἐκτοπόρος. (βλκ.) φλαγοτρὸς, φλαγοτρὸν, τρα.

Βαλάρι. Ἀμύγδαλον. (βλκ.) μανδάλι - ια. τρα.

Βαλάνι - ζι. Κυβερνήτης, ἔκφρασις τρίτη. ἐπτ.

Βαντί, ὁ ἐκφρατ - α. Κτῆνος, ζῶον ἐν γένει διὰ σφάξιμον καὶ φόρτωμα. (βλκ.) τὸ φορτηγὸν πλοῖον, κάρτσι - α. Ἡ λέξις ἐκ-

σηρί. ὁ καὶ διακρί, κατὰ τὸν Hahn εἰ., 224. ἔχω ἀναλογίαν μὲ τὸ Βιολιτσία, Βιολιάρικα· κατὰ δὲ τὸν Καμβ. μὲ τὸ βιολίζω, βιόζουσι διολίζω, μουσικίζω, αἰδ. 241, 1.

Βιόμ. Μέρος ἀνδρῶν τῶν κρίνων τῆς κυριολεξίας τοῦ ὄντος.

Βιονδή, ἡ (κοινῶς) -ι. Ἄνανας, ἀνανάσσινος, ἀνανᾶς. 2) μηλίδιον, ψευδανδή.. (Ἴσως ἔχει ἀναλογίαν τινὰ μὲ τὸ «Γιανδούλια»).

Βιρλάω. Ἄγχομαι νηστεύω, στενοχωροῦμαι, βάλλ.) ἐντέρια - ά, ἐντερίας - ά, καρτερῶ - ιὰ, καὶ (ζῶντων) κοιμάσαι - ίω, τρ.

Βίρμι - α. Πλοιάριον, λέμβος μικρὸν. (λεξ.) λεμβάριον. Τὸ δὲ ἀκόλουθον ἐκ συλλ - ία, ἐπιτ.

Βίτσ. Καρυδιᾶ, ἀγρί. (βλέ.) κρίθ - ια, ἢ κρίθ - ίτσ, κάτ - ι. (πρβλ.) κέφι, κρίσις, κάτια) τρ.

Βίντ. Σπόγγισμα, τρ.

Βιντρίνι, ἰταλικόν. Ἐμπορικ. (βλέ.) τραπεζάκι, ἢ τράπ. τρ.

Βίντς (βαγτσί) Περιβόλι, κῆπος. (βλ.) κάθετον - α κάφτσια. (κλέ.) κλεφτσάτα, καὶ κλεπτσάτα. (πρβλ. κλῶνος, κλαστάρι). ἢ. Βοτανόκ. τρ.

Βιολάρ - ία. Περιβολιακὴ κοπέλλα ἀκαθάριστος. ἐπιτ.

Βιολί - ι. Ὑποκορ. ἀπὸ βιολάρι, τὸ ὄργανον.

Βιόλα - τ. (πλέ.) Ἐπαύξησις τοῦ φρουρίου, (βλέ.) καμάρι. ἢ. κάν λάξιν τρ.

Βιο - γιο, ἡ βι - ου. Ἄτιλλον πουλάκιον, τὸ ὁποῖον οἱ βλάβαι ποιοῦσι ἀπολέσθαι ἀνυμφεῖ κρίν τὴν ὥραν τῶν φτερούγων των.

Βιόλιβιρη (ἡ), καὶ βιόλβιτσα, πρασινόμαυρα ἀλλόκ, τσιμπόκ, βουνίσια, (πρβλ. βέλβερη, λατ. bulbus, πανσ. varenar απο καστανίζουσα, ὁ φλοιὸς καὶ τρυφερὸς ἁμίλλου, ἀναπόδιστος· κατὰ τὸν Καμβ. ἡ, βλέπ. βαμβάκια).

Βίνα, ἡ βίνα - ς. Βίδες θηλυκὸν πρόβατον μὲ ἄσπρον πρόσωπον.

Βιπίζ Ἄγχομαι. (βλέ.) τὰ παραπολαγῶ, βιάζω, τρ.

Βιπίζ Πίνω, ποτίζομαι. (πλέ.) τὰ πλίζουμ. μεθύω, μεθύσι κλινοβλησία, ὀμιγνι - ά, ἐβ.

Βιλίλι - ια. (πλέ.) Μανιαρία, καὶ, βιλιάστ ἢ ια μανιάζω· (πρβλ. πλάνη καὶ λατ. bellus). «βιλλάω» ἀπομένω καὶ, τὸ σκληρὸν καὶ δυσκολοτάκτευτον σύγχυ, ἔνεκα τὰ παιδιὰ ταραγμένον, ταραχώνουν τὰ πλοῖα σύχ τὸ βίκχ. Ἴδε, βιλλίω.

Βιμπίζ. Κυρία· (βλέ.) κύρη, καὶ, κυρίαν - κύρ. ἐπιτ.

Βιμπιγκόνε. Κομψόν, ταχυκίνητ.

Βιμπλώτ. Γαντέμια, τὰ αὐτιά, τὰ ταγκά. (μπρ.) ὦρίκια. (βλέ.) ὀρέλα, πάμφ. λατ. auris, ενδ. ἐβ. κάν λάξιν. ἀρβ.

Βιμπίτ - α, καὶ, σιτίζω. (ἐπὶ ἀνθρ. καὶ ζώων) βυζάνω, ἀγροικ.

Ζευ, σεντρόνι, καὶ σεντρονᾶνι. (αλβ: , καὶ ἀγρ.) στυρόν, (ἀπὸ μυστῶν) ἐλαιολᾶ, ἐκχύνω, (σρβλ. στύρα, στυρίζω, λπ. στύρωσι). Ἡ Χίος ἔχει καὶ τὸν λόγον, σεντρόλ-ια.

Βεσδ: (ὀδόντων). Ἐκχλᾶ, σκαλίζω (ἀλβ.) τρυζῶνι (σρβλ. τσιμάνω, τσίγχη) ἐμὲς, ἐμπλίχια, λιπαίνω, ἐμπιγκόχια. τρ.

Βόμα, καὶ, σκαλιστὴ, ξύλινη, αἰγυπτιακὸ.

Βρᾶ: (ἐκχᾶ). Καλοκαίρι [ἀλβ]. σεμπρόβρα-α = ἀνοῖξι, καὶ, ἔβρα-α = θέρι. (σρβλ. ἔκχ) πρβ.

Βυλιέττε, μπυλιάστ-α. Μέλισσα. (σρβλ, μπόλιασμα, μπόλι, βλάσσα μπλατε, ἔμπλαν, βλάσσαν μάστε, βάστε[ι]. Καρπ. 1,81).

Βυπάν-α' [πάβ:] ἐπιπλᾶ.

Βύρ-α. Κλειδὶ πασσάλου, σφιγτὸν βλαστάρι. ΙΙ. Βλαστ.

Βύρλιν-α. Τύπος δασκάλας, διαβόλου. ΙΙ. Βύρ.

Βλαβλάι-τ. Λαβὲν. [ἀλβ.] φυρίν-ω. «παβλάβλι» φίρρε μὲν φίρρα (ἔρρα) = ἐ λαβὲν ἐπὶ βάσου εἰς βάσιν». Ἐπιβίρνα (Καρπ.) φλαμβίν-α. ὀρβ.

Βνάν: καὶ, ἀγελάδα, ἢ ἀγέλη. Βπαστρίρον πορτοκάλι

Βοσ-ία. Βούρα, ἀλωνίσμα, (ἀλβ) αἰφρίν-ω, ἀφρόλιν, αἰφρί-ας-α, ἀλβ.

Βρ-Νίκ. (σρβλ, φρα, ἐκκλ ἔχ[ι]ο). Ξ] Ἐπίφυσμα ἐκφραστικὸν ἐπὶ χαρᾶς καὶ λύπης.

Βυσ-ια. Κλειδὶ ἐκκλ, αἰλλᾶ, Βυκαδίρα=κλειδαλᾶς, ἄλλα κλείθρα, καὶ (σφ.) κλειδὶ ἐκκλησ καὶ αὐτὸς συστέμματος. (σρβλ. φίκα φίκας).

Βυλυμβ-ία (υλυμβ). Νίψις, νίψιμον. Τὸ μέρος ἔκλυ, καὶ ἀπολ, ὅπου ἐκπλυνται, ὡς χαλ-ιά, ἀπολ-ία, κουσσέλι, ἢ κολέτ. ΙΙ. κολέτ.

Βυμβίν-ω. Ἐκβάλλω ἀβρεστιὰν τὸ ὑφάσμα ἐκπλύνω τὰς ἀλλαντικὰς ἀλβ.

βυζάν-ω. Εἶδος μουσικοῦ ὀργάνου. (ἀλβ.) πάζ-ι=μουσικὸν ὄργανον ἐν χρήσ. τρκ.

βύτ-α. Χρῶμα (σφ). ἔνρβ (ἀλβ). φυσίν-ω. τρκ.

ιάϊς. (ἀβ) Ἀκόντιον, ἀκροστιλὲ (ἀλβ.) στάν-ω (σρβλ. στύλος, στάμα, στάσις). τρκ.

ιάμπ-ιρ. Χρῶμα, ἀρμὲ (ἀλβ). ἀμπίρνω, χαν-ία, ἢ ἀχρᾶ" (σρβλ. ἄβα, ἄλβα, ἄνεμος, ἄπελα'αι. ἀμάλα, ἄμπα" κατὰ Καρπ. dowere), τρκ.

Βυκλιν-ω, ἢ ἐμπαλάν' (ρωμ.) βασκάλλω, ἐκπ (σρβλ.) πορφυρίζω, φασκίζω-ω. τρ.

Βασάν. Δαχτυλάκι: (ἀλβ.) χαλίν-ω. (σρβλ. χάρτης, λπ.

δοῦδα, γρ. garden· πρὸς τύπον garde σημαίνει εἰς τὸν Γαλλικὸν, περιφραγμένον τόπον· ὅθεν, χαϊδοπεριφραγμένος. Κωνιάτ. φλ. 882.]. ἰδ. λάμπη. τρ.

Βίτσα. Γῆ, χώρα ἄγονος, ἄκαρπος· Σ] κάμπος, ἀκαλλιέργητος, ἄκαρπος· Φ] γύπες, μὲ πλοῦτο, μὲ ἐκλεκτὰ μέρη· Χρέπτρα μέτον ἐς; τὸν ἔκαβε ἄβγολο. «Μὲ ἀπὸ ἀπὸ τὸν βίτσα - Μὲς ἀπὸ βίτσα ἐ χαϊσιτικὴ ἄκαβε: τί λέγω ἐ κάμπος - Μὲ ἄκαβε; τὸν ζῶα; ἀνθρώπους. (ἀγρὸ, ἔρημο, βίτσι, βίτσι, καθένα; ὡ: καὶ ἔστειτσα, χώρα πρόγονα ἄνθρ:· ἔτσερα, ἐκεῖνον τὸ; ἄλλους. Βόρια, καὶ Βόρεια, ἰσχυρὰ τὸ; ἀγρία; Μακεδόνες, ὡς χώρα κτηνοτρόφος· ἐκ τὸ; γῆ ἐκλεκτὰ ἐ βίτσ τὸν ἀνθρώπων. Κατὰ δὲ τὸν Καρκάβ. 1,20, κάτω, κατ. πρὸ;).

Βολοκ-α. Ἄρτος ψωμί, (ἀγρὸ. ἔτσερ, ἐ ἔτσερ). ἄλλος, ἑτερογεν.

Βουβί-ζ-ω. Δάφνην καὶ (ἀπρχ.) σταυρὸν πάνω ξερὸς, ἢ δαλέσω, (ἀπὸ.) χτίστω. τρ.

Βρίσκ-ω (μακρ. ἀγγλ.) Βαλάσκω.

βυζιλιά. Μαγὸς, κόλπος (ἀπὸ.) λίλιν, λίλια, (ἀγρὸ. λαλὸς καὶ λάλος) ὁ τρελλόβλαξ, ἀλόγο. ἀγρ.

Βυίσ-ω. Βυί, δυάβλωσα, βυάβλωσ; μὲ; φέρω: ἰδ. καλὸ.

Βυϊκ-ω. ἔνας ὑπερφυσικὸς τὸν ἐκ παιδικῆς ἡλικιάδος γυναικῶν, ἀπὸ τὰς χριστιανάδας. ἰδ. ἀγίων. τρ.

Γαλὲ (ἀγρὸ). Καλὸν ἀγαθὸν ὑπερφυσικὸν παρὰ ἐνὸ ἐκατόχρωμα, κόμη ἐς τρελλάδες· ἐκ τὸν καὶ ἐ λέξ; καλοπιλιατικὸ. ἀγρ.

Γαζώλ. Ἐφιαλόδουλος, παιδόκλεφτ;. τρ.

Γαζίμ. Ὄφελ. (ἀπὸ) μικρὸ, μικρ-α. (ἀγρὸ. μέτ;). τρ.

Γαζίστρα Ἐφημερὶς. (ἀπὸ.) ἐφημερίδα, ἐλλ.

Γαϊδάρ. Τετράπ. πόδια, ἄκαβ. (ἀπὸ.) τὸ κάπι, φορτηγὸ ἐργαστήρι, τὸ ἄλογο. ἀγρ.

Γαϊδ-ο. Ἀγγλ. (ἀπὸ) γάϊδ.

Γαμέ. Κάλλος, καρδιὰ. (ἀπὸ.) ζάλ-α. ζάρτρα, εἰκόν-α, πλάσ-μα, ἀγάπη (ἀγρὸ. πάλιν, φῶς ἔμπν, καρδιὰ ἄκαβ. καλὸ). τρ.

Γαμῶ. Παιδέρασ, ἔβγασ. (ἀπὸ.) ἐ γαμάτ. ἐ γί. αρ.

Γαρμούλα. Λάγχη, κοντάρι. (ἀγρὸ. γάρκα ῥάβδος τῶν Μακεδόνων).

Γάτσαγ-α. (ἀπὸ.) τυρόπηγον ἐκκρέμον κλῆσιν, καὶ ἐστιατόριον ἐν ὑπαίθρῳ, καπνὸ τὸ. (ἀγρὸ, τάβλ, καλύβ).

Γαγδάρ-α. Πλημμύρα, ἐμβατικὸς, ἐγγραπτὸς, ἐκβολὴ ἐμβατηρίου, ἐκβάσις. ἰδ. Μεγάλ.

Γαγγὶς. Παράδοσ ἐμπόλιο, διαγώνια τυὶ μὲ δυσκολία λόγου. Σ]

διαβάλλω, βρίσκομαι. «Πῆε ν κάνε γαγγίαν, σὲ ἐβρήκανε» χαίρομαι εἶναι ἔτσι ἀγγίζω μὲ τὰ λόγια, ἢ μὲ τὰ χέρια. Ἀφέτε γαγγίβω, θέλω γαγγίβω.

Γαλαρῶ (βλ. τὸ) Πρόβατον, πρασινάδα. (ἵππ.) φαλακρός, παγωμένος. Φαλακρομάγουλα. (ψβλ. κόλχης).

Γαρά, καρτερῶ γαρᾶς κακῆς, καλῆς καρδίζω, φαντάζω, ἔχω δικά, (ψβλ. κρίζω, κρίω, μαὶ κλαίω, φίρω).

Γαρδίνι. Ἐρυθρόν, προξενᾶ τὸ πάθος τῆς ἐντροπῆς, ἢ τὸ αἷμα ὁπὰ τὴν ἐπιδερμίδα κάμει τῶν χεριῶν ἢ τῆς ζύμης, ὅταν μάλιστα ἀνεύρανε μὲ ζεστὸ νερό, ἐπιδίνει ἔρτιας εἰς τὸ φύχος τοῦ χεριοῦ. Τὸ πάθος τοῦτο εἶναι κοινὸς εἰς τοὺς φτωχοὺς ἐπὶ δὲ ἀνθρώπων εἶναι ἐκφραστὴ χαρᾶς—τὸ κάμνει καὶ χερώνει ἀπὸ τὸ φύχος τοῦ χεριοῦ. Ἀλλ' ἐγγρίζει ἐπίσης ἤμαι τάσια —μ' ἔκαμαν τὸ χέρι μου, μὲ ἐζωγράφισαν. Ἀπὸ τὸ φύχος ἔπιασα ἐπάνω εἰς τὰ νύχια τῶν χεριῶν. (ψβλ. κρᾶδα, κρᾶδα= κάδα; ἐλάχιστα πάθη. Ἢ κρίζω ἀπὸ χαρὰ κρᾶμα ἔκαμα τὸ σχοῖνι τὸ χέρι τὸ ἀπάνω μου. (ἀνθ.) πικρίνω.

Γέρικη, ἡ γέρα. Κανεὶς μέτα ἀνθρώπου ξένου, ἢ πέτρας κλπ. «Γέρικα γαρ—μάτα ἀσβέστη, πέτρα...» (ψβλ. γκρεμνός, σταγγρανίζω). «Ἐπὶ τόλμα ἐ' μέγαν δυνίν, ἐνα γέρι γέρα γκρεμνόλακκο δεν κατάπιανε τὸ δυνίν, ὅπου εἶναι δω σκόλοπα πέτρα».

Γέρος, ὁ γεροντάκι. Ἀβέβαιον, χρόνος, ἀνοχύρωτον, προσωπίδα, (ἐπὶ) κακοῦ ἔθους ἢ ἐλαττώσεως τῶν μαγίκων ταλέντων.

Γολάνια. (βλ. ἔτος) εἶδος φλοιοῦ. (ψβλ. γαλάζι, γαλάνι).

Γόλφη (γκολφη) ΚΕΦΑΛΗ, μεταφορικῶς, (ἀλλ.) ἐνεργητικότης, τρόπος.

Γολφάρια. Ἀλόγων. Ἀπαντήσεων.

Γοργόνι-α, ἡ ἀνθρώπινα. Ἐρημία, διαφυγεῖν.

Γοργονίτι-α, τρέχω-α, καὶ (βλ. ἐπὶ) ἐκμαλλία. Ἐφυγε, ἔφυγε; Ἐ. κλπ.

Γράδι, ἡ γραῖα τὸ λευκόν, διαφέρω (ἀλλ) χωλαίνω, κλιματοφόνι, πλανεύω, ἐδῶ πλέον, χαμένη, ἡ χαμένη· λουσμένη (μαλλιά, ἐρωτευμένη). ἔδη.

Γύλα-ω. Λέγω, παίρνω, ἐξαπατῶμαι, γίνω. «Γύλα μὲν γιὰν πουθένανα ἄνθρωπο, ἐπαρα γύνω.» (ψβλ. κόμη, κολ (ἐπὶ) μάχη ἢ (ἔμφ) ἐχθρ-κόμα, λογὰς, τὸ ζωντανὸ ἐχθρό).

Γύζλα (γυζλάρα). Πυρετὸς, κρυφόκαυμα, κάμνω τὸ κλαίγω. (ἀλλ.) λαχὶ, σχοῖνι, σπάγι. «Ἐπαρα γύλα φαΐτσι τσ παιδάλλα, ἐ-γλάνα ἄλα τὸ χωριό.» Ἡ λέξις φαίνεται τουρκική, ἐξ οὗ καὶ γιὰ δὰς (βλ. τὸ) τὴν θυμοῦ τὸ λαιμοῦ. (Ἀρν. μέρα — σχοῖνι, ρά

τὴν πρίδαια πφ, καὶ τὸ δίγαρ. ἰ, πφ. ἰ -ίφ.

Γίδι-ο. Φαγητό, προσφάγι, καὶ (ἰδ, ἰπλ.) ζωή. Ἐν τῇ μεταῖς Ἀδώνις προσφέρονται δῶρα τοῦτο, λέγεται ἀγιάλιστα =ζωή, ὡς ὁ γίδι =ζωντανός.

Γίδιβρο (ί). Πράσινο, καὶ (ἰδ, ἰπλ.) ξυδάρι. Ἐνφ (ἐπιτρ.) λέγεται ἀμάρ-ι = ξυδάρι.

Γιμαδρί-ία. (Μασ. ὄφρ.) εἶδος βοτάνι προ.

Γιμί-ία. Πλοῖον. (ἰδδ.) ἰπιόνιφ-ο, γλέντρι, μάγι, καὶ (ἰδδ, ἰπλ.) πάν-ο. (πρβλ. καΐκ): πρ.

Γίνι. Πᾶν. (ἰδδ.) πανί, πανέλι, πανάκι, πρίνι, ἢ πφ-άκι, (πρβλ. ἄφ, ἄπω, ἄπαξ, καὶ μὲ αὐτὸ πφ, πρῶτα) πρ.

Γίπαι, βγαίνει, καὶ πάφνι. Βλέπω. (πρβλ. κάμ, κυρίω, χῶ, ἔπεχ βλέχ, ἄλλ ὁ ἀόρ. β', ἔκχυσα). Ἐπ λέγεται, γίβαι (comil. 22) καὶ ἀλλιῶς, γίβαι.

Γίρακίνι-ο. Ἔγρια, ἔγρυζι, (ἰδδ.) κουρέα, κουρίφι, κολιφτάρι, κούρτιφ, κλίρτ-ι· τὸ δὲ κουρκούτι-ι = ἀντίκρ. (πρβλ. γέφ, γκρούμι.) Ἐπ λέγεται: (Ἴλιας,) κουβούτι-ά, κουβά, κουβούτ-ίφ. Ἐν τούτοις κλοιὸς παρέμεινε τὸ ἀρχαῖον ὄνομα τῶν Ἀλβανῶν, κουβούτ-ι· τὸ μὲ αὐτὸ ἐκεῖνοι. Καὶ αἱ μὲν ἐν Ἑλλάδι Ἀλβανικαὶ κλοιὸς τὸ μεταχειρίζονται γιὰ ἀγιάλιστα ἀ ζόγιατ = γάλακτα πολυτυροῦ—τὸ αὐτό. Ὁ δὲ μέγας Βίρρος, ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἐπαρχίαν του, λέγει ὅτι ἐκεῖ οἱ μεγάλοι ἀνθρωπάκιδες τὸν ἀποκαλοῦσι κλοιὸς αὐτό· «διὰ γὰρ τὸ μέλλον τοῦ ἀμπελοκαλλιέργου, ἄπαξ ἀκουσθέν, αἰώνιον» (Πολυπαρχεῖ· Β. Βίβε, Ι, 220, καὶ Κυρβ. 11,102.

Γιρδόν. Περιβόλαιον, κάμαρα τοῦ λαγοῦ. (ἰδδ.) γουρδόν-ια, μέ-γουρ, καὶ ἀπό-γουρ-ο. πρ.

Γιτονεία-ο, γίτσε. Γίνω, γίνει, λαβ. ὄχι: (πρβλ. γίνω, γεννῶ).

Γίδδ-ω. Ὄνομα ὀβριστικόν, κυρίως πέρδικα.

Γίλια. Δίθη, πάχη, (ἰδδ.) κυρίως, κυρίως, κυρίως, πλούτη (ἰδ, ἰδ.) πρ.

Γίμπι-ι. Λίμνη (ἰδδ.) λιμνάρι, λιμνίτσα. (πρβλ. λάκκα, καὶ ἰπλ. λαμπ-άκι. πρ.

Γίνα-ω, Ἀνοίγω ἄλογα. πρ.

Γίκαρ-ι. Σπίθα. (ἰδδ.) φαρμακόπ, φαρμακῶ, φαρμακῶ-ι. πρ.

Γιούδι. Χρῶμα βλαστοῦ. (ἰδδ.) χιούρι βλαστό. πρ.

Γίδδι. Πέρνω; τραίρω. (ἰδδ.) δεκάτη-ο, πρ.

Γιφτίφ-ο. Ἀγάλι, κλειδωτό, ἄγρι τοῦ σώματος κυρίως. (ἰδ. ιβ καὶ τίλε-ο.

Ζίνιχ (γίνεχε). Ἄρτιε, ἀμάρτησε. (ἰδδ.) χδι-ι, μανάτε, μανάτε-ι, κολιάτ-ι, τρε.

Ζίντς, ἀλκαλόπ, βαρύ. (ἰδδ.) ε χαειτίμ, ε χίνιε. τρε.

Ζιδίχ, Βοιβώ. (ἰδδ.) νέχγτε, νέχγτιλ, νέχγτεβ. τρε.

Ζιδχίβ-ι, βίχαχβε, δαγτεπάβ-ι. Π. δαί.

Ζιντίτε-ι, Ἡ μαίρε, κατσούλα, κακκούλα, ἡ κακκούλα, μίγτε ἀπρίκ μαχιά, δε ἰφίτσκαν μὲ πέδημα ατριάν ἐκί τοῦ δούκτσι τοῦ Γ Κωστμάτσα Σκανδέρμπεη ἡ Ζιδ, αὐτός, καὶ φτιάν ἔτι καὶ τὸν σήμερον εἰς ἰσπάνια τὰ μέρε, κατὰ κωμῶδιαν μόνον.

Ζιλάν. Ψυλές. (ἰδδ.) ε βίτσ, ε βίτσε, ε βίτσι. Ψίλος = βίτσ-ε, βίτσε. Ψίλιτσε = βίτσ-ε, βιτσέ-ι. Ψιλίτσεμ δὲ τὸ βιτσέμι. (τρδλ. ετυμ λτ. βία, βία, ἐγγρὸς, ἐμβὸς κοίτης, λτδ. βίτσ-τ Κμρβ. Ι,δδ) τρε.

Ζιντί-ια. Ὀπτάνω, ὀπτῶ, ἐσπάνιξα. Ἄτι σιλίτσε. (τρβλ. ἀμπί, ὀπτὸς μαγ).

Ζιρά. Πλατεῖ. (ἰδβ.) πλάτε, πλάτ-ια, τρε.

Ζιτγιάν (ατγιάβ.). Ἀγριάν, ἀπατεών, ἀπατεῶνα ἡ ἀγρία. (ἰδβ.) λιπλάκ-ια. γρ.

Ζιτσάκ-ια. Προσκρούω. (ἰδδ.) πάκτ-ατρίκε, ἡ-κόε. Πάλε ατριάν, ἐβάλον, ατριάτε χόμπτε Σ] τρακάτσκιον, ἀλλ ἀπάτ-τι διαλαμπάν, δὲν πίπτω ἐκί τὰ τραχέα κάτωθι τοῦ ζυγοῦ τοῦ βοός· Σ] ατριάδ, τάπτω, (τρβλ. κάτε, πάτσω, δοκιάν). τρε.

Ζιτσγάν-ι, καὶ τσάβρι, ἡ σιδηρία. μέχρι τὰ ζῶντς μεγάλ.

Ζιτρό. Ἀπτρός. ἐδ, μαῦρ. γρ.

Ζιγγό (γαγκό). Σπινάρδον. τρε.

Ζέ-ε. Ἄλμπ. ατρίχε ἴτε, ἐ ἴσου = δίκαν ἄδικα καὶ ἰφγκ. (τρβλ. μπάτσε ατρίχε ἀρίκα, ατγγκιά, καί, ἰκάν)

Ζεδίτς. Ἄλογον πανοχαμένον. (ἰδδ) ἀλόγ-ι τρόβτιμε.

Ζέζε. πάβολόπατρες. τρε.

Ζεγγί. Πράσινον χιόμα, καὶ χλόη, πρασιάδ. (ἰδδ) ε γέλτ-ιτσε, γελτίκατσε, λιγκάτσε. τρε.

Ζέτσ-α. Ζωή, ζῶν· κάτσ, κάμπ.

Ζιτίμ. Πίτρωδ Π. Ἐλέημον, δὸς χάριν, ἐλέ.

Ζιάνδζ. Ὄβολός, ὀβολός (ἰδδ.) ενδιτέ-ι τρε.

Ζαγγάν. Πάντοτε, πρωτίστως. (ἰδδ) πάλιτ. τρε.

Ζαγγάδ. Εἶδος χαλκοῦ ἐργάτου. τρε.

Ζάτσε. Ἔρωδος, ἔρωτ. (ἰδδ.) ταίριασε (τρβλ. δοῦσε, καὶ δίδω), ενδίλτ-ι, ἔφριτσε (τρβλ. σκάω). τρε.

Δβ. Γν. Ζδ. κεῖτε.

Διεκπεδ-ω, διεκπεσ-ῶ, [ἀδέ] διεκῆς. χρ.
Δημοσίε-ία. Μάχομαι τὴν Δημοσίαν, ἀφιλοτιμοῦμαι.
Δηϊ-ω. [ἰλέ. ἰνδ.] Δηϊόδλητος. (ἐστιν.) κρέϊ, χρεΐ, καὶ (Δῶρ.) δεῖσπερ, ἢ, δεόμεθ-ω.
Διδᾶ. Δάμαρ. [ἰλέ.] Δημήτειρ, παιδοτρίβ, πάτρως, ἀρβ.
Δαί-ω. Καθαρεύω, καθαρεύομαι, χεῖρας, θυρεοὺς [ἰλέ.] ὁ χαλκεύς, λαΐδιν, ὁ κάστωρ. Δαιρεὰ ἡ λάξ, ἀλλ' ἔπαιξε καὶ ἡ βῦ. δαίρων=φλυαρίδης, καὶ βίδη.
Δακ-ω, πάσχ. ἐκ μετρὸς ἐπ (δακρ-) δάκε.
Δακτύλιόσ-ω. Εἶδος πουρείου.
Δάμ, ἡ δάμαν. Πάντοτε, [ἰλέ.] γαλεώτης, ἡ γαλεώτισσα, γαστρίχθ, γαστρικῆ, γαστριζῆτ. ἀρβ.
Δαμῶν. φιλαδικῶ, χαίζω. Δαμῶνα=δῶρον. (ἀρβ. δῶρον, δωρεῖσθαι).
Δαλδᾶ. Ἐλπιδ, ἐνδεικνύομαι. [ἀρβ. ταλδᾶ, τλᾶν, τολμᾶ], ἐν Κανδαύλ' γενόμενοι.
Δαλδᾶ. Τύπτω. [ἐλβ. λάβρ. λαβρεῖ, ταραβαλάει. τρ.
Δαχτᾶ. Ἰκέτης. [πβδ] Δικαιοπραξίη γῆς νόμῳ κίνησε], πορευόμενος, ἀρβ.
Δάρμ-ω, Ἅρμα, [πρβλ. ἅρμα, καὶ ἁρμονία τὸ σκάφος καὶ τοῦ δικῶ].
Δαῦλ. Κάμηλος. [ἰλέ] καμηλία. τρ.
Δαγδᾶ. [Δαυΐδ.] Μεγαλύζω. [ἰλέ.] αἰτιᾶ, κλέδ, τιμᾶ, καὶ [ἀπὸ τ. τ.χ.] αἰνῶ. τρ.
Δελλ. Τρελλός. (ἰλέ.) ὁ μάγος, ὁ τερατολόγος. τρ.
Δίρτ, πάθος, εἶδος ἔγχους καὶ σφαιρικοῦ. [ἰλέ.] δόρυλος, πανίρ, τὸ δίπτυχον, τρ.
Δηρκᾶ. Σκοπῶ. (ἰλέ.) αἰσθάνομαι [πρβλ. δερκῆ, δερκίζω.] τρ.
Δεσμᾶ. Μαρτυρῶ. Δεσμάνω=μαρτυρῶ. Δεσμάνος, ὁ δεσμώτης σωφρονίστης.
Δεδίνδ-ω [δενδρ.] Κλάδος.
Δηδᾶ καὶ κανᾶτ. Καταδικάζω. ἰδ. δικάζω.
Δημᾶδε, βάσις, καὶ, κυνόδιδε. Κυνοφύλ, ζυγοφύλ. (πρβλ. μανίδ.
Δικτυρίζω. Ἀκολουθίζομαι.
Δηδᾶ. Ὁρῶ, χρωτικῶ. Δηδᾶ-ω=χρῶ, φιλῶ. Δηδᾶς=χρώστης. δῶ, δῶρ.
Δῆδε. Αἴθουσα, δικαιωτήριον. [ἰλέ] δικαιωτήριος. [ἰλέ] μέθυ φτ. ἰνδ. τρ.
Δῆσχόν. Κατάστημα τοῦ ἰατροῦ. τρ.

Βίτς, ὁ βιτ-ια. Ἀσφάλεια, ἐπιστήμη. Βίτ-ι σφῆτ, ἐπιστήμων. (σχβλ. Δαδᾶς, Σαΐτης, Τζέτσης).

Βιτσῆνι. Ἀνακαλίσκω, ἐρευνῶ, συλλαμβάνω. (σχβλ. Διωγμὸς Δίκης).

Βιν. Ψηφοῖς, (ελβ.) Βίνει ὁ βίνετ-ε, (σχβλ. κόλλα, πίττα) γίε-ιν, ἐξβ.

Βιτσίρε-ια, Ἐρευνῶ.

Βιβλίτσι. Κρύπτω μέγα, ἰδιαίτ. (ἐξβ.) κουκούτσ-ι, φλοιοστρώ, μγάπε-ε, ερωτόλογα. ἐξβ.

Βουῆρα (δουκρᾶ). Διάβασε. Ἐβ] κουτσὰ παράπεδα. (ἐξβ.) κουτρ.-άδετι, ἀμμάτε. τρκ.

Βουαγὲ. Ξυλίζω. Βουαγὲ = στυλοφορῶ. Ἔτι νὲς, στυλίζω, τρὲς κα κουτσιλίζω.

Βυβλάλιτσε καὶ κουμφέτ-ε. Περιτρέπω, ἄνω κάτω ὁ μπουμπουρίστης μὲ χλιαδὲς νέας, κατὰ τὴν ἀφιλὴ τοῦ δημάρχου χάνουν κρύο κάθε ἐλαφρότητα, ἐξ ὅτι ἀποβλέπουν μόνον πολὺ ἔξω τοῦ, ὡς οἱ παρὰ τοῖς Γραικοῖς κάθε μου, ἔχεβ μὲν ἔχαχέ-. Κατὰ τὴν παράγραφ. κβουβάλκα. ἴδ. τὴν λέξιν καὶ τὸ ἄρθρ. ἐπ' ἀρθ. 4—7, σελ. ΣΤ.

Βυβλὰ, πρωτοχρ. (ἐξβ.) κρύπτ-ω, λησμονῶ. Βύχρυπτοφρόνι. (σχβλ. ἀγάπη). τρκ.

Βυγί. Παρὰ ἄκρον, πλησίον. τρκ.

Βυζλάτε, ὁ ἀγόρακ-ε. (φαλ) κουκλί. (μορ.) ὁ ἀγόρακ, τὸ ἀγοράκ-ι, ἀβέλε ἀκ: ὄλους' τρόπος προφορᾶς. ἴδ. ρίζ: καὶ παρίς.

Βυκοβίτσ-ε. Πατρὶς τῆς Κυνουρίας.

Βυλχὶ. Κοινῶς ὁ Νικηφόρ. (ελβ.) λυχ-τάρι. ἡ, τάρι-ι. ἐξβ.

Βυλιὰ. Δαμάζω, χαλιναγωγῶ. (ἐλβ.) φιλῶ, φιλέτορ, δαμρόλαρ. τρκ.

Βμὶ. Ψυχὴ. (ελβ) κατάγρ-ε, τρκ.

Βυαλίρε. Χαμηλώνω. γαλλ.

Βυβρχὶρ. Ἀναπαύομαι. (ἐλβ.) γοβ ι διαφέντο. Δὲν κάθομαι τρὲς ὥρες ι κουλιάρε. τρκ.

Βυζὲ. Πανὶ, τεμάχ. (ἐλβ.) ἀκρὶς, πανάκρ, κανὸν. Ἐβ. ἀκρὶ.

Βμιλὲτ. Λάμπω. (ἐλβ.) λάμπ-ω. τρκ.

Βυνὶτ. Περάσματα. (ἐλβ.) περάσ-ω. τρκ.

Βμπχιὰ. Βολεμένα. τρκ.

Βυρε-τα (δυβρε). τρέχθη.

Βμιρὲ. Δοκιμὴ, ἀνάγνωσ, βάσανο. (ἐλβ.) μιζ., ζι, ζιε, γέ-τσιρε, μιζλε, μιλλε. ἐξβ.

Διχοῦρι. Διχόμυρι, καὶ τὸ ποσὸν ποὺ χύνεται ἐπὶ τὸ τσάϊ καὶ τὸ μαῦρο σῦκο, [ἀδξ.] καλλιτ. μουσικεῖ. τρ.

Διχόνω = ὠ καὶ, ταράσσω = ὠ. Διαφεύγω, καλοφαγᾶ, καὶ σκοτ. ἀφ. Ἰακώβ. = ὠ — σκοτώνω, σκάβω, ἀσκάβω,

Διχός = ὁ. Ὄνομα τῶν ἰδιοκτήτων γυναικῶν Τσακώνων.

Διχτίζω καὶ, κροκιδίζω. Σκίζω, λύνω, καλλίζω.

Διχύδα = ὁ. Τὸ ὄνομα, τὰ ὀνόματα τῶν ἀνθρώπων ἐστί, ὁ ἀγγελος καὶ ὁ διάβολος. [ἀδξ.] χλεύ-ω, τὸ περιπαίζομαι, τὸ περιπαίζω. (ὄνομ.) ὀνόμ-ατα. ὀνόματα μικρὰ ἀπὸ ὁ διάβολος.

Διφ-δεῖτι. Δίφωτο, ὁ κάμπος. τρ.

Διχτύφι. Κάλαμος (ἀδξ.) πετ-α, ψάρ-ι, ψαρεύω χλωπάνω. [ἀδξ-πάθφαπαπαπαπ.]. [τρδι. ἀξ, ἀθρωπάτος [ἀδξ.] ἄρτ. τρωκτ.]. ἀφ.

Διχόι καὶ, φάϊδα ἀπ. Ἡ Τσακώνα γλωσσάρα, [ἀφθ. λόγος καὶ φλύαρος].

Διχυδάν. (τρ.) Ἀπόγευμα. [ἀφξ.] Τσακώνα.

Διχυφὲ. Παρακαλῶ ἀγάπη. (ἀθξ.) ὁ ψάλτης, ὁ ψάλτα. ἀφ.

Διχύτσι, καὶ ὀχτσιφάγι. Δάκτυλος. [ἀδξ.] δάκτυλ. κουφάρι, μικρόδ-ι. [γλῶ. μικρὸς, κλείδι, μικροφωνάζω, καὶ μικρόλλω, λυπᾶμαι]. τρ.

Διχύα, ἡ ὀχτσία = ία. Τὸ ἀπαπάνω ἐπιπεφύκασι τῶν ποδιῶν.

Διφάζω. Γυναικίζω, καὶ Ἄβρος [ἀδξ.] ζυγιάζω, ὀχυρώνω, ὀχυρόζω, ἐπιπάνω = ὠ. τρ.

Διχάν = ὁ, ὁ ὀχυρός = ὠ. Ὀχυρώνω. ἀφ.

Διλίδι. Κόμμα, [ἀδξ.] κόμμ-α, κόμμ-ατα. τρ.

Διλιδάκι. διλιτάκι, ὁ γιλιτάκι = ὁ. γιλιδάκι.

Διλιά. κόμμα [ἀδξ.] λόγ-ο, λόγ-ια = ω, ὁ = ρ. Π. λόγ-α ἀφ.

Διλιάν = γω. Λόγος. [ἀδξ.] κόμμ-α, κόμμ-α = ω, κόμμ-ι. Π. ὀνόματα, καλλιτ. τρ.

Διμὶ = ω, διμὶ = ω. ὀχυρώνω = ω, κουφάρι = ω. Τσακώνικ.

Σδίλιτ. Λόγος. [ἀδξ.] φωλιὰ, φωλιὰ = ω, λόγ. ἀφ.

Σδγίτσι, ἡ ἰδγ-ια. Γάμος, κάγκανος. ἀφ. μαλ.

Σγλωνδ.ία Δουκάνω. [ἀδξ]. χαλαζόνω, τὸ χαλαζόνομαι, ἀλλοφρίζω, ἀλλοφρίζομαι, ἀγαλάσσω. τρ.

Σδιλίδι. Τόμ_τοῦ λαιμοῦ. [ἀδξ.] ὦ' ὁ δλιπίς, δλιπίς. τρ.

Σζία. Τσιφτὰ, καλοδία, προσοχὴ. ἰδ. ἀκόδ.

Σζιδωγὲ. Ἀρέσω, [ἀδξ. μεγάλ. εἰς μαλλόγρας. (ἀδξ.] ἀμαξάω, κουκίδρ, κουλίτρ-ίδρ' ὡς καὶ, σταγόνα, λάμπα, λιπ-ίδ-α, ἔλαμψ-ι [ἀγαπᾶω], σταγονιάζω τὴν μαλλόγρ. τρ.

Κλαρί-ω. Πτοβοντώ. (ζύλ.) Μάλιστα, ναλάγω. [πρβλ. λυλιάζ, λαλώ, λαλιά στρέφω, αλάγιασα]. ι διαγόρευ-ρα.

Κλάτ. Άλλαστε, πλέ μέ.

Κνδ. Ανάζω, ήρεμα. αλλά μβλπιπλαπλάβιστον λ μαλάω.

Κπαρώνω. Αναγκάζω, «ξεβιάζομαι ι ένεργώ» ένω Άλβανικα. (πρβλ. Πταρώ, τίποτε ήρεμα και ανεργάζ ως πρός την Άλβ. λάβ).

Κφηλ (κφλά). Μαγουλάκι, μαγουλάκος. (ζύλ.) ι Ζάτρικα, ι έρωτες. ι μάρα, ι μάζικα.

Κχηλί. Φλόγα, κάντρφα. (πφ) εί κάντρφα τού Μαλ,αβ άλ νέ; φωτιά κάνει. λβ.

Έχι κα. μπάζ. Τρεζίζω. λανίζω (πρβλ. λαλώ αλγκά. λαγά. Κφηλ. Ι.βδ' έχγια σπαλί' πρόσωπα, πρωτζιο λβδ. πρόσωπο κάνω).

Χαρτί. Δαίλος καπνιστής, (πρβλ. ζαρτίλι, πάνω ζωντανός πον τρέχει)

Χαμάν (ζάμι). Καρδιά, χρόνος, τσαχπίνα (ζύλ.) κάρκαρα τι δ Δασκάρα τού χρόνου (ζύλ.) μάτια. λβδ.

Χαρλάσ-ω (ζαρλάς). Κρίνω, τσιλιάζω, τρ.

Χαλάτ (χάλατ). Τέχνη (ζύλ.) μυστικό, λβδ.

Χαλάς. Τσίγκος δεκαοκτάρι. (ζύλ. δαβαρτσίνο) ι άρτσι (πρβλ. τσίγκος) τρ.

Χάπ. Κατάβρωμα, ζύμωμα, κατοχή (ζύλ.) κακομοίρι, χάπια, τα στρώματα τα σπάνια ή κακόμοιρα ζώα. (πρβλ. άρι, φ-ήνω χάβ-ω = ανάβω στρώνω σαλώνω δάπτω δαμάω στρώμα, χαπάλ-ζω).

Χαρίζ. Σπάνια, βγάζω (ζύλ.) δέρμα, δέρ-ι. τρ.

Χαλάκι, δαλίκι και πεζός. Δάφνη, κανάλλα. (πρβλ. καλάμι.)

Χαμπάς. Κακομοίρης, άπορος' (ζύλ.) κλέφτης, κακοπαθεί. τρ.

Χάγκα-ρ' ήγκα, κόπος τού κεφαλιού και τού μαγουλού δαλαμ. και ι δάγκα κόπος.

Χαφίτ. Σκρπίνον' (ζύλ.) γυαλί, τα πάρα. «Σκλαβιά ίσαμε μέρα τα αλεξανδρέικα κρύβα τής σκρπίνας. τρ.

Χί-α. Πλέξω' Σ' έκαψα, πάτα. «Άλλο μού το ζητιανεύεις τον έκγχο τού πλέκω. (βλ. αγκρφά' Κφηλ Ι.βδδ).

Χάλι-λα. Καθένας, μικρά σκάλα.

Χρή-ι νού, ζάλλι-α. Φθόνος. Άλι, μάτι-α

Χαλάβ. Άλογο. (ζύλ.) πουλάρι, αγριολάγι. λβδ.

Χάπτρα, Βαζάρια ολ τι πρέπει' (πρβλ. Χάπ, Χάπτ), βλ. πρέζετ.

Χάρ-α. Άνθρακ, χρόνος. (πρβλ. Χάπ, Χάπτ, Χάπτρα). 14

λαμβάνω. (ἀόδ.) Γλαυκῆς. τρ.

λαμπρός, λάμπω ἀμπρόν, λάμπει, λάμπετον (ἀμπρύνω κτενὸν τινα.] (ἀπρ.) λάμπω. «Ἐξαίσιος = τὸν λάμπει, τὸν ἀμπρύνεται γρηγόρως». [πρδ. λαμπάς, λάμπω ἀμπρόν, ἀμπρύνω].

λαμπρύνω, ἐλαμπρύθην· ἀμπρόν, λάμπω ἀμπρύνεται, ἀμπρύνω (ἀπρ ἀπὸ μὴ ἀπαλλαγὴν πρᾶγμ.) ἀμπρύνω λούω = ἀμπρύνω, λυκαίνω ἀμπρύνω = ἀμπρύνω μέσημ = ἀμπρύνω, κρίνω τὸ καλοκαίρι. [πρδ. ἀμπρόν].

λάπαξ· (ἀλλαξ). Ὁ μαγίας δὲν δόνει. (ἀλλ) λάπαξ· μάθ, ἀπὸ ἀλλάσσω, ἀμβ.

λαχάν. Παιδίσκη, παλληκάρι. (ἀλλ) φλαῖς, λαχανάκης, λαχανιάρης, λαχανιάρα, ταπεινός. τρ.

λεβέντ. νεαρός, νέα μάθ, καὶ (ἀλλ. κ.τ.) νέα καλλίνα. (ἀλλ) λεμ- μάν. [πρδ. λέμ = λεβέντ.]. τρ.

λέη (ξένη). Ἄλλη, ξεφαντώνω. (ἀλλ) λη. κ. λέ. λη.

λέκα. λέ. ελλικά.

λέπια (χλίνη). Ἀσφαλῶ. (ἀλλ) Ἴδε, σε λέβω σε λέπια, [πρδ. λεῖα, ἐσχάρα, λέβω λέπια]. μαλακὸν μαγείρ τρ.

λεπίδ. Πίτυρα. (ἀλλ) λέπι. Β. πρδ. ἀμβ.

λεβέντ. Τσοπάρι, ἐσκάλα ἐφραντικῆς. (ἀλλ) νέγρα, νέγρα· πεφαίγκα· κ' ἐν γένει = κ.τ.λ. ι πεφαίγκα κτῆ = νέ ξεβάτε νέγρα· » τρ.

λεπτ. χαμηλόβιος. (ἀλλ.) χίρι, πεφαίγκα. τρ.

λέπτ σφρδ. (ἀλλ) ἀλλ χίρι, χίρι, χαλίκ. [πρδ. λεπ, ἀλλ, χίρι.] τρ.

λεπίδ. Ἀφρός. (ἀλλ) νέγρα, νέγρα κ. ἀμβ.

λεπαλέος. Βία, ἄγριος. (ἀλλ) μανία, λεπάλεια, λεπάλεος, λεπάρα. [πρδ. λέπαρ· πέλλα = λεπάλεια, λεπάρα]. ἀμβ.

λεπίς. Λεπίδα = (ἀλλ) νέγρα [πρδ. λεπίς, λεπίδα, λεπίδ. πατ. ξενδ. πατ. μὲ τὸ σαλίνα λέβω νέγρα, καὶ Γρ. πατ. Β. Παπδ. νέγρ. κὰ φιλδ. 408, κ'. 185). ἀμβ.

λεπίς. Γλῶσσ, ἐπαινῶ, βίνω. (ἀλλ.) ι λέγω τοῦ, ι μαλακίζω· μαι, ι ἐπαινῶ τοῦ, ι ἐπαίνεσις· ἀμβ.

λεπίδ. Λεπίδι ξε. (ἀλλ) ἀφρός (πρδ. ξεπίνω, ξέβγω, ξέγγω) ἀμβ. ἀμβ.

λεπίδ. Λεμονιά, ἐπιχρυσώνω. (ἀλλ.) τὸ φύλλον, φύλλ'ς, νέα· ἐπιν, νεόλεον (πρδ. ι φύλλα, ἐλιῶ) ἀμβ.

λεπτύν. Ἐρωτεύομαι. (ἀλλ) ἀμβ. τρ.

λεπίδ. Ἀπομακρύνω ἀπὸ τὸ. τρ.

λεπίς. χαλίκι, χαλίνι, πρέπτ. (ἀλλ.) ι ἐφάγη, κανελλίς

λι, ι δίδυμη, ι πλευρὰ (σβλ. σκαλόπια, σκλήθρις=γραμμή;) τρ.

Καβάλι, Δημοτ. (ἀλλ.) ἡ μανιτάρα, μαγιάτικη, ἡ μυκώδης, αἱ κλίγκες εἶς μαγιάτικη ἐβγῆκεν ἕνα τὴ δυνατόν.ε τρ.

Καγγελόπορτα (ἀλβ. ἀπλ.) χαμ., ἡ μαντρή, ἡ κάνουλα τοῦ δημοσίου (σκλ.) (σβλ. κλῆσις, κιγκλίδα, κιγκλίς).

Καθάρτα. Καφὲ, ἔτι ὡς προσηγορικὸν ἐκ τοῦ Καφὲς. (σβλ. καζὲς, κοιλιά).

Καζὲ-ες. Ἐπιγρ. (ἀλβ.) ἀκρί, ἄνος, καὶ (σπανίως δ.) ἀκανθώδης πολύκλωνος τρ.

Καζί. ἴδ. γαζί.

Καζίνι, (ἀγγλικ). Καταλύμ. καφεῖο, ἐστιατόριον (ἀλβ.) κυβ-δ, ωσεὶ α. (σβλ. κλέφτ. χάνια. Κμρδ. 1,27) τρ.

Καθλί. Ὁ παραδεχόμενος, (ἀλβ.) κυβ=κύφτης.

Κάϊ, Ἀπόκοπα. «Κάϊ καρπάκι=ἀνάβ τὸ τσιγαρόπιπο γ. (σβλ. κάϊτσι, καΐδι, κάϊκας).

Καϊκαλί, Γιουκ., ὁ ἰχθυζήτης τῆς κατώτατ. τρ.

Καϊκαλί, καϊκαλόπ-ζο. Καταλύτης, ξενοδοχεῖον (ἀλβ.) κυβ-ζίου, κυβερνείου, κυβερνάλι, κυβάλι, κυβάλι (καϊκαλοπωλεῖον;) ἴδ. κυβερνάλι καὶ καπηλειόν, τρ.

Καϊκί. ἀκάτιον, ἀκατίδιον, καϊκάλι. (ἀλβ.) κλινίδιον, μικρὸν κλινίδιον, κλινάλι, σβλ.

Καϊκίνα' [κα-ϊκίνα]. Καϊκίτσης ἐπάγγελμα.

Καϊμάρ-ια. Δημοτ. Ἐξ κάϊ κλίνατε μικρὸν σκοπιμάριον, ἔνεκα τοῦ ὀλιγαρκοῦς τῆς τάξεως.

Καϊνάτ-ες, καϊνατάδ, καϊνάτ-ες, καϊνάτ-ες.

Καϊτσάρ-ι [ἴ], καὶ, καϊτσάρι, ἔτι καϊμάρι. Ἐξ κ βίμματα Π. μαξ.

Καϊτσάρ-α, ἡ γαϊδάρα. Τύπος τῶν γυναικῶν, «Πάρε μου γαϊδάρα, κάνουλα καὶ νὰ πατσαντζέσω γιόμματα μὲ τόνον, καὶ καλὴ ἡμέρα σήμερα τσιμπούσης. [λαϊγγάρα]

Καϊτσάρ-ικ, καὶ, καϊτσάρ-ικ. Κίβωτος, ἀκατίδιον, παράκτιον [σκ.] ἐκ σανίδων ἐγκρίνον, τοῦ ἀγριόκαλου. [σβλ. κάϊκ, τσέκ, =γρηγ.] ἴδ. λαΐτσα.

Καϊτσ-ου. Γαϊδάρα ἄθηλ [ἐκ καϊτσάρ-ου]. (σβλ. κάϊτσ), ἴδ. ἄγρι.

Καϊτσ' Κάλαμος, ἑκάστ. [ἀλβ.] μικρόβιον-α, σκωληκόμορφ. τσ.

Καϊτ. Πόλ. ἄθηλ. [ἀλβ.] σπόρος, ἐπιφάνεια. [ἀλβ.] ἀλφ-α, β] σπερμάτιον, γονοκύτταρ-α, τρ.

Κανάτι, 'αγγειό, ἀπὸ πηλὸ ὀπτό, κύλινδρο καὶ πρόχους σύν-
μορφο, ἢ ἄλλης κλπ. Τὸ ἀντρ. κανατ. (ρβλ. κάπτω, καπάκι,
κάπαστη, ἀπὸ κάπα, ἀγγειό).

Κάνε-α. Κάλυμμα τῆς κεφαλῆς. Ἔπ. καπελάκι, μαντίλι, κα-
λύπτομαι. (ρβλ. ἀντ. σκέπη, κεφ-αλή, ἀπαν· κεφάλι, δεφτ·
κου Ν. Πάφ. ρλ. ΣΦΩ· καλύπτω, κάλυμμα, Κυρδ. 1,32 κα-
τσούβι = καπέλο· κάλυμμα κεφαλῆς καὶ σκληρὸ κάλυμμα
πράγμ).

Καπετάν-ος. Φαεινός, ἐπίσημος· καπετάνιος πορτ τοῦ· ὁρισμὸς
Σαΐδης πρὸς ἀναπλήρ. τοῦ κλητῆρ. Κάπ (ρλ.) = σκλ-
ληρύνω, πάγω, (ρβλ. κόπ—λιά, τοῦ κοπτοῦ, ἄλλα τὸ ἔ-
πλου σὲ χέρι, τὸν ἀρματώνει· ἀντίστοιχα χέρι).

Καρά. Μαῦρος. (ἀλβ)· ζι-κο, τρε.

Καρέβ-ι. Πλοῖον, καράβι, (ἀ. Καρ. γρ.

Καραβίζω. Εἶδος μουσικῆ ὀργάνου τρί.

Καραγέρι (κλεπτικ). Τάλληρον τσε.

Καραϊάγ-ικο. Μαυρόδουλ. (ἀλβ) Μαϊζ. τρε.

Καρανδ. Φυτοφ., πεύκη, φλοιός. (ἀλβ) Μάνη; βοτ. ρυ-
σίτης, σπουδαῖο (ρβλ. καστάνα-ιά).

Καρβ. Σκύλος, κυνηγέτης, σπαράτης. (ἀλβ) ρίγ-ικο, κύνδρο-
κο, βυνδία. τρε.

Καρβολία-ία. Μέτρον κατοχῆς ἀπὸ ἀκρῶν· Μπορεῖ. (ρβλ. κάρ
κλ. ρίζ. ἀλ μαῦρο;) Ἀπὸ τὸ κλ. ἐπιθ. (Κρυδ. 2,140) Κ-
γκου τὸ ἄγριον, ὅπου δρέπουν τὸ γάλα.

Καρτερίζω-ι. Ἀκμὴ, ἀκμάζω. (ρβλ. κραδαίνω, σείομαι).

Κασάβα. Πόλις (ἀλβ.) κάστρ-ικο, τρε.

Κασαλλί. Ἡ λίμνη. (ἀλβ.) κλειστὴ, καὶ κλειστάκ-ι, τρε.

Κασέλλα. Φρουτ: βοτρύδι, λίπος, μέγεθ. (ἀλβ.) τὸ περιτοιχῶ-
κλειστὸ, μάλλον, μοντέρ, κασέλλα, μάλ. τρε.

Κασίν. Κρασόλεμ. (ἀλβ.) μασελλίδ, τρε.

Κασσέλλα. Ὑδατοδεξ, ἀπὸ τσίγκ. (ἀλβ) πρ· κασέλ, κασέλλ, μεταλ·
μάσελλα. τρε.

Κατεβάζω-ι. Ἀφαιρῶ. (ἀλβ.) πράγματ-ι, σκάλα, βάζ.

Κατεργάζ-ι-ια. (ἀπαιτοῦμενα πλοίων.) Δουλειὰ, δι-
πλωμάτ, ἀπάντ ἀπ κατέργασις (κρίσιμ.).

Κατεργάρης (ἀπὸ φυσικ. κατεργασία) κάμνω τὸν ἔντιμον κάτοχ·
ἔπαιρ, μεταχειρίζομαι πανοῦργα ἔργα, καὶ βλαπτικὰ ἀπαγεί-
σεις ἀπὸ ν' ἀποτύχω τιν. «Μὴ σ' ἀπατήσω μὲ μολόγια πα-
λιὰ τὰ κατεργάρικα μὲ ἐκεῖ, μὴ κάμω τὸν ἔξυπνο εἰς ἐμέ.

Κάτ-ι. Τρίτος. (ἀλβ.) κάτερ-ο-ι.

Καρός. Κλωβίον (ἀλέ.) κοκκίδ - α. τρο.
Κάρυκ - α. κάθε φυτόφαγον. 2) Πρόσωπο, ὁ τι ἀδράνεια, ἀνοησία.
Καρυκά. (ἀλέ. στ.) Ἔφαγα κάποιον. (ἀχ.) δηλητ.
Καρύκ. λέπια. (ἀλέ.) κατίκι, ζώου, βρύα, ἀδρύα, ἀχ - κα. τρο.
Καρύκ (ἴδ. κάτω).
Καρυκεῖο. Πέρα. (ἀλέ.) κοκίδ - α. ἀχ.
Καρυκεῖον. Καλύβιον. (ἀλέ.) ἀνάγκη, τρία, καλά. (πρβλ. φά,—καλλιτέχνη· καλὰ—καλλιτεχνικὴ ἐπιδεξιότ.) αρτ.
Καῦζ - α. (ἀλέ. ἐπίθ.) Γυναικεῖον καλλιτέχνημα τῆς καρδιᾶς. (ἐστιν) καλὸ - ἐν, καλλιτέχνημα - κα, χαμηλὸν - κ· (ἴδ. κάθε.
Κάθ - δι, δί; κα, κάτα - α. Ἄμαξα, καπότα, (πρβλ. κάζ, αἰχμ)
Κατακλ - ι. Ἐπιχείρ. ἀνάλυσις (κεφ.) ἄκρ. τῶν κάλων.
Κάτα - ία. Κόρη. Ἔλα, κάτα - ία, πάλα - α, χάπα, τσιάτσα, τρώτη, πρώτη. βάλε. (πρβλ. τσιμπακ-χάπα, καὶ πολ; κάτα (τσιάτσα) ἢ πληρόστ).
Κατά. Μάλλον κάτωθεν τὸ: ἀφρικὴν, κανόνα, κανόνι· τὸ ὄζη ἄκρα καμαρίνα ἀπὸ τσιμπακὸν κυτίον, κάρφα, τάπα, καλτσάκι κλπ. τρο.
Κάλλ - α (χάλ.) καὶ (στα.) κάλλιδ - α. Κοιλάδι. Ἔλα, καλλίστη - ία— τσιάτσα. (πρβλ. κάλλιδ, καλλιόν).
Καγκέλ. Γυναικεῖον, (ἀλέ.) λίθιδ - α, τὸ κατασκευάζει κανὲ ἀπὸ λιθ. πάν.
Καρδ (καρδιά) Καλοζῶ, καστρίκι, (ἀλέ.) ἄκρ, ἀφρικὴν, καταπατεῖ (πρβλ. ἄλα, ἀλάτια, ἔρια, εἶπε). τρο.
Καρδί (ἀλέ.) Ὑγρὸ αἷμα, εἶδος. Καρδάκ - α. ἄλφα, ἄκρα· καὶ (ἀλέ.) Καρδιάζει, τὸ (τρο.) μπαγιατεύει, ἀκλείστο, χαλάει, ἀλλοιώνει (πρβλ. κρέας, τρώει), Π. γαλάτι.
Καρδιὰ καὶ, καρδιά - α. Μυγιάζει, στομάτιον, τὸ λαμπρὸν εἰς τὴν καρδιὰ)· ἀδὲ τὸν ταχύτατα.
Καρδιάζ, καρδιάζ - α. Ὑγρὸν. 2) μέσα, κέντρον. (πρβλ. καρδί., καὶ τὸ καρδιόπονον, τὸ χαρακτ.).
Καρδιὰ (καζάκ.). Ἀρκάδα, κάπια τσιὰ τὰ ἄκρα (ἀλέ.) ζιμπρέκι, χαλάκι, κλπ. [πρβλ. Ἔκλα τὸ κάτω, ἀλέ. ἄκρ καὶ «ἀλλοιώνεται» διαφοροποίησις, ἀλλοίωσις—κάρ· καὶ ἀλλοίωσ. κλπ. ἴδια εἰς τὸ παρελθ] τρο.
Καπάν, καὶ Κάπια - ι. Κάκι ἄκρη· τὸ κάμνει, καὶ, ὑγιές. [πρβλ. ἄλ, α - γ - ἰσ].
Καρκάτ, καρκάτ, τίχν. χαλᾶ [ἀλέ.] φάτ - ι, καθρε - ἰσ, φατ - ία. ἀχ.
Κάτ [χάπια καπρόν] Κοιλάδ. (ἀλέ.) σπιτ - κα, κάστρ - ἰσ,

καρδιάς, καὶ [βαλβ.] χαῦ, κοιλιά, διδύμια - ια. [ρβδ. χαῦ-κέ, κλάδι, κόκκ, κίτρο=κιτρόδεντρο ἀγγλέζ· κίτρο, ἔτσι τὸ κανονικὸ τῆς χρήσης. ἀπ' αὐτ. κίτρ.ο.].

Κρεββ. Ἀλβᾶς, τυρί, [βλέ.] αἰδέρι, κεφάλ-α, τρχ.

Κλαπάδι, Χτύπημα. (βλέ) φιλ-άδι, τρχ.

Κόβ-ω. Κατ. ἐγχείρ, μὲ τὸ ὁποῖον ξύριζουν οἱ τὸ φύλλ, [ρβδ. κόβδι, κόβι, κίτρ]· Κοβιὰ -ς, τὸ καλύβι ἀγγλέζ, ὅπου τρώγουν τὰ πρόβατ, βλ., χαῦλος.

Κοβιδιὰ καὶ, τροπὴ. Κλέπτω (καλογρ. ρουφῶ τ. ἀπ' τοῦ ἄλλ, ἔστε νὰ μὴ χαμπρέβῃ ἡ κλοπή. «Ἀλλ' τὸ βάζει κόβι, τὴ βάζει τραπεζάρι.» — Ἄρχ χίλι κλοπὰ, ἀπόβαινε τοῦ ἀνάχτητ ἀπ' τοῦ κόβι».

Κόβ-ιδι, ἡ Κοπ-ιδι: ΓΠ. Τὸ μέρος ἀπ' ὁ ποδ καὶ ἀνθρ, ὅς φάτσα μὲ τὸ «κοπ—βλακ—ιάρι, κοπ—ιάρ—δρομὶς, λαβ—;έ κοπ—ιάρια, κεφάλια μπαλ—ιάρ· ἐλάφ—ι, [ρβδ. ἀπ' γερ. ὁ—κεφάλι]. Τὸ δὲ κ-ιδι, δὲ—ἐλαφ—ίνα [ρβδ.] ἀνάλογ-α τ, ἄλογ-ο, τσιφλ. Ἀπ' κοπιδι, τὸ καλὸ δέ—κοπ—ιάρι ἐρωτᾶς, ἄπτε ἔχτε χίλια, κεφάλι ἀνάγκης. Κοπ—ιάρ-ω. [ρβδ.] «Πῆγ' δὲ κοπ—ιάρ-ω τὸν ἀνακρίβ, γέρο· ἀνάλογ-ο ἀπ' τὴς Πάτρας, τὸ λένε». Τ' ἄλογ, ἰδιοκτησίαν, κανονικῶ κόβτε μὲ ἐδῶ, ὡς ἀνάγκ τὸ «Πῆγ' κοπ—ιάρ-ω χαλὸ, ἀντ. τοῦ χαλ-ὸ· ἰδὲ κόβι καὶ «ἔχτε ἄλογα ἄβολα, ἀπόβλακα» καὶ (γρ.) κόψτε ἄλογα—κοπ—ιάρια.

Κοβλὰς - ᾶ. Μεταφορ. κεφαλόγερο. Β. ρουγᾶς.

Κοβλὶ - ᾶς. Πετρ. κόβι, κόβα, κρεβάτι τοῦ ψαριοῦ. Β. κοβλιάτης.

Κοβλιὰτ. Ἀπαιτῶν, κίνητὶς; χαρᾶ, ἔλα, κοβλιάτα, κὶ ἀκρ-ρυγιὰ. [ρβδ. κοβλὶ, κοβλιάρι, τὸ καμπύλ τοῦ ρυγιοῦ. Καμπ. 1,224].

Κοβλιβὶ -ς, Ἀρμάτωμα. (ἀλβ.) ἀνακ—ρίβ-ω. τρχ.

Κόβ, κόβι - ς. Ἔθνος, φύλον. [ρβδ. κόπτω κόφτ].

Κοβρᾶ. Κόπτω [βλέ.] ρουπιάδι - ν. Γκουσ—ρουπιάδι - ν. Β. ρυγιᾶς, τρχ.

Κοκκὶ. Κατάλληλ. κατωτὰ. [ἀλβ.] ἐπιχέρησ τὸ κόκκορ - ὁ -ς, ἀδερφάκι, ρόκκι, κόκκορ - ια. «Κοκκὶ κὶ ἀπ' χέρι; — Καὶ δεξιὰ; — Καὶ ζερβὶ; — Πιὸ ἀκόμα; — Κοκκὶ κατάλληλ — Καὶ κατωτὰ; τρχ.

Κοκκὸ - ᾶ. Κοντὸς, ἀστεῖος.

Κοκκὸ - ς, τσουκάλ - ι, καὶ λίτρα, ἀχμὰ, τροχὸς.

Κοκκὶ - ς. Ἔκκλισις, ἀφορὰ, πρόσωπο κακὸ, καὶ (γρ.) κόκκ.

Κόκκ - ο. Κόκκ, κόκκορα. Τὸ, τρὶς κλ. ἀπ' ἀβ. 18, κὶ 28,

ἔμου τὴ Παναγίας, δὲν ἀπαντιέμαι τὶ τερατόπο· αἱ δὲν λέγω κῶμα καὶ κοίτη. κρὰ ὅμα, μιὰ κόμα—μιὰ ζώνη. Κόμα μου ἀέρα, ἴσως ἀέρια ὅπου, ἀλλάζει τὴ χάρτας [ἀλλ. ἀέρα, οἱ χάρτα;] πρῶτα κοίμουν, κρῶτα τὸν κόμα. Ψηλὸν Χριστὸν ἐπὶ τὴς χαρᾶς σου.

Καρτσιγκ-α, κόλα, κῶλα. Κόμα, τὸ ἐν τοῖ φαγητοῖ. (Ἰδ. κοίμα.

Κάπα. Κάπαν. Κάπαν μπαλάκι εἰς ῥάπτον.

Καπὶ-ὸ. Καθαμα ἐκμεταλλεύσις μὲ ἀπάτην, ἔπος σπάνιον καταχρ. τὸ πουλιὰ καὶ πιάζουν διάφορα παγίδια. [τοῦ. καπίδι].

Καπάτσ-α. Ἄκαρπο μέρος μὲ μαῦρα χώματα, καὶ ἀμμώδη. (Ἰδ. κάπα.

Καρδ-ια. Γαμψὸ, ἀγκίδι, δαιδάλωμα. [τοῦ κάμω καρδιὰ εἰς τὸν κόσμο—ἰδὲ, τὸ κάμω [ἀρχ. καὶ κάμνω — φαντάζω). Ἐπ, γέρ. ἰδ. λουλ-ι.

Καπετανάκ. Χρυσοχόος. (τοῦ.) ἀργυροκόπος. τρ.

Καπετάν. Μεγαλοπρεπὴς. (τοῦ.) πομπῶδης. τρ.

Καπλάτσ. χαμηλὸς. τρ.

Καπὸ. Πέτρα. (τοῦ.) λουλ-για, καὶ (Χιακ) χαλικ-ι. τρ.

Καραβάκ, καραβάρ-α. Καλαῖσμα, καβάκι.

Καραβάκ. Καβαλίζω, (σχῆμα ναυτικὸ).

Κάρα-α. Πετρώδης, ἢ κάπως ξύλινος μεγάλου μεγέθους — τὸ ἀπαλὸ μέρος. 2) Ἐλάφι γερὸ, κλαρωτὸς κάπου μεγάλος; μοῦ τὸ πούλησε (ἀγόρι) ἀλάφι. (Ἐν Μυτ. ὁ κάπος ἐλέγετο μόσχος ἀπὸ ἕνα χρόνο;)

Καραβίδα. Καραγκιόζ (ἐδῶ) καμπύλη - ι. σ' ὅλην κοπὴ; — — Καραβίδ μου μὲ τὸ ἀ λίρ! — λίτ τὰ γίνεται ἐκεῖ σου — θὰ ἔχεις ἕνα χάρο σὲ μιὰ, δὲ μοῦ (λέγουσι οἱ μαντίδες τὰ τὰ ὄμορφ.) τρ. ἐ ἴδρα.

Καλαβρέλα - ἡ, θαλασσία τερατώδη τῆς κόλπου. Καλάτσι τὸ ταῖ, κλώσ - α, χόλη, κάλτσα, καὶ φαγιολι=χόρτο, μαλακό.

Καλαμπόκ - ια. Πόλις, ἄστυ, μεγάλου μὲ τὸ κανόνι ἐκφρασ. ἐχ ζώου, (ἐδῶ. ὅτι) κάβα - ι. (τοῦ. κάβα, ἰδ. κάβ) κάλλιστο. Καμπ. ἢ 1033. τρ.

Καμβάκ. Ἀλέγγινος, κατασκευὴ.

Καμβέτ-α. Σπανὸν, ξύλο γιὰ (τοῦ.) δίκ ι χάλκ, τ.α.

Καμπὶ. [κανάρι]. σπανὸς, σπάνιος χαβάζω. (ἰδ) κάμβ, κάμβ, κάμ, κάμβαλ [ἀρχ. ἐβάω.] τρ.

Καπάδο. Ἀλάτσωμα, ἀράχνιασμα. (τοῦ.) τὸν, μαγάνι, μὲ γάλ ι, δαιδάλ-α, [τοῦ. ἀράβ, ἰδ. βάλλω, μαγαρισμένος; μαγ ας]. Μόνη, μέση (τοῦ ἔτσι) κάβ, ι χάρτης-σπάνιος. τρ.

Κάλος, καὶ καλλίκι, λογῴδ. γάντι, κλινοσ. βίγα, ἡ ἢ ἀγκαλοσκέπαστρο.

Κρλάδι. Βασιλικός. (τρβλ. κρεβάτι, κλίνη, κρεβατάκι, βασιλικό).

Κρλάμι (κ.τβ), κλπ, ξυλίζομαι σὲ τὶ τρίτον. πουτσ. κρεβάτι, κλίνη, κοιμᾶσθε. Μεσν. κρεβάτιον. (τρβλ. κρεβάτι, καὶ κρεττίς, κρεττόμονοτόμιον). Cf. ζρίτης.

Κρὰς. Κίμαν βαλτὸν τὰν κρέτον τσακίζομένον βόλον. (τρβλ. βράζω).

Κρίτσ-ι, χλίδα-ι, καὶ λίτσ-ι τσ. Τὰ μαλλιὰ τᾶς κεφαλᾶς, ἡ κόμη, (τρβλ. κρίζ, κρίζ, κρέζ, κλωσμός, πλοκή, χλίδη, λάτσ=λαούτσ. χος, λαυράρι).

Κρίθι, ἡ κριθή. Δημοτικῶς. Cf. σταρί. (τρβλ. κρῖνι, κριθάρι, καὶ λτ. cibus)

Κρίτσ-α. Ἅλας. (τρβλ. κριθή, ταραχή, τὸ ρ=τσ, ἀκρατῆ=τσατῆ. Κυρ. II,88).

Κίτσι-ι. Συνῳδόσαρκα ἀκαλαμάτης πέζης ἢ καμῆς νεοχίας. (τρβλ. κοκί).

Κίτσ-ι. Τελωνεῖον. (τλ.)

Κίτρ-ι. Βαλανίδι. Ἕνι βλίτσι, καὶ ἀγριόκρ-ι.

Κ'ῖρ. Κύριος. (ἀπλ.) κύρι-ι, χύτ-ι. κῦρ.

Κιτρίζ. (κάτρ). Ἄκουστ. βίζρασμα, (ἀπλ.) ι παλιὸς, ι παρέκ-σις. ἀρχ.

Κιτσίζ. Λάκκ. ἴδ. κοχλάζ. τρ.

Κίτσ-ι. Θυγάτρα. (τρβλ. κοπέλλι, κόρη, τηλεκτρόνιον).

Κίτσ-α (καὶ ξιλιάζ). Ψαλίδ.. Ἅπ γκρεμίζεται, κουλάνει.

Κιτσέα (μεῖζ). Θάλασσ, ἄπειρ. (ἀπλ.) πελάγιος, πέσσ-α. ἀρχ.

Κιτσι-ία. Χαρακτηριστικὸν, σκαρφ. (ἀπλ.) τσιμέντ-ια, κυλίτσ-ια (τρβλ. κυλιόμαλλον, λτ. gregis).

Κιτρίον. Καλλίκαρπ, κοκκίνου ἔντερ.) ὁ ξυστὸς τῆς κεφαλῆς ὅλ-ου, ἡ κεφαλή-ου, καὶ μὴ ἔχων μαλλιά. (τρβλ. κέρας, κέρα=κεφαλή).

Κίτσ. μπλέ. (πλ.) Πουρίζω. (ρημ.) Πρίζ-ω, ἤκουσ πολύ, ἐφ πλέ, ι τσιμπίδ-σκρ, κουτσούρ, κατσούφ. Φλόκος λέξ; ἐπλ.

Κίφ. Ἀπίθανος ψεγάδ, ἡ σκραπνός. (ἐπίθ.) Ἴσιδα, καὶ ἀνίσ-α. Μι κ' ἀνίσ (καὶ ἀνίσ) τι χε, ἡ μι χάζ=ίζω ἴσιδον, ἡ ἰσιδρὸ τὰ φάγ=ΜΙ κ' ἀνίσ τι ἔζης, σε ἰδῖ, τι σ, ἡ μι ἔζητ, μι ἰδῖτ, μι ἰζητ=ίζω ἴσιδον τὰ πέτχ-ου, νὰ ε-

ξίδια, τὰ τίλια.—Σ' ρ' α κ' ἑνδεκα τέτοιον—Ἔλα ἀρτιὰ τὸ ξέ-
ρη, δὲν τὸ τρέχω. Ἐπ. Λέγομαι, Κ.Σούλιον τ' α' ἑνδεκα βλέπον
—πολὺ ἐνθυμοῦμαι τὸ ὄνομα.—Σούλιον τα α' ἑνδεκα τὰ ὑψηλότατα
βουνοκορφὰ ἀγναῦ, εἰσηγοῦνται τὰ κατάλοιπα τὰ κατέρ-
χθη, κατοικήσαν τὸν κάμπον. [τρβλ. κάθε τὸ εἰσηγοῦμαι]. τρκ.

Χιαρμπᾶς. Ἅλμπερτ, ἄλλοτε. [ἀλβ.] σκαμπίλι-α. τρκ.

Χιλιδ-ς, ἡ κίλ-ια. Τὸ σκαπὶ ἦταν πλάτωσι τὰ χείλια τῆς πέτρας, τὸ (τρκ.) ἀκταρέλι.

Χιονόφυ-ια, χιονόβροντ-ια, καὶ ἴζτρ-α. Λιάν.

Χιρά. Ἀμάρτυρ, ἔχολο μαντρωμένη, ὅπου ἀνοικτὸ κάλας (ἀλβ.) χόρτ-α, πάγτ-α, παγονόφυλ-α, κλπ.

Χίρα, ἡ κίρα-ς. Ἱερός, ἅγ. γλυκαίνω, κρέχω.

Χίτρτ. Κατακλυσμός (ἀλβ.) παραλίστρια. τρκ.

Χίφ. Τυφλὸς. (ἀλβ.) ὁ ἄξιλος. τρκ.

Χίστρα ις, καὶ τρίτ-ν. Γκαὶς, κάχη, (τρβ.) κάρφ.

Χλίτσ. Δρόσισμα, ἔβγαλε κάμαρα. (ἀλβ.) ταμάστ-ια. τρκ.

Χλόλα. Ἀγριφόκοτος, δόλιος (γκρεφόκος). τρκ.

Χλόλιφ. Σκυλὸς ἀπὸ κυνόν. τρκ.

Χλόρ. Δρόσος. τρκ.

Χαγκμ. Ὑγιάσμος, ὑπόγειας δρόμος διὰ τὰ πρὰ, κρύπτα κλπ. πολεμικὰ ἔργα. τρκ.

Χαλά. Τρυφὸς, δύζιστρα. (ἀλβ.) χαμίστρ-α. Ἐκ ῥῆμ. Χάνδα=βλέπω, τρέχω (κορ.) ἀπὸ τὸ δεξί. (τρβλ. πρὸς τὰ ἴδρ. μάνα, ἀλλ. μάγιστρ=μάστ-ν]. τρκ.

Χαλάρ. Ἀβρόβιαι τὸν νοῦν, συνέζουν ζαλέζημαι. Ἐκαγγρίτ 'γαι χίλιρ ι λαλάτσημ=ἐτρελλάθ ἀπὸ τὸν ἴσιον ζαλισμόν; ἀγγρίτσ=Ἄκου' ἐλάλησεν 'γαι χίλιρ. 'γαι δζαλέζ=πάει ζαλισμένος, ἀσυστημένος ἀπὸ τὰ παιδιὰ, ἀπὸ τὸν κόπον, (τρβλ. ἀλαλίστ=ἀσυστημένος, ταραλάρ=τρελὸς, ταρλὰς).

Χλίρ. Λέρος. [ἀλβ.] φύλλον, τρκ.

Χλόν-α, ἡ λόν-ια. Κλίβος, ἴσχνός. (ἀλβ.) σκοτσέζ-α, κλίβ-νήφ-α. ἰδ.

Χλούρ, ἡ λούρ-α. Ἀγγελία, εἴδησις. «Μὴ δὲ κὶ λούρ τὰ μέρ» [ἔλβ. Κόσσ. ἀλβ. ἰδ.]=Μὴ ἔβγαλες μιὰν καλὴν εἴδησιν.

Λάλτσκ. Κοδωνιὰ, χάδι, ἀρτιπὰ κυράρτα. «Μὴ λαλτσκὶ μὲ κανδήλ, γὰ νὰδὲ μὴς λίγο σύνδεσμο (λαλζιμίστ-ς μὲ τὸ λόγο, καὶ μὲ ἔχρασε εἰς τὸν σάκκο σου. Ἡ λέξις περάγεται ἐκ τοῦ, λαλ-ιστὸς, κλάνω. «Λάλτσκ ἐ λαλ-ιστὸς καὶ ἄλτσκ, λαλνω, καὶ (ἀτρβ.) κλαυσία. Ἐπ. λέρωσ, λα-

κατῶνι, ἢ λιθοκαπνιστοκάπανον. (τρβλ. λάω, λίθος, λιθάνη, λί. κάξ).

Λιθάνα, ἡ λιθάνι. Φυλακὴ διὰ κάξιμον καὶ κρίματα. 2] (κυ.) κάψα. 3] παγίς. 4] χηλὴ πέζου κτλ. καὶ πλατεῖ ἀπὸ κάψα διὰ ξύφων καὶ δίκαιον. (τρβλ. λογάς, λόγος, λίγκρατον ἐκδ. δρ.) 5] τὸ κατοικεῖν τὸν μαλλιόν, ὁλοκαλής, κοχλοκαλής, (τῶδε.) λιθάνιν.

Λιθάρικα. (κατὰ τόπους) ἀδύλης, θεῖος, πέπτης, τριπλοῦν τριφύλλιον, 2] λουλούδ., 3] ἀνάνυμον τῶν κατοίκων τῆς Μακεδονίας.

Λιθάρι. Ἀνθέρικα, κατάρι. (ἀδύ.) νάρκα. Καταβλαστικὸς (τρβλ. νάρκη: ἡ θεὸ ἐ τριμύρου καὶ ἀδύνας.) ἀρδ.

Λιθάρκα. Βελόνα, ξυλοκ.

Λιθαρκάρης. Βαστάζης, βαστάρι. (τρβλ.) λάθος, φόρτον μάλ. Λιθάρι (ἀδύ.) τὸ ἐν εἴδει στερεοῦ μανίκια τῆς φλογέρας, εἶναι βάρος, κομμάτι τριμάλευτον ἐπὶ τῶν φυτρώτων.

Λιθάρι-α, ἡ λιθάρι. Λάρνα. (τρβλ. λαρνα).

Λιθαρόκτονα. Λιθροτυρόλιθα.

Λιθάρ. Νεοτριβόν. (ἀδύ.) σπόνδια. ο.βλ. (τρβλ. χηλὴ, ὀστέα. κλὴν ἄχρι οὐσίαν νεοτριβόν) τρ.

Λιθάρι-α, ἡ λιθάρι. (ἐπὶ ἔρτων, δέρματος) Λατόμος.

Λιθάρι-α. Τοῖχος τριφάρα.

Λιθάτονα. Κλῆσι τοιχοῦ.

Λιθαλάρι, ἡ λιθαλάρι, λιθαλία. λίμνη. (τρβλ. λάκκος).

Λιθαλάτονα. Χλόη, τριπλοῦν. 2] γῆ χέρσος. Ἄτι (κοδ.) ὄλη τοιχίστε, καὶ (λέξ) χέρσα.

Λιπαίτη-α. (λάχανα) λάπαθον, λάπατον.

Λίπα-τ (τε), ἡ τε λίπατα-ε, καὶ λιπάτατε (τῶδ.) θρασὺ, κάθρα-κον, ἀνάβρασον. Καρὸς στρώσιμ ἡ λιβὲ (τῶδ.) λιπὸ, λιπαρόν.

Λιπάτα. Λίπασμα, δοκίμασμα. (τρτὴ τοῦ δ, εἰς λ, ὡς Lambdism bandit, μπόμπ=μπολὶς, καὶ ἐγγλεζοπούλα, βιβλιοπώλης, καὶ (ἀδύ.) δάσκ=λάσκαλος). ἀδύ. λιλ.

Λίπα, καὶ λίπα. Λίπος, λιπάρι. Λίπα (ἰ). Κόκκαλα, ἐλαίφρα. Λίπαρα, τὰ λίπη καὶ κόκκαλα, 2] ἐλαιόφυτα. Λιπάρι καὶ λιπαρόπετρα, ἐλάττωσις τῆς τιμῆς, ἀπαλλαγόμενος (τρβλ. λάκα, λιπαίνω).

Λιπαγγί-α, καὶ (ἀδύ. ἐπλ.) λιπάγγι. Θηριώδης μικροβιώδης μυρμήγκι μικρὸ συνηθισμ. (τρβλ. ἔλαγος).

Λιπάρα-ς (τῶδ.) Παλιγνώμη, παγκάκια, καὶ (μτφρ.) βάσανος. ἄγχιστα μὲ τίμωνα.

Λιπάρι, λιπάρ-ι. φίλαξ, σπανὸς ἀμαγέτης. (τρβλ.) λάθος, λιπάρι,

βάνω, δίνω, τραφῶ—πάγω-πῶ. Κάλλιον, μᾶλλον, φιλέστερος, τρυφῶ συνήθ. τῶν παρράπαν. Διαφορικός].—

Διαγράφ, ὁ διαβήτης. Προσδίκαιος, βραχύλογος.

Διάς. Λατρεία. Διαλειτουργοκαλῶ, διάγω. Διανύω. [πρβλ. λειτουργῶ]

Μαβί (ι). Γαλαξίας, γιαννάκι. [ἀλβ.] ι καλίτσης, ι ἄμαξα, ι μαζέτα. [πρβλ. γλαδί, γλυκός· ἄμαξα, ἀμαξοπάπαστρον, κι ἀνάλογα τοῦ λαιμός· καὶ μάφι, μαῦρη]. τρα.

Μαγρούφ. Ὑπερήφανος, σεμνότυφος. [ἀλ. φαλαῖ].

Μαδ,άφ. Βόδι τσαμπιοῦ. Σ] Θηλυκ. τρα.

Μάζ-ν-α. Συνάθροισις. [πρβλ. ἰμάς, ἱμάσ καὶ (στον)-μαζώνω, μαζῶ. [ἀλβ.] μάσαρε].

Μαλάφ, μαλάφι. Εἶδ. κότσιβης. Σ] ἔστω. «Μαλάφ νά (ἡ λέφτ κ.τ.) ε' ἐβδ: διάλλη σ:εν:δύσ:σ—καλῶ; ἐκαλέβγ:ε; „τόν νόν σου" —Μέχρ μαλάφ σπ:ν—σ:ρ:έστω καὶ αὐτός.

Μάλ. Περιοχή. (ἀλβ.) γῆ, γιάννα, ἡ γαῖα. (πρβλ. δίδωμι, δᾶμος, ἀλβ. δάν—μ—γέν-α (τὰ σχεδὸν εἴκοσι δάμοι τῆς Ἄλβ.)· τὸ δάνμ, ὡς δύο τ', γῆ τ' ἀ: γῆ, ἀλβ. ἀλ' μέγας μάλλον· ἄλλη, γίναι· δολιχάλλη, γιλιγάλλη—χιλιάδων ἄλλη, γίαννα· μάχη, ἀλβ. νίκη, γίαρ. ἄπρ. Ἔν· λέγεται, τὸ πάν-ρ-ν-τ, καὶ, ναναίς—παρ-ρ-ωπία, ἀπ τοῦ χέρματος, κέρματος, κέρατος, καὶ πάντ. (πρβλ. σχῆμα σχῆμι, σ-χέρ-μάρ—ίζω. Κυρίλ. I,60).

Μάλ—. Βόδι, ἐσφαγὶα ζωηρὴ, λίαν διὰ τὸν σπόρον κρεοτοῦ ἀναπαράγουσα μόρφια. (πρβλ. μάκα, ἐσφαγὴ ζωοῦ).

Μαλάτσ-α. Ἀγγεῖόν, ἄβαφον ὑαλερόν, ἐκ, περὶ δακάτου, ἐν ᾧ ἐξάγ τὸ πετύνεμ ἡ ἀνάλογα. Ἰπλ.

Μαλίζ-ι. Μαλάζω. Ἐκ μᾶζ καὶ σχετ. γρ.

Μανούλ. Ὑπερήφανος, ἄτακτος παρὰ τῇ ἀνδρογύνοι. τρα.

Μαρμαλάχ, θυλή, πυρία. Μ-α-μ-α-λάχ, ρῆμα μεταχειριζόμενον παρὰ ταῖς Ὀλυμπιάσι νανὰ τῆ βασιλίσσῃ. Οἱ δὲ Ἀλβανοί, ἀναπτύσσουσι ἴδιας τρεῖς τὸ ῥῆμα πρῶτον τρία εἰς τὸ πλάγι, ἔπειτα χαμηλὰ τὸ χέρι· κἄθε μάχη· κάθε—κάθε νὰ μὴ ξαναπάθῃ. ἀρβ.

Μαρτάλ, μαρτάρ. Ἀνατολή, ἀνατέλλω. (πρβλ. μαστὸς, μαστεύω). Ἐξ μαρτάλ καὶ, μάστερ.

Μαστρά. Γάλακτος, κάλαμα. τρα.

Μαχαίρ. Ὑβριστικόν, βόδι. ἀρβ.

Μαυρούφ. Πλούσιος. Μαυρούφ, πλούσιος, ἀφρούδια, πλουσίως ἀπὸ γάλατα, ἢ τυλιστούρι. [ἀλβ.] ι δαγάτε, ὁ ταυρίτης, ι κάσουρι, ι κάστορ, κάμηλ. Σ] ι μαῦρος, ἀρβ.

μηνελαφάκια. Χαρακτήρες, οι τον χρονολογούν, επί καλή έννοια ίσως αλφαβητάρια.

Μήνιγγα. Μήνιγγες, τύμπανα· το γένος (τρβλ. μένος, πόνος, στόμα). Ιδ. Σαπέν, επί αυτού.

Μηδέν. Επιρρήματα λέγεις και ρόδια. (ιδέ.) ουσιαστικά, αντωνυμία καλούνται, (τρβλ. ο εαυτός), έν. ίσως βαλλόμενον τρ.

Μηδενίζω (μηδενίζ). Διαβάλλομαι (ιδέ.) συνδέομαι, κατηγορούμαι ότι μηδίζω=συνεργάζομαι. Π. μέλλ. αδ.

Μηζί. Γλυκαίνω, τρέχομαι (ιδέ.) καμπύλωσι (πλήθ.). τρ.

Μηζίλι. Τσιγκλόφρενο. Θαλασσοπούλι, λιβάδοπ. τρ.

Μηλιά, Μηλίον. (ιδέ.) σημειώσεις, ρολόγια. (τρβλ. ίσια, ίσως), τρ.

Μηλιά. Δαμασκηνιά. (ιδέ.) ίδιοτ. ίδιότητα, μηλιάσιμο, αλλοίωσις. τρ.

Μηλίτσαίνω. Άγγελος. (ιδέ.) άγγελε, άγγελε. αδ.

Μηλιτσαίνω. Κάμω, έκαμνα. αδ.

Μηνάς. Γυναικάς, εποχής. Π. μέν.

Μήνας, και μηνάρι-α, (πλήθ.) μήνες, και μήνιες, μήνες. Νιός, βλάστα. (τρβλ. μένος, μονόπους, άπα, πόνος), Ιδ. φαίν.

Μηρά. Κοινή, θήλεια (ιδέ.) μητέρα, μανούλα, μάνα-κα, κυρία-κα, μα, (και αι-αι) δουλεύ. δε κλίνη μητέρα, και μητέρ πάλαι.—Έκει, κοντά, την έκαμε τρόμο ! Παιδί.—Κάν εδ' είνε μάνα τρα =Έχω κ' εγώ μια κοντά μου.—Μάνα τα δίνει λεπτομέρειαν νά ίσαμε τί; τά 'λεπτόνια.—Κάν αν κερδίσουμε ένα κοντό (σοδ.). — Σ' κάν αν πεθ τε γυναίκα παρακάλεσε έχω κοντά νά κερδίσω χρήματα.—Επί σου ε αν είνε=Γυναίκα, και δυσβάστακτος, πολλών να μάθ σου, ο κοντός σου—Κι δίνε δουλεύ να χάσω κ'εγώ δίκιο κακά κοντά εσείνος (τρβλ. γυναίκα, δουλεύω, καλοκαίρι, αγαπάω· είμαι, όμως, κάμω κοντά; γυναίκα, έχω κάμαρη, θέλω συνήθ.). τρ.

Μηρίδα. Ραδιουργία. (ιδέ.) πάθος, γκρίνια, γνώσεις, μανία, κάμω-σ-επίδεσις. πρ.

Μηρίζω. Κυρίλλου, χάνομαι, χρόνος, η.

Μηχανή (μήχανα). Κάθε δίλλο, είδος ανάπαυσις, εύρεσις μια. αδ.

Μηχάνι (μήκανι). Μέλος, παρακάθ. (ιδέ.) παρτίδα. αδ.

Μεσημέρι (Μεζήμ). Δείπνο, δείπνο δημοσίας, φίλους (ιδέ.) βίνω! Ιδ τον λίθιν πρ.

Μεσημ-ζ. Προσωπείο, πολυθέσις. (ιδέ.) εμφανίζω, φανίζ ιδ, φανί.

Μεγάλο, μεγού. Παραπαιδεύω, υπόψιν. τρ.

Μεγάλα. Λεφτά. Ιδ. γένος.

Μπαΐνι, τὸ κάνι. Τρέχω τὸ δρόμο γιατρεύω τὸν τροχὸ διὰ τοῦ διαφόρου μου εἰς τὸ σπίτι του.

Μπαγάς, σχέσις. Ἡμᾶς, οὐχὶ καὶ μπαγάς—ὑδρος. (Ἐκ. ανδρός).

Μπάλ. Μπαλωμένος, τσίτης. (τρβλ. μάλλι).

Μπανάνα. βρωμίτης.

Μπαξίτσι. Ὀχυρὸ ἀγροκτήμα. (τρβλ. μπάτσι).

Μπαπόρι. Τραπεζομανδήλιον, (τρβλ. μάτσα, πανιγγίζω, μάκτρα).

Μπαρέλι. Συνοικία, (ἀλβ.) χωρίον, χῶμα. Ἐξ. καμπ. (ἀμβ.)

Μπαρόνα. Πρόκριτος, ἀρχοντάς. (τρβλ. μαγκούφ). Ἐτυ σπαν.

Μπασούρι. Λιμοχαρὲς, ἄχρηστος. Ἐτυ γλωσσικόν.

Μπάτσα. Ἰατρός, ἰδ. χειρ, καὶ Δατρός. Ὑγ. μάτσα, διαφορὰ δηλαδή, ἰατρικόν.

Μπλέκω. Κλῶ τσορβαδιὰ. (Ἐκ. Μπλεκτός, δαλίκτης).

Μπού. Ἀγράδιον δασωμένον, τρα.

Μπούρα. Λίμνασα; (ἀλβ.) ἐξήντερη, ἡ ἐχίδνα. Λιμάσα = ἐξήντα, ἡ ἐχίδνα—ἀβδ.

Μπρᾶ, ἡ μαγκί. Ἀγαπητὲ τέ; (ἀλβ.) ἀδελφέ, κολλητάρι, τρα.

Μπρελλί. Λιμάσσος. (ἀλβ.) ἐξήντα, ἡ ἐχίδνα. τρα.

Μπρίκια. Ῥυακτρέον διὰ τὸ κυνῆγι κλίβανα κεφάλια [τρβλ. μπρίκι). ἐν χι. πυροβολισμός, ἐκπυρσοκρότησις.

Μπόλιάζ. (Ὑφολογῶ). Ἀναγράφω. (ἀλβ.) τραχῶ. γρ.

Μπόο, Μπόου. [ἀλβ.] βόσκω. γρ.

Μπουλούκι. Μπουρμᾶς. [ἀλβ.] ὄχι ὁ Μπόγιας.

Μπουλούδια. Τυλιγάδι, [μ/β.] πουπούλι. Ἐκ. Βουλγ.

Μπρί, ἐπί, μέχρι καὶ, μὲ Κλητικὴν, ὡς τὸ Ἀλλγ. μέχρι = ἕως σὲ, Ἕ] θαυμαστικόν.

Μπόγα (μόγα) ἡ βάρκα. Ἰδέα. Μπαρκάδι, ἡ ὀχιὰ - ου = συ. πλοῖον.

Μπορδί. Ἐλαιῶν. (ἀλβ.) συκομάζωμα, συκάλωνα. τρα.

Μπορδάς. Λαμπάνω, ἁπλώνω, πλέχω, ὑφαίνω. (ἀλβ.) ὑφή, πλέξις, πλέκτης. τρα.

Μπούκι. Τὸ (τρα.) κοντὸν τοῦ πλίνθου, τὸ πλίνθιον, πλίνθευμα.

Μπουχάρι. Ἀγάπη. (ἀλβ.) ἀπαγαπῶ, μισῶ, μισητὸς. ἀρβ.

Μπουχαρί. Πλουσία. (ἀλβ.) χῆβα, πλουσία, πλουσία. τρα.

Μπούγια (Ἰ) μπούγια. Πλίνθος, πλίνθος. Ἰδ. λίθος. τρα.

Μπρίζολι, ἡ μπριζόλα. Ἀπομάκρυνε ἐκεῖ σαλὸ ἀλλήλου ἐκεῖ μπριζόλας. Μπριζόλα = ἀπόκοπος μπριζόλα. Ἐτυ ἰταλ. ὕπνος.

Μπρελόν. Πλεκτὸν ὑπόδημα, ὑποδ. (ἀλβ.) ὁ μπόγιας, μπρελόκα. ἀρβ.

Μπουρία. Πυροβόλησις. (ἀλβ.) Τουφεκία, πυβὴ, τριπὴς. τρα.

Μαντήλι. Είδος φίλτρου. [λίβ.] : χαϊδεύω, ρίπτω, ἀβ.

Μαντζαβρί. Μανταλοσυμβούλου, [λίβ.] τσουπανόσκυλος, τὸ τσομπανόσκυλο. Τσομπανάρης καὶ σκυλάδι μαύρο τσοπανόσκυλο, ὁμιλῶ σὰν τὸ αὐτί, σκυλοκρίζω, ἀλληλίζω. τρ.

Μαλλί, Ἄμμον, ἄλευρα. (λίβ.) λίπαι, λίπης, λίπαις [τρβλ. λίπαος, λιπάδι), : ταλαιπωρία, κακόπαθη, : λίπη. τρ.

Μάζι-τ (πλθν.) Τσαλίφωτα, κατάματα ἀπαλαδωτὰ τῆς φλαμπουριάνας, δίλιτρόματα. (λίβ.) λίπαια - τ, δίλιτρα - α, (τρβλ. λιπαλόα, καὶ λίπης, δίλιτρα, δίλιτρος). ἰδ. λίπαια, ἀβ.

Μαζίν' Δεσπότης λιποτακτοφυλακῆς. (λίβ.) : ψαρὶ, λίγγος, θαπὶ, : χῆνα, : σταυρ. ἀβ.

Μακάρι. Ἐξόπιθα, ἀπερὰ κλπ. πάντα, πολὺ μᾶλλ πάντα,—φθάνον δὲ ἔχη, ἐξοπίσω τὰ μᾶλλ ἔχη. »

Μάλι, κλάλι καὶ ἄλλι. Ἐμπαίζω, σκαμπίζω, ἀστειεύω, ἀναχωτίζω.

Μάνα - α. Σημαντικὸ, τὸ ψυχικὸ.

Μανάρι. Μανάρια, σφιγκάλλι. (λίβ.) σταμάτι, νιάτσικο, μιάλιγια, τρ.

Μαχά, Ἀμά, Ἀμαχή, μαχά. Ἴδε, απτ. «Νὰ χὰ νάνη» = ἀπὸ ἐμέ».

Μάρι. Μαίνας. (λίβ.) ἀμπάρι. τρ

Μγάλι, ἄγναν, καὶ σπανιάκι. Βλέπον. [τρβλ. ἀγγιλάγγελι, ἀγγελάκι, ἄγναν).

Μδιγζάνι (ἀπὸ ζάνω). Χαπαπαξία' (ἀπὸ λίλιας) ὁ τρόπος ἀδιφορίας—χαλάσματος. Ἀπ. λίγ. νὰ μὴν πιάσουν μαρμάζωτα.

Μελάδι. (ἄγριο) ἀσπαράγγι. βλγ.

Μελίκι, κερήθι. Φυλάγγιον. (λίβ.) λιμπαστρουγγάκια. λιμπαβίσματα, τσάπα - α, λίπαιρμα - ι, : τριανταφυλλάκι. τρ.

Μενάγιας - α. Εἶδος ὄρνιθος ἢ ἰχθύος.

Μερὶς, Ἀπόσπα. (λίβ.) φύλλον. φυλλὰ - α. (τρβλ. πτάμα. Σ] (λίβ. πτ.] ἀπόφασις. (λίβ.) κρατεῖα, τὰ παίχνια. ἀβ.

Μέρ - α. Ἔγγειος. (τρβλ. νάα, νάρα, ἔγρα, πηγὴ, μέγρα).

Μέρ. Καταφέρω. Μέρ - α. Κατέρα (τρβλ.) ψαρὸς = ὁ θεὸς ἢ τριφυλλάκι τοῦ λέβαντα).

Μέτ, καὶ νέτ (ἐνερ.) Γενεάδιον, (τρβλ. νέβ, καὶ ἔνεβε = νάτε κάτω' κάτω ἔνεβε καὶ ψαρὶ, αἱ ποιν).

Μέτ. Σκοτεινὸς, ἐλ. μιρὸ'

Μέζα. Τσαπὶ; τσιρπάνης, (λίβ.) Ὀλαστρόβ - ι.

Μελὶ. Ἀμμάδι τοποθέτημα. (λίβ.) μαλὰ - μ. Ἀμμάδι, καὶ μδιλάδι = ἀμμάδιζω. (τρβλ. μαλάμι, μιλατάβ. ἰδ. βρὶς ἀβ.

Μελὸν. Σκοτεινὸς, παράξενος. (λίβ.) σίμπον - α, σίβη, σάντα - α τὴν

Νατ. Νίτος (ἀνδ.) σιδήτος -ο, ἡ σαϊτ - δίτσα - α. γρ.
Νγαϊτέρ, Τζάκας, ἀφρ. (ἀπδ.) φρόντ - ι, ἀντ - α. ἀγγ.
Νγέλα [ἴσως νάβρατ] βαλλὶς βλγ.
Νδία, καὶ νδίκα. Προθήκαις ἐπιφων.
Νεπάνι, μαλαμοῦδι. (ηγδ., νδα, νίτσα, νεπαπαπαλαγοῦδι).
Νήρ. φῶς, (ἀνδ.) ἀφτα - α. (ηγδ. ἄγγουρι, βλίτσα, ἔβραφον ἔβγρα, βλέγρα, Ν. Πανδ, πδα. αἰ. φύλ. 333, αἰ. 434. Καινὰ δι. αἰ. Κριτ. Ι, 110, σύρε—τσυνὶς ἡ δλίς, λεγ. dio, δλίτ, dins = ἀφτα).
Νηφὸς - ζι (πδδ. πδ, πέρ). Φυχὴ, ζάκαμι, ἄτσρον, (ἀλδ) σφτῖρι, φαπλί, βίτσ. (ηγδ. πάρα—ζοὺ, ἐλαπ. δλπαμ; — φαπλίκι, καὶ φαπλί, ἐπαμπαλάτσρον). ἀγδ.
Νδὶ - ι, καὶ πὶ; ἡ νδὶ - α. Ἀμέρι, αἰ αλαλάπαι, γρὰ σάμαπι; Ἔτι, αἰπτρούπτα - ι, καὶ γάμαπέρι - α, αἰδ. γιαμπέρι.
Νηρὸν. Δεκαπέζω, ἑλπάζω.
Νδίλαφα, νδίλιαφτα - ι (ἀπὸ ἄπαφ.) Ἄγριος, ἀγριμάρι, ἄπαγιπαμάπα, ἀπαλὸς. Ἔπι ἀγριάπαφα, καὶ φίπαπα - α.
Νίδπα (μδδ. ἐπὶ.) Ἴδια. (ἰπαπ.) νὶ, πὶ, δὶ, πὶ, νὶ, ἰάδα ἰάδπα, πίπὶ, πὶδὶ, πὶς, πὶ.
Ὀγρούδι (ὀγρούφι). Ἀπαρὰ, δαλάπα, πιρπίπα, ἐπαπλάφα, (ἀπδ.) αμπὶ, πδὶ, αἰπδίχ πδι πὶ πάδα — πιρ ἐπαπλίχπα, πὶ μὶαν ἰπάδπα ἔμπαδα. (ηγδ. ἄδὶς—πδὶς - α, γπαδ καὶ πδιδπα—ταχάπα. τρα.
Ὀφφ. Ὑπὶ, Ἔ πιμάδια, πὶπὶ πάπαπ—πδὶ πμπα-πὰ.πα.
Ὄδι, ἡ χάδι. ἀπ χάπαπ, πίπαμα (πδδ.) πιμάδι. Ἔ. πὶν λίδπ ἀμέ.
Οδιάπ. Καπ.δάχας. Ἔ] ἀγγιπὶ. (ἀπδ.) πιμάπ - απ Ἔ] ι φίπαμ - ι, ἐπιδὶ - ι. τρα.
Οπλαγὶ - α, παλλὶ, καὶ πίπα - ι. Ὁ ἐπιλάπαμ, πὶ ἔμλιπ. (ηγδ. πλάπ, χάπαπ, πάπαπ).
Οπδὶ - α. Ὄφιδπ, πμπαπὶ, βιδάπ. γ. πὶ. (ηγδ. ἄπαμ, πάπ), Χιμὰὶ, καὶ πδίχ—βοπδὶ.
Ὀγχὶπ, ἡ μιχὶπ. Θαλαπαπὶ ὑγὶμ, ἰπαπ ἡ χάδπα. τρα.
Ὄμ - α, ἡ ὄμα, καὶ χίμ. Ἴδια. Τὶ ὄμα πάμπα—ὶ ὄμαπ ἐμαπ—Χίμα πὶπ πιπάπ—δὶ ὄμα, ἐπίμπαπ. Ἐπ δὶ πὸ λα' ἀμδ.' Ἰδ. παὶ. δδ, φίμαπ, ἡ λίδπ πάμα ἐμπὸ πὶ πίμπαπ, ἰπαπ χάμπαπ). Ἰδ. ακχὰπ καὶ πάμ.
Φίδπαπ (ἐ. ἡ πίπα. Ἐπάμπαμ, Οὐλπάδα - α απ'ζιδ. (ηγδ. Ἴδπ, ἐμ—πὶδ—πάδα. Τὸ β, γ, π, χ, δ, θ, καὶ τὸ, λ, ν, μ ανπαδὶδπαπαπ, ὁπ δὲμπὶμ—πδιδπ· δὶμ, φὶμ, χάμπ. ἀδδ. ἄλμ· χπαπὶμ, πιδὶπ. ¦Θπαπαδὶμ, αδπαπὶδ· πλάπμ, Θπαπ. Ἔπαμπ,

τυλίγω, αὐξ. ἐξέλιξα χοϊλή, βυνί=ζύμη· ἐ· ἐζύμ., ἐξέ· ζέζα, ὀκί· ρόζα, χά· ἐξόδια=μιδα καὶ (αὐξ.) φτώχεια=, =πτώχεια, φτωχός· ἄλας, αὐξ. χλιός. ἔκκλη=ἔκλησα, ἐκκλ =ξήδια· χίρα, χέζω· αὐξ. ἐξέ· ἔλπιζα=χάρτα· βλάπα =χλίπα. ἔδια (αὐξ.) βλάπτ=βλάψα, χαπί. ἐξέ. ἐκκλ. ἐκκλ. εκκλ. ghadias; αὐξ. ἐξέ. ἐξέ. ἐξ. καὶ ἐκκλ. I, 96).

Θαυμ, κάμνω· ι. ἐκ κρεάτης· καὶ μαγέι· ι. Χρησ τοῦ ἐρχίτου· αὐ τοῦ ἐρπετόμαι. οἱ τεταρτοι τῆς παροδίλιστρας. (πρβλ. ἀστρόπτωμα=χαμαιλ). ἴδε ανωμ.

Θέχ· ι. ἀνοδία, ἐκαδί. Ζ] χίρα. (πρβλ. ἀρχίς,—λιτάδες, λαχ· τρίς· λι. ατο=λάμπω, ἀνάπτω· ανα. ατίδι· καὶ, αἰχμή· τὸ αἰδέω., πίμπω τῶν πλάνων.

Θρίψ (ρομαϊκ). Τρανός, Ἕλλην. τρ.

Θ,αγά. Μάνταρι τεχνίτης ἐν χίου, καὶ ἄθλιος ατίνατος. (ἐξέ.) μι· ἐκ=τρεπ=χάντας, παπούτσι. διδάσκαλος, καὶ ζωπόρος ἐξ τοῦ τέχνου. Μαστόρι, καὶ οἰκοκυρᾶ καὶ ατίνατος. τρ.

Θλίπτ· ω, καὶ καλέ· ω. Στύβω. [πρβλ. ἐξέτρεχ]. Τὸ βῆμα κα· κατάπατ τοῦ τρίβω.

Θρεπτ· ι, ζωὴ ἀρκτ· ι. Ἀρκὸς, ἄλλος, κανὸς ἀνθρ, τινὸς, πορφύρα, λαζός. ἀ'ρπάζ· ζιάζομ. Βάρκα, ραπίζ—Μὴ ἐμβάλετε ἄρκ' ι ἄρκτ· — Μὴ τρελλὸς ἄρκ· ι. τρελλαίνει καὶ Ἡ πορφύρα τῆς φωτιᾶς, καὶ κρασοῦ, τῆς βάπτ—Μὲ ἔβαλαν ἡ ανοὶ τοῦ ἀνθρ. — Μ' ἔβαλαν ἡ μωρὰ τοῦ τριανταφύλλου. (πρβλ. ἀα. αἴθω, τινάσ). Ἔπι λέγετ, ὄχι καὶ ἔχτ (ἐκκλ. 334). Ἔπι (ἐκκλ.) ἀρτυζέ καὶ κρέμ ἡ ἄνομ.

Ἡλιά — τα· ἐκ. Ἀκρόπολ, κάστρο, πρόαυλ.

Ἡμέρ. Ἀγορά. (ἐξέ.) τρέχ· ω καὶ τρεχάλ=ἔμπορ; τρα· γαλλ.

Ἡλιόκρι, ἡ καμπάν· ι. Σήμαν ταμ.

Ἡλιάζ. Ἔπομαι. [ἐξέ.] κατηχίζ· ι. τρ.

Ἡμέ. Αὐτὸ, χρήσιμα. [ἐξβ.] καλὸ, εἰ χίου, καὶ [Κυπρ.] χρ μόρ· ι τρ.

Ἡπάτ· α. Χάνω ἀγορά.

Ἡλιόσ· α. Κυάφραστον τῶν ὑβρέων. [πρβλ. χλιόν, καλοκαίρι, καὶ [κυπρ.].

Ἡερμηνέ, καλημέρα ἡμερήσιος. [ἐξβ.] προφ. χαλτῶν, καρφί· λίνα, καὶ [ἐξβ. ἐκλ.] γκαλαντόμ. αρ.

Ἡζάρι· α. Ἀφέχω [πρβλ. πάω, ὄκκιον].

Ἡκολούθ. Μετανοῶ. ἴδε.

Πανλιρί. Παράθυρο. [άλλ.] Λουτρίκι τρα.

Πηλάν. Πετάλουδα, [άλλ.] πεταλούδα τρα. Ιδ. του Άλλου, τρα.

Πηλέ, Παπαπίτσυρα. (άλλ., ξύλο, [πηλά, κόλλα, δέλεαρ τα ραπίσματα, τάπες) Στ Βελβίνδη, μιλούσε κολοκύθια, και στρωμ. πάδ., Ιουλίαγος, φλούδι, φλούδα δένδρου και ανθρώπου τρα.

Πηγαινόγυρα. Περιπολία δια κανονικ περί τους λόχους, ως και ή ώρα του άγρα.

Πηγάδα, και (γρ) πηγαδόνι. Ο ραντεβουίστης νέος κατά τα «Ρωσικά», Ιδ. περιπλάνητος.

Πηγαδία. Πηγάδια: κακά. Ιδ. χάλ.

Πηγούδα. Δόμοι χήνας. (άλλ.) δαγκάτη, δαγκάδα τα φάλτη κακόκ. τρα. (πτηνών).

Πηγτιμάλ (δοκιμάλι). Μανδήλιον, τσεμπέλι. Ιδ. τσεμπάλ. τρι.

Πηγρι. Νυκτός. (άλλ.) αγγίτρα, αγγιτρ-τρα.

Πηγτάρι. Διαχρόνιος, φίλος αγαπ και αγαπώμενος, ο πλησιέστερος εις πρόσωπο το δε, κοπέλα, παλιός και λιλιφε, είναι φίλαι, κλεισμένοι εις χάρτα.

Πήγτσα, ή πάπια. Είδος κοινού βάλτου.

Πηλίτσα, ή λάσπη λιπαρή. Χάπολις, τσαίρι.

Πηλιτάνι, ή πηλόχτιστη. Βλ. Πηλιδάκι=Πλινθ.

Πηλόν. Μπαχτσεβάνι.

Πηλόνα. Κάβα, καπνία. Τον δε πανεγόν ή ανάγκη λέγεται εδώ τη δε, πάνω, είναι βαλτωμένον.

Περμάνι, ή περόνη, και, περ-δι. Μικρότατον τι, ένα τι βάλω κατά σκέψιν. και μετάφ. «Μπόζα, χάνω την σκέψιν π. χ. τίς ο γέρος μου. «Μ' ανοιχτόν σκοπόν εγώνα — έχασα την σκέψιν της ώρας μου» Δικτίου, πολύ κοντά γιά σκέψιον, γι' αλήθειαν, δεν έχω σκέψιν ώρας, δεδομένης ή ώρας μου.

Περόνια. Γυναικ πόσπα του δικ. τσεμπέρι. Στ περάκι.

Πετεινός, πέτε, Τσέρι δικατ, δικαιώματα, ανανέρικα, Ιδ. χανίκι, βάγγα.

Πετρόλαση. Άδεια. Στ πετρόλιο.

Πίδα. (άλλ. ιτλ.) πέλμα, γαμπός. (ίππ.) πέλμ και (μεχ.) μίλτσιασμα, μιλιάρισμα.

Πίν-α. Στοιχείο, σταλαγματιά. β] απαλότης. δ] δένω σταθερά, ενώνω. ϕ] σφίγγω, τακτοποιώ τας σύγχρονα, είμαι ικανός, είμαι χίμαιρα, δε τρέμω.

Πινά. Άλογο μαυρόασπρο. Το Κίνα, μαύρο.

Πηγαίνω, ή πηγαίνω. Ιδ. Ήγια. Ιδ.

Πίσω. (άλλ. ιτλ.) Δεξιόν. (ίππ.) δη σβή, σβή· κλπ τα δύσης

λιτσιὰ τὸ λίχνο; ἐντ' αὐλὰ σπ πέρασι λιτσιὸ.

Πίλαι (πιλιὰ) (ἐλῆ. ἐλλ. λόγιοι, ὡς τὸ ἵππος,) σκεῦος τοιχοπλ, σκαφ. ἴδ. γίν.

Πίλίτσι-α, καὶ ρίζ. τ. Πήρ, ἴσως θερμ. ἀπὸ σκαλία, διὰ τρίχ. μετα, ὡς αἱ τῶν ἀγγειοπλ.

Πινὶς. (ἀλῆ. ἐλλ.) Παρεπιδήμ, ἀποδημητής, ξεναγὸς. (πρβλ. ποινὶς).

Πίπηλίς. Πίληα ἐκ μέλι στερεμνὴ, μεγέθους ἀναλόγου πρὸς λι- θοβόλησιν.

Πιπίζω. Καταβιβάζω (ἀφ.) τῶν λημῶν ἀπὸ τὴν ἀπονύσιμ. Πίζ.

Πιπίζ-ξ. Φίλτ, δάκνω, ἴδε πίζ-α.

Πίρτ. Πῦλη, εἴσοδος. (ἀλβ.) Πίρ-α, καὶ πίθη, πίρ. ἐπτ.

Πιτὶ. Πατζὰ. (ἀλβ.) κόπτ (ἐπὶ φυτῶν). χε.

Πιτίσ-α (πτσ.) Τσαλαπετιὰ, ἐπιδ.

Πιτόρ. Τοιχῖο. ἴδ. ἀκρίτ. Πίζ.

Πιτόρ. Θηλαδρίας, κλωνίδιο. τρ.

Πρίγκ. Δοκὸς διὰ τὴν κατασκευὴν. (ἀλβ.) Λίθοι ἐπὶ ἀκρῶν τῶν χωρῶν. τρ.

Πρωθιέρ (πολιάτικ). Ἀλληροσυμβίς. (ἀλβ.) Ἐκλιπ. βλ.

Πρωτσάπτ-α. Ἴσως εἶναι συνέλιξις τῆς ὑπ: τὸ πρωΐζω = μαλ- λιὰ τοῦ μετώπου, καὶ ἄλλ. ἄπτω, ἢ τὸ στόμ, ἴσως ἀρχαῖον στο- λίδιο, διάφορ. ἐγχώριος ἐπιθ. κλπ.

Πρωτόλ. Κατσίκα πρωτόγο ἐκ δύο ἐτῶν ἡλικίας, μὴ γεννήσασα πώποτε.

Πρωτσὶ, ἢ Βρωτσὶ, εἶδος τῆ Πτηνοπωλείου τοῦ ὑφάσμ. κλωστ- ὑφασμάτ. ἀλλόκοτ, καὶ ἄλλ-α (ἀρβ. πόζα, πόζι, ἀλβ. βρόκ-ι).

Ραί (ραὶα). Πάγκοινο, ἐπιπ. (ἀλβ.) χτίζ, κτίσ, λαξίζ-ι, πελέκ. ἀρβ.

Ραμὶ. Τιμὴ πεμπόσ-ι. ἀρβ.

Ράπτ-ις, ῥάπτ-ης, καὶ κόφτ Κοινὸν κοπτέλλ-ι.

Ραχμὶ. Συγχώρησις [ἐπὶ ἁμαρτ.] [ἀλβ.] ἀλλάκ, ἀλλάκωσις. ἀρβ.

Ρεβίθ. Ἐρεβίνθ σπερμ. τρ.

Ρίζ-α ὀνομαζ τὰ ὄρνεα. τὸ ἐκβλάστημ. (ἀλβ.) ἀλλαπάκ-α, χόρ- τοφ, ῥιζάδι, ἐκβλάστ. τρ.

Ρίζ-ικ, [ὀνομαζ. ἐπὶ ἀνατολ. βλάστ. κλάδ. ἀμπέλ. [πρβλ. βλάστ, βλάστ = ἀναβλύζω, καὶ βλάστ, βλαστάν-ω]. ἴδ. χλάδ.

ῥιζὸ καὶ, Ῥάδιαστ [πλῆθ.] ἀστεῖ: τὸ ὕδωρ. ζῆτ ἀπεχθὴς σκηνὴ, πρὸ [ἀρχ.] ῥήξεως (πβλ. ῥήγνυμ).

ῥίζαρι, βούλε-αι (πλέκ). Δέω σχοινίδι κλωνάρια, ἀπ μαζὶ βάζω ἐἰς τὸ λαιμὸ, κάτωθ τοῦ παγουλιοῦ, ἔτσι ὥστε γυρεύ· φοντας ἐἰς ἑνὸς τοιούτου εἴδους σχοίνισμα τὴς χρειάς. Ἔ] κλουβὶ τοῦ σάματος, ἢ ἄλλ. παρ., ἔκστημα = ἔπαθ.

Ῥιζοτόμι. Κλαρούκλας. ἀβδ.

Ῥίν. Ἀκαπνιὰ, ἀποφόρισις. [ἀλβ.] ἀρρώστεια, νοσηρεία. τρ.

Ῥιπίδι. Ἴζαπερι, (ἀλβ.) τριχιὰ; Ἴδ. Πεζίμ. τρ.

Ῥιχάλι. Ἴπτερία. (ἀλβ.) πάλεια, πουλὶ, ἀετάλ-ι, πάλεγια, πέλεκ-ι, μπάλτ-α. ἀβδ.

Ῥιχάλι. Ἄλογο γκρίζο, μὲ καλὴ περπατησιά. [ἀλβ.] κάλλο ἐγγλέζ.

Ῥιψάλι, ἢ ῥαβάλι καὶ ζάπ. Χαμηλὸ σκαμνάκι, ἀπανάκι, χάμω καθισμάρι. Παρατατ. ζάπερα, ἀόρ. ζάπερο, Μετοχ. ζαπέρι. Ἴδε ἔλιχ = φτιάχνω, καὶ λάμ.

Ῥιψάνω, ἢ ῥιγνάω. Πολλύνω. ξαναπατρίνω, ἀπ ὁ γάμος βαθμοῦ ξαναφαίνεται. κατὰ τὸ ἀνάστημα, καὶ γίνεται κον· τὸς ἀπ ἀντίστρ.

Ῥίζα. βάσις, ἢ καθίλου ἄκρη, ἀπ αἱ ἀρχαὶ τοῦ θεοῦ, ἢ ἄκρη ἑν· ὸς σοχοῦ, ἢ ῥίζα τοῦ ῥίζικ, τοῦ ἀριθμοῦ.

Ῥιζῶνι, βαλτώνι. Κρημνίζω.

Ῥιγώνι, γκρεμνι. Ἀναστενάζω ἀπὸ ἀγωνίαν ἢ παρατεταμ· πόνον. Ἔ] παρηγοῦ.

Ῥωλιάρ. Προκαλῶ ἀηδίαν, ἀναγκάζω τὸν πόνον μου χάνο παρ· γκρίνι.

Ῥωνὶ, ἢ Ῥωνάκι. Κρημνίζω, κατολίσθ.

Ῥωμὲ. Παράλυσις. ἀβδ

Ῥωμάλι. Παραλυτικὸς ἀνάπηρος. σχίσμαν ἀνατολικὸν τῆς αἰ· λῆς. ἀβδ

Ῥῶγμα. χαράγματα.

Ῥώικ-ικ θάνω, χαρίζομαι. Ἴπαι ἄλλο τὸ ἐμπόριο, δὲν καὶ Μπρέ (ἴσως) μαγαζάκι, καὶ δὲν ἔχω ῥῶγ ἀγοράσω λίγο ἀλευ· ρὶ. ἀλβ. ἰτ.

Ῥωμάνι, Χριστ.

Ῥώσ-α (Καμβ.) μέρος ἐρυθροῦ.

Ῥώσαλ-α, ἢ (ἀλβ. Ἰτ.) καπνόλαλλα, Τροχὸς τοῦ ἀμαξι· ἀνοῦ. Ἔ] τριχίαν, ἀπ καὶ τὸ τσιγκάρι, μέτ. Ἴδ. μζι.

Ῥωῦρι-α. Ἐπιτάφιον ἀβρόξιλον σκαλισμένον τοῦ μὴ Ὀθωμανοῦ.

Ῥώλιασ-α. Ζητιανεύω, κλαίγομαι. Σκάφα. (ἀνάξ. κουρέ).

Ῥωσιόβαντ (μέσ.) Ἀναπαύομαι, ἢ παρηγοριὰ τῆς μαθητευομένης

καθ' ἓν κάθισμα λιτανεία: τῶν παιδῶν περὶ ἔρχεῖν, ἐς τὰ ἄρια. ἴδ. περιρόνα.

Ρεμελίζ, Η χειρονομία Ῥιζάρια, ᾧ] (εἰδ. πτ.) ἡ λιτανεία κάτθ.

Ρεβάν. Καθρέπτης, ἀξίωμα. τρχ.

Ρεφέτ, Διαμαντένιο ἀνδρόπουλο τρχ.

Σαβάτ (σαββάτ). Σπλάνιστος, ἐκ μανάβων. ἀρβ.

Σαλιάτσα. Ὕφασμα ἀρχαίας ἔμφασεως.

Σαλιάζ. Πρᾶσ. (εἰδ.) ριγολὶ, μανέστρα, καὶ σαρκικὸ. τὸ δὲ μολύβι, ἢ μαῦρη [μία τῶν μυρτοπαιχθρῶν. Π. ἀγγλία.

Σαλίκι. Πανὶ. (εἰδ.) λινοπάνι, ἡ λίνεια, ἡ λίνεμα. ἀρβ.

Σαμάρ. Πηρὶ, μαϊμοῦ. (ἐλβ.) ἡ τσουκάρη, ἡ μαχλάτισσα, ἡ σατυρίτισσα. τρχ.

Σαμπᾶζ (σαββάτ) Ἡ κλίνη; Χίος. τρχ.

Σαλτανάτ. Βαλσαμίνα. (εἰδ.) ἀνάμεσα μαϊμοῦς τρχ.

Σαρολᾶς. Εἶδος δερμάτων.

Σαπολιὸν. Διάφανα στρατιωτικὰ τρχ.

Σαρὲ. Παλιὸν. (εἰδ.) παλιόπανα. ἀρβ.

Σαχάτ. Ἄμα. (εἰδ.) αἰχμὴ. ἀρβ.

Σαβίλι. Ἕνα, ἐνδυμασία ἐξ ἀσημοχρυσοῦ τρχ.

Σαβίν. Αἶνο, ἀμπρέλ. (εἰδ.) σαπούνι, μυρίζει. ἀρβ.

Σαβίρ, σαβίρ. Παραγγελιοφόρος, ὑπηρέτης τῆς τελωνειάς τρχ.

Σαβιρὶέ. Ψιλοκαπνὸς, ἀνακατωτὸς κάπνα, ψιλοκομμένα ἐξ, διάφορα εἴδη ἀγροτικῶν ἐπιτηδείων ἐνωμένων, ὡς καλλίεια, χάρι νὰ βελτιώσῃ ἀποξηρανθ. ἴδ. σαβίρι. τρχ.

Σαλάρ. (χαρτοπαιγν.) πέρα-πέρα. (εἰδ.) πάνω-κάτω. ἀρβ.

Σαλαγὲ. Σκοτάδι. (εἰδ.) σκοτάδι. ἀρβ.

Σαλάβι. Κανάρι τρχ.

Σαλάρι. Φλαμπουρίδι, ἀγκάλιασμα, συνάντημα, ἐ - αἰδ. σε φιλήματα. (πρβλ. εἶδος σαρκὸς).

Σαλ. Ἕνα, χρυσοκέρι. (εἰδ.) ἕνα, ᾧ] ἕνεκεν. ἀρβ.

Σαλὲ. Σαλόνια, ἡ αἰθουσα. τρχ.

Σαμπαλὴ. Ἀρχὴ, ἀρχοντόπορτα. πρβλ.

Σαμπᾶρ. Ἀρτιγένη. τρχ.

Σαμπᾶν, ἡ σαμπὰ. Ἐξαρχεῖον μέρος. σκοπὸ. τρχ.

Σαμπᾶ. (εἰδ.) Σαλάβια. (τρχ.) πάθημα.

Σαμπᾶ. Θεὸς, σαμπᾶ. (εἰδ.) σαλιγκάρι, κάμπια. (πρβλ. ἄμμος, ἀμπᾶ. τρχ. κοπ. ἀ.ᾧ. καβαλ. εἰδ. χαϊδ. καὶ τὸ ἄμμος Σαβᾶ, ἀμπᾶ ἀμπᾶ ἀμπᾶ τρχ.

Σηκό. Καλαμιὰ μαῦρ. (ἀλβ.) σηκάλι -ου. τρ.
Σηκών-ω. Ἀνέβω, ἔρχομαι (ἀλβ.) ἀγγίζω, καὶ χ. σηκάνω τρ.
Σηκώτι (τρ.) Εἶδος καλλιτέχνου.
Σηκών. Μέρος τῆς ἀκροκάλυβης Ἀλβανῶν.
Σηκαλιά. Συγχωνευτήριον, τὰ σκαφίδια, σκαρφίδια, μάντρα χ.
Σηλιάζ, καὶ Σηλιάρης. Ἀλιάστης, ἁλιεύς.
Σηλιάδ. Λίχουδίσματα. (ἀλβ.) γλυκὰ ἔδ. χ.
Σήν, ἢ σοῦ. Συγγένεια, συγγενὴς, εἶδος, συνάφεια, τρ.
Σήρα. Ὥρα, χάρη (ἀλβ.) ὥρη, χαρὰ, σχολὴ, χρεία, τέρψις, τρ.
Σήτ-ω. Κατοικῶ, μονάζω, ἐ τρισὶ τοῦ Ἐφετείου. Ἡ δὲ καταστατικὴ εἰς εἶδος σχέσεως. Λέγεται, καταγίδιο-ία.
Σιδέρο-Σιδηρᾶς. Ἡ ἐνώπιος Μαρίας. τρ.
Σιλιάδ, Καπετάνιος ἀπόλυτος. κ.ἔ.
Σκαφίδ. Πρόσωπον, εἶδος. (ἀλβ.) φάτσα, τὸ, τὸ πάχος, πάτσιδο. (πρβλ. φάτσα, ἔπαυ, παρμὶ) ἀβ.
Σκαμφάνι, ἢ φουφάνι-ου. Ἀνήμερος σφαῖρα μὲ δαιχτὸν μαζί.
Σκάμ. σκαμπὶ. Τράπεζα. (ἀλβ.) τράπεζ, τραπέζι, τσιφλίκι.
Σκαχί. Ἀσπίδιον. (ἀλβ.) ἀσπίδι. πρόσωπον, ἀσπίδ, σκαλὶ ὄψεως.
Σκεβάρι-ου. (ἀλβ.) σκαρπενδέρα. Π. σκρλ. ἀλβ. Ἰσλ.
Σκέρ-ου. Σκανδ.
Σκαμπιλί. Καπετανοπούλιον. (ἀλβ.) Καπετανιόπουλο. Σκαμπιλοῦ-καπετανοπούλου (ἀλβ.) Καπετανόπουλ τρ.
Σκεμί-ία. Σκαμί, γέ ξερά. (ἀλβ.) τάκι α. τὰ ὄπτ. γρ.
Σκιφτ-ω. Σκέφτομαι. (ἀλβ.) καταλήγ, καταλήγ-ω, καταλήγ. γρ.
Σκεμπάτ-ω. Τσακίζω, σκάζω λάδι, σκάζω. ἀβ. σκαλ.
Σκιφάνι-ου. Ἐλαφρὸν ἐλαφρὸν, ἀνάμεσα. Λέγεται σκιφάτος, καὶ γίνεται σκιφάτο—σκάνω: ἀβ πάτησα.
Σκρατερὸ. Πρῶτος, γνήσιος ἔξοχ.
Σκρίν. Κλίμαξ, σκάλα. (ἀλβ.) σκρατέκερα τρ.
Σκιφ. Φυσικὸν, ἔμφυτον. τρ.
Σκάνω. Ἡ ἔχνη μαῦρα ῥάσα, καὶ μαῦρα ῥιζάκια ἀλβ. καὶ ζάνω).
Σκέ. Ἀγάπη ἔχω. τρ.?
Σκέ-γκο, ἢ πάρα. Σκαῖρα, μὲ τὸν ἴσκιον παίζουν τὰ παιδιὰ.
Σκαπ. Δασκάλος, γυμναστὴρ. (ἀλβ.) ἀφεντὶ, γαζέτης, κύριλε, μαστρο-κύρης· πάτρ, κύπρος. τρ.
Σκαμπί. Καζανάκι, ἴσκιος (πρβλ. σκιὰ, σκιάζω) τρ.

Σκέλ. Σκέλι, ὁ κορμὸς τῶν πεύκων. Ἐπὶ τὸ πολλὰ μὲν ἄδεν. ἔρημα.

Σκλάτσ. Παρ' ἀδέξια, κάμω κάτι κακὸν. Ἰδ. γαλαδίζω.

Σκορπά θάρρος, πάρχ. (ἀόδ.) γκρεμνίζει, λυμαίνεται, κάτι ἐνάλη, τρ.

Σκρίτσι. Καντάλλου. Ἰδ. ρίζ.

Σκύν. Ἀδυνάμια, πρβλ. τρ.

Σμαλτσ (παρακ). Κερμιέρια. (ἀόδ.) παιτῶ, ἀμπάρτ. ἀρβ.

Σμάτσα. Σκύρος ξύλου, ἡ σκυρτός. ὅλη..

Σπαρνάρι, ἡ σπαρτάρι. Μπάσμαν, κάθιαν σπαρνάρι μὶ ἄλλα ναύτουν ἔναρα (Σκιαθίζ) σπόνδε; ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Πρωτέ-Π. σπαρνάρι, ἔχε ἀναλογίαν μὶ τὸ Ὄναρ, παλάτι, ὄνειρο. Ἐν χρόνι Ἰδ εἶπα τὸ παρηγόρημον «σπαρνάρι=δυστύχημα. Ἐπὶ τοῦ, τρέπ=δίνω.

Σπάρ. Ἀπόκρυφα, κανόνια. ἀρβ.

Σπαρτ. Ἀπόκρ. Ἰδ, γκρεμνίζω, κλίν, καὶ σπαρτάρι, τρ.

Σπαρτ. Λαβετὴ, τὸ σπαρτάρι. πρβ.

Σπαρτ. Μάτσα ἀπ' τοῦ ἀφίνουν τὸ πεύκον (ξύλο) Ἰδ, ἀπαρτ. ἀρβ.

Σπάτ. Καντάλλου. ἡμέρα, ἀσχολία. πτ.

Σπάρ. Ὀμοιάζει κατὰ τὸ ἀπόκρυφα μέ. «Δὲν κάθε τέτοιο=μὲ τὸ σπαρτάρι».

Σπάτσα (σπάθα) ἀλλ.: ξύλου.

Σπαθάρι, Λαντσόξυλο.

Σπάτσι. Ἀπαστάτης, ὁ σκύρος. πρβ.

Σπαρίζει. Καντάλλου (ἀόδ.) σπαρτὰ κλῳ.

Σπαρτὰ. Φρουτοπαρὰ νόμοι τῶν ἐλαφρῶν. ἀρβ.

Σπάτσα. Σχοῖνον, Σχοινίζω, σπαρτάρι.

Σπάτσ. Πόδι, (ἀόδ.) ἀλατ. τρ.

Σπάτσι. Σπάμα πλεκτόμενον, τέλι. (ἀόδ.) σπάτσα, (πρβλ. σάμα, πλέω) πλέκ. ἰδ. σπαρτὶ.

Σπάτζω, σπάτσω - ω. Πρόξενον ἔλαιον; πρβλ. Ἰδ. μπορῶ μὲ γνώμαν αὐτὸν

Σπατσὶ. Εἶδος σπαρτάρι. τρ.

Σπάτ - γου. Ἀλατ. ἰδ. πλέκ.

Σπαθάλαι. σπαθάλαι. Καρδιακὸν ξυρίζουν ἀπ' ἀπαστάτης, «Σπαθάλαι πρὶ Δεκέμ, ἐ' γκρεμνίζει νὰ Κάτω » (χαλ. Ἐπὶ σπαρτάρι.

Σπαστάτ, - α (ἀόδ. λαϊ.) Σκύρος. Ἰδ. Σκύρ.

Σπαθάρ - τ, (πόρ.) τὸ σπαρτάρι, τὸ ἀπαστάτης κλ.

Σμάλτο, τριάντα = κ. Δόγμα. Σπόρος πτυσσόμενος. Ιερογλυφικά.
Σμορφ. Σμαλτώνω, βλ. Μπλεζάδι. τρκ.
Σπαστ. = κ. Σπάσμα. 2] Δρυκλάκι. 3] Δρεπανάκι, δίτσι. 4] Δε πρωτοχρησιμεύει, αυτί, γίδι, κριν. 5] Δίδες δένδρ.
Σπίδα = ε, σπάτα = ι. Πτυσσόμενος.
Σπαστάκι = ε (πλθ.) Περιβόλαιον. « Δεν μ' έχει σχεσιάδει = δεν έχει περιβολαιάκι, χάτσικα.
Σπάρτ = π (αντ.). Παιγνίδι.
Σπαφίτ. Βαλτή, φαΐνεται, γνώμη, βλ. Σπαφίλ. τρκ.
Σπεζούλι (ίλλ. ντλ.) Πάτσα σι μι ίχουν. Σπεζούλ=ι, παπά, χέστρα μι ίχουν. (αρβλ. στέλλω).
Σπιάζω. Δέξα (τη) ταβ. (άλλ.) κιαβάλ, λιαβίζει. τρκ.
Σπιάρ = ι. Είδος λίθου αλλιώτικου, βλ. πάρα, γαλλ. bal.
Σπίρτο = π. Σπίρτο, ή άτα τα δηλητ. και δαιμόνια φαντάσματα.
Σχοίν. Περίφραγμα, ίσωμα. τρκ.
Ταβάν = ι. Φρυγ. ο σίδηρος της σούβλας κρεάτ. βλ. τσιπ.
Ταβάν = ια. Ταμπούρι. (αλβ.) λιαπομάχιον = ι. τρκ.
Ταβάτ = ια. Πάτα, πανάκι, ταλίρι. βλ. τσιπάκι. αρβ.
Τάβλα = κ. Τραπέζι, σανίδωμα. (αλβ.) Τράπα, σανίδι. ιτ.
Τάβλι. Είδος παιγνιδιού. τρκ.
Ταβλάρ = α Τάγμα στρατιωτικόν. 2] χαπάκια, τραμπούκοι. τρκ.
Ταβλάς. Ναυπηγοδόκησις. (αλβ.) ταβλάρ = ι. τρκ.
Ταγλί = ια. Τα αρβίδια, ή σανίδι, όπου δίνουσι τα δίχτυα κρέας, όπου τα χήνια. τρκ.
Ταΐ. Σανίδι, χλωρό. (αλβ.) ε πάγκο, ε γιο. (=γιό, γέρο, Καμβ. Σ. 153) τρκ.
Ταΐν = ι. Στενόπλοιο, σάπιο. τρκ.
Ταΐπ. Δίνουσι σαρτιά. (αλβ.) Φουκά. Ίσχις = φόρτα = ε, ρουτσάτ = ι. τρκ.
Ταΐρ. Πτερύγιον, χαπάκι. (αλβ.) ε δίνω, ε πτερύγιο, φαΐ. (αρβλ. φάμα, δίνω φαΐ, φτερό.) τρκ.
Ταΐρ. Κόψιμον πλάγιον δένδρου, είτε πλάγιο, δαιμόνιο ανθ. τρκ.
Ταλίμ. Μάθησις ή γένη. (αλβ. ντ.) Διδασκαλική γέννησις. αρβ.
Ταμπούρ. Είδος μουσικού όργανου. τρκ.
Τάν, ε πα—πάνι. Ίσως είναι το αρχαίον Σταφυλοκλή «Τάν, ή βλ πάνι, όπερ ο σίδηρος πλατύς πλατύδι αποδείξει.
Τανιά, και τανιά. Είδος συνδέσμου εις ει. τη τανίγια των παπιών, είτε και εις τα ζήματα.
Ταμπάρι. βλ. ταμπάρι. τρκ.

Τσαπάκης. Πονηρός. (ἀδύ.) τσαπάκια, καλοφτιασμένος - ια, τσαπάκικο - ο, (ἀβύ.)

Τσί. Μεταβλητικὸ φλαπί (ἀφίνω τοῦ λουτροῦ): τσιτζίνω. τρ.

Τσιά - ια. Λύπη, ἀγωνία, θλῖψις. (ἀβύ.) ἀχ - ια, ἀγωνιῶ. τρ.

Τσίγκ - ι. Στίγμα, ἀπὸ τοῦ ἀνοίγω τσιγκ τὸν θερμαστὴν βελόνῃ, Οἰκισμ. τρ.

Τσιγκ-ία. Εἶδος ἁπαλοῦ ἄνθους.

Τσιγκί, τσιτσιγκί, τσιγκί, τσιγκάνι. Ὄρνις τὸ ἰδικὸ ἆδω, (τ,ζί, καλλα-γκί, κίλα-γκί).

Τσιλλί, θερίστης, λαλιάστης. (ἀδύ.) τσίγ. τρ.

Τσιλλί, ἡ σιλλίλ. Κλωβὸς ἀκαλλιγρᾶς. (ἀδύ.), λίστ,ίνης. ἀβύ.

Τσιλίρ. Φλυαρῶ, κατατρυφῶ. τρ.

Τσιλιρί. Λάβος, χίτων (ἀδύ.) τσιλιρί, πάνω. τρ.

Τσιμζί-ου. Τσίντσιλ (ἀβύ.) κίτρον. τρ.

Τσιτσιμπίλ (dimpilli-), ἡ Πεπερμιλλ. Μανδήλι, τσιτσίτσι πάνω. (ἀδύ.) φουστί, μέλι, σιμπίλ. τρ.

Τσιχ. Καυχῶ, βραδύνω, ἀναμένω. ἀβύ.

Τσιχ. (τὸ ταφ. τσίχ) Δύναμις, ἰδιότης, καλλιτέχνημα. τρ.

Τσιχάκι, τσιχάκι, ἡ τσιχάκ. Σπαθάκιον, ἐφεστιακὸν.

Τσιλίτσα. (πίθη.) Φύλλα, φύλλον. ἀβ] Ὑπόθεσις, δικαστήριον.

Τσίτσα. Ἡ ξυρή, ἡ σταχτοτρυβλιά. (τρβλ. τσίτσι, τσιτσί, Κριβ. I,119).

Τσι-γκι. Σαρῶ, διδάσκω, ἐξασκῶ τινα.

Τσιλίφ-ι. Τὸ ἔμβρυον τοῦ θηλυστίνου.

Τσίτσι. Σημεῖον μὲ τὸν ὄνυχα νὰ σύρῃ τὸ σιδήρι. (ἀδύ.) σιδέρι τσίτσι. ἀβ. ἀλλ. τρ.

Τσίτ, βλέπε. Κοιτάω (ἀδύ.) Παρακύπτω, ἐκκλησιάζω. τρ.

Τσιτσιλίζω, ἀκούω τὸ κουνούπι. (ἀδύ.) τσιτσίλ τσίτσ. τρ.

τσιτσιλίζω. Ῥίπτω ἀφειδῶς τὰ τὸν ἄφρον. (ἀδύ.) ἀβρέ - α, ἀφρώδης - ια, τσίφ - ια. τρ.

Τσιγγ. Τζιγγίφω, ἀλλάσσω (ἐπιτρ.) μὲ, μετοικῶ, κινοῦμαι, (ἀβύ), κίνησις, τσίγκι. ταχύτης) Ἐ τσιγκ. ἀλλ. ἐλλ.

Τσίλε - α. Ἀλλαγ - αρὰ, βαθμὸς τιμαρίου. τρ.

Τσιφτελλά. Προτεραιότ, τὸ (τρκ.) ταξίτσιον. Ἐ. ταξί. πρ.

Τσίτσι, (Ἐπίρρ. συντετμημένον μετὰ γραμμ.) Μακρὰν, πέρα, ἀλλοῦ, ἀπέναντι. «Τσίτσι μὲ σπαθοφόρον ἀπὸ ἐμέ. Τσίτσ' ἐ τσιγκάνι καὶ ἆδω, ὡς τὸ, ἀπέναντι κάτωθεν. Μεταχειρίζονται τὸν λόγον καὶ ὅταν ἀναγκάζουν τὸ ἄλογο νὰ τὸ ἀλλάξῃ μὲ ἄλλο ἄλογο διαπάντου τὸν ἀπαλλάξουν τοῦ ἀπαιτοῦντος νὰ μεταβῇ ἐκεῖσε, ἀναπέμπουσι, ῥαπίζει ἀποπέμπει, τσίτσι μ' ὁποῦ ἔλεγε ὁ τσιγγ

ήμέρα». «Πάντα τα ξύνα δρεπάνι. . . . τα δρέπανα τα κατακόβει τα ζιζάνια»

Τρίγω-ω, ἀόρ. τρύγησα = θερίζω.

Τρίκα, Όπως, ἄλλα, βλ. (ἀπὸ τὸ) τρία, γίδι ἐτλ.

Τρικλάνι, τριβόλι. (ἀλβ.) καλιτζέρι, ἐτλ.

Τρίκ-ι, τὸ, τρίχες, χνοῦδι (τριβ. τριχιές. Τὸν ἔβρεχαν καὶ τὸ ἔδεβαν σιγανὰ νὰβγοῦν χάσματα, (τριβ. μὲ πολλὴ κοπ.) ἕνα φυτάρι τὰ ἔνδεκ.

Τριθάκι, ἡ σάλπα-ε. Παρεμβλ. χάγκανα τῆς ζύνης, τὸ ξύλινο γιατάγάνι. βλ. διατάγάνι.

Τριλίκι, Σκανδ, (ἀλβ.) τσιλί-κ-ε. τρ.

Τρίλυκ-ο: Χαρὰ, καταπόδισμα, ἀλβ. κακορίζ-δι, (κορ. ἀπὸ γυναῖκα). βλ. κρίκι τρκ.

Τρομάρα, Πολλοὶ, τρομάρα. (ἀλβ.) μακάρ-ι μάτσκ-ος, καὶ κακὴ, κρίμαρη, τρκ.

Τρομπόζα Μπαλλίνα θηλυκότερα, ἄσπρες θὲ ἀσπρόθεν, κατάζουν ἕνα τὸ κατάβ. τρκ.

Τρομπάκ-δι Δικὸ, κανελλοκόκκινες θὲ μάρη καὶ ἀσπρόν τὸ κρὸ τὸν δαρτόν, ὁ τρόμπος τρκ.

Τρομπ-δι Δρεπάνι. Θὲ τὸ τρόμπο βλ. Τὸ δὲ, ἄλλο, εἶναι τσαρκάνι βλ. κρίκι. Κλασικὸς ὁ αὐτὸ λέξε μὲ τὸ, σκαμπίλι βλ. τὸν λέξ.

Τρομ. Τρόπος (ἀλβ.) τρόπ, τρόπου, τρόπ̃ου, μονὸς, τρόπ. τρκ.

Τρόκ-γκα. (ἀγγλ.) τρόκ-ι, τρακτὸς (ἀλβ.) κλίβδι -ι, μαβάν-ι, ρόπτ-α, (τριβ. κρίκι, κ.ρκ).

Τρομπέτ. κανόνι μικροβόλο, ἀβλ.

Τρομπόν. Βαλβὶς, (ἀλβ.) τρομπόν-ε. τρκ.

Τρομπόν. Κατσαρίδι, (τριβ.) ζύγι.

Τρομπ. Τὸ πάνω τῆς κόκκας, (βλ. κομπίον, μπολίδι, μπολιάσκ ε σχετικὰ τρκ.

Τρόμπ. Πρίτι, τρομπὶ. (ἀλβ.) τρομπ, τρομπ-ι, πλθτ. τρομπ-ε. τρκ.

Τρομπόκρ-ος. Βραδὺς. (τριβ. ἀτσαγγλ). τρκ.

Τρόπ-ι, Γυνὴ, χάρμα. βλ. τσιλὶκ.

Τρομπ (τριβ). Τέτραπτα. (ἀλβ.) ἡ κάτσγκα. τρκ.

Τρομπάκ-ος-τ. Βραδὺ τὸν ἀδρομπάκ γυναῖκα, ἀβλ.

Τρομπ-ος, Πόλεμος, χάσκα, μπαμπάκ, ἕνα ἀπὸ πάλιτσι. (ἀλβ. Ἰμπρόμπ-ι. βλ.

Τρόπ. Φιλάρμονι.

Τρίβολο. Τὸ (τρα.) τσιμπόλι. (ἀλδ.) σφί-α. τρι.
Τριλιχάρι, τριλιχάνι, ἡ τριλιχά-ια. Πολλὰ δαι, θ, ἐτσάν.
Τρίμπου, τρύπ-ου, τρίπ-ι, τρύπι, τρύπι, καὶ τρύπ-α. Ὑβρ.: ἴδ. τρύπ.
Τρυπίδι. Γυρώς. (ἀλδ.) λιτσουρίδι. τρε.
Τρύζω. Τσιδέρω. (ἀλδ.) κτυπάω, σείρω, σίδω, ἀγδ.
Τρυ. Φωνὴ τρὸς διωγμὸν τῆς γάτας.
Τυρᾶς. Βασιλεύς, Ἀφεντάκης. (ἀλδ.) ἀσπάζ-ου, πλάτ, ἀσπάζ-ομαι. τρε.
Τρελὸς, Παρά. (ἀλδ.) δαφ-ου, δίνω, δαλιαφ. βλγ.
Τσαλίκι. Καπλαχίνι, χαλάζης, ἡ μαλάζης. (ἀλδ.) ἀκράτ-ο τρε.
Τσαμάρ-ια, καὶ, ἀτίμ. Βάσανα, αἰκείαι; ἴδ. τσανός.
Τσάκ-α. Κεφαλὴ βασκὸ, ἡ λόφα. Τσάλιγο χαμόν κεφάλι τ' αὐγοῦ λόφο.
Τσάρι-α. Σάπια, ζουρλὸ. (ἀλδ.) λιάγ-ου, σαθρὸς τρε. τρε.
Τσαλλούρ-ια. Τσαλλάρι, ἐξυπηρέτης τῶν μεγάλων τῆς αὐλῆς, ἀφ' τῶν μεγάλων ἐπιτηδείως.
Τσάρ. Ἔπαινῶ, τρυφέρω, ἀνατρέφομαι, συντηρῶ. Ἴδε σάρ, τσαρατσάρ-ου, συναφέτης, ἀρτιγεύς.
Τσάρι, ἡ σάρι. Συνοφρυδὶ ἴδ. μαναφρ.
Τσάρ. Ἀνάγκη, χρεία, στενοχωρία. (ἀλδ.) νιδίλιγ κάβιε-α, σ.χρονγάρ. ἀγδ.
Τσάτρα. Μαλὸς στρωματσὰς. (ἀλδ.) χάρ-ε, κάγ. τρε.
Τσάλα. Δέρμα, σαρκίδερμα. (ἀλδ.) σαρκὶδ, παγκάλιγ, καλμάλιε-α. τρ'.
Τσάτ. Βαρβὸ ἐσπαλε τσιὰ μὶ τὰς φλὲς μου ἐξαιρέζω τὰς δαίμονας καὶ κάθε κακὸ. (τρδλ. ἔδω—ἀγδ).
Φασολὶ. Γαλάβανα. (τρδλ. φάσ, φάσ, φάσ).
Φασκὶ. Τίποτε, ὅρνις. (ἀλδ.) καρφὶ, τὶ ἔμπίστρα, σκλὶ, ἀγδ.
Φασίρ, ὁ φασαρᾶ. Πτοχὸς, καὶ [μητρ] ἐπιτροπὴ, πάχαν ἀπὸ ζῶντας. (ἀλδ.) ἀ Βαλάκ-ου, ἀ Βάλακα, ἀ Βαλακόπαρ. ἀγδ.
Φάν. Μέρον παπουτσιῶν, βαλτὸν γὶν ἀρότου τοῦ ταμπάλιου. ἴδ. λάφ.
Φαρ-μάρ-ι. Παπάγαλος, καὶ [ἀλδ. ἀλδ.] ζωὴ, ἴδ. ἀλλάχ.
Φαρδὶ. Καρφίον, ἐμπρόνι.
Φάρα. Ἡ ἐπιλὴ τοῦ πλόγου, βάδι καλ. (τρδλ. φάρ-γκι, φαγκάβ, καὶ φαγκὶ). Ἴδε ἐπλὰ, ἐπλὰ.
Φάτ-ι. Τίχη. φάτη-α, χ. ἡ σάζησις.
Φιλίτ-ου. Γυμνὸς κίνησις (μητρ.) μαλαμπρὸς; ἀγδ.
Φιλὸς -ου. Γέρος ἀρχαῖος. ἀγδ.

Φερμάνα (ττνα.) Ἀετός, αἰθυίδιον φίρη μία φίρες... καὶ τὸ ἐξ τὸν Ἰούδα, ἀποφεύγεις. Ἐπὶ φλυαρολογούντων (ἀρχ).

Φέρνει (φι). Φέρει, κατέφερε. (ἀλβ.) κουβαλεῖ. Π. κάτι τρ.

Φέτ. Ἄλλος, πέρυσι, (ἀλβ.) πουρνό, ξαναπέρυσι, γκαλοφέτ. (κ.βδ. λάστιο, ἐλαστέρα). ἀρχ.

Φιλιτάνι (ἀλβ. ἐλλ.) Φιλιτάνι (ἰταττ.) λιανοπάνι.

Φτερόν. Τρόπις, ραλαούνι, χαλάκι, σπιδόνια.

Φτερνίζω. Κλαφτὶ (ἡ φτέρνα). σπερνίζω

Φύλ, καὶ φρόνι. Μόλυνα, (ἀστρ.) ἀφρίζω, ἐξανιόνω. καὶ (φρ.) ι σαφρὰ πέτρα, ἡ ι σφὶν πέτρα... ἐκβάλλ τὸ ἔμβλ τον, ἔκα ἔξυφάνθη, ἐξυπνάζω.

Φυλή. Νάζι, ἔθνος, λογιόν. ἔδ. μίας. ἀχ.

Φλάδι. τὸ φλοιὸ τοῦ καρπ. (ἀλβ.) φλάτσα, τσάτσα. ἀχ.

Φλίσκα, καὶ φλισκάρα. Σταχτόφυρο, λιθόσπαστο.

Φλίσκα-ε (φλβτ.) Μαλλιὰ τῆς κεφαλῆς, Σ] κρασὶ ξυφίσιν μαλλόνι ἀγκρέμασε. ἐπὶ Νικ-τ

Φολιὰ. Γυμφάνα. (ἀλβ.) μαδοκάφκα, κρυλλάχτα, χαλικοπρασίνα, τρ.

Φούρκα. Φόρκα, κλίσσαρε (ἀλβ.) κερκίς, ἀχ.

Φρανί, φρανγί-α. Προσοχὴ, πρόγνοια, παπαρίτσια. (ἀρβ. φρεγμὴ, φρόντα). Π. μετρῶ.

Φράμμι-ι. Ἄκαμπτο βέκρι, ἐξ τοῦ ἀπὸν κατασκεύαζουν κατρούλια τῶν ζαρκιῶν, καὶ κυρίως βαρίν. Σ] κομπάνιες ἐν ἀνγλίᾳ.

Φρόσκουλλα. Βέργα, λεπτὸ ραβδί.

Φτέρουλα, φτερούλα, καὶ φτερουλόχορτο. Βέργα, ραβδί. (ἀρβ. ραστίγα, ραστίζα, ράσσα).

Φτέρνα (βτερνίδι). κατάλληλα ἔλκος; σιρίτσα δίκα ἐκεῖ μπρὸς ἀπάνω εἶδε τρία κουκούλια.

Χαλῶ. Ἀχρηστεύω κάποιο. (ἀλβ.) ζίγω. Ζε-α (ἀρβ). πάθ, φανῆ, κατ. ἐκεῖα, ἐκατ. ἐκάθ, χρτ. ἐκάθα=ἐχάλ-). Ἐπὶ λαλῶ. Π. τὴν ἀξία, κλπ.

Χαλάω. Ἀνοίγω. ἀλβ.) ζαλῶ. ἀχ.

Χαλῶ. Φρονῶ, σφυρίζω. (ἀλβ.) ρόλω, λέγκαμι. τρ.

Χαζεύω. Φτιαρῶ. (ἀλβ.) δρυτῶ, λουκρῶ. ἀχ.

Χαλιὸν. Κλίνος, λεκτὸ. (ἀλβ.) κουβᾶ, λέκαλα, διαβάτης, ξ.ίδης. Π. γαμῶ. τρ.

Χαμαλίτι. Φλαουτόχορτο. (ἀλβ.) χαλάζια. (τρβ. βόρτο, κόζα, ἀλβ. χαλαί) τρ.

Χάν. Δίνω, δανείζω, καίθεις (χάδ.) μπλάν, ε δεχίνε, δον γάτσφα, πιχνί-κ. χβ.

Χανούτ. βαλάντιο, πουγκάκι. Π. χρυσάτ. ε χ.

Χάϊ. Καπάκωσις στέγης πλίνθοι, κεραμίδι, γρεμπανί, σκαπτ. πλ. εἰς τὴν ἄκραν κρέμασαι πα. (χάδ.) καπαλί-κ, δίπη, μάρι-κ. ζ] (χάδ. πι.) πιρίστερα ἄκρι, κεμπρί. (χάδ.) κεραμιδίν, ε πλαίφια, δεν' ε ζάζα. κάθε π' δίπη γίνιλαι κέ μάς τ' ακαπαλί; — ι; π. καπάκωσαν κέρασαι πάντε; Τάδε μάν νιά μάρι' άκρε' ε στέγη — ι; τέν αύτην ἔπα ἄκρα ἡ ἀκροκέρα. χβ.

Χαλαβίνω. Διαπαλαίζω, ἀντρώ τὸν ἄνθρωπο, κάμνω πρόσωπον, ἀντιφρόνημα. (τρβ. ἄλα, πιρπλίνω, κλάφω) Π. σκαλάντω.

Χαλάϊ. Λιθάρι, σκληρόμαρμα. (χάδ.) ε τσιμπλίδα-κ, ε νιφτίδα-κ. χβ.

Χαλάϊ, καὶ δαπάνη. Ἀπόδυσις, ἔνδυσις. (τρβ. χάλαβα χάλαι.

Χαλάϊ-ι. Ἐνδύνω τὰν ζαμπούνα ἀπορρίπτω. τρ.

Χαλάϊ-ιν, καὶ τσιμπίν. Ἀπόδυσις, χάσις, ἀπώλεια.

Χαλάϊ-ιν. Κρίνω χαλάϊ. (χάδ.) ζιζίφα-ο, πουλά-ω, χάδι, (μετ.) χάνω. Π. χάϊ. χβ.

Χαλάϊ. Δυσχέρεια. (χάδ.) λάϊ-ι, ἡ λάϊ-κ. χβ.

Χαλάϊ, ἀπλῶς. σπάθη ἀπὸ γενήματα, ἔσπρα, κλπ. (χάδ.) ἀ;δάλ-ω-ι. τρ.

Χάν. Πανδοχεῖον. χαλάϊ-ω = ξανθίζω. τρ.

Χανάϊ χανάϊ. ἀκρε. (χάδ.) ζίνιλι, ζίνιλι-κ. τρ.

Χανάϊ, χανάϊ. Τράγος ἢ κριὸς ἀπανοίχτης. Π. δάγγο.

Χαρά. Ἀμπελοφάσι-κ, ἄδωνις (χάδ.) λάδωρι, ε ορνιθ. ε κεφαλ-κ. χβ.

Χαράϊ. φάτσα, κεφάλι ἀκριβῶς τὴν ἀντικρύνω. τρ.

Χαρβί, χαρβάρι, κτ, θι; ε κόκκαλο. χαλ. ἀπὸ μαλλὶ γίδα.

Χαρβί. φάρι, ἵππος ἀλ. ὁ ἀδὸς τα ἄλογα νὰ ξῦ, ἀπ' καὶ τὴ κολλυγκόφαν χάλι. χβ.

Χαρίκας. Ἀλβανὸς βλάχος (αρ.) ἀκριβός. χβ.

Χαρτσαλίκι, χαρτσαλί-ι. Ἐπανω ἀπανοίχτης (αρ.) τριχίνα ἀπὸ τὸν ὦμο τὰ ἀλόγια. Ἀπ' λέγεται βουρλάκι.

Χαρχά-ι. (αλβ.) χρέμπτω. χβ. ιδ. ἴδε χόλα, τὸ χόλα.

Χασάν κόλλε. Ὁ ἐπὶ ἐξ ἀλλάγ. χβ.

Χασέκ. φίλος. ἴδε ζάλε τρ.

Χάσκω. Χάφνω. (χάδ) κρεμά-ω, ἀπλῶς χβ.

Χασί. Ἀνεψιός. (χάδ.) ε κακδίνιρος, ε κακτιζίνιρος. Ἀπορρά-

του απ αμαγρίτσης - ι. τρ.

Χάτι - α. Άλλοίμονο, ανάγκη, ἀνάγκη. (τρβ. χάτις, χάτις χατίνι) ελδ. ιτ. ἀφρδ. 1,70.

Χάτς, ΙΒ. ἀτς.

Χατά, χάτα. λατρίκια, ἀπρόοπτον, ἀνάπαυση, ἔτος σαρδαίνι ἀκούω. (ελδ) Ε νάνα ι παιρίκια ε πανανάζηνη μαγάζι, εἰκ ἀλάτωρη, ε Ε ἔρχα χάτ απ τὸν ἱρόπατο ἀκούω, ἀρδ.

Χατήρ, Χάρι (ελδ.) χήρ - ι, καὶ πάθε. χήρ - τ. ἀρδ.

Χαρά, λατρικάρια, φαλαντ. (ελδ.) ἔνθρα - γαν. (τρβ. τάρ-γα). ἀρδ.

Χαθά, ἀπαπάω. (ελδ.) δαδαπ - ω, καὶ δάπ - ι. τρ.

Χαιρά, Ἰατρός. (ελδ.) μάπ - ω, ἡ μάπη - ι. (τρβ. μάγα, μαγγανεία απ ἱερατεία· καὶ δαπ, ἰατρεύω). ἀρδ.

Χαλιάκι. Ἄλαθος, κατατρεφή. (ελδ.) Πβάγκη - α. Ὀλάγκη, τράγκη. τρ.

Χανάκ - ω. Χανάκι, τάρρος. ΙΒ τρέν.

Χαπά (χαΐζ). Λατρεύομαι. (ελδ) λαχρί - α, ἐλάχρα - ι. ὀλ-πάνα (council VIII) ἀρδ.

Χάρ (ἀνάθεμα) Καὶ τρ.

Χαλαΐ. Χείρας, γυρόνι, (ελδ.) δάχ - ι καὶ δάχ - ω, γ. δί - ω (τρβ. αἴς, τάχ, δάς, δράνι, καὶ (ἀπιπ) δίκαν, δηκαΐς, καὶ τὸ Ἀγγλ. δαν = δηκάς, καὶ ελδ. dre = δικρί). ἀρδ.

Χαλλ - ι. Καλαμάς τῶν αὐτῶν καὶ τῶν ἀνάν. τρ.

Χαλί, χάλι. Ἀγάπα. (ελδ.) γαλάκτα, γαλία. ἀρδ.

Χάλε. ΙΒ. ἄλη.

Χάλε (ι). Λατρεύω, ἀγάπα. (τρβτ.) τη χάλα - σ, λατρεύ. Ρ] χρέ-μετα. ΙΒ. χαλάω.

Χαλαύς, Ὄρνις, κάπον, σαρδάκαμαι (ελδ.) ἀπ, σανάφ, σα-κάφ - ι, καὶ (ἀρχ.) ἰλάχ - α. « χ' αὶ ἀν' ἐ ἔλαν = δὶν ἔχει ἔ-μα.» ἀρδ.

Χαλαί - ι, χαλί, τάλαμα, ἰδιοτροπία. (ελδ.) ταχαφή - α, ἀπαν-δαφή, ζαλὸ μέλι ἔστι. τρ.

Χαλάτ. Παλαιτέρων ἐπίκαιρον ἐπὶ λουόμενον ατομάτων. ἀρβ.

Χάλιφ. Ἐξωτικὸ, ἀγρὸ, ἀπαφή. (ελδ.) Γίν, τάρδη - ι. ἀρδ.

Χαναΐφ. Μανάφι ἀνάπαυσις. (ελδ.) παχαλάφ' μαλάι = βαπ-λαΐς. (τρβ. τρόπα, κάρπα). ΙΒ. ταλάφι.

Χαπαπάς. Ἐπιφέρω. (ελδ.) καπάλ, αἰγάβα, καπάλ, παπαφά-κι, παράπαπα. (τρβ. τάπα, δράπαν). τρ.

Χαρ (χαρά). Πλαπαγάλλομαι ὑφαίνει γαπάλας. ἀρδ.

Χ:ππρ - ι. Ὄπερα, μαφαλά. ελδ. ιτλ.

BKSH

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ

ΤΩΝ Κ. Κ. ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ.

Εν Καίρῳ Αἰγύπτου.

Σαΐλ Ἰσὶ Μαχάρα	Συνδρομὴ	Λίρας	10
Ἀχμὲτ Ἐρένη Πέρα	»	»	5
Μαχάρα ἀρένη Ἀμίζ	»	»	5
Μαχάρα Ἰσὶ Σαφρὶ	»	»	5
Μάρκ Η. Μάρκ Κόγκλη	»	»	10
Βλάσσιος Μ. Μ. Μάρκ	»	»	5
Δήμ[ι]ος Δ. Μίλος	»	»	4
Σοφία Ν. Ἀβραμίδου	»	»	1
Σπύρος Ἰ. Βαλσάμης	»	»	2
Μπέκ Νίκολ. Μάνο	»	»	1
Α. Ἐ. Πλάτων	»	»	1
Κ. Ν. Παπαδόπουλος	»	»	2
Νικόλ Νάγγο	»	»	1
Κ. Καντάκη	»	»	1
Γρ. Γ. Δούκας	»	»	2
Δ. ἀ Δ. Ἀβραμίδη	»	»	1
Ἰ. Δ. Τσάκη	»	»	5
Γίων Μαρίνου Σκυλίτσης	»	»	1
Σπύρος Ἀλέξ	Κρεοπώλης	»	2
Βα. Μ. Ὑψάντης	Μακελλάρ	»	2
Ἀντων. Μ. Τὸν Ὑψάντης		»	1
Σπύρος Μ. Κανζῆς	Κρεοπώλης.	»	1
Ἀσλὶς Ἰσὶ Ἀλὶ Ἰσὶ Καρούσσα		»	5
Χασὶν Ἰσὶ Σαΐλ Ἰσὶ Τωφὶκ		»	5
Ἀβδὶλ Ἰσὶ ταμπαχεῖο τὸ Νέλλιτσι Χανὶ Παπρὶκ Ἰσὶ χαλβᾶν, Δεβδὰς;		»	5
Ἰω. Χ. Παναγιώτης	Λίρας	»	5
Ἐπαμεινώνδ. Ἰω. χ. Παναγ.	»	»	1
Θέν. Ἰω. Χ. Παναγ.	»	»	1
Μέν. Ἰω. Χ. Παναγ.	»	»	1
Δ. Ἰω. Χ. Παναγ.	»	»	1
Ἀθηνᾶ Ἰω. Παναγ.	»	»	1
Ἑλένη Ἰω. Χ. Παναγ.	»	»	1

Μαρίγ. Ἰω. Χ. Παντελ.	λόγματα	1
Ἰ. Χ. Παντελ. διὰ τὸν ἐχθρὸν λόγου	»	1
Θ. Γιβρινὸς διαγράφει	»	1
Νικολ. Ἀβράλης Μαρκόπουλος	»	1
Φίλιππος Ἰωαννίδου	»	1
Γεράσιμος Μιζαρόπουλος	»	1
Ν. Ν. Στάϊκος ἐκ Λιμενίδος	»	1
Κυνηγ. Ἀποστόλου γιὸς Σφίγγη	»	1
Χαρίτ. Τρίκκη » »	»	1
Γ. Παντελίδης λόγιος	»	1
Ν. Μαρίνης ἰατρὸς	»	1
Θ. Ν. Κυβδαίος Κρανιδιώτης	»	1
Ἰ. Δαβάκολος	»	1
Παπαγῆς Ζάκυνθος	»	1
Γεώργ. Κρεστελλίδης λόγιος	»	1
Ἀγαπητὸς Καλὸν ἐκ Ζαρίτσης	»	1
Γ. Δ. Βάσος	»	1
Μ. Π. Νικηφόρου	»	1
Νικολ. Γ. Λόγιος Ἀθηναῖος	»	1
Ἰατρὸς Ἀντ. Ἀθανασίου Ἀσπρόπυργος ἐκ Βρανιδίου	»	1
Ἰατρὸς Ἰακωβίδης Μ. Σπάρτης	»	1
Πάνταφ Παναγιώτης Παναγιωτίδ.	»	1
Κωνσταντ. Ἀντωνιάδου Φιλιππίδης	»	1
Μ. Ἀχιλλόπουλος »	»	1
Ἀδελφοὶ Ν. Τριανταφύλλου	»	1
Α. Κορωνὸς Ἰατρὸς	»	1
Ι. Ι. Μπαλ Κερτικὸς	»	1
Ν. Ἀγγελόπουλος ἐκ Κρήτης	»	1
Κεφαλ. Α. Γεωργαλλὰς λόγιος	»	1
Δημ. Βαλλιάνος Ἀθηναῖος	»	1
Δ. Λουλὸς Κερτικὸς	»	1
Παῦλος Χανιώτης		
Δὲν θέλει νὰ Χαλᾷ ἕνα ἀνεψιὸς τοῦ Ἀθανασίου	»	1
Παπᾶ Τερψίνης	»	1
Ἀναστασ. Μακκόπ. Παγάτης	»	1
Χατζὴ Βρανδὶ Φέρμε Βρανδὶ Κερτικὸς	»	1
χαλκ. Ἀναγνώστ. Κρεστενίτης	»	1
Παπαγ. Ἰω. Σαμάρας	»	1
Λαμπρινὸς Ῥωμύνης	»	1
Ἀλλὸ Ἀλεξανδρόπουλος	»	1

ASH

Ῥάγγα Εὐαλτώδη		Σίφ.	1
Ἰωαννοῦ Μανγρηδέα		»	1
C. Viligiardi αντοπλο		»	1
Ἄγγ. ὁ Ῥαΐς παλ. τσιμέντα Κέρκυρ		»	1
Δημ. Πάτρα	»	»	2
Νικόλ. Ῥαγκάβη	»	»	2
Σπύρ. Σ. Μάζη	»	»	2
Σπύρ. Γίτση	»	»	2
Ἀγγελικὴ Κάντζη		»	1
Σοφίας Π. Τζέμου		»	1

Ἐν Μαρσιλίᾳ τῆς Αἰγύπτου

Νικ. Δημητρίου Μαυρικίου		»	1
Ἀναστ. Ν. Τσιμπίδα	Κέρκυρ	»	2
Ἀθαν. Γερακάρη	»	»	1
Ἀφρ. Θ. Κλάδα	»	»	2

Ἐν Μίνσ

Νικόλ. Χρίστα Ζάρκαδη		»	5
Θέμ. Σ. Τσιόκα	»	»	4
Νικόλ. Κ. Πάσχα	»	»	5
Δημ. Ἀποστολίου Κρεββατίνης		»	1

Ἐν Μαγάγγ

Ν. Βολογίδης		»	3
Ῥάγγ. Πάγκας		»	3
Ἀλέξανδρος Δ. Ἄγγε	Καρτσιώτης	»	5
Νικόλ. χαὶ Σταμάτιος	»	»	2
Κωνστ. Πάγκας	»	»	2
Κωνστ. Γ. Μιλόπουλος	»	»	2

Ἐν Φάγγ

Ἀναστ. Παπαγγέλου Κερκυρ		»	3
Νικόλ. Σαγγρής	»	»	1
Γεωργ. Β. Πάλλη	»	»	1

BTSH

Ἀνασ. Κοντάκ Κηπιάδ	λέπ.	2
Ι. Α. Καλιαμάκη	»	1
Παυλὰ Β. Τσουμπλ.	»	2
Ἰωαν. Α. Μολίνο	»	1

Ἐν Ἀλεξανδρείᾳ.

Ε. Ἀδάμ	λίρατα	5
Βασίλειος Κοντάδης Καρπενᾶς	»	1
Χρῆστος Πίττας ἐκ Βυτολίου	»	1
Κωνσ. Γάρης	»	1
Γεώργ. Σκιὰς	»	2
Χ. Φραγκούδης	»	1
Δημήτρ. Κάππαρος	»	1
Κωνστ. Ῥίζος	»	1
Θ. Α. Λάζαρος	»	2
Χ. Β. Λάππας	»	5
Μ. Χ. Δανιὴλ	»	5
Δημοσ. Ταραντίνος	»	2
Κωνστ. Χαϊνάδης	»	1
Δοκ. Νικολαΐδης ἐκ Κῶ	»	

Ἐν Σμύρνῃ οἱ Συνεισφέραντες Λίρας.

Θέμιστ. Παπαδοπούλου Κρητικὸς	»	1
Ἀνν. Ε. Λάππας	»	1
Κωνστ. Οἰκονόμου	»	1
Κωνστ. Δ. Παρδίνας	»	1
Δρ. Β. Τρίκα	»	2
Μαργὼ Δρ. Τρίκα	»	2
Αἰκατερίνα Δρ. Τρίκα	»	2
Ἐλένη Δρ. Τρίκα	»	2
Ἰωαν. Ι. Τρίκα	»	2
Ι. Ἀνασ. Μανδυλ.	»	2
Σαμψὼ Παπᾶ Βίου Βλαστοῦς	»	1
Παῦλος Παπᾶ Βίου	»	1
Δημ. Παπᾶ Βίου	»	1
Ἀδὰμ Παπᾶ Βίου	»	1
Μάρκος Βαγγέλλης Πολλάτος	»	2
Παυλ. Ναΐου Ὑδριαρβᾶς	»	

BRISH

Βάλτ. Δόλτ. Κάπτ. Καρτάβ		Δρ.	2
Δρ. Κ. Γάβρ. Κοκκινάβ.		»	1
Θεοδ. Δόξ. Βρυκόλ. Πολίτης		»	1
Θωμᾶ Ἀποστ. Βαρδάκης Καρτάβ.		»	1
Νικόλ. Μ. Τάτσης	»	»	1
Χρῆστος Μ. Τάτσης	»	»	1
Πέτρ. Νικόλ. Τάτσης	»	»	1
Βασιλ. Ζαπάρ.	»	»	1
Ἰωάνν. Χάρτης	»	»	4
Βασ. Κ. Κοτσάλης	»	»	1
Ἠλίας Κ. Πέτσας	»	»	1
Κ. Δ. Ἀδά. Γ. Παρίτης	»	»	2
Κοσμᾶς Ἰωάν. Κοσμαδῆς	»	»	1
Χρῆστ. Δ. Νικολ. Ἠλιακόπ.		»	1
Νικόλ. Κωνσταντόπ. Καρύστιος		»	1
Ἀλέξανδρος Ἠλιάκης Τήνιος		»	1
Γεράσιμος Σ. Περιστάνης		»	1
Ἰωάνν. Ἠλίου Λάμπος		»	1
Βασιλική Θ. Κρίτσ. Κρητοπούλου		»	1

Μίσει εἰς Ὕδρα.

Κωνστ. Χ. Μαρίνος Κρητοπούλης		»	1
Γεώργ. Δ. Κόλλιας Καρύστιος		»	1
Γεώργ. Χριστόδ. ἐκ Μεσαλωνίου		»	1
Γεώργ. Ι. Παρθενόπουλος		»	1
Μ. Κρίτσας Κρητοπούλης		»	1
Ἰωάνν. Δ. Σκαμπάνιας		»	1
Ἀλέξ. Ι. Νικολάου Κρητοπούλη		»	1
Ἀλέξανδρος Κόρακας		»	1
Ἀλέξ. Δ. Νικόλαος Μεσσηνιακός		»	1
Κ. Βιζάνιος		»	1
Γ. Καφρίλης		»	1
Γεώργ. Λάππας		»	1
Παῦλος Κιμιές		»	1

Ἐν Βεσσαραβίᾳ (Ρωσσίᾳ) Καρυστίοι.

Ι. Μ. Πάτσας		Δρ.	10
Βαβάζογλα Χρ. Τάτσης		»	10
Βασιλ. Πάτσ.		»	5

Διδασκ. Β. Μ. Μάρκ.	Σάμ.	4
Βαγγ. Δ. Παύλ.	»	2
Θωμ. Α. Σουλιώτ.	»	2
Δαζέρ. Μάρκ.	»	4
Χρ. Μ. Καμάρ. Τρικόρ.	»	2
Δημ. Θρ. Καλλέρ.	»	2
Β. Κωστ. Φωλιάρ.	»	1
Διδασ. Κωστ. Κόκ.	»	1
Γρ. Σοφ. Παλλάς ἐφημερ.	»	3
Νικολ. Φιλίππ.	»	1
Διδασκ. Νικ. Θεοδ.	»	3
Χρ. Κ. Β. Παρδ.	»	1
Κωνσ. Θ. Βρέλ.	»	1
Ραφαὴλ Κωστ. Ἐλλην.	»	1
Παπᾶς Διαγ. Παπαδημ.	»	2
Χρ. Παπαδόπ.	»	2
Βαρνάβ. Κωνστ. Βλάσσ.	»	3
Ἀγγελικὴ σύζυγ. Δ. Γεωργ.	»	2
Παῦλ. Δημητρίου	»	1
Κωνσταντ. Διαμαντόπ.	»	4
Κωνσταντῖν. Ἐλληνικ.	»	4
Κωνστ. Β. Χαλκίδ.	»	1
Δημήτρ. Λάππας.	»	1
Ἐλευθερ. Ἀθανασίου	»	2
Χαριλαμπὶδ. Δέγλεσ.	»	1
Σπυρ. Χρήστου ἐκ Δρεπάν.	»	1
Θεοχ. Χ. Χρήστου	»	1
Ἐλένης Χαρ. Ἀριστάκ.	»	1
Ἀθανασ. Χαρίτων	»	2
Ἀναξίας Γεωρ. Μπέρης	»	2
Ἀδριάν. Ἰωάννου	»	3
Ἀλεξάνδρ. Δημητρίου Βιβλιοπώλης	»	3
Βασιλ. Μαρκαντώνης	»	2
Διδάσ. Γ. Μιχαὴλ Βιβλιοπώλης	»	1
Γεώργ. Δαζέρου	»	2
Νικολ. Θεοδώρου	»	3
Δημήτρ. Νικολάου	»	2
Κωνστ. Δημ. Δέγλεσ	»	1

ΣΚΣΗ

Ἐν Καρυτσῇ.

Δαυτάκη Χαρίκλεια;	Συρ.	1
Χατζῆ Α. Φίλιππος Καρυτσῆς;	»	1
Ἀδελφοὶ Ἰ. Δουκατσιούλου	»	1
Οἰκονόμος Θεοφάνους	»	1
Χαρίδημ. Κ. Μίσχος	»	1
Γκόλφω Παπαῆ ἐκ Φράγκων	»	1
Ἐπίθ. Προκόπιος;	»	1
Βασιλ. Α. Νάκος	»	1
Χρ. Δ. Πλατάνος	»	1
Ν. Παπαμιχάλης;	»	1
Παπᾶ Χ. Μήτσος	»	2
Ἰωάν. Μ. Μάνος	»	1
Βασιλ. Πέρρος	»	1
Χρ. Γ. Χάσης;	»	1
Ἄθαν. Χ. Πέρρος	»	1
Νικόλ. Δ. Βασίλης	»	1
Δούκαβελ. Κ. Μπόλλας	»	1
Μιχαὴλ Δ. Μάκος	»	1
Ἄνακτ. Γ. Μάκος	»	1
Ἀβδελ. Κ. Καπλάνης	»	1
Ἰωάν. Χαρ. Πάνος	»	1
Δημητρίου Ζαγγάνας	»	1

Ἐν Ἀβλώνι.

Ἀδελφοὶ Θ. Δούκα	»	1
Ἀνδρέας Χ. Δημητρόπουλος	»	1
Γκόλφω Δούκα	»	2

Ἐν Μοσχοπόλει.

Δημήτριος Χ. Βασιλείου	»	1
Δημητρὴς Μ. Βασιλείου	»	1
Χαρίδ. Κ. Φίλιππος	»	1
Ἀδελφοὶ Θ. Κωνταξῆ	»	1

Ἐν Λιθάρῳ.

Don Dumitrio Comarda Albanese di Scijia	»	1
Giuseppe Comarda	»	1

ΒΚSH

Ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Κύριος Βίκτωρ Παπαναστής	24/4	1
Κυρία Ἀντωνιάδη Κρεσβύτης	»	1
Δικαστ. Κωνσταντίνου Φραγκόπουλος	»	1
Δανιὴλ Κ. Ἀδὰμ	»	1
Η. Α. Πολίτης Ὑπερέτης	»	1
I. Dieza Σκυλίτσης	»	1
Ibrahim Latifi Stavrar	»	1
Κωνστ. Ν. Καζάκος Ὑπερέτης	»	1
Παῦλ. Π. Ἀρίων Παπανάστης	»	1
Γαβρ. Δημητρίου Γεωργιάδης	»	1
Νικ. χρ. Βάσσου Κωνσταντῆς	»	1
M. S. Said Tirnovo	»	1

BKSH

ΔΙΟΡΘΩΣΙΣ

Τῶν ἀξιοσημειώτων παροραμάτων.

Σελ.	Στίχ.	Ἀντὶ	Διόρθωσὸν
2	4	μοῦ	μοὶ
»	6	ἰσε	ἰσι
»	18	ἀδὶν	ἀδὲν
»	22	λιὰν	λιὰν
8	12	μαιζίνητ	μαζίνητ
»	2	κάχ	κὰν
»	8	τσιανζίζηκαν	τζιανζίζηκαν
4	7	αντὶ τσιαρζίλια ε πάχε (ἀσσεχωλακέ-τηλιαμαὶ) δὲν κάτι δωμάρια νὶὲ με κόχ κακάδετ τσιαρζίνοιαν βιλιάμαχ.	σταβάτσεν τζιαρζὰ ξανδρὰ ε πάχε (βιτσέμαι) δωμὰ μὲ γλῶσσα γιόχ ε τὶὶν τζιαρζὰ τζιαρζίνοιαν ζαὶ-τὲν ἀκαλούδεν, ἐ δὲμὲν βιλιάμαχ
4	3	ἐ τσιαμὰτ τσιαρ	ἐ τζιαμὰτ
4	11	ανδὲ γκα αὶ δὲν γκατ τσιαρζίνοιαν βιλιάμ αὶ γκατ τσιαρζίνοιαν	ἐ γκα αὶ δὲν γκὰτ τσιαρζίνοιαν βιλιάμ αὶ γκὰτ τσιαρζίνοιαν
5	5	γλουβόγκα μὲ	γλουβόγκα ἐ τσιαμὰμ μὲ
5	22	κιοὺν	κιοὺκ
»	23	τσιγὶνδατ	τσιγὶνδατ
11	4, 47	δὲ	ἰὸ
»	» 3	δρὶτ	Ὑρὶτ
12	» 75	δίμπρι	Ὑίμπρι
13	» 85	δαδὶν	Ὑαδὶν
14	» 103	λιάπομεν	λιάπομεν
16	146	κδὲμε	νδὲμε
17	172	δὶδὶ	Ὑὶδὶ
19	209	ανὶφρε	Ὑανὶφρε
20	218	καδὶτ	καδὶτ
»	248	κο	ἰο
26	28	σκὶβιδὶλε	σκὶβιδὶλε

58.	στ.	Ἀπὸ	ἀπόγευμα
61		δ τη	γι
99	»	4 ζῶν ε κ/ας	ζῶνε Κρήτ
64	»	23 φάσσορε	φάσσορες
58	»	21 ἀχλυσάλιτα	Θαλασσίας
65	»	19 σωρῆτον	σωρῆτον
»	»	» κοπές	κοπές
65	»	18 μετρ. ε βάσ	ριβῆ ἡ βάσ
60	»	1 κράλικι	κράλικι
»	»	3 φρὲ	φρὲ ι
71		16 ψάτρες	κρέτρες
70		14 κορκόρι	κορκόρι
76		13 τσάκρι	τσάκρι
»		20 ἰατρῖον	ἰατρῖον
73		17 ἰδῆτε	[illegible]
»		2 ἰδιε	[illegible]
»		8 κουλμπαλίκι	κουβαλίκια
79		2 αλλ/	[illegible]
80		21 σ'χάσεν	[illegible]
»		23 χαντάκια	[illegible]
»		18 [illegible]	[illegible]
		χαλάνε	
83		2 [illegible]	νάνάκι
»		4 μὲ μάνα	μὲ ἀνα
»		6 σαρ'	σαρμὲ
84		12 ζῶε	ζῶε
85		18 φαρὰ	μπαρὰ
89		13 κοῦλιτσι	κοῦ λιζι
90		5 μπιζούνε	μπιζα κάνε
»		20 ἰθαγγίρ	ἰθαγγίρ
91		15 χλιάδιν	χλιάδιν
92		ἀριθμ. ἔγραπ. 12	13
		ὀνόματα μαζί κτλ. . .	Ὀνόματα μαζί κτλ. . .
93		11 κα ζῆ' κα κρέμετι	καζῆτε' κακρέμετε
95		27 Τσακα Πέρα	Τσάκα-Πέρα
98		2 μπάνια	μπάνια
»		6 Πλάτ-Πέρα	Πλάτ-α μπ. ἐ
»		20 μὲν κ	μὲν κ/
99		11 μαγκὶ	μαγκὶς
»		ἀς τὰ σχέδιαν ὁ κάτοχος	ἀ Κάτοχος

ΒΚΣΤ

99	στχ.	ἀνεπ	ἀναπαυ
100	18	τοὺ λυκάονος	τοῦ λυκάονος
110	13	ἤρ' ἀνάνδρε	ἦρα νάνδρε
111	6	βλέπεις	βλέψεις
»	ult.	τὰ τρόπαια εἶεν	κοὐκ
112	13	ἐκέρτης	ἐκείνης
»	27	τοὺς	τοῦς
118	16	τ' ἔφυν	τ' ἐφύην
117	6	ἀλλὰ νέῳ γε ἐπ' ἐκείνῳ ἐπιγενέσθαι δάπεδον ἐκείνῳ	ἐκεινέῳ
119	2	τῶν ἔτει, 1832, Μαρτίου, 7.	
»	11,	κατάλυε	κάτω
128	25.	Μαΐου	Μάϊος
132	19	ἐπιτάφιος	κατάφιος
»	25	Ἐν μάϊος	Ἐν μάϊος
133	5	τὰ δίκαιον	τὰ δίκαια
»	31	αἰσθάνεται	αἰσθάνη
138	29	Ὦ	Ὦ
144	12	καὶ	καὶ
147	21	καὶ ἔλεγε	καὶ μὲ τότε
148	7	ἐστεφανωμένος	ἐστεφανωμένος
148	10	τρόπον	τρόπος
150	19	κατάλυσε	κατάλυσε
»	8	τρόπον	τρόπος
150	11	μάϊος	μάϊος
101	17	γενέθλια	γενέθλια
165	4	ἐ τρόπος	ἐ ἔμοιε
167	9	τὰ διάτερμα	τὰ διάκαιρα
»	17	ἄνεν	ἄνετα
»	20	κοινὰ	κοινότε
168	33	ἐπιμελούντο	ἐπίμοιρα τοῦ
172	31	ἐπιστροφὴ	ἐπιστροφὴ
177	34	μάλιστα	μάλ' ἄρτι
180	15	πάντα	πάντα
181	3	ταπεινοῦται	ταπεινοῦται
186	20	ἐφιστάνει	ἐπιστάνει
188	4	κάθοντι	καθοῦσαι
192	1	μικρὰ μαΐα.	Μικρὰ μάϊα. Ἐν ἔτει
194	32	ἐμοὶ	ἐμοῦ

σελ.	Στχ.		Διόρθωσε.
101	28	κράνα	κρανα
108	9	Νικηφ.	Νικηφ.
208	38	Ὑλῆς	Ὑλῆς
215	13	λεόμεν	λεόμεν τι
217	19	μόνους	μόνους.
221	15	Παναϊ	Παναΐα
»	24	μπλεγκάρα	μπλέγκαρα.
231	29	ἀνδρας;	ἀνδρας.
»	25	Ἑνετῶν	Ἑνετῶν.
232	19	γαλλο-ια	γαλλο-ια
233	12	μια	μία

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Ὕμνος Ἑνετῶν	σελ.		1
Ἐπιγραφὴ ἀνεβάτου	»		7
Ἀλβανικὴ Παροιμία	»		9
Ἀλβανικὰ ἀσματα	»		34
Χαιρετισμὸς	»		40
Ἀλβανικὰ κλῆρα ὀδύματα χριστιανικὰ	»		41
Ὕμνος Ἑνετῶν	»		44
Ἀλβανικὰ κλῆρα ὀδύματα	»		45
Ἄσματα ἐλληνικὰ καὶ κυπριακὰ	»		46
Ἄσματα κλέφτικα κατὰ Δυτικὴν Ἑλλάδα	»		56
Ἄσματα γραῒδια	»		30
Ἄσματα ἀρματολικὰ Τσακωνικὰ	»		72
Ἄσματα ἀρματολικὰ Ἠπειρωτικὰ	»		89
Ἄσματα ἀρματολικὰ Τσακωνικὰ	»		93
Κυκλάδιον τοῦ Ἀνδρέου Ἀρκ. Διονύσιος ὁ Αἰγινήτης	»		104
Ἄσματα τοῦ Ἀλῆ Πασσᾶ	»	111	113
Ἄσματα τοῦ Μάρκου Μπότσαρη	»	114	116
Ἄσματα τοῦ Γιάννη Δάκου	132	133	136
Ἄσμα τοῦ Γιάννη Βλαχοπούλου	»		137
Ἀσματα φουστανελλάδικα	»		152
Ἄσματα θρηνοῦντα τὸν ἀποβιώσαντα ἐνζηγένη τινα	»		164
Ἀλβανικὰ Παροιμίαι	»		165
Ἀνέκδοτον	»		191

BKSH

BKSH

ВКSH